

26181, II C, f.

Portrait of St. John

Mati nedolshna.

VENIZ NEDOLSHNOSTI,

ali

MOLITVE in NAUKI
mlajšhim kristjanam potrebni,
de bi
svojo nedolshnost ohranili.

Jih je vezhi del is Franzoskiga spisal

H. H. *Olzappel*

V' LJUBLJANI,
natisnil Joshef Blasnik, 1838.

Na prodaj per Janesu Klemensu, bukvovesu.

26181. H. C. J.

V' natif teh bukev so milostivi Firfht

GO,SPOD GO,SPOD

ANTON ALOJS,

Ljubljanski Škof, dovolili 2. dan listognoja 1837.

IN=0300-0 7515

PREDGOVOR.

Ljubi mladi kristjani!

Veliko lepih molitevskih in naukovskih bukviz je sdaj ob kratkim zhasu v' nashim krajnskim jesiku na svetlobo prishlo, ki so polne svetih molitev in naukov. Vender pa se she neke bukvize pogreshajo. Dobro namrezh bi bilo, de bi bile molitve in nauki, slasti sa odrashene mlade kristjane, v' enih bukvizah skupej sbrane, de bi sa majhine dnarje si jih mogli kupiti. Kadar koli torej sim tiste Franzoske bukvize bral, ki so po Franzosko napisane: „Instructions chrétiennes pour les jeunes gens“ — to je: kershanski poduki sa mlade ljudi, so se mi vselej te shelje v' serzu obudile, de bi

kak umnishi in bogabojezhishi uzhenik te bukvize predstavil, in te nauke v' krajnskimi jesiku nashim mladim kristjanam, ki svete resnize tako radi beró, v' roke podal. Do sdaj pa jih she nismo dozhakali. Sam, de si ravno se slabiga savém, sim jih torej sazhel predstavljati, in Bog mi je per vsih mojih obilnih opraviilih she toliko zhasa dal, de sim jih predstavil, in s' drugimi rasnimi molitvami po vashih potrebah pomnoshil, tako de, ker vezh bukviz ne morete lahko kupiti, v' enih bukvizah molitve in nauke, svojo nedolshnost obvarvati in svelizhanje ugotovili, ob kratkim skupej najdete. — Veniz nedolshnosti sim jih imenval, ker so nauki sa vse zhednosti vam potrebne v' njih sapopadeni, de veniz svoje nedolshnosti obvarvate, in krono nebeshko sadobite. — Nate jih, berite jih, in profite Boga, de vashe serza s' nebeshko gnado porosi, de vam bodo lepe kershanske zhednosti v' vashih serzih dorasle v' vezhno sveli-

zhanje. — V' perporozhvanje teh buk-
viz vam perstavim she pastirski list,
s' kterim so nekdanji Besanfonski
veliki shkof, Anton Peter, vsim du-
hovnim svoje velike shkofije te bukvice
kristjanam perporozhvati sapovedali.

„Anton Peter od Gramonta, po
boshji in svetiga apostoljskiga sede-
sha milosti veliki shkof v' Besanfonu,
knes svetiga zesarstva i. t. d. faj-
moshtam, namestnikam, spovedni-
kam, in vsim, ki so v' moji shkofii
v' duhovskim pastirvanji, — posdrav-
ljenje in shegen!“

„Nihzhe ne dvomi, de bi poduzhe-
nje mladih ljudi ne bila nar imenit-
nishi dolshnost svetiga pastirvanja.
Sveti Duh sam v' breshtevilnih kra-
jih svetiga Pisma skos usta Modriga
grosno ojstre nauke daja, mladino
v' poboshnosti poduzhili. Nar modrej-
shi zerkveni Ozhaki, in veliko svetih
sborov so veliko skerbeli, de bi se prav
iskojila, in so mnoge nauke in po-
stave dajali, jo od kuge pohujshanja
obvarvati. Sveti Ziprijan je to opra-

vilo sa nar imenitniſhi ſvojiga ſhkofovſkiga paſtirvanja ſpoſnal, in malo popred, preden je krono marterſtva ſadobil, je ta ſveti ſhkof ſvoji duhovſhini kerſhansko mladino v' njih nar vezhi ſkerb perporozhil. Zerkvene ſgodovine pa nam tudi vezh drugih imenitnih ſgledov pred ozhi poſtavijo mnogih ſhkofov, ki ſo vſo ſvojo gorezhnoſt ſlaſti v' to obernili, kerſhansko mladino lepo iſkojiti.“

„Veſ navdan ſ' ravno tem duham in ſ' ravno to gorezhnoſtjo, preljubi bratje, ſa lepo iſkojenje in poduzhenje mladih kriſtjanov, ki jih je boſhja previdnoſt mojemu obzhuvanju in moji ſkerbi iſrozhila, ſim tudi dolſhan vam nekako pomozh v' roke dati. S' velikim veſeljem ſim bil ob zhaſu obiſkvanja po ſvoji ſhkofii napolnjen, ko ſim ſe ſam v' mnogih farah te vélike ſhkofije ſrezhniga ſada vaſhe vnetnoſti preprizhal; ter ſim najdil mladenzhe in deklize dobro poduzhene, ki po naukih kerſhanske modroſti in pobošhnoſti ſhive, v' kte-

rih ste jih vi poduzhili. Vasha krona in vasha zhast bodo kdej, kakor so sdej vashhe veselje.“ —

„Pa tudi se serzhni shalosti nisim mogel ubraniti, ko sim po nekih drugih farah, po desheli in po mestih, vidil nesframnosti in nerodnosti mladine; ponozhne s-hode in pajdashtva; rasujsdanosti; pohujshljive obiskvanja drusiga spola in oshtarij; nezhimernost, koshalost in gisdost, ter sapravljivost, v' kateri mlade deklize iskojé; slabo in malo skerb starishev, de bi svoje otroke po kershansko isredili; sanizhvanje vere in boshjih rezhi, ker jih Boga sposhtvati ne uzhé; slabe sgledé, ki jih svoji drushini dajejo. S' vami, preljubi bratje, nad vsim tem sdihujem; to de to ni vam ne meni sadoosti, de sdihujemo, tudi pomagati moramo.“

„Preprizhan sim, de se vsim tem velikim rasvadam v' bran stavite; to de vashhe persadevanje nima vselej praviga sadu; sakaj sivrashnik pride, in sadushi v' teh

mladih serzih seme boshje besede, ki ga vi sejate. Vi perlivate tem mladikam, to de vihar duhá sapeljivosti jih omaja, vershe in posufshi!“ —

„S' vami vred hozhem torej tega velikiga sovrashnika premagovati, ter vam perporozhim te bukvize, polne svelizhanskih naukov sa mlade ljudi. Vi bote in tudi oni sami bodo v' njih najdli svelizhanske poduke po naukih svetiga Evangelija, svetih ozhakov, in svete katolshke zerkve; poduke, ki se dalezh lozhijo od rasbersdanoſti svetá, ki je urshoh pogúbe toliko duſh. Zhe se svelizhanski nauki, ki so v' teh bukvizah raslosheni, nekterim preterdi in preojstri sde sa mlade ljudi, dajte jim vediti, de je pot, ki pelja v' shivljenje, ósek; de zhe ſi ſile ne delamo, ſe ne svelizhamo; de je zhloveshko serzé od mladosti k' hudimu nagnjeno, in de ga torej nikoli preſgodej, nikoli preſkerbno pohujſhanja obvarvati ne moremo; de bodo, zhe ſe bodo v' ti ſtarosti po hudim poſheljenji ſerza ravnali, ſhaloſtine

in grenke nasledke doshiveli; in de se je saref shuganja svetiga Duha bati, ki pravi, de bodo njihove kosti po smerti grehi mladosti pokrivali, in njihove hudobije bodo per njihovim prahu v' grobu pozhivale. — Nikoli torej si ne moremo s' preveliko serzhnostjo persadevati mlade ljudi' uzhiti nevarnost in shalostnih nasledkov njihovih smot; in per ravno ti priliki jih moramo pa tudi poduzhiti, de smo pervine svojiga shivljenja Bogu dariti dolshni, in she v' njih mehkih letih jim moramo veliki nauk Modriga v' serze vtisniti: Spomni se svojiga stvarnika v' dnevih svoje mladosti.“—

„Is teh le urshohov vas opominjam, de perporozhujete branje teh bukviz v' drushinah, v' sholah, in per drugih perloshnostih; rezite starishem, de naj te bukvize svojim otrokam kupijo; tudi povabim vikshi, ter gospodarje in gospodinje, de naj jih k' svojimu boljshanju beró; ker so njim ravno tako nauki potrebni, kot mladim ljudem.“

*Toliko so ta poboshni shkof she
pred sto leti te bukvize perporozhva-
li. — Perporozhim vam jih tudi jest
s' ravno toliko serzhno ljubesnijo.
Berite jih, shivite po teh lepih nau-
kih, in molite tudi sa-me.*

I. H.

SJUTRENJA

MOLITEV.

Ko se s jutrej sbudiš, in je še zhač vstati, ne pomudi se v' postelji, temuzh povsdigni prezej svojiga duha h' Bogu, in rezi:

Zhač bodi Bogu Ozhetu, Šinu in f. Duhu; kakor je bila od sazhetka, sdaj, vselej in na vse vezhne zhaše. Amen!

V' imenu Boga † Ozheta, in † Šina, in † f. Duha. Amen.

Vstani tedej in mōli:

Sdraviga in veseliga fi me spet sbudil, o moj nebesški Ozhe; sahvalim te sa to toliko dobroto, in te profim, daj mi gnado, ta dan tako nedolshno shiveti, de bom tudi ob sadnjim dnevu sa vezhno shivljenje vstal.

Po Jesusu Kristusu, Gospodu nashim.
Amen.

Oblezi se naglo, in med tem mōli:

Ti, o Gospod nebesški Ozhe, si nashe perve staršhe s' koshami oblekel; tudi nam je obleka potrebna, in jo tudi nam oskerbíšh. Daj mi torej gnado, danf se tako snashno, lepo in ponishno oblezhi, de tebe rasshalil, blishniga pohujshal, in svatovskiga oblazhila nedolshnosti ognusil ne bom. Po Jesusu Kristusu, Gospodu nashim. Amen.

Omi se, in misli sam per sebi:

Operi me, o Gospod, od vsih mojih grehov, in daj mi danf tako nedolshno shiveti, de bom kdaj tebe s' vsemi isvoljenimi v' nebesih oblizhje v' oblizhje vekomej gledal. Amen.

Poklekni in mōli:

Bodi zheshen in sahvaljen, o moj nebesški Ozhe, sa vse darí in dobrote, ki si mi jih po svoji neskonzhni milosti dodeloval, od perve ure moji-

ga shivljenja do sedanjiga dneva. Ti si me ustvaril po svoji podobi, sato, de ti smiram bolj enak perhajam; ti si me grešnika po svojim Šinu Jesufu Kristufu od greha in vezhniga pogubljenja odreshil, sato, de se greha varujem, in vezhno svelizhanje sadobim; ti si me s' gnado svojiga f. Duha posvetil, sato, de sveto shivim, in sveti tempelj svetiga Duha ostanem. Ti si mi shivljenje in sdravje dal, in ga do sdaj dobrotljivo ohranil; sdrava dusha, pamet in prosta volja, udje in pozhutki mojiga telefusa so nesaflushen dar tvoje breskonzhne ljubesni do mene; in vsako uro mojiga shivljenja me s' novimi dobrotami in gnadami napolnishi. Tudi nozojshino nozh s' koliko skerbjo si me obvaroval vse nesrezhe in vfiga slega na dushi in na telefusu! O koliko si jih pretezhen nozh v' vezhnost poklizal! Koliko jih s' bolesnimi in drugimi nesrezhami obiskal! Tudi moje shivljenje, in vse, kar imam, je bilo v' tvojih rokah. Tudi mene bi bil lahko nozoj to nozh k' svoji sodbi po-

klizal, in ah! v' kterim ognji bi bil jest greslni zhlovek she sdaj goreti mogel! — Pa ko fim v' miru pozhival, fi ti, o dobrotljivi nebeslki Ozhe, nad manoj zhul, svojimu Angelju fi sapovedal me varovati, in tako me je obvaroval vfiga slega na dusli in na telesu. Sa te tolike dobrote, Ozhe nebeslki, kako bi te mogel vedno zhasliti, in is vfiga serza ljubiti! In vender, ah kolikokrat fim jest revni greslnik, tebe svojiga Boga, tebe samo sveto ljubesen, tebe svojiga Ozheta, s' graham rasshalil, in kakor sgubljeni sin tvoje dobrote in dari nehvaleshno v' pregrehah sapravit! — Oh, kaj fim saflushil, kot to, de bi me danf tvoja sveta praviza s' boshjo ojstroftjo vdari-la; kaj drusiga kot to, de bi mi ti svojo ljubesen sa vselej odtegnil! Pa ah, usmili se me moj nebeslki ozhe, sanefi mi revnimu greslniku, odpusti mi moje grehe savolj neskonzhniga saflushenja Jesufa Kristufa, svojiga Šina, Gospoda naslriga. Amen.

Dal fi mi danf spet nov dan do-

shiveti, nebeshki Ozhe! sato, de bi danf tebe bolj sposnaval, tebe bolj zhaatil in ljubil, in se zhes svoje grehe pokoril. Oh, morebiti je ta dan moj sadnji dan shivljenja, ali pa sadnji dan gnade in usmiljenja! Ponovim ti torej, nebeshki Ozhe, vse svoje svete obljuje, ki fim jih do sdaj tolikokrat prelomil, danf se hozhem, kakor sadnji dan svojiga shivljenja vfiga hudiga, posebno pa svojiga navadniga greha varovati, vsake prilike v' greh se ogibati, in sa svoje grehe se pokoriti. Vse teshave, ki si mi jih po svoji milosti poslati sklenil, hozhem is ljubeshni do tebe voljno prenashati, dolshnosti svojiga stanu svesto dopolniti, in vse tebi v' zhaat storiti; tebe hozhem zhes vse zhastiti in moliti, in vse svoje blishne, prijatle in sovrashnike savoljo tebe kakor sebe ljubiti, in rajshi vse terpeti in tudi umreti, kot tebe, o moj ljubi nebeshki Ozhe, she s' kakshnim greham rasshaliti.

Pa tudi danf bom reven in slab zhlovek, ki bres tebe nizh ne premo-

rem; torej prošim, o moj nebesški Ozhe, podperaj me s' svojo sveto gnado in pomozhjo, de v' nobeni greh ne padem in ne pervolim, de hudobno nagnjenje sateram, pregresne navade sapuštím, skušnjave premagam, in tebi svojimu Bogu v' vsih rezheh dopadem. Daj mi gnado, de tudi danš tebe, in, ki si ga poslal, Jesusa Kristusa bolj in bolj sposnavam, se v' veri, v' upanji, v' ljubesni, v' zhistosti in ponishnosti, v' tresnosti in poterpeshljivosti, v' pridnosti in v' vsih keršhanskih zhednostih vadim in vterjujem. Obvari, Ozhe nebesški, danš ta dan, mene in vse druge ljudi, lakote in revšhine, kuge in drusih bolesen in nesrezh; poshegnaj in vôdi nashe serza, nashe teleša in nashe pozhutke, nashe besede in djanja po svoji sveti volji, in po svojih svetih sapovedih, tako, de po tvoji gnadi tukaj in v' vezhnosti vselej srezhni postanemo. Po Jesusu Kristusu, Gospodu našhim. Amen.

Poshegnaj pa danš tudi, nebesški Ozhe, moje starše, moje brate in

sestre, moje prednike, uzhenike, do-
brotnike, in vse duhovne in deshelske
Gospofke; rasvetli jim um tebe in tvojo
sveto vero sposnati; daj jim terdno sa-
upanje v' tvojo sveto dobroto; usghi
njih serza s' sveto ljubesnijo do tebe
in do blishniga, in obvari jih vfiga
slega na dushi in na telesu; po Jesusu
Kristusu, Gospodu nashim. Amen.

O Marija, Mati Jesusova, bodi
danf tudi moja mati! Šveti Patron, in
vfi Švetniki v' nebesih! profite sa naf.
de naf Bog varje in svelizha, ki shivi
in kraljuje od veka do veka. Amen.

Šveti Angelj varh, ki si me do
sdaj tako svesto varval, bodi tudi danf
moj varh, in prôsi sa-me, de me Bog
ne sapusti, in de hudi duh me ne pre-
moti in ne sapelje! —

Bog daj vfm vernim dusham v'
vizah vezhni mir in pokoj, in vezhna
luzh jim sveti! Naj v' miru pozhiva-
jo! Amen! —

Ozhe nash! Zhesghena si Marija!
Vera. Moli tudi, kar ti je morebiti sa pokoro
nalosheno, ali kar si se fhe moliti namenil. Po-

kropi se s' shegnano vodo: poshegnaj me
Bog Ozhe † Šin † in Š. † Duh. Amen! —

Hodi po svojih opraviilih in mōli:

V' tvojim imenu, Gospod Jesuf
Kristuf, svoje dela sazhnem, v' tvojim
imenu naj jih tudi konzham. Daj mi
gnado jih tako svesto in pridno oprav-
ljati, de bodo tebi v' zhašt, in meni
v' vezhno svelizhanje. Amen.

Po kakshnim opraviilu:

V' Tvojim imenu, o Jesuf! fim
delo sazhel, v' tvojim imenu ga kon-
zham. Tebi, te profim, bodi na zhašt,
in moji dufhi k' svelizhanju. Amen! —

Navadi se kristjan! zhes dan vezhkrat Bogá se
spomniti in k' Bogu sdihvati; kratki sdihleji,
kot ognjene iskrize nafhe serza v' ljubesen
boshjo vnemajo. Rezi torej vezhkrat:

O moj Bog in moj Gospod!

O moj Jesuf! daj mi tebe is ser-
za ljubiti!

O daj mi, Jesuf, tako nedolshno
shiveti, de tebi in vsm pravizhnim
ljudem dopadem!

Jesuf, tebi shivim! Jesuf tebi umerjem! Jesuf tvoj fim shiv in mer-tev! Amen!

Ali v' kakshini skushnjavi:

Ozhe nebeshki! ne vpelji me v' skushnjave! reshi me od hudiga!

Kadar te v' nevarnost greha mika:

Ah, le eno dusho imam, sa-njo fi, Jesuf, terpel in umerl; — ah ne daj, Jesuf, de bi se v' toliko nevarnost podal! —

Kadar se svojih grehov spomnish:

O Bog! bodi meni gresniku milostiv! — Oh, kolikokrat fim tebe, o moj Bog, rasshalil! Usmili se me, o Bog, po svoji neskonzhni milosti! —

Kadar druge greh delati vidish, beshi prozh in rezi:

Bog sanesi jim, ker ne vejo, kaj delajo! Oh Bog, kam pride zhlovek, ki tebe sapusti! Oh daj jim svoje grehe sposnati, in se spokoriti, in obvari tudi mene tolikih pregreh! —

Kadar dobro vidish ali slishish:

Bodi zheshen in sahvaljen, o moj Bog, de si jim to gnado dodelil. — Daj, de te tudi jest smiram bolj ljubim in mólím!

V' veselji ali srezhi:

Tudi to je dar tvoje dobrote, o nebeshki Ozhe. Hvala ti bodi! O daj mi gnado, to srezho tako vshivati, de vezhno veselje sadobím! —

V' nesrezhi ali shalofti:

Oh! saflushil sim savolj svojih grehov leto shibo! Ozhe nebeshki, tvoja volja naj se sgodi!

V' terpljenji:

Ti, moj Jesus, vesh, kaj terpim! naj je to v' zhaft tvojimu presvetimu terplenju! naj je to pokora sa moje grehe!

Zhe te kdo shali ali obrekuje:

Ti, o moj Bog, vidish moje serze, tebi so snane moje misli; — daj mi is serza krotkimu in ponishnimu biti. —

Zhe ura bije:

Minula je spet ena ura; ne bo se nikoli vezh povernila. Ah! morebiti bo ta ura moja sadnja. Ah! daj mi, o Bog, to uro tako shiveti, kakor bom shelel ob smertni uri, de bi bil shivel!

Zhe merlizhu svoni:

Špet se je ena dušha is sveta lozhila. Tvoji milosti, nebeshki Ozhe, jo perporozhimò. Ne sodi je po svoji ojstrosti, temuzh po svojim usmiljenji; refhi jo od vezhniga pogubljenja —, vse mi jo v' vezhno veselje. Bog daj ji vezhni mir in pokoj, in vezhna luzh ji sveti. Amen!

Ozhe nash! Zheshe na fi Marija!

Kadar gresh is doma, pokropi se s' shegnano vodo, in môli:

Poshegnaj me Bog Ozhe †, Sin †, in s. Duh †! Bog bodi s' manoj, in Angelj varh me na mojim potu sprem-ljaj. Amen!

Kadar greſh memo snamenja:

Zhaſt bodi Bogu Ozhetu, Šinu,
in ſ. Duhu! kakor je bila od ſazhet-
ka, sdaj, vſelej, in na vſe vezhne
zhafe. Amen!

Zhe zhloveka ſrezhaſh:

Hvaljen bodi Jeſuf Kriſtuſ! sdaj
in na vezhne zhafe. Amen!

Zhe greſh memo pokopalifha:

Bog, daj vſim, ki tukej pozhiva-
jo, vezhni mir in pokoj, in vezhna
luzh naj jim ſveti. Amen!

Ozhe naſh.

Pred jedjo:

Ozhe nebeſhki! poſhegnaj lete da-
rí, ki ſi nam jih perpravil, in daj nam
jih s' tako hvaleshnim ſerzam vshivati,
de vezhno veſelje ſadobimo. Po Jeſufu
Kriſtuſu, Goſpodu naſhim.

Ozhe naſh. Zheſhena ſi Marija.

Po jedi:

Sahvalimo ſe ti, nebeſhki Ozhe,
ſa te darí, s' kterimi ſi naſ naſitel!

stóri, de nam bodo v' zhasno in vezh-
no shivljenje. Po Jesusu Kristusu, Go-
spodu nashim. Amen!

*Sjutrej, opoldne in svezher, kadar
svoni, môli Angeljsko zheshenje:*

Angelj Gabriel i. t. d.

*O petkih, kadar k' spominu Jesusove
smerti svoni, môli:*

Molimo te, o Kristus, in hvalimo
te, ker si na svojim svetim krishi svet
odreshil. —

O usmiljeni Jesus, savolj britkost,
ki si jih ti prestal, posebno tisto uro,
ko se je tvoja presveta dusha od teleša
lozhila, te prosim, usmili se tudi me-
ne, in vsemi mojo revno dusho, ka-
dar se bo is tega sveta lozhila, k' sebi
v' presvete nebesa. Kteri shivish in
kraljujesh s' Bogam Ozhetam v' edi-
nosti s. Duha, Bog! od vekomej do
vekomej. Amen!

Ozhe nash. Zheskena si Marija.

*Spomni se zhes dan tudi vezhkrat
vezhnih resniz, ktere so:*

Le Eno je potrebno, svojo dusho

namrezh svelizhati, ko tega ne sker-
bim, le sa peklenški ogenj skerbim. —

1. Samo Ena dusha mi je dana. Ako
to sgubim, druge vezh ne dobim.
2. Samo enkrat mi je umreti. Kdaj
pa ali kje, ali kako; je meni ne
snano. Ako takrat frezhno ne u-
merjem, si vekomej ne morem vezh
pomagati. —
3. Ena sama minuta zhes moje vezh-
no svelizhanje ali pogubljenje ras-
fodi. Ako se to minuto greha ne
varjem, o kako strashno bo ne-
kdej sa-me.
4. Samo Eniga sodnika bom imel. Ako
bo ta vezhno pogubljenje zhes-me
isrekel, kje bom pomozhi iskal?
5. Samo Ene nebesa so, kterih u-
pati samorem. Ako bom od teh
odlozhen, mi ne bo drugi kraj
odpert, kot pekel!
6. Samo Ena vezhnost me zhaka; ako
ta ni frezhna, sim vezhno nefre-
zhen.
7. Samo Eno sodbo bom saflishal.
Ali se mi bo reklo: Pridite k' meni

vi isvoljeni, — ali pa: Poberite se od mene vi saversheni! —

8. Samo Eniga Boga imam; ako njemu ne flushim, sim flushnik peklenstkiga hudizha. —

9. Samo Eniga Svelizharja imam, Jesusa Kristusa. Ako njegovih nauk ne poslusham, in ne shivim po njegovih sapovedih, — me bo bres usmiljenja pogubil. —

10. Samo Eno mi je gotovo; ali vezhno veselje, ali vezhno terplenje. Ako shelim v' vezhno veselje priti, moram sveto shiveti, dokler je she zhaf.

Kaj pomaga zhloveku zeli svet perdobiti, zhe pa svojo dusho pogubi! —

VEZHEBNE MOLITVE.

Minil je spet en dan; prishla je nozh naf s' svojim miram poshivit. O koliko darov si mi, Ozhe nebeshki, pretezheni dan dodelil! Kolikih dush-

nih in telefnihi nesrezih si me obvarval! Kako bi bil tudi jest danes lahko, kakor veliko mojih blisnih, se ranil, ali sbodil, ali si kakofhni ud svil, ali slomil, ali bi bil lahko sbolel, premoshenje, sdravje, dobro ime, ali pamet sgubil! Tudi mene, kot marfikeriga smed mojih blisnih, bi bil ti nebesihki Ozhe, lahko s' naglo in neprevideno smertjo v' strashno vezhnost poklizal, in oh! kje bi bila she sdaj moja dusha! —

Saflushil sim tudi jest savolj svojih obilnih grehov she tvojo jeso; saflushil she tvojo shibo; pa, ker je tvoja milost obilnihhi od nashih grehov, si mi, namest de bi me bil s' svojo ojstro pravizo poshtrafal, le po svoji neskonzhni ljubesni svojih dobrot obilno darval. Ti si mi sdravje in shivljenje dal in ohranil; ti si me nesrezih in nevarnost obvarval; ti si me s' sdravo jedjo in pijazho nahranil, in svojiga svetiga Angelja si mi poslal, de me je vodil in spremljal po vsih mojih potih in opravilih. Tudi danš si me s' svojo

sveto gnado h' dobrimu rasvetljeval in nagiboval, in me greha in vfiga hudiga na dushi in na telesu varval. O! s' zhém tedej ti hozhem poverniti, o Gospod! vse, kar si mi dal? s' zhem se tebi svojimu Štvarniku in Odreshe-
niku sa vse te dari in dobrote sahva-
liti, s' kterimi si danf moje shivljenje
obful? O bodi torej zheshen in sahva-
ljen, Gospod nebeshki Ozhe, sa vse
dari in gnade, ktere si meni in vsm
mojim blishnim danf in zeli zhas shiv-
ljenja tako dobrotljivo dajal. Vse svoje
dobre misli, shelje in dela tega dne-
va in zeliga svojiga shivljenja, vse dobre
dela vsih vernih kristjanov in isvoljenih
boshjih, vse zheshenje, hvale in molitve
vsih Angeljev, saflushenje Marije De-
vize, in slasti saflushenje Jesusa Kri-
stusa, tvojiga Šina, in nashiga sveli-
zharja, ti darim, o Gospod nebeshki
Ozhe, v' sahvalo sa vse tako obilne
gnade in dobrote! —

Pa tudi danf to nozh, o v' koli-
kih nevarnostih na dushi in na telesu
bom spet! Ozhe nebeshki! obvari me,

prosim te is zeliga svojiga serza, tudi leto nozh vsiga slega in vse nesrezhe. Poshlji mi svojiga svetiga Angelja varha, de zhuva in me varje vsih vidnih in nevidnih sovrashnikov; in daj, de se po sladkim in mirnim pozhitku prihodno jutro h' tvoji zhahti spet veselo sbudim. Poshegnaj mene, poshegnaj moje starše in vse ljudi na svetu; potroshtaj shaloštne, poshivi bolnike, sinesi greshtnikam, daj vsm, ki se bodo nozoj to nozh is tega sveta lozhili savoljo Jesusa Kristusa vezhno shivljenje, in vsm dushizam vernih v' Vizah vezhni mir in pokoj. Po Jesusu Kristusu, Gospodu nashim. Amen. —

Pretezheni dan pa, o Gospod nebeshki Ozhe, je bil tudi dragi talent, kteriga si meni revnimu hlapzu posodil, de bi si bil s' njim veliko talentov dobrih del perdobil; danš bi bil imel, kakor v' starosti, tako tudi v' prijetnosti per tebi in per vsih dobrih ljudeh rasti. Danš bi si bil imel persadevati, tebe, in ki si ga poslal, Jesusa Kristusa bolj in bolj sposnati in lju-

biti, tvoje kraljestvo sosebno iskati, tvojo sveto voljo dopolnovati, vse svoje dolshnosti is ljubesni do tebe svesto in pridno spolnovati, vse teshave voljno prenashati, vse skušnjave s' tvojo pomozhjo premagovati, se sa svoje grehe ojstro pokoriti, in svojiga blishniga kot sebe ljubiti.

In ah! ko bi bil tudi saref vse to svesto storil! Isprashuj nekoliko svojo vest zhes vse svoje dolshnosti do Boga, staršhev, gospodarjev, bratov, sester, poslov, in drusih blishnih; — slasti tudi zhes grehe, ki se jih varvati ti je bilo per sadnji spovedi sosebno narozheno, ali ki si jih bil do sdaj bolj vaje . . . Tedej mōli: Oh moj Bog in moj Gospod! Kako malo dobriga fim storil! — Tebi bodi vse v' dar, ker tvoj dar je vse, kar se dobriga storí. — — Ali, ah! moj nebeshki Ozhe! koliko fim spet hudiga storil! Oh, kolikokrat fim sju-trej storjene obljuje spet prelomil! Oh, kolikokrat fim spet tebe rasshalil! — Toliko dobrot in gnad si mi poslal, in vse fim nehvaleshno sapraval! Ti si me vabil, in jest fim od tebe beshal; ti si me klizal, in jest te ni-

sim poslušhal; ti si me varval in ljubil, in jest sim tvoje svete sapovedi prelomoval! O kako nehvalessen sim do tebe vezhna dobrotnost, nebeshki Ozhe! O kako slep in hudoben sim, de tolike dobrote in darí vedno napravljam! Oh, dan je minil, in nikdar ga ne bo vezh nasaj, morebiti je bil sadnji dan mojiga shivljenja, ali sadnji zhas tvoje milosti in ljubesni; — in morebiti nezoj she bosh mojo duslo v' svojo strashno sodbo poklizal, jest pa sim tako shivel, kakor de bi mi nikoli umreti in v' sodbo stopiti ne bilo! — Ozhe nebeshki! ne raserdi se she nad manoj, svojo nehvalessno stvarjo! Nikar ne hodi s' manoj revnim gresnikam v' sodbo, ne saversi me, ki si sa-me dal svojiga Sina Jesusa Kristusa! Savolj njegoviga terpljenja, o Gospod, mi sanesi, usmili se me po obilnosti svojiga usmiljenja, odpusti mi moje grehe! Shal mi je, de sim gresnil, shal is zeliga mojiga serza, de sim tebe, samo vezhno svetost in sveto ljubesen in dobro-

to, špet tolikokrat rasshalil! Obljubim ti terdno, o moj Bog, tebe na dalej nikoli vezh ne rasshaliti, tebe nikdar vezh ne posabiti, tvojih sapoved nikoli vezh ne prelomiti. In zhe si me škle-nil nozroj she h' sebi poklizati, bodi meni grešniku milostiv savolj Jesusa Kristusa in njegove presvete kervi! Zhe mi bošh pa po svoji milosti she ju-trišhni dan doshiveti dal; o, tak ti obljubim, pred ko je mogozhe, se h' tebi nasaj poverniti, s' taboj se spravi-ti, se sa svoje pregrehe ojstro poko-riti, se greha in vse priloshnosti v' greh varvati, vse slabe drushine se svesto ogibati, štorjeno shkodo, hude nava-de, in štrasti v' sebi saterati in vse dano pohujšhanje popraviti. Le tudi ti me s' svojo sveto gnado podperaj, in daj, de prihodni dan s' tvojo po-mozhjo vse to štorim; kar bom na sadnjo uro shelel, de bi bil štoril. Sa-to te prosim, nebesški Ozhe, po Je-susu Kristusu, Gospodu našhim. Amen.

Usmili se me vřigamogozhni Bog, Ozhe †, řin † in ř. Duh †; odpusti

mi moje grehe, in perpeljaj me v' vezhno shivljenje. Milost, odveso in odpushtanje mojih grehov mi dodeli vfigamogozhni ušmiljeni Bog. Amen.

Prosim te, o Gospod, obišhi to našhe prebivališhe, in odsheni dalezh od naš vso hudobo našhiga sovrashnika. Angelji tvoji naj so per naš, in naj naš obvarjejo v' tvojim svetim miru, in tvoj sveti shegen ter tvoja sveta pomozh ostani vselej per naš, po Jesusu Kristusu, Gospodu našhim. Amen.

Pokropi se s' shegnano vodo.

Poshegnaj in obvaruj naš vfigamogozhni Bog, Ozhe † Šin † in s. Duh †. In dushe vernih naj pozhivajo v' miru. Amen.

Ko se slazhish:

Bres obleke sim prishel na svet, bres nje pojdem is tega sveta. O Bog! daj mi, de stariga zhloveka islezhem, in ogerni me s' svetim oblazhiam zhistosti in pravizhnosti, de kdaj s' svatovskim oblazhiam pred tvojo sodbo stopim! — —

Ko se vlesheſh:

V' imenu Jesufa Kriſtufa ſe vle-
ſhem, o Bog! morebiti je ſadnjikrat,
morebiti je to moja ſmertna poſtelja.
Jesuf, tebi ſhivim; Jesuf tebi umer-
jem; Jesuf tvoj ſim ſhiv in mertev.
Amen. V' tvoje roke perporozhim ſvojo
duſho! —

Šveta Marija, moj ſ. Patron, vſi
Angelji in Švetniki! profite ſa-me,
ſdaj in ob moji ſadnji uri. Amen.

Ozhe naſh.

*Zhe ſe ponozhi ſbudifh, ne vdaj ſe
nemarnim miſlim, temuzh miſli:*

Kdo vé, koliko duſh ſe ſdaj to uro
is ſveta lozhi; — — morebiti bo prihod-
nja ura tudi tvoja ſmertna ura — i. t. d.
in môli, de v' ſkuſnjave in v' greh ne padeſh. —

SVETA MASHA.

Navada je se h' f. Mashki lepfhi oblezhi. Tudi ti to stóri, in ne hodi v' zerkev umasan in nefnashin; premifli, de gresfh v' drushbo Angeljev pred nar vikfhiga Gospoda, svojiga Boga. Varuj se pa kofhatofhi, sakaj on je tifti pravizhni Bog, ki je Angelje savolj napuha v' pekel savergel, in se fhe sdaj prevsetnim soperftavi, in le ponishnim svojo f. gnado daja. Ko se preoblazhifh, bodi framoshljiv in mōli:

Daj mi, o Gospod, stariga gresfhni-ga zhloveka islezhi, in noviga po Jesusu Kristusu prestvarjeniga oblezhi. Obeli me, o Gospod! in ozhisti mojo dusho in moje serze, de v' kervi Jag-njeta ozhifhen, vezhno shivljenje do-feshem. — Amen.

Ko gresfh is doma, ali pa prezej ko v' zerkev pridefh.

V' tvojo f. hisho, pred tvoje f.

oblizhje nebeshki Ozhe, shelim sdaj
stopiti. O, kako dolge so mi ure, od
kar sim pred taboj v' drushbi Ange-
ljev se veselil! O, kako hrepeni moja
dusha po tebi, o moj Bog in moj Jesus!
Le eni sami dan pred taboj biti je
slajshi, kot tavshent dni v' kraljevih
hishah prebivati! Poshlji mi, o Go-
spod! sdaj svojiga s. Angelja, de me
greha, slabe drushine, in vsiga slega
obvarje na dushi in na telesu. Amen.

*Ko pridešh pred zerkev, ne postavaj,
pojdi v' zerkev, in ko gresš zhes grobe
pokopanih kristjanov, rezi:*

Bog vam daj vezhni mir in po-
koj, in vezhna luzh vam sveti! Bog
vam daj v' miru pozhivati. Amen. Ah!
morebiti bo tudi ta moja sadnja s.
Masha; morebiti bom tudi jest kmalo
med vami v' grobu prebival! —

*Ko stopišh v' zerkev, pokrôpi se s'
shegnano vodo in rezi:*

Pokrôpi in poshegnaj nas, Bog †
Ozhe, † Sin, † in s. Duh. Bodi Bog
meni gresšniku milostiv! —

Pred f. Masfo, zhe imash zhasf, môli:

O môj Bog! jeſt terdno verujem, de je f. Maſha nekervava daritev preſvetiga Teleſa in preſvete kervi tvojiga preljubiga ſina, naſhiga Goſpoda Jeſuſa Kriſtuſa. Daj mi torej, de bom per ti f. Maſhi ſ' toliko andohtjo in ſ' toliko ſpodobnoſtjo, kakor ko bi bil na gori Kalvarii takrat, ko ſe je Jeſuſ Kriſtuſ ſam tebi, ſvojimu nebeſhkimu Ozhetu, ſa naſhe grehe daril! Satorej ſe ſhelim ſ' tvojim Maſhnikam in ſ' vſo katolſhko zerkvijo ſkleniti, in ti jo dariti ſ' ravno tem namenam, ſ' katerim je Jeſuſ Kriſtuſ ſam leto preſveto daritev per ſadnji vezherji poſtavit. Darim ti torej to f. Maſho, de tebe, ſvojiga nar viſhiga Goſpoda, zhaſtim in molim, de ſe ti ſahvalim ſa vſe dari, ki jih od tvoje breskonzhne dobrotnoſti dobivam, de te ſ' ponishnim in ſgrévanim ſerzam proſim ſa odpuſhenje vſih ſvojih grehov, in de ſadobivam tudi v' prihodno od tvoje ljubesni vſe dobrote in gnade na du-

shi in telesu k' mojimu svelizhanju potrebne. Darimo ti pa tudi, nebeshki Ozhe, to daritev, v' vedni spomin in v' sahalo terplenja in smerti ravno tega Jesusa Kristusa, tvojiga Šina, kateri je od smerti vstal in sdaj sedi na desnizi tvoje mogozhnosti, našh porok in frednik per tebi. De v' leti daritvi njegoviga saflushenja deleshni postanemo!

S' to daritvo pa, nebeshki Ozhe, darimo tudi sebe s' dušho in s' telesom. Ozhisti naš od vfiga greha in madesha, in daj si tudi ta dar dopasti, ker si naš odkupil s' drago kervjo in smertjo Jesusa Kristusa. Ne dopusti torej, de bi naš hudobni sovrashnik sdaj mamil in motil, daj nam satreti vse nesvete misli in shelje; ushgi našhe serza s' ognjem s. Duha, de bo leta daritev s' vso andohtjo, s' vso svetostjo dopernesheha v' našhe svelizhanje, ter v' hvalo in zhašt tvojiga presvetiga imena, o Trojni Bog, ki shivish in kraljuesh od vekomej do vekomej. Amen. —

Spomni se, sa ktero gnado ali zhednost hožhest posebno profiti, ali sa ktere ljudi shelish slasti to f. Masfo dariti, in moli:

Sato in sato slasti, pa tudi sa vse verne shive in mertve, sa prijatle in sovrashnike, sa duhovno in deshelsko Gosposko ti darim, nebeshki Ozhe, to f. Masfo; daj, de bo vsm, kakor h' tvoji zhasti, tako tudi k' nashimu svelizhanju. Po Jesufu Kristufu, Gospodu nashim. Amen.

Mashnik sazhne f. Masfo.

Nebeshki Ozhe, vezhni Bog! s' Mashnikam sklenjen stopim sdaj pred tvoj f. Altar, tebi dariti presveto telo in presveto kri tvojiga preljubiga Šina Jesufa Kristufa sa odpushanje nashih grehov, in v' hvalo in zhast tvojiga presvetiga imena. Šaj ti, o moj Bog! bi imel vselej biti moje veselje, moje saupanje, ker ti me tolizih sovrashnikov, tolizih nevarnost in toliziga hudiga otmesih na dushi in na telesu. Pa, oh moj Bog, in moj Ozhe! kolikokrat fim tebe in tvojo dobrotnost

posabil, kolikokrat fim gresnil, kolikokrat tvoje svete sapovedi prelomil! S' toliko zhistim serzam kot Angelji tvoji bi imel pred taboj se snajditi —, in ah! v' kolikih pregrehah moje serze toni. Ah gresnil fim, gresnil fim, filno veliko fim gresnil! — Pa ozhe usmiljeni, ti nikogar ne savershesi, ki se s' potertim serzam h' tebi oberne, o ne saversi me revniga gresnika! usmili se me po svoji neskonzhni milosti, in odpusti, mi moje grehe! Shal mi je, de fim gresnil, is serza in zhes vse šal, de fim tebe svojiga Boga, vezhno sveto ljubesen rasshalil. Šklenem terdno in obljubim posihmal tebe svojiga Boga nikoli vezh ne rasshaliti, greha in gresne perloshnosti se varvati —, in sa dosdajne pregrehe se pokoriti do smerti. Daj mi, Bog, gnado prave pokore, daj mi gnado spolniti ta moj sklep! Po Jesusu Kristusu, Gospodu nashim. Amen. —

Šveta Marija, in vsi Angelji in Švetniki boshji! profite same, de se me Bog usmili, mi moje grehe odpu-

sti, in me perpelja v' vezhno shivlje-
nje. Amen. —

Gospod usmili se nas! Kriste usmi-
li se nas! Gospod usmili se nas!

Gloria.

(Per zheruih Maslah se ne móli.)

Zhašt bodi Bogu po višhavah in mir
na semlji ljudem, ki so svete volje.
Hválimo te, zhaštimo te, mólimo te!
Sahvalimo se ti savolj velike zhašti,
Gospod Bog, Kralj nebeshki, vsigamo-
gozhni Ozhe! Edinorojeni Šin Jesus
Kristuf, Gospod Bog! Jagneje boshje,
Šin Bogá Ozheta; ki grehe sveta od-
jemljesh, usmili se nas, ki grehe sve-
ta odjemljesh, uslišhi nashe proshnje;
sakaj ti si nar svetejšhi, ti sam Gospod,
ti sam nar vikshi Jesus Kristuf, s' sve-
tim Duham v' zhašti Boga Ozheta.
Amen.

Bog, pomozh vših, ki v' té saupa-
jo, perstopi milostivo našhim prosh-
njam, in ker bres tebe zhloveshka
slabost nizh ne premore, nam pomozh
svoje gnade dodeli, de tvoje svete sa-

povedi spolnimo, in ti po volji in po djanji dopademo. Po Jesusu Kristusu, Gospodu nashim. Amen.

Bog, ki po svoji previdnosti vse prav storish, prosim te ponishno: odverni od nas vse hudo, in dodeli nam vse, kar nam bo h' nashimu pridu. Po Jesusu Kristusu, Gospodu nashim. Amen.

Berilo is II. Lista svetiga Janesa Aposteljna 15.

Otrozhizhi moji, ne ljubite svetá, ne kar je na svetu. Zhe kdo svet ljubi, ni Ozhetova ljubesen v' njem. Sakaj, kar je na svetu, posheljenje mesa, posheljenje ozhi, in napuh shivljenja, ni is Ozheta, ampak is sveta je. Svet pa prejde in posheljenje njegovo; kdor pa storí voljo boshjo, ostane vekomej.

Hvala Bogu! —

Sahvalimo se ti Jesus Kristus, de si nam svojo s. besedo osnanit prishel; sahvalimo se ti pa tudi sosebno sato, de si tudi nas bres nashiga saflushenja k' svoji sveti veri in k' svoji sveti zerkvi poklizal.

Dodeli nam pa tudi, te prosimo, de bomo tvojo sveto besedo vselej s' tako zhistim in sheljnim serzam poslušali in ohranvali, de bo v' nas obiln sad zhistosti in svetosti obrodila. Amen.

Evangelij s. Matevsha 18, 6.

Jesuf je rekel svojim uzhenzam: Refnizhno vam povém, ako se ne spreobernet, in ne postanete kakor otrozi, ne pojdete v' nebeshko kraljestvo. Kdor koli se tedej ponisha kakor otròk, on je vezhi v' nebeshkim kraljestvu. In kdor sprejme kteriga taziga otroka v' mojim imenu, mene sprejme. Kdor pa pohujsha kteriga teh malih, kí v' me verjejo, bi mu bilo boljshi, de bi se mu obefil mliniski kamen na vrat, in de bi se potopil v' globozhino morja. Gorje svetu savolj pohujshanja! —

Hvala ti bodi, Kristuf!

Vera.

Zhe se vera móli, móli apostoljsko vero:

Verjem v' Boga ozheta, vfigamogozhniga stvarnika i. t. d. —

Darvanje.

Vsemi vfigamogozhni vezhni Bog, nebeshki Ozhe, lete zhiste dari kruha in vina, ki ti jih s' Maslnikam darujemo, in ki jih bosh kmalo spremenil v' presveto telo in presveto kri svojiga Šina Jesusa Kristusa. Darujemo ti jih v' sveti spominj njegoviga terpljenja in njegove smerti. Darujemo pa ti jih tudi, tebe, o Gospod Bog, moliti in zhaftiti, se tebi sa prejete dari sahvaliti, sa odpušhenje nashih obilnih grehov, sa vse verne shive in mertve. O daj de bo ta daritev tebi vshezh, ter njim in nam vsm k' svelizhanju in vezhnimu shivljenju. Amen. —

Darujemo pa ti tudi, trojni Bog, vse svoje dobre dela, svoje serza, svoje dushe in telefa. Ne saversi nas, desiravno smo savolj svojih grehov nevredni se tebi darvati. Nar prijetnish dar tebi je poterti duh, sgrevaniga in potertiga serza, Bog, ti ne savershefh. Preshgi torej tudi nashe serze s' go-rezho ljubeshi do tebe, de svoje pre-

grehe is serza obshalujemo, in ti tako spokorjeni prijeten dar postanemo. Pri-di vfigamogozhni Bog, posveti leté da-ri, ki smo jih tvojimu svetimu imenu perpravili. Amen. —

Šveta Marija, sveti Janes Kerstnik, vsi sveti Aposteljni in Svetniki boshji, profite sa nas, de ta dar, ki smo ga k' povishevanju svojiga Boga darili, njemu dopade, de bo k' vashimu vezhimu pozheshenju in nam in vsi katolski zerkvi k' stanovitnimu pridu. Po Jesusu Kristusu, Gospodu nashim. Amen.

Praefation ali Sanktus.

O Gospod nebeski Ozhe, vfigamogozhni vezhni Bog, kako velike so tvoje dobre, ki si nam jih dodelil, kako obilna je tvoja ljubesen do nas! O kdo jih samore isrezhi, kdo jih u-meti samore! Prav je, in spodobi se torej, de se ti vselej in smirej sahvali-mo. Vsemi torej te dari, vsemi sa-flushenje svojiga Šina Jesusa Kristusa, vsemi sveto zheshenje vsih Angeljev in

Arhangeljev, vseh svetih Duhov in isvoljenih v' nebesih v' vezhno sahvalo sa tvoje dobrote. In s' njimi sklenjeni tudi mi tebi sveto hvalo dajemo: Švet, Švet, Švet si ti Gospod vfigamogozhni, nebo in semlja so polne tvoje hvale. Hvala tebi po vishavah! —

Tihe molitve.

Poglej, te ponishno profimo, ufamiljeni Ozhe, is svojih nebes na lete svete darí; posveti in sprejemi jih tudi sato, de svojo sveto zerkev na semlji bolj in bolj rasfhirjash in poterjujesh, — de nashiga Papesha (imenuj ga) nashiga Šhkofa (imenuj ga) in vso nasho duhovshino, nashiga Zesarja (imenuj ga) in vse kerfhanfko ljudstvo rasfvetljujesh, in v' svoji sveti edinosti in svojim miru ohranish.

Špomni se tudi . . . (imenuj v' miflih vse shive in mertve, sa ktere fosebno profiti shelish.) Daj njim in vsem nam prizhijozhim v' miru preshiveti svoje dní, obvari nas vezhniga pogubljenja, in dajaj nam vfiga, kar nas v' dobrim

poterjuje, in k' tebi, pravi shivi Bog, perpelja. To te profimo po saflushe-
nji vsih tvojih isvoljenih in po saflu-
shenji Gospoda nashiga, Jesusa Kristu-
sa. Amen.

Povsdigvanje.

Poklekni.

V' imenu Boga Ozheta, Šina in
f. Duha.

Povdari se na perfi.

O bodi zhesheho presveto Reshno
telo Jesusa Kristusa, ki si bilo sa-me
in sa vse ljudi na svetim krishi dar-
vano. Jesus, pravi shivi Bog in zhlo-
vek, moj Gospod in svelizhar, verjem
v' tebe, upam v' tebe, ljubim in mo-
lim te zhes vse. O Jesus bodi mi gresh-
niku milostiv in odpusti mi moje grehe.
,Stori spet f. krish.

Ko se sveta Reshnja kri povsdigne, mōli:

V' imenu Boga Ozheta, Šina in
f. Duha.

O bodi zhesheha in pohvaljena,
preshlahtna f. Reshnja kri, ki si se ze-
dila is ran Jesusovih, in ki ves svet

omivašh. Operi in ozbišti moje serze
in mojo dušho od vſih grehov. O
Jesuf, ne savorſi me, ki ſi me s' ſvojo
drago kervjo odreſhil! —

Pokriſhaj ſe ſpet.

Po povſdigvanji.

Šprejmi tedej, o nebeſhki Ozhe,
lete preſvete dari Teleſa in Kervi ſvojiga
boſhjiga Šina, Jeſuſa Kriſtuſa, k' ſvetimu
ſpominu njegoviga terpljenja, njego-
ve ſmerti, in njegoviga prezhaſtitiga
vſtajenja od ſmerti, in v' nebo odho-
da. Vemo, de ti ta dar vſelej dopade,
ker je ravno tiſti Jeſuf, ki ga vekomej
ljubiſh, in ki je s' taboj in s' ſ. Du-
ham eni Bog. Pa daj, de ti ga tudi
mi s' tako ſvetim ſerzam doperneſe-
mo, kakor ſo nekdaſjni ſveti ozhaki
ſvoje ſvete daritve opravljali. Tvoji
ſveti Angelji naj ti ga pred tvoje ſveto
oblizhje perneſó, de uſliſhiſh naſhe
proſhnje, in naſ vſelej, kadar od tega
daru ſavſhivamo in ga obhajamo, s'
vſim ſvojim ſvetim ſhegnam in ſvojo
nebeſhko gnado napolniſh. Po ravno

tem Jesusu Kristusu, Gospodu našhim.
Amen.

Spomin sa mertve.

Spomni se tudi, o Gospod, svojih slushabnikov in svojih slushabniz, ki so se pred nami is tega sveta lozhili, in tamkej tvojiga usmiljenja potrebujejo: (imenuj jih v' mislih . . .) Njim in vsem vernim dušham v' vizah daj, te prosimo, vezhno luzh, in vezhni mir in pokoj. Po Jesusu Kristusu, Gospodu našhim. Amen.

Pa tudi nam (povdari se na serze) greshtnikam, ki v' tvojo milost saupamo, daj kdej med tvoje Isvoljene priti in s' njimi vezhno shivljenje vshivati. Dodeli nam to, nebeshtki Ozhe, de si ravno ne po našhi vrednosti, temuzh po svoji milosti in po Jesusu Kristusu, po katerim ti Gospod, vse dobro stvarish, posvetujesh, oshivljash, shegnash, in nam dajash. Po njem, s' njim, in v' njem bodi tebi, Bog ozhe vsigamogozhni, v' edinosti s. Duha vsa zhast in hvala od vekomej do vekomej. Amen.

Ozhe nash, kteri si v' nebesih!
posvezheno bodi tvoje ime; pridi k'
nam tvoje kraljestvo; sgodi se tvoja
volja, kakor v' nebesih, tako na semlji.
Daj nam danš nash vsakdanji kruh;
odpušti nam nashhe dolge, kakor mi
odpušhamo nashim dolshnikom; in nash
ne vpelji v' skušnjava; temozh odre-
shi nash od hudiga. Amen. Odreši nash
te profimo, o Gospod, od vsiga slega,
pretezheniga, sedajniga in prihodnji-
ga, — in po prošnjah Marije Devize
in vsih Svetnikov nam daj mir v' na-
shih dnevih, de bomo s' pomozhjo tvoje
milosti zhisti od greha, in obvarvani
od vsake smote. Po ravno tem Jesusu
Kristusu, Gospodu nashim. Amen.

Jagnje boshje, ki grehe sveta od-
jemljesh, — usmili se nash!

Jagnje boshje, ki grehe sveta od-
jemljesh, — usmili se nash!

Jagnje boshje, ki grehe sveta od-
jemljesh, — daj nam sveti mir! —

Daj nam sveti mir, Jesus Kristus,
ki si ga svojim Aposteljam dal, in ki
ga svet ne more dati; spravi nash s'

svojim nebeskim Ozhetam, ozhisti in odrefhi nas s' letem svojim presvetim Telesam in svojo presveto reshnjo Kervjo od vseh grehov in prestopkov, in stóri, de se tvojih svetih sapoved vedno dershimo, in se od tebe nikdar vezh ne lozhimo. Daj, de presveto tvoje Telo, in presveta tvoja kri, ki jih prejeti shelim, — meni ne bó nikoli v' sodbo in pogubljenje, ampak de mi bo po tvoji nebeski milosti hrana in zdravilo dushe in telesa sa vezhno shivljenje. Kteri shivish in kraljujesh s' Bogam Ozhetam v' edinosti s. Duha, Bog, od vekomej do vekomej. Amen. —

Trikrat se na ferze povdari in rezi :

Gospod, nisim vreden, de gresht pod mojo streho, le rezi s' besedo, in bo osdravljena moja dusha! — Gospod, i. t. d. Gospod, i. t. d.

Zhe gresht med s. Mashe h' s. Obhajilu, sdaj s' ponishnim in sgrevanim ferzam perstópi, — sprejeti Jesusa Kristusa. Zhe ne gresht h' s. Obhajilu, moli:

O presveta Vezherja, v' kteri se Jesus Kristus vshiti da, v' kteri se ob-

haja spomin njegove smerti, v' kateri se dušha s' gnado napaja, v' kateri se nam daja saštava vezhniga shivljenja! — O preljubi Jesus, kako gorezhe sheli moja dušha tebe, ki si pot, resniza, in shivljenje, kmalo vredno savshiti! Kakor Zahej bi tudi jest hotel s' veseljem danš stopiti k' tvojimu s. Altarju, in te v' hišho svojiga slabiga serza prejeti, de bi tudi meni svelizhanje došhlo. Ali ne upam si k' tvoji s. misi stopiti, ne upam si tvojiga presvetiga teleša in tvoje presvete kervi v' resnizi savshiti, ker rasshalil sim te, in moje serze je polno grehov; in v' tem mojim greslnim stanu tebe savshiti, bi bilo, si vezhno sodbo jesti in piti! Od dalezh, kot Zolner, torej stopim, o moj Jesus, od dalezh le h' tebi smem is sgrevaniga serza sdihvati: Bodi Bog milostiv meni revnimu greslniku! Prosim te pa, o preljubi Jesus, stóri me kmalo vredniga h' tvoji s. misi stopiti, stóri, de kmalo s' resnizhno pokoro svoje serze ozhištim, in tako tebe, prešladki Jesus, kmalo in vredno

sprejemem. Profini te tudi, kar bi te profil, ako bi te v' resnizi savšhil, bodi, bodi, ki si kruh shivljenja, tudi shivesh in hrana moje dushe, napoji jo s' svojo sveto reshnjo kervjo; pogasi v' meni ogenj posheljenja in shejo po posvetnih rezheh; bodi mi luzh v' moji dushni temoti, bodi mi varh v' velikih nevarnostih, pomozh v' skusahnjavah, podpora v' slabosti. Bodi vselej moj trosht in moje veselje, in kdej — moja popotniza v' vezhno shivljenje. Vodi me tako frezhno po oskim potu sedajnega revniga shivljenja, de bom tebe, svoje vezhno shivljenje, tudi kdej v' nebefih s' vsimi Angelji in svetniki vekomej vshival. Amen. —

Po f. Obhajilu.

Sahvalimo se ti, o Gospod Bog, de si nam dovolil danš tvoje presvete skrivnosti obhajati. Daj nam pa tudi, de bomo spomin terpljenja in smerti tvojiga preljubiga Šina, Jesusa Kristusa, ki smo ga sda j per f. Masfi obhajali, vedno in tako svesto ohranili,

de naš nobena stvar ne bo mogla pre-
motiti tvojo sveto gnado s' kakim gre-
ham sgubiti, ki si jo sdaj v' naš po-
terdil in ponovil. Po Jesusu Kristusu,
Gospodu našim. Amen.

Poshegnaj naš vfigamogozhni vezh-
ni Bog, — Ozhe †, Šin †, in † f.
Duh. Amen.

H' konzu f. Mashe.

Sahvalim se ti, nebeshki Ozhe,
sa gnado, ki si mi jo dodelil, de sim
perstopil h' daritvi te svete Mashe, v'
kteri smo obhajali sveti spomin brit-
kiga terpljenja in grenke smerti Go-
spoda našiga Jesusa Kristusa. Odpusti
mi pa tudi, milostivi Ozhe, kar sim
te per letih presvetih skrivnostih, per
kterih bi imele naše serza od ljubes-
ni in hvaleshnosti goreti, s' kakšnimi
rastresenimi mislimi ali s' mlazhnostjo
svojiga slabiga serza rasshalil. In daj
mi gnado, de bom v' prihodno vselej
s' toliko goreznostjo per f. Mashe,
kakor ti sapovešh, in se sa tolike skriv-
nosti spodobi. Špremljaj naš sdaj, ki

is te tvoje svete veshe gremo, s' svojo sveto gnado po vsih nashih potih in opraviilih, de bomo svoje dosdajno shivljenje tako k' tvoji zhahti dokonzhali, de te bomo kdej v' tvojih svetih nebefih s' vsemi Angelji in Svetniki vekomej zhahtili in molili. Po Jesusu Kristusu, Gospodu nashim. Amen.

Per shegnani vodi:

Poshegnaj me vfigamogozhni vezhni Bog, Ozhe †, Šin †, in f. Duh †. Amen. In dushe vernih naj v' miru pozhivajo. Amen. —

MOLITEV

pred pridigo ali pred naukam.

Ti, o Gospod, imash besedo shivljenja; tvoja beseda je luzh, ki rasvetluje temote, in serza greje. Rasvetli sdaj um svojiga Mashnika, ki si ga isvolil nam tvoj f. Evangeli osnovati; poloshi svojo besedo v' njegove usta, ushgi mu serze s' sveto gorezhnostjo, de nam bo tvoje svete resnize

gorezhe in umno osnanval. Ozhišči pa tudi naše serza od vseh grehov, poshegnaj jih s' svojo sveto gnado, obvari nas vsiga rastresenja, in daj, de bomo tvojo sveto besedo tako sheljno in svešto poslušali in ohranili, kakor bi sam ti k' našim serzam govoril, Jesus Kristus, naš Gospod in uzhenik, kateri shivish in kraljuješ s' Bogam Ozhetam v' edinosti s. Duha, Bog, od vekomej do vekomej. Amen. —

MOLITEV

po pridigi ali po nauku.

Osnanil si nam, o nebesški Ozhe, po svojim namestniku svojo sveto voljo, osnanil si nam resnizo vezhniga shivljenja. Sahvalimo se ti sa to toliko dobroto in gnado, ki si nam jo memo toliko nejeverzov in krivoverzov dodelil. Pa dodelaj tudi v' naš delo, ki si ga v' naš perzhel, in daj nam gnado, de bomo po saflishanih resnizah tudi svoje shivljenje ravnali, de bomo kolikor modrejšhi tudi toliko svetejšhi. Naj,

te prosimo, nam luzh tvoje svete besede po poti nashiga shivljenja sveti, de nas tjekej perpelja, kjer bomo tebe, in ki si ga poslal Jesusa Kristusa, vezhno gledali, ljubili in vshivali. Po ravno tem Jesusu Kristusu, kateri s' taboj in s. Duham eni Bog shivi in kraljuje od vekomej do vekomej. Amen.

Per shegnu s' svetim Reshnjim
Telefam.

Ali poj:

Zhastimo Te

Shivi kruh Angeljski;

O pravi zhlovek skup

In Eni Bog nebeshki.

} se povsamo.

Šveto, Šveto, Šveto,

Šveto, zhes vse Šveto,

Jesusa Reshnje Telo

V' svetim Sakramentu.

} se povsamo.

Nikdar nas ne sapusti,

O Jesuf vse sladkosti;

Šosebno pa sadnji zhaš
Bodi Jesuf ti per naš.

Ali pesem š. Tomasha:

Ponishno molim Tebe shivi Bog,
Ki fi prizhjozh perkrit pod to podóbo!
Podvershe tebi serze moje se,
Ker teh skrivnost sposnati ne samorem.
S' pozhutiki ne sapopadem te,
Pa verjem terdno, kar uzhi me véra.
Šam Jesuf boshji Šin me to uzhišh,
Ki fi resniza vezhna nesmotljiva.
Na krishi bil fi le kar Bog perkrit;
Pod to podobo skrivash tud' zhloveka;
Boga — zhloveka skup pa verjem te,
In profim, sa kar sgrevani rasbojnik.
Ne vidim ran szer tvojih, kot Tomash;
Vender Gospoda in Boga te mólim.
V' tebe terdno vervati mi daj,
V' té saupati in Te ljubiti.
O svet' spominik smert' Gospodove!
Kruh shivi, ki shivljenje vezhno dajash!
O shivi, hrani dušho mojo mi,
In daj sladkošti Tvoje ji sposnati.
O Jesuf, Ti ljubeshni vezhne vir,

Od grehov vseh operi mojo dušho ;
Šej kapljiza tvoje Kervi ves svet —
Od grehov vseh samore osdraviti.

O Jesuf, ki si tukej skrit prizhjozh,
Dodeli, kar te toljko sheljno prosim:
De kdaj se tam bom vezhno veselil,
Kjer se oblizhje v'oblizhje gledat dajash!

Popoldanska boshja flushba.

Pred naukam môli, kakor sgorej pred pridigo.
Po nauku je shegen; poj ali môli, kot sgorej per shegnu.

LITANIJE v s i h s v e t n i k o v.

Gospod, usmili se nas!
Krište, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Krište, slišhi nas!
Krište, uslišhi nas!

Ozhe nebeshki, vfigamogozhni
Bog, }
Sin, vfiga svetá reshnji Bog, } usmili se
Šveti Duh, resnizhni Bog, } nafi
Šveta Trojiza, en sami Bog, }
Š. Marija, }
Š. Mati boshja, } sa nas Boga prosi!

S. Deviz Deviza,	}	sa naš Boga prosi!
S. Mihael,		
S. Gabriel,		
S. Rafael,		

Vsi sveti Angelji in Arhangelji, sa naš Boga profite!

Vse svete verske svelizhanih duhov, sa naš Boga profite!

S. Janes kerstnik,	}	sa naš Boga prosi!
S. Joshef,		

Vsi sveti Patrijarhi in preroki, sa naš Boga profite!

S. Peter,	}	sa naš Boga prosi!
S. Pavl,		
S. Andrej,		
S. Jakob,		
S. Janes,		
S. Tomash,		
S. Jakob,		
S. Filip,		
S. Jernej,		
S. Matevsh,		
S. Šimon,		
S. Tadej,		
S. Matija,		
S. Barnaba,		

Š. Luka, } sa naš Boga prosi!

Š. Marka,

Vsi sveti Aposteljni in Evangelisti, sa
naš Boga profite!

Vsi sveti uzhenzi Gospodovi, sa naš Boga

Vsi sveti nedolshni otrozi, } profite!

Š. Štefan,

Š. Lavrenz, } sa naš Boga prosi!

Š. Vinzenz,

Š. Fabijan in Boshtjan,

Š. Janes in Pavel,

Š. Kosma in Damian,

Š. Gervasi in Protasi,

Vsi sveti marterniki, sa naš Boga profite!

Š. Silvester,

Š. Gregor,

Š. Ambrosh,

Š. Avgushtin, } sa naš Boga prosi!

Š. Hieronim,

Š. Martin,

Š. Miklavsh,

Vsi sveti shkofje in sposnovavzi, sa naš
Boga profite!

Vsi sveti uzheniki, sa naš Boga profite!

Š. Anton,

Š. Benedikt, } sa naš Boga prosi!

Š. Bernard, }
Š. Dominik, } sa naš Boga prosi!
Š. Franzisk, }

Vsi sveti maslniki in leviti, sa naš
Boga profite!

Vsi sveti menihi in pušhavniki, sa naš
Boga profite!

Š. Marija Magdalena, }
Š. Agata, }
Š. Luzija, } sa naš Boga
Š. Nesha, } profite!
Š. Zezilija, }
Š. Katarina, }
Š. Anastasija, }

Vse svete devize in vdove, sa naš Bo-
ga profite!

Vsi svetniki in svetnize boshje, sa naš
Boga profite!

Bodi nam milostliv; sanesi nam, o
Gospod!

Bodi nam milostliv; usliši naš, o
Gospod!

Od vsiga hudiga, }
Od vsiga greha, } reši naš, o Gospod!
Od svoje jese, }
Od shibe potresa, }

Od nagle in neprevidene smerti,
 Od skušnjav hudizhevih,
 Od jese, sovrashtva, in vse hude volje,
 Od duha nezhistosti,
 Od trefka in hudiga vremena,
 Od vezhne smerti,
 Škos skrivnost svojiga svetiga vzhlo-
 vezhenja,

refhi naf, o Gospod!

Škos svoj prihod,
 Škos svoje rojstvo,
 Škos svoj kerst in sveti post,
 Škos svoj krish in terpljenje,
 Škos svojo smert in svoj pokop,
 Škos svoje sveto vstajenje,
 Škos svoj zhudni vnebohod,
 Škos prihod troshtarja svetiga Duha,
 V' dan sodbe,

te profimo, uflifhi naf!

Mi greshniki,
 De nam sanesesh,
 De nam odpustish,
 De naf k' pravi pokori perpeljesh,
 De svojo sveto zerkev vishash in
 ohranish,
 De pastirja apostoljskiga in vse zerk-
 vene stanove v' svoji sveti veri
 ohranish,

De sovrashnike svoje svete zerkve
ponishash,

De kershanskim kraljem in oblast-
nikom mir in pravo enovoljnost
darujesh,

De vsimu kershanskimu ljudstvu
mir in edinost dash,

De nas vse v' svoji sveti flushbi
poterdish in obdershish,

De nashe misli k' nebeskim she-
ljam povsdignesh,

De vsm nashim dobrotnikom vezh-
ne dari dodelish,

De dushe nashe, nashih bratov, blish-
nih in dobrotnikov od vezhniga
pogubljenja reshish,

De sad semlje dash in ohranish,

De vsm vernim dusham vezhni po-
koj dodelish,

De nas uslishish,

Šin boshji,

Jagnje boshje, ki grehe svetá odjem-
ljes; sanesi nam, o Gospod!

Jagnje boshje, ki grehe svetá odjem-
ljes; uslishi nas, o Gospod!

te profimo, uslishi nas!

Jagnje boshje, ki grehe svetá odjem-
ljesh; usmili se nas, o Gospod!

Kriste, slišhi nas!

Kriste, uslišhi nas!

Gospod usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Ozhe nash. Zhesheha si Marija.

(Zhe je s. Reshnje Teló ispostavljeno:)

V. Kruh is nebes si jim dodelil;

R. Kteri ima vso sladkost v' sebi.

Molimo.

O Bog! kteri si nam v' prezhud-
nim Sakramentu spomin svojiga terp-
ljenja sapustil, daj nam, te profimo,
svete skrivnosti tvojiga teleša in tvoje
kervi tako zhašiti, de sad tvojiga od-
reshenja vedno v' sebi obzhutimo. Kte-
ri shivish in kraljujesh s' Bogam Ozhe-
tam in svetim Duham edini Bog, od
vekomej do vekomej. Amen.

*Sa odvernjenje vsih nadlog in nevar-
nost:*

Vsiganogozhni vezhni Bog, ne-

beshkki Ozhe! poglej s' ozhmi svoje ne-
skonzhne milosti nashe reve in nad-
loge. Usmili se vsih vernih kristjanov,
sa ktere se je tvoj edinorojeni Šin,
nash Gospod in Svelizhar, Jesus Kri-
stus, voljno gresnikam v' roke isdal,
in je tudi svojo drago Kri na lesu sve-
tiga krisha prelil. Po tem Gospodu
Jesusu odverni, milostivi Ozhe! saflu-
shene shibe, sedanje in prihodnje ne-
varnosti, punte, vojske, kugo, lakoto,
dragino, bolesni, in shalostne revne
zhase.

Sa Papesha :

Vfigamogozhni, vezhni Bog! us-
mili se svojiga slushabnika I. nashiga
papesha, in vodi ga po potu vezhniga
shivljenja; de bo s' tvojo pomozhjo,
kar je tebi dopadljivo, shelel in s' vso
mozhjo storil.

Sa Shkofa :

O Bog pastir in vishar vsih ver-
nikov; glej milostljivo na svojiga slu-
shabnika, nashiga Shkofa I., ki si ga

pastirja nashe shkofije postavil; dodeli mu, de nam, zhes ktere je postavljen, s' besedo in s' djanjem k' dobrimu flushi, in tako s' zhedo, ki mu je izrozhena, vezhno veselje dofeshe.

Sa Zesarja:

Bog, varh vsih kraljestev; dodeli svojimu flushabniku, nashimu Zesarju I. tvojo mozh, s' ktero se sovrashnik premaga, sposnati in zhasiti, de bo, ker je is tvoje volje Zesar postal, tudi v' tvojim varstvu vselej mogozhen.

Sa Gosposko:

Rasvetli in poterdi v' fim dobrim duhovske in deshelske oblastnike in Gosposke, de nas bodo na vse to napeljevali, kar samore k' tvoji boshji zhasti, k' nashimu svelizhanju, in k' miru in srezhi vfiga kershanstva perpomozhi.

Sa vse, sa ktere smo dolshni moliti:

Profimo tudi, kakor ti hozhesh, de nam je moliti, sa svoje prijatle in neprijatle, sa sdrave in bolne, sa vse

shalostne in revne kristjane, sa shive in mertve.

Sa shive in mertve:

Vfigamogozhni vezhni Bog, ki Gospodujesh zhes shive in mertve, in se usmilish vsih, ktere is vere in dobrih del sa svoje sposnash; profimo te pohlevno, de vfi, sa ktere smo se namenili moliti, kateri so she per shivljenji, ali pa so se she is sveta lozhili, po proshnjah vsih tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušhanje vsih svojih grehov došeshejo.

Sa vse dushne in telesne potrebne dari:

Dodeli nam, o Bog miru, pravo edinost v' veri, bres vfiga rasdertja in vse lozhitve. Spreoberni nashe serza k' pravi pokori, in k' poboljšhanju našiga shivljenja. Ushgi v' naš ogenj svoje ljubeshni. Daj nam gorezhe shelje po vfi pravizhnosti, de ti bomo kakor tvoji pokorni otrozi v' shivljenji in v' smerti prijetni in dopadljivi. Tebi bodi vedno perporozheni, o Go-

spod! vse nashe djanje in nehanje, nashe delo in opravilo, nashe shivljenje in nasha smert. Daj nam tvojo milost tukej vshivati, in tamkej s' vsemi isvoljenimi dosezhi, de te bomo v' vezhnim veselji in svelizhanji hvalili in molili. To nam dodéli, o Gospod nebeshki Ozhe, po Jesusu Kristusu, Gospodu naslim in Odresheniku, kteri s' taboj shivi in kraljuje v' edinosti svetiga Duha, Bog, od vekomej do vekomej. Amen.

Boshja pomozh ostani vselej per nas! Amen.

In dushe vernih v' vizah naj s' milostjo boshjo v' miru pozhivajo. Amen.

Pet Ozhenashev — in Zhesheha & Marij.

Ob Sabotah ali prasniki Marije
Devize se molijo

**LAVRETANSKE
LITANIJE.**

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Ozhe nebeshki, vfigamogozhni
Bog,

Šin, vfiga sveta reshnji Bog,

Sveti Duh, resnizhni Bog,

Sveta Trojiza en sami Bog,

Sveta Marija,

Sveta Mati boshja,

Sveta Deviz Deviza,

Mati Kristusova,

usmili se sa nas Bo-
nas!
ga profi!

Mati milosti boshje,
 Mati prezhista,
 Mati bres makesha,
 Mati nedolshna,
 Mati presveta,
 Mati ljubesniva,
 Mati prezhudna,
 Mati nashiga stvarnika,
 Mati nashiga Odreshenika,
 Deviza modra,
 Deviza zhaftitljiva,
 Deviza hvale vredna,
 Deviza mogozhna,
 Deviza usmiljena,
 Deviza verna,
 Podoba pravize,
 Sedesh modrosti boshje,
 Sazhetik nashiga veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda zhafti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivna rosha,
 Turn kralja Davida,
 Turn flonokosteni,
 Hisha slata,
 Škrinja miru in sprave,

Vrata nebeske,
Sgodnja daniza,
Sdravje bolnikov,
Perbeshalishe grešnikov,
Troshtarza shalošnih,
Pomozh kristjanov,
Kraljiza Angeljev,
Kraljiza Ozhakov,
Kraljiza Prerokov,
Kraljiza Aposteljnov,
Kraljiza Marternikov,
Kraljiza Špovedovavzov,
Kraljiza deviz,
Kraljiza vseh Svetnikov,

Jagnje boshje, ki grehe svetá odjem-
ljesh; sanesi nam, o Gospod!

Jagnje boshje, ki grehe svetá odjem-
ljesh; usliši naš, o Gospod!

Jagnje boshje, ki grehe svetá odjem-
ljesh; usmili se naš, o Gospod!

Kriste, sliši naš!

Kriste, usliši naš!

Ozhe našh. Zhesheha si Marija.

Molimo.

(Zhe je s. Reshnje Teló ispostavljeno :)

O Bog, kateri si nam v' prezhudnim Sakramentu spomin svojiga terpljenja sapustil; daj nam, te profimo, svete skrivnosti tvojiga Telefa in tvoje kervi takó zhaštiti, de sad tvojiga odreshenja vedno v' sebi obzhutimo. Kteri shivish in kraljujesh s' Božam Ozhetam, v' edinosti s. Duha, Bog, od vekomej do vekomej. Amen.

K' Marii Devizi.

Pod tvojo pomozh perbeshimò, o sveta boshja porodniza! ne saversi nashih proshenj v' nashih potrebah, temozh refhi nas vselej od vsih nevarnost. O zhaštitliva in shegnana Deviza; nasha Gospá, nasha fredniza, nasha besedniza, nasha pomozhniza! s' svojim šinam nas spravi, svojimu šinu nas perporôzhi, svojimu šinu nas isrôzhi! Prôfi sa nas sveta boshja porodniza! De bomo vredni obljud Kristusovih!

Molimo.

Gnado svojo, profimo, o Gospod, v' nashe serza vli, de mi, ki smo po angeljevim osnanjenji vzhlovezhenje tvojiga Šina Jesufa Kristusa sposnali, po njega terpljenji in krishi zhaštitlivo vstajenje dofeshemo.

Salve Regina.

Zhesheha bodi Kraljiza, mati milosti! shivljenje, sladkost in upanje nashe, bodi zhesheha! k' tebi vpijemo sapuſheni Evini otrozi; k' tebi sdihujemo shaloſtni in objokani v' tej dolini solſ. Oh, oberni tedej, naša pomozhniza, svoje milostive ozhi v' naš; in pokashi nam po tem revnim shivljenji Jesufa, shegnani ſad tvojiga teleſa. O miloſtiva, o dobrotljiva, o ſladka deviza Marija!

Prôfi ſa naš, ſveta boſhja porodniza!
De homo vredni obljud Kristuſovih!

Molimo.

Vſigamogozhni vezhni Bog, ki ſi duſho in telo prezhaſtite devize, matere Marije, de bi vredno prebivaliſhe tvo-

jiga Šina biti saflushila, s' perpomozh-
jo svetiga Duha perpravil; daj, de bomo,
ki se njeniga spomina veselimo, po nje-
nih milostivih prošnjah, od prihodnih
slegov, in vezhne smerti rešeni.

K' svetimu Joshefu.

Prôfi sa naš sveti Joshef;
De bomo vredni obljud Kristusovih!

Molimo.

Naj nam, profimo, o Gospod,
saflushenje shenina tvoje presvete Ma-
tere Marije pomaga, de, kar naša
slabost ne premore, nam bode po nje-
govih prošnjah dodeljeno.

Sa vse potrebe.

Ponishno, o Gospod, te profimo,
rasveshi po svoji milosti naših grehov
vesi; in ohrani po prošnah svoje is-
voljene matere ljube Devize Marije in
vseh svojih svetnikov naš svoje slushab-
nike, naše dobrotnike in naše po-
hishtvo v' vfi svetosti; tudi ozhisti vso
našo rodovino in naše prijatele od
hudobe in grehov, in napolni jih s'

lepimi zhednostmi; dodeli nam mir in sdravje, odverni od nas vidne in nevidne sovrashnike, in odsheni vse hude shelje; daj nam sdravo vreme in dobro letino, skashi milost naslim prijatelam in neprijatelam, in obvari to faro s' vsemi, kateri v' nji prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnje, in dodeli milostivo vsem vernim kershenikam, shivim in mertvim, v' nebeskim kraljestvu vezhno shivljenje, mir in pokoj. Obvarij nasliga papasha I. nasliga shkofa, I. nasliga svitliga Zesarja I. in vso nasho duhovsko in deshelsko Gosposko, in vse kershansko ljudstvo vsih nadlog in vsiga slega. In tvoj sveti shegen pridi is nebes doli na nas, in bodi vselej per nas. Po Gospodu naslim Jesusu Kristusu, Sinu tvojim, kateri s' taboj shivi in kraljuje v' edinosti s. Duha, Bog, od vekomej do vekomej. Amen.

Boshja pomozh ostani vselej per nas. Amen.

Ozhe nasl. Zheslena si Marija.
(Petkrat.)

KRISHEV PÓT.

Kaj je krishev pót, in kako se je sazhel.

Krishev pót nam pred ozhí postavi tiſti ſhaloſtni pót, po ktérim je naſh ljubesnivi Svelizhar Jeſuf Kriſtuſ, kri-vízhno k' ſmèrti obſójen, is Pilatushe-viga dvora do vèrha gòre Kalvariije ſhel. Po tém pótu je ſvoj têshki kriſh ne-fel, in na tem potu je bilo vſe brit-ko terpljenje ponovljeno, ki ga je ſhe popred na ſvoji ſveti zhloveshki natu-ri preſtál. Satorej ſe imenuje pót ſve-tiga krisha, pót Kalvariije ali pót bolezhín in terpljenja.

Ker ſe je na tem pótu naſh Sve-lizhar Jeſuf Kriſtuſ dvanajſtkrat pomú-dil, in po ſmerti tudi dvakrat prene-

sen bil, namrežh s' svetiga krisha v' narózhje svoje presvete matere Marije, in od ondód v' kamnitni grób; satorrej se tudi ta krishevi pót v' shtirnajst shtazionov, stajális ali pomúdkov rasdelí.

Prid in sád s. krisheviga póta.

- 1) Krishev pót nizh drusiga ni, kakor kratko pa pobóshno premishljevanje Jesufoviga terpljenja. Kaj naš pa, ljubi kristjani, bolj posvezhuje in k' Jesusu napeljuje, kakor ravno tako premishljevanje terpljenja Jesufoviga? On sam, naš preljubesnivi Svelizhar, je k' spominu svojiga britkiga terpljenja ofer svete mashe postavil, in ga svojim Aposteljam opravljati sapovédal. Dolshní smo tedaj tudi mi, sosebno per sveti mashi, se njegoviga terpljenja spomniti, in ravno letó kratko premishljevanje nam kashe, kako samóremo to storiti.
- 2) V' tem premishljevanji Jesufoviga terpljenja se pa, ljubi kristjan,

tudi uzhišh sposnati veliko ljubestin
 nafhiga nebeshkiga Ozheta, kateri je
 naf greshnike, svoje sovrashnike, to-
 liko ljubil, de svojimu edinimu finu
 ni sanesl, ampak ga dal v' strashno
 smert, de vsi, ki shivo verjemo vanj,
 ne ostanemo v' smerti, temuzh vezh-
 no shivljenje imamo. Tudi sposna-
 mo v' tem premishljevanji neskonzh-
 no ljubestin Jesusa Kristusa do naf.
 Vidimo ga nafhe grehe na-se vseti,
 vidimo ga terpéti, kar smo mi sa-
 volj svojih grehov saflushili, vidimo
 ga pokórniga biti do smerti, in fizèr
 do smerti na krishi, — ne de bi
 si she le nebefa perdobíval, ne de
 bi si vezhi zhášt v' nebesih flushil
 ali perpravljaj, ampak le sgòlj is
 ljubestni do naf revnih stvarí, is lju-
 besni do naf gréshnikov, de naf je
 tako ozhištil od greha, de naf je s'
 Bogam správil, de je nafhe dolsh-
 no písmo s' svojo kervjo isbrísal, in
 nam spet veseló upanje do vezhniga
 svelizhanja dodelil. O kolika lju-
 sen! Kdo, rasun njega, je samogel

takó ljubiti! Kdo bi pa tudi tolike ljubeshni ne ljubil, in kaj bi nas samóglo hòlj k' ljubeshni do njega napeljevati, kakor ravno premishljevanje tolike ljubeshni! O Jesus, kogar tvoj krish k' ljubeshni ne vname, ali nima vére, ali pa nima serza.

- 5) Krishev pót, ljubi kristjan, ti osnanuje ojstro in neskonzhno pravizo boshjo. Ko vidish svojiga Jesusa vsiga sapljuvániga, vsiga rastepêniga, s' ternjem krónaniga, na krishi shiviga perbitiga; — vprashaj se: kdo je ta, ki terpi, in sakaj tolike strashne martre terpi? In krishev pót ti bo odgovoril: Kristus je ta, Šin shiviga Boga! On terpi, on preliha kri, on umira na krishi. In sakaj? Oh, kristjan, le sa tvoje grehe in sa grehe zeliga svetá. O neskonzhna Boshja praviza! On Bog, sgòlj ljubeshin in dobrota, têpe, — in têpe tako strashno, in têpe nedolshniga, têpe svojiga edinorojeniga Šina, têpe sa ptuje, — sa nashe grehe! O nesapopadliha praviza! O strashna ojstróft! Pa sa-

kaj si, Ozhe nebeshki, svojiga Šina toliko shtrafoval in martrati dal? — In glej, krishev pót nam pokashe, de le Boshji Šin, in le on sam, in le s' tolikim terpljenjem, je hotel nas od greha odreshiti, de bi bili mi s' Bogam spravljani, in de bi se Boshji pravizi sadoštílo. O kako nesapopadliva je Boshja praviza! Kako strashna nesfrézha je greh!

- 4) Krishev pót, ljubi kristjan, te uzhi vse kershanške zhédnosti spolnovati. Jesuf spolnuje do smerti voljo svojiga nebeshkiga Ozheta; tudi ti bodi pokórin vselej, zhe ravno ti je terpéti in umreti, boshjim sapovdim. Jesuf se is ljubesni do nas v' terpljenje in smert podá; — uzhi se ljubesni do blishnjiga. Jesuf v' britkostih móli, in móli trikrat; — móli, kristjan, zhe te shalost in britkost obide. Jesuf se v' v' voljo nebeshkiga Ozheta vda; — kristjan, zhe te Bog s' terpljenjem obishe, tudi ti sdihuj: Ozhe, ne moja, temuzh tvoja volja se sgôdi. Jesuf vse sa-

framovanje voljno prestopi; — kristjan, ne poslušaj svetá, zhe te sa-
volj flushbe boshje sanizhuje. Jesuf
se da gajshljati in kronati; — krist-
jan, potèrpi voljno vse svoje terplje-
nje. Jesuf se ponisha do smerti na
krishi; — uzhi se od njega, ker
je on kroták in is serza ponishin.
Jesuf se da krishati; — krishaj svoje
posheljivo mesó s' lastnim satajeva-
njem. Jesuf na krishi sa sovrash-
nike móli; — kristjan, ljubi tiste,
ki te sovrashijo, stori tistim dobro,
ki ti hudo shelé, móli sa tiste, ki
te kolnejo in preganjajo, de bosh
takó boshji otrok. O réf je, krist-
jan, krish Jesufov nam je nar lepshi
sèrkalo ali shpégel vsih kerfhanških
zhednost. Šveti Evangeli nam jih
osnanuje, sveti krish nam jih kashe.

- 5) Krishev pót tebi sgrevanimu gresh-
niku saupanje daje, ker te uzhi, de
je Jesuf sa vse nashe grehe obilno
sadoštil, de nam torej samorejo od-
pushteni biti, zhe jih je kot svésd
na nebu, in zhe so zhèrni kot oglje.

Ti si bil prevsetin, Jesus pod kri-
shem leshi; ti si bil lákomin, Jesus
je sato ves révin; ti si s' nezhistostjo
posheljivost pafel, Jesus se da gajsh-
ljati; ti si bil nevoshliv, Jesus vřim
dobrote deli; ti si s' nesmasnostjo svoj
trebuh pital, Jesus shejo in lákoto
terpi; ti si se jesil, Jesus móli sa
sovrashnike. — Sa vse nashe grehe
je tedaj sadořtil. — Takó smém, o
Jesus! upati, de mi bodo moji gre-
hi odpusleni, zhe se spokorim, ker
si sa vse terpel. Ja spokorni gresh-
nik, réš smesh upati odpusljanje,
sakaj krishev pót ti pokashe, de
je Jesus Petru, ki ga je trikrat sa-
tajil, odpustil; de je sa terdovratni-
ke na krishi mólil; de je rasbójni-
ku she umirajozhimu sveti raj ob-
ljubil. Špreobèrni se, kakor řta se
Peter in spokorni rasbójnik, in tudi
tvoji grehi ti bodo odpusleni.

- 6) Krishev pót te na potu pokóre pod-
péra. Krishev pót te uzhi se voj-
řkovati soper hudobno posheljivost,
soper veselje in sapeljevanje svetá,

soper skufhnjáve peklenške. Réf, o Jesuf, Tvoj sveti krish je nar mozhejshi bramba soper greh in skufhnjáve. O kako bi she greshíl, zhe se Tvojiga terpljenja in krisha spomnim! Tvoja kri in Tvoja smert mi prizhuje, sa kako drago zéno fi mo-jo dushe odkupil; ali jo bom tedaj s' greham spet sapravljaj? Tvoj krish mi kashe, kaj fi Ti sa-me terpel; kaj bo tedaj she meni preteshko sa Tebe storiti? Is Tvojih svetih ran sveta reshnja kri têzhe; o, ako jih pogledam, oginj posheljenja v' meni ugafne! Kaj me samóre k' grehu posiliti, zhe po Tvojim krishevim pótu hódim? K' pokori me napeljuje, v' pokóri me slabiga podpéra, in me soper sovrashnike varuje.

- 7) Krishev póť nam terpljenje polajsha. Kaj je vse moje terpljenje memo terpljenja Jesusoviga! Jest sim gréshnik, On je nedolshin; jest malo terpím, On neisrezhenó veliko. Jesuf pa vender molzhí in voljno terpí; ali bom tedaj jest zhes svoje

krishe tóshil in godernjal? Ko Tebe, o Jesuf, vidim têshki krish vlézhi, tudi jest svojiga veliko lóshej nofim.

- 8) Krishev pót naf uzhi, kaj je prava pobóshnost ali brumnost. Jesuf osnanuje sveti Evangeli, Jesuf svoj nauk s' zhúdeshi poterduje, Jesuf voljno terpi, Jesuf je svojimu Ozhetu pokórin, Jesuf dopolni svoje opravílo. — Glej, to je prava bogabojezhnost, — to kershanska pravizhnost. Dopolnuj svešto vse svoje dolshnosti do Boga, do blishnjiga in do sêbe, voljno tèrpi, in dopolni opravílo, ki ti ga Bog sam naloshi, in tako bosh bogabojezh.

Glej, vse te rezhi in sêhe veliko vezh drusih te krishev pót uzhi; satorej sposnati morash, de je prid svetiga krisheviga póta grosno velik in imenitin. Satorej so tako premishljevanje Jesufoviga terpljenja sveti ozhaki smirej perporozhvali. Sato pravi sveti Franzisk Salesi, de naf nobèna stvar toliko k' gorezhi ljubesni do Boga ne vnéma, kakor premishljevanje terplje-

nja in smerti nashiga Svelizharja. Tomash Kempzhan pravi, de nobeno premishljevanje ne samore tako greslhne dushe k' pokóri obuditi, in na pot pravizhnosti perpeljati, kot premishljevanje krisheviga póta. Satorej so papeshi obilne odpustike tistim obljubili, kateri s' sbranim in sgrevanim serzam sveti krishev pót obiskujejo. Koliko pa si dobrot in gnad sebi in drugim in vernim dusham v' vizah f' svetim krishevim pótam sprofiti samoremo, se bomo kmalo preprizhali, zhe bomo le radi in vselej s' poboshnostjo sveto Jesufovo terpljenje premishljevali, in tako krishev pót molili.

Predin sazhnefh moliti, sberi svojiga duha; odlóshi vse posvetne misli in sferbi! presêli se v' mislih v' Jerusalem; perdrushi se tistim she-
nam, ki so Jesufa na Kalvarijo spremljale in sa-
njim jokale; bodi potertiga in sgrevaniga ferza,
kakor de bi tebi Jesus rekel: Ne jokaj se nad
manoj, ampak nad saboj in svojimi grehi. —
Satorej Boga prôfi sa guado in môli:

Ponishno Te profimo, o Gospod,
sazhni s' svojim duham nashe djanje,
in spremljal ga s' svojo sveto pomozh-
jo, de se vse nashe molitve in dela
vselej is Tebe sazhnejo, in tudi v' Te-
bi konzhajo. Po Jesusu Kristusu Go-
spodu nashim. Amen.

DAROVANJE

krisheviga póta.

Vfigamogozhni vezhni Bog, s' vso
ponishnostjo padem pred Tvoje pre-
sveto oblizhje. Verjem terdno in spos-
nam, de si Bog edini v' naturi, trojni
v' pershonah, Ozhe, Šin in sveti Duh;

de dobro s' dobrim, hudo s' hudim povrazhujesh. Verjem, de si Ti Jesuf Kristuf, od vekomej edinorojeni Šin Boga Ozhéta, sa naš zhlovek postal, terpel in umerl, de si naš od vezhniga pogubljenja odréshil. Po tem Tvojim saflushenji, usmiljeni Jesuf, tudi têrдно upam odpushtanje svojih grehov, zhe se resnizhno spokorím, in vse perpomozhke Tvoje svete gnade sadobiti, v' dobrim stanovítin oštati, in v' sveti ljubeshni do Tebe rasti. Šej Ti si nam pomagati obljudil, in tistih, ki v' Tebe saupajo, nikoli ne sapustish. Satorej Tebe, o vezhna dobróta in lepôta, ki si sgòlj sveta, vezhna ljubeshin, tudi jest is serza ljubim; in nizh mi toliko ni shal, nizh me toliko per serzu ne pêzhe, kot to, de sim Tebe, o moj preljudeshnivi Jesuf, tolikokrat in tako hudo rasshalil. O kaj sim mislil, kako sim si upal Tebe, toliko ljubeshin, ktero vse stvarí mólijo, tako velikokrat rasshaliti! — Ali od sdaj sa naprej, o usmiljeni Jesuf, nikdar vezh, — nikdar vezh Te ne mislim rassha-

liti, nikdar vezh Tvoje svete volje ne prelomiti; greha in vsake perloshnosti k' grehu se hozhem skerbno ogibati, in nobene rezhí se toliko ne bati, kakor Tebe, o Jesuf! in Tvojiga nebesniga Ozheta rasshaliti. Ljubiti Te hozhem, o moj Bog in Gospod, ljubiti is zeliga svojiga serzá in is vse svoje mozhí. In ker le tisti Tebe ljubi, kdor Tvoje svete sapovedi spolnuje, tudi sklenem od sdaj sa naprej Tvojo sveto voljo vselej spolniti, in vse storiti, kar samóre Tvojo zhaft in mojo ljubessin do Tebe povékshti. Daj mi tedaj, o Jesuf, sdaj per tem svetim krishevím pótu, svoje pregrehe in tudi Tvojo neskonzhno ljubessin do mene prav sposnati. Vshgi moje serzé s' gorézho nadohtjo, omézhi ga do grenkih sòls, de pod Tvojim svetim krishem svoje hudobiye bolj in bolj objokujem.

Šklenem se sdaj v' duhu s' Teboj, o usmiljeni Jesuf, in shelím ta sveti krishev pót s' tako gorézhim sérzam opravití, kakor je Tvoje serze bilo,

kadar fi s' teshkim krishem proti gôri Kalvarii shel, in s' toliko andohtjo ali poboshnostjo ga premishljevati, kakor ga je Marija Tvoja presveta mati, ali kakor so ga Aposteljni in sa njimi vsi bogabojezhi kristjani vselej premishljevali. Tebi bôdi o Gospod, leta krishév pôt v' zhašt in sahvalo sa toliko obilnih dobrot in gnad, ki fi mi jih do sdaj dodelil, meni pa bôdi v' odpushenje mojih obilnih pregreh in hudobij. Darujem Ti ga tudi, de bi Ti, o Jesuf, nespokornim gresnikom gnado spreoburnjenja in prave pokóre, dusham vernih v' vizah pa vezhni mir in pokoj dodélil. O daj mi, Jesuf, Svojo presveto gnado savolj Svojiga neskonzhniga saflushenja. Amen.

I. SHTAZION.

Pilatush Jesufa k' smerti obsodi.

Mólimo Te, o Kristuf! in hvalimo Te;
Ker fi na Švojim svetim krishi svet
odreshil.

O preljubesnivi Jesuf, kolika in
kako prezhudna je bila Tvoja sveta
ponishnost, de fi se Ti, sama sveta
nedolshnost, tako krivizhni sodbi pod-
vergel. Ti, ki fi postavljen sodnik shi-
vih in mertvih, krivizhno sodbo sasli-
shish, pa molzhish! — Ah nizh drusiga,
ko moji grehi, so tiste lashnive in kri-
vizhne prizhe, ktere so to sodbo pod-
pisale. Hudoba mojiga jesika, s' kte-
rim fim se dostikrat soper Boga in
svojiga blishnjiga pregreshil, je tega
krivizhniga sodnika tako oslepila, de
je Tebe, nedolshniga Jesufa k' smerti
obsodil. K' tebi tedaj, o usmiljeni Je-
suf, se obernem, in svoje pregrehe
objokujem :

O moj ljubesnivi Jesuf! kako ne-
sapopadljiva je Tvoja ljubestin do me-

ne revniga greslnika! Sa tako nevredno in nehvaleshno stvar, kakor sim jest, fi se dal v' jezho sapreti, fi se dal vkleniti in svesati, fi se dal gajshlati in s' ternjem kronati, in k' nar grosovitnishi smerti obsoditi. Ah kaj samore bolj raniti moje serzé, kot ta tolika ljubesin Tvoja; kaj bolj omezhiti moje serzé, kot ta Tvoja ponishnost, de bi obshaloval in objokoval vse pregrehe svojiga jesika. Ja Jesus, objokujem in zhertim jih is serza, le Ti, o moj Jesus, mi pomagaj, le Ti se me usmili, in mi milost dodéli. Amen.

Ozhe nash. Zheslhena fi Marija.
Usmili se nash, o Gospod! usmili se nash!

II. SHTAZION.

Jesuf vsême krish na svoje rame.

Mólimo Te, o Kristuf! in hvalimo Te;
Ker si na Švojim svetim krishi svet
odréfhil.

O dobrotljivi Jesuf, s' kolikim
veseljem in s' kako radovoljnim serzam
si Ti ta teshki krish objel, kako po-
terpeshlivo prenéfil vse terpljenje, ko
Te je slepo ljudstvo pahalo in suvalo!
Ah jest pa poln nejevolje in nepoter-
peshlivoſti beshim pred vsakim krishem,
se ogibam vsake sopernosti, kolikor le
morem. Ah, dobro vem, de bres krisha
in terpljenja se v' nebesa ne pride;
in vonder, she kadar mi Ti sam sa
pokoro kakshino teshavo naloshish, jo
s' nejevoljo in jéso prenasham! O de
bi jest samogel to toliko svojo slepoto
prav objokovati! Satorej se poln sols
k' Tebi obernem, k' Tebi sdihujem:

O usmili se me, usmili se me!
Ne Ti, ampak jest sim ta teshki krish
saflushil; moji grehi so ti ga naloshili

na Tvoje presvete rame! O preljubes-
nivi Jusuſ, dodéli mi gnado in pomozh
vſe tesháve in vſe terpljenje s' vesel-
jem sprejemati, in s' poterpeſhljivoſtjo
prenafhati, ker vſe to ſim s' ſvojimi
grehi ſaflushil. Stori, de bom veſ
zhaſ ſvojiga ſhivljenja Tvoj ſveti krish
ſtanovitno in voljnó noſil, in ſe tako
is tega ſvéta lozhil. Vſhgi v' meni
toliko ljubedin do krisha in terpljenja,
de bom s' ſveto Teresijo, Tvojo ſlu-
ſhabnizo, ſmirej profil in sdihoval:
Terpeti ali umreti! Umreti ali terpeti,
o Goſpod! Amen.

Ozhe naſh. Zheſhena ſi Marija.
Uſmili ſe naſ, o Goſpod! uſmili ſe naſ!

III. SHTAZION.

Jesuf pade pervizh pod krishem.

Mólimo Te, o Kristuf, in hvalimo Te;
Ker fi na Svojim svetim krishi fvet
odréshil.

O moj Jesuf, toliko fi she kervi
prelil, tako pod tesho krisha opešhal,
de vèš utruden na semljo padesh! In
vonder ah, kako Te trinogi s' pestmi
bijejo, kako Te s' nogami sujejo in
vštati perganjajo! Ti pa molzhish, ne
kolnesh, ne shugash, ne toshish! Ti
terpish in molzhish; jest pa mermram
in toshim, zhe se mi kaka kriviza ali
sopernost pergodi. Ah, de se tako ma-
lo premagujem, de fim tako prevset-
niga in nepoterpeshljiviga serzá!

Pa k' Tebi se obernem, o pre-
ljubesniwi Jesuf; jest nar ostudnišhi
greshnik, od teshke butare grehov po-
tèrt, pred Tebe padem in Te profim:
Sanesi mi, usmili se me! O kakó ve-
likokrat in kako hudo fim greshil! O
kolikokrat v' nar ostudnišhi pregrehe

padel! Istegni torej, o Jesuf, svojo roko do mene; podaj mi svojo desnico; pomagaj mi, Te prosim, pomagaj, de vstanem spod jarma svojih teshkih grehov, de vèš zhas svojiga shivljenja v' nobeni greh vezh ne padem, in tako po svoji smerti vezhno švelizhanje sadobim! Amen.

Ozhe nafh. Zhesheha fi Marija.
Usmili se naf, o Gospod! usmili se naf!

IV. SHTAZION.

*Jesuf srezha svojo shaloftno mater
Marijo.*

Mólimo Te, o Kristus! in hvalimo Te;
Ker fi na Švojim svetim krishi svet
odreshil.

Ah, kolika shalofst je Tvoje serzé,
o Jesuf, preletela, in s' koliko gren-
koto in britkostjo je bilo napolnjeno
presveto serze matere Tvoje Marije,
ko sta se frézhala! Moja dusha sliši
shaloftni glas, kakor de bi mi Mari-
ja rekla: Kaj ti je moj Šin storil, de
fi mu s' svojimi grehi tako velik krish
na kervave rame nalóshil? V' mojim
serzu se grenko ozhitanje glasi, kakor
de bi Ti, Jesuf, meni rekel: Kaj ti
je storila moja mati Marija, de fi jo
v' tako veliko shalofst perpravil? kdaj
bošh sapustil svoje grehe, ki so najna
edina shalofst, najna edina britkost in
martra? Ali bi tedaj jest tega glasu ne
poslušhal?

Satorej se k' Tebi obernem, o ušmiljeni Jesuf, preljubesnjivi Šin svete matere Marije! k' tebi se obernem, o presveta mati mojiga odreshenika! Vêš sgrevan in s' shaloſtjo napolnjen padem pred vajno oblizhje; ſposnam, de moji grehi ſo mèzh shaloſti brufili, ki je vajno ſerze preſunil. Pa, o Jesuf, is ſerza me grevajo vſi moji do sdaj ſtorjeni grehi, f' kterimi ſim Tvoje ſerze ranil. Uſmili ſe me tedaj, uſmili ſe me. Dodeli mi na prôſhnjo Tvoje preſvete matere Marije, de ne bom nikoli vezh greſhil, temuzh vêš zhaſ ſvojiga ſhivljenja ſavoljo ſvojih grehov pokoro delal. Amen.

Ozhe naſh. Zheſhena ſi Marija.
Uſmili ſe naſ, o Goſpod, uſmili ſe naſ!

V. SHTAZION.

*Simon is Zirene pomaga Jesufu krish
nesti.*

Mólimo Te, o Kristuf! in hvalimo Te;
Ker si na Švojim svetim krishi svet
odreshil.

Tudi jest, moj preljubesnivi Je-
suf, sim enak Šimonu. Veselja in krat-
kozhastnost svetá le vedno shelim, nad-
loge in krishe pa, kakor on, le s' neje-
voljo, le zhe sim perfiljen, prenasham;
desiravno sim jih saflushil, desiravno
so mi k' tako velikimu duhovnimu pri-
du. O sbudi se vonder, sanikerno serzé
moje, in usmili se svojiga s' tako tesh-
kim krishem oblosheniga Svelizharja!
Prejmi sanaprej radovoljno svoj krish,
ki ti ga tvoj nebeshki Ozhe naloshí;
nôsi ga s' poterpeshljivoſtjo, in sahvali
Gospoda svojiga Boga, ki naf na tem
svetu pokori in tepe, sato de bi nam
na unim toliko bolj sanashati mogel.

Tebi pa, preljubesnivi Jesuf, se
tudi sahvalim sa toliko lepih perlosh-

nost, ki mi jih daješ, de sa Tebe kaj
terpeti, Tebi v' terpljenji enák biti,
in sebi vezhi saflushenje sa vezhno
veselje v' nebesih perpraviti samorem.
O Bog, dodeli mi gnado, vse teshave,
ki me bodo v' tem shivljenji sadele,
s' poterpeshlivim serzam prenesti. Daj
mi, moj Jesuf, tukaj s' Taboj terpe-
ti, de bom tudi tamkaj s' Taboj kra-
ljeval. Amen.

Ozhe nash. Zheslhena fi Marija.
Usmili se naf, o Gospod! usmili se naf!

VI. SHTAZION.

Veronika poda Jesusu polni pert.

Mólimo Te, o Kristuf! in hvalimo Te;
Ker fi na Švojim svetim krishi svet
odreshil.

Sjokati se moram, o preljubi Je-
suf, kadar na tem pertu Tvoj presveti
obràs saglédam. Podóba je on Tvoje
nesmérne ljubesni do mene. O de bi
tudi jest Tebe vselej ljubil, de bi fi
Tvoje presveto oblizhje globoko v' ser-
ze vtisnil! O blagor meni, zhe Tvojo
podobo v' svojim serzu nosim, in se
s' njo v' serzu is tega svetá lozhim.

Torej profim Te, o is ljubesni do
nas ranjeni Jesuf, vtisni v' moje ser-
zé svoje oblizhje, de bom nepreneh-
ma Tebe pred ózhmí imel, nozh in
dan Tvoje britko terpljenje premis-
ljeval, in smirej svoje pregrehe objo-
koval. O Jesuf, s' kruham Tvojiga terp-
ljenja hozhem svojo dusho shivíti, in
is svojih ozhi vedno potoke sols tozhiti
savolj svojih pregreh. Amen.

Ozhe nas. Zheshe na fi Marija.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VII. SHTAZION.

Jesuf pade drugizh pod krishem.

Mólimo Te, o Kristus! in hvalimo Te;
Ker si na švojim svetim krishi svet
odreshil.

Špét, o moj prelubi Jesuf, Te
vidim pod teshkim krishem pasti. Ti,
Gospod in kralj nebes in semlje, ki si
vfigamogozhin, leshish pod teshkim
hlodam, pod kterim si od bolezhin
opéshal, saframvan in sanizhvan. Ali
moja prevsetnost je Tebe, o Jesuf, po-
terla; moj napuh Te je na tlà vergel;
te hudobije, o ponishni Svelizhar, Ti
ne moresh prenesti. Pa kako bi she
kdej Tebe, o moj Jesuf, s' svojim na-
puham rasshaliti mogel? Oh Jesuf, ne
vezh, ne vezh! Shal mi je, de fim
Te tako velikokrat s' svojimi grehi sha-
lil in martral; kesám se, de fim bil
tako prevsetin in ofhabin. Nizh vezh,
o moj Jesuf, nizh vezh!

Mólim Te, o zhastitlivi Svelizhar,
desiravno si na semljo potèrt; sposnam

Te svojiga vfigamogozhniga Boga, in
Te prósim: Potèri moj napuh, odshe-
ni is mojiga serzá vse, kar je Tvoji
sveti volji nasproti; de bom sposnal
svojo niskost in svoj nizh; de bom pre-
nesel vse sanizhevanje s' ponishnostjo
Tebi zhes vse dopadljivo; de bom ta-
ko sadóbil frezho Tebe rasveseliti, in
sebi prebivalishe v' nebesfhkim kralje-
stvu perdobiti. Amen.

Ozhe nafh. Zhesfiena fi Marija.
Usmili se naf, o Gospod! usmili se naf!

VIII. SHTAZION.

Jesuf tolashi Jerusalemske shenë.

Mólimo Te, o Kristuf! in hvalimo Te;
Ker si na Švojim svetim krishi svet
odrefhil.

O moj preljubesnivi Jesuf, koliko
bi mogel jest jokati! Jokati savolj Te-
be, ki savolj mene toliko terpisih; jo-
kati savolj sebe, ker sim Ti tako ne-
hvaleshin, in Te neprenehama shálim.
O kako sim pa vonder neobzhutliv in
terdovrátin! O Jesuf, ki si bil usmi-
ljen in ljubesniv do revnih shén, ktere
so sa Taboj jokale, k' Tebi s' saupa-
njem perbeshím, k' Tebi klizhem s'
potertim in sgrevanim serzam:

Oh omézhi Ti moje kamnitno,
neobzhutlivo serzé, s' svojo sveto gna-
do, de se vtopí v' solsah ljubezni in
grevenge. O Jesuf, stori s' Švojo po-
mozhjo, de bom tozhil s' s' s' prave po-
kore in serzhniga usmiljenja; de sa-
volj s' s' svojih ozhí, savolj pokore svo-
jiga serza tiste gnade vredin postánem,

ki si jo shalostnim shenam dodélil. O
dodéli mi ta trofht in to veselje, de
me bodo tukaj Tvoje mile ozhí ved-
no spremljevále, in de bom po frezh-
ni smerti tudi tamkaj vekomej Tebe
gledal. Amen.

Ozhe nash. Zhesheha si Marija.
Usmili se nas! o Gospod! usmili se nas!

IX. SHTAZION.

Jesuf pade v' tretje pod krishem.

Mólimo Te, o Kristuf, in hvalimo Te;
Ker fi na Švojim svetim krishi svet
odreshil.

O Jesuf, koliko bolezhin fi von-
der preterpel, ko fi spet v' tretje pod
krishem padel! Premisli, o gresna
dusha, kako Judje in nevérniki, kakor
kervosheljni volkovi, tvojiga Jesufa,
nedolshno jagnje, tepejo, sujejo in po
kamnji semttertje vlazhijo! Ah gerdi
greh, savolj Tebe je bil leta Boshji
Šin tako grosovitno martran! O Jesuf,
kdo, ki Te pod teshkim krishem spet
leshati vidi, bi ne tozhil studenzov brit-
kih fols!

Oh, Ti Bog vfigamogozhni, kateri
zeli svét s' perstam obdershish, leshish
na tleh pod déblam teshkiga krisha!
In kdo drugi Te je potèrl, kakor moji
grehi, v' ktere po toliko storjenih ob-
ljubah tako pogosto padam. Jest ne-
prenehama greh na greh nakladam,

in to štori Tvoje bolezhine tako velike.
Pa usmiljeni Jesuf, glej, tudi jest sdaj
k' Tvojim nogam padem s' potertim
in sgrevanim serzam, obshalujem zhes
vse svoje pregrehe, sklenem sa vselej
jih sapustiti, in nikdar vezh, — to
Ti, o moj Jesuf, sdaj pred Taboj s'
solsnimi ozhmi in s' potertim serzam
obljubim, — nikdar vezh Te ne mi-
slim rasshaliti, nikdar vezh ne greseliti.
Amen.

Ozhe nash. Zhesheha fi Marija.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

X. SHTAZION.

Jesufu oblazhila slézhejo, in mu sholzha piti podadó.

Mólimo Te, o Kristuf! in hvalimo Te;
Ker si na švojim svetim krishi svet
odrefhil.

Tako, o moj preljubi Jesuf, si
mogel vse prestati. Od sunej so Te
neusmiljeno stêpli in ranili, od snotrej
Te s' zholzhem in grenkôto napojiti
hotli. Ali s' svojo nagôto si Ti dolg
moje preshernosti in koshatosti v' ob-
léki plazheval, in savolj moje nesmér-
nosti v' jedi in pijazhi so Tebi gren-
kiga sholzha podali. O kako druga-
zhi, kot le s' grenkimi solсами, Te
Jesuf! sdaj smém pogledati!

Kaj drusiga smem storiti, kot pasti
pred Tebe in sposnati, o Jesuf, de
do sdaj Tebi v' svojim djanji nizh ni-
sim bil podóbin! Ti poln rán in gren-
kost, ves s' kervjó oblit; jest pa poln
nizhémernosti in samopashnosti le po
sladnóstist in po mesenim veselji hre-

penim. Ah gotovo, gotovo, jest ne hódim po pravim pótu, ne hódim sa Taboj. O peljaj me tedaj, ljubesnivi Jesuf, na pravi pót, na pót terpljenja in grenkôte; perstudi mi vse meseno veselje, in stori, de bom tudi jest zadovoljno grenki kelih terpljenja pil, in fi s' tem sladkost nebesfhkiga veselja saflushil. Amen.

Ozhe nash. Zhesheha fi Marija.
Usmili se naf, o Gospod, usmili se naf!

XI. SHTAZION.

Jesusa na krish perbijajo.

Mólimo Te, o Kristuf! in hvalimo Te;
Ker fi na Švojim svetim krishi svet
odreshil.

Kdo samore isrezhi, o Jesuf, Tvo-
je bolezhíne, ki fi jih prestal, ko so
Ti neusmiljeni Judje mesó in kosti, in
kite in shile na nôgah in rôkah s'
shelesnimi sheblji prebodli. In té Tvo-
je bolezhine, o Jesuf, so Ti napravili
moji grehi; moji grehi so Te krishali.
Ah, saref raspozhati se mora moje ser-
ze, ko se spomnim, de fi Ti le sgòlj
is ljubeshni do mene toliko terpeti ho-
tel! O de bi jest vsaj sdaj svoje pre-
grehe prav is serza obshalovati in ob-
jokovati samogel!

O Jesuf, o krishani Jesuf, navdaj
moje terdo serze s' svetim straham,
napolni ga s' sveto ljubeshnijo; daj,
de bom svoje grehe, savolj kterih fi
se dal na sveti krish perbiti, is serza
objokoval, svojiga stariga greshniga zhlo-

veka s' vſim greſhnim poſheljenjem v' ſebi krishal in moril, in de v' ſhivljenji in v' ſmerti s' Taboj krishan, ſe bom tudi v' Tvojim nebeſhkim ſvelizhanji vekomaj veſelil. Amen.

Ozhe naſh. Zheſhena ſi Marija.
Uſmili ſe naſ, o Goſpod! uſmili ſe naſ!

XII. SHTAZION.

Jesuf na krishi povikshan umerje.

Mólimo Te, o Kristus! in hvalimo Te;
Ker si na Švojim svetim krishi svet
odreshil.

O kakshin poglèd! Tebe vidim,
o Jesuf, na krishi perbitiga. Roke in
noge so s' sheblji prebodene, in Tvo-
je presveto oblizhje je obledelo! Ah,
slislim Te sa svoje sovrashnike moli-
ti, — slislim Te rasbojniku na desni
strani Paradish obljubiti, — slislim
Te svojo presveto mater Marijo Janesu
isrozhitì, — slislim Te svojo dusho
perporozhati nebeshkimu Ozhetu, —
in sdaj o Jesuf, nagnesh svojo glavo
in umerjesh!

Oh, kaj ti, moj Jesuf, si umerl!
umerl na strashnim krishi! umerl sa
mene! O Jesuf! Ti moja ljubesh, Ti
neskonzhna dobrota, Ti si umerl! O
de bi jest mogel Tvoj sveti krish ob-
jeti, de bi samogel kri Tvojih svetih
ran s' grenkimi solсами ismivati! Glej

Spznam tukaj pred Tvojim svetim krishem, de so moji grehi tiſti divji tolovaji, ki so Tebe tako neusmiljeno umorili. Spznam, de nisim nobene gnade vredin, ker sim Te tolikokrat ſhe krishal! Pa vonder, o koliko upanje moje ſerze ſprehaja, ker Te ſliſhim proſiti tudi ſa tiſte, ki ſo Te krishali! O kaj bi mogel ſtoriti ſa Tebe, ker ſi ſa mene toliko preſtal! Glej Jeſuf, vſim, ki ſo me raſſhalili, iſ ſerza odpuſtim. Reſnizhno, iſ ljubezni do Tebe, o Jeſuf, jim odpuſtim, in Te tudi proſim ſa-nje: Daj jim o Jeſuf, ſavolj ſvojiga ſvetiga imena vſe, kar je ſa njih dobro. Tako tudi upam nekdaſ ob ſmertni uri od Tebe veſele beſede ſaſliſhati: ſhe danſ boſh ſ' manoj v' Paradishi. Amen.

Ozhe naſh. Zheſhena ſi Marija.
Uſmili ſe naſ, o Goſpod! uſmili ſe naſ!

XIII. SHTAZION.

*Jesusa s' krisha snamejo, in Materi
Marii v' narózhje poloshe.*

Mólimo Te, o Kristus! in hvalimo Te;
Ker si na švojim svetim krishi svet
odreshil.

O resnizhno, preshalostna mati Marija! se je spolnilo prerokvanje stariga Šimeona! O resnizhno je ojster mēzh shaloſti in britkoſti Tvoje sveto duſho prebodel, ko si svojiga preljubiga Šina Jesusa mertviga v' svoje narozhje vse-la, in vidila vse njegove kervave rane. O kakſhino shaloſt, kakſhine bolezhí-ne ſi Ti takrat v' svojim ſerzu obzhutila! Ali ah, kaj je bil tiſti mēzh, ki je Jesusu ſerze prederl? S' ſtraham, pa tudi s' shaloſtjo rezhem: gréh, le greh je njega umoril, le greh je, o Marija, Tvoje materno ſerze prebodel; moj greh, ki ga na vekomej ne morem sadoſti objokovati.

Torej Tvojim ſolsam, o Marija, tudi svoje ſolsé perdrushim, in Te pro-

sim, o kraljiza vsih marternikov, sprosi
mi gnado, Tvojo veliko shalost prav
sapopasti, in tvoje britkosti prav ob-
zhutiti; de bom Tvoje rane vedno v'
svojim serzu nosil, in s' Taboj shalo-
val in terpel. Šprôsi mi, o nebesnka
gospà, de bom nozh in dan objoko-
val svoje pregrehe, ki so Tebe s' to-
liko shalostjo napolnile; sprôsi mi tako
ljubesin in tako saupanje do Tebe,
de bom vredin nekda v' narozhji Tvoje
ljubesni umreti, in se potem s' Taboj
per Tvojim preljubim Šinu Jesusu Kri-
stusu vekomej veseliti. Amen.

Ozhe nash. Zhesnena si Marija.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIV. SHTAZION.

Jesufa v' grob poloshé.

Mólimo Te, o Kristus! in hvalimo Te;
Ker si na švojim svetim krishi svet
odrefhil.

Kako britko so mogli, o Jesus,
Tvoji preljubi prijatli, Marija Magda-
lena, Janes in druge brumne dushe
shalovati, ki si jim bil Ti, ki so Te
toliko ljubili, sdaj odvsét in v' grob
poloshen. Kdo pa samore popisati gren-
ko shalost, ktero je Marija, Tvoja pre-
ljuba mati obzhutila, ko so Te is nje-
niga narozhja vséli in v' grob polo-
shili! In jest, o Jesus, kolikokrat Te
s' greham sgubím! Kolikokrat hude
strafti, napuh in nezhistost, jésa in
nevoahljivost, nesmérnost in lenôba, in
druge breshtevílne pregrehe Tebe is
mojiga serza vsamejo, in vonder ne
shalujem; in she sdaj ne obzhutim prav
v' shivo sgube Tvoje svete gnade! She
sdaj, o Jesus, ko fim per svetim kri-
shevim pótu Tvoje britko terpljenje pre-

mishljeval, tako malo shaloſti nad ſvojimi grehi, tako malo gorezhe ljubeshni v' ſvojim ſerzu obzhutim, O de bi ſdaj tudi jeſt temu ſvetu odmerl! o de bi tudi jeſt ſvoje ſerze k' Tebi, o Jeſuf, v' kamnitni grob poloshiti mogel, de bi per Tebi pozhivalo!

Torej proſim Te, uſmiljeni Jeſuf, ki ſi ſavolj mene po letem kervavim krishevim pótu hodil, pozhivaj vedno tudi v' mojim ſerzu, bodi vedno s' manoj ſklenjen, de bom po Tvojim kervavim krishevim pótu k' novimu shivljenju vſtal, in ſe s' Taboj od tega ſvetá lozhil. — Po ravno tem krishevim pótu Te tudi proſim, o moj Jeſuf, naj bo ſadnja moja hrana v' moji ſmertni uri Tvoje ſveto Reſhnje Telo; moje ſadnje beſede: Jeſuf, Marija, Joſhef, in moj ſadnji sdihlej ſklenjen s' tiſtim sdihlejsem, s' kterim ſi Ti na krishi ſvojo preſveto duſho ſvojimu nebeſhkinu Ozhetu iſrozhil. Daj mi, de bom s' shivo véro, s' terdnim ſaupanjem, s' gorezho ljubeshnijo, s' Ta-

boj in savolj Tebe umerl, in tamkej
s' Taboj vekomej shivel. Amen.

Ozhe nafh. Zhesheha fi Marija.
Usmili se naf, o Gospod! usmili se naf!

SKLEP.

Vfigamogozhni vezhni Bog, Gospod nebeshki Ozhe, savolj ljubesni, is ktere fi svojiga boshjiga Šina, Jesusa Kristusa, sa mene in sa vse ljudi na semljo poslal, in savolj ljubesni, s' ktero je Jesus Kristus, f' svojim britkim terpljenjem in f' svojo grenko smertjo naf vse odreshil, Tebi darim leta krishevi pot, kteriga sim po Tvojim usmiljenji sdaj opravil. Vsemi o Bog! leto mojo molitev v' povikshanje Tvoje boshje zhashti, v' sahvalo sa vse meni in vsm ljudem dodeljene gnade in dobrote, v' odpushtenje mojih in vseh ljudi grehov, v' pomozh vernim duham v' vizah, slasti pa v' pomozh tistim, sa ktere sim se namenil moliti.

O milostlivi Ozhe nashiga Svelizharja
Jesusa Kristusa, usliši glas njegove
proshnje sa nas, usliši glas njegove
kervi, in bodi dobrotliv in milostliv
nam revnim gresnikom. Amen.

Hvaljen bodi nash krishani Sveli-
zhar Jesus Kristus, in hvaljena bodi nje-
gova preshalostna mati Marija. Amen.

SAKRAMENT

S. POKORE.

Gresnik in torej tvoj sovrashnik sim spet postal, o nebeski Ozhe, sveti Bog! S' toliko ljubesnijo si s' manoj, s' svojim otrokam, ravnal, od tiste ure, ob kateri sim v' ta svet stopil, do te ure, ob kateri me tvoja neskonzna milost spet k' novi pokori klizhe. She per s. kerstu, si me od greha ozhistil, me svojiga otroka, tempelj s. Duha, in erbizha nebeskiga kraljestva posvetil, in mi vso gnado in pomozh sa to shiviljenje, in unstran sveta vezhno veselje perpravil. Oh, kako bi ti bil imel sa toliko ljubesen, ki mi jo je tvoj Sin Jesus Kristus s' svojim terpljenjem saflushil, vezhno sahvalo dajati, in tebe neprenehama is serza in

zhes vse ljubiti. Obljubil fim ti tudi, Ozhe nebeski, takrat, tebe ljubiti is zeliga svojiga serza, is ze le svoje du she in is ze le svoje mozhi, in svojiga blishniga kot samiga sebe. Odpovedal fim se hudizhu in v fimu njegovimu djanju, in v fimu njegovimu napuhu. —

Pa ah nebeski Ozhe, kje so moje obljuje! kje je moja nedolshnost! Oh komej fim se savedil, komej tebe in tvoje svete sapovedi sposnaval, fim tudi tvoje dari nehvaleshno sapravljaj, tvoje svete sapovedi prelomil, in tebe, ki si sgol sveta ljubesen, sanikerno shalil. In vender, o kdo sapopade tvojo ljubesen! tudi takrat si me she varoval, tudi takrat me nisi sapustil, tudi takrat si me s' svojo s. gnado k' sebi klizal in vabil, moje serze mi k' pokori omezil, me sgrevaniga greshnika spet sa svojiga otroka sprejel, mi grehe odpustil, me reshil od peklen skiga ognja, mi novi mir in veselo upanje do vezhniga shivljenja v' moje serze vlil. Obljubil fim ti takrat spet, greha in greshne perloshnosti se var-

vati; vse rajshi preštati in preterpeti, kot tebe, samo sveto ljubesen, she spet s' enim samim greham rasshaliti.

Pa ah, moj Bog in moj Ozhe, kako dolgo sim te tebi storjene obljuje spolnoval! Ah kmalo spet, v' kratkih dneh — sim tvoje sapovedi spet prelomil, tebe spet rasshalil, tvoje gnade kot sgubljeni sin spet sapravitil; spet sim gresnil, spet tvojiga Šina Jesusa Kristusa na novizh krishal! In zhe tako ostanem; zhe v' tem gresnim stanu shivim, ah pravizhni Ozhe, kaj me zhaka! kakshina bo moja smert! kako bom pred tvojo sodbo obstal? ah v' kakshnim ognji sim saflushil vekomej terpeti! Ah ta zhas, kar ti usmiljeni Ozhe meni sanashash, kdo ve koliko drusih, ki te nikoli niso toliko shalili kot jest, si v' svoji pravizhni jesi k' sebi poklizal in jih vekomej pogubil. In morebiti je tudi moja sadnja ura she bliso! morebiti me res sdaj sadnjikrat k' sebi klizhesh, in mi sadnjo gnado ponujash; in zhe se sdaj popolnama k' tebi ne spreobnem, bom

zhaš ušmiljenja samudil, dan obiškanja
bo minil — in morebiti te bom kdej s'
solsami iskal, pa ne najdil, in se v'
svojih pregrehah pogubil.

Ušmiljeni, dobrotni Ozhe, k' tebi
se, kot sgubljeni sin, spet vernem! Ti
si mi do sdaj s' toliko ljubesnijo sana-
šhal; leta tvoja nebesška ljubesen nu-
tudi upanje daja, de se me bošh še
sdaj sa voljo Jesusa ušmilil! O sej ne
šelish smerti grešnika, temuzh de
se spokorí in shiví. Šej si nam Jesusa
svojiga Šina pošlal, iskat, kar je bilo
sgubljeno, osdravit, kar je bilo ranje-
no; in je po tvoji sveti volji ravno
savoljo tega Sakrament š. Pokore po-
stavil, de zhe se s' vernim serzam k'
tebi od vsih svojih grehov spreoberne-
mo, odpushanje, mir in gnado, in u-
panje do vezhniga shivljenja spet sado-
bimò. H' tebi torej, Ozhe nebesški,
se spet povernem, s' potertim serzam
pod krish tvojiga Šina Jesusa perbe-
šim, pred taboj šposnam: Ozhe! gre-
šhil sim soper tebe in soper nebefa,
nifim vreden vezh tvoj sin imenovan

biti, vsemi me sa svojiga nevredniga hlapza. Jesuf! sgubljena ovzhiza fim, od tebe svojiga dobriga pastirja fim se sgubil, dalezh od tebe v' pufhavo pregreh safhel. O ifhi in klizhi me h' febi, podaj mi roko svoje gnade, ker bres tebe k' tebi ne morem; vsdigi me, revniga greslnika, is ternja pregreh in hudobij, vsemi me na svoje rame, ker od greha fim ves oflabel; nefi me najdeno ovzhizo v' hisho svojiga Ozheta v' svoje vezhno svelizhanje. Sej ti preljubesnivi Jesuf, fi prifhel ifkat, kar je bilo sgubljeno; sej tudi sa-me fi svojo reshnjo kri prelil. Petra fi se usmilil, usmili se tudi mene. Tudi Magdaleni fi sanefil, o sanefi tudi meni; tudi rasbojniku na krishi, fi paradish obljudil, o ne saversi tudi mene, ki v' tvojo milost saupam. O sej je tvoje usmiljenje obilnisfi od mojih grehov! — Usmili se me! Jesuf, Sin Davida, usmili se me! — Amen.

O Marija, Mati milosti, perbeshalishe greslnikov, in sa Bogam moje saupanje, prôfi sdaj same, revniga gresl-

nika, ki nisim vreden, de bi Bog moje prošnje ušlišhal, — prosi sa-me per svojim ljubim Jesusu, de mi gnado svojo da, de is pregreh, s' kterimi fim se od njega lozhil, se v' resnizi k' njemu nasaj povernem, de s' pravo pokoro spet vreden postanem njegovih veseljih obljub vezhniga svelizhanja. Amen.

O sveti moj Patron, vsi Angelji in svetniki boshji, profite sa-me, de mi Bog da gnado resnizhne pokore in stanovitniga spreobrnjenja. Amen.

I. Isprafhevanje vesti.

Molitev.

Zhe svojih grehov, in njih velikosti in shtevila ne sposnam, Ozhe nebeshki! mi je nemogozhe pravo pokoro storiti. Pa ah, kako so grehi mojo vest smedlili, kako je lastna ljubesen moja pamet oslepila! Ozhe nebeshki, ki vse serza sprevidish, tebi so snane vse moje pregresne misli, shelje, besede; snano ti je vse moje djanje in neha-

nje. Odgerni mi mojo smedeno vest, odpri mi ozhi moje dushe, rasvetli mi um, de sposnam vse svoje grehe, kolikor in kakor fim jih pred taboj storil. Daj mi sposnati vse, kar koli fim te shalil, ali s' mislijo, ali s' besedo, ali s' djanjem, ali s' samudo dobrih del; o daj mi jih sposnati po vfi njih velikosti in ostudnosti, kakor jih ti sam vesh in snash. Odkleni mi moje serze, de sprevidim vse, kar bi me ob moji smerti, ali per ojstri sodbi kdej teshilo. Poshlji torej, Ozhe lju-zhi, svojiga svetiga Duha v' me, de me rasvetli, in mi na snanje da, kolikokrat in kako fim od svoje sadnje prav storjene spovedi tebe, ki si sgol svetost in praviza, rasshalil! — Po Jesusu Kristusu Gospodu nashim. Amen.

Skerbno sdaj isprashuj svojo vest, po ti versti:

Po sapovedih boshjih.

1. *Verovaj v' eniga samiga Boga.* — Ali verjem in vem, kar je katolskemu Kristjanu vervati in vediti potrebno? Ali si persadevam se v' sve-

tih resnizah boshje vere bolj in bolj pod-
 uzhiti in poterditi? — Ali poslušam
 torej rad svete nauke v' zerkvi ali v'
 fholi? Ali jih premishljujem in ponav-
 ljam vezhkrat doma? Ali fim perprav-
 ljen, ako bi bilo treba, tudi sa vero
 svoje shivljenje dati? Ali nimam rado-
 voljnih zviblov nad kakshno resnizo sve-
 te vere? Ali nifim pogovorov soper
 sveto vero poslušat, ali jih podperal,
 ali v' nje sapeljeval? Ali nifim prasnih
 vér imel, postavim od zopernij ali dru-
 sih vrash? Ali fim Svetnike in Angelje
 ter njih podobe spodobno zhahtil in
 spofhtval? Ali nifim mislil, de ta ali
 una podoba Svetnikov bolj pomagati
 samore? — Ali fim saupal vselej v' Bo-
 ga, v' nadlogah, krishih in teshavah?
 Ali nifim v' shalofti ali nesrezhi soper
 Boga godernjal? Ali nifim mislil: Bog
 me je posabil, ali sapustil, ali mi she
 pomagati ne more, ali nozhe? Ali pa
 nifim prevezh predersno v' Boga sau-
 pal se v' telesne ali dushne nevarnosti
 podal bres dolshnosti? Ali nifim kdej
 mislil: O kaj zhe to storim, pojdem

pa k' spovedi? Ali pa, de bi bil sa-
pravljaj in mislil: E! kaj? Bog me
bo she preskerbel? — Ali fim ljubil
Boga is zeliga svojiga serza, in zhes
vse? Šim se rad na Boga spomnil, rad
od njega govoril, s' njim se rad po-
menkoval, mu shelel dopasti? Ali fim
storil vse, kar fim delal, is ljubesni
do Boga? Komu fim se bolj bal sa-
meriti, svetu ali Bogu? Ali nisim sa-
volj posvetne hvale, ali lastne ljubesni
Boga shalil? Ali fim Boga molil sju-
trej — svezher — pred jedjó in po jedi,
ali kadar je k' molitvi svonilo? Ali fim
povsdignil zhes dan vezhk'rat svoje serze
k' Bogu? — Ali fim bil Bogu vselej
hvalessen sa vse sadobljene gnade in
dari — sa odpushanje grehov, sa sre-
zho, sa sdravje svoje in svoje shlahte,
sato, ki je mene, ali moje premoshe-
nje ali moje starfhe in prednike ne-
srezh in shkod obvarval? i. t. d. Sa-
kaj — kako in kolikokrat fim vsakiga
teh grehov storil — v' dnevu, v' tednu,
v' meszu? i. t. d.

2. *Boshjiga imena po nemarnim*

ne imenuj. — Ali sim Boga in njegovo s. vero pred svetam sposnal? Ali se nisim vere ali boshjih rezhí, postavim: se odkriti pred sveto podobo, ali kadar je svonilo, se pokrishati, ali moliti, ali k' sveti Mashe, k' nauku, k' svetim sakramentam perstopiti — framoval? Ali sim v' dušhni ali telefni potrebi, v' skufhnjavah, teshavah, nevarnostih verno klizal v' Boga, Jesusa, Marijo i. t. d.? Ali nisim morebiti teh svetih imenov po nemarno imenval? Ali nisim boshjih rezhí, molitve, postov, svetih Sakramentov — ali Švetnikov, njih podob, ali pa bogabojezhnih ali posvezhenih ljudi, mashnikov, menihov i. t. d. sanizhval? Ali nisim svetih shég in zeremonij svete Mashe, ali drusih svetih opravil is shále in sa smeh oponashal? Ali nisim nepotrebno, ali po krivizi, prisegal? Ali se nisim perdushal, perverval i. t. d. Ali nisim klel, vragval i. t. d. Ali nisim bres spovednikove ali drusih prednikov navesti kakshinih obljub delal? Ali sim Bogu storjene obljube dopol-

nil? i. t. d. In sakaj, kako, kolikokrat fim vsaki greh storil? in kaj se je is tega sgodilo? —

3. *Posvezhuj prasnik.* — Ali fim nedelje posvezhval? Ali nisim nepotrebnih hlapzhevskih del opravlal? po kupzhijah in enakih potih in opravlilih hodil? Ali nisim svoje perfarne boshje flushbe sapustil, in po ptujih zerkvah is posvetnih namenov hodil? Ali fim nedelje posvezhval s' drugimi dobrimi deli, de fim bolne obiskal, nevedne poduzhil, shalošne tolashil, svete bukve bral, ali svete rezhi premisbljeval i. t. d. zhe so mi moje druge dolshnosti dopustile? Ali nisim zhasa boshje flushbe v' igrach, v' ofhtarijah, ali po slabih drushinah, ali nevarnih sprehodih sapravljal — ali pa lenobo pafil i. t. d. Sakaj, kako, kolikokrat fim to storil? kaj se je is tega sgodilo? —

4. *Spofштуj ozheta in mater de bosh dolgo shivel, in de ti bo dobro na semlji.* — Ali fim svojim staršem ali drugim svojim prednikom, Gospodarjem, Gospodinjam i. t. d. spodobno

zhaft skasal? Ali fim njih pogreshike in slabosti sakrival? Ali pa morebiti rasglafhal, jih obrekoval, sanizhval, se ne spofhtljivo do njih sadershal, se jim nasaj jesikal ali jih oponafhal in shpotal, ali se jih framval? — Ali fim jih ljubil? fim jih bil vesel, jim shelel dopasti, si persadeval jim ustrezhi? Šim se bal se jim sameriti? Šim jih tola-shil v' shaloſti, in se v' frezhi s' nji-mi veselil? Ali jim nifim bil nevoſh-ljiv? ali fim bil do njih ſovrashin, pre-vsetin, terd, oſhaben? — Ali fim jim bil pokoren? fim vſelej ſtoril ſveſto, kar ſo veleli, zhe ni bilo ſoper boſhje ali zerkvene ſapovedi? Ali nifim bil zhmern, len, ali nifim godernjal, ali bil neje-voljin ali ſhe zlo jésen, kadar ſo mi kaj ſapovedali? Ali fim jim bil hvaſheſhen ſa prejete dobrote? Ali jim nifim ozhital revſhine? ali rekel, de mi nizh ne dajo, nizh ne preſkerbe i. t. d. Ali fim jim ſkaſval hvaſeſhnoſt ne le s' beſedo, temuzh tudi s' djanjem? Ali jim, zhe morem, v' potrebah, v' bolesnih po-magam? Ali jim nifim ſmertí shelel?

Ali fim molil vsaki dan, fosebno per f. Masfi sa-nje? Ali jih nifim klel? Ali fim spolnil, kar fo mi na smertni postelji narozhili? i. t. d. ali kolikokrat fim se pregreshil? kako? sakaj? in kaj se je potem sgodilo? —

Kako fim se sadershal do bratov, fester, drúgih poslov, ki s' manoj flushijo? Šim jim bil dober? fim jih bil vesel? Jih nifim sovrashil, preganjal, klel? Ali jim nifim bil nevoshljiv, ali pa do njih terd in ofhaben? Šim jim dajal vselej lepe besede, lepe nauke, lepe sgledede? Jih nifim pohujshal? ali s' besedo ali s' sadershanjem? Ali fim s' njih slabostmi poterpel, jim sanasfal, jim rad odpustil? Ali pa fim jih svaril s' ljubesnijo, zhe fo greshili, ali pa jim nifim potuhe dajal, ali njih grehe skrival, ali sagovarjal? i. t. d. sakaj, kolikokrat kako se je sgodilo? in kaj se je is tega isfhlo? i. t. d. —

5. *Ne ubijaj.* — Ali nifim sebi ali blishnimu na telesu, na sdravji in shivljenji kaj fhkodval, s' filo per delu, per jedi, per pijazhi, per shalofti, ali

jesi? Ali nifim svojiga ali svojiga blishniga shivljenja bres potrebe v' nevarnost postavil, ali se s' njim skushal per vsdigvanji, per teku? ali nifim shkodljivih jedí jedel? ali v' vrozhíni naglo in prehladno pil? Ali si nifim bil kriv svoje ali svojiga blishniga bolesni? Ali fim sebi ali drugimu, zhe fim mogel v' bolesni pomagat? in sveta iskal per pametnih v' to postavljenih ljudeh? Ali si nifim kakshniga uda spazhil ali slomil ali nalash, ali v' pretepu, suvanji, boji? Ali si nifim sebi ali drugim smerti shelel? Ali nifim sebe ali drusih na dushi ubil s' pohujshanjem, sapeljevanjem v' smoto ali greh? Ali fim dano pohujshanje popravil i. t. d. kolikokrat, kako, sakaj fim tako greshil? kaj se je na to sgodilo i. t. d. —

6. *Ne preshestvaj, ali ne vganjaj nezhistosti.* — Ali fim bil do sebe, in drusih vselej framoshljiv in sposhtljiv? Ali nifim nesramnih misel, pogledov, pogovorov imel? Ali nifim tazih besedi, pesem — poslushal? pel? Ali nifim drugim k' nesramnostim po-

magal, de fim besede, narozhila, pisma prenasfal, ali sam poshiljal? Ali se nifim nesramno nosil, leno po vafi, po hishah pohajal? se s' nesramnimi svojiga ali drugiga spola pajdashil? vedizhno ali firbizhno se osiral, ali pred pragam ali na voglih postajal? Ali nifim shelel drugimu spolu dopasti, ali nifim njegove prijasnosti iskal? Ali ne-flushim v' taki hishi, per tazih ljudeh, kjer je moja nedolshnost v' nevarnosti? Ali se nifim kdej v' djanji pregreshil ali s' svojim ali drugim spolam; ali s' sakonskimi, ali nifim she zlo nedolsh-nih sapeljal, ali se sam sapeljati dal? i. t. d. —

7. *Ne kradi.* — Ali nifim skri-vaj, ali bres vsiga dovoljenja kaj vsel, bodi si starshem, bratam in sestram, gospodarjem, ali drugim ljudem? — Ali nifim nikoli kaj goljfal v' kupzhii per dnarjih, per vagi, meri, — per blagu, — per delu? ali nifim preobilniga dobizhka preobilnih obrest ali zhim-shev iskal? Ali nifim ukradenih rezhi hranil, kupil, prodajal, skrival, ali tator

pod streho jemal! Ali fim najdene rezhi skerbno vernil ali jih spovednikam na snanje dal? Ali fim posojene rezhi vernil, jih shkode varval, storjeno shkodo popravil? Ali nisim nepotrebnih delov delal in spravljaj? Ali nisim nikomur shkode storil na polji, v' tertji, per hishi, na vertu, v' hosti, na travniku, per shvini, per orodji? Ali nisim komu smerti shelel, de bi kaj poterbal, ali v' njegovo slushbo stopil i. t. d. kolikokrat? sakaj, — kako, kdaj se je to sgodilo? — kaj se je is tega is-shlo?

8. *Ne prizhuj po krivim soper svojiga blishniga.* — Ali fim pred Gosposko ali drugimi ljudmi vselej po pravizi prizhal? Ali nisim pred njimi hudobiye in greha sakrival ali sago-varjal? ali fim vselej in povsod resnico govoril? Ali nisim legal is norzhije, ali is navade, is file ali savolj dobizhka? Ali se ne hlinim, hinavshujem, lepim pred svojimi predniki slasti duhovnimi? Ali fim pogreshike blishnih s' kerfhanfko ljubesnijo sakrival? Ali jih nisim oponafhal, rasglafhal,

obrekval? Ali nifim tazih pogovorov rad poslušhal, ali h' takim pogovorom napeljeval, ali perpomogel? nifim komu dobriga imena vsel? Ali fim lashí preklizal, in dobre lastnosti blishnih osnanoval? Ali fim vselej skerbel sa svoje dobro ime in poshtenje, s' lepim, pravizhnim, bogabojezhim sadershanjem; ne pak s' hinavstvam in perlistvanjem, s' nezhimernostjo, prevsetnostjo? Ali nifim saupanih skrivnost drugim raskladal, ali tazih rezhi molzhal, od katerih bi bilo prednikom treba povedati? i. t. d. —

9. *Ne sheli svojiga blishniga shene.* — To je she v' 6. sapovedi islosheno.

10. *Ne sheli svojiga blishniga blaga.* — To je she v' 7. sapovedi islosheno.

Po zerkvenih sapovedih.

1. *Posvezhuj sapovedane prasnike.* —

2. *Bodi ob nedeljah in sapovedanih prasniki spodobno v' Bogu*

sbran per f. Masfi. — Ali fim fhel vselej, kadar fim mogel, h' sveti masfi? Ali fim bil ob sapovedanih prasniki vseh per zeli boshji flushbi, per f. masfi, pridigi, per kerfhanfskim nauku? Ali se nifim nespodobno med potjo, ali pa per boshji flushbi sadershal? se posmehval, osiral, pomenkval ali pa rasmishljeno in rastreseno molil? Ali fim pridigo svesto poslusshal, si boshjo besedo k' serzu vsel, jo vezhkrat, slasti potrebnishi resnize, zhes teden premishljeval, se v' svojim shivljenji po nji ravnal? Ali nifim po boshji besedi le drugih sodil, in na svoje pogreshke posabil? Ali fim se od naukov in boshjih resniz rad pogovarjal? i. t. d.

3. *Posti se sapovedane postne dni, namrezh: shtirideset danski post, kvaterne in druge sapovedane postne dni, o petkih in sabotah se sdershi mesnih jedi.* — Ali fim se te dni postil tako, de fim se rasun teshkiga dela le enkrat do fitiga najedil? Ali fim te poste rad in v' duhu pokore prenasshal? Ali fim o petkih in sabotah, bres de

bi bil bolan, ali bres posebniga dovoljenja duhovske Gosposke merfil? Ali nisim s he drugih k' temu sapeljal? Ali sim se take postne dni tudi drusiga posvetniga veselja, posebno greha sdershal, se bolj satajval, svojim pozbutikam kaj bolj pertergval, kaj bolj voljno terpel i. t. d.?

4. *Spovej se svojih grehov postavljenimu spovedniku k' manjšhimu enkrat v' letu; in o velikanozhnim zhasu prejmi s. Reshnje Telo* — Ali sim bil vsako leto o velikanozhnim zhasu per spovedi, in per s. Obhajilu? — Ali si persadevam te sakramente tudi vezhkrat med letam prejeti? Ali jih ne opusham is nemarnosti? Ali sim se k' njim vselej vredno perpravljal? Ali sim svojo vest vselej skerbno isprashval; si persadeval serzhno svoje grehe obshalvati? sim vselej terdno sklenil, gotovo ne vezh greseliti, zhe mi je tudi terpeti in umreti? Ali nisim per kaki spovedi ali is sanikernosti per isprashevanji vesti, ali is strahú in neumne framoshljivosti kakshniga greha

ali kakšnih vezhih okolishin greha satajil? Ali sim nalosheno pokoro svešto, vselej opravil? ali kolikokrat ne? Ali sim skerbel sa svoje grehe se po svoji mozhi pokoriti? Ali nisim nalash tazih spovednikov iskal, de bi jih loshej goljfal, ali she drugih h' temu sapeljeval? Ali nisim se rad od spovedi, spovednikov, ali per spovedi sadobljenih naukov, ali od pokore pogovarjal? Ali nisim per spovednizi se kaj pregreshil s' nespodobnim sadershanjem? Ali nisim kdej k' svetimu Obhajilu shel, de si so mi spovednik prepovedali, ali kadar sim kaki greh satajil? Ali sim obudil pred svetim Obhajilam shivo vero, terdno saupanje, gorezho ljubezen, serzhne shelje po Jesusu Kristusu in satorej tudi serzhno shaloft, de sim ga tolikokrat she shalil? Ali sim po svetim Obhajilu se Jesusu Kristusu sahvalil, de me je obiskal? in ga stanovitno ljubiti sklenil? Ali sim se tišti dan, ob katerim sim svete Sakramente prejel, lepo, spodobno vedil, se posvetniga veselja, drushine in rastresenja

varval? Ali sim se vezhkrat neisrezhenih gnad in Jesusa Kristusa spomnil in Boga bolj molil, vezh dobriga storil? Ali sim se po sadobljenih naukih ravnal, greslhne perloshnosti in prijasnosti sapustil, storjeno shkodo, dano pohujshanje popravil? ali sim greslhno nagnjenje krotil, se premagval, hude navade sapustil in gnado boshjo ohraniti si s' vsemi potrebnimi perpomozhki persadeval? i. t. d.

5. *Ne obhajaj shenitve o prepovedanih zhafih.* — Ali nifim shenitev, poedin, gostenjav obhajal v' adventu in velkim postu? Ali nifim per tazih ali enakih prilikah sgrajal, krizhal, ponozhval, plesal, se pretepal? i. t. d. Kdaj — sakaj — kako se je to godilo, in kaj se je is tega is-shlo i. t. d.

Po poglavitnih grehih.

1. *Napuh.* — Ali se nifim zhes druge povsdigval? Ali nifim vsiga dobriga sam sebi, ne pak Bogu perpifval? Ali ne shelim svetu dopasti? Ali

ne shelim hvale? Ali nisim bil shalošten, kader so drugi hvaljeni bili? Ali ne govorim le smiram od sebe, od svojih del, lastnost, i. t. d. Ali se ne baham rad? Ali nisim prevseten savolj svoje postave, obleke ali rodovine, ali stanu? Ali se ne koshatim, ali zhes potrebo in svoj stan ne nosim? i. t. d.

2. *Lakomnost*. — Ali ne shelim le smiram pre filno le vezh in vezh imeti? Ali ne veshem svojiga serza na posvetno premoshenje? Ali savolj zhafniga dobizhka nisim nedelj in prasnikov oskrunil, ali boshje flushbe ali svetih sakramentov in molitve samudil? Ali nisim svojiga premoshenja stiskal, de ne sebi ne drugim v' potrebah pomagati nisim hotel? i. t. d.

3. *Nezhistost*. — Beri per 6. sapovedi boshji.

4. *Nevoshljivost*. — Ali nisim bil shalošten, kader se je blishnimu dobro godilo, ali vesel, kader mu je bilo hudo? — Ali nisim bil shalošten, kader sim vidil blishniga bolj poboshniga, ali vesel, kadar je v' kaki greh padil? i. t. d.

5. *Poshreshnost*. — Ali nifim zhes méro, ali kar vem de mi shkodi-je jedil in pil? morebiti she postni ali drugi boshji dan? Ali nifim drugih v' to sapeljal, ali jim prilike dal? Ali nifim v' jedi sbérizhen in kozhljiv? Ali nifim v' nepotrebnih pojedinah in drushinah zhasa in dnarjev po nepotrebnim sapravljjal, ali v' pijanosti drugih nesramnost pozhel? i. t. d.

6. *Jesa*. — Ali nifim tegoten? se ogibam prilike k' jesi? ali satiram hudo v' serzu? Ali nifim s' kom v' sovrashtvu? Ali nifim v' jesi klel, rotil, hudo vofhil? Ali fim se s' svojimi sovrashniki spravil, jim is serza odpustil, sa-nje molil? — Ali nifim bil jesen nad shivino, vremenam, bolesnimi, nadlogami? i. t. d.

7. *Lenoba*. — Ali fim opravljal vselej tvesto dolshnosti kristjana? Ali hodim rad, kader vtegnem, k' boshji flushbi, in k' svetim Sakramentam? Ali nifim bil len per molitvi, sjutraj, svezher, per svojih delih? i. t. d.

Per vsakim se tudi vprashaj — kje,

kdaj — sakaj, kako, kolikokrat se je to zgodilo, in kakšhini so bili nasledki.

Po ptujih grehah.

1. *V' greh svetvati.* — Ali nisim komu svetval, de bi domá ali pa drugim ljudem lagal, svoje grehe tajil, se nad blisnim snofil, ali ga na pravizah ali na premoshenji goljfal? Ali nisim komu rekel: si neumen, zhe tega ne storish — ali ne vsameish.

2. *Greshiti veljevati.* — Ali nisim komu velel, ali ga filil greh delati? postavim posla, ali otroka; — ali mu nisim velel shkode delati i. t. d.?

3. *V' greh pervoliti.* — Ali se nisim dal lahko premotiti, ter sape-
ljati v' greh, ali sim se branil, — sim beshal, — ali vsaj krizhal? i. t. d.

4. *V' greh napeljati.* — Ali nisim bil morde sam kriv, de so drugi greh delali, postavim, de so zhes boshje rezhi nezhaslivo govorili, kvantali, klafali, kleli? Ali nisim koga k' jesi, kletvi, tatvini, nezhistosti, k' nepokorshini, k' igri, i. t. d. sape-
ljal?

5. *Drugih greh pohvaliti.* — Ali nisim komu, de se je jesíl, klel, komu shkodval, kaj vsel, ali drugi greh storil, prav dal? Ali ga nisim sato she pohvalil, de je moshki, de se mu oblega i. t. d.?

6. *K' grehu molzhati.* — Ali sim opominjal blishniga, kadar je hotel greh storiti? Ali sim, zhe sa moje besede ni maral, povedal, kaj se godi, njim, ki jim je sato mar? Ali nisim, zhe so me predriki ali starshi sa kaki greh bratov, sester, poslov i. t. d. vprashali morebiti tajil, ali jih sakrival?

7. *Greh pregledati.* — Ali se nisim dal podkupiti od drusih, de sim njih pregreham sanashal, de jih nisim povedal ali isdal, de niso bili poshtrafani.

8. *Greha se vdeleshiti.* — Ali nisim per sebi gresnim ljudem potuhe dajal, ali s' njimi, kar so s' greham dobili, jedel in pil, ali njim jesti in piti nosil, ali jim k' grehu kakor si bodi, perpomogel? —

9. *Greh sagovarjati.* — Ali nisim greha smanjshval in rekel: sej to

ni, ali vsaj ne tako velik greh; sej ta greh na-se vsamen — i. t. d. sato, de bi jih loshej h' grehu sapeljal? Ali nisim drugih otrók, ali poslov sago-varjal kadar so hudo storili, morebiti she s' lashmi? i. t. d.

Po dolshnostih svojiga stanú.

Kakshniga stanú sim? Šim otrók? Ali sim dopolnil svoje dolshnosti do svojih staršhov? — Šim v' flushbi? Ali sim bil Gospodarju, Gospodinji v' strahu? Šim bil svest in priden? Šim svoje delo s' veseljem in is ljubesni do Boga sazhel in konzhal? Ali moje delo ni malopridno bilo? Ali nisim opravi-la ali dela opravljal, ki je pohujsh-ljivo ali nevarno sa dušho in telo? — Ali sim s' drugimi, s' kterimi flushim ali shivim, v' miru, v' ljubesni shivel? Šim sanaschal njih slabostim, jih poterpel, in zhe so me shalili, jim odpustil? i. t. d. —

Vse to skerbnó premishluj, in kar si pregre-shil, dobro pomni, de bošh per spovedi spet po ti versti se grehov spovedati samogel.

Grevenga po isprafhvanji vesti.

Ah, moj Bog in moj Ozhe! kako sim spet shivel, kako sim spet ravnal! bres shitevila veliko je mojih grehov! In koliko jih je, ki jih she ne vem, in ne sposnam; ki jih pa ti vesh, ker ti si jih vidil, ker pred taboj sim jih storil! Ah ne upam si skorej svojih ozhi k' tebi povsdigniti in tebe svojiga Boga in Ozheta klizati, ker sim spet greshil in filno veliko greshil! — O koliko ljubeshni si ti nebeshki Ozhe, meni nehvaleshnimu zhloveku, od sazhetka mojiga shivljenja do leté ure skasal! koliko gnad in dobrot si ti meni dodelil! Ustvaril si me le is ljubeshni do mene, ustvaril me po svoji boshji podobni, in perpravil mi vezhno veselje v' svojih svetih nebesih. Per tebi, per tvojim preljubim Jesusu, v' drushbi Angelov bi imel se vezhno veseliti, tebe samo vezhno neskonzhno ljubeshen in dobroto vekomej vshivati, de bi bil le tebe ljubil, de bi bil le po tvojih svetih sapovedih shivel, de bi bil le se greha

varval in dobro storil. In koliko dobrot fi mi spet na svetu perpravil! Nebo in semljo in vse, kar je, fi mi perpravil. Vse me tebe Boga in Ozheta sposnati in ljubiti uzhi. In verh tega fi me fhe toliko ljubil, de svojimu Šinu Jesusu Kristusu nifi sanesil, ampak ga dal v' britko smert, sato, de se ne pogubim, temuzh vekomej shivim. — V' svojo sveto katolshko zerkev fi me vsel, de fim bil kmalo potem, ko fim bil rojen, per s. kerstu od greha omit in ozhishen, s' gnado svetiga Duha napolnjen, in fim tvoj otrok postal. In kolikokrat fi me tudi potler per svetih Sakramentih s' svojo sveto gnado poterdval, poshivljaj in krepzhal! O nebeshki Ozhe! kako bi te bil imel ljubiti, te ljubiti s' vso ljubeshnijo dobri-ga hvaleshniga otroka! — te ljubiti is zeliga svojiga serza, is ze le svoje dushe, is ze le svoje mozhi in pameti! — Pa oh, kako fim shivel! — Oh, kako fim bil spet nehvaleshen; oh, kolikokrat fim to tvojo tako nebeshko ljubesen in dobrotnost posabil! koli-

kokrat fim spet tvoje svete sapovedi prelomil, in tebe svojiga Boga in Ozhe-
tarasshalil! Oh kam hozhem svoje gres-
hne ozhi oberniti, h' komu she sdih-
vati, ker fim tebe, moj Bog, in moj
Ozhe, rasshalil! Oh tresem se savolj
tvoje ojsre pravize, ker gresnil fim,
silno veliko gresnil soper tebe in tvo-
je sapovedi! Oh ne vezh tvojiga otro-
ka, le tvojiga sovrashnika se smem she
imenvati. In zhe v' teh grehih umer-
jem, oh! nikoli tvojiga oblizhja vidil,
nikoli se per tvojim Jesufu, nikoli se
per Marii veselil ne bom! O gerdi greh!
o ostudni greh! — Oh sa kratko po-
svetno veselje, savolj nekolikiga do-
bizhka, ah! le sato de fim svetu in
svoji ljubeshni do sebe ustregel, — sato
fim tvoje sapovedi prelomil, sato greh
storil, sato tebe rasshalil! — Oh mi-
nilo je vshito veselje, minil je sdaj
dragi zhaf; in greh le mi ostane, ki
me grise, ki me plashti in strashti, ki
me prepeka in rasbada, in miru in
pokoja nikjer vezh ne najdem! ker
tebe, moj Bog in moj Ozhe, fim ras-

shalil in tvojo ljubesen in tvoje gnade fim sapravit! — Oh koliko so nekdanji Marterniki prestali rajshi, kakor de bi bili tebe svojiga Boga rasshalili! Ah jest pa tudi nar manjshiga terpljenja in nar manjshi sopernosti nisim hotel prestati, Greshil fim, ker fim sam hotel; greshil fim in tebe svojiga Boga rasshalil! — Greshil fim, in tebe usmiljeni Jesus na novizh krishal, in tvojo sveto reshnjo kri, ki fim odrešen s' njo, spet ofkrunil! — Greshil fim, tebe, sveti Duh, fim shalil, tvoje svete gnade fim sapravit, tebe fim is sebe pahnil, in hudobniga duha, duha pregrehe, fim v' se vsel! Ah greshil fim! greshil fim! in svojiga Boga fim rasshalil! — Oh kdo mi da to nefrezho sposnati, komu jo zhem povedati, kako jo sadošti objokvati!!! — Pa Ozhe usmiljenja — usmili se tudi mene! Ti nikogar ne savershes, ki se s' potertim in sgrevanim serzam k' tebi verne; o ne saversi tudi mene, ki v' tebe svojiga Boga saupam! O odpusti, odpusti mi moje grehe. Ti, o

moj Bog, vidish moje serze, ti pos-
nash moje shelje; — od serza jih stu-
dim in sovrashim vse svoje grehe; stu-
dim in sovrashim jih bolj, kot vse
hudo na svetu; studim in sovrashim
jih sato, ker fim s' njimi tebe rassha-
lil. — K' tebi se sdaj spet nasaj ver-
nem, o usmiljeni Ozhe, k' tebi per-
beshim v' tolizih britkostih svojiga ser-
za! De si ravno fim saflushil od tebe
sa vselej savershen biti; vender she v'
tvojo neskonzhno milost saupam. De
si ravno so moji grehi obilni in bres-
shtevilni; je vender tvoje usmiljenje,
o moj Bog, she obilnisthi. Sej si do
sdaj s' manoj revnim gresnikam po-
terpel, o bodi tudi sdaj she moj Bog,
in moj Ozhe, ki se k' tebi verniti
shelim. Na to tvojo dobrotnost, o lju-
besnivi Ozhe, sveti Bog, se sanasham,
in saupam v' neskonzhno saflushenje
Jesusa Kristusa tvojiga Šina.

O sej je Jesus tudi sa-me terpel, sej
je tudi sa-me svojo drago reshajo kri
prelil; sej se she sdaj tudi sa moje, ka-
kor sa zeliga sveta grehe tebi svojimu

Ozhetu v' spravo vsaki dan daruje,
 Usmili se me torej, o Bog, po svoji
 neskonzhni milosti, in po obilnosti svo-
 jiga usmiljenja isbrishi moje grehe.
 Operi me zbe dalje bolj od moje kri-
 vize, in ozhisti me od moje pregrehe.
 Šposnam, de fim gresnil, in moj greh
 mi je vedno pred ozhmi. Osri se
 prozh od mojih grehov, in sbrishi vse
 moje hudobije. Štvari v' meni, o Bog
 zhisto serze; in prenovi mi mojiga
 duha. Nikar me ne saversi spred svo-
 jiga oblizhja; in ne odvsemi mi svo-
 jiga svetiga Duha. Sej potertiga in po-
 bitiga serza ne sanizhujesh; ne sapu-
 sti me v' mojih britkostih. Shal mi je,
 de fim spet gresnil, is serza mi je
 shal, de fim tebe svojiga ljubiga Boga,
 nar vezhi neskonzhno svetošt in do-
 brotnost, ki te is serza ljubim, spet
 tolikokrat rasshalil. O de bi pazh ni-
 koli gresnil, nikoli tebe svojiga Boga
 rasshalil ne bil! — O de bi vsaj mo-
 gel vse svoje grehe obshalovati, kakor
 je Jesus vse nashe grehe na Oljski Go-
 ri obshaloval, ali kakor so jih obshalo-

vali in jih obshalujejo vsi spokorniki is ljubeshni do tebe! — Omezhi torej, nebeshki Ozhe, moje terdo serze, napolni ga s' svojo sveto gnado, ushgi ga s' sveto ljubeshnijo do tebe, de obshalujem in objokujem, kot s. Peter in Marija Magdalena vse svoje grehe zeli zhas svojiga shivljenja! — To de, kaj mi bodo tudi pomagale vse moje obilne in grenke solse, zhe se ne spreobnem, zhe se ne poboljsbam, zhe tebe, o moj Bog in moj Ozhe, v' prihodno bolj ljubil ne bom? — Sato-rej, Ozhe nebeshki, tudi danš terdno sklenem in ti tukej v' prizho tebe in svojiga Angela Varha terdno obljubim, svoje shivljenje poboljshati, greha in greshne priloshnosti se varvati, svoje posheljenje in hudobno nagnjenje bolj in bolj satirati, pregreshe navade, in sapeljive prijasnosti in drushine sapustiti, storjeno shkodo in dano pohujshanje popraviti, vsm, ki so me rasshalili, is serza odpustiti, s' vsmi ki sim jih rasshalil, se spraviti, in si vse persadevati, de tebe svojiga Boga

in Ozheta, tebe samo sveto ljubesen
in dobrotnost, vezh shalil ne bom.
Danš, moj Bog, terdno sklenem in
obljubim vsaziga greha bolj kot nar
vezhiga hudiga se varvati in rajshi
vse preterpeti, tudi rajshi umreti, ka-
kor tebe svojiga Boga she kdaj s' enim
samim graham rasshaliti. Le sdaj mi
she odpusti nebesški Ozhe, le sdaj
she sanesi! Odpoven se v' novizh hu-
dizhu in vsmu njegovimu djanju in
vsmu njegovimu napuhu; stanovitno
te hozhem ljubiti do smerti is zeliga
svojiga serza, is zeze svoje dushe in is
zeze svoje mozhi in pameti, in svoji-
ga blishniga kot samiga sebe. Vse tvoje
svete sapovedi hozhem vselej in na tan-
ko svešto spolnovati, in se v' vsm svo-
jim djanji in nehanji po tvoji sveti
volji ravnati. Pa kaj zhem obetati jest
revin greshnik, ki is sebe nizh ne
premorem. Šlab fim in pod jarmam
svojih grehov fim ves opešhal. K' te-
bi torej perbeshim, Ozhe nebesški!
od tebe pride vsaki nar boljšhi dar,
s' tvojo pomozhjo vse premoremo, tebi

je vse mogozhe! O dodeli mi svojo sveto gnado, de spolnim svoj sklepi. — K' tebi perbeshim, usmiljeni Jesus, ki se njim, ki te ishejo, najditi das! —

Tebe ponishno prosim savoljo tvojiga britkiga terpljenja in tvoje grenke smerti, osdravi me ranjeniga; podperaj me slabiga, omézhi me terdiga, daj mi svojo sveto pomozh, de v' svojim svetim sklepu stanoviten do smerti ostanem. Amen.

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh; sanesi mi, o Gospod!

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh; uslišhi me, o Gospod!

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh; usmili se me, o Gospod!

Pred spovedjo môli:

Terdno verujem, Ozhe nebeshki, de je Jesus Kristus svojim Aposteljam, in vsem njih naslednikom oblast dal v' tvojim imenu grehe odpušhati ali sadershvati. S' leto vero in s' terdnim saupanjem v' tvojo breskonzhno milost hozhem vstati is svojih pregreh, in se

k' tebi verniti. Šposnati hozhem svoje pregrehe pred taboj, o pravizhni Bog, ki si me rasshalil, in pred tvojim namestnikom, ki si ga v' to postavil. Pred taboj se nisim sramoval jih storiti, pred taboj se jih hozhem tudi odkritoserzhno spovedati. Pred taboj se nisim bal, ko si mi s' svojo ojstro pravizo vezhno pogubljenje shugal; bal se tudi ne bom pred taboj se jih sdaj odkritoserzhno obtoshiti, ker mi po svoji breskonzhni milosti odpušhanje grehov, in veselje Angelov obetašh. Oh de bi se jih le zhisto, in s' ponishnim in sgrevanim serzam obtoshiti, in jih sposnati samogel, kakor se bodo kdej vfi našli neodpušheni grehi ob tvoji pravizhni sodbi sposnali. Bodi mi torej, o Gospod, sdaj na mojih shnablih in v' mojim serzu, de se vseh svojih grehov spodobno spovem. —

In ti, Ozhe nebeshki, ki imašh serza našhe v' svoji oblasti, daj spovedniku, pred kteriga si me perpeljal, svojiga svetiga Duha, Duha rasvetljenja, in svete modrosti in ljūbesni; de

shalostni stan moje dushe sprevidi, in me po mojih potrebah tako poduzhi, de me bo k' resnizhni, pravi pokori, in v' vezhno shivljenje perpeljal. Po Jesufu Kristufu, Gospodu nafhim. Amen.

Per spovednizi

Si misli, de si sdaj pred sodnikom Jesufam, de bo sdaj sa tvoje svelizhanje ali pogubljenje obfojeno. — Morebiti je to tvoja sadnja spoved. Rezi spovedniku :

Jih prosim, Gospod Duhovni Ozhe, sa f. shegen, de se bom svojih grehov mogel prav in zhisto spovedati.

Med tem ko spovednik daje f. shegen moli:

Bog! bodi v' mojim serzu in na mojih shnablih, de se vredno in spodobno spovem svojih grehov!

Moli ozhitno spoved in rezi :

Se spovem Bogu vsigamogozhnimu, Marii vselej devizi, vsm ljubim Svetnikom in Svetnizam boshjim, in njim namestniku boshjimu vsih svojih grehov, ki sim jih po svoji sadnji spo-

vedi, ki sim jo pred . . . opravil, storil s' mislijo, s' besedo, s' djanjem in s' samudo dobrih del; fosebno pa se obtoshim i. t. d.

Spovej se zhisto, odkritoferzhno in ponishno svojih grehov po sapovedih, kakor si se jih isprafhal. . . .

In spoved skleni tako le:

Teh in vsih svojih grehov, ki se jih spomnim, ali ne, ki sim jih sam storil, ali sim kriv bil, de so jih drugi storili, mi je is serza shal, ker sim Boga, samo sveto ljubesen in dobroto, ki ga is serza ljubim, rasshalil. Terdno sklenem nizh vezh ne greseliti, greha in greslhne perlöshnosti se varvati. Profim jih, Duhovni Ozhe, sa potrebnih nauk, sa svelizhansko pokoro, in sa sveto odveso, zhe sim je vreden.

Poslufhaj svefsto nauke, ki ti jih spovednik daje, globoko si jih v' serze vtisni, in pomni posebno dobro nalosheno pokoro.

Kadar spovednik odveso zhes te môli, môli tudi ti:

Ufmili se me vfigamogozhni Bog odpusti mi moje grehe, in peljaj me

v' vezhno shivljenje. Amen. Milost, odveso in odpushtanje mojih grehov mi dodeli vfigamogozhni in usmiljeni Gospod. Amen! Terpljenje Gospoda našiga Jesufa Kristusa, saflushenje Marije Devize in vseh Svetnikov; in kar koli sim dobriga storil ali hudiga preterpel, mi bodi v' odpushtanje mojih grehov, v' pomnoshenje gnade boshje, in v' vezhno shivljenje. Amen.

Potem, ko od spovednize odstopish, mōli:

Poterdi, usmiljeni Jesuf, odveso, ki mi jo je tvoj namestnik v' tvojim imenu sdaj dal, poterdi jo v' svojih svetih nebesh, pred svojo sveto pravizo; de od vseh svojih pregreh odvesan in ozhišhen v' tvoji presveti rešnji kervi, tisto svatovsko oblazhilo gnade boshje sadobim, bres kteriga k' tvoji nebeshki vezherji perstopiti ne morem.

Ozhe is nebesh vfigamogozhni Bog! Usmili se me! Šin vfiga sveta rešni Bog! Usmili se me! Š. Duh rešnizni Bog! Usmili se me!

Po spovedi, zhe odveso sadobifh, môli :

Blagor njim, ki so jim grehi sanefheni, in kterim so hudobije odpufhene! Blagor meni, ker po svoji neskonzhni milosti, o Bog, si mi sanefil, in po obilnosti svojiga usmiljenja si mi moje grehe sbrisal! O kaj ti bom povernil, o moj Bog, sa vse, kar si ti nad manoj storil! Kot Ozhe s' svojim Šinam si ti s' manoj gresnikam ravnal, ne pa kot sodnik s' hudodelnikam. Ah, ako bi se me ti usmilil ne bil, moja dusha bi bila she morebiti v' oblasti peklenških hudob. Pa ti, o Gospod, si mi svojo roko podal, ti si me vsdignil s' svojo desnizo. — Hvali torej Gospoda moja dusha, in vse, kar je v' meni, njegovo presveto ime. Hvali ga, in ne posabi, kar ti je dobriga storil. — On ti je odpustil tvoje grehe, on ti je osdravil vse tvoje rane. On te je otél od vezhniga pogubljenja. Gospod! ti si usmiljen, in milostiv, in sanafhliv, in poln milosti. Ti ne ravnash s' na-

mi po nashih pregrehah, in nam ne povrazhujesh po nashih hudobijah! — Ah kdo sim she bil pred kratkim zhasam! kako sim se she tvoje sodbe bal! Ti pa si me poiskal, si me kot dober pastir svojo sguhljeno ovzhizo na svoje rame vsel, si me perpeljal spet v' hisho svojiga Ozheta, in spet s' otrozhjim saupanjem smem v' tebe klizati: Abba, ljubi Ozhe! — O kako lahko mi je sdaj per mojim serzu, kar si se ti, moj Bog in moj Ozhe, s' manoj spravil, in me spet kot svojiga otroka sprejel. O sdaj se mi smerti in tvoje sodbe vezh ni toliko bati, ker smem saupati, de so mi po saflushenji Jesusa Kristusa moji grehi odpušheni. O de bi te sdaj bolj in bolj in toliko bolj ljubiti samogel, kolikor vezhi je tvoje usmiljenje do mene revniga greslnik! O de bi s' svojim svetim spokornim shivljenjem tebi svojo hvaleshnost mogel fkasati! O de bi tebe, moj Bog in moj Ozhe, nizh vezh ne rasshalil! O gerdi greh! o gerda gnusoba! O de sim te vender tolikokrat storil! O nikdar

vezh, nikdar vezh, moj Bog, te ne mislim rasshaliti, nikdar vezh nozhem greshtiti! Greha in gresfhne perloshnosti se bom varval, nevarne posvetne prijasnosti sapustil, svoje nagnjenje bom sateral, pregresfhne navade sapustil, — vse kar je mogozhe, tudi smert hozhem rajshi preterpeti, kot tebe, o moj Bog, she kdaj rasshaliti.

To de, Ozhe nebesfhki, kaj so moji sklepi bres tvoje pomozhi, bres tvoje gnade! zhe me le eno samo uro sapustish, padem spet v' ravno te in morebiti she v' vezhi pregrehe. In ah! kaj bi mi pomagala le ta sveta odveša, kaj vfi tvoji darovi, ako bi se spet v' svoje pregrehe nasaj povernil! Oh! morebiti bi s' tem boshjim ropam shtevilo svojih pregreh dopolnil, morebiti sadnjo gnado, ki mi jo je tvoja milost odmenila, sapravit, in tako svojo dusho pogubil. Morebiti bi tebe iskal, pa ne vezh najdel, in se v' svojih pregrehah pogubil. Dodeli mi torej Ozhe nebesfhki! svojo sveto gnado, in poterdi me soper moje sovrashnike. Ti

vesh, v' kolikih nevarnostih bom v prihodno, ti vesh, kako me moj dušni sovrashnik salasuje. O! ne daj me v roko mojim sovrashnikom, in obvaruj me soper vse moje skušnjave, ki si me s' drago kervjo in s' telesam Jesusa Kristusa odreshil. Sazhel si v' meni moje svelizhanje, dokonzhaj svoje presveto delo v' meni. Ti si mi dal hoteti, daj mi tudi storiti. Daj mi nevarnosti sposnati, in se jih ogibati; in kadar me posheljenje sapeljuje, kadar me svet slepi, kadar me hudoba skušha, klizhi ti v' mojim serzu: Ne stóri vezh, ne stóri vezh, de se ti kaj hujshiga ne pergodi! — To te prosim poneskonzhnim saslushenji tvojiga Šina, Gospoda nashiga Jesusa Kristusa, kteri s' taboj shivi in kraljuje, Bog, od vekomej do vekomej. Amen. —

Šveta Marija, sa-me Boga profi! Šveti Angel varh in vsi sveti Angeli in Arhangeli, sa-me Boga profite! Šveti moj patron in vsi svetniki in svetnize boshje, sa-me Boga profite!

Opravi, zhe ti je sdaj rezhenó, nalosheno pokoro.

Po nalosheni pokori môli:

Bodi ti, prosim te, o nebeski Ozhe, ta moja spoved prijetna; in ker mi na pravim sposnanji grehov, na grevengi, in na mojim pravim spreobrnjenji veliko pomanka, nadomesti to po svoji neskonzhni milosti is saflushenja svojiga boshjiga Šina, Jesusa Kristusa, Marije Devize, in vsih svojih svetnikov; s' tem saflushenjem sklenem tudi jest svojo pokoro. Naj ti dopade to moje sadoštvanje, in daj, de sa svoje grehe sadoštovati nikdar ne neham, de vse svoje teshave v' duhu pokore prenaslam, de dobra, kolikor premorem, storim, in tako tudi strahni ogenj pogasim, kteriga fim sa svoje grehe saflushil. — Amen.

Zhe odvese ne sadobish, môli:

Ah! kako dalezhi fim sashel! O, kako globoko fim padel! — nebeski Ozhe, koliko si ti storil, koliko me ljubil, de bi me od vezhniga pogubljenja reshil, pa vse tvoje dari, vse tvoje dobrote fim posabil, tebe in tvo-

jiga Jesusa fim sapustil, gresnil fim, filno veliko fim gresnil! — In sdaj me je saflushena shiba sadela. — Ah gresnik fim bil, gresnik fim she, in she te ne smem svojiga Ozheta imenvati, ker te she sadošti ne ljubim, ker me strashne moje pregrehe od tebe lozhijo. Špovedal fim se jih fizer, ali jih she nisim sapustil, in se she ne is serza k' tebi spreobernil! Ah, kako veseli so drugi tvojih gnad in dobrot, o kako mirno je njih serze, ker so spet tvoji ljubi otrozi postali. Angeli v' nebesih se jih veselé, ker novi prostor v' nebeskim kraljestvu jim je perpravljen, jest pak, — oh kdo isrezhe moje britkosti! jest pak fim she flushin greha, she savesan v' svoje hudobiye, otrok pogubljenja fim, ah! tvoj sovrashnik fim she! O kdo me bo potrohtal, kdo mi bo ohladil britkosti serza; — boshji sovrashnik fim she! Oh Gospod, zhe me vdariš po svoji pravizi, zhe mi poverneš po mojih pregrehah, — kdo me bo rešil, kdo me otel! Oh boshji sovrashnik fim, in

moje shivljenje, moja smert, je v' rokah njegovih; — ah morebiti kmalo s'he danš, s'he to uro morebiti me bo v' sodbo poklizal, o kaj mi je pozheti, ker pravizhnim bo komej obštati! — Oh sovrashnik boshji fim, satorej ne smem k' boshji misi, k' sveti vezherji, kjer ti, o Bog, svoje prijatle s' telefam in s' kervjo svojiga Šina Jesusa Kristusa nahranish sa vezhno shivljenje! Ah, ne smem jih okufiti teh nebeskih sladkost, po katerih dusha sheli; ker svete rezhi niso sa nesvete ljudi, O de bi jih le nikoli po nevrednim ne bil prejel in vshil! Oh, morebiti so bile vse moje svete ohhajila boshji ropi! O strashna sodba, ki me zhaka; o strashna vezhnost, ki se mi odpera! Ah morebiti nikoli, Jesus, tvojiga oblizhja v' nebesih vidil ne bom! Oh morebiti se nikoli per tebi, Marija, v' nebesih ne bom veselil! O vezhnost, vezhnost nesvezhna, ti me bosh morebiti kmalo sa vselej posherla! — Ah gori, gori, in sa mene gori ogenj jese boshje, ogenj peklenški, in kdo me

bo rešhil, kdo me otel, ker boshji
 sovrashnik fim! — O kaj imam sdaj
 od vseh svojih pregreh! O kaj mi po-
 magajo vse moje prijasnosti! Minulo
 je kratko meseno veselje, konez je sdaj
 ukanja in skakanja; le greh mi je ostal,
 ki me grise in pika, le greh mi je
 ostal in jesa boshja! Ah boshji sovrash-
 nik fim! O kako strahne so gresne
 navade, koliko mozh imajo strasti. Ko-
 likokrat si me ti, o Bog, s' svojimi
 dobrotami, kolikokrat s' ljubesnjo
 besedo mojiga spovednika opominjal
 grehe sapustiti, in se is serza k' tebi,
 svojimu Bogu, spreoberniti! — pa ah!
 kot presè fim se spet v' mlako svojih
 pregreh povernil, v' kateri se bom mo-
 rebiti sa vselej vtopil. — O kako ne-
 hvaleshen fim jest sa toliko dobrot in
 gnad! Ako bi ti, o pravizhni Bog,
 savershenim Angelam le eno teh gnad
 dodelil, katerih fim jest bres shtevila
 napravil, o she sdavno bi se bili spre-
 obernili, in tebe svojiga Boga in Go-
 spoda ljubili; jest pak od dneva do
 dneva svoje spreobernjenje odlasnam,

od tedna do tedna te spet s' novimi
pregrehami shalim, ktere sapustiti fim
ti she sdavno obljudil. Oh, moj Bog
in moj Gospod, kako dolgo bom she
v' ti temoti tamal? Ah kako dolgo she
svoje spreoburnjenje odlasfal, in tebe
shalil? Ah morebiti so kratke moje ure,
morebiti me sadnjikrat sgubljeno ov-
zhizo k' sebi klizhesf, — morebiti mi
sadnjikrat she spravo in odpufhanje
ponujasf! Moj Bog, in moj Gospod!
— Ozhe nebesfki! zhe je she kaj gnade
sa mene, zhe nifim ure obifkanja she
samudil, ufмили, ufмили se me she en-
krat, ne saversi me po mojim saflu-
shenji, temuzh po svoji breskonzhni
milosti s' manoj ravnaj. O ne vdari
me v' svojim pravizhnim ferdu, in ne
saversi me v' svoji sveti jesi! O, sej ne
shelish smerti gresfnika, temuzh de
se spreoberne in shivi! Ozhe, glej! s'
tvojo pomozhjo se hozhem sdaj le sa
gotovo, sdaj le sa vselej spreoburniti.
Ozhe, gresfhil fim soper tebe in soper
nebefa, nifim vreden tvoj otrok imen-
van biti, vsemi me sa svojiga nar manj-

shiga flushabnika. Tebi hozhem flushiti, tebe ljubiti zhes vse. V' prizho tebe, in v' prizho svojiga Angela varha fim sklenil in sklenem terdno sa vselej svoje grehe sapustiti, sapustiti greslhne navade in prijasnosti, sapustiti pregreslhno veselje sveta in flasti svojiga mesa. Obljubim ti, o moj Bog, tebe nikoli vezh ne rasshaliti; tebi hozhem do smerti svešt oštati, in rajshi, bodi si kar hozhe, — vse preterpeti, kot te le s' enim samim greham she rasshaliti. Ah, Bog! nikdar vezh, do smerti nikdar vezh.

Pa ti, o moj Bog! vesh, kako flabi so moji sklepi, ti vesh kako flabo je moje serze; kot teršt fim, ki ga vsaka sapiza smaja. Daj mi torej svojo sveto gnado, de velikost in gnusobo svojih grehov, in tvojo sveto pravizo bolj in bolj sposnavam. Presuni moje serze s' mezhem shalosti in grevenge, de jih obshalujem in objokujem svoje grehe do smerti; daj mi svojo pomozh, de dovershim in storim, kar fim sklenil in tebi obljubil. Daj mi torej gna-

do resnizhne pokore, de, ker sdaj nim
fim she vreden k' tvoji sveti vezherji,
k' tvojim nebeshkim sladkostim persto-
piti, kmalo kot sgubljeni sin v' resnizi
spreobornjen in spokorjen svojo dusho
poshivim in rasveselim s' telesam in s'
kervjo tvojiga preljubiga Šina in Go-
spoda nashiga Jesusa Kristusa. — Amen.

Jesuf dobri pastir, ki si prishel iskat,
kar je bilo sgubljeno; usmili se me,
sgubljene ovzhize, ishi in klizhi me,
in daj, de sdaj, kadar fim tvoj glas
safilshal, se k' tebi svojimu odreshe-
niku in svelizharju sa vselej spreober-
nem. O sej si, Jesuf, tudi sa-me ter-
pel in umerl, in tudi meni si shel
tjekej k' svojimu Ozhetu prostor per-
pravit. Ne glej mojih grehov, spomni
se svojih kervavih ran, spomni se svoje
kervi, s' ktero si moja dusho od vezh-
niga pogubljenja reshil. Usmili se me
she sdaj v' moji nesrezhi, in perpelji
me spet v' hisho svojiga Ozheta. Uf-
mili se me, kakor si se Magdalene
usmilil, poglej me s' ozhmi svoje ne-
beshke ljubeshni, kakor si kdej se oserl

na Petra, de bom kot on s' britkostjo svojiga serza sposnal svoje pregrehe in jih obshalval do sadnje sape svojiga shivljenja. Amen.

O Marija, Mati milosti, in upanje moje; nevreden, de bi Bog moje proshnje uflifhal, perbeshim k' tebi, ki si perbeshalishe gresnikov, in te ponishno profim: bodi moja besedniza in sredniza per Bogu, in profi, de mi Bog s' svojo sveto gnado is mojih grehov in h' pravi pokori perpomore. O tolikim gresnikom si she sprofila gnado resnizhne pokore; sprofi tudi meni leto gnado, bres ktere nikdar svelizhanja upati ne morem. Škleni, o Marija, s' mojo serzhno grevengo svojo sveto shalost, ktero si obzhutila, ko si svojiga preljubiga Šina Jesusa vidila na krishi vifiti; s' svojimi solсами posvezhuj moje solsé. Špet sim tvojiga Šina rasshalil, spet sim tvojiga Jesusa na novizh krishal, pa profi Marija, de se spreobernem, de mi odpusti! Amen.

In ti preljubi Angelj varh moj,

ti si prizha mojih obljub, kakor si bil
prizha mojih pregreh; ti bošh tudi
prizha per moji sodbi. Prosi torej sa-
me, ki pred boshjim oblizhjem stojish,
de mi Bog gnado resnizhne pokore
dodelí. Vodi me po potih kershanške
pravize, obvaruj me vsih skushnjav in
nevarnost, vojskuj se s' manoj soper
moje dushne sovrashnike, de se bošh
tudi ti v' prihodno nad manoj veselil,
ki si nad manoj savolj mojih grehov
tolikokrat shalval. Amen.

fil! O bodi, nebeshki Ozhe, sa toliko ljubesen, sa toliko dobroto vekomaj zheshen in sahvaljen! —

In ti ljubesnivi Jesuf, ti edinorojeni Sin nebeshkiga Ozheta, koliko si nas revne greshnike ljubil, de nisi le samo se krishati in umoriti dal, de si nas sa tako drago zeno od vezhniga pogubljenja odreshil, temuzh v' podobi kruha in vina se she vsaki dan na svojim svetim altarji v' spravo sa nashe grehe nebeshkimu Ozhetu darish, in se tudi nam v' ti podobi shiviga in zeliga Boga in zhloveka sa vezhno svelizhanje vshivati dajash. Spomnish nas per s. Obhajilu svoje neskonzhne ljubesni in ponishnosti, de bi tako tudi nas k' ljubesni in ponishnosti bolj in bolj obudil; spomnish nas svojiga terpljenja in svoje smerti, de bi nas uzhil sposnati drago zeno nashe dushe, in de bi tako v' nas svete sklepe obudil, rajshi terpeti in umreti, kot tebe rasshaliti in svojo dushe pogubiti. Pa tudi vso gnado in pomozh si nam v' tem s. Sakramentu sapustil, de po

Tvojim svetim sgledu sveto v' ljubeshi boshji shiveti samoremo. O bodi, uf-miljeni Jesuf, zheshen in sahvaljen, sa toliko Tvojo ljubesen do nas.

In sdaj le tudi mene vabish in klizhesh, o Jesuf, k' svoji presveti vezherji. S' ravno tem svojim presvetim Telesam, ki si ga na s. krishi daril, in s' ravno to presveto reshnjo kervjo, ki si jo na s. krishi prelil, hozhesh sdaj, kot kdej svoje Aposteljne per sadnji vezherji, tudi mojo dusho poshiviti; Ti sam hozhesh, kot kdej v' hisho Zaheja, v' moje revno serze stopiti, in mi prinesti svelizhanje moje dushe. Pa, o moj preljubesnivi Jesuf, kdo sim jest, de bi si upal, Tebe svojiga Boga in Gospoda v' svojo dusho savshiti, in Tebe sprejeti? Ah Angeli Tvoji pred Taboj trepetajo, in jest prah in pepel, revni greslni zhlovek, Te hozhem savshiti! Ah tolikokrat sim Tebe rasshalil, — in sdaj bi imel tvoje presveto Reshnje Telo savshiti! Oh Marija, gnade polna, se je nevredno sposnala Tebe od svetiga Duha pod svoje

fil! O bodi, nebeshki Ozhe, sa toliko ljubesen, sa toliko dobroto vekomaj zheshen in sahvaljen! —

In ti ljubesnivi Jesuf, ti edinorojeni Sin nebeshkiga Ozheta, koliko si nas revne greshnike ljubil, de nifi le samo se krishati in umoriti dal, de si nas sa tako drago zeno od vezhniga pogubljenja odreshil, temuzh v' podobi kruha in vina se she vsaki dan na svojim svetim altarji v' spravo sa nashe grehe nebeshkimu Ozhetu darish, in se tudi nam v' ti podobi shiviga in zeliga Boga in zhloveka sa vezhno svelizhanje vshivati dajash. Spomnish nas per s. Obhajilu svoje neskonzhne ljubesni in ponishnosti, de bi tako tudi nas k' ljubesni in ponishnosti bolj in bolj obudil; spomnish nas svojiga terpljenja in svoje smerti, de bi nas uzhil sposnati drago zeno nashe dushe, in de bi tako v' nas svete sklepe obudil, rajshi terpeti in umreti, kot tebe rasshaliti in svojo dusho pogubiti. Pa tudi vso gnado in pomozh si nam v' tem s. Sakramentu sapustil, de po

Tvojim svetim sgledu sveto v' ljubeshi boshji shiveti samoremo. O bodi, ušmiljeni Jeshuf, zheshen in sahvaljen, sa toliko Tvojo ljubeshen do naf.

In sdaj le tudi mene vabish in klizhesheh, o Jeshuf, k' svoji presveti vezherji. S' ravno tem svojim presvetim Telesam, ki si ga na s. krishi daril, in s' ravno to presveto reshno kervjo, ki si jo na s. krishi prelil, hozhesheh sdaj, kot kdej svoje Aposteljne per sadnji vezherji, tudi mojo dushe poshiviti; Ti sam hozhesheh, kot kdej v' hishe Zaheja, v' moje revno serze stopiti, in mi prineshi svelizhanje moje dushe. Pa, o moj preljubeshnjivi Jeshuf, kdo sim jest, de bi si upal, Tebe svojiga Boga in Gospoda v' svojo dushe savshiti, in Tebe sprejeti? Ah Angeli Tvoji pred Taboj trepetajo, in jest prah in pepel, revni greshni zhlovek, Te hozhem savshiti! Ah tolikokrat sim Tebe rasshalil, — in sdaj bi imel tvoje presveto Reshno Telo savshiti! Oh Marija, gnade polna, se je nevredno sposnala Tebe od svetiga Duha pod svoje

serze vseti, jest pak, ki fim bil poln greha, se hozhem predersniti Tebe savshiti! Oh tresem se, moj Jesus! pred Tvojim presvetim obhajilam, ker vem, de, zhe Te s' shivo vero, s' terdnim saupanjem in s' gorezho ljubesnijo, zhe te po vrednim ne sprejmem, fi le sam sebi jem in pijem vezhno sodbo! — Pa kaj hozhem Jesus! v' svoji slabosti, v' tolikih nevarnostih! Kje hozhem pomozhi in gnade iskati kot per tebi, ki nas vabish in klizhesh: Pridite k' meni vfi, ki ste shalostniga in potertiga serza, poshivil vas bom. Ti Jesus fi kruh shivljenja. Ti fi hrana moje dushe. — Ti nam sapovedujesh Tebe prejeti, in kdor Tvojiga telefa ne je, in ne pije tvoje kervi, vezhniga shivljenja v' sebi nima. K' Tebi torej perhitim slab in reven, Tebe sprejeti shelim; oh! sej fi se nekdej sa nas ponishal v' revne jaslize, torej tudi sdaj mojiga potertiga in sgrevaniga serza savergel ne bosh! Sej fi se tudi v' hishi Magdalene rad pomudil, tedej se tudi mojimu sheljnimu

ferzu odtegnil ne bosh. Satorej, o Jesuf, zhe ravno s' trepetam in straham, vender tudi s' sveštim saupanjem v' Tvojo neskonzhno ljubesen in milost do mene revniga grešnika, se k' Tvoji presveti vezherji blisham. Verjem, o Jesuf, de si pravi Bog in zhlovek, moj odreshenik, in svelizhar, v' tem presvetim Sakramentu prizhijozh; verjem, de si kruh shivljenja, ki v'fim, ki te vredno prejmejo, gnado in vezhno shivljenje delish. S' to shivo vero Tebe svojiga Boga in Gospoda, svojiga odreshenika in svelizharja hvalim in molim s' v'fimi angeli in isvoljenimi Tvojimi. O de bi leto moje presveto Obhajilo to mojo vero she bolj poshivilo in poterdilo! —

Upam sdaj, de si mi po svoji neskonzhni milosti, o Jesuf, moje grehe odpustil, in tako si moje serze perpravil Tebe vredno prejeti; saupam, de mi bosh v' tem presvetim obhajilu vse pomozhi in gnade dodelil vezhno shivljenje sadobiti. Satorej hrepeni moja dusha, po Tebi svojim shivim

Bogu, sheli sdaj v' tem f. Obhajilu fe s' Teboj skleniti! O Jesuf, moj Jesuf, pridi pridi, preden moja dusha opesha. Pridi Jesuf, sej sa-fe fi ustvaril moje serze, in nepokojno je, dokler Te ne vshijem. Sej le Tebe ljubim, ljubim is serza, ljubiti shelim zhes vse, do svoje smerti. Kakor Te ljubijo Angeli, te tudi jest ljubiti shelim, s' njih ljubesnijo sklenem svojo ljubesen. O pridi Jesuf, uzhi me, Tebe ljubiti, in daj mi tudi mozh, Tebe prav ljubiti. Pridi le luzh vezhna, rasvetli moj um; pridi vezhna modrost, uzhi me vezhne refnize; pridi moj odrefhenik, odrefhi me is mojih nefrezh; pridi osdravnik, in posdravi mojo dusho; pridi moj Preljubi, in bodi moja ljubesen, moje vse; pridi pastir, in nahrani mojo dusho; pridi moj shenin, stori de ti vselej dopadem; pridi moj sodnik, de se na potu v' vezhnost poprej she s' taboj spravim; pridi moj prijatel, moj Jesuf, in daj, de se od tebe ne lozhim vezh. Pridi, o pridi, moj Jesuf, kot Šimeon po Tebi hrepenim; pridi vezhna

sladkost, de Te prejemem, de Te objamem, de Te vshijem v' vezhno shivljenje. Amen.

Gospod usmili se me! Kriste usmili se me!

Šveta Marija, vsi Angeli in Svetniki boshji, profite sa-me, de to sveto obhajilo po vrednim prejemem! Amen.

Ko posvoni k' s. obhajilu, stópi pred altar in rezi:

Kruh nebeshki hozhem sprejeti, in klizal bom v' boshje ime!

Ko se Konfiteor móli, móli grevengo.

Ko maslnik móli odveso, móli:

Usmili se me vsigamogozhni Bog, odpušti mi moje grehe, in perpelji me v' vezhno shivljenje. Amen.

Sanesi, odveshi, in odpušti mi vsigamogozhni in usmiljeni Bog vse, kar sim gresnil. Amen.

Glej Jagnje boshje.

O Gospod! nisim vreden, de gresl pod mojo streho, ampak rezi le s' besedo, in bo osdravljena moja dusha! —
(Trikrat.)

Sdaj poglej kvifhko Jesufu na proti, sasini po-
nishno, poloshi jesik na spodnji shnabel, in
savshi ginjen in sgrevan f. Reshnje Telo! —

Odstopi, poklekni spet, prevdari veliko frezho,
de te je Jesuf obiskal, in sahvali se mu.

Po f. Obhajilu mōli:

O presveta vezherja, v' kateri se
Jesuf prejme, v' kateri se spomin nje-
goviga terpljenja obhaja, v' kateri se
dusha s' gnado boshjo napolni, in se
nam daje sastava vezhniga shivljenja!

Dobil fim ga, ki fim ga iskal, po
kterim je moja dusha hrepenela! Ti Je-
suf sam, ti Šin nebeshkiga Ozheta, ti moj
Bog in Gospod, moj svelizhar in moj
sodnik fi sdaj k' meni prishel; ti sdaj
shiv in vel kakor v' nebesih, v' mo-
jim serzu prebivash! O neskonzhna
dobrota, o ljubesen nesapopadljiva! Ti
sam moj Bog in moje svelizhanje fi
k' meni prishel se s' manoj skleniti,
me potroshtati, me s' novimi gnada-
mi poshiviti in pokrepzhati soper vse
moje sovrashnike. Oh od kod meni
pride, de ti, moj Bog in moj sveli-

zhar, mene obishešh? S' zhem ti hozhem poverniti, de se mi ti samiga delišh? O sdaj le ref samorem rêzhi: shivim, pa ne sam, ampak shivi tudi v' meni Kristuf! Saref ti Jesus v' meni shivišh, moje serze mi od tebe spri-zhuje; ker glej! od veselja mi poska-kuje, kar si ti va-nj stopil; ker s' ne-beshkimi sladkostmi si ga napolnil. Te-bi vezhnimu, neumerjoshimu in nevid-nimu kralju, tebi samimu Bogu bodi zhašt in hvala na vekomej! Povelizhuj moja dufha Gospoda, in moj duh veseli se v' Bogu mojim Svelizharji. Ker oserl se je na mojo niskost, on Mogozhni, je storil nad manoj velike rezhi! Njegovo ime bodi pozhešheno! — Oh presveti ljubesnivi Jesus, kako vender me ti lju-bišh! Tebe, ki si mi toliko dobrot in gnad daril, tebe, ki si se sa-me vzhlo-vezhil, se sa-me saframvati, se gajsh-lati, s' ternjem kronati, se krishati in umoriti dal; tebe, ki se s'he sdaj vsaki dan svojimu nebeshkimu Ozhetu sa-me daruješh, — tebe svojiga Boga in Svelizharja sim sapušt'il, te tolikokrat

s' svojimi gerdimi grehi rasshalil. Sa-
flushil fim, jest nehvaleshni greschnik,
od tebe sa vselej sapushen, sa vselej
savershen biti. — Ti pa, o kdo sapo-
pade toliko ljubesen! ti si mi spet
sanefil, ti si mi odpustil, ti si s' svojo
sveto kervjo v' sakramentu svete pokore
moje serze ozhistil od vfiga greha, in
sdaj si sam k' meni prishel, ne me
sodit in pogubit, temozh moji dushi
vse gnade in svelizhanje prinese! Vse
fim bolj ljubil, kot tebe, moj Bog
in moj Jesus; vsimu bolj flushil, kot
tebi; vsimu bolj dopasti shelel, kot
tebi; in vender me she nisi savergel,
kot veliko drusih, ki so morebiti manj
greshili, kot jest. Obiskal si me sdaj,
in mojo revno dusho nasitel s' mano
nebeskhko, s' kruham Angelov, s' svo-
jim presvetim telesam, in s' svojo pre-
sveto kervjo! — O Jesus, ti vezhna
boshja ljubesen, Jesus, ti moj Bog in
usmiljeni svelizhar, kako fim vender
tebe posabiti, tebe tolikokrat rassha-
liti mogel! — O vezhna, o nebeskhka

lepota! o Jezus, sakaj fim te tako posno sposnati, te tako posno ljubiti sazhel!

Danf pa, o moj Jezus, novo sa-
veso s' taboj storim, tebe nikoli vezh ne
sapustiti, tebe nikoli vezh ne rasshaliti.
Tebe, Jezus, le hozhem ljubiti, kolikor
bom mogel, in toliko bolj, kolikor
vezh fim te do sdaj rasshalil. Ljubiti
te shelim, kolikor so te tvoji Isvoljeni
in pravi spokorniki vselej ljubili, in
te s'he ljubijo; veliko, veliko te lju-
biti shelim, ker mi je veliko odpu-
sheno. In sdaj sa to tvojo dobroto,
kaj ti samorem poverniti, kaj ti dar-
vati? Nebo in semlja in vse, kar je na
njih, je tvoja last. Vsemi torej Jezus svo-
je terpljenje in saflushenje, saflushenje
tvoje ljubesnive in presvete matere De-
vize Marije in vsih svetnikov in boga-
bojezhnih kristjanov, mojo dusho, ki si
jo sdaj posvetil — in vse moje do sdaj
ali v' prihodno storjene dobre dela v'
sahvalo sa toliko dobroto in toliko lju-
besen! Ti ljubesnivi Jezus, si se mi
vsiga dal, vsiga se tudi jest tebi daru-
jem. Tebi hozhem shiveti, ker ti si

se mi v' hrano in v' vezhno shivljenje dal; svoje telo ti darujem, ker si tudi ti svoje teló sa-me na svetim krishi nebeshkimu Ozhetu daroval; svoje serze ti darujem, ker si si tudi svojo stran in svoje serze sa mene presuniti dal; svoje ozhi ti darujem, le tebe, o Jesus, hozhem povsod viditi, te povsod pred svojimi ozhmi imeti, ker sim tebe s' svojimi ozhmi do sdaj tolikokrat rasshalil; svoje ushesa ti darujem, tvoj glas le bom poslusshal, le k' tvoji besedi jih obrazhal, ker sim jih do sdaj, oh kolikokrat, le grehu odperal; usta in jesik ti darujem, v' tvojo zhaft le se bojo moje usta odperale, nikdar kaj pregreshniga na moj jesik naj ne pride, ki si mi jih posvetil s' svojim presvetim reshnjim Telesam in s' svojo presveto reshnjo kervjo. Svoje roké ti darujem, vse kar bom s' njimi delal, bodi v' tvojo zhaft. Noge ti darujem, le po potih tvojih, po sapovedih tvojih, le po svojih svetih dolshnostih bom hodil. Vse, kar sim in imam, o Jesus, vse je od tebe, tvoje naj bo, v'

tvojo zhaſt in hvalo hozhem vse ober-
niti. Jeſuf tebi ſhivim; Jeſuf tebi u-
merjem; Jeſuf tvoj ſim v' ſhivljenji in
v' ſmert. — Oh kaj me hozhe ſhe od
ljubesni do Jeſufa lozhiti? ali nadlo-
ge? ali ſtiſke? ali lakota? ali revſhi-
na? ali nevarnoſt? ali preganjanje?
ali mezh? — Vſe to bom premagal
s' njim, ki me ljubi. Naka! — ſveſt
ſim ſi, de me ne ſmert, ne ſhivlje-
nje; ne Angelji, ne nebefhke mozhi;
ne prizhjozhnoſt, ne prihodnoſt, ne
nobena ſtvar ne bo lozhila od ljubes-
ni boſhje, ki je v' Jeſufu Kriſtufu Go-
ſpodu naſhim. Amen.

Tebe pa, ljubesnjivi Jeſuf, tudi
ſdaj ſhe enkrat proſim, oſtani ſdaj ſa
vſelej s' ſvojo ſveto gnado v' meni. Po
ſhivljaj mojo vero, poterjaj moje ſa-
upanje, vnemaj moje ſerze s' ſveto lju-
besnijo do tebe mojiga Boga, in do
mojiga bliſhniga. Daj mi pravo po-
niſhnoſt in krotkoſt, pravo pohlevnoſt
in poterpeſhljivoſt, ki ſi nam jo toli-
ko s' ſvojo beſedo in s' ſvojim ſgle-
dam perporozhal. Daj mi zhiſtoſt in

nedolshnost zhes vse ljubiti, ker le njim, ki so zhistiga serza, si obljudil, de bodo Boga gledali. Daj mi ljubesnjivo, dobrotljivo in usmiljeno serze do mojiga blishniga, de mu v' potrebah, kolikor morem, pomagam, de se ga vselej usmilim, in kadar me rasshali, mu is serza odpustim. Daj mi pravo gorezhnost do vsiga dobriga, de kakor dobro drevo, obilno dobriga sadu obrodim. Daj mi to sheleti, kar ti shelish, to ljubiti; kar ti ljubish, in vselej to storiti, kar ti sapovesish. Amen.

Profim te pa tudi sdaj, moj Jesus, sa svoje starshhe, sa brate in sestre, sa svoje uzhenike, sa vse svoje dobrotnike in shlahtnike, sa vse priyatle in sovrashnike. Obishhi jih s' svojo sveto gnado, daj, de te tudi oni, tebe svojiga Boga in svelizharja vselej ljubijo; daj jim gnado resnizhne pokore; daj jim te vezhkrat, sosebno na sadnjo uro, vredno sprejeti v' vezhno shivljenje. Profim tudi sa tvojo sveto Zerkev, de jo ohranish in varujesh; sa vse shkose in duhovne pastirje, posebno

sa svojiga spovednika; napolni jih s' svojim svetim Duham, napolni jih s' svojo sveto ljubesnijo, de naš bodo s' besedo in s' djanjem v' vezhno shivljenje vodili, kjer se njim in nam (pastirjem s' zhedo) vezhno vshivati in veseliti daj. Špreoberni pa tudi vse terdovratne grešnike, daj pravizhnim v' tvoji ljubesni rasti, daj v'šim dušham vernih v' vizah vezhní mir in pokoj, Jesuf, ki s' Bogam Ozhetam in s. Duham enaki Bog shivišh in kraljuješh, — od vekomej do vekomej. — Amen.

Dušha Jesusova, posveti me;
Telo Jesusovo, svelizhaj me;
Kri Jesusova, napoji me;
Voda is rane Jesusove, opiraj me;
O dobrotni Jesuf, ušlišhi me;
Od tebe se lozhiti, ne dopusti mi;
Hudiga sovrashnika obvari me;
V' smertni uri k' sebi poklizhi me;
H' sebi tam postavi me;
De s' Angelji tvojimi ljubim te,
Od vekomej do vekomej. Amen. —

Ta dan, v' kterim si bil per svetim Obhajilu,
se vari vsiga posvetniga poveseljenja in shu-
ma; ne hodi bres potrebe v' druge hifhe ali
v' drushine; sberi vezhkrat svoje misli; spomni
se vsako uro, kdo de je v' tebi; povsdigni
vezhkrat svoje serze k' Jesufu, moli ali beri
kaj is teh ali drusih svetih bukviz, ako ti
dolshnosti tvojiga stanu dopusté, stori dobriga
kar moresh, is ljubesni do tega Jesufa, ki
danf v' tebi prebiva. i. t. d.

N A U K I
S A D E R S H A N S K I
sa mlade kristjane.

I.

Kaj je resnizhna zhednost.
Kakshen mora biti strah boshji.

1. **N**i ga zhloveka, de bi zhednosti visoko ne zenil; pa malo jih je, de bi si v' resnizi persadevali si jo perdobiti. Zhe si jo shelish persadobiti, jo morash sposnati, de jo vesh od hinavshuva raslozhiti. Marfikteri sheli poboshin biti; pa dostikrat ne vé, kaj je zhednost ali poboshnost; sakaj skorej vsakteri si dela sapopadke od nje po svojim nagnjenji. Nekteri misli,

de je pobóshin, de le ni slo pregrešhen in hudoben. Drugi mislijo, de poboshnost v' tem obstoji, de se sderšhé nekih grehov in vélizih hudobij, defiravno so dostikrat drugim smertnim greham podversheni, ki jih morebili she ne sposnajo, ker si tudi ne persadevajo jih sposnati. Sadnjizh nekteri she menijo, de pravo poboshnost imajo, sato, ker nektore sunanje dela poboshnosti opravljajo, de si ravno posabijo snotranji stan svoje vesti, in dolshnosti svojiga stanu. Ti in uni se motijo, in so toliko bolj nefrezhni, ker mislijo, de so na potu v' nebesa, ko so na ravnim potuk' pogubljenju. Od njih govori Modri v' svetim Pismu, rekozh: „Je neki pot, ki se zhloveku pravi pot dosdeva, pa njegov konez v' smert perpelja.“ —

2. Zhednost ali poboshnost, moj kristjan, torej ni vselej to, kar si zhlovek od nje domishljuje, le v' tem ona obstoji, kar nas Bog sam od nje uzhi; sakaj le on nam samore sapovedati, kako de gre njemu flushiti. Saslišhi

torej, kaj on sam v' s. Pismu od nje govori; on te uzhi, de „vsa modrost in poboshnost obstoji v' strahu boshjim, in de opusthajmo vse, kar njega shali.“ Bog vsigamogozhni, pravi Job, je zhloveka uzhil, de strah boshji je prava modrost, in de je popolnoma moder le on, ki se greha varuje.“ Ta torej, ki se Boga boji, je v' resnizi moder in poboshin.

„Bodi Bogu v' strahu, pravi s. Duh, in spolnuj njegove sapovedi, sakaj to zeliga zhloveka dela“; to je vsa dolshnost, vsa zhednost, vsa popolnost, in vsa frezha zhloveka; sato je rojen; to je zilj in konez njegoviga shivljenja, in le to ga pelje v' njegovo gotovo svelizhanje. Satorej Bog v' s. Pismu strah boshji imenuje, ali sazhetik ljubesni do Boga, ali sazhetik modrosti, ali modrost samo, ali popolnost in verh vse modrosti.

3. Pa ta strah boshji ni tisti hlapzhrevski strah, de bi se le shtrafinge bali, bres de bi greh sovrashili, temuzh je tak svelizhanski strah boshji,

ki pride od f. Duha, ki naš greha savolj shtrafinge se bati uzhi, s' ktero ga boshja praviza shtrafuje, in savolj nesrezhe, v' ktero oni pridejo, ki so savolj greha od Boga lozheni. Ta je posebni strah otrók boshjih, kateri stori, de greh sovrashijo, sato, ker Boga shali, in de dobro delajo, sato, ker Bogú dopade.

Boga pa se nam je treba bati, sakaj on je naš Gospod in sodnik, on je naš stvarnik in Ozhe, on je naš Bog in naše nar vikshi svelizhanje. Ker je nar vikshi Gospod smed vseh Gospodov, ker je nar strashnejshi sodnik memo vseh, bojmo se torej ga ujesiti, in njegovi sovrashniki postati. Ker je on naš stvarnik in nar dobrotljivshi ozhe memo vseh, bojmo se, se mu sameriti, in ga shaliti. Ker je on naš Bog in naše nar vikshi svelizhanje, bojmo se tedej, se od njega lozhiti in ga sgubiti. Sakaj ni je rezhí, de bi se mu s' njo bolj samerili, kot s' graham; ni je rezhí, de bi jo bolj sovrashil, kot greh; ni je rezhí, de bi

ga bolj shalila, kot greh; in ni je rezhí, de bi naš od njega lozhila, in de bi ga s' njo sgubili, ko greh. Torej Bogu v' strahu biti se pravi greha se bati. Glej, to je prava poboshnost, in vse, kar ni v' ti resnizi sapopadenó, je le slepa poboshnost. Kdor torej se ne boji Boga rasshaliti, ni poboshin, on ima le slepo poboshnost ali hinavshinost. —

Profi torej, moj kristjan, vezhkrat Gospoda sa to bogabojezhnost; ako jo sadobish, bosh frezhen; Bog te bo varoval in poshegnal, vsa hudoba ljudi in peklenfskih duhov te ne bo mogla premakniti (ali omajati). Kdor je Bogu v' strahu, pravi s. Duh, njemu se ni nikogar bati. Preprizhal se bosh tega is teh sgledov, ki so ispifani is svetih bukev.

Pervi sgled.

Ko so bili Judje v' babilonfski sushnosti, je neka Gospá, Šusana po imenu, posebno lep sgled vérnosti in bogabojezhnosti bila dala. Ko je shla

neki dan sama se kopat, jo sagledata dva starza, ki sta bila sodnika tega ljudstva, in skleneta jo v' greh sape-
ljati. Ona stopita sa njo, in ji raso-
deneta nesramne sheljé, ki sta jih imela.
Prestrašhi se ona, in v' liza sagorí,
povsdigne svoje ozhi v' nebo, in jima
pravi: „Vidim, de sim od vsih strani
v' stiski; tukaj smo v' prizhjozhnosti
boshji, on nas vidi. Zhe pervolim v'
vajno nesramno posheljenje, boshji shi-
bi ne odidem; moj sodnik je on, in
pred njim bom kdej mogla odgovor
dajati, od toliko gerdiga in pregresht-
niga djanja. Zhe pa ne pervolim, v'
vajno posheljenje, vajni jesi ne odi-
dem, in vem, de ob shivljenje me
bota perpravila. Pa bodi si kar koli,
Boga se bojim, in rajshi hozhem vle
hudo prestati, rajshi priditi vama tri-
nogama v' roke, kakor svojiga Boga
v' prizhjozhnosti njegovi rasshaliti, in
pasti v' roke njegove pravize.“ Ta
dva nesramna starza, ko vidita, de nizh
ne opravita, gresta v' jesi prozh, in
osnanujeta prezej, de je Šusana pre-

sheshtniza, in de sta jo salesla v' grehu. Verjelo se jima je, in po njih sprizhvanji je bila Šusana k' smerti obsojena.—

Ko Šusano k' smerti peljajo, neki mladenizh 12 let star (Daniel prerok je bil) sazhne is mnoshize na vfo mozh krizhati: „Kaj pozhnete, o ljudstvo Israelsko? Kaj tako sodite vi nedolshnost? Povem vam, ne shelim kriv biti nad to nedolshno kervjo, ki jo hozhete sdaj preliti!“ Ljudstvo sasli-shi tega mladenzha; in mladi prerok se vsede med starashine, in ta dva starza bres straha boshjiga in bres framoshljivoſti, si predersneta odgerniti oblizh-je sakrito Šusane, de bi she vsaj s' nesramnimi pogledi samogla svojimu posheljenju sadoſtiti. Mladi Daniel pa jih ukashe lozhiti, jih eniga pred drugim vpraſhuje, in v' prizho vfiga ljudstva v' framoto perpravi. Preprizha jih njih salasvanja in njih greha, in rasodene nedolshnost Šusane. — Leta ſveta Gospa prezej Boga zhaſti in hvali, ne toliko sa to, ko je Bog njeno nedolshnost rasodel, temuzh she bolj sato,

ko jo je greha obvaroval. Ta dva starza pa sta bila k' smerti obsojena in umorjena; in zhišta Šusana je bila s' velikim slovesam in veseljem peljana v' hišo svojiga moshá. — Poglej, kaj je storil strah boshji v' serzu Šusane! Ta sveta in bogabojezha shena bo sa vselej v' zhašt svojimu spolu; kakor se tudi sme rêzhi, de ta dva gerda starza bota sa vselej v' framoto vřim, ki boshji strah sgubé! — — —

Drugi sgled.

Vřaki zhař je Bog perpuřhal, de řo bili njegovi nar svestejřhi řlushabniki řkuřhani, sato, de se je njih bogabojezhnořt in zhednořt řhe bolj rařodevala. To ře je posebno řgodilo pod kraljem Antioham. Leta grořoviti trinog, ki je boshje řludřtvo pregařnal, řapové pod řhtrařingo řmerti Judam meřo řeřti, ki je bilo prepovedano v' boshji pořtavi. Neki řveti řtarzhek, Eleazar po řmenu, ki je řmiram v' boshjim řstrahu řhivel, ře řtanovitno vřtavi řapovedi tega trinoga. řřilili řo

ga; pa stanoviten ostane, in sadnjizh so ga k' smerti obsodili. „Le vam, Eleazar, je mogozhe, mu pravijo njegovi prijatli, ki se jim je smilil, le vam je mogozhe svoje shivljenje rešiti; le na vides storite, kakor bi prepovedano mesó jedli, de si ravno ga jedli ne bote; ta majhina goljufija bo trinoga potolashila.“ Pa sveti starzhek jim odgovori: „Kaj mislite, de sim toliko navesan na te kratke ure svojiga shivljenja, ki jih she imam, de bi rajshi shivljenje otél, kot pa storil, kar Bog sapové? In zhe tudi s' leto gerdo hinavshnostjo jési trinoga odidem, ali pa bom mogel ubeshati jési boshji? O ne, ne! — rajshi hozhem umreti, kot svoji veri nezhaft storiti. Ali bi ne rekli sa manoj, de sim v' devetdesetim letu svoje starosti boshjo postavo sapustil, in de sim postal pohujshanje zelimu sarodu? Rajshi hozhem umreti in v' sim mlajshim sapustiti sgled serzhnosti, in stanovitnosti, in jih uzhit, kako de morajo biti Bogu v' strahu, in de njegove flushbe ni-

koli ne smejo sapuštiti.“ — Špremijo ga, tega zhaštitiga starzhika, k' smer-ti, in med tem, ko so ga trinogi mar-trali, ga flifhijo klizati: „Oh Gospod! grosovitne bolezhine terpim; pa pre-štojim jih, sato, ker fim se bal, se tebi sameriti, in strah boshji mi da, de jih s' ljubesnijo in tolashbo pre-nafham!“ — O koliko lep sgled stra-hu boshjiga! —

Tretji sgled.

Vidili bote v' tem sgledu, kaj strah boshji premore v' kakshni dushi; in h' koliki popolnosti jo samore povsdig-niti. — To je sgled Joba. — Bil je on bogat mosh, pa tako bogabojezh, de je Bog sam Šatana vprafhal: Zhe je vidil na svetu kdej kakiga tako sve-štiga, in tako bogabojezhiga zhloveka, kakor Joba? Šatan Gospodu odgovori: Ni zhuda, de ti Job flushi, in de ti je svešt, sato, ker fi napolnil njegovo hišho s' bogastvam in zhaštjo; pa stegni nanj svojo roko, in vdari ga, in vidi-lo se bo, de je njegova sveštoba in

njegova zhednost le na vides. Bog Šatanu to oblast da, in mu pravi: Pojdi, oblast ti dam, skufhaj ga in stiskaj ga, le shivljenje mu perhrani. Šatan se poslushi oblasti, ki mu jo Bog da, in ga stiska hudo in grosovitno; obudi mu sovrashnikov, ki so mu njegovo polje pokonzhali, vse njegove zhrede odgnali, ki so mu vse njegovo bogastvo odvseli; sadnjizh mu she hudoba vse poslopje rasnese, in mu pobije vse otroke pod posipam neke hishe.

Leta bogabojezhi mosh sdaj nima nizhesar in nikogar vezh na svetu. Desiravno pa mu je bilo vse vseto, se vender nikoli ne pertoshi, ne zhes Šatana, ne zhes sovrashnike; temozh ves vdani in podvershen svojimu Bogu, smiraj klizhe: Bog mi je dal, Bog mi je vsel; njegovo sveto ime bodi pozhesheno! — Šatan, ko vidi, de tega svetiga mosha s' tem ne more pretresti, se loti njegoviga telefa, in ga napolni s' ranami in bolezhinami, tako strashno, de vse pred njim beshi, de se na gnoj vleshe, in fi ondi s' shli-

brami in zhrepinjami gnjilobo in zher-
vizhe šterga, ki mu is njegovih ran
lesejo. — Trije mogozhni Gospodje,
njegovi prijatli, ga v' ti hudi nesrezhi
obishejo; pa tudi oni mu niso mogli
ne pomozhi ne tolashbe dati. Nihzhe
drugi mu na svetu ni ostal, kot nje-
gova shena; pa ne, de bi tolashila
svojiga nesrezhniga mosha, ampak ga
she v' njegovi nesrezhi saframuje. Ti
fi she sdaj tako perprost, mu ona pra-
vi, kaj ti pomaga, de fi Bogu slu-
shil? Drusiga bi mu ne storil, ko
klel bi ga, preden umerjesih, ker te
je v' tolike nesrezhe perpravil. Job
pa se ne sgane, ljubi smiram svojiga
Boga, in mu je v' strahu, in ji odgo-
vorí: Pojdi, shena moja, ti govorish,
kakor kaka shena bres pameti, bres
uma; ali nam je Bog mar kaj dol-
shan? In ali mislish, de ni on Gospod,
de ne smé s' manoj storiti, kakor mu
je vshezh? Zhe fmo is njegove do-
brotne roke dobrote dobivali, ali ni
po pravizi, de is njegove ozhetove roke
tudi hudo prejemljemo? — Glej to-

rej v' tem sgledu, de je bogabojezh
zhlovek smirej sadovoljin. —

Zheterti sgled.

Tobija, ki ga sveto pismo toliko
hvali, bo sa vselej lep sgled strahu bosh-
jiga vsm mladim ljudem in starishem.
On je od svoje mladosti smiraj sker-
b imel vfiga se ogibati, kar bi bilo moglo
omadeshvati zhistost njegoviga serza.
She v' svojih otrozhjih letih se je ka-
sal le pametniga in postavniga, in ni
imel nikoli veselja do otrozharij in shal
drugih otrók. Šovrashil je hudobnost
svojiga ljudstva; in ta zhas, ko so ho-
dili drugi malike molit, in ko so se
nesboshnimu veselju vdali, gre mladi
Tobija v' tempel molit svojiga Boga,
in mu daruje sebe in svoje premoshe-
nje. —

Oshenil se je. Dobil je eniga fina,
ki mu je svoje ime dal, in ga uzhil
Bogu v' strahu biti. Vjet je bil tudi
on s' svojim rodam od Asirskiga Kra-
lja, in je bil v' Ninive odpeljan. Leta
kralj prepové pod shtrafingo smerti,

Jude pokopavati. Pa memo vse te prepovedi Tobija pokopuje is ljubeshni trupla merlizhev. Kralj to svediti, sapové Tobijata umoriti; on pa pobegne in odide smerti. Po smerti kralja se Tobija na svoj dom verne, in da napraviti neko majhino gostenje, de bi bil s' svojimi prijatli vesel. Pojdi, pravi svojimu finu, povabi nektare nashih sobratov, pa povabi le bogabojezhe, de bodo s' nami jedli. Pa ravno ko se k' misi spravijo, mu nekdo pride pravit, de neki mertev zhlovek nesakopan na tergu leshí. Tobija tjekej tezhe, ter prinese truplo na rami, de bi mu sadnjo dolshnost storil, in ga sakopal. Sakaj vender tako delate, mu pravijo sosedje; sej veste, de je kralj to prepovedal, in de ste bili v' nevarnosti smerti, ker ubogali niste. Tobija pa jim odgovori: Kdor se Boga boji, temu se ni bati vsih mogozhnikov tega svetá.

Truden od tolizih opravil se neki dan uleshe k' nekimu sidu, in is vlastovzhniga gnjesda mu nekoliko blata

v' ozhi pade, in oflepil je. Pa on ni mermral nad leto nesrezho, temozh Boga je zhaštil. Ref! sdelo bi se, de je bil štan tega mosha prav nesrezhen, slep je bil, sapušhen od svojih prijatelov, v' slushnosti je bil pod nejevernim kraljem, reven, in obropan škorej od vfiga svojiga premoshenja. Vender pa je bil smirej vdan in podvershen volji boshji. Jokal je nad nesrezho in nad pregrehami svojiga ljudstva, in je k' Bogu sdihoval: Ti, o Gospod, si pravizhen, in tvoje šklepe moramo vselej moliti; kakor koli s' nami ravnash, vselej po pravizi in po svoji milosti s' nami ravnash. Tudi šdaj, o moj Bog, si se me spomnil; pa ne šhtrafuj me po mojih grehih, in ne spomni se mojih hudobij in hudobij moje drushine in mojih bratov. O Gospod! mi saflushimo framoto, v' kateri smo, ker tvojimu povelju svesti nismo bili, in ker smo odstopili, od tvojih sapoved. Pa prosim te, o Bog, le sa to, de mi dаш tvoji sveti volji vselej vdanimu biti, in umreti v' tvo-

jim svetim strahu in v' tvojim svetim miru! —

Vse lete nefrezhe tega bogabojezhiga mosha niso utrudile, tudi mu poterpeshljivosti in serzhniga mira niso odvsele; in de si ravno je bil siromashen, vender ni nikoli nizh zhes pravizo delal. Neki vezher eniga nesnana niga kosleta zhuti, ki v' hlevu meketa. Vari se, pravi torej svoji sheni, leta shival, ki jo flishim, morebiti ni nasha; vernite jo prezej njenimu gospodarju; sakaj ptujiga blaga ne smemo ne jesti ne per hifhi imeti.

Tobija, desiravno ga je Bog toliko ljubil, je vender tudi vse skosi sanizhevan bil. Njegovi sosedje, njegovi shlahtniki, in she njegova shena so ga v' njegovi britkosti saframvali, se mu posmehvali in so rekli: Pravo povrazhilo imash sa svojo dobrotnost in sa svojo ljubesen! — Leta sveti mosh pa jim odgovori: Sakaj tako nespametno govorite? kaj ne veste, de smo otrozi svetih Ozhakov; in zhe bomo njih lepe zhednosti posnemali, bomo

tudi deleshni njih vezhniga shivljenja, ki ga je Bog perpravil vſim, ki ſo ſveſti in bogabojezhi. —

Tobija sboli, in ko miſli, de bo umerl, poklizhe ſvojiga ſina, mu govorí beſede prav bogabojezhiga ozhetá, in mu pravi: Saſliſhi, moj ſin, ſadnje beſede ſvojiga ozhetá, in globoko v' ſerze ſi jih vtisni. Vſe dni ſvojiga shivljenja imej v' ſvojim duhu Boga pred ozhmi, de nikoli v' nobeni greh ne pervoliſh. Pomni, de boſh ſvojo mater vſelej v' zhaſti imel, in ne poſabi nikoli, kar je ona s' taboj preterpela. Dajaj vſelej rad vbogajme, in ne ſanizhuj nikoli nobeniga ſromaka. Zhe boſh obilno imel, obilno dajaj, zhe boſh malo imel, dajaj kolikor boſh premogel, s' dobrim ſerzam. Miloſhina bo tvojo duſho od greha reſhila in od vezhne ſmerti. O moj ſin, kako ſe veſelí zhlovek pred Boga ſtopiti, ki ſromake ljubi in jim pomaga! Vari ſe pa tudi, moj preljubi ſin, de nikoli v' nobeno nezhiſtoſt ne dovolíſh, in shivita ſveto s' ſvojo she-

no, ki ti jo bo Bog dal. Ne bodi nikoli prevseten in ofhaben, ne v' svojih mislih, ne v' svojih besedah. Saflushek delavzov in poslov naj ne ostaja nikoli v' tvoji hišhi. Pomagaj tudi s' svojimi milofhnami pravizhnim mertvim. Ogibaj se drushine neframnikov in gresnikov, she ne jej s' njimi. Ne stori nikoli nikomur, kar sam ne shelish, de bi se tebi sgodilo. Ne saupaj sam na-se, in posvetvaj se vselej s' modrimi ljudmi. Bodi Bogu vselej svest; hvali ga, kakor koli se ti godí, in prôsi ga svéta v' vsih svojih opravilih. Ne boj se, moj sin, nizhesar; ref je, uboshni smo; vender vselej bomo sadošti bogati, zhe bomo v' boshjim strahu shiveli. —

To so bili nauki, ki jih je Tobija svojimu finu dal, ko je mislil, de bo umerl. O pazh blagor otroku, ki ima takiga ozheta, ki ga tako v' modrošti in v' strahu boshjim poduzha.

Tobija she ni umerl, in Bog, ki ga je nar poprej poskusil, ga je potler tudi rasveselil. Bog poshlja svoj

sveti shegen nad premoshenje in nad drushino njegovo, in mu perhrani njegovo shivljenje s' perpomozhjo njegoviga fina in Angelja Rafaela. On je doshivel veselje viditi v' sakonu, v' kteriga je njegov fin s' neko sveto nevesto stopil, sveti sakon osrezhen in poshegnan is nebes.

Ko vidi, de se mu sadnja ura blisha, poklizhe vso svojo drushino, ji perporozhi s' solsami in s' vso ljubesnijo dobriga ozheta, Bogu vselej sveto flushiti, in pravizhno in ljubesnivo do svojiga blishniga se obnafhati, in umerje v' miru, star sto in dva leta. —

Uzhi se is tega sgleda, kakshino mora biti shivljenje mladiga zhloveka, in bogabojezhiga ozheta. Vedi, de Bog poshegna in obvarje njih, ki mu sveto flushijo, in se ga bojé. Blagor njemu, ki je bogabojezh, — pravi sveti Duh. —

II.

Od ljubeshni do Boga.

1. Špomni se svojiga Štvarnika v' svojih mladih dnevih, pravi f. Duh, to je: Daruj Bogu pervíne svojiga shivljenja, in perve nagíbe svoje dushe. Ali bi bilo prav, de bi hudizh pervíne tvojiga serza dobil, in de bi ti nar lepshi dneve svojiga shivljenja, ki ga morash vřiga Bogu darovati, v' řhalah in posvetnih nizhémernostih sa-
pravil? —

Ni je rezhí, de bi tvojimu serzu sadořtila, kot Bog. On sam vřo tvojo ljubeshen sařlushi; sakaj on ima vezh ljubeshnjivořti, vezh popolnořti, vezh lepote v' sebi, kot vse řtvari řkup. Vře lepote in vse berhkote vřih nar popolniřhih duhov, řo, zhe se s' njim merijo, temota in zhernota.

Boga gledati in ljubiti, to je nar vezhi řrezha in nar vezhi veselje řvetnikov v' nebesih. O! ko bi pogubljenzi njega v' řto letih le en řirtelz

ure mogli viditi in ljubiti, kako potolasheni bi bili, kako bi se poshivili!

O kako si vofhijo Boga gledati in ljubiti; pa sdaj jim ni vezh mogozhe. Ti, ljubi sin, ga she samorefsh ljubiti; saref, tebi je to she dano; in zhe ga ne ljubifsh, glej terfshi serze imafsh, kot pogubljeni.

2. Bog te je nar poprej ljubil. Ljubil fim te, pravi, s' vezhno ljubesnijo. Ljubil te je, ko ga she nifi samogel sposnati, kaj? she prej, kot si bil rojen, in poslal te je na svet memo toliko drusih, ki bi mu bili lepfshi flushili, kot ti. Švojiga Šina je dal, de te je odkupil. In leta boshji Šin je dal svoje shivljenje in svojo kri, de te je odrefhil.

Vse, kar imafsh, je od Boga. On ti je dal biti, kar si; in on ti je dal imeti, kar imafsh. Ni je matere na svetu, de bi bila sa svoje dete to storila, kar je Bog sa-te storil; ni je matere, de bi imela toliko ljubesen do svojiga deteta, kakor jo Bog do tebe ima. V' hvaleshnost sa vfo to ljubesen

pa ne tirja od tebe, kot tvoje serzé; she ti obeta vezhno svelizhanje, zhe ga ljubish, in zhe si mu svest. Moj sin, moja hzhi, pravi on, daj mi svoje serze, bodi mi svest do svoje smerti, in dal ti bom krono vezhniga shivljenja. O, kako nehvalessen bi bil, ako bi ga ne hotel ljubiti, in fizer ljubiti is zeliga svojiga serza! —

3. Pa ljubiti ga morash ne le savolj darov in dobrot, ki ti jih daja; ne le savolj frezhe in savolj svelizhanja, ki ti ga obeta, temozh she bolj ga morash ljubiti savolj njegovih neskonzhnih popolnost, to je is ljubesni do njega samiga, sato ker je on vse ljubesni vreden, in sato, ker on to sapové. In kaj je le vezhi, kaj je imenitnish, kaj bolj tvoje ljubesni vredno, kot on!

Ljubesen do Boga pa se imenuje shiva ljubesen. Leta shiva ljubesen do Boga mora biti serzhna in zhes vse. Serzhna mora biti, to je, v' serzu morash sa-nj ginjen in vnet biti, in zhes vse mora biti, to je, de Boga

rajsi imash, kot vse drugo, de se
rajsi odpoveš vsmu veselju, kakor
pa prijasnosti boshji, de rajs s' gubish
vse, kar imash na svetu, kot gnado
boshjo, in s' eno besedo, de si per-
pravljen rajs smert preštati, kakor
pa se od Boga s' kakosnim smertnim
greham lozhiti. Biti morash tak, de
bosh mogel s' svetim Pavlam rêzhi:
Kaj je, de bi me moglo lozhiti od
ljubesni do Jesufa Kristusa? Ali sha-
lost? ali britkost? ali lakota? ali rev-
shina? ali nevarnost? ali fila? ali mezh?
Naka! — svest sim si, de ne smert,
ne shivljenje, ne peklenški duhovi, ne
nebeske mozhi, ne nobena stvar me
ne samore lozhiti od ljubesni do Bo-
ga, ki je po Jesufu Kristusu. —

Bres svete ljubesni nisim nizh,
pravi s. Pavel. To je, bres ljubesni
do Boga ne moremo ne saflushiti, ne
sadobiti nebes. Zhe v' ti ljubesni do
Boga umerješ, bosh svelizhan. To
de, ako hozheš v' nji umreti, mo-
rash tudi v' nji shiveti. Prôsi torej
pogosto Boga sa gnado njega ljubiti;

— gorezhe shelje imej po ti sveti lju-
besni, in dobil jo bošh. —

Sgled.

Dva pufhavnika profita dolgo zha-
sa Boga, de bi jima rasodel, kako de
bi mu popolnoma flushiti samogla. Kar
enkrat saflifhita neki glas, ki jima pra-
vi, de naj gresta v' mesto Aleksandri-
jo; ondi bota najdla nekiga mosha,
Evkarista po imenu, in njegovi sheni
je ime Marija; ta dva bolj popolnoma
flushita Bogu, kot ona dva, in od
njih se bošta nauzhila, kako je treba
Boga ljubiti in zhasliti.

Ta dva pufhavnika prideta v' Alek-
sandrijo, in vprashujeta vezh dni po
Evkaristu; pa nihzhe ga ne posná. Sdaj
misllita, de sta sapeljana, in she fkle-
neta se verniti, kar vidita neko revno
sheno pred durmi svoje hishe sedeti,
in kot po nevedama jo vprashata, zhe
ji je snano ime Evkarista? To je moj
mosh, odgovorí shena. Vam je torej
Marija ime, pravita pufhavnika? Lju-
bi ozhetje, jima ona pravi, kdo vam

je moje ime povedal? Š' imenam vašiga mosha nama je bilo tudi vaše s' nekim boshjim glasam osnanjeno, in prishla sva, s' vami se pomenit.

Evkarist proti vezheru domu pride, in pershene eno majhino zhredo ováz. Pufhavnika ga prezej objameta, in ga profita, jima povedati, kako vender svoje shivljenje ravná. Jest sim, jima pravi, reven ovzhár. Sato vaš ne vprashava, mu odgovorita pufhavnika; le povejte nama, kako vi in vašha shena Bogu flushite. Ljubi moji ozhetje, tega me bote vi uzhili; jest sim reven nevédes, ki ne snam ne Boga ljubiti, ne mu flushiti. To nizh ne dé, mu pravita, midva sva savolj Boga sem prishla od vaš svediti, kako mu vi flushite. —

Ker torej mi sapoveste, odgovori Evkarist, vam povém: Bogabojezho mater sim imel, ki so mi od mladih nog perporozhvali vse is ljubesni do Boga storiti in preterpeti. Po tem nauku sim se ravnal od mojih mladih dni; sim jih ubogal is ljubesni do Boga;

sim prenešil, kadar so me svarili, is ljubesni do Boga; sim si pertergal kakšhino igro, kakor jih otrozi imajo, ali kakšhino poveseljenje s' otrozi moje starosti, is ljubesni do Boga.

Tako le sim zeli zhaš svojiga shirjenja ravnal, in smiram si persadeval vse savolj Boga storiti. Sjutraj vstanem is ljubesni do Boga; opraviim svojo molitev, in mu darim svoj dan is ljubesni do njega; grem po svojim opraviilu, ker je njegova volja, in delam s' ljubesni do Boga. Jest in spat grem is ljubesni do Boga, ki me shivi, sato kader je treba, pozhivam tudi is ljubesni do Boga, de bi mu bolj mogel flushiti.

Lakoto, mras in vrozhino, svojo revšhino, svoje bolesni, in slabosti svoje starosti voljno prenašham is ljubesni do Boga. Otrók nimam. S' svojo sheno sim shivel, kot s' svojo sestro, v vednim miru. Takó shivim, in tako shivi tudi moja shena.

Imate kaj premoshenja? mu pravita. Malo, rasun lete zhrede ovaz, ki

sim jo po svojih starših dobil, jima odgovori Evkarist; pa Bog to malo moje premoshenje poshegna, in imam dovolj. Svoj mali perhodek na tróje rasdelim; nekoliko dam zerkvi; s' nekolikim pomagam fromakam in popotnikom, in kar ostane, s' tem se midva shiviva, jest in moja shena.

Revno sim se do sdaj shivil; pa do sdaj se zhes svoj revni shivesh nisim pertoshil; kar mi Bog da, vshivam is ljubesni do Boga. —

Imate kaj sovrashnikov, ga vprashata pufhavnika? Oh! kdo je na svetu, de bi jih ne imel, jima odgovori Evkarist. Varujem se, de nikomur nizh hudiga ne storim; in nikoli nisim zhes koga kaj hudiga govoril, zhe sim tudi od koga kaj vedil; vender nisim nikoli bres sovrashnikov in nevoshljivzov. Pa Bog obvari! hudiga jim ne voshim; le ljubim jih, jim kjer morem postreshem, in jih s' prijasnostjo obiskujem is ljubesni do Boga. Zhe svet od mene ali moje shene slabo govori, in zhe mi krivizo dela, v' miru poterpim is lju-

besni do Bogá. Glejte, Ozhetje! tako je moje shivljenje in shivljenje moje shene Marije.

Ta dva pufhavnika se ne moreta sadoſti prezhuditi, in se verneta, veselá, de ſta najdla tako lahek pot h' kerſhanſki popolnoſti.

Moj ſin, poſnemaj sgled Evkariſta, navadi ſe v' mladoſti, vſe ſavolj Boga ſtoriti, s' namenam njemu dopaſti in is ljubezni do njega, in svelizhan boſh. —

III.

V' mladoſti, in zeli zhaſ ſvojiga shivljenja moramo Jeſufa poſnemati.

Kdor hozhe k' ſvetoſti doráſti, naj poſnema Goſpoda naſhiga, Jeſufa Kriſtusa; on je ſama ſveta ſvetoſt in poſtoba vſe ſvetoſti.

Leta vélíki uzhenik je priſhel is nebeſ naſ ljudi poduzhit in svelizhat;

hotel je shiveti v' vsih mnogih starostih, de bi jih vse posvetil. On nam je v' vsem enak postal, de bi nas vse ga posnemati obudil. Sato, pravi f. Irenej, je postal otrók savolj otrók, de bi jih posvetil; k' malim se je ponishal, sato, de jih je do sebe povs dignil; mladenizh je postal savolj mladih ljudi, de bi jih prave modrosti nauzhl, ker jih je poklizal, de bi s njim hodili. On je nar lepshi podoba mladosti, po kateri morash svojo mladost in svoje dela ravnati.

Štiri rezhí pa najdemo v' f. Evangelii, v' katerih nam je Šin boshji posebno lep sgled dal v' mladosti svojiga zhasniga shivljenja na svetu.

Perva je njegovo ponishno in zhisto shivljenje. Zelih trideset let je shivel, skrito pred svetam, de nihzhe ni sa-nj vedil, in se ni dal drugim sposnati, kot svoji presveti Materi, in svetimu Joshefu. Tako tebe, mladina, uzhi, de se nizhemerni hvali sveta umikash, de ne isheslh s' svetam se sosnati in mu dopasti, temozh de isheslh

na tihim Bogu dopasti; de s' svojo ponishnostjo in tihoto svojim staršhem in uzhenikam veselje storish. —

Drugi lepi sgled, je sgled brumnosti, ki ga je Šin boshji v' svoji mladosti dal, ker je shel v' tempel v' Jerusalema tam dolshnosti do Boga svojiga Ozheta svesto dopolnit, kjer je poslušhal uzhenike, de si ravno je bil njih uzhenik in Gospod. Ref prezhuden sgled je to, ki v' sim mladim ljudem kashe, velike sheljé po svetih naukah imeti, ki daje sposnati, de njih perva skerb bi imela biti Bogu slushiti, in v' naukah svojih duhovnih pastirjev in drugih uzhenikov od Boga danih se uzhitu prave modrosti sa vezhno svelizhanje. —

Tretja zhednost, od ktere je Jesus mladenizh lep sgled dal, je prezhudna pokorshnost, ki jo je svojim staršhem skasoval. On se je s' njimi v' Nazaret vernil, pravi s. Evangeli, in jim je bil pokoren. Pazh lep sgled, pred kterim se mora marsikteri framovati. O kako gerdo je vam, ki

svojih staršev ne spofhtujete, ki imate shivljenje, in poduzhenje od njih, ker imate vender pred svojimi ozhmi sgled svojiga Boga, ki je pokoren svojim stvarém! Kako se bote odgovarjali pred Šinam boshjim savolj vashe nepokorshnosti, ko vam bo rekel, de je hotel Ozhetu podvershen biti, sato, de vam je lep sgled postal? —

Zheterta rezh, ktero nas f. Evangelí uzhí od mladosti tega boshjiga Šina je, de kolikor je rastel na starosti, je tudi rastel na modrosti in gnadi (prijetnosti), to je, kakor solnze, de fi ravno ima smiram enako svetlobo, se vender zhedalje bolj svetlo vidi, bolj ko k' poldnevu gre, ravno tako je Jesus svoje boshje popolnosti od dneva do dneva smiram bolj rasodeval. Š. Evangelí vse to sasnamova, de vam mladim ljudem veliki nauk da, in vas uzhí, de morate zhas svoje mladosti v' to oberiniti, de rasete v' modrosti, ne pa v' hudobnosti, kakor nekteri, ki se sadershé, de bi mislil, de

le sa to rastejo na starosti, de bi se gerdili, in svojo nedolshnost sgubili. —

O neisrezhena nesrezha, vsih solsa vredna, ki je pa ne umejo! Kdo samore viditi, de bi ne bil do solsa ginen, mladenzhe in deklize — kaj? she otroke, ki se, bolj ko rastejo, bolj sapeljujejo! Sdi se, de se njih flabe leta ne uterjujejo kot le v' pregrehi. Pervi nagibi njih serza, ki bi imeli k' Bogu stvarniku puhteti, so nagibi sa peklenstkiga duha. Perve iskrize njih pameti jim flushijo le v' to, de se uzhé lagati in greh delati. Oblazhilo nedolshnosti, ki so ga per s. kerstu sadobili, in ki bi ga imeli neomadeshvaniga, ohraniti zelo svoje shivljenje, je kmalo ogerdeno s' nepokorshnostjo in nesramnostjo. O otrozi Jesusa Kristusa! ali tako svojiga Gospoda in uzhenika posnemate? Otròk, mladenzh je postal, sato, de vas uzhi perve leta v' zhednostih doperнести; in vi jih v' to obernete, de se greha uzhite, in se pogubljate. Obernite svoje ozhi v' leta boshji sgled, de popravite popake svo-

jih mlajšhjih let, in uzhite se od nje-
ga, kako vam je shiveti!

Pa ni she sadošti, de Jesusa Kri-
stusa posnemate le v' zhednostih, ki
jih je v' svoji mladosti kasal, posne-
majte ga tudi v' pokóri in v' terplje-
nji njegoviga zeliga shivljenja na sem-
lji. Ravnajte se posebno po lepim sgledu
ponishnosti, ljubesni, krotkosti in
poterpeshljivosti, ki nam ga je dal v'
svojim terpljenji. O naj vas ne bodi
fram se ravnati in hoditi sa Jesusam,
boshjim Šinam, ki s' tolikimi sgledi
pred nami svéti. Šej gotovo fram bi
nas moglo biti, ga viditi samiga pred
nami na potu zhednosti hoditi, bres
de bi kdo sa njim hodil; ga viditi v'
nebesa hoditi po potu s' ternjem pre-
preshenim, ko mi shelimo v' nebesa
hoditi po potu s' zvetlizami potresenim.
On je mogel terpeti, in svoj krish pre-
nesti, in tako v' svojo zhašt iti. Pa
tudi mi ne upajmo tjekej priti po sla-
stih in po veselji. Š. Pavel nas uzhí,
de nihzhe ne bo svelizhan, kdor se v'
shivljenji po Jesusovim sgledu ne rav-

na. Premishljujte ga torej prav skerbno; ker ravno sato ste kristjani, de posnemate Jesusa Kristusa. —

Pervi sgled.

Prav dobro je, de ti, o mladi zhlovek, kakshino posebno andoht do Jesusa Kristusa imash, de si toliko laglej persadevash Jesusa Kristusa posnemati. Szhasama, ko bolj odrastesh, bosh s' lahkama vse svete opravila dopernafhal, ki se jih bosh od mladih let navadil. Glej tukaj je lep sgled, ki ga vedno pomni.

Neka vidova, ki je imela fizer malo premoshenja, ki je pa imela posebne shelje in posebno skerb svoje otroke po kershanfko iskojiti ali isrediti, je imela eno hzher, deset let staro, Ratijo po imenu. Leta hzherka je bila prav shiva, in k' posvetnimu veselju nagnjena. Mati, ki se je bala, de bi se Ratijiza od drusih pajdashiz ne pohujfhala, jo je dala, ker sama ni toliko zhafa imela, de bi jo mogla, kakor je treba, poduzhiti, de si ravno

ni bila bogata, k' neki bogabojezhi gospij v' sholo, de bi jo ona v' bogabojezhnosti iskojila in jo uzhila.

Ratijiza ostane dva leta per leti svoji uzhenizi; raste v' bogabojezhnosti, tako, de se je vse zhudilo, in ohrani v' svojim serzu vse nauke svoje preljube uzhenize; zhes vse to je pa tudi terdno sklenila Gospoda nashiga Jesufa Kristusa, v' vsih svojih opravilih pofnemati.

Ko jo mati domu vsame, je bila Ratija polna lepih sgledov, de so je bili vsi domazhi veseli; poterpeshljiva je bila, ter krotka in pokorna; nikoli se zhes nikogar ni pertoshila; malo je govorila, pa modro; smiram je bila sadovoljna, smiram enakiga serza per svojih delih in v' svojih krishih. Zhišta dekliza sovrashi vso nizhemernost; vsaziga zhloveka sposhtuje; ne govori nikoli slabiga od drusih, rada vsazimu postreshe; smiram je sbrana in s' Bogam sklenjena.

Leto sveto shivljenje Ratijo zeli fari perporozhi, in vse jo zhashti; pa ne-

vofhljivost ji tudi kmalo sovrashnike obudi. Neke nevoshljive pajdashize so sklenile njeno dobro ime pozherniti, in so jo obrekovala, de je hinavka, in de je slepa svetniza. Ratija vse tiho prenesla is ljubeshni do Jesusa Kristusa, in se vsa prijasna kashe do vsih teh, ki so jo sovrashile. Svet szhasama sposná nedolshnost Ratije, in kolikor bolj so jo njene sovrashnize poprej obrekovala, toliko bolj jih je moglo potler fram biti.

Gospod fajmashter se ne morejo sadošti prezhuditi nad tem, kar je boshja gnada v' Ratii dosorila, in nad lepim sadam, ki se je kasal nad vsimi deklizhi, ki so s' njo hodile. Neki dan ji pravijo: Ratija, prosim te, povej mi prav odkritoserzhno, kako ti shivish, in kako se s' svojimi pajdashizami sader-shish. O, preljubi Gospod Ozhe, jim odgovori Ratija, sdi se mi, zhe premislim, kaj je moja dolshnost, de vse premalo storim. Spomnim se smiram nekiga nauka, ki so mi ga moja Gospá uzheniza dali, ko sim bila she le enajst

let stara. Oni so mi vezhkrat saterd-
vali, de si moram Jesusa Kristusa sa
sgled vseti v' vsih svojih opraviilih in
teshavah; to si persadevam storiti, in
storim tako le:

Ko se sbudim in vstanem, se spom-
nim Jesusa mladenzha, kako se je sju-
trej sbudil, in se svojimu nebeshkimu
Ozhetu daroval. Posnemam ga, in da-
rim se vsa Bogu, in posvetim mu zeli
dan, in vse svoje dela. Kadar molim,
si pred ozhi postavim Jesusa, kako je
svojiga Ozheta molil, in sklenem se v'
svojim serzu s' njegovimi boshjimi mo-
litvami. Kadar delam, premishljujem,
kako se je Jesus trudil in potil sa mo-
je svelizhanje; jest ne mermram in ne
godernjam, temozh, vdana v' boshjo
voljo, in s' ljubesnijo, svoje dela skle-
nem s' njegovimi. Zhe mi kaj sapo-
vejo, se spomnim, kako je bil Jesus
svoji presveti Materi Marii in s. Joshefu
pokoren, in prezej svojo pokorshinost
sklenem s' njegovo. Zhe mi kaj ter-
diga ali teshkiga sapovejo, se prezej
spomnim, de se je Jesus is ljubesni

do mene britki smerti na svetim krishi podvergel; in kmalo se mi serze uname, in rada storim, kar mi sapovedó, zhe je she tako teshko.^a

Zhe me kdo opravlja, ali zhe me kdo smirja, in krivo soper mene govori, sim tiho, voljno poterpim, in se spomnim, de je Jesus Kristus vse nar hujshi krive toshbe, obrekovanje, bolezhine in saframovanje, ves tih, bres de bi se bil kaj pertoshil, voljno prenefil; spomnim se, de je bil Jesus Kristus nedolshen, in ni nizeh tega saflushil, kar je mogel terpeti; jest pa sim greschniza, ki veliko vezh saflushim, kakor kar mi terpeti da.

Kadar grem jest, se spomnim, kako je Jesus svojo hrano s' hvaleshnostjo in smérnostjo vshival, le sato, de je svoje opravila k' zhashti boshji samogel opravljati. Zhe kaj taziga jem, kar se mi ne perlega prav, se spomnim sholzha, ki ga je Jesus Kristus na s. krishi okufil, in tako njemu v' dar svoje shelje satéram. Kadar sim lazha in se nimam s' zhim nasititi, se

spomnim, kako se je Jezus Kristus shtirdefet dni in nozhí postil; in de je vso leto terdo lakoto is ljubesni do mene prestal, in sato, de je sa nesmérnosti nashe sadoštil; ter ne neham sadovoljna biti.

Kadar sim v' kakim veselji, ali v' kakshini drushini, si Jesusa pred ozhi postavim, kako je bil prijeten, prijasen in poln svetosti v' pogovorih s' svojimi Aposteljni. Zhe pregresfhne (nesframne) besede slishim, ali kaj pregresfhniga vidim, prezej Boga sa odpušhanje prosim, in se spomnim, kolika shalošt je Jesufovo serze presunila, ko je vidil svojiga Ozheta shaliti. Kadar se spomnim breshtevilnih grehov, ki se na svetu godé, in koliko de se na semlji Bog shali, sdihujem in jokam, in se s' Jesusam Kristusam sklenjena v' tisti shaloštni stan mislim, ko je s' solsami svojimu Ozhetu rekel: O sveti Ozhe, svet te ne spošnáva! —

Kadar grem k' spovedi, si pred ozhi postavim Jesusa vfiga shaloštniga, ki na Oljski Gori in na svetim krishi

moje grehe objokuje. Kadar sim per sveti Mashi, sklénem prezej svojiga duha in svoje serze s' Jesusam, in darim sveto Mashe s' ravno tem namenam, s' katerim se Jesus Kristus sam na zhasi svojimu Ozhetu, sa odpushtanje nashih grehov, in sa svelizhanje vsih ljudi na altarji daruje. Kadar kakoshno pesem pojem, ali kadar slisim boshjo hvalo prepevati, se v' Bogu rasveselim, in si mislim, de je Jesus Kristus te svete hvale, in to presveto pesem prepeval s' svojimi Aposteljni per sadnji vezherji, ko je s. Reshnje telo postavil.

Kadar grem spat, si Jesusa Kristusa pred ozhi postavim, ki je le sato shel spat, de je novo mozh k' zhasi svojiga Ozheta sadobil; spomnim se tudi, koliki raslozhik je med mojo posteljo in s. krishem, na katerim je Jesus kot jagnje visel, in tako svoje telo in svojiga duha Bogu daroval; in preden saspim, she v' svojim serzu isrezhem besede, ktere je Jesus Kristus na s. krishi govoril: Moj Ozhe, v' tvoje roke isrozhim svojo dushe! —

Gospod fajmashter, ki se nad tolikanjim rasvitletjem v' mladim revnim kmetishkim deklizhi niso nikoli mogli sadošti prezhuditi, ji pravijo: O Ratija! kako srezhna si ti! Koliko troshta (tolashbe) imash vender ti v' svojim stanu! — Res je, odgovori Ratija, veliko troshta imam v' ti flushbi boshji; pa povem jim tudi; de nikdar nikoli nisim bres teshav in skushnjav. Veliko silo si moram storiti, de prenesem vse saframovanje njih, ki se mi posmehujejo, in de premagam vse hude nagnjenja, ki se v' meni rade oshivljajo. Zhe mi Bog po eni strani daja obilne gnade, mi po drugi strani tudi pogostne in hude skushnjave poshilja; v' zhasih se snajdem vsa vtopljena v' neko britkost, suhoto, in mlazhnoto, ki me vso pobije. — Kaj pa vender storish, jo vprashajo Gospod fajmashter, de svoje posheljenje in svoje skushnjave premagash? Ratija jim odkritoserzhno odgovori: Kadar sim vsa suha ali shalostna ali mlazhna, si pred ozhi postavim svelizharja Jesusa Kri-

stusa na Oljski Gori, kako je bil vel pobit, poln shaloſti in britkoſt, de bi kar umerl; ali pa ſi ga pred ozhi poſtavim, kako vel utruden na krishi viſi bres vſe tolaſhbe; s' njim ſe prezej ſklenem, in v' ſvojim ſerzu te beſede govorim, ktere je na Oljski Gori tolikokrat molil: Moj Ozhe, tvoja volja ſe sgôdi! —

Kar pa moje ſkuſhnjave ſadene, kadar zhutim, kako nagnjenje med kakſhino druſhino, ali pa ſvezher v' vâſ, ali pa na pleſ, ali v' kakſhne druge nevarne kratkozhaſnoſti iti; kadar vidim druge poſhtene deklizhe v' takſhinih prilikah, ali ki me s' ſaboj klizhejo, ali kadar imam hude ſkuſhnjave v' kakofhen greh pervoliti, ali pa ſi kaj vezh dovoliti, ſi prezej Jeſufa pred ozhi poſtavim, ki mi pravi: O kaj? ljuba moja hzhi, ali me hozhesh mar ſapuſtiti, in ſe ſvetu in ſvojimu veſelju iſdati? Ali boſh mar ſpet ſvoje ſerze meni vsela, in ga ni zhémernosti in hudizhu dala? Ali ſhe ni doſti ljudi, ki me ſhalijo? Še boſh

tudi ti na njih stran podala, in nehala meni flushiti? — — In kmalo mu odgovorim is zeliga svojiga serza: Naka, moj Bog, nikoli te ne bom sapustila, tebi bom svesta ostala do smerti; o kam zhem iti, Gospod, zhe tebe sapustim? Ti sam imash besede vezhniga shivljenja! Lete misli me prezej s' vso serzhnostjo in mozhjo napolnijo. —

Kaj pa, jo vprashajo gospod fajmashter, kaj pa se pomenjate, kadar si s' drugimi deklizhi v' drushini? Od tega se pomenjamo, odgovori Ratija, od kar sim se sdaj, naj ne samerijo, s' njimi pomenila. Pravim jim, kako si morajo Jesusa sa sgled isvoliti per vsih svojih opravilih; si ga pred ozhi postavljati v' molitvi, per obedu, v' delu, v' drushini, in v' teshavah tega shivljenja; se v' vsih teh okolishinah sadershati, kakor se je on obnaschal, in se s' njegovim boshjim namenam skleiniti. Povem jim, de jest to sveto navado imam, in de se sraven dobro pozhutim; de ni nizh lepsziga, ne

imenitnisthiga, kakor Boga posnemati, de ni nizh slajsthiga, kot toliko dobrimu Gospodu slushiti. — Pojdi, Rati-ja, ji pravijo Gospod fajmashter, o-berni k' dobrimu gnade, ki jih obilno is nebes dobivasth; Gospod Bog is serza sheli s' taboj po svoji milosti ravnati, in te svelizhati. —

O blagor dushi, ktera tako po-
snema Jesusa Kristusa.

Drugi sgled.

Šveto persadevanje ozheta in ma-tere, ki skerbé svojim otrokam duha prave poboshnosti v' serze vliti, Bog vselej poshegna. Leta sdolejni sgled te preprizha in tudi uzhi, koliko nam sgled Jesusa Kristusa, in vedni spomin njegoviga terpljenja in njegove smerti, pomaga sveto in bogabojezhe shiveti. —

Neki mosh, Isidor po imenu, je imel le eno samo hzher, pet lét staro, ki ji je bilo ime Melania; to de tako ljutiga in tako soperniga sadershanja je bila, de se je sdelo, de se ukreniti ne bo dala. Ozhe je niso hotli kleti,

ker bali so se, de preklinjevanje jo bo she bolj spridilo. (In res pametno so storili, sakaj bolj ko ozhe in mati svoje otroke kolnejo, hudobnišhi so.) Molili so sa-njo, poduzhili so jo, svariili so jo; pa nizh ni pomagalo ukrotiti divjih rasvad lete mlade rasujsdanke, ki je bila she vsm mladim dekli-zhem in fantam v' pohujshanje.

Ko je bila deset ali dvanajst let stara, neki dan v' neki skrinji nekaj ishe, kar najde neko sveto britko martro, neki kruzifiks, to je, podoba Jesufovo na s. krishi, ki so jo njena rajnza mati s-hranili. Melania ga prezej ozhetu nese, in vprasha jih: Ljubi Ozhe, kaj pa je to-le? Ljuba moja, to je kru-zifiks. Kaj pa pomeni ta sveta britka martra, vprasha Melania? Ozhe pravijo: Sej sim ti she povedal, pa si she spet posabila; to je podoba Jesusa Kristusa, krishaniga. Izherka jih she vprasha: Jest ne vem, kaj se to pravi: podoba Jesusa Kristusa, krishaniga. Isidor ji pravijo: zhakaj, poduzhil te bom, le poslushaj me. Ti vesh do-

bro, de je Šin boshji is nebes prishel, in de je zhlovek postal, de nas je odreshil; (sakaj, ko bi on nas odreshil ne bil, bi bili vezhno pogubljeni). Leta Šin boshji, ki se je vzhlovezhil, je Jesus Kristus. Zeli zhas svojiga shirljenja je v' terdi pokori dopernesel, in objokoval vse nashe grehe; ljudi je uzhil, in to poduzhenje Jesusa Kristusa imenujemo s. Evangelii. Judje so ga neusmiljeno preganjali, mu na glavo is ternja krono vtisnili, ga na krish perbili, ga na krishi umorili, mu serze prebodli, de je vso svojo kri prelil, in ko je umiral, je profil Boga svojiga Ozheta, de naj njim in nam odpušti. Glej, ljuba moja hzhi, vsiga tega nas ta podoba krishaniga Jesusa opomni.

Melania rada poslusha. Isidor te prilike ne samudé, de letó dete poduzhé, in ko njeno serze ginijo, ji pravijo: Ali pa tudi vesh, kdo de je Jesusa tako neusmiljeno ranil? Nizh ne vem, odgovorí mala hzhi. Ah, pravijo Ozhe, ljubo moje dete, mi smo

ga
un
mo
Šp
ki
po
do
ga
od
no
po
Jes
pe
ko

oz
flu
hz
in
en
s'
do
lju
do
in

ga ranili, in savolj nashih grehov je umerl; sa ref, tvoji grehi ravno kot moji grehi so Jesusa Kristusa krishali. Spomni se dobro vsih svojih grehov, ki si jih storila: kolikokrat si bila nepokorna, kolikokrat si se v' zerkvi gerdo sadershala, kolikokrat si kaj maliga smaknila, kolikokrat si mi gerdo odgovarjala, kolikokrat si se nespodobno sadershala, kolikokrat si she druge pohujshala. Vse to, ljuba hzhi, je Jesusa Kristusa shalilo in mu k' smerti perpomoglo. Ti si ga tolikokrat bila, kolikorkrat koli si greshila. — — — —

Isidor vidijo, de ima Melania solzne ozhi, in letega frezhniga stana se poslushijo, in perstavijo: Oh ljuba moja hzhi, ali bosh Jesusa smiram shalila in ga krishala? Ali ga hozhesh she enkrat krishati, in ga v' svojim serzu s' svojo nepokorshnostjo in s' svojo hudobnostjo umoriti? Ali ga ne bosh ljubila, ko vidish, kaj je is ljubesni do tebe storil, de te je pametno storil in te odreshil? —

Melanjino serze je bilo toliko ome-

zheno in tako rashodeno, de na enkrat s' obema rokama poprime krish, ki so ga ozhe dershali, in pravi: Ah ljubij moj Ozhe, dajte mi leta krish. Ja, ji pravijo Ozhe, dam ti ga, pa varuj ga, to te profim. Melanija gre v' svojo hišo, se saklene, sdihuje zeli dan, kushuje noge krishaniga Jesusa, ga objema in klizhe: O moj Bog, moj svelizhar! Oh v' kakshin stan fim te jest perpravila; jest fim te krishala! O moj Bog, odpusti mi; sej, ako bi bila vedila, koliko hudo de delam, nikoli bi te rasshalila ne bila; sanesi mi savolj moje mladosti in moje nevednosti! — —

Gnada boshja je v' tem mladim dekletu ref zhude storila, in Bog je ozhetove besede toliko poshegnal, de je bila Melania v' kratkih dneh vsa spremenjena. Sadobila je tudi od sgoraj doli toliko luzh, de je njene mlade leta presegla. Ni ga bilo potler bolj ponishniga in krotkiga otroka od nje. Kadar koli je kaj zhasa imela, tezhe k' svojimu svetimu krishu, kushne Je-

susu noge, in ga moli v' svojim serzu. Kadar koli se ji je kaj soperniga pergodilo, kadar je imela kaj krivize potpeti, ali kakšhino terpljenje preštati, je rekla: O ljubi moj svelizhar, kako se smem jest zhes kaj pertoshiti, ko vidim, koliko si ti savolj mene voljno preštal!

Neki dan jo neki grosoviti zhlovek pretepe, ker misli, de je neka druga; pa ona svojimu ozhetu nizh ni povedala, ker se je bala, de bi se ne rasferdili in Boga ne rasshalili. pa prezej tekla je k' svoji sveti britki martiri, in tole molitev móli: O moj Jesus, ki si bil na krishi in si svojim trinogam odpustil, is ljubeshni do tebe odpustim tudi jest temu, ki me je tepel, in kjer bom mogla, mu bom postregla. —

In ref, zhes ofem dni leta zhlovek, ki jo je pretepel, sbolí. Melania prósi ozheta, de bi mu kaj poslali in kaj pomagali. Nese mu, in pravi bolniku: Nate, to le vam pernesem, de sposnate, de vam nizh,

hudiga ne shelim; tudi ozhetu nifim povedala, de ste s' manoj tako gerdo ravnali, sato de vam tudi oni nizh niso ozhitali. Letega zhloveka je bilo savolj tolike dobrotnosti, in tolike pohlevnosti tega deklizha tako fram, de se je sjokal in sa odpufhanje profil.

Neki drugi dan vidi Melania neko svojo sosedo, de grosno shaluje savolj sapravljivosti svojiga mosha, in ji pravi: Ljuba moja soseda, ali nimate nobene svete britke martre per hishi? Pazh imamo jo, ji soseda odgovori. In sa koga vam je, jo vprasha Melania? Pokleknite pred svojo sveto britko martro, in ondi se uzhite voljno poterpeti. Jesus, ki je pazh veliko vezh prestal, kot vi, in de si ravno je bil ves nedolshen, se vender nikoli ni pertoshil. Šrezhni ste ljuba moja prijateljica, de savoljo njega kaj preterpeti imate. O vi ne veste, kolika sladkost je savoljo Boga kaj preterpeti, ki je sa nas toliko terpel. — Besede Melanie, ki jih je kot od Boga rasvitoljena govorila, so hudo nejevoljo leté

fosede potolashile; vsa se spreoberne, postane sgled poterpeshljivosti, in tudi svojiga mosha spreoberne.

Melania ostane zeli zhas svojiga shivljenja v' teh svetih navadah. Jesusa krishaniga se spomniti ji je bilo smiram v' serzu. Dostikrat si je mogla filo delati, de per svojih opraviilih ni sols isfula, kadar se je terpljenja Jesusa Kristusa spomnila, ali pa, kadar je svedila, de se Bog shali. O moj Bog, je djala, kako te shalijo, kako te krishajo! O de bi te le nikdar vezh ne shalili, rada bi umerla sato! —

Hude napade in pogostne skushnjave je ona imela soper zhistoft; pa spomnila se je vselej terpljenja Jesufoviga, in ohranila je zhistoft serza. O moj Svelizhar, je djala v' tazih skushnjavah, kako se smem predersniti v' to posheljenje pervoliti, ko vidim bolezhine, ki si jih sa mene prestal? O kako bi smela she svoje revno meso ljubiti in mu strezhi; ko vidim tvoje presveto in nedolshno teló s' kervjó in s' ranami pokrito, perbito na sve-

tim krishi! O kako slepa in nehvalessna bi bila, sa nesramno povešeljje tvojo gnado napraviti, in tebi tvoje bolezhine ponoviti! — Tako le je Melania do velike poboshnosti dorasla; ona je bila sgled zeli sofeski, in je umerla v' duhu svetosti. O, ko bi ozhetje in matere, po sgledu Isidora, svojo drushino Jesusa Kristusa sposnati uzhili, kmalo bi bilo sadershanje njih otrok vse drugazhno. Koliko rasvetljenja bi oni od ondod sadobivali! Šveta britka martra je, kot kakshne boshje bukve; is nje se vsi kristjani samorejo Boga sposnati uzhit. Pred sveto britko martro klezhé so nar vezhi svetniki svoje rasvitljenje, svoj trosht, in svojo mozh sadobivali.

IV.

Od ljubeshni in od sposhtvanja, ki smo ga svojim starshem dolshni.

Kdor je bogabojezh, pravi sveti Duh, sposhtuje svojiga ozheta in svo

jo mater. Šlushi kakor svojim gospo-
dam njim, ki so mu shivljenje dali.
Gotovo moj sin, zhe imash le nekoli-
ko bogabojezhnosti, bosh staršhe sposh-
toval, in zhaštil njih, ki so zhes te
postavljani.

In ref je, ali bi se moglo rêzhi,
de se Boga bojish, zhe sa shuganje
ravno tega Boga ne marash, in sato,
kar on sapové? Poslufhaj shuganje,
s' kterim Bog sanikernim otrokam shu-
ga. Ta, ki svojiga ozheta shali, pravi
Gospod, in kteri nauke svoje matere
v' nemar pufha, bo v' framoto in ne-
frezho padel. — Kdor svojiga ozheta
in svojo mater sakolne, bo pogubljen,
in njegova svitloba se bo v' temoto
isfhla, to je, njegovo shivljenje bo
sgodna smert konzhalo. Oko fina, ki
sovrashno pogleda svojiga ozheta, ali
svojo mater, saflushi, de bi ga orli
iskluvali, in poštojne posherle. Kdor
svojiga ozheta sapuſtí, svojo zhaſt pred
ljudmi sgubí, in kdor svojo mater
shali, je preklet od Boga. O Bog ho-
tel, de bi ſi to shuganje vſi globoko

v' serze vsekali, ki posabijo svoje dolshnosti do svojiga ozheta in do svoje matere! —

Perdenimo k' temu shuganju ojstro postavo, ki jo je Bog v' starim Testamentu dal. Zhe se pergodi, pravi ta postava boshja, de kdo ima sanikerniga in terdovratniga otroka, ki ne poslusha sapoved svojiga ozheta ali svoje matere, in zhe poshtrafan she ubogati nozhe, primite ga in peljite ga pred starashine tistiga mesta, in pred sodbo, in rezite: (Deut. 21, 18.) Leta nash otrok je sanikern in terdovraten, nashiga opominjevanja nozhe poslushati, — in ljudstvo tistiga mesta ga bo s' kamnjem posulo, in umorjen bo; de bote to hudo is med vas spravili, in de se ves Israel, kadar to saslishi, prestrasshi. —

Glej, to je ojstra postava, ki jo je Bog zhes nemarljive otroke isrekel, sato de bi jim sposnati dal, kako se morajo njegove pravize bati, ker on ali prej ali potlej s' strashnimi

fhtrafami tepe njih, ki te toliko pravizhne in svete sapovedi ne spolnijo.

Pa sapuštimo te terde in strafhne pergankje, ki so le sa nepokorne in terdovratne otroke, ki se s' pametjo in s' ljubesnijo k' svoji dolshnosti ne dajo ukreniti. Tebi pa, ki shelish Bogu flushiti, bo, de si bosh persadeval svoje starshe sposhtovati, sadošti rêzhi: de je to prav, in de tako Bog hozhe. To sta dva nagiba, s' kterimi s. Apostel Pavel otrokam to dolshnost spolnovati saterduje. Otrozi, pravi on, ubogajte svoje starshe, sakaj to je prav. V' vsih rezheh jih ubogajte, sakaj to je Bogu vshezh. — Bogu je vshezh, hozhe rêzhi, ki je nar vikshi in vsigamogozhni Gospod, ki se moramo po njegovi volji per vsm nashim djanji ravnati, in kterimu dopasti mora vsaki pravizhni dushi nar vezhi pergannjik biti.

Sposhtovanje pa, ki si ga svojim starshem dolshan, shtiri vélike rezhi v' sebi sapopade: Zhaft, ljubesen, pokorshnost in pomozh; (jih moramo

tedej zhaſtiti, ljubiti, ubogati in jim pomagati ali poſtrezhi.) —

1. Imej do njih veliko zhaſt, in ſpoſnaj jih ſa tiſte, po katerih ſi od Boga bitje in ſhivljenje ſadobil. Varuj ſe, de jih ne ſanizhujefh, ſlaſti v' njih ſtarofli, naj ſi bodi ſa kar koli, ne v' ſerzu ſkos kakſhino hudo miſel, ne od ſunaj ſ' beſedo, ali ſ' djanjem, ali ſ' neſpodobnim ſadershanjem do njih. Šprejmi ſ' boglivim ſerzam njih poduzhenje in ſvarjenje. Poſluſhaj, moj ſin, pravi ſ. Duh, poduk ſvojiga ozhe-
ta, in ne puſhaj v' nemar ſapovedi ſvoje matere; le neſpametni ſe ſvarit-
vam ſvojiga ozheta poſmehuje.

2. Ti jih moraſh ljubiti ſ' poſeb-
no ljubefnijo. Ne poſabi, pravi ſ. Duh,
de od njih ſi ſhivljenje prejel, bodi
hvaſeſhen ſa to toliko dobroto. Té hva-
leſhnoſti pa ne moreſh drugazhi ſka-
ſovati, kot le ſ' ljubefnijo. Pa ta tvoja
ljubefen ne bodi una naturſka ljube-
ſen; po pameti mora biti, in ſavoli
Boga, to je, ljubiti jih moraſh ſato,
ker Bog to ſapové, in tako, kakor

Bog sapové, de jim leto ljubesen skasuješh, de jim postreshesh, de s' njih fitnostmi, in slabostmi voljno poterpišh. Škashi, de jih ljubišh slasti s' tem, de si persadevašh, dokler shivé, jim s' molitvami ali s' zhém drugim k' spreobrnjenju in k' svelizhanju perpomozhi, in de tudi po smerti njih dušhize ne posabišh. —

3. Ubogaj njih povelje in urno njih voljo spolnuj. Pa ubogaj, kakor sveti Apostelj Pavel sapové: kot pred oblizhjem boshjim, namrezh, v' njih povelji spofhtuj voljo boshjo. Sakaj Bog je, ki ti sapové jih ubogati; satorej, ko njih ubogašh, ubogašh Boga. Zhe jih pa ne ubogašh, tudi Boga ne ubogašh, de ti le kaj zhes boshje sapovedi ali zhes tvojo vest ne sapovejo. Le takrat jih ne smešh ubogati; pa per tazih prilikah bodi ves pohleven; zhe pa dvomišh, zhe so sapovedi nepravizhne ali ne, vprašhaj sveta rasvitljenih ljudi. —

4. Sadnjizh si jim dolshan postrezhi in jim v' bolesni, v' revšhini, na

stari dan, ali v' drusih dufhnih in telesnih potrebah pomagati. Jih sa-
puštiti je greh, ki v' nebesa po ma-
fhevanje vpije, in ki ga Bog ali prej
ali potlej poshtrafa.

De se bosh pa v' pravih mejah v'
dolshnostih do svojih starshev sadershal,
imej leta dva sgleda vedno pred ozh-
mi: Po eni strani poglej nesrezhniga
Absolona, ki je prelomil svoje dolsh-
nosti do svojiga ozheta, in ki je na
sadnje pravizhno shtrafengo svojiga gre-
ha v' shalostni in nesrezhni smerti naj-
del. Po drugi strani pa imej pred ozh-
mi sgled boshjiga Šinu, ki je, de si
ravno nar vishi Gospod, vender le svoji
presveti Materi in svetimu Joshefu ho-
tel pokoren biti, de je vse otroke u-
zhil sposhtovanja, ki so ga do svojih
starshev dolshni; in de jih uzhi, ka-
ko pregreshno de je, de revna stvar
nozhe ubogati svojih starshev, od kte-
rih ima shivljenje in poduzhenje, ker
je vender Bog sam nebeshki hotel po-
koren biti njim, od kterih je imel
svoje zhasno rojstvo.

V.

Od spofhtovanja do staršev, in drusih prednikov in uzhenikov.

Nikar se ne vstavljaj svojimu ozhetu in svoji materi, ali svojim uzhenikam v' tem, kar ti sa tvoje lepo sadershanje sapovedo. Oni imajo toliko skerb sa tvojo dusho, in tolike dolshnosti na tvoje lepo sadershanje in tvoj poduk zhuti; de bodo oni, ako se ti savolj njih sanikernosti kaj pregreshish, sato pred Bogam odgovarjati mogli.

Tvoji starshi in tvoji uzheniki so per svoji vesti dolshni te varvati vsake prilike v' greh, ponozhnih nevarnih f-hodov, pohajanja po oshtarijah ali po drushinah s' drugim spolam, po balih, po plesih, in vezhkratne igre. Ako bi bili toliko sanikerni, de bi te bi prosto shiveti dovolili, bi ti gotovo v' take prilike sahajal, in tako svojo vest v' nevarnost postavljaj; satorej, kadar ti kaj prepovejo, greshish grosovito, zhe jih ne ubogash. —

Kakor pa ozhetje in uzheniki, ravno tako so tudi, o kerfhanfke deklize! vashe matere in vashe uzhenize dolshne na vashe sadershanje in na vasho nosho gledati; skerbeti morajo, de ste smiram pametno in sramoshljivo oblezhene in sakrite, varovati vas morajo nizhémernosti in posvetniga sprehajanja. Greshili bi vashi starshi, ako bi vam tega ne prepovedovali; pa tudi vi greshitè, zhe kaj taziga storitè. Zhe pa vam prepovedó, in vender to storite, je vash greh sa volj nepokorshnosti toliko vezhi.

Sares, (in vi mlajshi dobro pomnite te nauke) toliko ste dolshni povelja njih sposhtovati, ki so vas iskojiti in uzhiti dolshni, de vi, de si ravno s' nikomur, s' kterimi se f-hajati vam je prepovedano, nizh greha ne storitè, vender greshite, zhe med nje greste, kadar koli se vam to prepové. Sakaj prepovedi vashih starsher ali uzhenikov, kadar so pravizhne, so sa vas boshje povelja.

Zhe vam vashi starshi ali s' bese-

do, ali s' svojo koshatostjo, ali nizhémernostjo, ali s' sapravljanjem, ali s' svojo hudobnostjo, ali s' tatvino, ali svojo jeso flabe sgledede dajajo, so pregreshni, in nikarte se po njih sgledih ravnati. Zhe vas kolnejo, ali zhe vas k' grehu napeljujejo, gorje jim! Boljsi bi bilo sa mater in sa ozheta, de bi se v' globozhino morja potopili, kakor tako svoje otroke pohujshati. —

Pa ravno tako tudi gorje vam, zhe tako pregreshno shivite, kot oni, in jih v' pregrehah posnemate. Zhe se oni pogubljaajo, ne pogublajte se tudi vi. Molite vsaki dan sa-nje, in vezhi ljubesni jim ne morete skasati, kakor s' tem, de svoje molitve in vse svoje dobre dela sa njihovo spreobertjenje Bogu darujete. Varite, de jih ne bote she bolj pohujshali; gorje vam, zhe jim bote s' svojo neukretnostjo, ali s' svojo neporednostjo k' njihovi jesi in h' njihovimu pogubljenju she bolj perpomogli.

Ne posabite nikoli, finovi in hzhere, de imajo vashi starsi in vashi u-

zheniki pravizo vas svariti. Sares dolshni so vas vselej posvariti, kadar koli vi saflushite. In zhe lepa beseda ne sdaja, morajo tudi bolj terdo s' vami ravnati. Tudi prav je v' zhafih, de starshi neukretniga ali hudodelniga otroka ali v' kakshino jezho, ali v' kakshine saperze sapró. Zhe vas torej starshi, kadarkoli saflushite, svaré, jih morate she toliko bolj ljubiti; sakaj oni vas svaré le k' vashimu pridu, le sato, de se poboljshte. Zhe pa svarjenja ne saflushite, prenesite ga s' poterpeshljivoſtjo, in spomnite se, de vashi grehi she veliko vezh saflushijo, in de je Jefus Kristuf, bres de bi bil kaj potoshil, krish in smert prenesil, de ſi ravno je bil ves nedolshin.

Ne ukradi nikoli nizh svojim starshem. Ta, pravi ſ. Duh, ki ſvojimu ozhetu, ali ſvoji materi kaj vsame, in pravi, de ni greh, je ubijavzam perſhtet. In zhe kaj vsameſh ſa ſvojo koſhatofſt, ali ſa ſvoje ſapravljanje, ali ſa igro, je troj greh she veliko vezhi.

Varuj ſe tudi, de od ſvojiga ozhe-

ta ali od svoje matere ali od svojih uženikov nikoli tudi nizh govoril hudi- ga ne bošh. Ne toshi zhes svojiga ozhe- ta ali svojo mazhoho; prenesi s' ljubes- nijo in savolj Boga njih nejevoljo in njih slabosti; ne govôri nikoli od njih napak in sopernost, ki jih morash od njih prenashati. Zhe ti kaj shaliga storé, imej poterpljenje; sej je Jesus od Judov she veliko vezh prestal. Špos- naj vse to sa tako nesrezho, ki jo mo- rash is ljubesni do njega voljno pre- nesti. — S' eno besedo, otrozi! ljubite, ubogajte, zhaštite svoje staršhe, in po- magajte jim, posvetvajte se s' njimi per vsih svojih opraviilih, slahti kadar si kakšhen stan volite.

V' katerim stanu koli, ali v' kateri starosti koli ko ste, ne posabite, de Bog vam sapové jih sposhtovati. In zhe to storite, bodite si svesti, de vam bo Bog vse to poplazhal, in vašho drushino poshegnal. Na sproti pa (she enkrat vam povem) zhe svoje staršhe shalite, zhe ste do njih terdi in hu- dobni, zhe jih sapuštite, bo Bog pred

ali potler, ali vaš ali vašho drushino poshtrafal. Berite tele sdolajne sgledde, in uzhite se velikih naukov, ki jih v' sebi imajo. —

Pervi sgled.

Sgodovine Japanske deshele nam perpovedujejo neki prezhuden sgled, ki vaš otroke pazh dobro poduzhiti samore, koliko ljubesen, de ste njim dolshni, ki so vam shivljenje dali. Trije mladenzhi, ki so bili revni, so imeli svojo mater she dolgo zhafa bolno. Ker so svojo mater perferzhno ljubili, so bili grosno shalostni, ker so vidili, de je s' vsm svojim pridnim delam ne morejo shiviti, in ji sadošti pomagati.

V' gojsdih bliso velikiga mesta tega zesarstva, Meaka po imenu, je bila ena drushba tatov. Japanski zesar s' enim ukasam osnani in obljudi, de kdor bo kakshniga teh tolovajev vjel, in v' mesto perpeljal, bo obilno poplazhan. Nar mlajshi teh treh bratov, od kterih se govori, si smisli neki zhuden pot, po kterim bo svoji materi

samogel pomagati. Prosi svoje brate, de ga naj sveshejo, ga v' mesto Meako peljajo, in de naj rezhejo, de je tat is blishniga gojsda. Brata v' leta shaloftni svet nista rada pervolila. Pa ta mladi zhlovek jima pravi: Kaj se bojita, kaj mislita, de me bo Bog sapustil? In zhe me tudi umoré, sej sim perpravljen tudi svoje shivljenje dati, de bi le svoji materi samogel shivljenje ohraniti, in jim pomagati.

Una dva brata, ko vidita njegovo serzhnost, dovolita v' to, peljata mlajshiga brata v' mesto Meaka, mu roke svesheta, ga sa tatu pred sodnika postavita, in on ga v' jezho vershe, in da unima dvema plazhilo. Pa kri se ne da satajiti, vidili so jih, de so ime-li solsné ozhi, ko so se lozhili, in ko so mlajshiga v' jezho poslali. Dosdevalo se je v' sim, de je nekaj skritiga; in neki ofizir sadobí povelje, skrivaj sa unima dvema stopiti, de bi svedil, sakaj de sta shaloftna.

Pa komaj domu prideta, jih mati vprasha, od kod de prideta. Dobro sva

danf opravila, pravita; poglejte mati, koliko dnarjev ſva ſafluſhila, de vam bova pomagala. Hvala Bogu! pravi mati, pa kje je mlajſhi brat? Sa-nj nizh ne bodite ſkerbni, jima odgovorita. Pa mati na dalej pravi: Hozhem vediti, kje de je; kam ſta ga djala? — Vidva mi ne poveſta? Ah, toliko dnarjev v' toliko malo zhaſa ſafluſhiti, ni bila vajina naváda. Vi dva ſta gotovo te dnarje ukradla, in ſta kaj hudiga ſtorila; m rebiti de je bil vajin brat s' vama, in de ſe mu je kakſhina nefrezha pergodila. Ta dva mladenizha, ko vidita, de je mati ſhaloſtna, ker nozheta nizh povedati, ji odkritoſerzhno poveſta, ſakaj de ſta ſhaloſtna, in vſe raskladata. Mati prezej krizh in jok ſaſhene, in obſhaluje fina, ker je miſlila, de je ſhe prozh.

Ofizir, ki je pred vratni poſluſhal, in ki je vſe te pogovore med njimi ſliſhal, ſtópi per ti prizhi v' hiſho, in pravi ſhaloſtni materi: Ne bodite tako ſhaloſtni, uboga mati, vaſh ſin ſhiví, in nizh hudiga ſe mu per-

godilo ne bo. In res, ko je zesar slishal od tega, kar se je zgodilo, se nad serzhnostjo in nad ljubesnijo tega mladenzha do njegove matere prezhuditi ne more. Šrezhniga ga je storil, in materi letnizo dal sa zeli zhas njeni-ga shivljenja.

Glej v' tem sgledu in uzhi se is njega, kako velika in prezhudna je skerb boshja sa otroke, ki svoje star-she v' resnizi ljubijo in jim pomagajo.

Drugi sgled.

Neka stara imenitna gospa vido-va, Aleksandrina po imenu, je imela dva fina. Štarisfi fin, ki je bil dvana-jst let star, je she sazhel svoji ma-teri jesljati, ji gerde besede dajati, in mnoge rezhi preklinjati. Mati ga po-svarí in pravi, kaj moj fin, take be-sede bosh ti soper mene imel? Ali sim te tako govoriti uzhila? In ako bi bila tudi kdaj tako nesrezhna, de bi bila kako tako besedo isrekla, bi je vender ti nikoli isrezhi ne smel. Vedi, de take rezhi govore le potepuhi, in

hudobniki, in otrozi bres poduzhenja in sposhtenja. Šin si to svaritev k' serzu vsame, in si nikoli ni vezh upal v' prizho svoje matere kake take besede isrezhi; to de v' drushini s' svojimi malimi pajdashi je she ravno tako klel.

Mati, ko to sve, svojimu finu rezhe: V' prizho mene ne govorish vezh tazih gerdih besed, pa v' prizho drushih jih she govorish, in se ne bojish jih pohujshati. Oh! kaj bo, moj fin? véf strah boshji si sgubil. Ali ne vesh, de te Bog povsod slishti in vidi? Ti si ne upash v' prizho mene hudo govoriti, v' prizho Boga pa si upash? Ali pa ne vesh, de se je treba Boga bolj bati kot mene? On je tvoj stvarnik, on tvoj nar vezhi Ozhe, on tvoj sodnik, in ljubshi bi mi bilo, ko bi slo pot pred manoj hudo govoril, kot de v' prizho Boga le eno samo hudo besedo isrezhes. Spreoberni torej svoje shivljenje, moj fin, sakaj ljubshi bi mi bilo, te mertviga pred saboj na tléh viditi, kakor te shiviga viditi v'

taki gerdi navadi; in prepovem ti, de nikdar ne obišhešh vezh teh pajdashhev, ki so te takih gerdih besed navadili.

Lete besede so fhle temu finu toliko k' serzu, de se je spreobernal, in je bil svoji materi smirej pokoren. Bog pa mu je to pokorshnost tudi lepo poplazhal. Ko je odrastel, je stopil v' neki kloshter, kjer je v' uzhenosti in svetosti visoko dorastel.

Drugi Aleksandrinin fin ni bil tako dobriga serza, kot starishi; pa mati ga je vender ravno tako ljubila. (Vezhkrat namrezh se sgodi, de starishi oslepé, in de kakshniga hudobnishiga otroka bolj ljubijo, ko druge.) Aleksandrina mati svari svojiga fina; pa on se posmehuje vsm njenim besedam, in vse glih hodi k' nekimu mladimu potepuhu, ki ga je vsiga spri-dil, in ki ni od drusiga govoril, kot od veselja in kratkozhafnosti, in ki ga je tako spazhil, de ni maral ne sa delo ne sa mater. V' ti drushini je serze tega mladiga zhloveka tako hu-

dobno postalo, de je na sadnje vse spofhtvanje do svoje matere sgubil, in de se je ves spravljivosti, nezhistosti, in igram vdal. Mati je jokala in ga uzhila; pa vse to ni bilo sadoſti, ona bi ga bila imela oſtrejſhi ſvariti, dokler je bil ſhe zhaſ, ali pa ga ſapreti dati, de bi ſe bil ſvojih hudobnih rasvad odvadil. Leta mladi zhlovek, de ſi ravno mu mati prepové, ſtorí ſnaje s' nekim deklizhem, ki ga na-ſe naveshe, de ſi ravno mu ni bila permerjena. Sarozhi ſe s' njo, in prezej ſvojo mater Aleksandrino tóſhi, de bi dobil ſvoje premoſhenje po rajnkim ozhetu. Dobil ga je, pa ga ni dolgo vſhival. Ko gre namrezh neki dan s' ſvojo mlado sheno na ſprehod, nerodno ſtópi, pade pred meſtnimi vratmi, in neka kozhija, ki memo tezhe, ga povosi. Mati, ko to novizo ſve, ſavpije: Oh moj Bog! Glej, to je ſhtraſenga nepokorſhnoſti mojiga fina, in ſhaloſti, ki mi jo je ſtoril. Vender proſim Boga, de bi temu neſrezhni-mu finu zhaſ perpuſtil, de bi ſe ſpos-

nal, in gnado boshjo spet sadobil. Mati
vsa objokana tezhe obiskat svojiga fi-
na: in komej tjekej pride, umerje v'
njenih rokah bres vse besede, bres
spovedi, bres svetih Sakramentov. —

Ne posabite nikoli tega shalofstni-
ga sgleda, in pomnite dobro, de bo-
te, zhe bote svoje starshe shalili, prej
ali potler v' kakshino smertno nesrezho
prishli. Kdor svoje starshe shali, pravi
sveto pismo, je od Boga preklet. —

VI.

Od ponishnosti in od napuha.

Ponishnost je mati vseh drusih zhed-
nost, ona jih varuje, ona jim daja
rahti; napuh nasproti jih pokonzhá, ali
pa nas sadershuje si jih perdobiti.

Napuh je preveliko domishljeva-
nje od samiga sebe, nekakshino nizhé-
merno dapadajenje nad dobrimi last-
nostmi, in nespametna shelja od dru-
sih hvaljen biti. Leta nevarna hudo-

bija se toliko rajšhi salasova v' serza mladih ljudi, kolikor bolj odras'hajo, in kolikor bolj se mislijo modre ali bogate, ali popolnishi od drusih. Ta napuh stori, de se ne dajo sveto iskojiti ali isrediti, stori, de so vsi nauki in vsi nagibi gnade boshje saštojn, in jih odverne od Boga; in Bog se jim od svoje strani soperstavi, in is njih serza sbeshí. Napuh jih sadnjizh oslepi, in jih v' pogubljenje pelja.

„Moj sin, vari se, de napuh ni koli tvojih misel in tvojih besedi ne bo gospodar; sakaj on je prvi sazhetik vseh nesrezh,“ — tako pravi sveti mosh Tobija svojimu sinu. — De bosh pa napuh v' svojim serzu saterl, se morash v' ponishnosti vaditi; pa ne menim hinavske ponishnosti, ki ne obstoji v' drugim, kot v' besedah, in v' nizhémernim skasvanji svojih niskih misel od samiga sebe. To je slepa ponishnost nekterih ljudi, ki se od sunaj ponishne delajo, de si ravno imajo v' sebi prevsetno serzé. Ponishnost mora biti resnizhna, mora biti v' serzu,

in se mora v' shivljenji rasodevati. Bodi torej ponishin she savolj sebe, bodi ponishin savolj Bogá in savolj drusih ljudi.

1. Bodi ponishin savolj sebe. Ne povsdiguj se v' svojih mislih, pravi Modri, to je, ne zhi~~ma~~j prevezh samiga sebe ne savolj bogastva, ne savolj stanu, ne savolj svoje lepote ali prijetnosti. Zhašt, ki se is teh rezhi dobiva, je majhina in neumna; ona je snaminje slabiga in nizhémerniga serza. Ne napihuj se ne savolj svojih lastnosti, ne savolj svoje pridnosti, ne savolj svojiga duha, ne savolj svoje uzhenosti, — sakaj boshji darovi so vse te rezhi; torej Bogu krivizo delash, zhe v' njegovih darovih svoje zhašti ishesh.

Pa she bolj si Bogu nehvalessen, zhe svoje lastne zhašti ishesh v' svojih zhednostih; sakaj one she manj od tebe pridejo. Še savolj njih napihvati, se pravi, se v' nevarnost podati, jih sgubiti. In zhe mislish, de imash kaj zhednosti nad saboj, gotovo nar vezhi zhednosti nimash, ki je ponishnost. —

Dostikrat se tudi sgodí, de tisti, ki misli kake zhednosti nad saboj imeti, morebiti prav nobene nima. Ti si savolj nekterih dobrih lastnost, ki menish, de jih nad saboj imash, veliko domishljujesh; ko bi pa sposnal, koliko zhednost ti she manka, bi se mogel tresti. In zhes vse to, ali ne vesh, de en sami greh, ki je pred tvojimi ozhmi skrit, vse tvoje domishljevanje zhednosti samore ovrezhi, in de je vsa tvoja pravizhnost, in de so vse tvoje dobre dela, pred oblizhjem boshjim, po besedah Isaija preroka, kot umasano platno (umasan pert.) Zhe imamo kaj dobriga nad saboj, moramo sato le samimu Bogu hvalo dati, ki je sazhetnik vsiga, ne pa sami sebi, ki nimamo v' svojim serzu drusiga, kot nevednost, greh in slabosti.

2. Bodi ponishin savolj Boga, in pomisli, kolika je njegova velikost, memo ktere si ti nizhémern nizh. Ponishaj se pred njegovo veliko mogozhnostjo in pred njegovim velizhastvam zhes vse, pred kterim tudi Angeli tre-

pe
to
pre
fi
mi
lje
liz
ref
pre
sko
no
to
kot
se
Bo
lah
(sa
jin
po
ko
je
sa
tvo
jih

petajo. Pomisli, kolikokrat si se nad to breskonzhno velikostjo pregreshil; premisli, koliko breshtevilnih dobrot si od njegove dobrotnosti prejel; premisli, koliko si sapravit od njega dobljenih gnad, bres katerih sa svoje svelizhanje nizh dobriga storiti ne samorefsh; premisli, kolika rajtenga te sato pred Bogam zhaka; premisli peklenfko pogubo, ki si smiram v' nevarnosti, vanjo se pogresniti. O, zhe vse to premislish, ne bosh drusiga najdel, kot sadofti urshahov se ponishevati, in se framovati pred oblizhjem svojiga Bogá, ki te bo sodil.

3. Bodi ponishin savolj ljudi. Ref lahko je se ponishevati pred Bogam, (sakaj kako bi se revna stvar pred svojim stvarnikam in svojim sodnikam ne ponishevala;) pa vender ni tako lahko se pred svetam ponishevati, zhe lih je ravno tako potrebno. — Kar ljudi sadene, so eni od tebe vikshi, eni so tvoje glihe, eni so od tebe nishej.

a. Kar perve sadene, sposhtuj jih, in bodi pokoren vsm, ki imajo

zhes-te kako oblast. Zhe te tvojih pogreshkov in slabost opominjajo, ali te svaré, ali te uzhé, sa ljubo sprejmi, in bodi podvershen vsm, ki imajo pravizo ti sapovedovati. Šposhtuj vse, ki so bolj stari, ali bolj uzheni, ali bolj imenitni od tebe. i. t. d. Šposhtuj starzhike, in vari se jih sasmehovati, ali njih navadam sopervati, ali jih savolj njih slabost sasramovati; vari se jim sanizhljivo ali prevsetno govoriti, ali se jim pazhiti, ali jim sashugovati, in jih shaliti. Šveto pismo nam neki shaloften sgled pové od dva in shtirdefet otrók, ki so Eliseja preroka, svetiga starzhika, sasramovali, in ga klizali: Pleshiz, pleshiz! — ktere sta pa sa shtrafengo dva medveda posherla. Leta sgled mora uzhiti, de taki grehi vezhi del boshjo jeso navlezhejo nad njih, ki jih storé.

b. Kar tiste sadene, ki so tvoje glihe, jih v' zhasti imej in spodobno se do njih obnashaj, bres de bi bil savolj svojiga stanu in savolj zhasti, ki ti gre, napuhnjen, in bres de bi

hotel boljshi biti od drusih. Vse te nizhémernosti prepústi slabim dufham, ki so nizhémernih misel. Pametni zhlovek se nikoli ne veselí tazih smishljenih zhaští; svojo imenitnost, kadar je treba, s' vso spodobnostjo varuje; pa jo varuje bres napuha, bres ofhabnosti, bres prepira in bres samére.

Oni pa, ki v' eni drushíni shivé, otrozi, posli, bratránzhiki, ali popóli bratje in sestré, morajo biti eden do drusiga sanashljivi in ponishni; si pomagati, si perstopiti, se s' poterpeshljivoostí prenesti, in nikoli se ne prepirati; vezhi naj tiste, ki so manjši, ljubijo in jih isgovarjajo; manjši pa naj vezhi sposhtujejo in nikoli naj ni nobene nevoshljivosti med njimi, sakaj nevoshljivost je greh hudičha, in vse na robe oberne.

Mlajshi ljudje morajo radi drugim postrezhi; radi storiti, kar se jim veli; morajo previditi, kaj je per hishi storiti; v' potrebah drugim naproti biteti; sami sebi storiti, kar bi jim kak posel storiti mogel, zhe bi hotli ne-

potrebno postreshbo imeti; ne na dan vlezhi, zhe imajo toliko opraviti, kot drugi, in zhes to ne toshiti; temuzh s' sveto pridnostjo si persadevati she vezh storiti, kot drugi. Le ti, ki so tako perljudni in poterpeshljivi, in ki radi postreshejo, so v' resnizi ponishni, in Bog jih bo frezhne stóril.

c. Kar sadene podloshne, to je, té, ki so pod taboj, bodi prijasen s' v'fimi, ki ti flushijo, in jih sposnaj sa svoje brate in svoje sestre. Gospodarji, pravi s. Apostelj Pavel, ravnajte s' svojimi posli s' krotkostjo, ne shugajte jim, in ne bodite terdi, ampak spomnite se, de imate ravno tega Gospoda, kot oni, v' nebefih, ki ne gleda na stan gospodarja ali posla. Bodi ravno tako prijasen in ljubesniv do v'fih, ki so nishjiga stanu od tebe, posebno do v'fih fromakov, po sapovedi Modriga, ki pravi: Bodi prijasen do fromakov, sakaj morebiti so v'fhi kot ti pred Bogam, ki serza zeni. Bodi jim postreshljiv in pomagaj jim v' njih potrebah. —

Sadnjizh, de bosh napuh in prevsetnost satiral, premisli, kaj je zhlovek sdaj, in kaj bo po smerti. Sakaj se povikshujesh ti, ki si semlja, ki si pepel! Tudi nar vezhi mogozhniki med ljudmi imajo le kratko shivljenje; danes je kralj, jutri nizh. In kadar je zhlovek mertev, je njegovo truplo hrana divjih shival, kazh in zhervov. O koliki urshoh se ponishevati! —

Ne gledaj, kaj pod saboj imash. To premoshenje, ki ga imash; koshatte oblazhila, ki te obdajajo; lepota, ki te tako nizhémerniga dela; priyatli, ki se ti perlisujejo; stan ali imenitnost, ki te zhes druge povikshuje, — vse to ni v' tebi, ne pride od tebe, in te ne dela ne boljshiga ne bolj poshteniga zhloveka; morebiti bo vse to kdaj tvoja nesrezha in tvoja pogubha. Le premishljuj pa, kaj si sam v' sebi, in kaj se is tebe is-haja. Takole sveti Bernard uzhí: Zhe se zhlovek, pravi ta sveti uzhenik, samiga sebe skerbno premisli, ne najde v' sebi drusiga, kot veliko rezhí, ki so

mu k' framoti, in ki ga ponishujejo. Špozhet je v' grehu; rojen v' nadlogi; njegovo shivljenje je polno terpljenja; njegova smert je gotova; in po smerti mu ne ostane drusiga, kot smrad, gnjiloba in prah. Glej to je konez telefa v' tem shivljenji. Kar pa dufho sadene, mora pred sodbo boshjo, in on jo bo obsodil ali k' vezhni srezhi ali k' vezhni nesrezhi; in ta sodba bo strashna tudi nar sve-tejshim svetnikam. Glej, nizhémerna in greshna stvar, kaj de si; savolj koga se bosh tedej povikshevala? Namest de ishesh se skasovati, pojdi rajshi, in skrivaj se, in framuj se! O zhlo-vek! misli bolj, kako bosh nad svojo revshino, nad svojim rojstvam, in nad svojimi grehi sdihval, kakor pa de se napihujesh! —

VII.

Od pokorshnosti.

Pokorshnost se is ponishnosti is-haja: sakaj resnizhno snaminje ponish-

niga serza je, podvrezhi se njim, ki imajo oblast zhes nas, in ne po svoji volji, temuzh po njih volji se ravnati. O kako redka je ta zhednost, pa kako je potrebna! sakaj bres pokorshnosti in bres de se svoji volji odpovemo, ne moremo do prave svetosti dorasti. Šerze pravizhniga, pravi s. Duh, bo sa pokorshnost skerbelo. Nepokorni otrok skos svoje porednosti in svoje hudobije, v' ktere ga nemarljivost perpravi, zela poshaft postane; satorej s. Apostelj Pavel, ki nar vezhi greshnike versti, med nje postavi otroka bres pokorshnosti. —

Ljubite torej vi mladi kristjani, pokorshnost; podversite se s' ponishnostjo in s' ljubesnijo svojim starshem, svojim uzhenikam, in vsm, ki imajo oblast zhes vas. Ubogajte jih, pravim, s' ponishnostjo, in s' ljubesnijo; sakaj to se ne pravi ubogati, kakor gre, zhe ne ubogate s' serzam in kakor Bogu. Pokorshnost le savolj hudiga strahu, ali savolj file, je hlapzhevaska pokorshnost, ki nima nobeniga saflu-

shenja, in ki ni nobena zhednost. Bodi pokoren s' temi sheljami, de s' tem Bogu dopadesh, in de svojo dolshnost spolnish.

Bodi vselej bolj vesel, de voljo drusih spolnujesh, kot pa svojo. Sakaj po svoji lastni volji se ravnati, je she veliko, slasti mladih ljudi, pogubilo. Lastna volja je hudoben sapeljiviz, ki nas v' velike nevarnosti sapelja. Salsishi nauk s. Duha: Pokorni zhlovek bo od svoje smage ali svoje frezhe pravil. To je: zhe bosh pokoren, bosh svoje nar nevarnishi sovrashnike, to je, svoje lastno serze in svoje hudobno nagnjenje premagal, in se sada te premage veselil. S' veseljem bosh sposnal, koliko prida ti pokorshestnost prinese; sakaj gnado in shegen boshji ti bo prinesla.

Sgled.

Ozhetu in materi, ki so neustreshni in ojstri, podvershen in pokoren biti, jih, desiravno so hudobni in nehvareshni, ljubiti, je grosno redka zhed-

noft, pa je veliziga saflushenja. Take lepe zhednosti je bil neki mladenizh Joahim po imenu. Štarfhe je imel grosno revne, pa grosno hudobne in preklinjavske. Štarfhi tako slabo rasvajeni, tudi svojiga fina niso mogli po kershansko iskojiti ali isrediti. Pa ta mladenizh pride k' vfi frezhi nekimu dobrimu spovedniku v' roke, in on ga je navdal s' toliko ljubesnijo in s' tolikim sposhtvanjem do svojih starfhev, de leta mladenizh v' ti rezhi svoje dolshnosti ni nikoli sgreshil, in je bil vselej pokoren in ubogljiv.

Ko je bil petnajst let star, mu ozhe flushit sapové; sakaj on sam ga ni vezh mogel shiveti. Šin je bil toliko frezhen, de najde nekiga mestnjana, Eugena po imenu, bogatiga pa tudi bogabojezhiga mosha, ki ga v' flushbo vsame. Nikdar noben posel ni bil bolj na svojiga Gospodarja navezan, tudi noben otrok boljshiga serza do svojih starfhev ni bil, kakor je bil Joahim, ker jim je vse dal, kar je saflushil, de jim je tako shiveti po-

magal. Zhes ofem let se njegove sestre omoshé, in ozhe in mati, ki so bili she stari, in ki so sami ostali, mu rezhejo domu priti. Joahim se ne premishljuje ne minute, temuzh sposna svojo dolshnost, Eugena svojiga Gospodarja sapusti, in svoje starše uboga.

Leta Gospodar ga skufi perdershati, in mu oblubi vezhi saflushik dati, zhe hozhe per njem ostati. Pa Joahim pravi: Rajshi ubogam ozheta in mater, kakor de bi si nar vezhi saflushik perdobil; sakaj bres vashiga saflushka lahko shivim, bres mene pa moji starshi ne morejo shiveti. Ne boj se, mu odgovori Gospodar, jest bom sa njih potrebe skerb imel; in zhes vse to sej tvoj ozhe in tvoja mati ne saflushijo tvoje postreshbe, sej nisi od njih drusiga prejel, kot tepenje in rotenje. To nizh ne dé, odgovori Joahim, zhe oni ne saflushijo moje postreshbe, jo pa Jesus Kristus saflushi; sej le is ljubesni do njega jih hozhem ubogati, in jih nozhem v' njih starosti sapustiti. In kolikor koli so hudob-

ni, so vender moj ozhe in moja mati, in jest sim smiraj njih sin, in vem, kaj Bog od mene tirja. Pojdi, moj ljubi prijatel, mu pravi Eugen, Bog te bo poshegnal, sakaj ti si dete polno pokorshine. Joahim se tedej verne k' svojimu ozhetu in svoji materi. Ne da se isrezhi, koliko skerbi je imel, de jih je shivil, in de jim je sadoštni shivesh perflushil. Pa sa hvalo sa svojo pokorshino in svojo postreshbo ni drugiga od njih prejel, kot smirjanje; to de vse je tiho, bres de bi se bil kaj pertoshil, prenefil.

Leta serzhna pokorshnost in poterpeshljivost ni bila bres povrazhila. Joahim je s' svojo zhednostjo saflushil neko deklizo dobiti, bogabojezho in bogato, s' ktero se je sarozhil; in s' njo je shivel v' strahu boshjim in v' lepim miru. Ko je bil bliso smerti, poklizhe svoje otroke k' sebi, in jim pravi: Ljubi moji otrozi, nar vezhi moj trosht, ki sim ga v' svojim shivljenji imel, in ki ga sdaj imam, je to, de sim bil svojimu ozhetu in svoji

materi smiraj pokoren. Savoljo te moje pokorshnosti mi je Bog toliko frezho dal, in savolj te pokorshnosti do starshév in do Boga, in savolj ljubeshni do njega, ki sim jo vselej imel, upam, de se me bo Bog usmilil. Perporozhim vam torej, imejte tudi vi Boga vedno pred ozhmi, in ubogajte in sposhtujte svojo mater vselej radi; zhe bote po tem sadnjim opominjevanji, ki vam ga she dam, vselej ravnali, val Bog nikoli sapustil ne bo! —

VIII.

Kako mora mladi kristjan opominjevanje in svarjenje sprejeti.

Modrost in pametnost se v' otrozhjih letih in v' mladosti malo kdaj najde; satorej pravi s. Duh: Neumnost je spremljevavka mladih ljudi, in le svarjenje jo odshene, — to je, strah pred shibo per mladih ljudeh storí, kar pametni nauk she ne premore. Ozhe ni

dober ozhe, temozh hudoben ozhe; in mati ni dobra, temozh sanikerna mati, zhe svojih otrok ne opominjata in ne svarita. To se rezhe svoje otroke sovrashiti, pravi Modri, zhe bodo shibe stradali. Popake, ki se v' njih serzu rasti pusté, bodo kdej njih poguba, in bodo isvirki shaloſti njih ſtarſhem.

Otrozi se morajo she v' mlajſhjih letih svariti. Krivo drevo poravnati ali pa ga isruvati, ko je she ſtaro, je prasno delo, in ſkorej nemogozhe je shivljenje zhloveka, ki je v' mladosti hudobne navade na-se vsel, popraviti, in takimu zhloveku hudobije isruvati, kterimu ſo ſe she globoko v' ſerze vkoreninile.

Preveliko ſanaſhanje in ſladkanje do mladih ljudi jih v' pekel perpelja, modra ojſtroſt in pametna ſhtraſenga jih pa obvarje, pravi Modri. Nesboshna groſovitoſt bi bila, njega, ki is neumnosti v' kaki ogenj ali v' kaki bresen ſkozhit tezhe, ne perdershati; ſakaj tedej ga ne ſvarish, ker veſh, de ſe ſavoljo teh grehov v' pekel pogresne?

Vedite torej, vi mladi kristjani, de zhe so vas hi starshi, gospodarji in uzheniki is ljubeshni dolshni vas svarili in opominjati, ste tudi vi dolshni njih poduzhenje in opominjevanje s' veshlim serzam poslushati, in njih svarjenje s' poterpeshljivoſtjo in pohlevnoſtjo sprejeti. Kadar kaj pregreſhitè, vas morajo posvariti; njih poduzhenje in opominjevanje, pravi ſ. Duh, ſo poſtava, ki je nikar ne ſanizhujte. Zhe pa njih svarjenje ne pomaga, morajo tudi ſhibo v' roko vſeti.

Zhe ſe vam ſdi, de ſhtraſenge ne ſaſluſhite, pomislite, de, zhe je tudi ſavolj tega pregreſhika ne ſaſluſhite, jo morebiti pa ſavolj veliko drugih ſaſluſhite, in de je boljſhi, kakor pravi ſ. Peter, po nedolshnim terpeti, kakor pa po ſadolshenji; in de ſe morate ſadnjizh ſhe v' mladosti navaditi, kaj s' poterpeshljivoſtjo preterpeti, po ſgledu Jeſufa Kriſtufa, ki je prav po nedolshnim, bres de bi ſe bil kaj pertoſhil, kriſh in ſmert preterpel. Zhe vas vas hi starshi ali vas hi gospodarji

fhtrafajo, sato, ker ste se kaj pregre-
shili; ali ker ste kleli, ali lagali, ali kaj
vseli; ali zhe ste se kaj skregali ali
pretépali; ali zhe nesramne in nespa-
metne besede govorite; ali zhe v' kake
drushine hodite, ali bres njih vedno-
sti kam greste; ali zhe se nizmémerno
oblazhite; ali zhe soperno in bres
spofhtvanja s' njimi govorite: spom-
nite se, de je to njih dolshnost, de
vas svare in uzhé.

Ne godernjajte zhes to, in ne to-
shite savoljo tega, tudi pred svojimi
prijatli ne, temozh hvalite Bogá, de
vam je take starfhe, uzhenike in go-
spodarje dal, ki is ljubesni nad vami
zhujejo, in vas varjejo, de hudodelni
ne postanete, in se ne pogubite.

Zhe ste she per pameti, she pro-
fite svojiga ozheta in svojo mater, de
vas posvaré, kadar v' kakshin greh pa-
dete. O! ko bi vi zéno svetiga in
pametniga svarjenja sposnali, bi bili
bolj veseli, kadar vas fhtrafajo, kakor
kadar vam sanashajo. Prishel bo mo-
rebiti kmalo dan, ko boste grenko

jokali, de vas niso v' vashi mladosti svarili. Koliko hudodelnikov, ki so bili od gosposkne pravize k' smerti obsojeni, je bilo, de so, ko so se she v' rokah sadavinov vidili, she ozhitno na kraji morišha lete shalostne besede govorili: O mladenzhi, uzhite se od mojiga shalostniga sgleda, kam rasuj-sdanost perpelje; in vi ozhetje in matere! uzhite se svoje otroke opominjevati in svariti. Ako bi bil jest v' svoji mladosti svarjen in savrazhevan, bi ne bil nikoli v' to nefrezho padel, v' kteri me vidite.

Sgled.

Š. Avgushtin bi se bil, ako bi Bog s' tolikim prezhudnim usmiljenjem s' njim ne bil ravnal, bres reshjenja pogubil savolj samopashnosti, v' kteri je bil od mladiga isrejen.

Patrizi, njegov ozhe, se je, namest de bi ga bil svaril, in nad njegovim sadershanjem zhul, njegovim malim sanikernostim smejal, ter na male napazhnosti, na vezhkratno pote-

panje, in na vedno rasveseljevanje tega fina nikoli nizh ni porajtal, kakor je s he dan danashnji veliko tazih ozhetov, ki svoje sinke kot malike varujejo, in bres mere ljubijo.

Šveta Monika, njegova mati, ga je uzhila, opominjevala, in svarila. Pa kaj premorejo slabe svaritve matere, zhe jih ozhe s' svojo skerbjo in svojo oblastjo ne podpera? Patrizi umerje; in rasujsdanost, v' kateri je perpuštil prej Avgushtinu, svojimu sinu, shiveti, je tega mladiga zhloveka v' vse sorte nerodnosti, in s he zlo v' Manihejsko krivoverstvo sapeljala. Bog pa se sols in molitev Monike, ki jih je ta sveta vidova sa spreobernjenje tega mladiga rasujsdanza neprenehama k' njemu poshiljala, usmili, in se poslushi poduzhenja svetiga Ambrossha, njegoviga duhovniga pastirja, de mu je pred njegovimi smotami ozhi odperl. Avgushtin se spreoberne, in ne preneha objokovati zeli zhas svojiga potlejshniga shivljenja rasvade svoje mladosti, in slabe nauke, ki jih je od svojiga

ozheta prejel. O moj Bog, saklizhe on, kako nesrezhen fim bil ob dnevih svoje slepe mladosti! Kako dalezh fim se od tebe, o Gospod! sgubil, ker fim po nagnjenji svojih slepih rasvad shivel! In moj ozhe, namest de bi me bili svarili in shtrafovali, so se nad vsmi smejali. Ah! pogubljal fim se, in oni so bili tako neusmiljeni, de so le gledali, ko fim v' svoje pogubljenje tekkel. Kot osát is neoskerbljene semlje, tako so vse pregrehe v' mojim serzu kvishko rastle, in oni niso imeli ljubesnivih rok, mi jih is serza isruvati! —

Uzhite se, mladi kristjani, od shalostne skufhnje tega velikiga Svetnika, in sa nar vezhi gnado nebeshko sposnajte, zhe imate take starshe, gospodarje in uzhenike, ki imaja toliko ljubesen, de nad vami zhujejo, in vas svaré. Bolj ko vas ob svojim zhasu svaré, bolj jih morate ljubiti.

IX.

Od ljubesni do blishniga.

Ljubesen do blishniga je nar potrebnishi zhednost kerfhanstva; sakaj ves sadershanfski nauk Jesufa Kristusa se vstavlja na te dve sapovedi: Ljubi Boga zhes vse, in blishniga kot samiga sebe. Pa ah! kako redka in malo spolnovana je ta zhednost! —

Vézhi del mislijo kristjani, de sa spolnjenje sapovedi, ktera nam ukasuje blishniga ljubiti, je she sadošti, ljubiti svoje staršhe, ali svoje prijatle, ali njih, od kterih nam je kake pomozhi upati, in de se sa druge ni treba veliko smeniti. Pa tako ljubiti se ne pravi blishniga ljubiti, temozh ljubiti samiga sebe. —

She otroke vezhi del v' ti smoti isredé. Uzhé jih le samo tiste ljubiti, ki jim dobro storé, in jih navdajajo s' sovrashtvam do takih, ki jim hudó storé. Štarshi dostikrat pred svojo drushino ne govoré od drusiga, kot od smot, od hudobij, od gerdih navad, od fla-

be svestobe svojih sosedov, ali od tistih, ki so jim nevoshljivi, ali ki jim kaj krivize storé. Tako le s' svojim sgledam in s' svojimi pogovori duha ljubeshni do blishniga v' svojih otrozih umoré. Ali pa taki ozhetje in take matere pomislijo shalostne nasledke pomankanja te ljubeshni? Ali ne pride is tega pomankanja ljubeshni tudi pomankanje sposhtovanja in saupanja, ki ga imajo ljudje eden do drusiga; isdajanje in preganjanje; nepoterpeshljivost in godernjanje; terdoba serzá do fromakov in reveshev; raspertija med drushino; prepiri med shlahto; toshbe, nevoshljivosti, obrekovanje? Od tod sadnjizh se is-hajajo vse nerodnosti, ki so veri v' nezhaft, in ki kristjane pogublajo.

Potreba je torej od te dolshnosti mladost poduzhiti, in jo odverniti od take shkodljive smote. Ta smota pride od trojne nevednosti; 1. ne vedo, kdo je blishni, ki ga je treba ljubiti; 2. sakaj ga je treba ljubiti, in 3. v' zhem obstoji ta ljubeshen.

1. Blishni, ki jih je ljubiti, so vsi ljudje, revni in bogati, dobri in hudi, priyatli in sovrasniki, in tudi oni, ki so nam nar bolj k' nefrezhi. Leta dolshnost vse ljudi ljubiti je toliko ojstra, de bres te ljubesni, bres tega duha ljubesni, ni mogozhe svelizhanja sadobiti. In ako bi smed vsih ljudi, ki so na semlji, le en sami bil, de bi ga ne ljubili, ali de bi ga sovraslili, bi bilo sadošti, de bi vezhno pogubljeni bili.

2. Urshoh pa, de je treba vse ljubiti, je ta, ker so vsi otrozi boshji, po njegovi podobi ustvarjeni, odkupljeni s' kervjo Jesusa Kristusa; ker Bog ki je nas vsih Ozhe, hozhe, de vse kot svoje brate ljubimo; ker je Jesus Kristus nash svelizhar, vse ljubiti sapovedal, in ker on sam vse ljubi. Gotovo nespametno bi bilo, ako bi njih ne ljubili, ki jih je Jesus sam bolj ljubil kot svoje shivljenje, in sa ktere, kolikor koli so bili nevredni, je na s. krishi umerl.

3. Leta ljubesen obstoji v' teh treh rezheh:

a. Šmo dolshni vsm dobro hoteti;

b. vsm, kadar moremo, dobro storiti;

c. prenashati, isgovarjati in sakrivati njih slabosti. Glej v' tem obstoji resnizhna ljubesen do blishniga, ki je snaminje praviga kristjana, in bres ktere ni mozh Bogu dopasti.

a. Voshi dobro vsm, in bodi v resnizi shalosten, kadar se jim kaj hudiga pergodi, ter sposnaj vse ljudi, tudi svoje sovrashnike, sa svoje brate. Bodi prijasen, prijeten, postfreshljiv. Bodi shalosten s' shalostnimi; ne bodi nevoshljiv bogatishim, ne njim ki so bolj frezhni. Ljubi dobre savoljo njih zhednosti, hudobne sa to, ker vender she samorejo dobri postati; voshi unim stanovitnost v' dobrim, in tém resnizhno spreobernjenje. Zhe je pa kdo hudoben in velik greschnik, morash greh sovrashiti, ki je delo zhloveka, pa morash ljubiti zhloveka, ki je stvar boshja.

b. Štóri dobro všim; kaj nam-rezh pomaga komu le dobro hoteli, zhe se mu tudi dobro ne štóri, kadar se samore. Pa trojne dobrote samoremo svojimu blishnimu skasati: dobrote na telesu, dobrote na zhaſti, in dobrote na duſhi.

Kar sadene telo, mu morash dve rezhi ſtoriti:

Pervizh ne ſmeſh nikoli nikomur nizh vseti, kar je njegoviga, in nikoli nizh ne ſtoriti zhes pravize druſih. Šizer nimash le ſamo greha, temozh dolshan ſi tudi, kar ſi vsel, naſaj poverniti, in ſtorjeno krivizo popraviti. O kolika ſtraſhna neſrezha je, zhe mladi zhlovek v' tatvino pade! Bati ſe je, de oni, ki ſe navadijo po malim, pa vezhkrat kaj vseti, bodi ſi ſadja, ali ſhita, ali drugih rezhí, bodo nekđaj veliki tatovi, in de bodo na ſadnje neſrezhno umerli.

Perſtopi drugizh svojim blishnim v' njih potrebah s' radodarnostjo in s' pogostnimi miloſhnami. O kako prezhudno lepa zhednoſt je uſmiljenje in

dobroserzhnost do revešev per mladih ljudeh! Blagor njim, ki samorejo s' Jobam rezhi, de je usmiljenje do nefrezhnih od mladosti s' njimi kvishko rastlo! Gotovo, shegen boshji mora ta dobrodelnost nad nje perklizati v' shivljenji in v' smerti.

Kar sadene sposhtovanje, ga morash do blishniga vselej skasovati. Ne govôri nikoli slabiga od njega, kakor koli je hudoben, in kolikorkoli ti krivize storí, zhe ni to k' njegovimu pridu, ali is drusiga dobriga namena. Vari se obrekovanja in opravljanja; zlo she odvrazhuj, zhe je mogozhe, kadar drugi hozhejo poleg tebe kaj taziga govoriti. Zhe blishniga dolshe kakshniga greha, ki ga ni storil, sago-varjaj ga. Zhe rasodevajo hudo, ki ga je storil, skufi ga isgovarjati, in ubrani, de se dalje ne bo vezh govorilo. Pravi kaj dobriga, kar je storil, ali od kakshne lepe lastnosti, ki jo nad saboj ima. Daj na snanje, de ti opravljanje ni vshezh, in pregovôri nje-

ga, ki hudo govori, da naj ne podkopuje spofhtenja drusih.

Posebno pa si morash persadevati blishnimu k' dushnim darovam, ki so zhednost in svelizhanje, ker so narvezhi darovi, perpomagati. In to storish, zhe molish sa-nj, zhe ga odvrashujesh od greha in greshne perloshnosti, zhe ga modro poduzhish, zhe ga s' ljubesnijo njegove dolshnosti opomnish, ali zhe mu jo dash svediti, zhe mu dajash pametne svete in lepe sgledede.

Persadevaj si te dolshnosti kerfhanfke ljubeshni dopolnovati slasti do svojih prijatlov, svojih pajdashhev, svojih poslov, in do njih, s' kterimi ti je shiveti. Sakaj, to se pravi blishniga v' resnizi ljubiti, zhe ga tako ljubish, de mu k' svetosti in k' svelizhanju pomagash; v' greh pa ga perpraviti, ali ga s' gerdimi beshdami in s' gerdimi sgledi pohujshati, to se pravi, ga sovrashiti, to je pomanjkanje ljubeshni; to se pravi, njegovi dushni krivizo delati. —

Ozhe in mati nikoli resnizhno ne ljubijo svojih otrók, in nimajo prave

ljubesni do njih, zhe jih v' grehu, ali v' slabi prilofhnosti shiveti pufte, in zhe jih ne savrazhujejo. To se ne pravi dufho ljubiti, zhe jo pufte se pogubiti, posebno ker so favolj fvoji- ga ftanu dolshni otroke pogubljenja varovati. In mladi kriftjani, ki se eden drusiga kaj hudiga uzhe, ki se eden drusiga v' greh fapeljujejo, ki se ne framno obnafhajo do drusiga fpola, nimajo nobene prave kerfhanske lju- besni, ampak ljubesen pregrefhno in gerdo imajo, in fi vezhi krivizo eden drugimu delajo, kakor pa de bi eden drusiga morili.

c. Tretje snaminje ljubeshi do blifhniga je, flabofiti prenafhati, smote drufih, kolikor se po pameti da, isgo- varjati, in od vfih ljudi dobro mifliti. Satorej ne bodi prenagel od drufih hudo govoriti, ali jih flabo foditi, tudi ne jih fvariti, bres de bi fa gotovo vedil, de fo krivi. Doflikrat se golj- famo v' fvojih fodbah od blifhniga, ali sato, ker vezhi del od blifhniga nobene rezhi prav ne svemo, ali sato,

ker
to,
mu
naj
ne
zhe
vim
dru
bi
sdi,
s' k

ni f
kake
ravn
tura
tazi
flor
nim
lifh
fha
nije
mi
To
s' n
nan

ker smo she poprej premoteni, ali sato, ker ga ne ljubimo, in ker smo mu nevoshljivi. Zhe pa druge svarish, naj se sgoti vselej s' pametjo, nikoli ne s' jeso; ne svari pa nikogar ne, zhe vesh, de tvoje svarjenje k' njegovimu poboljsanju in k' poboljsanju drusih ne bo nizeh pomagalo. Le ko bi se misliti snalo, de se ti greh ne sdi, kar ne svarish, takrat svari, pa s' krotkostjo.

Nar bolj pa bosh sapoved ljubeshni spolnoval, zhe bosh blishniga sodil, kakor samiga sebe, in se po ti postavi ravnal, ki nas jo sveto pismo in natura uzhi; Ne stori nikoli drugim kaj taziga, kar ne shelish, de bi se tebi storilo; in na sproti: stori svojimu blishnimu vse to, kar ti po pameti shelish, de bi drugi tebi storili; prenasaj, poterpi slabosti drusih s' ljubeshnijo, kakor shelish, de bi se s' tvojimi poterpelo, ki so morebiti she vezhi. To se ne pravi blishniga ljubiti, zhe s' njim nizeh poterpeti nozhes. Bog nam sanasha, in nam sanasha dolgo

zhafa, kakor koli revni smo pred nje-
govimi ozhmi, sakaj bi tudi mi s' blis-
nim ne poterpeli? —

Sgled.

V' shivljenji svetih ozhetov is pu-
shave en posebno lep sgled kershan-
ske ljubeshi najdemo.

Neki pushavnik najde na zesti hro-
miga fromaka polniga ran in gnjilob,
v' takim revnim stanu, de si ni mo-
gel ne shivesha perdobivati, ne se od-
tam prozh spraviti. Pushavnik od us-
miljenja ginjen, ga nese v' svojo hi-
shizo, in mu pomaga kolikor mu more.
Ko pa leta fromak spet k' môzhi pri-
de, mu pushavnik pravi: Ljubi moj
brat, ako hozhesh per meni ostati, si
bom persadeval, kolikor bom mogel,
de te bom preshivil; skupej bova mo-
lila in skupej Bogu flushila. — O ko-
liko veselja mi storite, pravi fromak,
kako srezhen sim vender, de v' vashim
usm iljenji per svoji revshini toliko po-
mozh najdem. —

Pushavnik, ki si je do sdaj komej

sa-f
she
from
shiv
neke
svoje
tosh
she
shav
sebi
kako
tem
dern
zhen
nik
in ne
ne l
ril
mu
prof
svoje
niga
bud
ti,
s' ta
nasa

sa-se svoj shivesh perdobival, od sdaj
 she bolj pridno dela, de ima svojiga
 fromaka tudi s' zhim preshiviti; in
 shiví ga she boljshi kot sebe. Zhes
 nekoliko let pa ta fromak sazhne zhes
 svojiga ofkerbnika godernjati, in se per-
 tóshi, de mu slabo jed daje. O kaj
 she, ljubi moj prijatel, mu pravi pu-
 shavnik, sej ti boljshi jed dajem, kot
 sebi; jest sa-te ne morem vezh storiti,
 kakor kar storim. — Nekoliko dni po
 tem ta nehvaleshnik sazhne spet go-
 dernjati, in svojiga dobrotnika neisre-
 zhenó smerjati in sanizhvati. Pufhav-
 nik prenese vse to s' poterpeshljivostjo,
 in ne rezhe ne besedize. Šromaka sazh-
 ne biti sram, de je tako gerdo govo-
 ril pred tako svetim zhlovekam, ki
 mu le dobro déla, in ga sa samero
 profi. Pa kmalo spet se poverne v'
 svojo nepokejnost, in do tega dobrot-
 niga pufhavnika toliko sovrashtvo o-
 budí, de ga ne more vezh prenasha-
 ti, in mu pravi: Navelizhal sim se she
 s' taboj shiveti, pelji me torej spet
 nasaj na zesto, kjer si me najdil; jest

nifim vaje tako slabo shiveti. Pufhavanik ga sa samero prófi, in mu obljudi, de si bo persadeval, mu boljshi shivesh dajati.

Dano mu je bilo v' misel, de naj gre k' nekimu zhasitimu mestnizhanu v' blishni sofeski, ga naprofit, de bi mu on kaj boljshi hrane dal sa tega hromza. Pridi vsak dan, mu pravi ta mestnizhan, mu kaj hrane poiskat. Šromak se je sadovoljniga kasal. Pa zhes nekoliko tednov sazhne pufhavnika na novizh in prav strupeno sanizhevati. Pojdi, mu pravi, ti nifi drusiga kot hinavez; kashesh se, de gresh sa-me po almoshno, de bi me shivil, in le sa-se skerbish; vse boljshi rezhi skrivaj snesh, in meni ne dash, kot ostanike. — O ljubi moj brat, mu odgovori pufhavanik, ti mi krivizo delash; sagotovim ti, de sa-se nikoli nizh ne prósim, in de ne okusim nobeniga koszhika od tega, kar mi sa-te dajo. Zhe s' to postreshbo, ki ti jo storim, nifi sadovoljin, imej vsaj poterpljenje is ljubeshni do Jesufa Kristufa in zha-

kaj
mo
jig
ma
in
ki
po
na
s'
sec
sh
sti
ob
od
le
sh
zi
be
p
n
g
fl
g
is
P
i

kaj, de ti bom kaj boljshiga storiti samogel. Pojdi, jest ne potrebujem tvojiga bahanja, mu odgovori letá fromak, in per ti prizhi popade kamen, in ga sashene pufhavniku v' glavo, ki se mu je komej ognil; pa prezej popade leta nefrezhni debelo berglo, na ktero se je operal, in pufhavnika s' njo tako hudo lopi, de se je sosedil. Bog ti odpusti, mu pravi pufhavnik; kar mene sadene, ti odpustim is ljubeshni do Jesusa vse to gerdo obnafhanje do mene. Pravish, de mi odpustish, rezhe fromak, pa to ti je le na konzu jesika; ker bi me gotovo she rad mertviga vidil. Po vfi resnizi, ljubi moj brat, mu odgovori ljubeshnivo pufhavnik, prav is serza ti odpustim, in ga hozhe objeti v' snamnje resnizhne sprave; pa per ti prizhi ga berazh popade sa goltanz, mu spraska vef obras s' svojimi nohtmi, in ga hozhe sadayiti. Pufhavnik se mu is rok isviije, in ta divjak mu pravi: Pojdi, nikoli od drusiga smerti ne bosh imel, kot od mojih rok.

Tri ali štiri leta je leta ljubest-
njivi pufhavnik s' njim poterpljenje
imel. Koliko saframovanja in koliko
file de mu je ta zhas leta berazh sto-
ril, ni mozh povedati; skorej vsako
uro mu je rekel, de naj ga nasaj ne-
se, kjer ga je najdil; de rajshi od
lakote in mrasa umerje, ali de ga naj
rajshi divje shivali poshró, kakor pa,
de bi per njem shivel.

Leta pufhavnik ne vé, kaj je sdaj
storiti; po eni strani se boji, de bo
ta fromak, zhe ga tjekej nasaj nese,
kjer ga je najdil, od revshine konez
vsel; od druge strani pa je tudi she
njegova poterpeshljivost do njega ne-
hovati sazhela. V' tem dvomu gre k'
svetimu Antonu se posvetovat, kaj je
storiti.

Sveti Anton govori s' njim, kakor
de bi bil od Boga navdihnjen, in mu
pravi: Ah ljubi moj sin, varuj se,
varuj se! misel, ki jo imash, tega
fromaka od sebe spraviti, je skušnja-
va hudizha, ki te hozhe ob tvojo krono
perpraviti. Zhe ga ti sapustish, ga

Bog vender sapustil ne bo. Pa, ljubi
 moj ozhe, odgovori mladi puhavnik,
 bojim se, de bi poterpeshljivosti do
 njega ne sgubil. In sakaj bi jo sgu-
 bil, mu spet pravi sveti mosh, kaj
 ne vesh, de moramo ravno do njih,
 ki nam nar vezh hudiga storé, nar
 vezhi ljubesen skasovati? Kakshino sa-
 flushenje bi imel, ko bi le s' takimi
 poterpel, ki ti nikoli nizh shaliga ne
 storé. Kaj ne vesh, de je ljubesen
 neka serzhna zhednost, ki ne gleda
 grehov tistih, ki nas v' terpljenje per-
 pravijo, temozh le gleda Bogá? Tako
 le, moj sin, ravnaj s' tem fromakam:
 hudobnisthi ko je, vezhi usmiljenje do
 njega imej. Kar mu bosh storil is lju-
 besni, bo Jesus Kristus vsel, kakor bi
 bil njemu samimu storil. Škashi s'
 svojo poterpeshljivostjo in s' svojo lju-
 besnijo, de si uzhenz Jesusov, ki je
 toliko preterpel, in vedi, de se krist-
 jan le po ljubeshni in poterpeshljivosti
 sposná. Šposnaj tega fromaka sa ta-
 ziga, ki se ga Bog poslushi, tebi k'
 vezhni kroni pomagati.

Pufhavník se ravná po naukih sveti-
ga Antona, ima s he vezhi ljubesen do
tega reve sha, kot poprej, in ne ne ha
sa - nj Boga moliti. Bog tudi leto serzh-
no poterpeshljivo st poshé gna. Leta be-
razh se na sadnje vender spreoberne,
in je shivel ves drugi zhas svojiga shiv-
ljenja v' poterpeshljivo sti in sveto sti. —

O kako lep sgled kershanske lju-
besni je to, v' koliko framoto bo kde j
perpravil marfiktere mlade kristjane,
ki nobene hude besedize in nobene
krivize ne morejo prenesti. Bres ker-
shanske ljubeshni do blishniga ne bos h
nikoli svelizhan, ako bi tudi zhudeshe
delal. Pa gotovo tudi ni ondi ljubeshni,
kjer ni poterpeshljivo sti. In to se ne
pravi blishniga ljubiti savolj Boga, zhe
s' njim nozhesh nizh poterpeti, in nje-
govim slabostim ne sanashati; in ni
sado sti le enkrat prenesti ali poterpeti,
temozh vselej in smiram morash po-
terpeti. —

X.

Od zhistosti.

Ponishnost in pokorshinost vstavljate nerodnosti serzá in duha, zhistost pa krotí nerodnosti mesá.

Zhistost je zhednost, ki sovrashi vse prepovedano rasveseljenje mesá, ki satira vse misli, sheljé, in pozhutenje nespodobniga posheljenja, sato, ker jih Bog sovrashi, in ker dusho ognjusijo.

Zhistost se vsakimu stanu perlega, in je potrebna vsm, ktere starosti koli ki smo; pa vender nikoli ni tako imenitna, ne vezhiga saflushenja, kot v' mladosti. Ker nas zhistost po besedah svetih Ozhetov, v' slabim telesu Angelam enake dela, se to sгоди slasti v' mladosti; sakaj v' ti starosti je dusha s' greham manj omadeshvana, in torej je taka zhistost bolj enaka zhistosti nebeshkih duhov.

Zhistost po besedah svetiga Hieronima ima skorej ravno tako imenitnost, kot marterstvo, savolj vedniga vojskovanja; posebno pa je ta zhed-

nost v' mladosti tako imenitna, ker takrat je vojskovanje vezhi del bolj pogostno in hujshi. Satorej pravi f. Bernard, de rasun marterstva kervi je she trojno drugo marterstvo; nam-rezh: sdershanje v' obilnosti, kakor sta David in Job ga imela; modrost v' revshinosti, kakor jo nad Tobijem vidimo; in zhistost v' mladosti (devishstvo), kakor jo je Egiptovski Joshef ohranil.

Slasti v' mladosti se sme od zhistosti (od devishstva) s' svetimi Ozhaki rêzhi, de je lepota sadershanja, zhashtiljivost telefa, in naslomba ali skalla vse svetosti. Od zhistiga mladenzha je vse upati; sakaj, kakor v' nezhistih serzih boshji Duh prebivati ne more, ravno tako ga veselí se porozhiti s' zhistimi dushami.

Ohrani in obvarovaj torej, mladi kristjan, svoje serzé v' zhistosti, in v' nedolshnosti; ljubi zhistost, prôsi sanjo Boga, ona je biser vsih zhednost, lepota tvoje dushe, in srezha tvojiga shivljenja; sakaj bres zhistosti ni ne

ljubesni do Bogá, ne bogabojezhnosti, ne mirú vestí. Pa vedi, de ta zhednost je grosno polska, de se da hmalo sgubiti; de se s' mislimi in s' sheljami, ravno kakor s' besedo in s' djanjem lahko sgubi; de ni sadoosti, de fi zhist le na telesu, temozh morash zhist biti tudi na serzu in na dushi. Ne posabi tudi ne, de nar vezhi trosht, ki ga bosh ob zhasu svoje smerti samogel imeti, bo spomin, de fi svoje mlajshi leta v' zhistosti preshivel; in de gotovo ob smerti nizh bolj grenkiga in shalostniga ni, kakor zhe kdo vidi, de je savolj tega, ker je rasveseljenje telefa prevezh ljubil, svojo dusho pogubil.

Pervi sgled.

Mladi Joshef (Egiptovski), od kteriga nam sveto pismo govori, je posebno ozhiten in lep sgled vsm vam mlajshim dal, s' koliko skerbjò de morate zhistost svojiga serza obvarovati v' nevarnih prilikah. Leta sveti mladenizh je bil od svojih bratov ptu-

jim kupzam prodan. Ti kupzi ga (v' Egiptu) prodadó Putifarju, nekimu Gospodu is med nar vezhih flushabnikov kralja Faraona. Gospa Putifarjeva dobi greslino ljubesen do tega mladiga hlapza, in sklenc ga v' greh perpraviti. Štopi torej k' Joshefu v' hisho, in ga k' neki ostudni in' gerdi pregrehi sapeljuje, ter mu oblubi, mu k' srezhi pomagati, zhe v' greh pervóli; in mu sashuga, de se hozhe nad njim mashevati, zhe ne pervóli.

Leta devishki mladenzh se prezej v' svojim serzu Boga vsigaprizhujozhiga spomni, si gnjusobo in velikost tega strashniga greha prezej pred ozhí postavi, in rêzhe svoji gospodinji: Oh! kako smem pred oblizhjem svojiga Boga kaj taziga storiti! Rajshi umerjem, kakor s' tako nesvestobo svojo duslo ogerditi. Leta nesramna gospá mu hozhe silo storiti; pa serzhno se ji ubrani. Sa plajsh ga ona sgrabi; pa mladenzh se brani, in spuisti rajshi plajsh v' njenih rokah, in sbeshi. Leta Gospá sdaj polna jese sazhe pre-

zej krizhati, de jo je Joshef hotel v' framoto perpraviti, de jo je hotel k' pregrehi sapeljati, in v' sprizhevanje, de je to ref, je takrat, ko je hotel to storiti, plajsh is njega potegnila. K' svojimu moshu ga nese, in on verjame goljufii in sleparii svoje shene, ter ukashe Joshefa v' jezho vrezhi, kjer je bil vezh let sapert.

Kralj Farao pa, ki je od Joshefa slisshal govoriti, ga ukashe pred-se perpeljati, in je bil od sramoshljivosti, modrosti in svetoſti tega mladenzha tako ginjen, de ga svojiga nar perviga flushabnika postavi, in de mu oblaſt da zhes vse svoje kraljestvo. —

Pomni dobro leta sgled, ſpomni ſe v' nevarnih prilikah Boga vſigapri-zhujozhiga, obvaroval ſe boſh greha, in zhe boſh Bogú sveſt, kot Joshef, ti bo tudi ſvojo pomozh dal.

Drugi sgled.

Zerkvene ſgodbe nam vſih zhednoſt prelepe ſglede dajejo; pa od nobene zhednoſti nam ſgledov tako u-

néte serzhnosti ne dajejo, kot ravno od devishtva. Glej, to sta dva sgleda, ki sta saref prezhudna, in ki morata vsaziga giniti.

Šveta Agata je bila gospodizhna imenitniga stanu; pa je bila tako zhi-sta in tako nedolshna, de je rajshi vse nar hujshi martre preštati hotla, kakor de bi bila v' nar manjshi nesframnost dovolila, in Bogú nesvesta postala.

Šveta Nesha je bila mlada dekliza, imenitniga rodu, in stara okoli dvanajst let. S' sladkanjem in perlisovanjem so jo hotli ob devishtvo prpraviti, in jo premotiti, de bi bila vero satajila. Pa odgovarjala se je ta mlada dekliza s' toliko serzhnostjo, kakorshne v' njenih letih ni najditi, de rajshi preterpí smert, kakor pa de bi svoje devishtvo in svojo vero sgubila. Šodnik obsodi, jo vso shivo soshgati; mlada dekliza gre serzhno k' svoji smerti, in ko jo trinog hozhe popasti in jo v' ogenj vrezhi, vidi, de jo ljudje gledajo, in de se nad lepoto njeniga oblizhja prezhuditi ne more-

jo. Satorej na glas saklizhe in pravi:
O moj Bog! koliko me veselí, de bo
moje teló foshgano. Naj, naj se fosh-
gè leto revno teló, ki she samore
drugim ozhem dopasti, kakor ozhém
mojiga Bogá. — O kaj bomo nekdej
mi, ki vidimo serzhnost teh mladih
deviz, ki imajo v' svojih tako mladih
letih toliko mozhi, de svoje prega-
njavze v' svojim terpljenji premagajo,
kaj bomo nekdej mi rekli, ki si malo
ali zlo nizh ne persadevamo, le kako
skushnjavo premagati? O kako bodo
taki sgledi per sodbi boshji marfiktere
mladenzhe v' framoto perpravili, ki
tolike nesframnosti pozhenjajo! in ka-
ko se bodo mogle marfiktere posvetne
deklize framovati, ki toliko skerbé,
de bi svojo lepoto oshivljale, in ki si
toliko persadevajo se svetu skasovati.

XI.

Od perpomozhkov zhístoſt ohra- niti.

1. Pervi je, prezej od sazhetka se ſkuſhnjavam in miſlim ſoperſlavili, preden hudizh goſpodár naſhiga ſerzá poſtane; glej to je nar vezhi branilo ſoper greh. Zhe ſamudiſh ſkuſhnjave in miſli odbijati, ſe boſh pozhaſu pogreſnil, in doſtikrat tako globoke, de ſe ſkorej nikoli vezh iſ bresna ne boſh mogel vsdigniti, ali pa vſaj ne bres velike file. Nar vezhi branilo ſoper vſe bolesni je, prezej od sazhetka potrebne sdravila jemati. To je tudi nar boljšhi branilo ſoper pregrehe nezhiſtoſti; ſoper pregrehe, ki naſ v' nar vezhi nerodnoſti perpeljajo, zhe jih prezej v' pervih nagibikih ne ſatêremo.

Boj ſe torej, mladi kriſtjan, te neſramne pregrehe, in boj ſe je bolj kot ſmerti. Zhuj na ſvoje ſerzé; uſtraſhi ſe vſake nezhiſte miſli, ki jo hudo-
doba v' tebi obudí, ali ki ti jo greſh-
niki navdihnejo, in ſavrazhuj take miſli

od sebe. Špremeni prezej svoje misli, in jih naglo na kaj drusiga obrni, in spomni se, de je Bog v' prizho tebe. Bog ti bo svojo pomozh dodelil, in zhe v' skushnjavah padesh, bosh gotovo le sam urshoh. Oh! kako se je treba bati letih padzov, in kako nefrezhni so njih nasledki! Premishljuj torej s' sbranim serzam leta nauk, ki ga daje s. Bernard. Ubrani se, pravi ta sveti uzhenik, gerdim mislim, prezej, ko se sazhenjajo, ali ko se v' tvojim serzu obudé. Zhe si jih bosh otresal, te bodo sapustile, ali zhe te ne sapusté, te vsaj omadeshvale ne bodo, ker va-nje pervolil ne bosh. Misel, ki je ne savrazhujesh, obudi sheljo, shelja storí, de va-njo davólimo, in davoljenje nas v' djanje sapelje, is djanja pride navada, is navade nekaka potreba, ki na sadnje dusho v' nesposkornost, in v' obupanje perpravi. In gerde misli nasho dusho umore, zhe jih v' svojim serzu redimò. —

Obrni te nauke letega velikiga svetnika k' svojimu pridu, bodi svest

Bogu v' skusnjavah, in se s' njimi nikoli ne prizhkaj. Zhe jih bosh poslušhal, se bosh, ravno ko jih bosh poslušhal, pogubil; pamet se bo dala oslepiti, tako, de se ti bo pregreha majhina rezh sdela, ali takosjno djanje gresnjiga zhloveka, ki ga premagati ne moremo, ali pa pregresnik slabosti, sa kteriga ni drusiga treba storiti, kot se ga spovedati, de odveso sadobimo. O koliko dušh se je po tem potu dalo sapeljati in preslepiti! —

Kdor koli se s' skusnjavami pogovarja, je she na pol premagan. Ne misli, de jih bosh, zhe se s' njimi poprijasnišh, potolashil; in de bosh, zhe bosh rad na hudo mislil, se ga sdershati samogel. Kar je od sazhetka slabo nagnjenje, postane s' zhasama plemenezha strašh, in ta strašh je toliko strašhnejshi, ker je skorej ne moremo sposnati. —

Nezhistošh, pravi s. Hieronim, je kakor kazha, ki ji moramo prezej, ko jo vidimo, glavo streti. Ona le gleda se v' ferze salesi, in de le mo-

re va-nj priti, ga prezej s' ojštrim in smertnim štrupam navda. Nezhištoſt, pravi ſ. Gregor, ſe vſhgé v' raſtrefenih ſerzih, kot ogenj v' ſlami; zhe ſe prezej ne pogafi, v' kratkim zhaſu ſtraſhen plemen vname, de ga ni mozh vezh pogafiti. De pa leta pregreſhni in nezhiſti ogenj upihaſh, ni treba vezh, kot le v' eno miſel pervolili, kot le kak nepotreben ali neſramen pogled ſtoriti, kakſhno beſedo, kakſhne neſramnoſti, ali kakſhne peſmize poſluſhati, kakſhne prijaſnoſti imeti i. t. d. Zhuj torej nad ſabo. Šveti uzheniki nam to ſaderſhanje ſato toliko perporozhajo, ker je prezej od ſazhetka lahko ſe temu grehu vſtavljati; potem pa ga je ſkorej nemogozhe premagati, zhe ſe s' kakſhnim dovoljenjem, ali s' kakſhnim pregreſhnim djanjem, ali s' kakſhno navadno in nevarno prijaſnoſtjo ſhe bolj v' ſerzu vkorenini. —

2. Drugi perpomozhak zhiſto ſhiveti je, ſe varvati lenobe; ona je vir vſih pregreh, poſebno nezhiſtoſti. Le-

noba odpre vrata mislim in sheljam, ki se v' oterpnjenim duhu smeram bolj rasrašajo. Lenoba, pravi s. Bernard, je sbor nezhišnih skushnjav, in nikoli hudi duh nima toliko mozhni serzé opasti in dusho ogerditi, kakor v' tazih ljudeh, ki so leni in nizh ne delàjo. V' lenobi je nezhištoft, kot kak plemenezh ogenj, ki se skorej ne da potolashiti. Od tod pride, da so skushnjave veliko nevarnišhi in veliko bolj pogostne per ljudeh, ki nimajo nobeniga opravila, in ki ne mislijo na drugo, kot na svoje rasveseljenje, kakor per druhih. O koliko mladih kristjanov ste lenoba in nedelavnost pogubile.

3. Tretji perpomožhek je smernost v' jedi in v' pijazhi. Bres te zhednosti se zhištoft v' nobeni starosti ne da obvarovati, slasti pa v' mladosti ne. Ker je v' ti starosti kri vezhi dél bolj vrozha, obudi tudi rada nezhišto pošeljenje; zhe jo pa s' vinam ali s' preflastnim shivljenjem, ali s' preobilno jedjo she bolj unamesh, strašhen

oge
nin
gor
in
s' t
dig
s' p
kaj
nji
dus
ti i
sape
ga
dizl
dim
gen
olje
leso
na
dor
ker
nez
švo
pra

ogenj napravi. Saflifhi svetiga Hieronima: Gora Etna, gora Vesuv, in gora Olimp, ki neprenehama ogenj in plemen is sebe mezhejo, ne goré s' tolikim plemenam, kakor kri mladiga zhloveka, kadar je s' vinam in s' preobilno jedjo uneta.

Ko bi jest, pravi nadalje, komu kaj svetvati imel, in ako bi se skusniji, ki jo imam, verovati hotlo, bi dusho, ki hozhe v' gnadi boshji ostanti in zhlistost obvarovati, profil, in jo sapersegal, se vina bati, kot smertniga strupa; ono je pervo oroshje hudizha soper mlade ljudi. Vino v' mladim zhloveku she enkrat vezhi ogenj nezhistosti uname. Sakaj vlivash olje v' ogenj? Sakaj dajesh temu telesu, ki she takó gorí, she vezh vina, de bo she bolj gorelo?

Spomni se, de je bilo mesto Sodoma s' ognjem is nebes poshgano, ker se je rasveseljenju nesmaistnosti in nezhistosti vdalo, de je Israelfko ljudstvo strashne shibe boshje zhes-se perpravilo, ker so jedli in pili in plesali

okoli slatiga teleta; de je hudobni Herodesh vso framoshljivoſt ſgubil, in dal nar ſvetejſhiga moſhá (ſvetiga Janaſa Kerſtnika) umoriti, ker je v' ſredi poveſeljenja in neſramniga pleaſa le ſvojo ſtraſt poſluſhal.

4. Zheterti perpomozhek zhíſtoſt ohraniti je, varovati ſe hudobniga pajdaſhtva, ſe ogibati hiſh, kamor mladina ſahaja, ſe anati ponozhniga pohajanja in ſberanja, in vſih nevarnih in neſramnih pogovorov. Glej, to ſo ſaderge, v' kterih ſe mladi kríſtjani pogublajo. O koliko jih je, ki v' ta greh prej niſo padli, kakor de ſo ſe ga v' kakim ponozhvanji ali v' kaki druſhini s' kakſhnim neſramnikam, ali v' kakſhnim preveſelim pogovoru, ali s' kakſhno neſramno beſedo nauzhili. Beſede in pogovori padejo v' mlade ſerza, kot iſkra v' ſlamo, in ogenj nezhiſtoſti ſaſhgó. Ne dajte ſe goljſati, pravi ſ. Pavel, gerdi pogóvori popazhijo lepo ſadershanje.

5. Peti perpomozhek je, — varovati ſe preprijaſniga pajdaſhtva s' dru-

gim
ſvojo
In d
otme
poto
rada
ſi p
uſhg
nauk
mi c
noſti
duſh
dé,

gim
neva
ljubl
in ſt
nje,
meſe
jema
ſti,
ga,
kter
nih
neki

gim spolam. V' tem pajdashtvu zhištoš
svojo smert in svojo pogubo najde.
In de si ravno jo is drusih nevarnost
otmesih, se bo lih v' njem shaloštno
potopila. Mesena ljubesen se le pre-
rada v' serze ukrade, posebno pa kadar
si per tazih pershonah, se she bolj
ushge in vname. Satorej ti Modri leta
nauk daja: Ne mudi se s' pershona-
mi drusiga spola, sakaj is njih prijas-
nosti pride pohujšhanje in pogubljenje
dushe, kakor se v' suknji molji sare-
dé, ki jo jedo.

Zhe je pa she pajdashtvo s' dru-
gim spolam tako nevarno, je she bolj
nevarno in pregresno, zhe se v' sa-
ljubljenost svershe, ali v' prenesramne
in strašne poveseljenja, ali v' kulhva-
nje, ali v' drugo skasovanje slastne in
mesene ljubesni, ali v' saljubljeno ob-
jemanje, in v' take in enake prijasno-
sti, kterih konez vezhi del ni drusi-
ga, kot slasti, in nevarni nagibi, in
ktere so prilika breshteovilnih gresih-
nih misel in nezhištih sheljá. Satorej
neki uzhenik vse te nesramne prijas-

nosti mreshe hudizheve, in drevó pre-
greh imenuje; in s. Hieronim pravi, de
so sadnji pojemki umirajozhe zhistosti.

6. K' tem nesreznim urshoham
nezhistiga greha se morajo she per-
djati: nesramni ali védizhni pogledi,
nad kterimi je treba posebno zhuti,
zhe hozhesh svoje serze zhisto ohraniti.
Posvetna ljubesen je greh, ki se skos
ozhi v' serze salese; in v' zhasih en-
sami vedizhni pogled, de si ravno je
bres gerdiga nemena, samore v' neis-
rezhenó shalostne nasledke in nesrezhe
perpraviti. Sastishi, kar te s. Duh skos
usta Modriga uzhi: Ne osiraj se po
mladi pershoni, de njena lepota ne
bo tebi spodtiklje, in de na njem ne
padesh. Odverni svoje ozhi od nalish-
pane pershone, in je vedizhno ne po-
gledovaj. Lep obras jih je she veliko
v' nesrezho perpravil, ki so svojo po-
gubo s' pogledi perzheli, in taki po-
gledi so na sadnje v' njih serzih ogenj
nezhistosti ushgali! — O kako velik
je ta nauk, vkopli si ga globoko v'
spomin. Škerbno svoje ozhi sadershuj,

in
ne
di
nih
del
fikt
Sate
osir
ne
se i
dru
gled
drag
plaz
sape
no,
pom
ki t
nam
zhe
se
veli
7
den
vo
bula

pre-
i, de
tošti.
ham
per-
edi,
auti,
niti.
skos
h en
o je
neis-
ezhe
skos
e po
a ne
n ne
alish-
e po-
eliko
o po-
i po-
ogenj
velik
ko v'
shuj,

in zhe padejo na kake nesramne rezhi,
ne pomudi se v' njih. Ravno tako bo-
di skerben per vseh nesramno nareje-
nih pildih ali podobah, ki so vezhi
del nevarne skale, na katerih je mar-
fiktero ferze svojo nedolshnost ubilo.
Satorej se mlada dekliza ne sme rada
osirati, in iskati vse viditi, pa tudi
ne se kasati. Dina, Jakobova hzhi,
se is drushine bratov smusa, in nima
drusih sheljá, kot le ogledovati in
gledana biti; pa svojo nesramnost je
dragó — s' pogubo svoje nedolshnosti —
plazhala. Dina je bila odpeljana in
sapeljana, eno mesto je bilo poropa-
no, in vsi prebivavzi v' njem so bili
pomorjeni; to so bili shaloštni nasled-
ki te radovidnosti. Shalošten sgled, ki
nam viditi da, de, zhe se v' teh re-
zheh skerbno ne varjemo, na to, kar
se nam majhino vidi, na sadnje v'
velike nevarnosti perpravi. —

7. Nevarne bukve so tudi velik stu-
denez nezhistosti. To je kuga, ki gla-
vo in ferze okushi. Branje kakšnih
bukev od flastne ljubeshni, ki se tudi

Roman imenujejo, ali bukev soper vero *), bo v' tvojo dušho globokorano vsekalo, ki se ti morebiti nikoli saznela ne bo, ki ti bo, bres de bi s'he porajtal, framoshljivošt in vero umorila, in te na sadnje v' tako slepoto perpravila, is ktere si morebiti nikoli vezh pomagati ne bošh mogel. Gorje pa njim, ki pišhejo, ki prodajajo, ki posojujejo take bukve, ali si jih eden drugimu dajejo.

8. Nagnjenje k' poveseljenju in kratkozhasnostim je velik urshoh, in narnevarnišhi nastava nezhištoti. Pa pomisli, de vse lete kratkozhasnosti niso drusiga, kot smertni štrup pod sapeljivim medam; in defiravno je sazhetik fladak, so njih naslediki toliko grenkejshi. Ali bi ne bil slep, kratkozhasnosti ljubiti, ki so pameti nasproti, in ki jih Bog sovrashi?

De se torej vse, kar se je do sda v' tem tako imenitnim odstavku reklo,

*) Takoshnih bukev kranjskih sizer, hvala bodi Bogu! nimamo; franzoskih in nemških se pa veliko dobi.

s' kratkimi besedami pové, in de bosh laglej po tem shivel, se po teh naukih ravnaj!

a. Ne sadershuj svojih ozhi in svojih misel na tazih rezheh, ki samorejo tvojo pamet in tvoje serze ogerditi, de fi ravno se ti she tako prijetne sde.

b. Ne dovóli fi nikoli, ne djanja, ne nesramnosti, ne sadershanja, ki je soper pametnost in sramoshljivost, ne do sebe, ne do drusih.

c. Imej skerb, de se ne bosh prekosmato napravljaj; boljshi je, de svojo dusho lepszah, kakor de bi svoje oblizhe lishpal; boljshi, de svoje grehe is serza ispirah, kot de bi svoje madeshke is koshe ismival.

d. Ne imej nikoli veselja nad nesramnimi shalami in igrami, per kterih je vezhi del prevezh smeha in nesramniga djanja, in v' kterih so vezhi del nesramni shpasi she velike pregrehe.

e. Ne hôdi, de bi se rasveseljeval, ali se sprehajal, s' drugim spolam,

in tudi ne po tazih krajih, kateri so tvoji dušni nevarni. Nes pametni in preprijasni fhpafi, ki se v' tazih družinah in rasveseljevanjih godé, so nedolshnosti grob.

f. Ogibaj se pajdashtva s' takimi ljudmi, ki te ali s' svojim sadershanjem, ali s' berilam, ali pa s' pogóvori, tazih rezhi uzhé, ki bi ti jih nikoli ne bilo treba vediti. — Zhe se ti perlisujejo, pravi sveto Pismo, ne poslušaj jih; odverni svoje stopnje od njih fiesá, ker le v' hudo peljajo in v' nashe pogubljenje.

g. Zhe imash kaj vere in sramoshljivosti, ne hodi ne v' komedije, ne na plefisha, ne na bale. Dušha se dostikrat na tazih krajih, bres de bi sposnal, smertno rani, in smiram je velika nevarnost lepo sramoshljivost sgučiti. Zhe tjekej zhist gresh, pravi f. Ziprijan, ognjushen nasaj pridešh. Taki in enaki f-hodi so shalostni ostanke malikvavstva, ki so svetosti svete vere, in nauku Jesusa Kristusa na sproti, in so prelomljenje kerstne obljube. —

Ne daj se od slabih sgledov drugih premotiti, temozh sdihuj nad njih nespodobnim sadershanjem, ki je toliko bolj sa objokvati, kolikor bolj se rashirja. Objokuj njih slepoto, ktera jim ne da viditi ne hudiga, ki ga sami storé, ne hudiga, kteriga so shalofni urshah. Vse take in enake pajdashtva in drushbe, po besedah svetih Ozhakov, niso drusiga, kot kuga sadershanja, sanizhvanje s. Evangelija, ozhitno fkasovanje nezhistosti in nesboshnosti, in poguba mladine. Zhe va-nje sahajash, in zhe v' njih veselje najdesht, se v' nevarnost podash se pogubiti, in bosh v' njih greshil. Glej, sakaj so nevarne:

a. Ker je she savolj eniga samiga pogleda po drugim spolu David padel, de si ravno je bil on v' toliki gnadi; ali bosh mar mogel rêzhi, de toliko nespodobnih rezhi, ki jih je viditi v' komedijah in na plesishih, de nesframne shale, smotljiva musika, nezhiste besede i. t. d. tvoje dushe ogerdile ne bodo? Ali se morde ne pravi

to svojo dušho ognjufiti? Ali ni she greh to storiti, kar ti zerkev prepoveduje, in kar Bog s' pogubljenjem shtrafuje? Ali ni greh, se tako predersno v' nevarnost greha podajati? Ali ni greh, druge v' greh napeljevati, in s' svojo prizhjozhnostjo drugim v' greh pomagati? In ali se ne sgodi vse to v' takih prilikah?

b. Sakaj gresih v' komedijo, ali na plesishe? In kaj se ondi godi? — Le is firbiza (vedizhnosti), is napuhovanja, is sapravljanja gresih tje. — Ondi je sadershanje bres framoshljivosti, od ondi gresih nasaj le s' rastresenjem in posheljenjem. Ondi se pozhutki vfi rasshivijo, ondi se duh vef omoti, ondi se serze vse rastopi, ondi jih ni fram rezhí pozheti, nad kterimi bi mogli jokati, — in zhlovek tako smoten in preslepljen fi is hudobij in neframnost kratkozhasnost dela.

Ne posabi teh naukov, in vari se nefrezhe, ki je enaka nefrezhi neke firbizhne shene, od ktere Tertulijan govori. Ona gre neki dan na ples in

v' komedijo, v' kterih se takrat kristjani nikoli niso snajdli, in na enkrat jo je hudizh obsedel. Masfnike poklizhejo v' pomozh, hudiga duha s' shegni in molitvami isganjajo, in ga naganjajo jim povedati, sakaj de si je upal leto kersfhanfko sheno tako v' svojo oblast vseti. Pravizo fim do nje imel, odgovori hudi duh, sakaj ona je bila v' hishi mojiga poseftva in moje mozhi.

Uzhi se is tega sgleda, de v' tazih drufhinah hudizh s' veliko vezhi oblastjo gospoduje, in de vse nar nevarnishi svijazhe pozhenja; de v' njih framoshljivost ugasne, in de se zhiftoft sgubi. Beshi torej dalezh od tazih krajev, kamor se gresfniki f-hajajo, pravi sveti Duh, in ne pozhenjaj nobene fhale s' njimi, de se ne bosfh v' njih grehe sapletel, sakaj ker so oni, ki to pozhenjajo, smerti vredni, so tudi oni, ki jih posnemajo, in ki jim poterdijo, ravno tega vredni. —

XII.

Drugi perpomozhki lepo zhistost ohraniti.

1. Pogostna in poboshna molitev je gotovo sdajaven perpomozhek to prezhudno zhednost ohraniti. Sakaj sdershnost in zhistost je dar boshji, in Bog ga ne odrezhe njim, ki s' pravizhnim serzam va-nj klizhejo. Prôfi torej pogostno sa nebeshko pomozh in gnado boshjo, de se bosh slepimu posheljenju, ki se soper duha vsdiguje, stanovitno vstavljati samogel, in rezi: Moj Bog! daj mi zhisto serzé, in pravizhniga duha, zhistiga vse nezhistosti. — Perporozhuj se vezhkrat Materi boshji, ki je kraljiza deviz, in svojimu Angelju varhu, sosebno v' skushnjavah.

2. Pogostna sveta spoved pred poboshnim in rasvitljenim spovednikom je drugi perpomozhek zhistost ohraniti. — Bres tega sdravila je prav sa prav nemogozhe nezhisto posheljenje premagati, s' tem perpomozhkam pa se da premagati, de se le sadershish

po naukih svojiga pastirja, ki te vodi. Š. Avguštin, ko nad rasujdanostjo svoje mladosti sdihuje, objokuje slasti to, de ni te frezhe imel, dobrimu in modrimu pastirju v' roke priti, ki bi mu bil isruval gerde strašti, ki so mu v' serzu rasle.

Tvoj spovednik ti bo gotovo to dobroto storil, de mu bosh le odkritoserzhno rane in hudobno nagnjenje svojiga serza rasodel; in grosna nefrezha bi bila, ako bi se sakrival, in mu svoje slabosti tajil. Šveti Hieronim, ki nam dopoveduje od svete in umne modrosti, s' ktero je neki prednik nekiga mladenzha od straštnih skušnjav rešil, ktere so ga smiram naganjale, leta nauk perštavi: Ako bi leta mladenzh tega pastirja ne bil imel, gotovo bi bil pogubljen; sakaj kako bi bil sam samogel vse te skušnjave premagati. Uzhi se is teh besedi, kako potrebni so nauki rasvitljeniga spovednika, de bosh samogel nezhištost premagvati.

3. Tretji perpomožek je branje

in premišljevanje svetih rezhí, ki dušho s' svetimi mislimi napolni, hudobne misli odganja, in naš v' skušnjavah paterjuje. Premišljuj vezhkrat grosovitoš greha, in gnjusobo nespodobniga rasveseljenja, ki, ko bi trenil, mine, in kadar mine, v' serzu ne sapuši drusiga, kot strašno grisenje, nepokoj in framoto. Premišljuj dolgo vezhnoš, ki nikoli ne mine; premišljuj strašno pravizo boshjo, boshjo velikost, in prizhujozhnoš. Špomni se smerti, sodbe in peklenškiga ognja. Persadevaj fi s' letémi svelizhanskimi resnizami svojo dušho obrambati, in beri vezhkrat kaj pametniga in svetiga.

4. Zheterti perpomozhek zhístoš obvarovati je pridno delo. Delo hude misli is dušhe odganja in mesenimu posheljenju ne da zhafa soper duha se povsdigniti. Pa is svoje lastne skušnjaje se bosh preprizhal, koliko leta perpomozhek veljá.

Š. Hieronim je sam od tega lep sgled. Ko je on v' pufhavi shivel, so

ga grosovite skušhnjave opadale. Positi se je sazhel, in nozh in dan se je jokal in je molil. Vender pa vsi ti pomozhki niso bili sadošti, de bi bil svoje hude strašti saterl. On skle- ne she terje in she dalje delati, na- pravi si tako teshko in terdo uzhenje, de je dostikrat she obupal ga dogna- ti; vender pa upanje, de bo s' tem svojiga sovrashnika premagal, mu je novo gorezhnost dajalo. Bog mu nje- gov trud poshegna, mu spolni nje- gove sheljé, in leta sveti spokornik je bil na sadnje od svojih nezhištih skušh- njav refhen. Bodi Bog sahvaljen, pra- vi on sam, kolike sladkosti in koliko veselje sdaj vshivam sa svoje delo in svoj trud! —

Uzhi se torej is tega sgleda, ko- liko potrebno je delo in pridnost, de se zhišto obvaruje. Tako tedej mla- di kristjan! ta nauk ti daja s. Hiero- nim, naj te skušhnjavez nikoli bres dela ne najde. — Smiraj imej po svo- jim stanu kaj opraviti; — ali kaj bra- ti, ali pisati, ali se kaj uzhiti, ali

kaj shivati, ali kaj drusiga delati, ali pa moliti. Škufhnjavez ima do lenih ljudi veliko oblast, in kakor je nemogozhe v' lenobi nedolshno shiveti, ravno tako je skorej nemogozhe pridni mu v' nezhistost pasti. Kje bom kaj zhasa vsel na meseno rasveseljenje misliti, je neki pridni starzhik rekel, ker skoraj nimam zhasa jesti in shiveti.

Pervi sgled.

Kralj Herodesh se je nezhistosti toliko vdal, de ga ni bilo vezh fram s' Herodijo, sheno svojiga brata, nespodobno shiveti. Sveti Janes kerstnik, od Boga navdihnjen, pride neki dan tega nezhistiga kralja posvarit, savolj njegove grosovitno velike pregrehe, in savolj pohujshanja. Pa besede tega svetiga Preroka, ki so toliko drusih spreobernile, serza tega kralja nize niso ginile. Kaj! she pergodilo se je, de neki dan, ko je Kralj mogozhnike svojiga poslopja per sebi gostil, hzhi Herodije v' gostnizo pride in pred njim pleshe. Is ozhí, is obrasa, is

shnablov in liz, is njenih stopinj, is vfiga njeniga vedenja in sadershanja nezhišta hudoba hlope. Kralju ona dopade, in toliko ga njegova straš preslepi, de se ji saperfeshe, ji vse dovoliti, kar si koli isvoli. Ona tezhe po nauk k' svoji materi Herodii, in leta hudodelna mati ji pravi: Ti vesh, de je Janes kerstnik prav sopern u-zhenik, ki kralju s' manoj v' prijasnosti shiveti smiraj prepoveduje; tudi kralj ga nekoliko obrajta, in bojim se, de bi se od njega premotiti ne dal. Satorej hzherka moja, morash kralja sa to profiti, de Janesa kerstnika umoriti da, in mi njegovo glavo v' skledi poshlja. Kralj, de si ravno je Janesa kerstnika savolj njegove svetošti veliko obrajtal, vender v' to strašno proshnjo hzhere dovoli, in ukashe temu velikimu svetniku glavo odsekati. Glej, to je sad plesa. Kralj hudo prifeshe in morí, kraljestvo je polno pohujshanja, nar svetejšhi prerok je umorjen! —

Kaj? pravi per ti priliki s. Am-

brosh, kaj vi kershanske shene mi flite od vsiga tega? Uzhite se, kaj imate svoje hzhere uzheti, kaj jim prepovedovati. Tukaj vidite neko hzher, ki pleshe; pa kakshino hzher? To je hzhi neke matere presheshtnize, sakaj le takiga sadershanja shenske rade pleshejo, ktere pa imajo kaj vere in framoshljivosti, morajo svoje hzhere mo drosti in strahu boshjiga uzheti. — Ne posabi nikoli besedi tega svetiga uzhenika; in globoko si lete besede v' ferze vtisni, ki jih s. Duh govori: Vari se s' plesavko se sprijasniti in jo poslushati; sakaj njeno sladkanje te sna v' greh in pogubljenje perpeljati.

Hzhi Herodije, od ktere se je sdaj govorilo, pa je bila tudi poshtrafana, kakor je saflushila. Zerkvene sgodbe nam dopovedujejo, de je leta gospo dizhna neki dan s' svojimi pajdashizami po ledu shla; led se pod njo vderre, do vrata se v' vodo potopi, in led, ki se je spet vkup stisnil, ji je glavo odtergal; njeno truplo je v' vodi obviselo, s' nogami je v' vodi zaptala,

mi- kakor de bi bila v' vodi plesala, dokler
 kaj ni umerla. Štrahna shtrafenga enaka
 jim njenimu grehu, ker je pred Herode-
 her, shem nesramno plesala, in storila, de je
 o je ukasal kralj s. Janesu glavo odsekati.

Drugi sgled.

Od nekdej so posvetni ljudje na-
 uke Jesusa Kristusa in resnize svete ve-
 re svezhili in pazhili. Tudi se je v'
 ga zhasih sgodilo, de so she sveto pismo
 de krivo islagali, de bi bili tako svoje po-
 ri: svetne navade in shege isgovarjati sa-
 jo mogli. Glej, to le je tak shalosten sgled.

te Neki Diakon, to je manjšhi du-
 ti. hoven, ki je bil prav posvetniga du-
 aj ha, pishe neki dan svetimu Ziprijanu
 a, velikimu shkofu v' Kartagi, de je tu-
 be di on plesati dovolil, sato ker sveto
 o- pismo pravi, de je tudi David pred
 a- skrinjo savese plesal, (od veselja nam-
 e- rezh, de je to frezho doshivel, de je
 l, bila skrinja savese na Šiona svetishe
 o prenesljena, kjer se je Bogu ozhitna
 o boshja flushba opravljala). — Leta ne
 , sadošti poduzheni duhovni, se je torej

grosno motil; sakaj ta ples ni bil nobeni posvetni ples, tudi ni bil ples sa kratkozhafnost in nespodobno rasveseljenje, temozh David je plesal in skakal pred sveto skrinjo is svetiga veselja, de je tako na snanje dal, kako de ga veselí skrinjo boshjo viditi; to tedej je bilo boshje pozheshenje. Torej strashin greh je bil, ta ples boshjiga pozheshenja Davida s' posvetnim plesam v' eno versto postaviti. Satorej je s. Ziprijan temu duhovnimu takole nasaj pisal: Kako si upash se predersniti, resnize svetiga pisma tako raspakvati, in boljshi bi bilo, de bi s. pisma nikoli bral ne bil, kakor pa de ga tako pazhish. S' temi besedami torej nas s. Ziprijan sadoosti uzhi, kako nevarni so pleši sa mlade ljudi, in de se sa kristjane po nobeni zeni pleši ne spodobijo.

Neka Rimška gospá se tudi enkrat s' svetim Hieronimam sa ravno to rezh posvetva. — Ona mu pishe, de se she teshko odgovarja nekim ljudem, ki njeno sadershanje sanizhuje-

jo,
se r
in
spo
nev
oni
sag
ki
pa
dal
bi
in
su
rel
od
pr
no
pi
sv

N

li

jo, in ji sa slo imajo, de je djala, de se morajo deklizhi varovati pogostniga in nepotrebniga pajdashtva s' drugim spolam. Šveti Hieronim pokashe njih nevednost, in ti gospéj odgovorí, de oni, ki tako govoré, in take pajdashtva sagovarjajo, so enaki unimu shvinzhetu, ki je Jesusa v' Jerusaleme neslo. — Zhe pa leta sveti uzhenik njih, ki te pajdashtva sagovarjajo, tako imenuje, kaj bi bil s'he le od njih rekel, ki hvalijo in perporozhajo take pajdashtva in rasujsdane plese s' drugim spolam? — In ref malo mora ta vere imeti in malo od kerfhanfskiga shivljenja vediti, kateri pravi, de je bres greha in bres nevarnosti tako rasveseljevanje, ki ga sveto pismo, ki ga zerkveni Ozhaki, in ki ga sveti zerkveni sbori prepovedujejo.

XIII.

Misli in nauki svetiga Franzishta Salesija od plesa in balov.

Šveti Franzishta Salesi je tudi toliko rasvitljenja od Boga imel, de go-

tovo ni nîzh pîsal, kar je naukam f. zerkve in f. ozhetam na sproti. In de fi ravno leta sveti uzhenik ali kakoshin drugi sveti ozhak kakoshno resnizo pové, de bi se sdelo, de plesov in balov ne prepoveduje, je vender le prepovedano, kar sveto písmo, kar zerkveni sbori, in zerkveni ozhaki prepovedujejo. Satorej se sme tudi rêzhi, de leta sveti shkof v' teh rezheh gotovo ni nîzh uzhil, kar bi bilo duhu in uku katolske zerkve na sproti. Satorej ga hozhemo samiga sallsihati, de njim, ki pravijo, de plesov in balov ne sametuje, usta samashimo.

V' tri in trideseti ter v' shtir in trideseti postavî svojih bukvîz od vpelevanja v' sveto shivljenje, on pokashe nevarnost in strup plesov, in nar mozhnejshi pergankje sraven postavî, de bi kristjane od njih odvernîl. On pravi nar poprej, de pleši in bali so sami na sebi fîzer negreshni, (sakaj se od kraja do kraja skakljaje premikati je res negreshno); pa okolishine, s' kterimi in v' kterih se pleši godé,

so tako greslhne, de je dusha, ki se v' njih snajde, v' neisrezhenih nevarnostih. — Torej sveti Franzisk Šalesi nikoli ne pravi, de smemo nevarnosti ljubiti in se bres potrebe radovoljno va-nje podajati. — On she perštavi: Vse te poveseljenja, ki so k' hudimu toliko perpravne, se le po nôzhi gode, in prelahko se po temotah, ki jih luzhi nikoli dosti ne rasvitrle, v' marfiktero nevarnost pade. Vselej se v' dolgo nozh zhuje, in sato se velik kof potlejsbniga jutra sgubi, — in sgubi se zhas, ki smo ga boshji flushbi in dolshnostim stanú dolshni; in to je vselej norost, nozh v' dan spremeniti, in dan v' nozh, in to kar smo Bogú dolshni, v' neumnim poveseljenji napraviti. In sadnjizh na balih eden drugiga v' nizhémernosti hozhe presézhi, in ravno ta nizhémerna naprava je nar nevarnisthi napast v' greh; in nezhisto posheljenje, nevarne in posvetne saljubnosti so vselej navadni nasledki teh f-hodov. — Glej, ali so te besede te-

ga svetnika mar besede zhloveka, ki pleše poterdi?

Od balov in plesov torej, govori navdalej sveti Franzisk Salesi, vam to rezhem, kar sdravniki od gób govoré: Nar boljshi so sa nizh, — in tako tudi nar boljshi bali niso nizh prida. Góbe morebiti svoj strup in svojo shkodljivost vzhafi od kazh dobivajo, ki so bliso njih; ravno tako leti ponozhni s-hodi vse grehe na en kraj skup vlezhejo, — ajfranje, saframovanje, sasmehovanje, prepire, in neumne saljubljenosti. — Kaj? — vsa perprava k' tem s-hodam, shum, godzi, nespodobne shege, ki so ondi domá, premamijo um, in vsimu posheljivimu povešljenju serzé odpró. Ah! sej dostikrat je treba le ene besedize, le eniga perlisika, le eniga pogledika, de se dusha ognjufi; kaj bi se v' teh prilikah, kjer je toliko kazh in gadov, dusha strupa ne navsela! To je nauk svetiga Franziskha Salesija. Kdo torej bo samogel rêzhi, de ta nauk pleše in bale poterdi?

Leto smeshno presukvanje, perstavi she leta vélki švetnik, raspodí vsiga duhá poboshnosti, oslabí vse dobre fklepe nashe volje, pogasi vso ljubesen do Bogá, in tavshent sort gerdih sheljá v' dufhi obudí. Satorej, pravi leta sveti shkof, ne hôdi, tudi v' nar vezhi fili ne, v' take f-hodisha, kakor le s' veliko skerbjo in s' straham.

Pomni te sadnje besede, in umevaj is kakshniga namena, in sakaj on tako govori; boji se namrezh, de te svet ali kateri drugi lashniv prerok v' to smoto in v' te nevarnosti ne sape-lja. Vedit je namrezh ta vélki svetnik, de je na svetu veliko nevarnost, kterih se ogibati ne moremo, ker sam svelizhar pravi: Pohujshanje mora priti —, in de se dostikrat tudi nar bogabojezhishi dufhe v' take nevarnosti podati morajo; satorej leta sveti shkof is ljubesni do dobrih dufh misli, de mora lete nauke dati, de se vejo v' tazih nevarnostih obvarovati, v' ktere morajo is nekake file stopiti.

Pa kdaj je leta fila, od ktere f.

Franzisk Šalesi govori? On sam nam to rasloshi: To so, pravi on, prilike, kterim ne moresh po nobeni vishi ubeshati, ker pamet in prijasnost do nekte re drushine te veshe va-nje se podati. Pa take prilike, kterim se, de se she vezhi greh ne sгоди, skorej odtegniti ne moresh, pravi sveti shkof, so grosno redke; to je, skorej nikoli se zhlovek v' tazih savesah ne more snajditi, ker se moramo tazih saves vselej varovati in bati. Zhe torej te neverne prilike ljubish, in zhe se va-nje podash, ker bi se jim bres velike samere odtegniti samogel, so te nevarnosti prostovoljne, in gotovo bres greha pred Bogam ne bosh, zhe se va-nje podash; sakaj kdor nevarnosti ljubi, se v' njih pogubi. To govori sveti Duh. —

Zhe pa bres lastne hude volje v' take prilike plesa ali bala prideh, in zhe se po nobeni zeni is nje isviti ne moresh, tedaj se v' teh nevarnostih s' vso modrostjo vedi, in vsemi si v' poduk, kar pravi s. Franzisk Šalesi: Zhe

nam morash góbe jesti, pravi on, jih morash dobro sazhiniti ali sabeliti, in malo jesti; szer ti bodo v' štrup. Ravno tako, zhe fi v' taki fili, de morash per plesu biti, bodi le malo zhasa, in obrambaj se s' spominam, de je Bog v' prizho, de le njemu morash dopasti, in s' pametno modrostjo. Potem, ko prideš is tazih nevarnih družhen, v' kterih fi is nekakoshne file mogel biti, kaj svetiga premishljuj, de tako preshenesh vse hudobne shelje, ki ti jih je to nizhémerno poveljenje morde v' serzu obudilo. Glej, to le premishljuj, pravi s. Franzishk Šalesi :

1. De takrat, ko pleshesh, jih veliko v' pekleniskim ognji gori, savolj grehov, ki so jih per plesu storili.
2. De takrat, ko fi na plesu, veliko bogabojezhnih kristjanov pred Bogam klezhí, ter svoje grehe objokujejo.
3. De takrat, ko fi v' poveljenje samishljen, je tavshent in tavshent ljudi v' štrahhnih bolezhinah, in od grosovitihi bolesen umirajo; in de bo mo-

rebiti kmalo dan prishel, de bosh tudi ti, kot oni, v' strasnhnih bolezhinah jezhal.

4. De med tem, ko si v' tem ne-spametnim rasveseljenji, si se morebiti Bogu in presveti Devizi Marii in vsm svetnikom sameril. In sadnjizh

5. De med tem, ko pleshesh, tvoj zhas naprej beshi, smert se blisha, in kmalo te bo pred sodbo boshjo perpeljala. — To so resnize, s' kterimi se, po povelji svetiga Franziskha Sale-sija, obrambaj, de v' kakoshni taki fili med balam in plesam greshil ne bosh; to pa so resnize, ki jih morde nikoli nobeden ne premishluje (v' tazih prilikah). Torej je gotovo, de leta sveti shkof plese in bale, kakor so, saref prepoveduje; in kdor pravi, de jih dovóli, rasodeva, de njegovih naukov nikoli ni bral, ali pa, de jih ne ume; to bi se reklo, ga krivizhno soditi, resnizo pazhiti, in kristjane sa-peljevati. —

Saref, gotovo ni treba toliko var-nosti, zhe hozhemo kaj nedolshniga,

ali kaj nenevarniga storiti; zhe pa s. Franzisk, leta toliko modri in rasvritljeni mosh, toliko varnost, toliko skerb per plesu in na balih imeti perporozha, je to gotovo snaminje, de je vedil, de take poveseljenja so prepovedane in nevarne, in de si mora vsakteri persadevati, kolikor more, de se va-nje ne podá.

Pa ko bi bilo tudi perpusheno na bal ali na ples iti, gotovo takim ni perpusheno, ki radi pleshejo, in takih prilik ishejo, ki so neskerbni ali rastreseni, ki imajo ali malo ali zlo nizh ljubeshni do Boga, in malo strahu ga rasshaliti; sakaj takim bi bil ples, po nauku tega svetiga uzhenika, k' pogubljenju. Švete dushe, ki vse posvetne nizhémernosti, in neumnosti sovrasbiho, in ki so v' boshji ljubeshni globoko vkoreninjene, bi bile v' tazih prilikah manj v' nevarnosti. (Pa kdo tazih gre na bale in plese?) Šveta Elisabeta, Vogerfska kraljiza, je bila fizer v' takih savesah, de se je v' tazih drushinah posvetniga poveseljenja

snajdla, pa ona je is nje prishla is serzam bogabojezhnosti in ljubeshi boshje polnim. Taka je bila tudi kraljiza Ester. — Ker se je mogla, de se je s' kraljem per marfikteri priliki skasovala, bolj imenitno in kosbato oblazhiti, je v' svojim serzu vso sunanjo nizhémernost sovrashila, in se s' Bogam bolj in bolj sklenila. Takole dusham, ki Boga v' resnizi ljubijo, vse k' posvezhenju slushi. Kar je drugim nevarno ali greshno, njim k' dobrimu pride. Te stanovitne dushe gnado boshjo in ogenj boshje ljubeshi ohranijo tudi v' teh okolishinah, v' kterih jo druge sgubé, kakor, pravi s. Franzisk Šalesi, se velik ogenj od vetra she bolj unema, majhniga pa veter ugafne.

Glej, to je nauk tega svetiga shkofa od plesov in balov; pa pomniti ti je she, de vfiga tega she ne govori od balov, ki se v' shémah ali masshkarah godé; ker vé, de nikdar kristjanu fila ne more biti va-nje iti; ker take povesheljenja so kristjanam vselej prepo-

vedane. Sakaj, ni ga kristjana le ne-
koliko rasvitoljeniga, de bi ne sposnal,
de se take napazhnosti kristjanam, slasti
pametnim, nikakor ne spodobijo. In
zhe she malikvavstvo take nerodnosti
prepoveduje, koliko bolj jih mora vera
boshja prepovedvati in sametvati.

XIV.

Od molzhezhnosti.

Modri se po besedi sposná, pravi
sveti Duh. Zhe pa hozhesh moder
biti v' besedi, je treba dveh rezhi:
1. de nikoli nizh gerdiga in pohujsh-
ljiviga ne govorish, in 2. de dobro
govorish, in de ob svojim zhasu govo-
rish (kadar je treba).

1. Ne govôri nikoli nobene bese-
de, ki je nespodobna, ali ki je soper
framoshljivost. Š. Pavel v' imenu Je-
susa Kristusa prepoveduje, kaj nezhi-
sliga imenovati; koliko bolj prepove-
duje she od tega s' veseljem govoriti,
ali koga she pohujshati. Kdor nesramne

pogóvore ima, pravi Modri, svoje framote ne bo skril, in boshji sodbi ne bo odshel.

Nesramni pomeniki, klafarske pesmi, in klafarske besede, ki nezhiste saljubljenosti budé, so framoshljivoſti in nedolshnosti grob; one njemu, ki jih poje ali govori, in ki jih poslušha, duſho ognjuſijo. Take nespodobne pomenke v' navadi imeti, in rêzhi, de s' njimi se nizh hudiga ne miſli, je snaminje, de je duh in serze vse popazhenó. — Vari se tudi ſkritih ali ſvitih beſedi, ali ki dve rezhi pomenijo, in ki drugim priliko dajejo, kaj hudiga miſliti; ſakaj med tem, ko ſe ſmejamo in druge k' ſmehu budimò, nam duſho gnjuſijo. Bolj ko je pomén tazih beſedí ſkrit in ſladkaſt, bolj ſo nevarne. Kazhe, ki je pod travo ſkrita, ſe je gotovo bolj bati, kot kazhe, ki ſe ozhitno perkashe. Vari ſe tudi debelih beſedí in gerdih kletev, ki jih imajo nekteri bolj divji ljudje tolikokrat na jeſiku; zhe ſe take beſede ſhe nad rasujsdanzi in nesramniki pre-

fra-
ne
bes-
iste
osli
ki
lu-
ob-
hi,
li,
se
li
e-
aj
e
,
o-
j
o
-
e
,
e

nashati ne morejo, koliko bolj jih mo-
rajo taki ljudje sovrashiti, ki so lep-
shiga shivljenja, in ki imajo kaj zhaſti
v' sebi. Kar sadene saframovanje, ali
opravljanje ali druge take pregreſhne
besede, se bo kmalo od tega govorilo.

2. Ne govôri torej nikoli kaj hu-
diga, in govôri vselej dobro. Pa tudi,
kar sadene pogovore, ki so ali sami
na sebi dobri, ali pa vsaj ne pregreſh-
ni, ne bodi prenagel, in tudi ne pre-
ſilen, zhe je tudi kaka dobra rezh.
— Veliko je ljudi, ki so v' pogovorih
vselej prvi, in sadnji molzhé, ki se
med vse meſhajo, in vse govoré, ki
vse presodijo in zhes vse obsodijo, tu-
di to, kar ne umejo; to je snaminje
robatiga in prevsetniga duha. Per ta-
zih, ki so tako nagli v' besedah in
pogovorih, pravi Modri, je vezh ne-
umnosti ſliſhati, kot modroſti. De boſh
ſvoj jeſik bersdati vedil, glej! po teh
le naukiah se ravnaj:

1. Govôri malo, vezh poſluſhaj.
Šveto piſmo pravi: On, ki ſna ſvoj
jeſik bersdati, je moder in pameten;

in od molzhljivosti pravi, de je toliko snaminje modrosti, de, zhe se tudi nad kakosnim neumnim snajde, ga moramo modriga zhaštiti. Ne govori se to od kakosne nemarne ali preterde molzhezhnosti, ki pride is strahljivosti ali preshalostnosti, temozh od pametne molzhezhnosti is sramoshljivosti.

2. V' svojih pogovorih v' drushini tri rezhi pomni. a. Ne govôri nizh, preden ne umesh, kaj se govori. b. Kadar drugi govori, ne vpada mu v' besedo. c. Nikar se ne predersni svoje misli isgovoriti, kadar se od rezhi govori, ki jih ne umesh. To so nauki Modriga, ki nam jih v' besedah daja: Preden ne umesh kake rezhi, ne govôri besedize ne. V' fredi pogovora ne sazhenjaj govoriti. Umevaj, prej ko govorish; sakaj kdor govori prej ko umeva, se kashe bedaka. —

Zhe fi pa v' kaki zhaštitifhi drushini, glej ti f. Duh te le nauke daja.

1. Govôri malo, in samo, kadar te kdo vprasha, in tyoj odgovor bodi kratek.

2. V' tazih drushkih pogovorih se ne delaj uzheniga in premodriga, temozh bodi kakor 'bi malo snal; to de ne is hinavshíne, temozh is pametnosti.

3. Poslushaj druge, in zhe je treba, vprashaj s' kratkimi besedami, de svesh in se nauzhish od njih, kar she ne vesh.

4. Zhe se Bog v' prizho tebe sháli, nikar ne imej veselja nad tem.

Sgled.

Neki mladi ofizir, ki je bil ime-nitniga rodu, in lepó iskojen, je bil neki dan s' drugimi ofizirji per kosi-lu, — in leti ofizirji sazhnó od bosh-jih rezhí prav nespodobno in sanizh-ljivo govoriti. Leta mladi ofizir skriva nekaj zhasa, kako de mu je bilo tesh-ko take pomenke od teh rezhí poslu-shati, pa vender misli, de posvetna pametnost in strah pred ljudmi ga ne samore isgovarjati, to storiti, kar je svoji veri in svoji vesti dolshan, in de s' ljudmi, ki niso vishi od njega, tudi s' nekakoshno sveto prostostjo sme go-

voriti; sato jih pametno uštavi, in jim pravi: Gospodje, ko Li kdo v' prizho val zhes kralja, ali dershávo govoril, bi takiga predersnika, ki bi take rezhi govoril, prezej uštavili, in mu molzhati rekli. Jest pa fizer nimam nobene oblasti, vam molzhati sapovedati, pa vender imam sadošti pravize, vam rêzhi, de smo Bogu she vezh dolshni, kot kralju; in zhe bi bil she ta, ki soper kralja in dershavo govori, saframovanja vreden, ste vi she sato liko bolj, ki soper Bogá in vero govoritè.

Lete besede tega mladiga zhloveka, kteriga bogabojezhnost so sposh tovali, so na enkrat pogóvore teh gospodov spremenile. Njih novi pomenki se rassgubé kmalo v' posvetne lepотиje, v' njih saljubljenosti, ki so jih s' neisrezhenó gerdimi kvantami in klafarijami posólili. Mladi ofizir, ko te gerdobije saflifhi, sdihuje, vštane, in gré. Kam gredó, mu pravíjo uni? Mladi zhlovek jim odgovorí: Gospodje, jest zhem rajshi s' vashimi hlapzi jesti,

ker vem, de gotovo nimajo tazih ger-
dih in nesramnih pomenkov med sa-
boj, kakor vi. —

Gospod! mu pravijo, kar mi tu-
kej govorimò, naj jih ne shali; kar
govorimò, je le is kratkozhafnosti, is
shpasa, in savolj smeha. Pa gospodje,
jim odgovorì mladenizh, ali se spo-
dóbi gospodam toliziga stanú, in toli-
ziga poduka, in ki jim gre imenitniga
sadershanja biti, s' takimi nesramnost-
mi fi kratek zhaf delati? Kar mene
sadene, vam sagotovím, de se per ne-
sramnih shalah ne morem smejati,
per kterih mora poshten in pameten
zhlovek sdihovati; in sdi se mi, de se
ne spodóbi zhaštitim ljudem, kakor
smo mi, ki bi imeli eden drusiga
boljshati, in svojim rojákam in hlap-
zam lepe sglede dajati, od tazih ne-
sramnost govoriti. Vfi pametnishi ofi-
zirji, ki so bili v' prizho, so tega
mladiga zhloveka pohvalili, mu nje-
govo govorjenje poterdili, in drugi po-
góvori so se sazheli.

Sgled tega mladiga ofizirja veliko

ljudí posvarí, in je shiv poduk takim, kteri imajo smirej ufta odperte, Boga shaliti, in druge pohujshati, in takim, ki molzhé, kadar je treba govoriti in svariti. —

XV.

Od obrekovanja in opravljanja.

Od koga hudo govoriti se pravi, slabosti, pogreshike, in napazhnosti svojiga blishniga rasodevati, kar njegovimu dobrimu imenu shkodova. Zhe je hudo, ki se od blishniga govori, slagáno, takrat je obrekvanje. Zhe pa je hudo refnizhno, pa de vender she snano ní, in pa, zhe se bres pravizhniga urshoha rasodene, takrat je opravljanje. Kadar je tedej hudo blishniga skrito, in se drugim, ki jim she snano ni, rasodene, se blishnimu kriviza stori; in zhe je tudi she vfm snano, je vender vselej pomankljivost ljubeshni, od tega govoriti.

Mladi kristjani se morajo te grósovite pregrehe toliko bolj varovati, ker je le malo ljudi, de bi se s' njo ne pregresili, in kar je nar bolj shaloftno, je to, de si s'he dostikrat bolj rasvetljeni in bogabojezhi kristjani is tega malo vesti delajo. V' to pregreho lahko na vezh fort pademo, in dostikrat, bres de bi vedili, sato, ker sami nad saboj premalo zhujemo.

1. Pademo va-njo, zhe hudo blishniga sa gotovo povemo, ali pa ga raslágamo.

2. Zhe hudo s'he vezhi delamo, zhe, kar je s'he snano, s'he bolj rasnashamo, in zhe od tega vezh pove-mo, kakor kar je drugim od tega snano.

3. Zhe shivljenje, ali s'hege in navade, ali drushino in rod blishniga na smeh postavljamo; zhe všimu, kar govori ali stori, flabe namene podtikamo, in (kar je s'he nar hujshi) zhe vse njegove dobre namene in dobre dela na flabo islágamo, ali zhe njegovo zhaft pred ljudmi smanjshujemo. O koliko ljudi, ki jih posebno boga-

bojezhe mislimo, padejo v' to pregreho, bres de bi se s'he savedili, ker jih nevoshljivost oslepí.

4. S'he zlo s' molzhanjem snas'h v' to pregreho pasti, postavim tako le: Nekdo hvali v' prizho tebe nekiga zhloveka, od kteriga se ve, de ga posnas'h, in ti k' temu nizh ne rezhes'h, ali pa ga le nekako slabo pohvalish; tedej tvoje molzhanje in tvoje sadershanje obudi v' drugih misel, de zhlovek vender kaj hudiga nad saboj ima, ker njegovo hvalo tako sadershujesh. Zhe pa tvoje molzhanje s'he kaj posebnosti ima, je s'he hudobnisthi; postavim, zhe rezhes'h: Ako bi hotel govoriti, bi s'he dosti imel od tega zhloveka povedati, pa rajshi molzhim, de ljubesni ne prestopim. Take besede so nar hujshi opravljanje, ker storé, de se od blishniga s'he veliko vezh hudiga misli, kakor kar ima sam nad saboj.

5. Nekteri opravljajo s' nekakim milovanjem. Oh! ko bi vi vedili, pravijo. — Kako je shkoda! kolika nefrezha! In takó sposhteni ljudje! —

Takó pametno deklè! Takó svešta de-
kla! — Kdo bi verjel — ! In vender
to se je sgodilo! — Táko govorjenje
(slasti zhe pride is bolj bogabojezhnih
ust) je, pravi f. Franzisk Salesi, ka-
kor strupena hrana, ki se v' olje po-
mozhi, sato de bolj naglo po gerlu
smukne.

6. Sadnjizh tudi kak miglej, kak
posmejzhik, ali, zhe se besediza per-
stavi: *pa vender*, ali zhe s' glavo sma-
jamo, zhe se sanizhljivo ali oshabno
dershimo, ali ena sama sanizhljiva
besediza, kadar od drusih govorimò,
je sadošti, de ljudje hujshi mislijo,
kakor kar smo sami hotli, in de tako
dobro ime blishniga podkopljemo.

Vender pa per opravljanji niso vsi
urshohi in nagibi per vsih enaki. Nek-
teri opravljajo in obrekvajo is hudob-
ne volje, is sovrashtva, is nevoshljivi-
vosti, is mashevanja, is samerljivosti,
in is namena blishnimu shkodovati.
Drugi is grobosti, is rasmishljenosti,
bres premislika, in is gerde navade
vse vse rasshlobudrati, kar vedó. De

fi ravno so prvi nar bolj hudobni, vender tudi drugi niso bres greha, ker ravno tako ime blishniga madeshvajo.

Vender pa je dobro vediti, de ni opravljanje, zhe se od blishniga kakoshna slabost ali kakoshen greh rasodene, kadar se to sgodi k' pridu kraljestva, is sposhtovanja in zhafti do vere, savolj boljshanja drusih ljudi, ali k' pridu tega, od kteriga se govori, ali pa, de se drugi shkode obvarovajo; zhe se le to samó takim pametnim ljudem pové, kteri v' ti rézhi kaj pomagati samorejo; saka; to je le ljubesen, zhe se tako govori, in dostikrat je to she dolshnost. To bi bila slepa in neumna ljubesen, dobrimu imenu kakshniga nesvestiga in hudobniga zhloveka nekako persanashati, in drugim s' tem shkodvati. Zhe kdo le tje v' en dan opravlja, ali zhe ni lih toliko slabih nastopkov, se vé, de je manjsi greh; zhe pa opravlja, de is tega nesrezni nastopki pridejo, je vselej velik greh. Velikost te pregrehe lahko sam presodish is zhednost, kterim je

ona nasproti; ona je nasproti pravizi, ljubeshni, pametnosti, in ponishnosti.

1. Opravljanje je greh soper pravizo; sakaj praviza brani blishnimu krivizo delati; ali pa ne delash krivize njim, ki te flishijo opravljeti, ker jih v' greh perpravish, zhe tvoje opravljanje radovoljno poslusajo? Ali ne delash krivize zhloveku, kteriga rasnashash, ker mu dobro ime per drugih jemljesh? In de si ravno se pregreshi, in zhe se tudi vezhkrat pregreshi, vender ne sgubi pravize do dobriga imena pred svetam; in ker mu ti s' svojim opravljanjem dobro ime jemljesh, mu vezhi krivizo storish, kakor ko bi ga bil na njegovim premoshenji poshkodoval, sakaj dobro ime, po besedah Modriga, je boljshi, kot bogastvo. Torej se is tega vidi, de je opravljivost sama na sebi she, in po svojih nasledkih vezhi greh, kot tatvina.

2. Pa opravljivez se ne pregreshi le nad pravizo, pregreshi se tudi nad nar potrebnishi med vsimi zhednostmi, nad ljubeshnijo, ker drugim to stori,

kar bi po vſi pameti ſam ne hotel, de bi mu drugi ſtorili. Le preſodi leto ſam per ſebi: Ti ſameriſh, in ti ſi globoko ranjen, zhe ſe od tebe kaj hudiga govori; ſakaj torej ti od druſih hudo govoriſh? Kaj miſliſh, de ſa ſvoje dobro ime manj porajtajo, kot ti? Beſediza, ki jo kdo zheſ tvojo zhaſt govori, te ſhali, in uſhiga; kaj ti bi pa ſmel ſto hudih rezhí govoriti zheſ zhaſt ſvojiga bliſhniga? Ali ni to ſnaminje, de ga ne ljubíſh, kot ſa miga ſebe, de nimaſh nobene ljubesni, nobeniga ſerzá do druſih, in de te je nevoſhljivoſt, ali jeſa, ali de ſo te krive ſodbe vſiga oſlepile?

3. Opravljivez je tudi zhlovek bres pametnoſti, je neſramneſh, ki ne more ſvojiga jeſika berſdati, ki vſe bres premiſlika oſhlobudrá, in nikomur ne ſanaſha; njegove beſede ſo kot puſhíze, ki ſe v' kakofhni nevarni igri mezhejo, bres de bi premiſlil, kolike rane ſtoré. Taki ſo neki blebetavzi ali jeſizhniki, ki jih je takó teſhko prenaſhati; take ſo lete babje ſhlobudre,

ki dostikrat zele potoke besedi is ust sashenó, v' kterih vezhi del ni kapljize dobre pameti. Koliko hudiga bo torej kdej mladi zhlovek, ki je ti pregrehisdan, safijal, zhe se je ne odvadi!—

4. Opravljivez je zhlovek bres ponishnosti. Je nekaki napuhnjenz, ki skorej od drusih nikoli ne govori, kot de jih sanizhuje, ali de se mogozhniga dela (baha), in ki fi misli, de svoje modrosti in svoje nedolshnosti ne more drugazhi skasovati, kakor de druge sanizhuje. Prevseten slepiz je, ki sebe bolj, kot druge obraja, ki se ne posná, kdo je. O opravljivzi! Sakaj sami na-se posabite? Odprite svoje ozhí, in poglejte sami na-se! Ali se ne spomnite vezh, kdo de ste? Šte mar vi nedolshni, ki drugim v' svojih pogovorih tako malo sanashate? Ali ne veste, de ko druge zhernite, sami sebe gnjufite in madeshvate? — In saref, ali se ne vidi vsaki dan, de nobeni zhlovek nima toliko popak ali napazhnost, kot oni, ki radi od popák drusih govoré? Prevsetnost, ki vas slepi,

vam ne da viditi, de je morebiti nad vami in nad vašho drushino veliko vezh svariti in popravljati, kot nad unimi, ki jih vi opravljate. Špomni se na svoje nerodnosti, in na svoje popáke, in ne govôri od narodnost in popák drusih.

Opravljanje je ali bolj ali manj pregreshno, po tem ko je zhlovek, od kteriga se govori, ali bolj ali manj visokiga stanú, ali bolj ali manj blišhin, ali bolj ali manj imeniten. To-rej je vezhi greh, popáke ali grehe svojih prednikov rassnanovati, ali napazhnosti svojiga ozheta, ali svoje matere, ali svakov, ali bratranzhikov, ali svoje shene, ali svojiga moshá, ali bratov, ali shlahtnikov. Od teh hudo govoriti, pravim, je vezhi greh, kot od drusih; sakaj do njih moramo vezh ljubeshni imeti, kot do ptujih. Zhe se pa od tega govori sa to, de se kakoshen svelizhanski nauk sadobí, ali pa, de se kak dober svet da, takrat ni opravljanje.

Nizh se na svetu tako pogosto ne vidi, kot ljudjé, ki si pravizo jemlje-

jo, od svojih prednikov, od svojih duhovnih pastirjev, in drugih Bogu posvezenih ljudi, od menihov, škofov, sodnikov, kraljev in kraljevih sinov, ali še zlo od papeshev slabo govoriti. Kje je vera, kje je ljubesen? Ali se ne vidi, da tako opravljanje je veliko vezhi greh, kot opravljanje drugih neimenitnih ljudi? Ali ni pisano, pravi sveti Pavel, ne govôri nize hudiga od gosposk. Ali nam ne sapoveduje sveti Duh škos Modriga, da kraljev toliko spofhtovanja imeti, da še v' svojim serzu kaj hudiga od njih misliti ne smemo; in da Bogu posvezenih ljudi in da duhovnih toliko spofhtovanja imeti, da ko nam pravi, da moramo pred mogozhniki svetá glavo nagniti, nam tudi sapové, pred duhovnimi svojo dusho — svoje serzé — vклонiti?

Med vsimi sortami hudiga govorjenja je obrekovanje nar hujshi, to je, zhe kdo druge po krivim toshi, in jih krivi rezhí, ki jih niso storili. Sares gerdiga in zherniga serza mora

ta biti, kdor se s' obrekovanjem in lashmi masluje. Kakosihno peklenško veselje je to, druge zherniti, in s' tem sebi na tako pregresihno visho pravizo delati!

She od ravno tega opravljanja,
od natolzovanja in od krivih
sodbá.

Obrekovanje in opravljanje, de fi ravno pred Bogam strasihno velik greh, vender ne neha grosno pogostno biti. Posebno pogostno je:

1. Med pravdazhi, ki po navadi eden od drusiga nikoli dobro ne mislijo; in is joka vredne slepote, eden drusiga s' opravljanjem grisejo. O kristjani, kje je vasha vera? Kaj? ali vam vasha pravda pravizo daja vse sapovedi ljubeshni prestopiti? Ali ne veste, de morate svojiga blishniga ljubiti, kot same sebe, in torej bolj kot svoje premoshenje? In zhe ravno vam je krivizo storil, vender ne neha biti vash blishni, in torej morate njegovimu

dobrimu imenu ravno tako persana-
shati, kakor vi shelite, de bi se va-
shimu persanas halo? Zhe vam je kri-
vizo storil, vam je perpusheno svoje
pravize po pravizhnim potu iskati, pa
vam ni perpusheno se s' svojim jesi-
kam mashevati.

2. Opravljanje slasti sloví tudi med
sovrashniki in nevoshljivzi. Ti vsaki
dan pravish, de temu zhloveku nizh
hudiga ne shelish, sakaj pa od njega
tako slabó govorish? Ali se ne pravi
to, mu hudo sheleti, zhe mu hudo
storish? In kaj pomaga, zhe mu pre-
moshenja in shivljenja ne vsamesh,
ali mu moresh vezhi hudo storiti, ka-
kor zhe mu dobro ime odvsamesh?
Ali ne vesh, de dostikrat jesik hujshi
rani, kot mezh?

3. Opravljanja je dosti v' drushhi-
nah, v' kterih se is kratkozhasnosti dru-
gim dobro ime jemlje. — Opravljanja
je dosti med drushhinami, v' kterih po
navadi ni drusih pomenkov, kot od
tega, kako drugi shivé in ravnajo. Kak
zhlovek se v' kakoshnim kraji misli

vseliti, ali omoshiti, ali osheniti, ali kakofhno flushbo dobiti, glej kmalo se nevosfhljivost vsdigne. S' opravljanjem perlisnjeniga jesika, ali pa is hinavške unetnosti, je kmalo vse, kar koli pozhne, potopljeno, in frezha nedolshniga zhloveka je podkopana. — Koli-ka hudobija! —

4. Sadnjizh je opravljanje navadno tudi med prijatli. Jest, pravi nekteri, svojim prijatlam nizh ne sakrivam. — Prav je, ta navada je prav dobra. — Pa vender morash svojimū bratu sakrivati, kar ne moresh, bres de bi Boga rasshalil, rasodeti. To se ne pravi prijatla ljubiti, zhe mu kaj taziga rasodenesh, kar bi mu vediti treba ne bilo, in kar bres greha in fhkode flishati ne more.

Prenagle in krive sodbe in natol-zovanja blishnimu nizh niso manj fhkodljive, kot opravljanje, ker so studenzi njegovi. Le sato se od kakiga zhlo-veka slabo govori, ker se od njega slabo misli. Desiravno v' shivljenji, v' besedah, in v' navadah kakofhniga

zhloveka vidish kaj gerdiga, ali nerodniga, ne sodi is tega njegoviga serzá; morebiti je pred Bogam bolj nedolshen kot ti. Ti vidish pesdir v' ozheh svojiga brata, in po tem ga slabiga sodish, in ne vidish bruna, ki v' tvojih ozhéh raste. Druge savolj majhinių rezhi, in savolj kakoshnih sunanjih nemarnost hudo sodimo, sami sebi pa velike hudobiye in debele popáke pregledujemo.

Zhe torej kdo zhes tebe kakoshne flabe poshte prenasha, zhe kakoshno sgubo storish, ali zhe se ti kriviza storí, in zhe ne vesh, od kod se vse is-haja, ne persadevaj fi, to svediti, pa tudi ne sódi nikogar, ker bati se je, de se bosh goljsal; temozh vse isrôzhi boshji previdnosti. Zhe je she treba shkodo ali sgubo terpeti, terpi jo po kershanfsko; ne delaj fi nepokoja s' nepotrebnim preiskovanjem, in ne ofkruni se s' prenaglimi sodbami.

Zhe se tebi, ali tvoji drushini, ali tvoji shivini, kakoshna nesfrezha pergodi, vari se navadnih sumov, in

med ljudmi navadnih vrash, de bi sodil, de ti je bila nasrezha narejena od hudobnosti tvojih sovrashnikov; ali de ti je kakoshen sovrashnik s' zoper-nijo tako naredil. Take malo vterjene sodbe so greh. Štarshi, ki tako sodijo, in v' prizho svojih otrók tako govoré, imajo velik greh, in otrozi, ki jim to verovajo, tudi niso bres greha. Koli-ko sposhitenih drushin, in nesvarljivih ljudi, ki so takih zopernij obdolsheni, je sanizhevanih in saframovanih od ra-sujsdanih in nesramnih jesikov! —

Zhe ima opravljanje slabe nastop-ke, ni sadošti, de se jih per spovedi obtoshish, temozh morash tudi dobro ime, ki si ga pozhernil, popraviti in nasaj poverniti. Zhe si torej kakosh-nimu zhloveku kakoshen faler blish-niga rasodel, ki ga ni vedil, si mo-rash persadevati, vse hude misli, ki si jih v' njem obudil, ovrezhi, in mu postavim rezhi, de ni treba vřimu ve-rovati, kar se zhes tega ali tega go-vorí; de se morebiti vezh govorí, kakor kar je ref; de se zhlovek velikokrat,

ko od drusih hudo govori, goljfa, in de tudi ti nisi prav storil, de si od tega zhloveka hudo govoril.

Zhe pa to, kar si seper svojiga blishniga govoril, ni res, si dolshan pred njimi, pred kterimi si govoril, besedo nasaj vseti, in svojo lash sposnati; ti morash po vsaki zeni dobro ime blishniga popraviti, ako bi imel tudi svoje dobro ime sgubiti, in te ne sme fram biti, zhe te lashnika in opravljivza imajo. Popraviti morash tudi vse krivize in shkode, ki si jih s' svojim opravljanjem storil. Le zhe ti shaljeni zhlovek sam toliko persanele, de te isvsame od dolshnosti shkodo popraviti, in zhe ti toliko sapernashati sme in samore, ti shkode popravljati ni potreba. — Ravno tako tudi, zhe blishni tebi na dobrim imenu lih toliko, in lih takó po krivizi shkodova, kakor si mu ti shkodoval, ter ti ravno takó po krivizi dobro ime odvsame, kakor si mu ga ti odvsel, savoljo tega nisi dolshan, kar njega sadene, dobra imena popravljati, ven-

der pa oba pred Bogam neisrezheno velik greh storita, ki ga popravljahta.

Ne poslušhaj tudi nikar opravljanja; sakaj zhe ima opravljivez greh, tudi ta, ki ga s' veseljem poslušha, ni bres greha. Pervi, pravi s. Bernard, ima hudizha na jesiku, drugi pa v' ushesih. Zhe je opravljivez tvoj podloshnik, ali tebi enak, rezi mu molzhati; zhe je tvoj prednik, ne kashi dopadajenja nad takimi pogóvori. Posabi tudi kmalo hudo, ki se ti je od blishniga govorilo, in ne misli vezh od njega. Zhe tí, pravi Modri, kako besedo slishish soper svojiga blishniga, v' tebi naj umerje, to je, ne dajaj je vezh od sebe. —

Le malokdaj smesh opravlživzu saupati, in njegovim besedam nekoliko vere dati, sakaj, pravi s. Duh, kdor v' simu, kar se mu pové, prerad verova, je rasmishljeniga in slepiga duha. Opravljivez je vezhi del lashnik, ki veliko govori, kar ni; ali sato, ker je sam sapeljan, ali pa sato, ker ima piko na njih, od kterih govori. —

Tudi vřimu temu, kar she veř
řvet krishem govori, ni vřelej verova-
ti; sakaj tudi řvet se da lahko goljfa-
ti, in velikokrat krivo sodi. Koliko
ľjudi je pred řvetam rasnesenih in po-
zhernjenih, ki so pred Bogam sgolj
nedolřhni. Le dva ali trije řtrupeni
jesiki so she sadořti, de nar řposřteni-
řhiga zhľoveka rasneřó, in zelo řosed-
řko preflepé. O kako velika je vender
hudobnořt zhľoveřhkiego řerza! Zhe se
řliřhi kaj dobroiga od kakorřhniga zhľo-
veka, se nozhe verovati; kaj? řhe řlabo
se isľaga, řhe sanizhuje se; zhe se pa
kaj hudiga řliřhi, se prezej verjame
in řhe vezhi řtorí. To je řad nevořh-
ľjivořti in hudobnořti řerza! Sareř řtru-
pen řad, ki je toľiko bolj treba ga
objokvati, kolikor manj se řposná; in
koliko ľjudi, ki jih miřlimo pobosh-
ne, na vse leto malo porajta.

Zhe je kdo tvoje dobro imé po-
zhernil, poglej prezej v' řé in preiřhi
se. — Zhe niři nedolřhin, ali zhe ři
řam s' řvojo neřpametnořtjo, ali s' řvo-
řim sadershanjem priliko dal, de te

opravlja, sposnaj, de je to praviza, in rezi si: To sim saflushil. — Zhe si pa nedolshin, in po krivizi obdolshen, prenesi to krivizo s' poterpeshljivostjo; Bog bo she kdaj tvojo nedolshnost rasodel. Jesus Kristus je bil gotovo bolj nedolshin, kot ti, in vender je preterpel, ko so ga po krivim sodili. Zhe pa vender, v' kakoshnih posebnih pergodkih pravizhen urshoh imash tirjati, de se ti dobro ime poverne, ne sódi tega sam is sebe, temozh posvetovaj se s' modrimi ljudmi, ki per ti rézhi nimajo ne dobiti ne sgubiti, ali s' svojim modrim spovednikom, in ravnaj se po njegovim svétu.

Oberní si, mladi kristjan, kar se ti je v' teh dveh odstavkih povedalo, k' svojimu pridu. Bodi vselej, kadar je treba od blishniga govoriti, prav samolzhliv; govôri rad, kar vesh dobriga od drusih, in samolzhi njih slabosti. Malokdaj bosh v' shkodo prišel, zhe bosh molzhal, pa vselej bosh v' nevarnostih, zhe bosh govoril; sposnal bosh kdaj prid tega nauka. —

Sgled.

V' sgozbah pufhavnikov en sgled beremo, ki naš uzhí, koliko premore hudobnost obrekovavzov in opravlíjvzov, sráven pa se tudi uzhimo, koliko poterpeshljivost nedolshne dúshe premore, ki v' tihoti in v' miru prenese nar grosovitíshi opravljanje in preganjanje.

Neki star mosh, kí ni imel, kot le eno samo hzher, she grosno mla-do, jo nekimu svojimu shlahtniku is-rozhí, in gre, in postane menih v' nekim klofshtru v' pufhavi. Savolj njegove poboshnosti so ga vsi pufhavniki ljubili, in kar njega tizhe, je bil od svoje strani s' svojim stanam prav zadovoljin. Pa zhes nekoliko zhasa sazhe ne na svojo hzher misliti, in ljube-sen, ki jo do nje v' serzu ima, ga s' britkostjo in shalostjo napolni, de jo je tako sapustil. Abat leto svediti, ga vprasha, in pravi: Kaj ti je, ljubi brat, in sakaj si tako shalosten? — Ah, pravi pufhavník, ljubi Ozhe! eni-

ga prav mladiga otroka fim v' mestu sapustil, — glejte sato fim tako shalošten. Abat, ki ni vedil, de je deklizh, in ki je mislil de je fant, mu pravi: Pojdi po njega, in perpelji ga sem le, in per sebi ga bosh iskojil ali isredil. — Prezej gre pufhavernik po svojo mlado hzher, ki ji je bilo ime Marina, ji pravi, de naj se Marin sove, ji prepové, de ne sme povedati, de je deklizh, in jo perpelje tako v' kloster. Bogabojezhi pufhavernik, njen ozhe, jo iskoji v' boshji ljubeshni in v' visoki svetosti, in ji sarozhi pred vsm drugim, dokler ne umerje, nikdar nikomur ne povedati, kdo de je.

Šedemnajst let je bila Marina stara, ko je nje ozhe umerl, in nihzhe ni she svedil, de je ona deklizh, in vfi pufhaverniki so jo imenvali: Frater Marin. Savolj njene ponishnosti in njene svetosti so jo vfi zhasili, pa opravljivost je zhednost lete mlade hzhere na skushnjo djala. Fratri (to je menihi, ki so se bratje imenovali) so navado imeli, ob gotovih dnevih na neki bli-

shin terg, ki je bil tri ure dalezh od kloshtra, po hrano hoditi; in so v' neki oshtarii tistiga kraja prenozhivali; in Frater Marin jih je spremljal.

Gospodar te oshtarije je imel eno hzher, ki se je s' nekim soldatam pregreshila. Ko pa se je to rasodelo, je hotel od nje svediti, kdo de jo je sapeljal. Leta hzhi polna hudobnosti, nar hudobnifhi lash snajde, ali prav rêzhi, nar strashnejshi in nar gersh obrekovanje, in pravi svojimu ozhetu, de jo je Frater Marin sapeljal, in de se je s' njim tako globoko pregreshila. Ozhe pride, in se v' kloshtru pertoshi; Abat poklizhe Marina pred-se, in ga vprasha, zhe je on to storil. — Marin povsdigne svoje serze k' Bogu, misli, kaj bi odgovoril (ali bolj prav rêzhi, kaj bi odgovorila, ker je bila poboshna hzhi rajnziga pufhavnika, ki jo je na svoje stare dni k' sebi v' pufhavo vsel) in rajshi, kakor de bi bil leto nesramno hzher na lash postavil, je rekel: Greshnik fim, saflushim vso ojstro pokoro. Abat naprej ne vpra-

sha; in ker meni, de je Marin greha kriv, ga vkashe ojstro poshtrasati, in ga is kloshtra ispoditi. Marin ostanet tri leta pred vratmi tega kloshtra, bres de bi bil le eno samo besedizo rekel, de bi se njegova nedolshnost sposnala. Pred vsakim meniham, ki je meno shel, pade na kolena, se njegovim molitvam perporozha, in ga profi sa kakoshen koszhik kruha is ljubeshni do Jesufa Kristusa, de od lakote konez ne vsame.

Hzhi ofhtirja je nekoliko zhafa svojiga otroka per sebi imela, in ko je bil odstavljen, ga poshlje Marinu, kakor de bi bil njegov ozhe. S' veliko ponishnostjo leta pushavnik sprejme dete, ga dve leti hrani, ter mu deli polovizo od revne almoshne, ki jo sadobiva. Pokorenje in stanovitnost Fratra Marina na sadnje vender menihe omezhi. Usmilite se ga, pravijo Abatu, glejte, pet let se she pred vratmi nashiga kloshtra pokori, sprejmite ga in sanesite mu savolj ljubeshni do nashiga Svelizharja. Abat ga po-

klizhe, ga ojštro polvari, in mu pravi: Tvoj ozhe je bil svet mosh, in prav mladiga te je v' to sveto hisho perpeljal; in ti si se predersnil nashi hishi s' toliko pregreho nezhaft storiti; vender pa ti spet dovolim va-nj stopiti s' otrokam vred, kteriga nespofhten ozhe si ti; in sa pokoro sa tvoje grehe ti sapovem, de nar hujshi in nar gershhi dela opravljašh, in de vřim bratam řreshesh. Marin, bres de bi se s' eno samo besedizo pertoshil, se vřimu podvershe. Lete njegove dela (ker deklizh je bila ta pufhavnik) so vse njegove mozhi presegle; vender pa s' vřo serzhnostjo se jih poprime. To de kmalopod jarmam svojih del opeřha, od ojštrih postov oslabí, na sadnje sboli, in zhes nekoliko zhasa, malo dni svoje bolesni, umerje. Abat is ljubesni sapové, de se po tistkratni řhegi njegovo telo umije; pa de je sovrashtvo do tega greha, ki ga je bil Marin obdolshen, na snanje dal, je sapovedal, ga dalezh prozh od klořhtra pokopati, tako de bi se njegov spomin posabil.

Pa ni mozh sadoſti povedati, kako ſavſeli ſo ſe menihi, ko ſo per umivanji tega trupla ſposnali, de to je bila deklizh. Moj Bog, ſaklizhejo vſi, in ſe na perſi vdarjajo, kako je leta nedolſhna dekliza ſamogla ſ' toliko tihoto in ſ' toliko poterpeſhljivoſtjo preneſti toliko ſramoto in toliko ſhaloſt, bres de bi ſe bila zhes kaj pertoſhila, ker ji je bilo vender tako lahkó ſvojo nedolſhnoſt ſprizhati! — H' Abatu tekó, ter vpijejo, in jokajo potoke ſols. Pridite gledat Fratra Marina, mu pravijo! Ko Abat k' temu ſvetimu truplu pride, ſposná reſnizo, in ſ' obrasam do tal vklonjen, joka potoke ſols, in ſ' ſvojimi menihi, ki ſo vſi objokani, na glaſ vpije: O ſveta in nedolſhna dekliza! proſim te ſavolj uſmiljenja Jeſuſa Kriſtuſa, odpuſti mi vſe ſhtraſenge, krivize in ſramote, ki ſim ti jih ſtoril; ah! vſiga tega nizh niſim vedil! Ti ſi imela obilno poterpeſhljivoſt, de ſi vſe poterpela, in jeſt premalo raſſvitljenja, ſvetoſt tvojiga ſhiviljenja ſposnati. — Prezej ſapové telo

te Švetnize v' kapelo tega klofhtra preneſti. — To novizo tudi goſpodarju tiſte oſhtarije perneſo. Hzhi njegova, ki je Marino po krivim obdolſhila, in ktero je ſavolj te pregrehe hudi duh obſedil, pride vſa polna zagovitoſti, ſvojo pregreho ſpoſnat pred leto Švetnizo, in jo ſa odpuſhanje proſi. Po zeli deſheli ſe glaſ lete pergodbe raſſhirja, in zele mnoshize ljudi iſ vſih krajev ſkupej tekó, ſveto Marino zhaſtit.

Uzhi ſe iſ tega ſgleda :

1. Kako ſe je bati pregrehe opravljanja; ſakaj ona zhloveka toliko ſamore ſpriditi, de po vſi krivizi obdolſhi nar ſvetejſhiga zhloveka.

2. Ne poſluſhaj nikar opravljivzov, ne verovaj njih novizam, in ne miſli nikoli ſlabiga od ſvojiga bliſhniga, zhe niſi ſa gotovo preprizhan. --

3. Prenafhaj ſ' poterpeſhljivoſtjo po ſgledu ſvete Marine, kar ſe hudiga od tebe govori. Šramotno bi bilo zheſ vſako beſedizo, ki ſe ſoper tvojo zhaſt govori, toſhiti, in ſe jeſiti ſavolj kaſoſhniga ſaſramovanja ali opravljanja,

ker vidish, de so švetniki vse tiho
poterpeli. —

XVI.

Od prepirov, ozhitanja, rasgla-
sovanja, smérjanja, saframova-
nja in shál.

To je vselej snaminje gerdiga ser-
za, zhe kdo se kregati navado ima; sakaj

1. Kregi in prepiri pridejo is ger-
diga namena, in so študenez velikih
in mnogih nerodnost. Prijatle rasdvo-
jé, shlahtnike raspertijo, mir rasshe-
nejo is serza, sovrashtvo in duha ma-
shevanja va-nj sashenó, in dostikrat
vso hisho v' nefrezho perpravijo. Kot
ogenj so, ki ga vsaka sapiza uname,
pa ki ga je teshkó pogasiti. Škorej
se vsaki dan vidiyo velike samere, in
velike nefrezhe, ki pridejo is kakiga
prepira, in is kakoshnih samerljivih
besedí, ki v' jesi tegotnimu uidejo.

2. Pa kregi in prepiri se zhloveku,
ki ima pametno dusho, tudi ne spo-

dobijo. Sakaj se vezhi del kregajo? Savolj prasnih majzhkinost, savolj kakoshniga rasgovarjanja, ki mu le pre nepremishljeno verjamejo, savolj kakoshne besedize, ki se po nevedama isrêzhe, savolj kakoshne shkode, ki je malo na nji leshezhe. O kolika neumnost! sa tako majhine rezhí mir rasdirati, ljubesen rastergati, svojo dušho sgubiti, in svoje brate pohujshati! O kakoshna sadovoljnost se samore imeti, zhe je treba s' ljudmi shivéti, ki sa majzhkinosti in sa nizh, in dostikrat, bres de bi vedili sakaj, se shaliyo, kregajo, prepirajo in grisejo, kot levi. —

In zhes vse to, ali prepiri in kregi hudo in krivizo, ki se ti je pergodila, popraviyo? Ali kakoshen prid, ali kako veselje imash is teh pohujshljivih prepirov in kregov? Tako nad blishnim hrometi, kervizo sa krivizo, smerjanje sa smirjanje povrazhevati, to se pravi malo uma in malo pameti imeti, to se pravi madeshe s' zhernilam ispirati, se pravi is eniga sla dva na-

rediti, in is majhniga velik greh. Le malo samolzhanja, le malo poterpljenja v' teh okolishinah bi veliko nesrežno odvernilo, in vse bi bilo v' miru.

3. Sadnjizh se kristjanu ne spodobi se prepirati, sakaj kristjan mora serze imeti po Jesufu Kristufu, ki je Bog miru in ljubesni, ki se nikdar ni pertoshil, nikdar ne prepiral, in nikoli nikomur ni nepokoja delal. Pravi kristjan, po sgledu svojiga boshjiga uzhenika, naj she ne vé, kaj se pravi si ozhitovati, in s' besedo rasbadati njih, ki nam na soper govoré. —

Shegnujte njih (vse dobro profite njim), ki vas preganjajo, pravi s. Pavel, shegnujte jih, in nikarte jih kleti.

Ne povrazhujte nikomur hudiga sa hudo. Nekarte se mashevati, nad nikomur, temuzh satirajte jeso v' sebi, in ne dajte se premagati od hudiga.

O kristjani! kaj ste, ko se letem raspakam jese in serda vdaſte? Šte mar zhloveki? Šte kristjani? Ali niſte bolj rêzhi kake poſhaſti, ali kake divje in

derezhe shivali? Vi imate postavo krotkosti in miru, in vi se s' strupenimi besedami in s' skelezhim sašramovanjem rasbadate. Kaj se ne spomnite, de ste vfi otrozi boshji in udje Jesusa Kristusa? Leta Bog in svelizhar, ali ni on vfiga sašramovanja, vfiga ozhitanja, in nar krivizhnišhkih toshbá tiho prenašhal? Kako se bosh s' njim v' nebeshkim velizhaštvu veselil, zhe ne bosh na semlji s' njim v' ponishnosti poterpel? Leti nauki so, se vé de, teshki njim, ki po svojih raspazhenih štrastih shivé, in kateri fi nizh ne persadevajo svojiga hudiga nagnjenja satirati. Pa lahki so in veseli njim, kateri fi od mladosti persadevajo v' duhu Jesusa Kristusa shiveti, in is ljubesni do njega kaj poterpeti.

Pa vari se tudi, mladi kristjan, nekiga drusiga greha, ki je grosno nevaren, namrezh napazhniga prenašanja nesramnih noviz in posht. Jih je vezh tazih ljudi, pravi s. Pavel, ki so leni postopazhi, vedizhni, shlobudraši, ki vse isprašhujejo, ki vse ve-

dó, kaj se po hishah godí, ki vse osnanujejo, vse raspovedujejo. Taki ljudje so prava kuga sa soseske; is spod sladkih besed jim tezhe strup raspertja. Taki pogóvori in take poshte, de si ravno so resnizhne, zhe se bres premislíka, in bres de bi se na nasledke porajtalo, godé, so vselej greh. Zhe se pa is nevoshljivosti (jalnosti), ali is sovrashtva sgode, ali sató, de bi se prepíri in kregi obudili, so grosno velika hudobija. Šhest rezhi je, pravi Modri, ki jih Bog sovrashi; pa je she neka sedma rezh, ki jo Bog she posebno študi; to je tisti, ki med brate in prijatle raspertje seje. Šladkazhi in oni, ki kreg obudé, pravi tudi Modri, so od Boga prekleti, ker njih, ki v' miru shivé, raspertijo. —

Le kak strupen jesik, le kako gerdo serze samore raspertje med prijatli napraviti. Jesus Kristus nas uzhi, de mirni bodo otrozi boshji imenovani. Zhe so torej mirne dushe, to se rezhe, zhe oni, ki mir in prijasnost med ljudmi obdershé, otrozi boshji;

se sme is tega skleniti, pravi f. Gregor, de so oni, ki mir raspodé, otrozi Šatana.

Ogibaj se tazih ljudi, in ne poslušhaj jih, ki ti s' svojimi perlisnjnimi pogóvori, in s' svojimi poshtami rezhí od blishniga osnanujejo, ki ti jih ni treba vedíti, in ne verovaj jim nizh. Zhe fi pa sam ali s' svojo nespametnostjo, ali pa s' svojo hudobnostjo kakoshno mrasloto, ali kakoshno sovrashtvo med blishnimi obudil, fi dolshan, kolikor moresh, jih vsaj hudih nasledkov obvarvati, in fi persadevati njih, ki fi jih rasdvojil, spet spraviti.

Ozhitanje je tudi ravno taka penkla hudiga duha, ktere se morash varovati. Ozhitanje pa je trojno :

1. Zhe kakimu zhloveku ozhitash njegove naturške popake, de je gerd, de je niskiga rodú, ali pa pregresheke njegovih staršhev, ali dedov, je to snaminje, de nimash nobene ljubesni, de fi neotesan, in slabo poduzhen. —

2. Zhe kakimu zhloveku ozhitash dobrote, ki fi mu jih skasal, se to

pazh pravi slabo poduzhen biti, se pravi nobene iskrize sposhtovanja v serzu ne imeti. —

3. Zhe kakofhnimu zhloveku ozhitash pregreshike in hudobije, ki jih je sam storil, je to v' zhash dobro delo, v' zhash je hudó. Zhe imash pravizo mu ozhitati, zhe si postavim o-zhe — mati — gospodar — gospodinja — duhoven, ali drugi prednik; tudi zhe si brat — sestra — ali poseben prijatel ali prijatliza do njega; in zhe mu ozhitash pregreshike s' modrostjo, de bi ga poboljschal, je to ljubesen. Zhe mu pa pregreshike ozhitash is samirljivosti, is jese, is mashevanja, ali is kake gerde navade, je greh, in dostikrat grosno velik. Zhe mu kako veliko pregreho, in fizer pred takimi ljudmi, ki je ne véjo, ozhitash, je vselej veliko sasramovanje, in velik greh, ki ima shalostne nastopke; sakaj ti si takrat dolshan v' prizho teh ljudi, v' prizho kterih si njegovo dobro imé ognufil, dobro imé mu tudi popraviti.

Sadnjizh je tudi sasmehovanje ne-

varna saplêta. Dosti je sasmehovavzov in sashpotljivzov, ki vedó vse sasmehovati in sashpotvati ali framotiti. Take shale, ali taki shpasi, imajo malo pri-jatlov, ker pogostno sasmehvati, je pri-jasnost raniti. Le ta ve zeniti take sha-le in smehe, in jim vé shtato, ki jih ni-ma rad; sakaj nihzhe ni rad saframvan.

Vender pa vsako sasmehovanje ni greh. Zhe se kakoshna shala pové is dobriga namena, de se kaj noviga pové, ali de bi blishniga tako s' ljubesnijo boljshali, ali de bi kakoshno sposhte-no drushino k' dobri volji obudili s' kakoshno dobro besedo, ki nikogar ne rani, in nobeniga pametniga zhlo-veka ne shali, ni greh. Zhe pa taki smehi ojstro reshejo, in so pogostni, in zhe njega, s' kterim se shalimo, shaliyo, ali zhe ga zhes to fram po-štane, so greh; in zhe jih tako dalezh shenemo, de se mir rasdrashi, in de se vedama ljubesen gafi, so velik greh. Svete rezhí sasmehovati, ali zerkvene shege, resnize svete vere, ali duhov-ne, je velika nesboshnost, in nar ve-

zhi hudobija. Take shale, ki so polne hudobij, so snaminje popolnoma spri-
deniga serza, ki je s' vsemi hudobija-
mi napolnjeno.

De se bosh pa, mladi kristjan,
tudi v' vsakdanjim shivljenji po tem,
kar si v' tem odštavku sasilshal, sa-
dershati vedil, leta dva nauka dobro
pomni:

1. Zhe si imel to nefrezho, de si
se skrègal, zhe si svojimu blishnimu
marfikako soperno povedal, ali mu kaj
gerdiga ozhital, ali mu s' hudobnimi
shalami serzé ranil, in tako prijasnost
pogasnil, pojdi in spravi se s' njim.
Ne posabi nikoli nauka svetiga Evan-
gelija, de she pred Boga stopiti ne
smesh, de bi mu daril, zhe se saveesh,
de ima tvoj blishni kakoshno samero
do tebe, slasti zhe si ti tega kriv; ko-
liko manj she le smesh se predersniti
pred altar, de bi tam svojiga Štvarni-
ka Boga sprejel, zhe ima savolj tvoji-
ga sadolshenja tvoj brat kaj soper tebe.
Pojdi nar poprej, pravi Jesus Kristus,
in spravi se s' svojim bratom, in v'

leti spravi govôri s' vso pohlevnostjo, prijasnostjo, in ponishnostjo. Ne boshja misa, pravi Tertulijan, ne sveta Masla nas ne spravi s' Bogam, zhe se med saboj ne spravimo.

2. Drugi nauk, ki ti ga dam, de se bosh vsih teh nerodnost obvaroval, je, de nikoli ne govôri ne is serda, ne is jese, ne is prenaglosti. Ne odgovarjaj se nikdar s' serdnostjo njemu, ki te smirja. Kaka pohlevna besediza, pravi Modri, potolashi jeso, in ukroti njega, ki se te popade.

Sadnjizh tudi pomni v' vsih svojih pogovorih, s' komur koli govorish, de ne raskladaj vsiga, kar mislish, ali kar vesh. Ne verovaj tako lahko vsiga hudiga, kar slishish, in ne rasdevaj vsiga. Dobro popili svoje besede pravi s. Avgushtin, to je, pretehtaj jih vezhkrat, preden jih isrezhes. Obesi si kljuzhavnizo na svoje shnable, pravi tudi Modri, in strah boshji naj ima kljuzh od nje. —

XVII.

Od prijateljnosti.

Prijateljnost ali k' dobrimu ali k' hudimu pomaga, po tem ko je ali dobra ali hudobna. Mladi zhlovek pa vezhi del nima ne sadoštne luzhi, de bi dobro od hudobne snal lozhiti, ne sadošti fkerbnosti, de bi se hudobne in nevarne obvarovati samogel. Torej je potreba, ga v' ti rézhi poduzhiti.

Med ljubesnijo do blishniga in med prijateljnostjo je raslozhek. Ljubiti moramo vse ljudi, vender pa prijateljnosti ne moremo s' vsemi imeti; sakaj prijateljnost je neka bolj sklenjena ljubesen eniga do drusiga. Prijateljnost obstoji v' tem, de si dva zhloveka vse svoje misli, sheljé in nagibe serza eden drugimu rasodevata, si tako posebno shivo ljubesen skasujeta, ter eden drugimu vse pomozhi, dobre, svéte in tolashbe dajeta. Prijateljnost je ali dobra, ali nevarna, ali pa pregresfna, po tem ko se is dobrih ali slabih namenov ali nagibov

is-haja, ali se savolj dobrih ali hudobnih rezhi storí. Zhe ljubish nad kakoshnim zhlovekam kaj nespodobniga, postavim, zhe ljubish kako pershono drusiga spola sato, ko se nesramno pezhá ali koshati, ali kakoshniga mladiga zhloveka sato, ki rad klafa in kvanta, taka prijateljnost je gerda in pregreshna.

Zhe ljubish kakoshniga zhloveka savolj nizhemernosti in slepotije, savolj lepote, ali savolj tega, ko se sna dobro posvetno obnashati, taka prijateljnost je prasna in nizhemerna. Zhe pa ga ljubish savolj kake dobre rezhi, sato, ko ima zhlovek lepe zhednosti, ali lepo snanje, ali dobro serzé, ali dobre lastnosti, ali sato, ker ti je v' rodu (v' shlahti), ali sato, ker je delaven, in ti rad kakosшно dobroto skashe —, taka prijateljnost je hvale vredna in dobra.

De bo torej prijateljnost sveta, so potrebne tri rezhi: Ona se mora 1. iskerfhanske poboshnosti is-hajati, 2. kerfhanska poboshnost mora nje namen

biti, in 3. ona jo mora smiraj spremljevati.

1. Prijateljnost se mora is kershanfke poboshnosti is-hajati, to je, ti morash prijatla ljubiti savoljo lepih, hvale vrednih lastnost, ki jih nad njim vidish.

2. Namen prijateljnosti mora biti poboshnost; sakaj prijatelj mora prijatlu, ki ga ljubi, vso srezho in vse dobro voshiti. Ker pa je poboshnost in svelizhanje nar vezhi in nar potrebnishi dobrota, torej prijateljnost, ki prijatlu le h' zhasni srezhi pomore, in poboshnost v' nemar pufha, ni pravizhna prijateljnost, temozh nekako naturfko nagnjenje, ki je dostikrat le nevarno.

3. Prijateljnost mora bogabojezhnost spremljevati, to je, de je poboshnost njena postava, in de prijatelj prijatlu is prijasnosti nizh ne stori, kar je soper poboshnost in soper boshje sapovedi. Prijasnost, ki k' shaljenju boshjimu pelja, je pregreshna prijasnost, ker ljubi stvar vezh kot Bogá.

Is teh treh rezhi samoresh lahko sposnati, katerih prijateljnost se morash varovati, in katerih morash iskati.

1. Varovati se morash prijateljnosti s' zhlovekam, nad katerim ne sposnash ne zhednosti ne poboshnosti; she bolj pa se morash varovati prijateljnosti s' ljudmi, kateri so kaki pregrehi vdani. nezhistosti, sapravljivosti, mashevanju, nesframnimu perlisovanju in pezhanju, opravljanju ali rotenju. Prijateljnost in pajdashtvo s' takimi ljudmi ti bo vselej shkodljivo, in ti se bosh vsih njih pregreh navsel. Prijatelj gresnikov, pravi Modri, bo njim enak postal. —

2. Varuj se vse prijateljnosti, ki te ne boljsha. Take prijateljnosti, ki niso k' tvojimu boljshanju, snajo s' zhasma nevarne postati. Taka je prijasnost s' takimi ljudmi, ki v' tvoji prijasnosti drusiga ne ishejo, kot svoj prid, in taka je tudi tista nizhemerna dopadljivost, ki jo nekteri imajo, de te ljubijo sato, de bi bili spet od tebe ljubljani. Taka prijasnost je tudi prijasnost nekterih, ki so prijatli le per mi-

si, in ki ne veshejo prijasnost, kot le savolj povefeljenja in igrabh. Taka je tudi prijasnost tistih, ki te tvojih slabost nikoli ne spomnijo. Nar boljšhi prijatel, pravi sveti Gregor, je ta, ki me savolj mojih grehov svarí. —

Pred vřim drugim pa se varuj prijasnosti s' ljudmi, ki te v' greh sapeljujejo, ki se ti prilisujejo, ki ti v' tvojih nerodnostih poterjujejo; to so sapeljivi prijatli, in tvoji duřhi bolj nevarni, kot tvoji nar vezhi sovrashniki.

3. Varuj se prijateljnosti tazih, ki se ne bojé Boga shaliti, de bi tebi ustregli, in tebi dopadli. Pomni leta nauk svetiga Ambrossha, de on, ki Bogu ni svest prijatel, tudi svest prijatel ne bo svojimu blishnimu; in ako bi tudi bil, vender ne moreřh v' taki prijateljnosti shiveti, bres de bi se v' nevarnost ne podal, sovrashnik boshji pořtati.

Ifhi tedej le prijateljnosti s' takimi, ki te bodo s' svojimi sgledi, in s' svojimi poduki k' poboshnosti napeljevali, ki ti v' tvojih pregreřhkih ne

bodo potuhe dajali, temozh ki te bodo s' ljubesnijo od njih odvrazhevali, in ki bodo v' svoji prijasnosti bogabojezhnost sa postavo sadershanja imeli, in sa konez tvoje svelizhanje.

To so svete in resnizhne prijateljnosti, ktere pa so toliko shlahtnejshi, kolikor manj jih je. To so prijateljnosti, od kterih Modri govori, ko pravi: De svest prijatel je mogozhna pomozh; de on, ki taziga prijatla najde, velik shaz (saklad) najde; de ni nizhesar na svetu, kar bi se s' takim prijatlam meriti samoglo, ker je vezh vreden kot slato in vse bogastva sveta. — Kard torej taziga prijatla najdesih, ne sapusti ga is nepremishljeniga ali nestanovitniga serza, tudi ne savolj kake sopernosti, ki jo per njem najdesih; sakaj s' prijatli je treba poterpeti. Ta, kteri s' prijatlam nozhe nizh poterpeti, ni vreden prijatla imeti.

De bosh pa taziga svestiga prijatla najdel, morash

a. Boga sa-nj profiti; on je ki prave prijatle stvari in daja; in le ta,

ki je bogabojezh, pravi Modri, ga bo najdel.

b. Imej skerb, de ga prehitish ali prestreshesh, in ga poprej ljubish, preden te she on ljubi; sakaj le sa ljubesen se daja ljubesen. To de ta ljubesen bodi taka, kakor smo rekli, naj se is-haja is poboshnosti, naj jo spremlja poboshnost, nje namen bodi poboshnost.

4. Kar posebne prijasnosti s' drugim spolam sadene, se fizer ne morejo vse lih greshe imenovati, pa vender se jih je treba bati. Sakaj, te prijatelnosti so vezhi del nekako nesveste, nestanovitne, nevarne in dostikrat tudi pregreshe. Vse tako nag-njenje ni veliko prida, in velikokrat je njegov namen greshe. —

Vse te prijasnosti s' drugim spolam so take, de malokdaj od Boga is-hajajo; ker hudizh ve nekake prijasnosti obuditi, ki se od sazhetka nedolshne dosdevajo, ki so pa vender grosno hudobne. De torej leti nevarnosti, in ti jami uidesh, in de bodo

tvoje prijasnosti svete, zhuj nad svojim serzam, nad svojimi ozhmi, in nad svojimi mislimi. Varuj se pajdashtva, pogostniga obiskovanja, posebnih in skrivnih pogovorov, slasti tazih, kjer bi sam s' samo govoril, szhakovanja eden drusiga i. t. d. Ravnaj se skerbno po tem, kar se je reklo od sramoshljivosti in zhistosti. Bres te varnosti pa, pravi s. Ziprijan, tvoja prijaznost ne bo drusiga, kot gerda prijasnost, to je, saljubljenost, ubijavka tvoje dushe.

Sgled.

Vezhi dobrote nam nafhi priyatli ne morejo skasati, kot to, de naf nafhih slabost opomnijo. —

Neka hzhi, Apolina po imenu, nam od te resnize s' svojim shivljenjem sprizhuje. Po lepim opominjevanji neke bogabojezhe pajdashize, ki je bila njena priyatliza, je ona velikim nevarnostim svojiga svelizhanja ubeshala. — Apolina se od nekoliko zhafa s' nekim mladim zhlovekam pomenkva; perve

obiskanja tega mladenzha so se nedolshne vidile; pa zhes en mesiz dosti pogostniga obiskvanja, se sazhe leta mladi zhlovek s' Apolino bolj nespodobno prijasniti. Sdelo se je, de od sazhetka Apolina nad temi shalami ni imela veselja, in de se jim je vstavljala, kakor se sposhthenim deklizhem spodobi. Vender pa nje pajdashiza kmalo veliko spremenjenje vidi v' shivljenji tega deklizha. Apolina ni bila vezh ne tako framoshljiva, ne tako modra; kmalo je bil nad njo nekaki duh nizhémernosti viditi; in nizh vezh ni bila tako sadovoljna, kot poprej. —

Njena priatliza, ki jo je v' resnizi ljubila, misli, de bo nesrezhe kriva, zhe dalje odlasha jo poduzhiti; in ko jo neki dan srezha, jo takole nagovorí: Ljuba moja Apolina, ti vesh, de sim gotovo tvoja nar boljsi priatliza; in danš te hozhem svoje serzhne ljubeshni preprizhati, in ti neko rezh povedati, ki ti je premalo v' skerbi. Ti se vezhkrat s' nekim mladim zhlovekam pomenkvash, in prav sama se s' njim pomenkvash; glej, she

to ni prav, ker se v' tazih pogovorih v' nevarnost podash; pa v' tem bosh she vezh pregresnikov najdla. Ti imash tudi nepremishljeno dopadljivost, de se mu vezhkrat objemati in kushevati dajesh, in mu druge nespodobnosti dovolish; kaj ti kaj tvoja vest od vsiga tega pravi? —

Moja vest mi od tega nizh ne ozhita, ji odgovori Apolina; leta mla-di zhlovek je moder; on pravi, de nima nobeniga slabiga namena; in kar mene sadene, te profim, verjemi, de nimam nobene pregreshne misli. Ta mladenzh, (jo vprasha perjatliza) pravish, de nima nobeniga slabiga name-na, — kako to vesh? Ali mu smesh na besedo verjeti? In zhe tudi res nima nobene slabe misli, mu pa vsaj s' svojo saljubljenostjo in svojo neumnostjo, s' ktero se tem nespodobnostim vdajash, prilike ne dajaj, de bi jo imel? —

Kar pa tebe sadene, ali sa gotovo vesh, de v' teh prijasnostih nobene nevarne misli nisi imela, in de se ni v' tvojim serzu kaj taziga godilo, kar

bi Bogu ne dopadlo? Zhe to misliš, se snalš hudo goljsati; sakaj kako zhešh vediti, kaj se je takrat vse v' tvojim serzu in v' tvojim duhu godilo? Hudi duh ti je morebiti vse to sakril, kakor je she veliko drugim sakril. Rezi kar hozhešh, odgovori Apolina, vse, kar delava, se le is prijasnosti godi, in per všim tem nizh hudiga ne mislim. —

Ref je, odgovori priatliza, de to se is prijasnosti godi; ali pa ne vesh, de je prijasnost vezh sort? Šo nektare prijasnosti nedolshne, ki so v' boshjim duhu; pa so tudi prijasnosti nevarne in posvetne, ki so le po hudobnim duhu. Mladenzhi, ki ne ishejo drusiga, kot se s' deklizhi shaliti in prijasniti, gotovo nimajo svete ljubestni, in njih misli, de si ravno se ne vdado, niso zhiste. In mlade deklizhi, ki vse te nesramne in nespodobne shale davorijo, gotovo pred Bogam niso nedolshne. Meni verjemi, ljuba moja Apolina, jest sim starishti od tebe, in nashe slabosti bolj posnam, kot ti. V'

tazih povešljenjih in nesramnih prijasnostih s' drugim spolam, vselej hudižh kaj dobizhka storí, ker v' serzu nevarne vtiske sapuští; sramoshljivost bolj in bolj slabí, in ko sramoshljivost v' mladim deklizhi ugasne, kmalo tudi ves strah boshji sgubí. Glej, prijateljnost in ljubesen do tebe mi je to misel obudila, tebi vse to k' tvojimu pridu povedati, in mislim, de mi bosh sato hvalo vedila. She je Apolina hotla med tem pogovorom svoji prijatlizi rězhi', sakaj de se ona med to mesha; pa vender samolknila je, in samerno od nje se lozhila, bres de bi ji bila kaj rekla. Ker je bila pa vender she dobro poduzhena, in ker je she nekoliko strahu boshjiga v' sebi imela, je premishljevala v' svojim serzu vse, kar ji je prijatliza bila rekla, in rasvetljena v' svojim serzu s' gnado boshjo fklene, zhes to s' svojim spovednikam se posvetovati. Per spovedi vse rasodene, in njen spovednik, dobro skufshen gospod, ji je, kar tega mladenzha sadene, veliko pregreshtikov,

veliko snotranjih grehov pokasal, ki jih je v' ti prijasnosti storila. Apolina se sazhudi nad tolikimi grehi, ki jih je storila, in mu pravi: Ljubi Gospod Ozhe, ali so pa ti vsi smertni grehi? Ah, ji odgovorí spovednik, ali se dušha, ki je bogabojezha, le smertnih grehov varje? In ji she saterdi: Ljuba sestriža! dobro pomni, de je v' teh rezheh vse, kar se v' dušhi ali v' serzu nesramniga ali nezhišiga godí, zhe je prostovoljno in spremišljeno, smertni greh, in veliko pohujšhanje in velika predersnost bi bila rêzhi, de kako kushvanje is posvetne ljubeshni ni, kot le majhen greh. To je nauk Jesusa Kristusa in katolsheke zerkve. — Ah moj Bog, saklizhe in sdihne Apolina, kaj sim torej greha storila! — Sares, pravi spovednik, toliko si ga storila, de bi sama ne verjela. Vezh si greha storila v' enim meszu, kot poprej zelo svoje shivljenje. Prijasnost, ki jo je ta mladenizh do tebe imel, in ki si jo ti do njega imela, ti je bila grošno shkodljiva; ko bi ti bil mezh v'

serze 'safadil, bi ti bil fizer telefno shivljenje odvsel; pa vender bi ti ne bil toliko krivize storil, kakor ti jo je storil, de ti je tvojo dusho v' nevarnost vezhniga pogubljenja perpravil. Zhas je, de is svojiga padza vstanesh, in nar vezhi nesrezhi uidesh.

Apolina se ne more vezh sols sder-shati; vprasha spovednika in mu pravi: Prosim jih, Gospod Ozhe! naj mi sa nekoliko zhasa odveso sadershé, in mi zhas dajo, de svoje smote objokujem, in leto nevarno prijasnost is serza spodim; de potler, ko se tako bolj perpravim, s' odveso vezh gnade sado-bim; de se bom v' bogabojezhnosti vstanovila in vterdila. Špovednik ji to dovoli, in ji da svelizhanske nauke sa v' prihodno.

Apolina gre od spovednize, pred altar poklekne, in pred svojim Jesu-sam potoke sols preлива. Ah, moj Bog, pravi, de fim tebe mogla toliko shaliti! in sa take neumnosti fim se v' nevarnost pogubljenja postavila! — Sdaj spremisli she enkrat v' svojim serzu,

kar ji je njena ljuba prijatliza govorila, in prezej ji gre svoje spremenjenje osnanit. Komej v' hišho stópi, ji pade okoli vrata, in pravi: Ah! koliko hvaleshnost fim ti dolshna; bres tebe bi bila v' pekel perderla, bres de bi bila vedila. Ah, svojih gréhov in spazhene ljubeshni svojiga serza nisim sposnala; pa sdaj jih sposnam, in jih objokujem. Prosim te, odpusti mi, ljuba moja prijatliza, kar fim te kdaj shalila ali pohujshala, in de fim vzherej svelizhanške nauke, ki fi mi jih le is ljubeshni dala, tako slabo sprejela. Prosim te, ohrani me she v' svoji prijasnosti, in dajaj mi tudi v' prihodno take nauke; gotovo bres sadu ne bodo! Nekaj dni potem pride leta mladenzh Apolino obiskat. Pa pravi mu s' sveto serdnostjo: Bésbi od mene! Hódi od mene! zhe fim tudi tako slepa bila, tebi marsiktero nesramnost dovoliti, ki se ne spodobi ne bogabojezhimu mladenzhu, ne zhisti deklizi, — od sdaj zelo svoje shivljenje vezh padla ne bom. Te ure, ki fim

jih s' taboj potratila, bom vse svoje shive dni obshalovala, in objokovala. Leta mladenizh se nekoliko isgovarja, se od nje posloví, — in nikoli vezh s' njo ní govoril. — Leto svarjenje Apoline je bilo temu mladenzhu grosno koristno, on je vse to jel bolj premishljevati, in je v' prihodno v' vezhi sdershnosti in framoshljivosti shivel.

Apolina je bila tudi svesta v' svojim sklepu; in kadar koli se je spomnila nevarnosti, v' kateri je bila, in si je pred ozhi postavila, koliko dekliz je she v' peklenfskim ognji, ki so svoje pogubljenje s' ravno takimi nespodobnostmi sazhele, kakor jih je ona dovolila, je vselej potoke sols prelivala. Šama si je sa pokoro naloshila ob sabotah nekoliko let se postiti. —

Leta sgled te dveh rezhí uzhi:

1. De te kaka nevarna prijasnost slasti s' drugim spolam samore pogubiti.
2. Poslufhaj in ubogaj poduke tazi prijatlov, ki te savolj tvojiga svelizhanja ljubijo; in imej le take pri-

jatle, ki te k' poboshnosti napeljujejo,
in te savolj tvojih pregresnikov svaré.

XVIII.

Od laganja.

Lash je vselej greh, ker je vselej soper vest tega, ki govori; in desiravno ni vselej smerten greh, vender navada lagati, ni majhina rezh; leta gerda navada odprè vrata bres shtevila veliko nerodnostim.

Lashniki, ki is navade lashejo, so vezhi del dvojiga duha; po eni strani tako mislijo, po drugi drugazhi govoré; niso nikoli odkritoserzhni; vse s' sleparijami in svijazhami delajo, in so polni hinavshine. Zhlovek take terme je vezhi del ves muhast in goljufen v' svojim shivljenji; nesvest v' svojih obljubah; hinavski v' svojih naklepih; sladkast in potuhnjen, kadar je treba resnizo govoriti; serzhen in predersnjen svoje lashí prodajati; neframen, kadar jih je treba podperati;

prekanjen svoje namene skrivati. Sadnjizh je she sumljiv, nesaupljiv, druge slabo sodi, in ker ima navado se smiram sakrivati in lagati, misli, de so tudi vsi drugi lashniki in hinavzi. —

Zhlovek, kateri je lashém vdan, je tudi perpraven nar vezhi hudobije storiti; on bo goljuf in opravljivez, bo rad tudi v' nar vezhih rezheh lagat, in bo nesvest v' manjših; bo poterdval svoje lashi s' perdushevanjem in perseganjem, in tako naraste is pregreshika smertna pregreha, ki bi bila morebiti fizer le odpustljiv greh. —

O kako gerda rezh je lashnik biti! Š. Pismo pravi, de Bog lashnika sovrashi; de so mu shnabli, ki lashém flushijo, gnusoba, in de bo njih pogubil, ki so lashém vdani. Pa tudi per ljudeh je laganje ostudna rezh, ki se le med rasujsdanzi in malo poduzhenimi najde; in f. Pismo pravi, de je laglej tatu sanesti, kot lashniku, oba pa bota pogubljenje v' svoj del sadobila.

Leta sovrashljivi greh je prav hu-

dizhev greh, sakaj on se ga je prvi poslushil, (ko je Evo sapeljeval), on je ozhe in sazhetnik lashi. In kakor resniza is Boga is-haja, pravi f. Avgushtin, ravno tako ima lash svoj sazhetik is Šatana. In f. Ambrosh perštavi, de oni, ki radi lashejo, so otrozi tega strašhniga ozheta. Otrozi boshji ljubijo resnizo; in njih, ki resnizo ljubijo, tudi Bog ljubi.

Varuj se torej te shkodljive pregrehe, posebno, kadar govorish od kake rezhi, na kateri je vezh leshezhe, in ki blishniga sadene. Slasti tisti se v' ti rezhi hudó pregreshé, ki se hlinijo, in per opravkih, per prodaji ali kupzhii gerdo goljfajo. Tudi oni, ki kakoshne pergodbe, na kterih je kaj leshezhe, utajé, ki utajé kake dolgé, ki utajé kvitenge, ki so jih prejeli, ali pa ki le is opravljivosti blishnimu kakoshne hudobije nalashejo, ki jih storil ni. O kako gerdo in zherno serze mora tak zhlovek imeti, ki tako s' lashmi svojo dusho prodaja sa kak gerd dobizhek, ali de si tako

s' jesikam sam sebi pomaga, nespoh-
teno sadoſti! O moj kriſtjan, ne padi
nikoli v' leto pregreho! —

Varuj ſe drugizh laganja, kadar
govoriſh s' kakim zhlovekam, ki ima
zhes tebe oblaſt, poſtavim s' ſodnikom,
ki te v' ſodbi iſpraſhuje. Laſh v' teh
rezheh bi bila krivo prizhevanje, go-
ljufija, ki je velik greh, bodi ſi ſavolj
ſpoſhtovanja, ki ga ne ſkaſheſh, ali
ſavolj ſhaloſtnih naſtopkov in kriviz,
ki iſ tega kriviga prizhevanja ali tega
laganja tebi ali bliſhnimu pridejo.

S' eno beſedo, kdor koli je tiſti,
s' kterim govoriſh, ne lagaj mu ra-
dovoljno nikoli ne, in ako bi tudi s'
tem kako veliko hudo ali kako veliko
neſrezho odvernſil. Ljubi pravizo in
reſnizo v' vſih ſvojih pogovorih. O ka-
ko lepo je mladimu zhloveku, ki ſe
ne ſpredersne nikoli kake laſhi govo-
riti! Pravizhni, pravi Modri, laſh ſov-
raſhi. Proſi torej Boga ſa gnado, de
te tega greha obvaruje, in mōli vezh-
krat kakor ſalomon: Moj Bog! odver-

ni od mojiga duha nizhémernost in
lashnive besede. —

Pervi sgled.

Kje se lepshi in resnizhnishi ser-
ze najde, kot je bilo serzé nekiga shkofa,
od kteriga s. Avgushtin govori? Ta je bil Firmus. Is ljubeshi je nekiga zhloveka per sebi sakril, ki so ga iskali umoriti. Poslanzi zesarjevi vprashajo tega shkofa, kje de je ta zhlovek. Jest vam nizh ne morem odgovoriti, jim rezhe leta sveti shkof, ker ne smem ne lagati, ne zhloveka isdati, ki ga ishete. Firmusa sdaj terdo pesté in martrajo, de bi od njega svedili, kje je tisti zhlovek, in she k' smerti ga peljajo. — Pa pravi jim: Terpeti in umreti samorem, pa govoriti ne smem, kadar bi bilo soper ljubeshen in soper resnizo. Pred zesarja ga postavijo, in zesar se sazhudi nad pravizhnostjo tega svetiga shkofa, ga nasaj poshlje, in tudi njemu, ki ga je per sebi skril, je sanesil.

Vidish torej v' tem sgledu, de je

in boljšhi umreti, kot le kako lash isre-
zhi, in ljubesen do blishniga raniti.

Drugi sgled.

V' tehle dveh sgledih bosh vidil
strafhno shtrafengo lashí. Nekteri be-
razhi frezhajo svetiga Jakoba, shkofa
v' Nisibi, in ga profijo, de bi jim
kaj podelil, de bi samogli enimu svo-
jih tovarshev pomagati, ki je umerl.
(To je bila gerda lash, sakaj tovarsh
je bil shiv, in se je le mertviga delal.)
Sveti shkof jim miloshno da, pa Bog
je njih lash in goljsijo shtrafal. V'
tem zhasu, ko pajdashi unimu, ki se
je mertviga delal, vštati velevalo, is-
pusti svojo dusho, in umerje v' resnizi.

Tretji sgled.

Šveto Pismo nam dopoveduje, de
sta se Ananija in Šafira, njegova she-
na, svetimu Petru slagala, in kar sa
shtrafengo padeta mertva pred njego-
ve noge. Boj se, de te Bog savolj lashi
ne shtrafa.

XIX.

Kako potrebno je dobriga spovednika in vodja imeti na potu v' svelizhanje.

1. Pot v' svelizhanje je teshak in nevaren pot, torej vodja potrebuješh, zhe hozhesh po njem hoditi. Zhe slepiz slepza vodi, pravi Šin boshji, oba v' jamo padeta; ravno tako tedej pade slepiz v' jamo, ki se samiga sebe vodi na potu, ki ga ne posná. Gorje temu, ki sam hodi, pravi Modri, sakaj zhe pade, nima nikogar, de ga vsdigne. Satorej naš sveti Duh tolikokrat uzhí, de ne sanashajmo se na svoje lastno rasvetljenje; de kdor se na svojo pamet sanasha, je nespameten; de to je le terma bedakov, se na se sanashati, in de se modri vselej in v' vsih rezheh po svetih pametniga zhloveka ravná. — Isvoli si torej, mladi kristjan, dobriga spovednika in rasvitljeniga vodja, de te k' svetosti napeljuje, in de ti bo stanovitne nauke v'

serze vtisnil; taziga ki ti bo vselej kasal, kaj ti je storiti, kaj opustiti, in in ki te bo spet nasaj vernil na pot v' nebesa, kadar bošh od njega odstopil; taziga, ki ti bo rasodel vse nevarne svijazhe sovrashnika, in te bo uzhil skushnjave premagati; ki ti bo v' slabe in nevarne drushine branil, in te poduzhil, kako shkodljive so; ki te bo uzhil se greha bati in Boga ljubiti. Glej vso to frezho bošh sadobil, zhe se dobrimu spovedniku voditi dasih.

2. Imej pa tudi veliko sposhtovanje do njega; on je vidni Angelj, is kteriga Bog sam tebi govori. Saupaj v' njegove svete in poduke, bodi perpraven jih spolnovati, in daj mu rajtengo od njih, kako se jih poslushish. Ne boj se svojih skushnjav, svojih pregresnikov, svojih pregreh in tudi narškrivniških njemu rasodeti. Vari se, de se ne pregreshish, kot neki ljudje, ki, kadar kaki vezhi greh storé, k' drugimu spovedniku k' spovedi gredó, ker jih je nekako sram svojimu navadnemu spovedniku ga rasodeti. Kdor

tako dela, mu spovednikova skerb nizh pomagala ne bo, in se v' nevarnost podá, v' veliko drusih pregreh in v' vezhno pogubljenje pasti. —

Imej do svojiga spovednika saupanje, kot otrók do ozheta, ali bolnik do svojiga sdravnika; rasodeni mu vse dobro in vse hudo, ki je v' tvoji dushi; ne stóri nobene vezhi rezhí bres njegoviga sveta, posebno kader imash svoj stan spremeniti.

3. Pa de bosh taziga spovednika, tako svestiga in vnetiga vodja dobil, ga ne voli po nevedama, ali pa po besedah nekterih ljudi, ki le lahkih spovednikov ishejo, in rasglasujejo ojstre in modre spovednike. Isvoliti si ga morash, pravi s. Franzisk Salesi, smed deset tavshent, in ga od Boga si sprofiti. Prôsi torej Bogá is vsiga svojiga serza, de ti sposnati da, kteriga ti je odmenil. Hôdi tedej pred tega spovednika, ne is naturniga saupanja, temozh le savolj svojiga posvezhenja. Vezhi del je tvoj duhovni

pastir (domazhi gospod fajmashter ali kaplan) sa te nar boljšhi; sakaj

a. on te bolj, kot drugi posná, in ti bo torej bolj perpravne nauke po tvojih potrebah vedil dajati.

b. On je tudi bolj dolshan sa tvojo dusho pred Bogam odgovor dajati, kot drugi spovedniki, satorej bo tudi vezhi skerb imel, tvojo dusho k' Bogu perpeljati.

c. On ima savolj svojiga pastirskiga stanú tudi vezh gnade od Boga sa vse dolshnosti tega svetiga stanu ispolniti, in satorej mu Bog tudi vezhi luzh dodelí, tebe prav voditi in uzhiti.

Zhe imash pa gotove in pravizhne urshahe, ne pred svojiga duhovniga pastirja hoditi, vprosi njega, ali vprosi druge isvitljene ljudi, de ti kakiga spovednika nasnanijo, de bo po boshjim serzu; in kadar ga najdesh, ne sapusti, ne spremeni ga lahko bres posebnih urshahov. S' tem se gotovo nihzhe boljšhal ne bode, zhe hódí sdaj pred tega, sdaj pred tega spovednika

bres vfiga raslozhka. Zhe pa vender tvojiga spovednika ravno domá ni, stópi pred kteriga drusiga, sakaj njegov odhod naj te v' tvojih dolshnostih ne sadershuje.

4. Zhe je tvoj spovednik v' zhasih do tebe malo bolj ojster, ne goder-njaj zhes to, in ne sapusti ga savolj tega; sakaj le prekladki sdravniki sa-staranih ran nizh prav ne sdravijo. Zhe ti tudi kaj rezhe, kar ti ni vshezh, sej je to tvoj prid. Ako bi ti dopustil po tvojih mislih shiveti, bi ti slabo flushbo storil, ker bi te pustil v' tvoje pogubljenje dreti. — Kadar ti odveso odrezhe, ali te odlo-shí, ker si v' gresihni navadi, ali v' blishni perloshnosti greha, mu hvalo vedi; sakaj to storí sato, de se pobolj-shash in boshjih ropov ne storish. She sam morash, kadar se zhutish, de ne bosh lepfhi shivel, ali svojiga shiv-ljenja spreobernil, slasti zhe si v' ka-koshni nevarni navadi, spovednika pro-fiti, de te odloshí, de tako zhas sa-dobish, se s' obilnishimi molitvami,

in s' poboljšhanjem perpraviti svelizhanfko odveso sadobiti.

Spomni se nekiga posebniga sgle-
da, ki nam ga sveto pismo od Joasa
kralja pové. Tega kralja je velki du-
hovni Jojada v' boshjim strahu od sed-
miga do shtirdefetiga leta kojil in uzhil.
Te leta je grosno sveto shivel; in sveto
Pismo nam tudi urshoh pové, sakaj
je leta kralj tako sveto shivel. Joas,
pravi f. Duh, pred Bogam svetó shiví,
ker tako je bil poduzhen od Jojada,
velkiga duhovniga. Po smerti Jojada
pa nesfrezhni kralj na modre nauke
velkiga duhovniga ne porajta vezh,
se vsm nerodnostim pregreshniga shiv-
ljenja vdá, in tako si velike nesfrezhe
na glavo nakople, in shalofstno smert
stori. — Leta sgled te uzhi, kako do-
bro in potrebno je pametniga in do-
briga vodja na potu v' svelizhanje imeti.

XX.

Vsi kristjani, slasti pa mlajshi,
naj gredó vezhkrat k' spovedi.

Ni je lahko imenitnihi rezhí, de
bi je bilo vsm kristjanam sploh, slasti
pa mlajshim, bolj perporozhevati, kot
pogostne spovedi, in fizer sato:

1. Zhe tudi nekoliko zhasa samo-
resh shiveti, de v' smertni greh ne
padesh, vender se bres pogostnih spo-
ved veliko drusih pregreshtikov obva-
rovati ne bosh mogel, ki te bodo,
zhe jih v' nemar pustish, s' zhasama
v' smertne grehe perpeljali.

2. Bres pogostnih spoved se bosh,
bres de bi vedil, pregreshtnim nava-
dam vdal, in se v' greshtne perlosh-
nosti podal, ki menish, de so nedolsh-
ne ali nenevarne; in zhe ti kdo tvojih
nevarnost ne pokashe, te bodo kmalo
v' velike pregrehe sapeljale; — zhe
pa vezhkrat svojo vest kakimu spoved-
niku rasokrijesh, bosh skos njegove pod-
uke nevarnosti svojiga svelizhanja spos-
nal, in tako svojo nedolshnost obvaroval.

3. Vezhkrat te bodo velike skushnjave, slasti soper zhistost, opadale; in tedej je skorej nemogozhe se jim dolgo vstavljati in jih premagovati bres pogostnih spoved in bres podukov uzheniga spovednika. Glej, to je veliko sdravilo soper vse rane, ki ti jih tvoj sovrashnik v' serze vsekati sheli. Kdor sdravilo sanizhuje, bo v' nevarne bolesni padel, in is bolesni v' smert, pravi Modri. —

4. Sadnjizh je pogostna spoved tudi možhno sdravilo sa vse grehe, in szer a) sato ker je sveta pokora Sakrament, in nam torej gnado deli se greha varovati; b) sato, ker per spovedi ponavljamo sklep nizh vezh ne greshtiti, c) ker poduki spovednikovi greshtnika oshivljajo in unemajo, de Bogu svest ostane, in d) ker greshtnik rasodeva spovedniku svoje skushnjave, in sado-biva tudi brambo se jim ostavljati; in she samo letó ponishno sposnanje grehov je nekakoshno možhno sdravilo jih premagovati.

Hudobni duh se boji, de bi ne

bil rasodet. To je kazha, ki se rada skriva, kader hozhe pizhiti, in ki sbe-shí, kadar jo vidimo. On je kot ponozhni tat, ki se bojí, de bi ga ne vidili. Leta hudi duh nima hujshi pastí mlade ljudi pogubljevati, kot to, de jih mutaste storí, de skrivnost svoje vesti ne rasodenejo, ker od te nevarne molzhezhosti ne dobivajo ne pomozhi skushnjave premagati, ne perpomozhikov se greha obvarovati. — Greh, pravi sveti Bernard, se kmalo da osdraviti, kadar se rasodene; pa dalje ko se sakriva, bolj raste. Zhe ga torej rasodeneh, bo is veliziga majhen postal, zhe ga sakrivash, bo is majhniga velik srašel. O kako slep si, zhe pred sakramentam beshish, in se sakramenta bojish! to se pravi shivljenja se bati, in smerti svoje dushe iskati.

XXI.

Drugi nauki od spovedi.

1. Zhe imash kakoshno pregreshno navado, in zhe imash pogostne

fkufhnjave, hodi vsaki mefiz k' spovedi; zhe pa shelish bolj popolnoma biti, morash veliko vezhkrat k' spovedi iti, slasti zhe imash hujshi fkufhnjave.

Ne posnemaj njih, ki ne mislijo prej na spoved, kot de jih she fkufhnjava premaga. Ali ni to neumnost, pred na sdravilo ne misliti, kot de na sadnje she v' smertno bolesen prideh, ko 'bi vender s' ravno tem sdravilam lahko vfi ti nevarnosti ubeshal? Poslushi se sdravila, preden nevarno sbolish, pravi Modri.

Vari se tudi njih sgledov posnemati, kateri se potem, ko so she v' greh padli, spet na novizh v' greh sapeljati dado, in odlashajo spoved ali is bojezhosti in framote, ali is neskerbljivosti, ali pa, de priliko dozhakajo, ob kakim vezhim prasniku se spovedati. To je urshoh, de marsikteri v' nar vezhi grehe pade. Ne sgubi serzhnosti, zhe si enkrat padel; vstani, in uzhi se is svojiga padza, de morash s' vezhi fkerbjo sam nad saboj zhuti. —

2. Hudi duh ti bo tudi, de bi te

od spovedi odvernili, mnoge sadershike pred te postavljali. Sdaj ti bo pravil, de je vse preteshko; sdaj, de nisi sadoosti perpravljen; sdaj, de tebi ni treba k' spovedi iti; kateri drugikrat bo s'he kakoshno drugo pergodbo nakljuzhil. V' zhasih ti bo stud obudil do spovedi, in morebiti de bo skufhal te od nje odverniti s' nevarno framoshljivostjo, ki jo po navadi v' mladih gresnikih obudi, de se v' zhasih boje, de bi jih sa poboshne ne sposnali, ko jih vender nizh ni fram, sa rasujsdanze sposnanim biti. In, kaj bi pravil, ni je svijazhe, de bi je ne skufil, de bi te le od spovedi mogel odverniti. Pa v' imenu boshjim premagaj vse te soperstave, in sposnaj, de so te nar nevarnishki skufhnjave sovrashnika, s' kterimi te od svetih Sakramentov sadershati ishe.

3. Pred svojim pervim svetim obhajilam stóri splošno ali dolgo spoved; ravno tako tudi, kadar se perpravljaš svoj stan spremeniti. Zhe si bil tako nesrezhen, de si is framosh-

ljivoſti per kakofhni ſpovedi kak ſmer-
ten greh vedama ſatajil, morafh od
tiſtiga zhaſa vſe ſpovedi ponoviti, ſa-
kaj boſhji ropi ſo bile. Ravno tako,
zhe ſi vezh let v' navadnih grehih
ſhivel, v' pregreſhni navadi jeſe, ne-
zhiftoſti, pijanoſti, velikih kletev i. t. d.
ti ſvetovam vſe ſpovedi, ki ſi jih v'
takim ſtanu ſtoril, ponoviti; doſtikrat
je to tudi potreba; ſakaj ſpovedi ſtor-
jene bres poboljſhanja, de greſhnik
ſhe oſtane v' pregreſhni navadi, ſo
malo vredne, ali pa zlo nizh.

XXII.

She nekteri bolj raſlozhni na-
uki od ſpovedi.

1. Iſpraſhuj ſkerbno ſvojo veſt, in
ſlaſti zhes te grehe, kterih ſi bolj va-
jen. Iſpraſhuj ſe s' vſo odkritoſerzh-
noſtjo in ponishnoſtjo, pa vender ne
s' prevelikim ſtraham in s' neumno
nepokojnoſtjo.

Obudi potem serzhno grevengo, de fi s' njimi Boga rasshalil; pa grevenga bodi polna ljubesni do Boga, in saupljiva; prôfi Boga is zeliga svojiga serza sa odpushtanje svojih grehov, klizhi v' njegovo milost in sanashljivost, in terdno, kot pred sodbo boshjo, skleni, svoje shivljenje poboljšhati, in ne vezh greshti. Perstopi potem s' veliko zhashtitostjo in modrostjo k' spovednizi, in misli si, de gresht pred svojiga Bogá in svojiga sodnika, ga vprofit sa usmiljenje. Zhe morash pred spovednizo vezh zhasa zhakati, de k' spovedi pridesh, ne delaj si sato nepokoja, in ne rastresaj se; sadershi se ponishno in spodobno; moli Boga, ali pa beri kakoshne bukve, ki samorejo duha pokore v' tebi obuditi.

Rasodeni se spovedniku, in spovej se svojih grehov ponishno, odkritoserzhno, zhisto, raslozhno, in ne delaj nepotrebnih besedi. Dosti jih je, ki per spovedi veliko nepotrebnih rezhi raskladajo, in ki le prevezh ne-

potrebnih okolishin peršavljaajo; to je neumnost in sguba zhasa. Drugi pa so, ki is hudobnosti le pol od svojih grehov povedó, in zhakajo, de bi jih sa vse drugo spovednik isprasheval. To je spazhenost, ki dostikrat storí, de so spovedi nevredne in boshji ropi. —

Vari se pa posebno savedama kakoshen smerten greh per spovedi satajiti ali samolzhati. To se dostikrat sgodí od mladih gresnikov savoljo nekakih gerdih pregreh, ki se jih rasedeti ne upajo. Pregreshna sramoshljivost jim jesik saveshe, in jih tako dershi v' stanu boshjih ropov. Vari se v' to nesrezho pasti; boljshi bi bilo fizer sa tebe, de bi beliga dneva nikdar vidil ne bil.

Ne ishi tudi per spovednizi od spovednika zheshen biti, ali mu dopasti; temozh le ishi se od svojih grehov ozhistiti, in poduzhen biti sa vezhno svelizhanje.

2. Kadar se svojih grehov ispovesi, poslushaj skerbno nauke in svete svojiga spovednika. Ne delaj tako neum-

no, kot nekteri, ki takrat, ko spovednik govori, sbe svojo vest raskopavajo, in novih grehov ishejo. Leta smota te sna ob ves sad tvoje spovedi perpraviti.

Zhe imash kakoshno tesho ali stisko na svoji vesti, ali kak strah, ali dvo-me in nepokojnost duhá, se vselej s' saupanjem sanesi na poduke spovednika. To je goljsija in skushnjava sov-rashnika, ko bi mislil, de se nisi sadošti rasodel, de spovednik tvojiga serza sadošti ne sposná, ali pa, de se nad taboj goljsá; le ti se motish in goljsash. Ti se morash, bodi si kar hozhe, po vsi zeni spovedniku in temu, kar on sapové, všimu popolnoma podvrézhi; fizer se bo sovrashnik tega poslushil, dvo-me, strah in nepokojnost v' tebi obuditi, in te tako bolj in bolj v' smeshnjave pokopati. Zhe se torej ves spovedniku ponishno podvershesh, v' nobeni nevarnosti nisi, zhe pa se ne podvershesh, je vse v' nevarnosti. Dosti je sbe dobro poduzhenih kristjanov, ki imajo v' zhash take dvome, de pod njimi skorej si opešhajo. Bog

vse to perpušči, sato, de mu tako po svojim poduzhenji s' ponishnostjo in pokorshnostjo kakoshen poseben dar pernesó.

Preden ti spovednik odveso da, in ko jo zhes-te móli, prôsi Boga sa odpushtanje svojih grehov, s' serzhno grevengo, de si ga rasshalil, in s' terdnim sklepan, svoje shivljenje spreobniti. Dobro vedi, de bres serzhne grévenge ni odpushtanja grehov. Pa obudi jo vender bres nepokojnosti, in bres obupljivosti, in isrozhi se potem ves v' boshje usmiljenje.

3. Kar sadene nalosheno pokoro, poslushtaj dobro, kadar ti jo spovednik naklada; sprejmi jo s' sadovoljnostjo, in misli, de si sa svoje grehe veliko obilnisthi pokoro saflushil; spolnuj jo tedej bres odlashtanja in svesto. Špokorne dela, ki nam jih spovednik nanaloshí, so nam veliko bolj k' saflushenju, in veliko bolj k' pridu, kot druge, ki si jih sami naloshimo. —

Po spovedi obudi she enkrat serzhno shalošt in štud nad svojimi grehi, in terdno skleni se poboljšhati; serzh-

no premišljuj poduke spovednika, de jih bošh tolíko svestejšhi spolnoval.

Zhe si se takó spovedal svojih grehov bres hinavšbine in s' dobrim saupanjem, ali v' kakoshni dolgi ali drugi spovedi, in zhe va-nje ne padašh vesh, in zhe vender ti grehi tebi vezhkrat na misel pridejo, in te savolj njih she vest pezhe, je to dobro snaminje; satorej ne bodi nepokojen in ne ponavljaj spovedi. Greh, zhe tudi she odpushten, ne neha vender v' poboshnih serzih nepokoj obudovati.

David, Marija Magdalena, in sveti Peter so gotovo odpushtanje svojih grehov sadobili, in vender so jih bres nehanja objokvali; glej, to je resnizhno snaminje spokorjeniga serzá. Zhe smo torej greshili, nam ni druga zhi shiveti, kot v' sdihovanji in v' folsah.

Pervi sgled.

Ni ga fkorej sgleda, de bi sa spokornike in spovednike tolíko poduzhenja v' sebi imel, kot leta sdolej-

ni sgled, ki ga nam je neki duhovni
uzhenik povedal, od kteriga fizer ne
vém, ali je réf ali ne, pa ga vender
tukaj postavim savolj naukov, ki jih
v' sebi ima. Neki imeniten zhlovek,
ki svojih preobilnih zhimshev ali obrést
tirjati ni prenehal, in tudi svojih pre-
greh sapustiti ni hotel, ter savolj tega
od svojiga duhovniga pastirja, in tudi
od drusih spovednikov odvese ni mo-
gel sadobiti, najde na sadnje nekiga
spovednika, ki mu je rekel, de oni,
ki mu niso hotli odvese dati, so bili
le prevezh bojezhiga in tefniga serza,
in mu je tudi sveto odveso dal. H'
temu spovedniku je nekoliko let k'
spovedi hodil, in ga je tudi vezhkrat
h' kofilu povabil, Ko pa zhes neko-
liko let nevarno sbolí, tezhejo bersh,
to njegovimu spovedniku povedat, pa
med tem umerje. Ko je bil pa spo-
vednik ravno na potu k' njemu, se
mu po boshjim perpushenji ta zhlo-
vek perkashe, in ga vprasha: Kam
gredó, gospod Ozhe? Njih spovedovat,
pravi spovednik, sakaj povedano mi

je, de so v' nevarnosti. — Naj ne hodi jo delej, mu odgovori uni, fim she umerl, in fim pogubljen savolj grehov, ki so mi jih oni toliko let delati perpuštili. Oni so nekako urshoh mojiga pogubljenja. Oni so nevredni svete flushbe, ki jo opravljajo, in jo oskruni jo. Ako bi bili oni sa mo jo dušho vezhi fkerb imeli, ako bi mi ne bili tako s' lahkama svete odvese dajali, ako bi me bili bolj poduzhili, in mi perpomozhke svetovali se greha varovati, poslushil bi se jih bil, in bi bil tako svojo dušho reshil. Ker so oni torej toliko deleshni mojih pregreh, de so me savolj svoje neskerbnosti v' mojih nerodnostih shiveti puštili, je boshja praviza tudi njih k' ravno temu pogubljenju kot mene obfodila. — Tako govori leta perkasen, in glej, kar pod nogami spovednika semlja sasine, in obá poshrè.

Pajdash, ki je spovednika spremijal, ves prestermi, je od grose ves sgubljen, in osnani potem v' tistim kraji to strašno pergodbo. Leto per-

godbo je neki duhoven is Jesvitarške drushbe v' neki pridigi pred Albertam, velkim Knesam Estrajhškim osnanil; in ta pridigar jo je od nekiga modriga moshá flifhal, ki mu je rekel, de je te ljudi in kraje dobro posnal, kjer se je to godilo.

Drugi sgled.

Neki Ofizir od vojske, ki vidi, de je bliso smerti, prósi Gospod fajmashtra tiftiga kraja, kjer je zhesimo stanoval, k' njemu priti, in mu pravi: Zhaftitljivi Gospod, she vezh od trideset let je, kar v' pregrehah shivím; nikoli pred druge spovednike nisim hodil k' spovedi, kot pred nekferbne in pred take spovednike, ki so mi le ustrezhi hotli, in ki so mi v' moji rasujsdanosti shiveti dopustili, mislim torej, de so vse moje spovedi neveljavne savolj pomankanja grévenge in terdniga sklepa poboljšhati se; moji spovedniki bodo od tega pred sodbo boshjo odgovor dajali. Profim vas, de mi pomagata, de bi se od

zeliga svojiga shivljenja spovedati samogel; vidim, de je moja vest vsa smedena, in bojim se v' tem stanu umreti. —

Uzhi se is teh sgledov, kako nevarno je neskerbnih spovednikov nalash sato iskati, de bi mogel bolj rasujsdano shiveti, in kako moramo poduke tazih spovednikov ubogati, ki si persadevajo nas od nashih grehov odverniti. —

Tretji sgled.

Šveti Anton nam od nevrednih spoved neko shalofstno pergodbo perpoveduje. Neka dekliza, ofsemnajst ali dvajset let stara, sataji is framoshljivosti pred svojim spovednikom, neki nezhisti greh, ki ga je storila, in h' kterimu je bila sapeljana od neke tovarshize. Leta greh je njeno vest toliko raskazhil, in jo toliko grisel, de spati ni mogla. Vender pa framoshljivost ji ni nikoli perpuстила se tega greha spovedati. De bi samogla svojo vest umiriti, se v' klofhter podá, in

poštane nuna, ker misli, de bo v' tem klofhtu ojstro pokoro delala, in tako odpušhanje greha, bres de bi se ga spovedala, sadobila. Ko je bila na smertni postelji, ji ta greh prav posebno shivo pred ozhí stopi, bolj in bolj njeno vest plashti, jo strashno perpeka, in jo fili ta greh spovedniku rasodeti; pa vender se she boji, ga samolzhi, in v' tem strashnim stanu umerje. (Tako je ref, kakor kdo shiví, tako umerje, in kdor v' shivljenji svete sakramente nevredno sprejema, jih vezhi del tudi v' smerti po nevrednim sprejme.)

XXIII.

Od svetiga Obhajila.

Jesuf Kristuf nam je po svoji nekonzhni milosti Sakrament svete pokore postavil, de svojo dusho v' njem ozhishujemo, in odpušhanje svojih grehov sadobivamo. Pa she nekej bolj prezhudniga nam je on storil. Po

svoji nesapopadljivi ljubesni do nas, nam je v' prezhaſtitim Sakramentu preſvetiga Reſhnjiga Teleſa ſvoje telo in ſvojo kri ſapuſtil, de nam je hrana naſhe duſhe, de naſ v' gnadi obvarova, in de naſ v' vezhno ſhivljenje ſpremlja.

Šveto Obhajilo je torej nar bolj ſdajaven perpomozhik duſho ſvelizhati; in zhe imaſh reſnizhne ſhelje ſvelizhanje ſadobiti, ſi moraſh kolikor je v' tvoji mōzhi, vedno perſadevati, ſe vredniga ſtoriti, de boſh vezhkrat k' ſvetimu Obhajilu perſtopiti mogel. Kdor mojiga meſa ne jé, praví Jeſuf Kriſtuſ, in moje kervi ne pije, ne bo imel ſhivljenja v' ſebi.

To je tiſti ſhivi ſtudenſ, iſ kteriga ſamoreſh vſako pomozh obilno ſajeti, de ſi boſh lepih zhednoſt perdobival. Ti iſheſh modroſti, glej, vezhno modroſt v' njem ſadobiſh. Ti ſa zhiſtoſt proſiſh, in glej, ſamiga Boga zhiſtoſti v' njem prejmeſh. Ti potrebujeſh gnade, in glej, v' njem ſavſhivaſh darivza vſih gnad. Ti po-

trebujesh mozhi v' skushnjavah in nevarnostih, in tukaj sadobish kruh shivljenja in kruh mozhi. Nikar torej v' nemar ne pushaj gnad svojiga boshjiga svelizharja, ki se ti is neisrezhe ne ljubesni samiga sebe daja. To je snaminje, de nimash nobene skerbi sa svoje svelizhanje, zhe v' nemar pushash leta tako mogozhni in sveti perpomozhik, ki samiga sazhetnika svelizhanja v' sebi ima. —

De si ravno pa se ne more sploh zhas, kdaj je treba k' svetimu Obhajilu perstopiti, sapovedati, ker se more to po potrebah vsakteriga posebej goditi, ti vender rezhem, de je dobro po navadi vsak mesiz k' svetimu Obhajilu perstopiti. Zhe gresh pa she vezhkrat k' spovedi, bosh tudi od svojiga spovednika potrebne nauke sa sveto Obhajilo prejel, ki te bo k' njemu ali vezhkrat ali manjkrat perpushtil, po tem ko bo vidil, de imash gorezhnost k' njemu perstopiti, in si persadevash se v' resnizi poboljsati. —

Prepogostne ne bodo nikoli tvoje

svete obhajila, de se bosh le vselej sveto perpravil, in katolska Zerkev te tudi k' temu opominja. Kakor pa sdravje ne obstoji v' tem, de kdo velikokrat jé, ampak v' tem, de tekne kar zhlovek jé; ravno tako tudi svetost ne obstoji samo v' tem, de kdo pogostama k' svetimu obhajilu hodi, temozh v' tem de sveto Obhajilo vredno prejemlje. Shivi torej, pravi s. Ambrosij, tako svetó, de bosh vsaki dan ta nebeshki kruh sprejeti smel. Vari se pa, de nikoli svetiga Obhajila po nevrednim, ali v' kakoshnim smertnim grehu ne prejmes; boljshi bi fizer bilo ga nikoli ne sprejeti.

Zhlovek pa naj se samiga sebe poskusi, pravi s. Apostelj Pavel, in potem naj jé od tega kruha; sakaj kdor nevredno jé in pije telo in kri Gospoda, si jé in pije sodbo.

Leti sdolejni sgledi nas uzhé, kolika nesrezha de je, po nevrednim s. Obhajilo sprejeti, in boshji rop storiti.—

Zhe pogostama k' svetimu Obhajilu hodish, persadevaj si, se smiram

bolj in bolj tudi od malih grehov o-
zhišiti. Po sgledih svetnikov, ki jih
bosh nektele tukaj sdolej vidil, v' zha-
fih tudi sveto Obhajilo, de se bolj vred-
no perpravish, sa nekoliko dni odlô-
shi; in zhe te spovednik sam odloshi,
podversi se ponishno njegovi sapovedi.

Pervi sgled.

Kakoshen strah naf opade, kadar
se spomnimo boshjiga ropa, ki ga je
Juda storil, in shalostnih nastopkov
njegoviga nevredniga svetiga Obhajila.
Šveti Evangeli naf uzhi, de, per ti
prizhi, ko je Juda s. Obhajilo nevred-
no prejel, ga je hudi duh obsedil,
Juda prezej gre, in isdá Jesusa Kri-
stusa; po ti pregrehi obupa, in sam
sebi shivljenje odvsame. Glej, to je
sad perviga nevredniga svetiga Obha-
jila: uzhenza Jesusa Kristusa hudizh
obsede, Boshji Šin je isdan in prodan,
en Apostelj obupa in se pogubi! —

Drugi sgled.

Šveti Ziprijan, velki shkof v' Kar-

tagi, je bil sam prizha marfikake prezhudne pergodbe, ki se je po nevrednih svetih Obhajilih godila, in on nam jih v' svojih sgodovinskih bukvah popishe. — Navada je bila takrat tudi majhine otroke obhajati, in jim sveto Reshnjo Kri savshiti dati. Neko majhino deklizo, ki je she bila per perfi, na enkrat, ko jo hozhejo obhajati, strashna boshjast opade, in dekliza savriski, kakor ko bi se ji kosti lomile; in komej savshi je sveto Reshnjo Kri, jo prezej na novizh sazhne svijati in spet jo nasaj vershe. Leto dete je bilo she nedolshno, in she nobeniga greha ni storilo; pa nekteri malikovavzi so, de bi nashe s. skrivnosti v' framoto perpravili, temu otroku nekoliko kruha, ki so ga bili svojim malikam darovali, ushiti dali; in morebiti de ravno sato sveta Reshnja Kri v' ustih in v' telesu tega otroka ni mogla obstati, ki je bil tako ognjusen. O koliko manj samore Jesus Kristus obstati v' dushi s' smertnim greham ognjuseni! —

Šveti Ziprijan nam tudi dopoveduje od neke shene, ki se je grosno slo pregreshila, in ki je v' takim stanu k' boshji misi perstopila, in glej! komej savshiye sveto reshnje Telo, jo prezej nekej sazhne daviti, in potem, ko se je nekterikrat strashno sfresla, pade mertva na tla. — Takole, pravi sveti Ziprijan, Bog nektore she na tem svetu strashno shtrafa, de nas taki shalofni sgledi se enakih grehov varovati uzhé.

Šveti Ambrosh je svojimu Diakonu Geronziju prepovedal k' svetim skrivnostim perstopiti, in sveto Obhajilo sprejeti, dokler se ni s' dolgo in ojsiro pokoro spokoril sa nektore nizhémerne in nespodobne besede, ki jih je govoril.

Šveti Janes Krisostom je miril neka dva zhloveka, ki sta se prepirala, pa jih ni mogel spraviti; in ko je vidil njih terdovratnost, je bil nekoliko v' svojim serzu nejevoljin. Leta nejevolja v' njegovim serzu je bila fizer sad njegove ljubeshni, vender fi ta dan ni upal svete Mashe brati, in tudi ne

svetiga Obhajila prejeti, savolj tega, ker je bilo njegovo serzé nepokojno, ki mora vender polno mirú biti, kadar hozhemo Jesusa Kristusa sprejeti.

Vari se torej k' boshji misi perstopiti, kadar imash kakoshno radovoljno jeso v' svojim serzu.

Sveta Teresija je djala, de jo v' vsm preganjanji in terpljenji nobena rezh toliko ne poshivlja in s' serzhnostjo ne navdaja, kot sveto Reshnje Telo; v' svetim Obhajilu je ves svoj trosht, vse svoje polajshanje in vso svojo mozh sadobivala.

Hôdi torej vezhkrat k' svetimu Obhajilu, hôdi rad k' Jesusu Kristusu, ki sheli se s' tvojo dusho skleniti; to de ozhisti se poprej s' ponishno in zhisto spovedjo, perpravljaj se s' poboljšhanjem, in te nauke spolnuj.

XXIV.

Poduki vredno sveto Obhajilo sprejeti.

Profi is serza pred ta vezher, in

slasti v' jutranji molitvi, Boga sa gna-
do, de bi leta presveti Sakrament sa-
mogel vredno sprejeti; de to sveto
Obhajilo, ki te ima posvezhevati, te-
bi ne bo v' pogubljenje. Premišljuj
v' svojim duhu in v' svojim serzu leto
presveto opravilo, in rezi vezhkrat sam
per sebi, kar je David rekel, ko je
hotel boshji tempelj sidati: O kako
imenitno delo je, s' kterim mislim
perpraviti hisho ne zhloveku, temozh
shivimu Bogu! Sares moj fin, Jesus
Kristus tvoj Bog je, ki mu imash v'
svojim serzu pozhivalishe perpraviti,
torej tako hisho mu perpravi, de ga
bo vredna! —

Kake pol ure pred svetim Obha-
jilam se pomudi, in se v' duhu sbe-
ri, in stóri te shtiri rezhí:

1. Ponishuj se is serza pred svojim
svelizharjem Jesusam, sposnaj se ne-
vredniga sato, ker je toliko visok, to-
liko svet; nevredniga sato, ker si to-
liko greshen, toliko revna stvar. Kaj?
je djal Šalomon, ko je tempelj issi-

dal, ali je mogozhe, de bo Bog hotel per ljudeh stanovati? —

2. Vprosi Jesusa sa odpushtanje svojih grehov, in rezi mu, kot sveti Peter: Ah Gospod! odstopi od mene, ker velik grešnik fim!

3. Prosi ga sa gnado, de bi se s' zhišto vestjo, s' gorezho ljubesnijo, in s' vnetimi sheljami mu svest ostati, s' njim skleniti samogel. In zhe kake molitvize sa sveto Obhajilo snafh, moli jih s' andohtjo in gorezhnostjo.

4. Kadar pride ura svetiga Obhajila, prenehaj s' svojimi usnimi molitvami, perstopi k' boshji misi s' pametnostjo, s' sramoshljivim po sebi obernjenim pogledam, in ne ruj in ne suvaj se, de bi bil prvi per svetim Obhajilu. Moli Jesusa Kristusa s' shivim savedam, de si ga nevreden; prejmi s' ljubesnijo, s' saupanjem in globoko ponishnostjo tega Boga nebes in svelizharja tvoje dushe.

Po svetim Obhajilu ne vsemi prezej bukviz v' roke, temozh pomudi se nekoliko zhafa s' svojim Svelizhar-

jem, ki ga imash v' svojim serzu, in stóri to le:

1. Môli njegovo breskonzhno velikost in njegovo prevelizhastvo is zeliga svojiga serza. Šposnaj svoj nizh in ponishuj se pred Jesusam is zeliga serza.

2. Sahvali se mu sa toliko dobrotnost, de se je k' tebi ponishal, in rezi: Ôd kod mi pride zhašt, de moj Gospod mene obiskat pride? Šposnaj, de si tolike gnade nevreden.

3. Prôfi ga na novizh sa odpushtanje svojih grehov, spremisli, kolika nehvaleshnost je to, tolikiga Boga rashaliti, ki se ti s' toliko ljubesnijo in s' toliko prijasnostjo vshiti da. Obljubi mu, de ga hozhesh ljubiti, in de te nobena stvar od njega vezh ne bo mogla lozhiti. V' leti srezhni uri, v' kateri svojiga svelizharja v' sebi imash, mu potoshi vse potrebe svoje revne dushe.

Profi ga sa pomozh njegove gnade, de bosh samogel svoje skušnjava premagati, svoje saveše rastergati, in svoje hudobne navade sapustiti, in

tako v' zhednostih rasti. Rezi mu, kakor bolni v' svetim Evangelii: Gospod! ako hozhesh, me samoresh osdraviti; ali pa, kar je Jakob rekel: Gospod! ne ispuštim te, dokler mi svojiga shegna ne das.

4. Sahvali se mu sa gnado, ki ti jo je storil, de se ti je vshiti dal; in daruj mu v' sahvalni dar svojo dušo, svoje mozhi, in vse, kar imaš in premoreš, de bi ga le she bolj mogel ljubiti, in mu she bolj flushiti. Stori vse to s' veliko gorezhnostjo in s' veliko andohtjo. Zhes vse to ponovi svoje svete sklepe, in obljubi mu is zeliga svojiga serza se poboljšhati, svoje hudobne navade sapuštiti, in grehu se sa vselej odpovedati.

5. Hôdi potem is zerkve s' vso pametnostjo; bodi tisti dan bolj poboshen, in bolj sbran per vsih svojih opraviilih. Bodi per boshji besedi, bodi per vfi boshji flushbi; odmeni si, zhe je mogozhe, nekoliko zhasa, de bosh kaj svetiga bral, ali pa svetorefhnje Telo obiskal. Nikar se ta dan

s' vřimi ljudmí bres potrebe in dolshnosti ne pogovarjaj, temozh s' kakimi bogabojezhimi. Govôri le kaj pametniga, ali od kaj bořhjiga, in to bodi tvoje nar vezhi veselje tiřtiga dneva.

XXV.

Kaj je řtoriti, ko vřtaneřh ali řpat greřh, kako zhes dan moliti, in se sadershati.

Pervo uro řvojiga dneva řhe Bogu polvezhuj. Grosno nehvaleshen bi bil, ako bi jo hudizhu daril. Bog tirja od tebe tvoje řerzé, in hudizh ga tudi řheli imeti; in řme se rězhi, de tega bo, kterimu ga bořh nar poprej dal, pravi ř. Janes Klimak.

Kadar se řbudish, bodi tvoja pervamisel ř Bogu darovati, tvoja pervabeseda ime Jesufa in Marije, in tvojepervo opravilo řveti krish. — Kadar je zhař vřtati, ali kadar te poklizhejo, vřlani naglo, in ne mudi se dolgo.

Misli si, de te Jesus Kristus klizhe, in de ti on pravi: Moj sin, moja hzhi, vstani is ljubeshni do mene. In tudi ti prezej sam per sebi rezi: Vstani moja dusha, glej spet ti Bog da en dan, de njemu slushish, morebiti bo ta sadnji dan tvojiga shivljenja. Rezi svojimu telesu: Vstani, revno telo, zhas je, de sa Boga delash. Vse mi shegnano vodo, in profi Boga, de tvojo dusho opere in ozhisti, in de ti tvoje grehe odpusti, slasti te, ktere si morebiti po nozhi storil. Kardar se oblazhish, bedi smiram tako framoshljiv, de te nihzhe v' kaki nespodobnosti najdil ne bo. Imej v' zhasi svoje telo, in ne delaj nespodobnih pogledov.

Molitve svoje nikdar ne samudi in ne sgreshi. Bog je kdaj poshiljal Judam mano, de jih je hranil in krepzhal, pa le v' jutru so jo mogli pobirati, de se uzhimo, de moramo slasti v' jutru s' molitvijo gnade nebeshke iskati, de bi svojo dusho okrep-

zhali soper pregrehe, v' ktere bi zhes dan lahko padli.

Pa ne delaj svoje molitve s' rastresenjem; molitev bres andohti ni molitev, ampak saframovanje. V' svoji jutranji molitvi se po teh shtirih naukih ravnaj:

1. Poklekni pred svojiga Bogá, moli ga svojiga nar vikshiga Gospoda Štvarnika, od kteriga dobivašh biti in shiveti; obudi serzhno ljubesen do njega, in s' njim se skleni.

2. Sahvali se mu po Jesusu Kristusu sa vse gnade, in slasti sa to, de te je ustvaril, de njemu flushish in si nebesa perflushish; de je dal svojiga Šina, de te je odreshil, in de ti je dal v' pravi veri rojenimu biti. Posebno pa se mu tudi sahvali, de te je zhes nozh varoval in obvaroval vse nesreže. Ah, kje bi bil, ako bi bil to nozh umerl! Ah morebiti she v' pekleniskim ognji! —

3. Daruj Bogu svoj dan, svoje dela, svoje opravila in svoje terpljenje. Ponavljaj vezhkrat zhes dan to darova-

nje, zhe ne morešh drusih bolj spokornih del Bogu darovati, daruj mu vsaj v' duhu pokore svoje dela. Bog jih bo sprejel v' sadoštilo sa tvoje grehe. O sakaj s' svojo sanikernostjo sam sebi saflushenje in sad svojih del kradesh?—

4. Prosi ga pa tudi sa gnado, de bi samogel svoj dan v' njegovo zhašt oberniti. Prosi ga, de te poshegna, de te rasvetli, de te spremlja s' svojo gnado po vsih tvojih opravilih, slasti de te greha obvarje; in tudi ti od svoje strani mu obljubi, de v' nobeniga nozhesh pervoliti. Sadnjizh perporozhi se Marii Devizi, svojimu s. Patronu, in svojimu Angelju varhu. Moli potem Ozhenash, Zhesheha si Marija, Vero, Litanije prefladkiga imena Jesusa, in druge molitvize po svojih potrebah. —

Švetovam ti, de vsako jutro vsaj kaki firtelz ure po svoji molitvi svoje svelizhanje premishljujesh, ali de kakshine take bukve s' andohtjo beresh, de si tako kake posebne nauke v' serze vtisnesh, po kterih hozhesh shiveti,

in terdne fklepe obudish, zhes dan ne vezh paſti v' ſvoje navadne grehe, in ſe poboljšhati. Gotovo svelizhanja ne boſh ſadobil, zhe na-nj miſlil ne boſh; ſakaj delo svelizhanja je tako opravilo, ki ga je treba dobro premišljevati. In koliko zhaſa po nepotrebnim zhes dan poſhtentaſh, ſakaj bi v' jutru ſam ſebi kakiga ſirtelza ure ne pervoſhil, de bi nekoliko premišljeval nar potrebnišhi rezh, ſavolj ktere ſi na ſvetu.

Pa kakor je treba dan dobro ſazheti, ga je tudi treba dobro konzhati. Bog je v' ſtarim Sakonu vezherne in jutranje daritve ſapovedal, de naſ uzhí, de zhe hozhemo Boga po dolſhnoſti pozhaſtiti, ga moramo kakor v' jutru, tako tudi na vezher moliti. Zhe pa je le mogozhe, naj ſe vezherna molitev vſelej v' druſhini s' zelo druſhino opravlja. Zhe ſta dva ali zhe ſo trije v' mojim imenu ſbrani, ſim jeſt med njimi v' ſredi, pravi Jeſuf Kriſtuf. Po letih naukih pa vſelej ſvojo vezherno molitev opravljaj:

1. Môli Boga, in sposnaj se nevredniga pred njegovo velizhastvo stopiti, pred katerim Angelji trepetajo; tedej obudi ljubesen is ze le svoje dushe.

2. Sahvali se mu sa vse gnade, slasti sa to, de te je toliko nesrezh in grehov obvaroval. Sahvali se mu tudi sa vse krishe, ki ti jih je poslal, slasti sa te, ki si jih is ljubeshni do njega voljno prenesil.

3. Prosi svetiga Duha, de te rasvetli, in ti sposnati da grehe, ki si jih ta dan storil. —

4. Tedej isprashuj nekoliko svojo vest, in skusi prevdariti, kako si dan dopernesel. Rezi sam per sebi. O glej moja dusha, spet je en dan minil; kako sim danf shivel? — Kaj sim govoril? — Kaj sim mislil? — Kaj me je skushalo? — Od koga sim slishal govoriti? — V' kaj sim pervolil? — H' kterimu grehu sim druge sapeljal, ali jim perpustil ga storiti? — Kaj sim storil sa Boga? — Ali sim kaj poterpel danf is ljubeshni do njega? — Ali sim se danf kake zhednosti vasil? — — Ah, glej! dan

je minil — v' posabljivosti na Boga, bres ljubeshni, — bres poterpeshljivosti. Ako vse dni svojiga shivljenja tako sgubim, kakshino saflushenje sa nebesa bom na sadnjo uro najdel? — Zhe torej vsak vezher takole premish-ljujesh, in svojo vest prevdarjash, kinalo se bosh na boljshi obernil, in gotovo bosh pred boshjo sodbo lahko obstal. Isprashuj se, pravi Modri, in presojuj samiga sebe, preden de Bog tvojo vest preishe, in tebe sodi; in usmiljenje bosh najdel, kadar ti bo pred njega v' sodbo stopiti. —

5. Po isprashevanji vesti profi Boga sa odpushanje grehov, ki si jih zhes dan storil, in terdno skleni, nikoli vezh ne va-nje nasaj pasti. Zhe se spomnish, de si zhes dan kak smerten greh storil, o moj sin, kolika nesre-zha sa-te! ne nehaj prej moliti, kakor de ga obshalujesh in objokash is zeliga svojiga serza, de bi tako po svoji grevengi odpushanje sadobil; in prej ko moresh, pojdi k' spovedi se ga obtoshit. Pazh prav slep in prav ter-

dovraten bi mogel biti, ako bi shel spat, dokler fi she sovrashnik boshji. Sares boljshi bi bilo s' gadam v' nedrii spat iti, ali pa na kraj kakoshniga bresna, kot le s' enim samim smertnim greham spat iti. Ako bi v' tem stanu v' svojim spanji umerl, — ah v' pekel bi prishel! — O kristjan! prevdari torej to resnizo!

6. Potem, ko Boga sa odpushtanje profish, isrôzhi se mu v' njegovo sveto voljo; sporôzhi mu svoje telo in svojo dusho, in prôsi Bogá, de te to nozh obvaruje vsih nesrezh, slasti pa greha in sapeljevanja hudizha. Ne posabi pa tudi Marije, svojiga Angelja Varha, in svojiga Patrona profiti, de te varovajo; môli Ozhe nash, in kake druge molitvize; daruj svoje terpljenje Bogu, sa vernih dushe v' vizah. Škleni tedej leto sveto opravilo s' kakoshnim poboshnim branjem, de tako kake svete misli dobofh, ktere bo tvoja dusha premishljevala, ko bofh leshal. —

7. Ne prehitì is mehkushnosti ure spanja; pa tudi is sanikernosti prepos-

no ne hòdi spat. Preden gresih spat, pròsi svojiga ozheta in svojo mater sa sveti shegen, in oni naj ti ga nobeni vezher dati ne odrekó; de tako popravijo pohujshanje in kletve, ki so jih morebiti zhes dan nad taboj storili. Kadar se slazhish, ne kashi se ne pred saboj, ne pred brati in sestrami ne-framniga.

8. Zhe starshivelijo, de bi vé manjshi deklize s' manjshimi brati skupej leshale, ali pa s' drugimi fantizhki, de si ravno so she grosno mladí, stórite, kar je mogozhe, in prosite, de bi se to ne sgodilo; in matere naj tega nikoli ne terpé. Ravno takó naj tudi otrozi per svojih starshih v' eni postelji ne leshé, de si ravno so majhini. Obóje je nespodobno, in nasledki so dostikrat grosno shaloštni.

Kadar se v' posteljo vleshesh, misli si, de to je tvoja smertna postelja in tvoj grob, de so rjuhe tvoje merlishke pogrinjala, in de je spanje podobna tvoje smerti. Štori sveti krish, pokrôpi s' shegnano vodo svojo pesteljo,

poklizhi Boga, in prôfi ga, de te obvaruje vſiga ſapeljevanja ſovrashnika. Ko ſi v' poſtelji, isrezi ſhe enkrat s' andohtjo preſvete imena: Jeſuf, Marija in ſ. Joſhef. Preden ſaſpiſh, môli Jeſufa na krishi raſpetiga, ſkleni ſe s' njim in rezi: O moj Bog in moj Ozhe, v' tvoje roké perporozhim ſvojô duſho! Zhe ſe po nôzhi kaj ſbudish, prezej ſvoje ſerzé k' Bogu povs-digni. —

Komur pa je ſvelizhanje ſareſ per ſerzu, ta ſe ne ſadovoli le ſjutrej in ſvezher moliti; tudi po dnevi ſhe kaj poboshniga dela. Torej ti ſvetovam, ſi vſaki dan nekaki ſveti red poſtaviti, po kterim ſi persadevaj ſvoje ſhivlje-nje ravnati. Bres taziga reda, bres poſtave ſhiveti, ſe pravi tje v' en dan ſhiveti, ſhiveti bres ſaſluſhenja ſa vezh-noſt.

Torej kolikor je mogozhe, imej gotovo uro ſa vſtati, ſa ſpat in k' je-di hoditi, ali boljſhi rêzhi, pokorſhi-noſt bodi tvoja poſtava. Imej kake go-tove molitvize ſa vſaki dan, poſtavim:

k' zhaſti Kriſtuſoviga terpljenja, ali Marije Devize. Hodi, zhe kolikej moreſh, vſaki dan ſveto reſhnje Telo ob- iſkat; ali kaj pobošniga beri, in poſebno vezhkrat ſvoje ſerze k' Bogu povſdigni; in ſi kaj perterguj, ali daj zheſ teden kaj vezh, zhe moreſh, vbogajme. Takole, po takim ſvetim redu ſhiveti, ſe pravi ſhiveti Bogu, je rekel neki ſveti ozhe. Pomni dobro, moj ſin, de gotovo nobeni dan tako frezhen ne bo, kot dan tako do- perneſhen, namrezh v' boſhji flushbi in v' boſhji drushbi, in de ga ni bolj neſrezhniga dneva, kot dan v' grehu in v' poſabljivoſti na Boga ſgubljen.

Pervi ſgled.

Ni ga nauka bolj veſeliga, kot nauki Jeſuſa Kriſtuſa od molitve. Glej- te, neki dan ſvojim Apoſteljnam pravi, ſhe tako dolgo ſim per vaſ, in vonder ſhe nizh niſte v' mojim imenu profi- li. Bres prenehanja molite! Potem jim perſtavi: In ſa kar koli bote Ozhe- ta v' mojim imenu profili, ſaupajte,

uslišhani bote. — Ah Gospod! mu pravijo Aposteljni, uzhi naš moliti. In on jim pravi: Takole molite: Ozhe našh, kateri si v' nebessih! — i. t. d.

O kako lepa je ta molitev (Gospodova molitev namrezh), in koliko premore! sakaj sam Jesus Kristus naš jo je uzhil. Sares nikoli je ne moremo prevezh moliti; satorej môli jo rad, in v' zhasi jo imej, bolj kot vse druge molitve.

Jesus Kristus jo je molil, de nam je s' tem sgled dal. Potem ko je ljudstvo zeli dan uzhil, in Boga povelizheval, je ponozhi dostikrat v' molitvah in proshnjah prenozheval. Kako naš mora torej sram biti, pravi s. Ambrosh, de tako malo molitev ljubimo, ko vidimo, de Bog sam ze le nozhi sa naš móli! —

Drugi sgled.

Le s' molitvijo je sveti Anton k' toliki svetosti dorastel. Toliko snotranje sladkosti, pa tudi toliko veselja je do molitve imel, de je dostikrat zeli dan

molil, in je potem vender še zele nozhi boshjo dobrotnost in boshjo velikost premišljeval, in ko je leta sveti pufhavnik v' jutru spet sharke soln-za sagledal, je saklizal: Ah lepo solnze, sakaj si prishlo mene motit? Leta švetnik je djal, de je svet, kakor kake velike bukve, is kterih tudi nar priprostishi zhlovek samore Boga sposnati in ga moliti se uzhati; sakaj vse rezhí, ki jih vidimo, so stvari boshje, ki naš Bogá spomnijo, in naše serze k' Bogu povsdigovajo, in naš prezhudno boshjo mogozhnost, dobrotnost in velikost sposnati uzhe; pa kaj ko pred temi bukvami le pre radi svoje ozhi saperamo! Vse stvari, roshe, svesde, nebo in semlja nam osnanujejo Boga, in nam po svoje od njega sprizhujejo; to de savolj svoje hudobije in slepote jih sasilhati nozhemo!

Hudi duhovi so vse svoje mozhi napenjali, de bi bili svetimu Antonu tudi kakoshen štud do molitve obudili, smotnjave in rastresenje so budili v' njegovim duhu s' mnogimi perkas-

nimi in podobami. Vsih vas se ne bojim, jim je s. Anton rekel; kadar sim s' Bogam sklenjen, sim bolj mozhan, kot vi vsi, in kaj se mi bo she bati? —

Zhe kdo rad móli, in je s' Bogam rad v' drushbi, je snaminje, de je sa svelizhanje she nekako odvoljen; in njegova dusha je mozhnejshi, kot ves peklenški bresen. Vender pa, zhe imash nekaki štud do molitve, ali kako so-pernost, ali rastresenje, ali de ti je molitev predolgozhasna, ne obupaj, in ne sgúbi savolj tega vsiga serza; sakaj tudi nar vezhi svetniki so to dostikrat imeli. Rastresenje ti ni shkodljivo, kadar ga nimash rad; kaj she, she k' saflushenju ti je, kadar ga premagujesh.

Tretji sgled.

David, veliki kralj, je dobro sapopadel, de mora nar perva skerbz hloveka biti, Bogu zhasť in hvalo dajati, in mu flushiti. Satorej je vsako jutro sapoved dal, de naj nobeden Bogá, ne v' njegovim poslopji, ne v' njegovim

kraljestvu nikar ne sháli; in kadar je sposnal, de je kdo smed njegove družine ali smed njegovih flushabnikov v' kako nerodnost padel, je savolj tega shaloval, in se jokál. Molitev mu je bila toliko per serzu, de je vsako nozh vstajal Bogá molit, in je skorej pol nozhi nad svojimi grehi sdihoval, tako, de so vsako jutro njegovo posteljo s' solsami potroseno najdli. Pa vse to mu ni bilo she sadošti, de bi Bogu svojo ljubesen in svojo gorezhnost skasal; ojštro podleko je nosil, skorej vsaki dan se je postil; in desiravno je vsaki dan Bogu svoje daritve daroval, je vender tudi she vsaki dan sedemkrat v' samoto stopil, de je Boga molil in profil; in per všim tem ni nehal svojiga velkiga kraljestva vladati, in je bil vezhkrat vajvoda per svojih vojskah, de se je s' sovrashniki boshjiga ljudstva bojeval.

Kaj porekó per tem sgledu maršikteri ljudjé, ki nimajo tako velikih oprayil, kot leta veliki kralj, in ki si skorej nikoli zhasa ne dajo, Boga

moliti, ki nimajo nobene gorezhnosti med svojo drushino boshjo zhašt ohraniti, in ki na to malo porajtajo, de so Bogá rasshalili. Kdor koli nima gorezhnosti do molitve ali pa sa svelizhanje svoje drushine, tudi nima serza sa svoje lastno svelizhanje.

XXVI.

Kako se je treba med oblazhenjem sadershati, in od sramoshljivosti v' obleki.

Kadar se oblazhish, imej v' svojim duhu vselej svete misli.

1. Nasha obleka je shalosten nasledik greha, satorej le v' duhu pokore jo moramo na-se djati.

2. Nashe oblazhila (zhe so suknéne) so ostrishiki in ostanki neumnih shival, pod ktere nas je greh savigel; torej kadar jih na-se vsamemo, bodimo v' serzu ponishni in sgrévani.—

3. Nashe oblazhila so darí boshje

dobrotnosti, ki nam jih savolj nashiga fromashtva daje, ker vender tudi veliko drusih, ki so boljshi kot mi, nimajo s' zhem se oblazhiti; vsamimo torej svojo obleko is hvaleshnosti do Boga nase.

Kadar se oblazhish, vari se vedizhnih in nespodobnih pogledov po sebi, is zhasi do Boga, ki ti je v' prizho. Vari se, de tudi drugi kaj nespodobniga ne vidijo, in ne stopi pred nikogar, ne od tvojih ne drusih ljudi, bres de bi bil sramoshljivo oblezhen. Šveti Karl je bil v' teh rezheh tako sramoshljiv, de nobeden smed njegovih flushabnikov she perstov na njegovih nogah nagih ni vidil.

Ne ishi nikar posebnost v' svojim oblazhilu, in nikar ne posnemaj vsih sheg bres pameti, tvoje telo ti bodi kot daritev Bogú odmenjena, pravi s. Pavel, in ne raspakvaj se po rasvadah svetà. Sares, nektele shege so same na sebi nedolshne, take fizer smesh posnemati; pa so tudi nektele shege, ki le po mehkushnosti, po napuhu,

in po ofhabnosti (kofhatosti) dahnejo, in te se imenujejo shege svetá; njih nikdar ne posnemaj, v' katerim stanu koli ko si. —

Deklizhi, kadar se oblazhite, se nikar sheljno in vedizhno v' serkalo ali v' shpegel ne glejte, temozh le is potrebe ali savolj spodobnosti. Bodite vselej framoshljivo sagernjene, in ne filite svojih starshev vam oblazhila zhes vash stan dajati; bodite smiram v' pametni sredi, to de vselej snashno oblezhene, pa bres posebnost. Nesnaga ali umasavnost je greshna, in je snaminje lenobe. Jesus Kristus, pravi sveti Bernard, je fromake ljubil, pa umasanzov ni ljubil.

Nikoli se ne more vam sadosti narozhvati, vam mladi kristjani, slasti vam mlade deklize, de se framoshljivo in vselej pametno nosite. Nizhemernost, lishp v' obleki in gisdost (kofhatost) je skorej nar vezhi popaka vashiga spola, in nar vezhi nevarnost svojo framoshljivost sgubiti. Bolj ko si persadevate svoje telo lishpati,

bolj svojo dušho v' nemar pufhate ;
bolj ko shelite s' svojim obnašhanjem
in s' svojo lepoto svetu dopasti, bolj
šte ostudne pred boshjim oblizhjem.
O kolika smota je iskati stvarnem do-
pasti, in v' boshje sovrashtvo priditi. —

Te, ktere rade gole vrata in gole
rame kashejo, imajo smertni greh, in
matere, ktere she malim hzhérkam to
perpušté, tudi niso bres greha. In take
shenske, ki se tako nosijo, pa pravi-
jo, de sraven nimajo nobenih slabih
namenov, naj vedó, de, desiravno njih
namenit niso pregreshni, je vender njih
djanje gresno ; in motijo se, zhe mi-
slijo, de v' teh rezheh nizh ne gre-
shé ; sakaj, de si ravno same nimajo
slabih namenov, vender s' tem prili-
ko dajajo drugim k' slabim mislim,
in tudi sa to bodo pred Bogam odgo-
vor dajale. Dekliza ali shena nespo-
dobno oblezhena, pravi s. Bernard,
je orodje, s' kterim Šatan dušhe po-
gublja. Šam peklenški duh takim v'
ozhéh, na obrasu, in po zeli podobi
rəsleda, de tako v' drusih nespodobne

poglede in sheljé budí. O v' koliki nevarnosti je vest deklize, ki nad takimi nerodnostmi svojih ozhí ne odprè! O kako strašhan odgovor bodo dajali taki starshi in spovedniki, ki se takim nemarnostim v' bran ne stavijo.

Torej, mlada kristjana, lete nauke fi k' ferzu vsemi:

1. Kar se je savolj trupla Mojsefa med Angeljam boshjim in med Šatanam nekdej godilo, se tudi sdaj she savolj tebe godí; Angelj boshji je hotel, de naj bo Mojsefovo telo pod semljo sakrito, de bi ga Judje sa Boga ne molili; Šatan pa ga je rasodeti hotel, in kraj odkasati, kjer je bil, sato, de bi ga bili Judje sa malika molili. Glej kerfhanfska sestriža, kaj se tudi savoljo tebe godí. Angelj boshji hozhe, de bi ti skrito shivela, in de bi ti ne imela sheljá, pred svetam se fkasovati; hudizh pa fi persadeva, tebe pred ozhí svetá kakor malika postaviti. Ti fi torej, kakor pravi sveti Hieronim, daritev hudizha, ki te hozhe likati, in lifhpati, in ozirati, in te

prijasno narediti, de bi te tako pred svet postavil, sato de bi s' nezhistimi pogledi in mislimi hudizha na tebi molili. Sdihvati mora mlada dekliza, kadar kakoshen mlad zhlovek svoje ozhi po nji obrazha; kako peklenfko hudobne pa so take, ki s' svojim nesramnim obnasljanjem in s' svojo koshato nizhemernostjo, nalash drugih ozhi love, in ki se smiram semtertje pohajajo, le sato, de bi se kasale. —

2. To se pravi, nekako se veri Jesusa Kristusa odpovedati, in imenu kristjana nezhaft delati, zhe svoje telo takole s' posvetno koshatostjo, s' napravo šatana, lishpash. She per svetim kerstu fi se vsimu napuhu in vfi koshati nizhemernosti odpovedala, in ta obluba, pravi sveti Hieronim, je narvezhi smed vsih obljub, in ti fi gnado svetiga duha in snaminje svetiga kersta le s' to dolshnostjo sadobila. Na dalej glej, Jesus Kristus ti je, ko te je h' kershanstvu poklizal, to sapoved dal: Ako ne postanete ponishni, kot otrozi, zhe svojiga mesa s' ojstro po-

koró in s' voljnim prenaslanjem svojih krishev ne bote krishali in mertvili, ne bote nikoli v' nebesa prishli. Ali se pa samore rêzhi, de deklize in shené, ki so prekosmato oblezhene, ki s' golimi ramami, s' golimi rokami, s' skodrano glavo, vse slifhpane, tazelnaste, in s' nizhémernimi lepotijami obloshe ne hodijo, ali se samore rêzhi, vprasham she enkrat, de so one ponishniga duhá, de so spokorniga serza, de svoje mesó krishajo, de so s' duham Jesusa Kristusa navdane? Ali ni takim bolj rêzhi, de so nezlast svoji veri, de Jesusa Kristusa niso vredne, in de niso vezh njegove? V' takim stanu so one stvarí hudizheve, pravi f. Ziprijan, in niso vezh stvarí boshje.

Matere, uzhenize, in vse, ki mlade deklize kojijo ali redé, imajo dolshnost takim raspakam se vstavljati; slasti pa imajo tudi take kloshterske, ki jih na reji imajo, to dolshnost. Per deklizah, ktere jim starshi saupajo, ne smejo nikoli prepovedniga duhá, tudi nobene nizhémernosti v' noshi

terpeti. Temozh uzhiti jih morajo, de bodo rade ponishne in framoshljive, in nikoli ne smejo perpušiti, de bi svoje perfi raskrile, desiravno bi bile she tako mlade deklize, sakaj nastopki take rasvade bi bili shalofni sa take otroke. Odrašhene bi mislile, de smejo tudi med svetam to štoriti, kar jim je bilo v' kloshtru perpušheno.

Zhe fi od boljiga stanu, se tudi po svojim stanu smesh boljshi nositi, to de savoljo tega ti ni perpušheno se bolj nizhémerno in koshto obla-zhiti. Ne likaj in ne lishpaj svojiga obrasa nemarno; gotovo leto smeshno raspakvanje Boga shali. Š. Duh skos ušta svetiga Petra in Pavla sapoveduje shenam in kerfhanskim deklizhem, de naj nikar svojih las ne sprevijajo, de naj slata in drusih kamenov po sebi ne rasobeshajo, in de naj predragih oblazhil ne nosijo. In s. Pavel posebno prepoveduje, de ne smejo v' zerkev boshjo med kerfhansko drushbo štopiti, zhe nimajo obrasa sagernjeniga. In sadnjizh, zhemú je vsa ta nizhé-

merna preobilnost v' oblazhilih in lepotijah, in vse to nesramno raskrivanje telesa? Zhemú le, kot de se svet pohujšha, de sromaki she bolj godernjajo, ki nimajo obleke, in ki od glada ali lakote merjó, sato, de se na nagnjusnim telesu kakoshne góspé vse sveti. Ako hozhesh knésovka biti, je djal s. Hilari neki gospej, ne nehaj kristjana biti; oblazhi se torej po keršansko, ne pa po neverško.

Ti pa, mladenizh, pomni, de ti nauki, ki so sdaj dani, ravno tako tudi tebe sadenejo, kakor drugi spol. Modri pravi: Ne sagledaj se v' koshato in preshivo deklizo; temozh rezi kot David: Ah Gospod, odvrazhuj moje serze in moje ozhí, de nizhémernosti ne vidiijo. Dekliza, ki ne misli drusiga, kot to, kako se bo koshato napravljala, de bi dopadla, gotovo ni vredna, de bi jo pogledal; zhe ti ima dopasti, naj ti dopade savolj svojih lepih zhednost, ne pa savolj svojih koshatih oblazhil. —

Kakor se morajo pa deklize bati,

de bi drusiga spola s' svojimi koshatijami in s' svojimi lepotijami ne pohujshale, ravno tako se tudi vi mladenzhi bojte, de s' svojimi posebnostmi sami njih pohujshvali ne bote. Saslišhite svetiga Klemenca, ki je bil smed pervih papeshev zerkve, in uzhenz s. Petra in Pavla, glejte, kaj on pishe moshkimu spolu, v' svojih naredbah Apostoljskih: Vari se, de se ne bosh tako nesramno oblazhil in napravljaj, de bi serza shen in dekliz sapeljeval. Zhe s' svojo sunanjo napravo v' njih nespodobne misli in shelje obudish, si tudi njih grehov kriv, sakaj ti si jim jamo skopal; tvoja obleka in tvoja vsa naprava jih je oslepila, jih je v' skushnjave perpravila, jih je ognjusila. — Satorej prepoveduje tudi sveti Hieronim materam, de ne smejo svojim hzberam perpuštiti se s' prenamikanimi in prekoshato oblezhenimi mladenzhi meniti, ker se je bati, de bi njih serza nevarno ne bile ranjene. Zhe se pa vsi ti nauki vam ne perlegajo, je snaminje, de ne sapopadete

svetosti svoje vere; torej vsemite si vsaj k' serzu lete sgleda, de vam bodo odperli vashe ozhi, sa velike refnize, ki jih she ne veste.

Pervi sgled.

Sgodbe zerkvene nam perpovedujejo, de so bile v' mestu Ptolomajs kerfhanfke deklize, smed kterih jih je bilo veliko imenitniga stanu, tako nedolshne in zhiste, de so se rajshi dale moriti, kakor de bi bile rasgernjene hodile. (Vediti je, de so takrat slasti deklize, kakor je bila she v' starim sakonu med Israelzi navada, kadar so shle med svet, svoj obras s' nekakim shlaram sagrajnale.) Dostikrat so si shnable preresale, ali svoje lizaranile, tako de so se gerde in strashne vsm dosdevale, kteri so bili tako nesramni, de so jih od bliso v' obras hotli viditi. Levam so jih metali, de so jih rastergali in sgrisli, ali pa trinogam, de so jih s' shelesnim orodjem rasmefarili; pa lete nedolshne deklize so rajshi vse to prestale, kakor

pa, de bi bile pervolile, de bi se njih telo s' nesramnimi pogledi gerdih ras-sujsdanzov ognjufilo. Oh, v' koliko framoto bo kdej ta sgled toliko nizhé-mernim deklizhem in shenam, ki se le smiram sato koshatijo in napravljajo, de bi se skasvale, in svojo lepoto prodajale.

Drugi sgled.

Ko bi se vse deklize, ki med svetam shivé, tako bale druge pohujshati, ali jih v' greh sapeljati, kakor sveta Koleta, koliko grehov, ki so jih same urshoh, bi tako odvernile. Leta mlada deviza je bila tako nedolshna in zhišta, de se je ravno toliko bala se ozhitno pokasati, kolikor imajo druge fkerbi se raskasvati. Ko neki dan v' neki drushbi saflisli, de jo nekdo savoljo njene lepote hvali, sazhne sdi-hvati, tezhe prezej pred svojiga Jesufa, pred-nj poklekne, ter joka in klizhe: O moj Bog, ali ne bo leta lepota, ki fi mi jo dal, morebiti moji nedolshnosti nevarna, ker se bo morebiti mar-

fikaka dusha nad njo pohujshala in pogubila? Ah Gospod! desiravno sim od svoje strani bres sadolshenja, vendar pogledi, ki jih drugi po meni mezhejo, samorejo njih dushe pred taboj ognjufiti. Koleta se od tega dneva ne upa vezh med drushine hoditi, in si persadeva s' posebnim pertergvanjem in postam svojo lepoto pogasvati, sato, de bi ne bila drugim v' pohujshanje. Njeno oblizhje kmalo otemni, in se je sushilo, kmalo na njem ni bilo drusiga viditi, kot le snaminja njeniga ojstriga posta in pokorjenja. In de se pred ozhmi sveta she bolj skrije, stopi v' klofhter svete Klare; in le shelje drugim mlajshim deklizam k' pravi svetosti pomagati, obudijo v' nji misli, regelze tega ordna tako prenoviti, de bi bile nune tega ordna pred ozhmi sveta sakrite. Vezh deshela prehodi, de leta sveti namen dopolni. Pride v' Besanson in Polinj na Franzoskim, ondi spolni svoj namen, in postavi svoj orden, in she dan danashnji (v' letu 1755) se ondi nje zelize vidijo. Ko

tako sveta Koleta svoje shivljenje v' ojštrim pokorjenji in v' gorezhi poboshnosti konzhá, umerje v' velikim mestu Gand, sheštideset let stara. — Kaj pravite k' temu sgledu ve posvetne deklize?

Namešt de se pred ozhi sveta prodajat nosite, in se s' tolikim koshatenjem ponujate, bi se imele bolj skrivati in obshalovati pregrehe, katerih ste vsaki dan savolj svoje nizhémernosti krive.

Tretji sgled.

Glej, to je neki sgled sadnjih zhafov, ki te uzhi, de neka mlada dekliza, ki se je nagibam gnade boshje vdala, je kmalo nizhémernosti sveta, in posvetne lepotije sapustila.

Neka mlada gospodizhna, ki je bila sizer umna in prebrisana, pa grošno posvetna, Angelika po imenu, 16 let stara, flishi nekiga pridigarja soper koshatijo in nizhémernost v' obleki pridigovati, in gre k' ravno temu pridigarju k' spovedi, in on ji je vse te

rezhi tako raslozhno dopovedal, in ji tako serzé omezhil, de prezej drugi dan ta gospodizhna, po nagibu gnade boshje, svoje nizhémernosti sapustí, in se prav lepo po kerskansko sazhne nositi. Mati, ki se ji leta sprememba prezhudna vidi, jo posvari, de se ne nosi tako kot druge. Angelika ji odgovorí, de ji je neki pridigar, per kterim je bila per spovedi, to prepovedal. Mati gre k' pridigarju, in ga vprasha, zhe je ref, de je njeni hzheri prepovedal se po lepshih shegah svetá nositi. — Ne vem, ji odgovorí pridigar, kaj de fim vashi hzheri rekel; pa tudi vam rezhem, de nam Bog ne prepoveduje se po novih shegah nositi, de so le te shege se nositi spodobne in nedolshne; pa Bog nam prepoveduje se po tazih shegah nositi, ki so nesramne, pregreshne ali nevarne. — Pa vender, prezastiti gospod Ozhe, ga vprasha gospá, ktere shege v' noshi imenujete pregreshne ali nevarne? Te le postavim, odgovorí pridigar, oblazhila prevezh raspete in prelepe

nofiti, svojo glavo prevezh gladiti, in masati, in kodrati, ali she kako drugazhi nizhémerno in neumno lasi prepletati; ali pa take oblazhila nofiti, ki so prebogate, ki le koshatost in prevsetnost rasodevajo. — Gospod pridigar ti gospej na dalej rasklada nevarnosti takih nosh in sheg, in pohujshanje, ki se savolj njih dostikrat godi. Ljubi gospod Ozhe, mu pravi ta gospá, ako bi bil mene tudi moj spovednik toliko poduzhil, kot oni, nikdar bi ne bila svoji hzheri tolike nizhémernosti dovolila, in tudi jest bi se bila bolj pametno vedla. Moj gospod spovednik je fizer grosno uzhen gospod, pa kaj pomaga uzhenost, zhe mi pa dopusti v' moji slepoti in v' toliki nevarnosti svelizhanja shiveti. — Ko leta gospá domu pride, pravi Angeliki: Ljuba moja hzhi, Boga sahvali, de si taziga spovednika dobila, in le ravnaj se po njegovih naukih. —

Angelika je imela she veliko vojsko prestati s' drugimi gospodizhnami, ktere so se ji sdaj posmehvale. Nar hujshi

vojško pa je imela preštati dva leta potem v' družini s' nekterimi Gospémi, ki so si po vsi mozhi persadevale jo nekako spet prevariti. Sakaj, ji pravijo, se ne nosiš kot druge? — Pa Angelika jim odgovorí: Sej nisim dolshna tako storiti, kot druge; tako se oblazhim, kot te, od kterih menim, de bolj po pameti delajo, ne pa tako, kot one, ki ne delajo po pameti. Kaj, ji pravi neka Gospá, kaj mé mar ne-spametno delamo, ali mar greslimò, zhe se takó nosimo, kakor nas vidish? Ja, odgovorí Angelika, gotovo greslite, sakaj vsaziga, ki vas vidi, vé pohujshate. Kar mene tizhe, pravi ta gospá, jest per vsem tem nimam nobeniga slabiga namena, ampak se po svoji navadi oblazhim; kaj je meni mar, zhe drugi hudobne misli imajo? to je njim greh. — Tudi njim gospá! je greh, odgovorí Angelika, sakaj oni jim k' temu grehu priliko dajajo; kakor je treba se svojiga greha varvati, ravno tako se moramo tudi bati, druge v' greh sapeljati. —

Pa zhe ravno je vse to prav, kar praviš, ji rezhe neka druga gospa, glej, ako se ne bošh tudi ti tako oblazhila in nosila, kakor mé, te bodo vse tvoje priyatlice sapuštile, in ti si ne bošh nikoli v' nobeno imenitnišhi drushino stopiti, ali na kaki bal iti upala. O, pravi Angelika, jest sim rajšhi v' drushini s' svojo materjo, s' svojimi sestrami, in s' drugimi pametnimi deklizhi, kot v' tazih posvetnih drushinah, kjer ni drusiga, kot igranje, opravljanje, in dolgozhasnost. Kar bale tizhe, so se mi grosno perštudili; she velikokrat sim bila v' njih v' nevarnosti se pogubiti; sej je drusih posvetnih deklizhev she dosti, ki tjekej hodijo, in pohujšhanje delajo, bres mene.

Pa vender, ji pravi spet neka tretja gospa, ti nashe shege sanizhujesh; in nam bi bila veliko bolj prijetna, ako bi se tudi ti nosila, kot mé. — Angelika pa odgovorí: Sares, jest se ne oblazhim sato, de bi dopadla, temozhle, de se pokrijem. Prava lepota mladiga deklizha ne obstoji v' lepih ob-

lazhilih, temozh v' lepih zhednostih. In gospá naj ne samerijo, de jim to rezhem, zhe oni tako mislijo, nima-jo prav kershanskih misel. Neka gospá she smed krivoverzov, ki je moje shlahte, mi je pred nekolikimi meszi rekla, de se je grosno savsela viditi, de se vezhi del nashe gospé tako ne-frameshljivo nosijo; in de ondi, kjer je ona domá, shené, in tudi imenit-nishhi gospé, tazih nespodobnih sheg nimajo, in de je gerdo, de se v' taki sveti veri, kakor je nasha, take ne-spodobnosti perpušté.

Neka gospá is te drushine, ki she do sdaj nizh ni govorila, (to je bila neka mlada grafinja), flishti, kar Angelika govori, in pravi: O ljuba moja gospodizhna, prav vshezh mi je, de si ti tazih svetih misel, in toliko raj-shi te imam; ohrani le té pametne in poboshne sheljé v' svojim serzu. — In potem se ta gospá oberne k' drugim gospém in pravi: V' resnizi, ali ni gerdó sa nas, de ta mlada gospodizh-na nam take lepe nauke daja, in de

ima tako veliko serzhnost memo nas? Glejte, njen sgled bo kdej naša pogúba. O kako slepe smo me, de svojo vest tako trapamo, de se vdamo, in po tazih smeslnih shegah nosimo! me smo prav marternize posvetnih neumnost, framoshljivost, premoshenje in svelizhanje sapravljamo, sato, de bi neumnim sladkazhem dopadle, ki se nam v' svojim serzu le posmehujejo.

Zheterti sgled.

V' svetim písmu se bere en grosno shalosten sgled strashnih nastopkov vedizhnosti in nizhémernosti neke dekli-ze. — Šveti Patrijarh Jakob, ki je bliso Sihema stanoval, je imel neko hzher, Dino po imenu, ktero je v' mladosti strahu boshjiga uzhil. Leta hzhi, pet-najst let stara, je imela od svojiga ozheta dovoljenje, se s' drugimi paj-dashizami sprehajati hoditi, in hodila je, pa tudi se smotila. Ko neki dan sagleda nektere mladenzhe in deklize Sihemške, je bila vedizhna viditi, po kakoshni shegi so te deklizhi oblezhe-

ne, in komej se mestu perblisha, kma-
lo skufi, kako nevarno je nizhémerné
rezhí rasgledovati, kadar se zhlovek
sam drugim ozhem prodajat nosi. Ne-
kteri Sihemljani jo vidiyo, jo posdiar-
ljajo, jo k' sebi sklizhejo, jo peljajo
v' mestu, in ondi sgubí svojo nedolsh-
nost. — Šinovi Jakobovi, njeni bratje,
to novizo saflishati, sklenejo savoli
framote sestri storjene se nad njimi
mashevati; prekanijo in opadejo Sihem-
ljane, jih vse pobijejo, in she njih
kralju ne sanesejo, in sashgejo ter po-
konzhajo mesto. Jakob, Dinin ozhe,
de bi shaloftnih nastopkov te pergodbe
ne vidil, se od tam v' drugo deshelo
preseli. —

Poglej, kaj nizhémernost in ve-
dizhnost mlade deklize storiti samore;
pomorjenje toliko ljudi, pokonzhanje
mesta, raspertje v' domazhi drushini,
in beg ozheta v' ptujo deshelo, —
to je bil sad te pregrehe. Uzhite se
kerfhanfke deklizhi is te pergodbe,
kako nevarno je, vedizhno svoje ozhi
pasti, in se drugim ozhem prodajati;

uzl
obl
sti
tuo
kte
vi
dr
mi
kra
sha

O

re
zh
v'
D
sti
na
O
p
zh

uzhite se, se pametno in framoshljivo
oblazhiti in nositi; bres lete skerbnosti
bote ve drugim v' pohujshanje, in
tudi vam bo hudizh jame skopal, v'
ktere bote padle, in se pogubile. In
vi mladenzhi, varite se in bojte se
drushine s' koshatimi in preliskpani-
mi deklizhi, sakaj Šatan sam se dosti-
krat njih prijasnosti poslushi, de va-
she serze ognjusi, in vas pogubi. —

XXVII.

Od andohti do Marije Devize in svetiga Joshefa.

Andoht do Marije Devize je neis-
rezhen dober perpomozhek Bogá prav
zhasiti, njegove gnade sadobiti, in
v' nebefa priti. Sa Jesusam je Marija
Deviza v' resnizi nashe nar vezhi zha-
sti vredna. Smed vsih stvari je ona
nar bolj sveta, nar bolj popolnama.
Ona je nasha sredniza in mogozhna
pomozhniza pred Bogam, in sgled vsih
zhednost. In savolj teh treh lastnost

jo moramo zhaſtiti, va-njo ſaupati in jo poſnemati.

1. Zhaſtiti in ſzer ſerzhno zhaſtiti moramo to zhes vſe ſ. Devizo ſavolj njene viſokosti in neisrezhene ſvetosti in ſavolj njene velike imenitnoſti, de je Mati boſhja, ki jo je Bog zhes vſe ſtvari povikſhal.

2. ſaupati moramo va-njo, ker ona per Bogu vſe premore, in je tudi polna dobrotnoſti do naſ. Ker je ona mati boſhja, ali bo torej njen ſin Jeſuf kdej kako njeno proſhnjo ſavergel? in ker je tudi naſha mati, ali nam bo torej ſvojo pomozh pred Bogam odrekla? Ona ſposna naſho revſhino, in vidi naſhe potrebe; proſhnje torej, ki jih ſtorimò, zhe jih s' ſ. andohtjo ſtorimò, ſo ji prijetne, in Bog jih uſliſhi. Nihzhe, pravi ſ. Bernard, ni ſhe v' to preſveto mater miloſti klizal, de bi ne bil po njeni perpomozhi ſadu ſvojih proſhnjá dobil.

Defiravno je pa Marija ſhe ſploh vſim tolike dobrotnoſti, ſe ſme vender rêzhi, de ima do mlajſhjih kriſtjanov

ſhe
ſti i
voj
ki j
per
na
ne
nov
jo t
obv
ſmo
bre
ſvoj
in
nje
pre
3
ſtiti
gan
le
ke
ſe
dob
Bog
ſhe
ſvet

pati in
hasti
savolj
etosti
ti, de
es. vle
er ona
polna
mati
Jesuf
rgel?
nam
ogam
hino,
torej,
lohtjo
g jih
d, ni
klizal,
i sadu
sploh
ender
janov

she posebno ljubesen, ker njih slabosti in nevarnosti posná. Ona vidi njih vojske s' pekleniskim sovrashnikam, ki jih hozhe ob nedolshnost in zhistost perpraviti; satorej je tudi njih posebna pomozhniza. Švete sgodbe so polne lepih sgledov tazih mladih kristjanov, ki so v' svoji mladosti s' pomozhjo te kraljize deviz svojo nedolshnost obvarvali in ohranili, in preprizhani smo od dolgoletne skušnje, de je bres shtevila veliko kristjanov she v' svoji mladosti k' veliki svetosti doraslo, in so s' frezhno smertjo svoje shivljene konzhal, le s' perpomozhjo te presvete matere boshje.

3. Pa zhe shelish Marijo prav zhaštiti in se njenih proshnjá pred Bogam vredniga šoriti, ni sadošti, de le nekte molitve poverhama in is kake navade nji na zhašt opravljašh, zhe se pa ne bojish s' pregresnim in hudobnim shivljenjem se ji sameriti. O Bog! kako predersno bi bilo tako zheshenje! — Ti shelish dopasti leti presveti materi, in s' svojim greham Bo-

ga shalish, ali se to ne pravi, si Šina in matere sovrashtvo flushiti?

Ako hozhesh torej resnizhen in svest flushabnik Marije biti, ravnaj se vselej po teh shtirih naukih:

1. Boj se zhes vse, se nji sameriti in Boga shaliti; ne ponavljaj njene shaloſti, de bi njeniga Šina shalil in svojo duſho pogubljal. Zhe si pa tako nesrezhen, de v' kak smerten greh padeſh, prezej k' nji nasaj pertezi, ker ona je tvoja fredniza, de te s' svojim Šinam ſpravi. Ona je perbeſhalifhe greſhnikov, ki h' njeni pomozhi perbeſhé, in ki imajo resnizhne sheljé se ſpreoberniti. —

2. Poſnemaj njene zhednoſti, in poſebno njeno ponishnoſt in zhiſtoſt, ſavolj ktere je Bogu toliko dopadla, in ne poſabi, de Marija le njih ljubi, in le njim ſoſebno pomagati sheli, ki te dve poſebne imenitne zhednoſti ljubijo, in ki ſi persadevajo ſe po ſgledu njeniga preſvetiga shivljenja ravnati.

3. Nobeni dan naj ti ne preide, de bi Marii kakofhniga poſebniga ſna-

minja svoje svestobe ne skasal, ali s' kako molitvizo, ali s' kako almoshno, ali s' kakim postam, ali s' drugim pertergvanjem ob kakoshnih gotovih dnevih tedna. Posebno pa njene prasnike posvezhuj, slasti s' tem, de gresih vezhkrat k' spovedi in k' s. obhajilu. —

4. Klizhi pogosto va-njo, slasti v' skushnjavah, in v' nevarnostih Boga shaliti. S. Bernard pravi: Zhe se skushnjave na-te povsdignejo, ali zhe si v' britkostih, klizhi v' Marijo. V' nevarnostih, v' smotah, v' dvomih, misli na Marija, imej ime Marije v' serzu in v' ustih; ona te bo troshtala, ona ti pomagala, ona te rasvetljevala, ona te varvala, ona te spremljevala; to de, ako hozhesh njeno pomozh sadobiti, njene zhednosti posnemaj. —

Zhe bosh torej tako shivel, potem she le bosh njen svesti otròk; ona bo tvoja mati, in tvoja ljubesniva besedniza per Bogu; in zhe bosh tako v' njenim varstvu, se gotovo ne bosh pogubil. Ne posabi veselih besedi s. Anselma, ki pravi: Ta, ki Marije ne

ljubi, in ki je od nje sapušhen, bo gotovo pogubljen; pa je tudi nemogoče, de bi se ta pogubil, ki je v njenim varstvu, in ki ona s' ozhmi svoje milosti na-nj gleda. —

Sgled.

Šveta Brigita je imela fina, ki je bil vojak, in je na vojski umerl. Ko to shalofstno novizo od smerti svojiga fina saflifhi, nekako fkerbna in nepokojna postane savolj njegoviga svelizhanja, in britko se sazhne jokati. Ker je pa ona vezhkrat od Boga posebne gnade sadobivala, ji je bilo tudi dvakrat rasodeto, de je njen fin svelizhan. Marija Deviza ji rasodene, de je njeniga fina slasti v' sadnji uri posebno varovala in mu pomagala, in ji pravi, de je to storila savolj serzhne andohti, s' ktero je on Marijo zeli zhas svojiga shivljenja zhashtil, in savolj serzhnih sheljá, ki jih je neprehama imel, ji v' vsih rezheh dopasti. —

Glej, kaj se pravi Marijo prav zhashtiti, in kako ona tako zheshenje povrazhuje.

Kadar te pa, mladi kristjan, k' pozhefhenju Marije Devize opominjam, ne smem posabiti njeniga presvetiga shenina svetiga Joshefa. Tega velikiga Švetnika je Bog sam isvolil v' varha in ofkerbnika svojiga Šina; satorej ne moremo misliti, de bi on poseben pomozhnik mladih kristjanov ne bil, in de bi posebno mladine ne ljubil, ki jo je sam Šin boshji s' svojo mladostjo posvetil. Leta sveti patrijarh je skerbela sa mladiga Jesusa v' vsih potrebah, v' ktere se je ta boshji Šin is ljubesni do nas ponishal; on ga je reshil is preganjanja Heroda; on ga je v' Egiptu otel, on ga je v' njegovi mladosti kojil in redil, sam Šin boshji mu je bil pokoren, in on je bil prizha vsih posebnih dobrot in zhudeshev, ki jih je leta presveti boshji otròk od dneva do dneva bolj in bolj rasodeval.

Ali bi smeli torej mi kdej misliti, de ta presveti patrijarh, ki je bil s' Jesusam mladenzhem v' toliki ljubesnjivi prijasnosti, s' posebno ljubesnijo mladih kristjanov ne ljubi, ki

Jesusa mladenzha posnemajo, in si persadevajo v' mladih letih s' lepimi zhednostmi, kakor jih je Jesus mladenzh rasodeval, njemu enaki biti?

Imej torej tudi ti kako posebno ljubesen in andoht do tega Švetnika. Prôsi ga, de bo tvoj posebni pomozhnik in Ozhe, in varh tvoje zhistosti in nedolshnosti; od njega bosh objlne pomozhi sadobival. Prôsi ga savolj ljubezni, ki jo je imel do Jesusa Kristusa, in savolj skerbí, ki jo je sa to boshje dete imel, de bo tudi sa-te v' tvoji mladosti, in v' nevarnostih tvojiga svelizhanja skerb imel; de ti pomaga, de ljubesen svojiga boshjiga Svelizharja sadobish, in njegovih gnad nikdar ne sgubish.

Slasti ga na pomozh klizhi sa svojo britko sadnjo uro, in prôsi ga vsaki dan, de bi slasti takrat tvoj pomozhnik bil; sakaj on je imel frezho, v' rokah Marije in Jesusa umreti. O sladka, o draga, o sveta smert! Prôsi ga torej, de tudi tebi gnado sprosti, de bi tudi ti v' Jesusovih rokah,

Jesufam v' serzu, frezhno umerl, in ne posabi nikdar, kar je rekla sveta Teresija, de namrezh, sa kar koli je Boga po svetim Joshefu profila, slasti ob njegovih godovih, je vse sadobila.

XXVIII.

Od posebne zhaſtí do angelja varha ter drusih angeljev in svetnikov.

Bog je vsakimu smed naf v' naše varſtvo angelja dal. Is nesapopadljive ſvoje dobrotnosti je ſvoje nar polniſhi ſtvari nam ſluſhit poſlal. Ti nebeſhki duhovi, uſtvarjeni njega v' nebeſih gledati in mu ſtrezhi, tudi naf na ſemlji hozhejo v' ſvojo ſkerb vſeti. O neſkonzhna dobrotnoſt boſhja! Velizhaſtne nebeſhke mogozhnike poſhilja naf revne ſtvari varovat! — Ni mu dovolj, de nam je bil ſvojiga ſina poſlal, de nam ſvojiga ſvetiga Duha daja, de nam je obljubil, de homo

njega samiga v' nebefih kdej vshivali, tudi nam hozhe, de saref nizh ni v' nebefih, kar bi nam v' nashe sveli-zhanje ne pomagalo, svoje svete an-gelje poslati, de bi nam s' svojo flushbo v' nebefa pomagali. Vsakimu smed naf je angelja odmenil, de naf varova in brani. Kaj smo tedej tolikimu varhu in prijatlu dolshní? — In koliko hva-leshnoft smo dolshni Bogu, ki nam is svoje tolike dobrotnosti tolike varhe daje?

Svojimu angelju varhu, pravi s. Bernard, smo tri rezhí dolshni: ga zhaftiti, ga ljubiti, in va-nj saupati. Dolshni smo ga zhaftiti, ker je poleg naf; ga ljubiti, savolj sjubesni, ki jo ima do naf; va-nj saupati, savolj skerbnosti, ki jo ima sa naf.

1. Imej torej sosebno serzhno sposh-tovanje do svojiga angelja varha; sa-kaj on je smiram poleg tebe, in zeli zhaft tvojiga shivljenja te nikoli ne sapuští. Kadar koli torej v' sebi ka-košhno nagnjenje k' grehu zhutish, spomni se svojiga angelja varha, de ti je v' prizho. Boj se v' prizho svo-

jiga angelja kaj taziga storiti, kar si ne upash v' prizho zhloveka storiti.

2. Ljubi ga serzhno, sakaj tudi on te ljubi. Ali bi ne bila gerda pregreha, ko bi mu bil sa toliko flushbo, ki ti jo stori, in sato, de te tolikih nesrezh obvaruje, nehvalessen, in bi ga ne ljubil?

3. Saupaj va-nj, in s' saupanjem ga na pomozh klizhi, fosebno v' teh dveh prilikah: Pervizh, kadar kaj imenitnishiga ali vezhiga storiti hozhesh; profi takrat svojiga angelja varha, de ti rassvetljenje sprófi, de ne bosh kaj soper boshjo voljo storil. Kako bi se ti po frezhi ne godilo, zhe bo toliki varh sa-te profil, ki ti je vselej tvoj nar svestejshi prijatel, nar rassvetljenishi svetovavz, in mogozhen pomozhnik. Posvetvaj se s' njim, slasti kadar ti je kakoshen stan voliti ali spremeniti.

Drugizh klizhi svojiga angelja varha na pomozh, kadar si v' nevarnosti Boga rasshaliti. Kadar imash skushnjave, ki te naganjajo, pravi s. Bernard, ali pa teshave, ki te stiskajo,

poklizhi svojiga ljubiga angelja na pomozh; sej ravno tega angelja ti je Bog dal, de v' svojih potrebah va-nj klizhesh. Kmalo se bošh njegove pomozhi preprizhal, slasti v' skušnjava-h soper zhistost. Sakaj angelji to zhednost nar bolj ljubijo; oni so slasti varhi in pomozhniki zhistih dušh, ker ta zhednost zhloveka angeljem ena-kiga dela. Ne zhudi se, pravi s. Ambrosh, zhe angelji slasti zhiste dušhize varujejo, ker one na svetu she po angeljsko shivé.

Pa tudi vse druge angelje in svet-nike morash zhašiti, slasti Aposteljne. O koliko smo pazh Aposteljnam dolsh-ní! Oni so nam v' veri ozhetje; svoj trud, svoje terpljenje, svoje shivljenje in svojo smert so dali, de so naš Je-susa Kristusa sposnati uzhili; koliko ljubesen, in koliko hvaleshnost smo jim torej dolshni! —

Ne posabimo pa tudi posebno svojiga svetiga Patrona zhašiti, kteriga imé imamo; klizhimo ga vezhkrat na pomozh, in posnemajmo njegove zhed-

nosti. Nevredni bi bili ime svetnika
nositi, ako bi to sveto ime s' nesvetim
shivljenjem oskrunili. Ime svetnika se
nam per s. kerstu le sato daja, de se
spomnimo, de so svetniki nashí po-
mozhniki in besedniki per Bogu, in
de po njih prošnjah, in po sgledih
njih lepih zhednost samoremo svoje
dolshnosti sveto in svesto spolnovati. —

XXIX.

Od branja dobrih bukev.

Nauki nashih duhovnih pastirjev
in drusih duhovnih uzhenikov kmalo
v' nashim spominu ugasnejo, zhe jih
s' branjem dobrih bukev in s' premish-
ljevanjem boshjih rezhí ne ponavlja-
mo, in ne perdershujemo. Poboshnost
in ljubesen do Bogá je kakor kak ogenj,
ki se s' svetim premishljevanjem in s'
svetimi pozhutki perdershuje; s' zhim
pa samoremo take svete misli in sheljé
obuditi? — S' branjem svetih bukev.

Prezhudno spreobernjenje svetiga

Avġuſhtina ſe je s' branjem modroſt-
nih bukev ſvetiga Piſma ſazhelo; in
je raſlo, ko je vidil, de ſta ſe dva
imenitnika zefarſkiga poſloppja po bra-
nji ſhivljenja ſvetiga Antona ſpreober-
nila; in je do verha doraflo, ko je
ſveto piſmo noviga ſakona bral, kte-
riga mu neki glaſ is nebeſ ga brati
veli, ki mu te beſede ſliſhati da:
Vſemi — beri! —

Po ravno tem potu je tudi gnada
boſhja ſvetiga ſerapijona ſpreobernila.
Branje ſvetiga Evangelija ga tako v'
ſhivo preſhine, de na enkrat vſe ſvoje
premoſhenje ſapuſti, vſe med uboge
raſdeli do ſadnjiga ſvojiga oblazhila,
noſi s' ſaboj le bukke noviga ſakona
in pravi: Glejte, ta le me je uboſiga
ſtoril. — O koliko mozh ima ſveto
branje! in kako bi bilo mogozhe, de
bi tako mogozhne perpomozhke v' ne-
mar puſtili! —

De boſh pa s' pridam bral, ſe
ſadershi po letih naukih:

1. Ne beri nikoli is vedizhnoſti,
de bi le kaj noviga ſvedil, temozh le

sato, de bi se kaj svojih dolshnost nauzhil. Sazhni svoje branje s' povsdigovanjem svojiga duha proti Bogu, in ga prosi sa gnado in rasvitletjenje.

2. Beri s' spodobnostjo, sakaj Bog je, ki ti is tvojih bukev govori. Kadar mólimo, mi s' Bogam govorimò; kadar pa kake svete bukve beremo, Bog s' nami govori.

3. Beri po verski, to je, sazhni od sazhetka, in beri naprej do konza, fizerti branje ne bo k' tolikimu pridu.—

4. Beri malo na enkrat, pa s' andohtjo; premisli tedaj, kar si bral, skleni po tem tudi shiveti, in prôsi Boga sa gnado, de bosh po tem tudi samogel shiveti.

5. Beri vezhkrat, to je, ali vsaki dan, zhe ti dolshnosti tvojiga stanu dopusté, ali vsaj vezhkrat v' tednu, posebno ob prasnikih.

6. Ne bodi ti dovolj de ene bukve le enkrat preberesh, temozh preberi jih vezhkrat. Zhe v' resnizi le sa to beresh, de bi se lepih zhednost nauzhil, bosh kmalo sposnal, de ti bo

drugo branje veliko bolj k' svelizhanju pomagalo, kot prvo.

Bukve sa-te nar korisnishi in nar boljshi so: Sveta vojska, Tomasha Kempzhana hoja sa Kristusam, nauki sa mlade kristjane, shivljenje svetnikov, sveto Pismo noviga sakona, ali pa Sgodbe svetiga Pisma, in take in enake bukve, ki ti jih spovednik svetova.

Ko te pa opominjam svete bukve brati, ti ob ravno tem zhasu perporozhim se varovati posvetnih in nerodnih bukev. *) Sam peklenški sovrashnik ni mogel hujshiga pomozhka snajditi glavo in serze okushiti, kot ravno nesvete bukve. Bres shtevila veliko bukev vsake sorte in vsaziga jesika, (sunej krajnskiga jesika, kar je velika frezha sa Krajnze), je peklenški duh po zelim svetu rasnesel, in jih she vsaki dan vezh in vezh ustvari. Vezhi del so te sorte bukve v' sladkim jesi-

*) To naj si samerkajo taki mladi ljudje, kateri sraven krajnskiga jesika she tudi nemški, ali laški, ali pa frauzoski jesik govoriti in brati snajo.

ku, s' obilno in lepotno gorezhnostjo in slepo kofhatostjo pisane, in pod letemi sladkimi lepotijami sakrivajo smertni strup, ki ga po branji v' dušho vlivajo.

Take bukve so postavim krivoverške, ki so pisane soper zhašt, ki smo jo svoji veri ali svetim rezhem in shegam dolshni, ali soper postavé in navade našhe svete zerkve. Tudi take, ki so nesramne, ki od posvetne ljubeshni govore, saljubljene pripovesti i. t. d. so grosno nevarne.

Vari in ogibaj se teh bukev, kot jame, ki ti jo hudizh koplje, tebe pogubiti. Nikdar jih skorej brati ne moresh, de bi smertno ne greshil; sakaj, jih brati, serzé nekako vse popazhi, ali pa vsaj v' nevarnost prideh, de bi si ga spazhil. Satorej, zhe imash kake take bukve, ne poglej jih nikoli ne; pa jih tudi nikomur ne dajaj. — Pa desiravno terdno sklenesh tazih bukev nikoli ne brati, te bo vedizhnost vender le skushala, satorej zhuj nad saboj, de ne padesh. Gerde bukve so

strupena kazha, ktere se boj, de te smertno ne rani, tudi takrat, ko bosh morebiti mislil, de je she od tebe prozh shla. — Ne rezi, in ne daj si rêzhi, de take bukve so lepshi pifane; de se is njih nauzhish besedo lepshi postaviti, ali pa, de se v' njih lepe in kratkozhasne pripovedi najdejo; sakaj s' besedami svetiga Avgustina ti rezhem, de vse to je le prekanjena svijazha hudizha, in de se is teh bukev nikoli ene lepe besede ne bosh nauzhil, temozh gerdih pregreh; de v' teh kratkozhasnih pripovedih se bosh nauzhil le hudo misliti, in hudo, ki ga mislish, bres sramoshljivosti storiti. Gotovo, ako hozhesh se lepih besediz navseti, jih drugod ravno tako samoresh najditi, bres de bi jih v' teh strupenih studenzih lovil. Kdo bo shel zvetlize, ki kmalo svenejo, tjekej tergat, kjer je strupeni gad she marfikteriga smertno ranil? O gorje temu, ki takih lepotij in take uzhenosti ishe, ktero si le s' nevarnostjo svojiga svelizhanja, s' pogubo svoje

vere, s' pogubo svoje sramoshljivosti, in s' pogubo svoje dushe perdobiva.—

Sgled.

Kolikor so dolshni starshi svojim otrokam dobre bukve v' roke dajati, ravno toliko so tudi skerbeti dolshni, jih branja greslnih bukev varovati. Neka imenitna gospá, ki je ta nauk v' nemar pufhala, je nad svojimi otrozi shalošten sad branja slabih bukev doshivela.

Ta gospá je imela dva fina, in eno hzhér. Njen starshi fin svojo mladost v' boshjim strahu preshiví, in stópi v' kloster. Njena hzhi, Evfrosina po imenu, je do sedemnajstiga leta pametno in poboshno shivela. Nesrezha jo pa sadene, de s' neko mlado gospodizhno prijasnost storí, kateri so starshi vse sorte pregreslhne bukve brati pustili, in ktera jih je tudi Evfrosini posojevala. Te bukve so bile soper zhístošt in vero, polne sleparij, hudobij in nesramnost, to de s' lepo in omikano ali gladko besedo pisane. Ev-

frosina jih bere, in vsa se pohujšha; sakaj komaj jih sazhne brati, pošlane napuhnjena, de je ni bilo prenesti, ter sgubi vso framoshljivost in ves strah boshji. Mati njena sdihuje, in ne ve, od kod pride vsa ta sprememba svoje hzhere.

Neki dan pušči Evfrosina svoj hram odpert, njen mlaji brat, shtirnajši let star, stopi va-nj, in sazhne neke bukve brati, ki jih na misizi najde. Take gerde rezhi on v' njih najde, de prezej bukvize materi nese. Mati eno stran bêre. Ah, sakrizhi, kakshine bukve so to! Ah, to so tiste strashne bukve, ki so serzé moje hzhere vse spazhile! — Ti pa, moj sin, sovrashi vse, kar si v' teh nesramnih bukvizah bral, in vari se kdej enake bukve brati. Šam peklenški duh is teh bukev govori, in rajshi vidim, de šrupa savshijesh, kakor pa, de is tazih bukev svojo dušho ognjusish. —

Ravno per ti prizhi stópi Evfrosina v' hišho. Ljuba moja hzhi, ji pravi mati, ali so to tiste svete bukve, ki jih

beresh? — Preljuba moja mati, ji pravi Evfrosina, prosim vas, dajte mi jih nasaj, de jih vernem spet prijatlizi, ki mi jih je posodila. — Ali jih misliš verniti? pravi mati, rajši vidim, de danš moja hiša pogorí. Ne jest ne tí ne smeve teh hudobnih bukev verniti in nasaj dati. Nesreznha! te bukke so tvoje pogubljenje, in so tudi še druge pogubile! Prezej jih bom v' ogenj vergla. To je tudi res storila.

Evfrosina je imela še vezh drugih hudobnih bukev; pa nese jih k' svojimu bratu v' kloster, de bi jih bila per njem skrila. Ta menih je bil vedizhin, in jih sazhne brati, — in gorjé! ta vedizhnost mu pogubi vero in dušo. Dostihmalo je bil poboshen menih, pa branje teh peklenških bukev ga tako spremení in pohujša, de, kot sestra, tudi on vso sramosljivost in vero sgubi. Šhest mesecev potem pobegne is klostra, gre v' mesto Genf, postane krivoverz, in se oshéni. —

Evfrosina pa se toliki rasujsdano-

sti vda, de vse forte nesramnosti dopernafha. Pa v' fredi njenih rasujsdanost jo neka huda bolesen opade, savolj ktere je tudi umerla. Neki mladenzh, ki jo je vezhkrat obiskal, in ki ji je tudi vezhkrat take bukve posojeval, jo tudi sdaj nekoliko ur pred njeno smertjo obishe. Ah, mu pravi, grosa me je, zhe se spomnim, kako fim shivela; zeli zhas svojiga shivljenja fim se svetim rezhem, ali rezhem unstranskiga svetá posmehovala; pa sdaj fim v' nesnanim nepokoji. — Ah moj Bog, kako strashne so sdaj te resnize! sdaj, se ve de, od vfiga tega vse drugazhi mislim, kot poprej, — o de bi bila le tudi drugazhi shivela! pa vender, namest de bi bila leto nebeshko rasvittljenje, in svete shelje, ki ji jih je Bog v' njenim serzu obudil, k' svojimu svelizhanju obernila, satira v' sebi vse grisenje vesti, in v' nepokóri umerje. Mladenzh od te shalostne smerti vel pretresen — gre v' se, in se spreoberne.

Ne beri torej nikoli nevarnih bukev. Bukve, ki so soper zhistost shiv-

ljenja, so vezhi del urshoh velikih rasujsdanost in nerodnost med mlajshimi po mestih. Bukve pa, ki so soper vero, ali soper katolshko zerkev, so urshoh vsiga krivoverstva, in peljajo na ravnost v' nejevero. De se v' sedanjih zhafih per nekterih ljudeh tako malo vere in nedolshnosti najde, pride vezhi del od tod, ker take pregreshne bukve beró.

Zhuditi se je saref, de ljudje, ki so sše bistriga duha, samorejo nad takimi smishljavami, nesramnostmi in neumnostmi tazih gerdih bukev veselje imeti. Prav slep mora biti, kdor samore verjeti vsm tem bukvam, ki jih vezhi del lazhni rasujsdanzi pishejo, in kdor samore sanizhvati toliko lepih bukev, ki jih uzheni gospodje, in veliki svetniki pishejo, in ki so tako rekozh od svetiga Duhá navdihnjene.

XXX.

Od pajdashtva.

1. Nobena rezh nima toliko mozhi

do nashiga serzá, kot sgledi. She od nature smo nagnjeni to storiti, kar vidimo druge storiti, posebno v' pajdashtvu ali v' prijasnosti, ker imajo ondi sgledi toliko vezhi mozh, kolikor bolj bliso in vezhkrat jih pred ozhi dobimo. Zhe pa ima sgled in tovarshstvo she sploh toliko mozhi do nashiga serza, ima gotovo she vezhi mozh v' mladosti.

V' svetim tovarshstvu se nasha dušha s' lahkama lepim zhednost navaja. Lepi sgledi blishnih se nam na tihama v' nashe serza vtisnejo, in nas, bres de bi vedili kdaj, na-se perveshejo. Mi nevedama sadershanje tovarshyev na-se jemljemo, govorimo kar oni, in delamo, kar vidimo njih delati. Zhlovek, zhe je le nekoliko otesan, neka-ko skrito framoto v' sebi obzhuti, kadar vidi, de se drugi lepshi od njega sadershé. Satorej Modri ta posebni nauk daja, ter pravi: Bodi v' tovarshstvu s' pametnimi, in imej bogabojezhe ljudi sa svoje prijatle; sakaj kdor je s' modrim v' tovarshstvu, moder postane.

— To je saref snaminje gerde spazhnosti, snaminje duha od Boga sapushe-niga, zhe koga lepi sgledi tovarshev ne ginejo, in zhe v' sredi lepih sgledov in svetih zhednost hudoben ostane.

2. S' dvojimi ljudmi pa le smemo prijasnost delati: a) s' temi, ki so starishi in bolj prevedreni. Ishti, pravi sveti Duh, pajdashtva s' modrimi in postaranimi ljudmi, in ravnaj se po njih modrosti, — to je, njih modre pogovore in lepe sgledde k' svojimu pridu oberni. — b) Delaj tovarshstvo in prijasnost le s' ljudmi svojiga spola, ki so tvoje starosti in tvojiga stanu, ki si persadevajo lepo shiveti. Mladi kristjan tudi ne sme prijasnosti delati s' prevelikim shtevilam tovarshev; sakaj boljsi je malo prijatlov imeti, ki so pa poboshni; kakor je nekdej s. Hieronim Nepozianu nauk dal: Imej, mu pravi, take prijatle, de pajdashtvo s' njimi tvojimu dobrimu imenu ne bo nezhashti delalo, ki niso toliko nalishpani s' prelepo obleko, temozh ki so lepi na lepih zhednostih, ki niso toli-

ko skerbni, kako se bodo nočili, temozh kako de se bodo spodobno in framoshljivo sadershali. Ishti torej take pajdashe svojiga spola, bodi rad v' njih tovarshstvu, posnemaj njih framoshljivo, poboshno in nedolshno sadershanje s' svetim veseljem, in ne bodi sadnji v' flushbi svojiga stvarnika.

Ljubi mladi kristjan, ne posabi, de se bosh, zhe se s' rasujsdanzi ali nesframnizami pajdashish, gotovo pogubil. Ako bi se sdaj pred taboj pekel odperl, bi slishal marfikteri krizh pogubljenzov is frede peklenstkiga ognja: O prekleti dan, ki fim uniga ali unovidil. Oni so urshoh mojiga pogubljenja! Ko bi nikoli v' njih pajdashtvu ne bil, bi bil sdaj v' tovarshstvu nebeshkih isvoljenih! —

Zhe si pa take nevarne pajdashtva in prijasnosti imel, rastergaj te pregreshne savese, in odstopi is vfiga pajdashtva s' njimi. Svesa s' hudobnim ali nesframnim pajdashem, je smertni strup tvoji dushi. Boljsi ti je med

kazhami in gadi stanovati, kot s' greslnimi ljudmi se pajdaseliti. —

3. Kar sadene tovarshiva s' drugim spolam, se jih morash bati, in ne upaj svoji slabosti; ne imej nikoli tovarshiva, kot toliko, kolikor ga savolj potrebe, savolj kershanske ljubeshni, ali fizer savolj spodobnosti imeti gre; take tovarshiva in obiskvanja naj so redke, kratke, in vselej s' sveto spodobnostjo. Zhe rad pogostama v' take tovarshiva sahajash, je snaminje, de nevarnosti ljubish, kterih te sveti Duh opominja se varvati, ker pravi: Kdor nevarnosti ljubi, se v' njih pogubi.

Deklize slasti ne smete nikoli posabiti svetih naukov, ki jih je sveti Bernard sveti Ombelini svoji sestri dal, ker je rekel: Ljuba moja sestra v' Jesusu Kristusu, naj nobeni moshki, ne mlad ne star, nobeniga preprijasniga tovarshiva, in pogostniga obiskvanja s' taboj nima, bodi si she toliko pravi-zhen, she toliko svet, ali kakorshniga sadershanja koli. Presladke prijasnosti, in pogostne tovarshiva so bile she do-

stokrat urshoh, de so take padle, ki jih vse slasti niso mogle premagati, sakaj prilika v' greh dostokrat obudi misli in shelje do greha. — O kako imenitni so ti nauki, in koliko se jih je pogubilo, ki so jih v' nemar pustili! —

Pervi sgled.

Pajdashtva s' drugim spolam, defiravno se nam dostokrat nedolshne sde, niso vselej bres nevarnosti. Defiravno se dostokrat v' dobrim duhu sazhnó, vender vselej ne nehajo v' njem. Hzhi brata s. Abrahama pushavnika nam je te reznize shaloften sgled.

Ta dekliza, Marija po imenu, sgubi svoje starše, komej sedem let stara. Svetimu Abrahamu, njenimu strizu, jo iskojiti ali isrediti dajo. On ji majhino kózhizo ali zelizo, poleg svoje, da narediti, in jo skerbno uzhí is nekiga okniza, ki je bilo v' steni med obema zelizama. Na tako visho ji je veselje do vsih lepih zhednost v' ferzu budil, tako, de je v' ojstrim

pokorjenji in v' veliki svetosti shivela do dvajsetiga leta. Pa ravno takrat jo hudi duh v' veliko nevarnost saplete.

Neki mladi pufhavnik, prijatelj s. Abrahama, ki ga je vezhkrat obiskat prishel, najde takó tudi priliko s' to mlado pufhavnizo skos oknize govoriti. Vse je bilo od strani Marije nedolžno, in sdelo se je, de mladi pufhavník s' njo le savolj tega govori, de bi ga Marija v' svetim shivljenji she bolj poduzhila.

Mladi pufhavnik se s' Marijo vezhkrat pomenkova. Marija sadobiva smiram vezhi saupanje, smiram vezhi serzhnost, — in pufhavnik, to viditi, ji odkritoserzhno rasodene, kar sa-njo v' svojim serzu zhuti. Eno zelo leto se Marija v' tem skusnjavam serzhno vstavlja, pa se vé, de to ni bilo sadoosti, tudi svojimu strizu bi bila imela rasodeti nevarnosti, v' kterih je bila v' pogovorih s' tem mladim hinavzam, sakaj ta nesrezhni jo na sadnje pretantá, — in Marija se da sapeljati!! —

O kaj je zhlovek, kaj njegova mozh! Is tolake svetosti lahko v' tolake nesramnosti pade, in tako kmalo! —

Pa Marija komej greh stori, jo še strašna framota opade, in vest jo neusmiljeno gristi sazhne; nima je vezh nobene mirne ure; vedno ji je pregreha pred ozhmi; smiram sdihuje, in potoke sols preлива. Ah, gorje meni nesreznihni siroti, pravi ona, kaj fim storila! V' gerdim grehu fim; ko bi trenil, fim ves sad tolikoletniga pokorjenja in vsih dobrih del sgubila. Ah! kam fim sahlala! Gnado in ljubezen svojiga Bogá fim sgubila, svojo dušho fim sapravila, umorila fim jo; ah, dosdeva se mi, de so vsi peklenški duhovi pred manoj, de meni mojo pregreho ozhitajo, in me hozhejo v' pekel vlezhi! Ah, kaj bo moj striz rekel! O kam zhem sbesbati, de se pred njegovimi ozhmí skrijem! V' kakoshen prid fim obernila vse nauke in sapovedi, ki mi jih je tako skerbnó dajal! Ah, ne upam si vezh mu pred ozhi stopiti! — Na te besede gre od ondod.

Hu
de
bi
sac
in
da

jin
pu
ish
ko
kje
go
kri
ne
lje
niz
de
pr
de
to
jo
no
pr
se
ra

Hudi duh ji sſhe te miſli v' ſerze da, de jo je Bog ſapuſtil; ona obupa, de bi ſhe kdej odpuſhanje ſvojiga greha ſadobiti mogla, gre v' neko meſto, in zeſe dve leti v' ravno takih raſujsdanoflih ſhiví. —

Ne da ſe povedati, kako nepoko-
jin je bil ſveti Abraham, ko te mlade
puſhavnize poleg ſebe vezh ne vidi;
iſhe je, móli, popraſhuje, in potem
ko zeſe dve leti móli in ſdihuje, ſvé
kjé de je. Da ſi oblazhilo ſhlahtniga
goſpoda prineſti, konja ſaſede, ſe po-
krije s' goſpoſkim klobukam, de bi
ne bil prezej poſnán, in gre ſvoje ſgub-
ljene ovzhize iſkat. Ko pride na goſt-
nizo, kjer je Marija ſluſhila, rezhe
de naj una mlada dekliza k' njemu
pride, ki ni od tod domá. Prezej pri-
de, in ne poſná vezh ſvojiga ſtriza,
to de ta ſveti moſh jo ſpoſná; in ko
jo vidi prav nizhémero in raſujsda-
no oblezheno v' hram ſtopiti, je bil
prav v' ſerzu od ſhaloſti ginjen. Švoje
ſerzé k' Bogu povſdigne, de bi mu
raſodel, kaj bi ti neſreznhi reví go-

voril. Tedej vsame veliki klobuk, s' kterim je bil pokrit, is glave, in pravi: Glej, ljuba moja hzherka, jest sim tukaj! — Kaj? Marija, ali me posnash? Kam, hzherka, si sashla, kar si mene sapustila? Kam je pobegnil trinog, ki je tvojo dushizo tako strashno ranil? —

Marijo na enkrat taka framota in tak strah spreletí, de ne more ne govoriti, ne svojih ozhi kvishko povsdigniti; ne gane se, in kot od framote omedli. Šveti pufhavník pravi: Ne odgovorish nizh? me ne pogledash? Ali si posabila, kdo sim? Ne boj se, sej nisim sem prishel te framotit, temozh le ti k' svelizhanju pomagat. Bodi serzhna, ljuba hzherka, pomagati ti hozhem is tvojih grehov, Bog se te bo usmilil in ti grehe odpustil. — Marija je she vfa prestermljena, besede ne pregovori, pa solse se ji s' zurki is ozhi vderó. Štriz spet sazhne govoriti, in pravi: Kaj? ali nimash nobeniga saupanja v' milost boshjo? Kaj ne vesh, de on samore she vezh grehov odpustiti, in jih tudi vsaki dan

vezh odpushta, kakor si jih ti kdej storila? Poverni se, revna dushiza, k' Bogu, glej svoje roké po tebi istega; usmili se sama sebe; usmili se tudi mene; glej koliko se sa-te trudim, koliko fkerbim; sbúdi se, hzherka; ne sgubi serza; verniva se v' najne zelize, de bova spet Bogu flushila.

Marija mu odgovorí: Ah preljudi moj strizhek, tak je she kaj sdra-vila sa mojo dusho? in pravite, de se Bog take nesrezhne srote she usmili, kakor sim jest? — Po teh besedah pade pred svojiga striza, ga sa odpushtanje prófi, in zelo nozh joka in klizhe: O moj Bog, kaj ti zhem storiti, de se ti sa toliko milost sahvalim! — Šklene na sadnje vender se s' svojim svetim strizam v' svojo zelizo verniti. Nekoliko dnarjev je she imela, in nekaj oblazhil, ki si jih je s' svojim nezhistim shivljenjem saflushila; striz ji svetova, de naj te saflushike hudizha od sebe da; — da jih, — posadí jo na konja, in on pelh poleg nje jo pelja v' svojo pushavo. Marija komej tjekej

pride, se oblezhe prezej v' ojster rašovnik, grosno spokorno shiví, nozh in dan móli, sdihuje, in profi Boga, de naj se je usmili. S' toliko gorezho shaloštjo in s' toliko serzhno ljubesnijo do Boga je svoje grehe objokovala, de so se vfi, ki so jo slifhali, nad njo jokali, in de je tudi nar mlazhnejshi serza s' svojim ognjem ushgala. Šveti Abraham je she deset let shivel, in pet let po smerti striza umerje tudi Marija, in Bog je s' zhudeshi po njeni smerti sprizheval, de se je je usmilil. —

Ljubi mladi kristjani, is tega sgleda se dveh rezhi uzhíte: 1. Marajte vselej sa nauke njih, ki vas poduzhé, in posnemajte njih lepe sgleda. Ako bi sveti Abraham Marii toliko podukov, in toliko ljubesni skasal ne bil, bres reshenja bi bila pogubljena; in ko bi se bila Marija vselej po naukih svojiga svetiga striza svesto ravnala, nikdar bi padla ne bila. —

2. Uzhíte se tudi is te pergodbe, nikoli ne prijasnosti, ne pajdashtva s drugim spolam imeti. Glejte en pu-

shavnik se pogubi, in sapelje eno sveto deklizo! — Takole bote tudi vi, ako bi bili tudi sveti, kot pushavniki, ali zhe bote toliko spokorno shiveli, kot svetniza, vender svojo dusho ogerdili in ogerdile, zhe bote eden k' drugimu pogosto sahajali, — in med saboj kake prijasne saveše imeli.

Drugi sgled.

Nar veselishi drushbe so dostikrat nar nevarnishi jame sa mlade ljudi; in svijazhine, s' kterimi mladenzhi in deklize svoje saljubljenosti in svoje prijasnosti sakrivajo, so vezhi del sazhetik njih pogube. Tako se je godilo s' neko mlado gospodizhno v' Besan-sonu na Franzoskim, ki ji je bilo Juliana ime, in ki je bila shestnajst ali sedemnajst let stara. Grosno modro, kakor deklizam te starosti gré, je shivela, dokler je s' poboshnimi deklizami v' pajdashtvo hodila in jih obiskovala, kterim jo je njena mati perporozhila. Pa ta gospa se grosno goljfa, kakor se jih veliko mater, ki svojim

hzheram le prevezh saupajo, in ki mislijo, de so hzhere she samé sadosti modre in pametne.

Neki mlad zhlovek, ki je v' neki blishni hishi stanoval, se v' Juliano saljubi. Šestiro je imel, Reso po imenu; prosi jo, de naj s' Juliano prijasnost storí, in de naj jo k' sebi domu perpelje. Resa je bila prekanjena in svita; ona se je v' serze Juliane tako salesti snala, de je Juliana kmalo vse veselje do svojih poprejšnjih pajdashtiz sgubila, ker ji je Resa rekla, de so one vse premodre, in de so vse prelamotne sa deklizo take starosti. —

Juliana kmalo veselje do pajdashtva s' to mlado sosedo dóbi, ker ta dekliza ni na drugo mislila, kot na veselje, in ni od drusiga govorila, kot od nizhémernosti in od sprehodov. Zhes malo zhasa tega pajdashtva in teh pogovorov je postala Juliana vsa drugazhna v' svojo veliko nesrezho. Sdaj ne misli na drugo, kot le na veselje, na ples, na branje pregreshnih bukev, na koshate in nizhémerne oblazhila,

in na svoj lisbp. Sapusli svojiga spovednika, ki jo je k' svetoſti napeljeval, vsame drusiga spovednika, ki je bil Resi vshez, ki je bil dober gospod, in ki ji je pustil shiveti, kakor je hotla. In de bi bila svoji nizhémernosti in svoji skriti ljubeshi loshej sfregla, okrade svojo mater, ki ji je vse saupala, in deklo obdolshi. —

Šofedje in gospod fajmashter saflishijo od teh saves in tega pajdashtva Juliane, in so bili tako dobri, materi od tega povedati. To de gospá, namest de bi jim bila sa toliko dobroto hvaleshna, jim odgovori, de naj se oni v' to nizh ne meshajo, de je Juliana poshtena dekliza, in de nihzhe od nje nizh hudiga ne ve. (Tolika le je slepota marfikake matere, ki svoje ozhi sapéra, ker pregreh svojih otrók nozhe viditi; ne vidi, kar zeli svet vidi, in se ji sa malo sdi, zhe ji kdo od njih kaj pové.) —

Ta mati, ki je svojo hzherko le toliko malikovala, je bila tudi, kakor je saflushila, poshtrafana. Juliana je

tako soperna in terdovratna postala, de je mati sazhela grenko jokati, sato, ker je ti svoji nehvaleshni hzheri toliko sanashala, in sposnala je na sadnje, nad sadershanjem svoje nesframne hzhere svojo slepoto. —

Bog sam se je masheval, in Juliano shtrafal (sakaj otrok, ki svojih starshev ne sposhtuje, je she tukaj pred ali potler gotovo poshtrafan). Ne-ki sveti prasn timer, ko je bila Juliana she bolj nizhemerno kot fizer napravljena, gre bres dovoljenja matere is doma, de bi se s' Reso in njenim bratom sprehajal shla. Pa komej pridejo na sprehod, sazhuti neko skelezhno bolezhino v' svojim obrasu, in fizer, kakor so djali, je bila od neke strupene mushize piknjena, ali pa od zhesar koli. Nekaj zhafa potem obzhuti v' serzu nekako bolezhino, in omedli. K' materi domu jo nesó, njen obras ji tako strashno satezhe, de ji je zelnik ali sdravnik na njem vezhkrat pushtati mogel, kar je njen obras she bolj ogerdilo. Juliana fi da ser-

kalo ali shpegel perneſti; ko vidi ſvoj obras tako raſſekan in gerd, ter ozhi in uſta tako pretegnjene, glaſno ſakrizha in pravi: Moj Bog, ali je to obras, ki ſo ga tako gledali, in ki je tolikim dopadel, ki ſim ga toliko liſhpala, in ſavolj kteriga ſe je toliko neſpodobnih rezhí godilo? —

Vſe ſdravila niſo nizh pomagale, k' ſmerti ſe je mogla perpraviti. Njena mati ſama je ſhe ſerze imela ſvoji hzheri ſmert napovedati. Kaj, ljuba moja mamza, kaj umreti bom mogla? pravi Juliana, ſej ſim ſhe mlada in ſej ſim bila pred dvema dneвами ſhe dobro ſdrava, in danſ bi mogla ſhe umreti? Ah reſ je, ſaſluſhim to ſhtraſſengo, ſavolj ſhaloſti in ſkerbi, ki ſim jim jo delala. Le eno rezh, ljuba moja mamza, jih ſhe proſim, o naj imajo vezhi ſkerb ſa ſadershanje moje mlajſhi ſeſtre, de ne pride v' toliko neſrežno, kot jeſt. Proſim jih, naj tudi meni odpuſté, naj molijo ſa-me, in naj mi ſhe ſvoj ſveti ſhegen dajo. — Dam ti ga, ljuba moja hzhi, pravi

mati, in joka, dam ti ga is zeliga svojiga serza; odpuštim ti, profim tudi Boga de bi ti usmiljenje skasal, in de bi tudi meni odpuštil, ki fim sa tvoje sadershanje toliko malo skerbí imela. Mati poshlje po gospoda spovednika, in jo da s' svetimi Sakramenti previditi.

Njene nekdanjšhine modre prijateljice, ki jih je sapuštila, jo obiskat pridejo. Juliana jim prezej roko poda in pravi: O ko bi bila smiram v' vašhim tovarštvu, in se po vašhah lepih sgledih ravnala, bi ne bila v' toliki nefrezhi, kakor fim. Profim vas, odpuštite mi savolj pohujšhanja, ki fim vam ga s' svojimi rasujsdanostmi dala. — Resa je bila v' hramu. Ah, ji pravi Juliana, kaj sdaj ti misliš od moje nefrezhe, v' kateri me vidish? O kako dobro bi mi sdaj bilo, ko bi te nikoli obiskala ne bila; sdaj moram umreti, sdaj je vse sa-me prezhi; in kadar bošh ti v' tem stanu, kot fim jest, kaj bošh mislila savolj toliko dni, ki sve jih v' nizhémernostih in v' posvetnim poveseljenji pomudile. O kolike rane

fi moji dušhi storila? ako bi tebe ne bilo, bi bila morebiti zeli zhas svojiga shivljenja smiram nedolshna in pametna. Sdaj nimam vezh zhafa, de bi lepshi shivela, pa vender fim is zeliga svojiga serzá svoje zelo shivljenje Bogu darila, de bi se spokorila sa svoje mlade leta, ki fim jih tako pregreshno sgubila. To mi verjemi, ljuba moja priyatliza, in nad manoj se sgledvaj; morebiti bosh tudi ti kmalo na smertni postelji, kakor fim jest. O ne posabi teh sadnjih besed svoje priyatlize, ki je na potu k' sodbi boshji!

Ko Juliana takó govori, Reso grosa in shalošt spreleti, in se milo sjoka, poklekne, jo prosi sa odpushanje, zhes njo na posteljo se perpogne, in ne neha se jokati in sdihovati, dokler ni Juliana umerla. —

Obernite to pergodbo k' svojimu pridu; vse okolishine so polne naukov sa vas mlade kristjane, in sa ozhete in matere. Uzhite se, s' kakoshnimi deklizami je treba prijasnost storiti. Juliana je modra in poboshna, dokler

je v' prijasnosti s' modrimi in poboshnimi prijazlizami. Juliana postane pregresna, ker s' posvetno pajdashizo tovaršstvo ima.

XXXI.

Od dela, in kako smo dolshni zhaš dobro oberniti.

Ni je morebiti nobene napazhnosti in pregrehe, de bi ji nedelnost ne bila mati. Ona je po besedah svetiga Bernarda kerniza vsih nevarnih misel, redniza posheljivosti, ubijavka vsih zhednost, smert nashe dushe, grob shiviga zhloveka, in sberalishe vsih grehov. Ona je, pravi tudi sveti Duh, uzheniza, ki nas vsih hudobij uzhi.

Kdo bi s'ols ne pretakal, kadar vidi, de je ta pregreha med mladimi ljudmi tako pogostna! Vezhi del je mladih ljudi, slasti po mestih, viditi, ki nizh ne delajo, in se nobeniga pametniga opravila in dela ne poprimejo. Igra, veselje, drushina, sprehajaj-

nje, sladkanje, lišhpanje, ples, spanje, — glej, to je vse njih shivljenje, in vse opravilo njih duhá.

In od tod, koliko napazhnost se is-haja? Nevednost v' svetih resnizah, posabljenje Boga in svelizhanja, — to je sad te lenobe. Od tod pridejo vse saljubljenosti, vse tolikanje prilike k' sapeljevanju in rasujsdanosti. Od tod pridejo hudobne nagnjenja, ki kot osát v' pusti semlji rastejo, ki je roka vertnarja ne obdeluje. Od tod sadnjizh is-haja neskerbnost in sanikernost do vsiga dobriga, ki jih na boljshi vkreniti ne da, in stori, de se od pregreh, ki se jih tako v' lenim postopanji navadijo, zeli zhas svojiga shivljenja odvaditi ne morejo. —

O Bog hotel, de bi bilo ravno tako lahko to pregreho per mladosti s' korenino isruvati, kakor lahko je nje shalostni sad pred ozhi rasgerniti; to de ta pregreha dusho tako oslepi, in serze tako premami, de se she sposnati ne da. O lenuh, pravi Modri, kako dolgo bosh spal? Kdaj se bosh

is terdiga spanja svoje lenobe sbudil, ki te je toliko poterla, in ki te bo v nar vezhi revshinost, in v' nar vezhi nefrezho perpeljala. —

De se bosh te pregrehe obvaroval, si leto k' ferzu vsemi:

1. De je gotova resniza, de smo vsi ljudje le k' delu ustvarjeni. Bog sam nas je s' prezahstito sodbo v' to obsodil she od sazhetka sveta. Zhe torej nedelavno shivish, se boshji volji vstavljash, in delash soper red, ki ga je Bog sam postavil. Kakoshno pravizo imash, se is te postave isvseti, is ktere Bog nikogar ni isvsel? Zhe je torej vsaki zhlovek dolshan zeli zhas svojiga shivljenja delati, koliko je she le vsaki v' svoji mladosti to dolshan. In fizer pervizh she sato, ker se zhlovek, ki se od mladosti dela ne vadi, s' zhasama pregreh navadi, ki se jih vezhi del do smerti ne odvadi. Drugizh sato, ker je zhas mladosti nar bolj prilizhen zhas svojiga duha rasvedriti. Ravno to je nar pravish zhas, ob kterim se nar laglej lepish zhed-

nost, lepiga snanja, lepih umetnost in
tistih opravil in del samoremo nau-
zhiti, ki nam jih je treba zeli zhaš
svojiga shivljenja opravljati. Zhe ta
zhaš enkrat sgubimò, se samuda ne
da vezh popraviti. Sgubljeni zhaš se ne
poverne vezh. Pa v' sgubljenih letih
je she ta raslozhek, de v' drugi staro-
sti sgubljene leta nimajo tako shaloš-
nih nastopkov; zhaš v' mladosti sgub-
ljen pa se she manj da poverniti, in
ima vselej strašhno nesrezhne nastopke.

2. Špomni se shalošti, ktero bošh
kdej imel, zhe bošh tako zhaš svoje
mladosti sgubil, kadar se bošh v' po-
tlejšhnih letih bres prave umetnosti,
bres lepiga sadershanja, bres saštopno-
sti v' kakošhnih opravilih, bres pameli
in bres kruha snashe. Šizer sdaj tega
ne verjamesh, pa nekdej bošh to sku-
shal, in jokal.

3. Zhe sdaj zhaš sgubish, se mo-
rašh tudi trešti pred sodbo, v' kateri
bošh pred Bogam mogel od vsiga te-
ga odgóvor dajati. V' ti strašhni sodbi
ti bo vel zhaš tvojiga shivljenja pred

ozhmi stal; in prvi odgovor, ki ga bo Bog od tebe tirjal, bo ta: Kako svoj zhas obernil? Bog ti bo tedej v napazhnosti pred ozhí postavil, ki se is samude tvojiga zhasa saredile. Nevednost, v' katero te je perpeljala pregrehe in hudobije, v' ktere te je vtopila; in vse talente, ktere si v' samudi zhasa sakopal. Kaj bosh na vse to odgovoriti samogel? In kakoshno pogubljenje te bo perzhakovalo? —

4. O koliko duh pogubljenzov sdaj v' peklenfkim bresnu sposná, de je le poguba zhasa v' mladosti urshoh njih pogubljenja! Ko bi one upanje imele, le eno samo uro tega zhasa sadobiti, ki ga ti sdaj imash, o kaj bi one rade storile, de bi jo sadobile, in kako svetlo bi jo one v' dobro obernile! Ali bi bilo mogozhe, de bi te njih shaloft ne ganila? O uzhi se modrosti in njih nesrezhe, in uzhi se is njih sgle-da, hudi nesrezhi oditi, v' katero so se one pogresnile!

O moj fin! sarotim te torej, in te profim savolj ljubeshni, ki jo morash

fam
del
ze
var
vé,
pra
in
tan
raj
dol
se
kaj
le
na
sap
fov
po
vi
pe
de
ali
pr
sa
ga

lam do svoje dushe imeti, vari se nedelavnosti, kakor nar vezhi sovrashni-ze svojiga svelizhanja. In de se je bosh varoval, ne posabi teh dveh rezhí:

1. Štóri vselej rad, kar se ti sapové, in kar se morash nauzhiti, in opravljaj s' radovoljnim serzam vse dela in opravila, ki so tvojim mladim letam permerjene.

2. Ne bodi nikoli bres dela. Smiraj si kaj opraviti daj, kar se ti spodobi, — ali kaj beri, ali shivaj, ali se kaj uzhi, ali moli, ali pishi, ali kaj drusiga koristniga delaj. Hudizh le smiram ishe, kdaj te bo bres dela najdel; de bi tako priliko dobil te sapeljati. De bosh torej ti fili svojiga sovrashnika mogel ubeshati, ravnaj se po nauku svetiga Hieronima, ki pravi: Tako shívi, de te hudizh vselej per delu najde. Ne imej torej svojiga dela ali svojiga uzhenja sa teshko rezh ali sa shtrafengo, temozh sa sveto opravilo, ki ti ga je Bog perpravil, in sa pomozhik v' nebesa priti. Daruj ga she sjutrej Bogu, in kadar ga sazh-

neſh, prôſi Boga, de ti ga poſhegna, in ſtóri, de ga boſh v' njegovo zhaſt opravljaj. — Med ſvojim delam vſelej kaj ſvetiga premišljuj, povsdigni vezhkrat ſvoje ſerze k' Bogu, de tako tvoje delo tudi pred Bogam ne bo bres ſaſluſhenja. Delaj torej, kar ti je ſapovedano, in imej vſelej take opravi-la, ki ti jih oni ukashejo, ki imajo zhes-te oblaſt. Prepevaj med ſvojim delam, kakor naſ ſveti Pavel uzhi, hvalo in zhaſt Bogu, ali kakofhne druge ſveti peſmi, pa ne poj nikoli poſvetnih ali neſramnih popevk.

XXXII.

Mladiga zhloveka ne ſme nikoli fram biti dobro ſtoriti.

Nar nevarniſhi in nar ſhkodljiviſhi pomozhek, kteriga ſe ſovraſhnik naſhiga ſvelizhanja poſluſhi naſhe duſhe pogubiti, je framota dobro ſtoriti. On ſi persadeva nekako framoto ſa ſ.

shivljenje obuditi, ki bi jo le pred greham imeli obzhutiti.

De tako smaga in marsikteriga v' to jamo pokoplje, hudizh mladim kristjanam te goljfive misli vdihe, de svét zhednost sanizhuje, in de njih framoti, ki se poboshnosti vdajo. S' leto sleparijo jim poboshnost sovrashno storí, in ugasi takó v' njih vse shelje po vezhnim svelizhanji. V' zhasih se leta pregreshna framoshljivost njih serz tako pooblastí, de se svojih pregreh hvallijo, in she sdihujejo, de niso tako hudobni, kot drugi. — O koliko dush je peklenfski skushnjavez she s' to shkodljivo framoshljivostjo pogubil, in s' straham: Kaj bodo ljudje rekli! De se bosh te nevarnosti obvaroval, si te nauke k' serzu vsemi:

1. Sakaj te je fram Bogu flushiti? Ali je mar kaj bolj imenitniga, kot flushabnik boshji biti? V' zhasi si imajo ljudjé kakoshniga kralja na svetu flushiti, ti pa se framujesh flushiti kralja nebeshkiga? O kako zhudna slepota je to? — Pa le pomisli, de nas

je le treba fram biti savolj kake gerde rezhi, ali ki se nam ne spodóbi; zhe pa se poboshnosti framujesh, jo torej sa kaj gerdiga imash, sa kaj nespo- dobniga in nevredniga sa te; — ko- lika spazhenost duhá je to! —

2. In pred kom te je fram? Le pred hudobnimi in posvetnimi ljudmi. To de, ali te neumni pogóvori, ali saframovanje njih, ki imajo spazhe- no serzé, sme odvrazhevati, de bi Bogu ne dopadel? Ali ne vesh, de ni- majo nobene postave svojih sodbá, kot le svoje slepe rasvade? Zhe te sani- zhujejo, te le sato, ker sovrashijo poboshnost, — sakaj Bogu flushiti, je gnjusoba gresnikam, pravi Modri, in hudobniki sanizhujejo njih, ki so na potu poboshnosti, in ki se Boga bojé. Ali se bosh torej tega bal, kar hudobneshi in rasujsdanzi pravijo.

3. Zhe tedej ishesh zhashti od sve- ta, sakaj ne ishesh zheshenja od mod- rih? Prav sa prav ne smesh nikoli po- boshin biti sato, de bi si zhasht sveta perdobil, to bi bila gerda nizhémer-

nos
bi
bi
Ver
bos
tu
she
sato
kig
ti f
odr
4
bos
nje
mo
di
je,
spos
vila
kake
mo
shla
Kol
na
sav
mo

nost, ki ti vso vrednost vsame. Ako bi iskal svetu dopasti, pravi s. Pavel, bi ne bil flushabnik Jesusa Kristusa. Vender pa naj tudi svet ve, de poboshno shivish, sato ker morash svetu lepe sgledede dajati. Naj vidiyo vashhe dobre dela, pravi Jesus Kristus, sato, de bodo vashiga Ozheta nebesh-kiga hvalili. Še framovati dobro stori-ti se torej pravi, se framovati Jesusov odreshenz biti.

4. Ne posabi, kako strashno je Šin boshji njim sashugal, kterih je fram njemu flushiti. Kdor se bo mene in moje vere framoval, tega se bom tu-di jest v' sodbi boshji framoval; to je, tega tudi on sa svojiga isvoljenja sposnal ne bo. O moj Bog! is fhte-vila tvojih isvoljenih vershen biti, o kakoshna nesrezha je to! O kolika fra-mota bo ob sodnim dnevu njih ob-fhla, ki se framujejo tebi flushiti! Koliki strah, koliki trepet, kolika strash-na nesrezha jih bo terla, kadar bodo savolj tega, ki so se poboshnosti fra-movali, s' vezhno framoto obdani pred

Angelji in Isvoljenimi. Vezhni framoti, pravi Bog, val bom isdal, in sanizhvanju, ki ga nikdar konez ne bo.

Prôfi torej Bogá, de soper to nevarno framoto tvojimu ferzu mozh daja, in soper ta strah pred svetam, ki ni drusiga, kot prasno domishljevanje flabe dushe. Navajaj se dobro delati s' vso prostostjo, bres de bi se tega bal, kaj drugi porekó. Sanizhuj njih sanizhvanje; smeaj se, kadar se ti posmehujejo, pusti neumneshe se posmehvati in nespametno govoriti, in pusti vse v' nemar, le dopolnui svoje dolshnosti, stóri kar Bog veli, in bosh svelizhan. Ali ni to nar vezhi neumnost, rajshi to poslushati, kaj svet goroví, kot svoje svelizhanje ugotavljati, in rajshi nekterim nesramneshem dopasti, kot vsm pametnim ljudem, vsm Svetnikom, in Bogu samimu ustrezhi — Pretehtaj dobro vse te resnize. —

XXXIII.

Od goljsij, s' kterimi si hudizh
mlade kristjane v' skufhnjavah
perdobiva.

Tri svijazhine ali goljsije slasti ima
peklenfski duh, s' kterimi ljudi (slasti
mladoſt) v' skufhnjavah ſapeljuje.

1. Perva goljsija je to, de ali ne
da ſposnati velikofiti pregrehe, v' kte-
ro ſapeljuje, ali pa de ſladkoſt in pri-
jetnoſt greha toliko pred ozhi poſtav-
lja, kakor nikdar ni tolika, ali pa de
nam ſagroſi, de je teſhko, de je ſko-
rej nemogozhe ſe ji ſoperſtaviti, ne-
mogozhe ſe je anati.

O kolika goljsija je vender to! ſa-
kaj gotovo je, de nobena rezh na ſve-
tu ni toliko hudo, ni tolika neſrezha,
kot greh; in ſladkoſti in prijetnoſti
greha — kako kratke ſo! — Kot bi
trenil, preidejo, in nepokoj, griſenje
veſti, keſanje, in doſtikrat obupanje,
— to ſo greha navadni naſledki. In
ſadnjizh, ſej vojskovanje in premago-

vanje gotovo dolgo ne terpi, in kadar ga prestanemo, se nam trosbt in veselje v' serzu obudi, obilno saflushenje imamo pred Bogam, in dostikrat se velikih drusih skushnjav obvarvamo. —

Vari se torej, de se s' temi goljsijami sovrashnika svojiga svelizhanja ne bosh dal preslepiti. Kadar se ti torej kakoshna skushnjava obudi, sposnaj greh, h' kterimu te sapeljuje, prezej sa nar vezhi nesrezho; ne glej rasveseljenja, ki ti ga obeta, in ki mine, kot senza; temozh spomni se nepokoja, kefanja, grisenja vesti, ki ti ga v' serzu sapusti, in shtrasenge, s' ktero bo Bog greh gotovo poshtrafal. Ne glej, kako teshko jih je premagovati, ker vojskvanje le malo zhafaterpi, temozh spomni se veselja, spomni se saflushenja, ki te zhaka. Zhe bosh vselej tako storil, bo skushnjava raspadla in tvoje serze bo v' miru.

2. Druga goljsija je ta: Peklenski duh vezhi del mlade kristjane v' skushnjavah s' tem sapeljuje, de jim tele

misli v' serzu obudi: Šej se bom pa tega greha spovedal; — sej mi bo odpusthen; — sej se bom she she sa-nj spokoril. — S' to slepo smamo se zhlovek s' nekako neumno neskerbljivostjo v' greh podá. — Pa kaj! Ako bi vedil, de mora Bog, she preden greh storish, s' strelo v' tebe treshiti, bi ga ne storil; ker pa upati smesh, de ti ga bo Bog odpustil, si ga predersneshe bres strahú rasshaliti? O nesrezhni hudobnik! ali hozheshe torej hudoben biti, ker je Bog dober, — ga rasshaliti, sato ker odpushta? O kolika predersnost! kolika nesramnost! S' koliko shtrafengo mora Bog toliko same-ro poshtrafati! —

3. Tretja goljfiya, s' ktero skushnjavez mlade kristjane sapeljuje, je ta, de potem, ko jih v' greh sapelja, jim v' serze daja, de posihmalo se greha ne bodo vezh mogli varovati, sato, de se v' tazih mislih bres straha in sadershka v'fim pregreham vdajo.

O revni slepzi, sakaj verovate sapeljivimu duhu? Ali ne veste, de je

milost boshja breskonzhna? de je Jesus svojo kri prelil, de je vashe dushe od greha in vezhne smerti reshil? de svoje roke po vas stega, de vas k' sebi klizhe: Moj sin, verni se k' meni nasaj, in odpustil ti bom? Ali ne vesh sadnjizh o zhlovek! de ti svoje pomozh ponuja, de s' njegovo gnado vse premoresh, in de jih je bres shtevila veliko mlajshih in slabshih od tebe od svojih padzov vstalo, in so svelizhani? sakaj bi ti tega ne storil? —

Molitev, pogostno prejemanje s. Sakramentov, ter lepi poduki dobriga spovednika, te bodo vsih teh nevarnost in sapeljivost tvojiga sovrashnika obvarovali. —

XXXIV.

Od smot, ki se v' skushnjavah storé.

1. Perva smota, v' katero lahko pademo v' pogostnih skushnjavah, je ta, de nepokojni postanemo, in potem ko se nekoliko zhafa vojskujemo, vso

fer
ni
rez
tak
nik
gul
Ho
me
litv
jih
de
sto
zhe
Ned
posv
Bog
pot,
dobi
gov
flus
jimu
mu
gal
rim
sa u

serzhnost sgubimò, ker mislimo, de ni mogozhe jih premagati. To je neisrezhenò nevarna smota, sakaj kadar tako vso serzhnost sgubimò, sovrashniku nashiga svelizhanja k' svoji pogubi pomagamo.

Mesto Betulija je bilo kdey od Holoferna obleshenò; vsi vikshi in knesi mesta se snidejo s' ljudstvam k' molitvi, de bi od Boga sprotili, de bi jih od te file reshil. Ker pa vidijo, de jih prezej ne usliši, sklenejo mesto isdati, in se sovrashnikom vdati, zhe v' petih dneh pomozh ne pride. Nedolshna Judit sasilshi ta sklep, jih posvari, in jim pravi: Kdo ste, ki Boga tako skushate? ali je to tisti pot, po kterim si hoshjo dobroto perdobiti samorete? to se le pravi njegovo jeso in njegovo mashevanje si flushiti. — Kaj? Vi si predersnete hoshjimu usmiljenju zhas postaviti, in ste mu dan odmenili, de bi vam pomagal? Boljsi in pametnishi rezh storimo. Delajmo pokoro, prosimo Boga za usmiljenje s' solсами, in dozhakuj-

mo njegove pomozhi s' ponishnostjo.
 — To, moj sin, tudi tebi rezhem:
 kadar koli v' skufhnjavah nepokojin
 postaneš, in svojo serzhnost sgubiš,
 Bogu krivizo delaš, ker to se pravi
 saupanje v' njegovo gnado sgubiti, in
 se tako v' nevarnost podaš, v' nar
 hujshi skufhnjave in v' nar vezhi ne
 rodnosti pasti. — Bodi serzhen, imej
 poterpljenje v' skufhnjavi, in saupaj,
 de te boshja gnada gotovo sapustila ne
 bo, zhe je ti sapustil ne bosh. Štano-
 vitno in serzhno se skufhnjavam v' bran
 postavljaj, in Bog ti bo dal pomozh
 jih premagati. Špomni se, de so nar
 vezhi svetniki skufhnjave imeli in she
 vezhi, kakor ti. Šveti Pavel sam je
 profil Boga, de bi ga od njegovih skufh-
 njav rešil; Gospod pa mu je leto od-
 govoril: Sadošti ti je moja gnada, sa-
 kaj zhednost le v' slabosti do popolno-
 sti dorasla. In sareš le v' skufhnjavah
 se zhednost prav rasodeva, sakaj le
 takrat svojo serzhnost, svojo svestobo,
 in svojo ljubesen do Boga skasujemo.
 — Na dalej kakoshno saflushenje bosh

sa
zh
be
sku
ko
gre
los
gat
ker
pre
gat
se
she
hoz
greh
njim
njen
Benj
jih j
bili
peni
sgub
jokaj
nesej

sa svojo zhednost pred Bogam imel, zhe ne bosh nobenih skušnjav in nobenih vojská imel? —

2. Druga smota, ki jo nekteri v' skušnjavah storé, je ta, de potem, ko v' kakoshni skušnjavi padejo in greshé, prezej vse orodje od sebe poloshé, in se vsaki skušnjavizi premagati dajo. O nesnana slepota! Sato, ker te je tvoj sovrashnik she enkrat premagal, se mu bosh vselej premagati dal? Ker te je she enkrat ranil, se mu bosh vselej raniti dal? Ker si she enkrat boshjo gnado sgubil, ga hozhesh neprenehama shaliti, ter v' grehu ostanesh, namest de bi se s' njim spravil, in se bres odlashanja k' njemu nasaj vernil! —

Israelzi so se enkrat soper rod Benjaminov skup sberali, in defiravno jih je bilo veliko vezh na shtevilu, so bili vender le pervizh in drugizh tepeni; vender pa svoje serzhnosti ne sgubé, pred boshji shotor pridejo, se jokajo, postijo, molijo in daritve pernesejo; in prezej potem orodje popa-

dejo, gredo v' vojsko, — in premagali so! —

Ravno tako delaj tudi ti v' svojih skušnjavah; zhe si tudi enkrat premagan, ne sgubi serza; temozh kvishko bersh vstani, k' Bogu perbéshti, sdihuj nad svojim greham in nad svojo nesrežo, ter prôsi mogozhniga Boga sa ušmiljenje in sa pomozh njegove gnade. Ravno ta serzhna shalošt, de si bil premagan, te mora she bolj in bolj unemati, se v' prihodno bolj stanovitno skušnjavam v' bran postavljati, in tvoji padzi naj te uzhé, nad saboj bolj zhuti, in se greha v' prihodno bolj varovati.

Sgled.

Šveti Hieronim, kteriga ti sdaj v' sgled postavim, je tolike skušnjave imel, de ti nikoli nimash tako hudih; morebiti de Bog nikogar smed vsih svojih slushabnikov v' mladosti ni v' tolike skušnjave pustil priti, kot njega.

Potem ko je nekoliko zhasa med svetam shivel, se temu svetu odpové,

gre v' Jerusaleem obiskat svete kraje ;
od tam gre v' pufhavo, v' kateri je
vezh let shivel. Med tem zhasam so
ga, defiravno je grosno ojstro shivel,
tako strashne in tako pogostne fkuſh-
njave soper zhiftoſt opadale, de se
moramo nad njim, kadar koli od
tega beremo, sjokati. Pa beri, kar
on ſam Euſtohiju, ſvojimu prijatlu,
piſhe: O kolikokrat ſo ſe v' ti ſtraſhni
puſhavi, v' kateri vrozhine ſolnza ſko-
rej ni mozh prenaſhati, miſli nezhi-
ſliga poveſeljenja v' moji duſhi obudi-
le! O kolikokrat ſo mi one vſo pamet
ſkalile in ſmedle! V' ti britkoſti in
ſhaloſti, s' ktero je bila moja duſha
prepolnjena, ſim nar ſamotniſhkih kra-
jev poiſkal, de bi bil ondi ſvoje ſkuſh-
njave premagal, in ſvoje preſtopke ob-
jokval. Moje telo je bilo ſhe vſe ſuho,
s' ojſtrim raſovnikom ogernjeno; nozh
in dan niſim nehal ſvojih ſols preta-
kati, in sdihvati. Poſtelje niſim druge
imel, kot tla, ne druge hrane, kot
hrano puſhavnikov v' ti puſhavi, ki
niſo drusiga pili, kot vodo, ne dru-

sigá jedli, kot frove selishta, she zlo v' bolesni ne. V' ti strasni pushavi, ki je bila kot jezha, v' ktero fim sam sebe obsodil, de bi peklenškemu ognju ubeshal, v' ti pushavi pravim, de si ravno nisim drusih tovarshev imel, kot shkorpijone in divje shivali, so mi dostikrat misli v' serze prishle, de fim v' veselih drushinah s' Rimskimi gospeimi. — Posti so mi moj obras posushili in ogerdili, in vender je moje serze od nezhistiga posheljenja gorelo. V' tem telesu tako posushenim, v' tem mesu, ki je bilo pred mojo smertjo she mertvo, fim nezhisto povseljenje shiveti in goreti zhutil.

Glej koliko skushnjav je ta veliki svetnik imel, in kolike vojske je mogel prestati! Pa sasilshi tudi, kako se je ta serzhni vojak Jesusa Kristusa v' skushnjavah sadershal.

V' tem preshalostnim stanu, pravi, fim pred Jesusa Kristusa padel, s' solumi svojimi fim njegove noge rofil, in premagoval fim posheljivost svojiga mesa s' ojstrimi posti vezh tednov;

in dostikrat se je sgodilo, de fim nozh in dan krizhal, in klizal v' nebefa po pomozh; bres nehanja fim molil in se po persih terkal, de bi tolizih skushnjav in tolizih viharjev, ko fim jih she prestal, vezh ne vidil, in de bi mi Bog pokoj in mir dodelil.

Uzhi se mladenzh in dekliza, kako se morash s' skushnjavami vojskovati, in sasilshi she, kar pride:

In, pravi on na dalej, Bog je moja prizha, potem ko fim veliko sols prelil, potem ko fim s' ozhmi v' nebefa obernjen dolgo zhafa molil, fim na sadnje v' svoji dushi vender tak fladek mir obzhutil, de se mi je dostikrat sdelo, de fim v' drushbi angeljev.

O kako lep je ta sgled, vam serzhnost dati, de bi se skushnjavam v' bran stavili! Treh rezhí vaf uzhi:

1. De se ne prestrashite, kadar vaf skushnjave opadejo, ker je ta veliki svetnik, desiravno se je toliko mertvil, vender tako hude skushnjave imel. —

2. Vaf uzhi, kako morate skushnjave premagovati, to je s' mertve-

njem, s' samotnim shivljenjem, s' sdi-
vanjem, in s' ponishno in stanovitno
molitvijo.

3. Vaf uzhi, koliko tolashbo in ko-
liko veselje Bog njim daja, ki se svo-
jim skushnjavam serzhno in stanovitno
vstavljajo. —

XXXV.

Po kterih sadershanskih resni-
zah ali regelzah se mora krist-
jan v' svoji mladosti, in zeli
zhas svojiga shivljenja vesti.

Vari se, de se tvoje serzé tazih
term in regelz ne navadi, ki so tvo-
jimu svelizhanju nasproti. Zhe je tvoje
serze od hudobnih sgledov ali od pre-
gresnih rasvad in term spazhenó, bo
kmalo tudi zelo tvoje shivljenje in vse
tvoje djanje spazhenó. — Vi bote v'
Babilonu vidili, pravi prerok Jeremija
Judam, slate in sreberne malike, ki
jih nosijo ljudem v' strah; pa varite
se, de jih ne bote, kot drugi, molili.

Kadar bote vidili, de jih vſi molijo, rezite v' ſvojim ſerzu: O Goſpod, ti ſam ſi Bog, tebe ſamiga je treba moliti! —

Ravno tako tudi vam rezhem. Vi bote med ſvetam ljudi vidili, ki ma-like moledvajo, to je, rasveſeljenje, bogaſtvo, nizhémernosti, meſó in po-sheljivo ſlaſt. Vidili bote greh zha-ſtiti, poboshnoſt ſaſramovati, in ſhe vero ſanizhevati; vidili in ſliſhali bote nauke in regelze, ki jih je peklenſki duh vpeljal; in gorje vam, zhe ſe bote hudobnim ſgledam mnóshize ſa-peljati dali!

Imej torej nauke in regelze Je-ſusa Kriſtusa in vezhne reſnize pred ozhmi. Švet fizer teh velikih reſniz nozhe ſpoſnati, pa ſato ſe vender ne ſpreminejo nizh. In one (te reſnize in ſvete regelze) ſo, po kterih boſh kdej ſojen. Premišhluj jih, vtisni ſi jih globoko v' ſerze, osiraj ſe vſelej na-nje, kadar te ſvet s' ſvojimi ſgle-di, ſhegami in regelzami ſapeljuje, in one naj ti ſo regelze tvojiga ſhiv-ljenja in ſadershanja. In ravno nar

imenitniſhi in nar potrebníſhi, ki te opominjam, jih vezhkrat brati in premíſhljevati, sdaj tukaj sdolej najdeſh. —

1. *Greh je nar huſſhi nefrezha
smed vſih.*

Šmertni greh Bogu toliko krivizo ſtorí, de je vſi ljudjé in Angelji ne morejo popraviti. Zhloveku pa toliko ſhkodova, de mu vſe ſtvarí in ſam peklenſki ſovraſhnik toliko ſhkodovati ne morejo. Greh ſtorí, de gnado in prijaſnoſt boſhjo ſgubiſh; de ſi ſovraſhtvo boſhje in ſhtrafengo na glavo nakopljeſh; ſgubiſh nebela in duſho; in greh te verſhe v' vezhno pogubljenje. O ſtraſhni ſtan! in v' njem te ſamore Bog ſa ſhtrafengo ſapuſtili in te vekomej ſavrezhi, kakor jih je ſhe veliko drusih v' njem ſapuſtil in pogubil, ki sdaj v' ſtraſhnim peklenſkim ognji goré, kteriga je ſa ſhtrafengo greha njegova praviza perpravila. O moj Bog! ktero hudo, ktera nefrezha je tolika, kot ta! —

Poboshna kraljiza Blanka, mati

svetiga Ludvika, kralja franzorskiga, mu je, ko je bil s he mlad, vezhkrat rekla: Moj sin, is serza te ljubim, vender pa te rajshi vidim mertviga pred manoj, kot de bi te vidila en sami smertni greh storiti. — Leta mladi kralj si je te svelizhanske nauke toliko k' serzu vsel, de nikoli nobeniga smertniga greha ni storil.

Šveti Edmund, ko je bil s he mlad sholarzhik, je vezhkrat svojim pajdashem pravil, de bi, ako bi se mu voliti dalo, ali greh storiti, ali v' pekel iti, rajshi v' pekel shel, kot pa de bi v' kak smerten greh padel.

Boj se torej greha, bolj kot vse nar hujshi nesrezhe shivljenja; boj se tudi nar manjshiga greha; sakaj she nar manjshi greh je dostikrat nar hujshi nesrezha. Vsaki greh rasshali Boga, in rasshaljenje boshje je hujshi nesrezha, kot nesrezhe vsih stvari. Vi fizer, mladi kristjani, sdaj tega s he ne uméte, pa sposnali bote to toliko bolj, kolikor bolj bote Boga sposnavali in ljubili. Šveti Avgushtin je to ref-

nizo dobro umel, in je satorej rekel: Rajshi bi bil bres greha v' peklu, kot v' nebesih le s' enim samim graham. Ref je, de nas odpustljivi greh ne storí prezej sovrashnikov boshjih, to de njegovo ljubesen v' nas oslabí. Nam fizer ne odvsame popolnoma posvezh-jozhe gnade boshje; to de v' nevar-nost nas perpravi jo sgubiti; odpust-ljivi greh fizer nashe dushe ne umo-rí, to de slabo in bolno jo storí, in ako se ga varoval ne bosh, te bo prej ko bosh vedil, v' smert perpeljal. Vezh-krat in vedama ali is proste volje od-pustljive grehe storiti, se pravi na kraji bresna tavati, in dostikrat ni treba drusiga, se vanj pogresniti, kot mali-ga spodtikleja. Satorej nas sveti Duh uzhí, de kdor se maliga ne varje, to je malih grehov, bo kmalo v' nar ve-zhi padel. Vari se torej, kolikor mo-refh, tudi malih grehov, in potem go-tovo nikoli smertnih storil ne bosh. —

2. *Spomni se vezhkrat poslednjih rezhi.*

Mozhen perpomozhik se greha varovati, ki nam ga s. Duh da, je: se vezhkrat spomniti poslednjih rezhi. Per vsih svojih delih se svojih poslednjih rezhi spomni, in ne bosh nikoli gresnil. Te poslednje rezhi so: smert ki bo konez tvojiga shivljenja; sodba, ki bo zhes-nj obsodila; nebesa, ki bodo sa-nj plazhilo; in pekel, ki bo shtrasenga njegova. Rezi si torej velikokrat v' svojim serzu:

1. Jesti bom umerl, in morebiti kmalo. Kaj bom ob smertni uri od svojih grehov mislil? Kaj bom mislil od svojiga nesramniga rasveseljenja, od svojih saves s' nevrednimi stvarmi in s' posvetnim bogastvam, od svoje nizhemernosti in svoje koshatosti? Kaj bom tedej shelel, de bi bil storil? O kolika tolashba je na smertni postelji, se spomniti, de smo svoje mlade leta v' nedolshnosti in v' boshjim strahu preshiveli!

2. V' sodbo bom mogel stopiti, in sodnik, ki me vidi, in nad mano zhuje, ki bo od mene savolj moje mladosti in od vsake ure mojiga shivljenja rajtengo tirjal, on me bo sodil. Kaj mu bom odgovoril, kadar bo rajtengo tirjal od zhafa, ki fim ga sgubil, od naukov, ki jih v' nemar pufham, od toliko v' igrazhah, v' poveseljenji, v' lenobi in v' nezhistosti, v' nizhémernosti, in nepokorshnosti sgubljenih dni; od toliko ur, ki fim jih sgubil, de fim svoje telo lifhpal, de fim toliko kriviz in tatvin storil, de fim se jesil in klel? Ah, kaj bom od vsiga tega per sodbi mislil? —

3. Gori v' nebefih je prostor tudi meni perpravljen; ali ga bom pa saflushil, zhe bom bres poterpeshljivosti in bres lastniga satajevanja shivel, zhe bom shivel bres poboshnosti in zhivosti? Kaj bom torej na svetu v' fkerbi imel, zhe ne bom fkerbel sveto shiveti, in fi nebefa perflushiti? O, sej zhe njih sgubim, je sa-me vse sgubljeno!

4. Po tem shivljenji, ki ga bo same kmalo konez, pride vezhnost, kje bo moj dom, kje moje prebivališče? Zhe bo v' nebefih, bo vezhno frezhno; zhe bo v' peklu, bo vezhno nefrezhno.

De she sdaj nifim v' peklu, je sgol koshje usmiljenje; njemu fim sato hvaleshnost dolshan. O kolikokrat fim she pekel saflushil? O koliko dush je v' njem pogubljenih, ki goré, ki strashne martre terpé, ki krizhijo in vpijejo v' svojim obupanji, ki jokajo savolj eniga samiga greha; in vender jest she nifim pogubljen, ki fim she greha bres shtevila storil! O moj Bog, kam bom prishel, zhe se ne spreobernem!

Premishljuj vezhkrat te resnize, moj fin, in svelizhan bosh. Naj nespametniki delajo, kar hozhejo; naj se ti posvetnjaki posmehujejo, naj rasujsdanzi nespametno govore, in te sanizhujejo, kolikor hozhejo, tudi njim bo dan prishel, — in kmalo jim bo prishel dan Gospoda, ki jih bo prenaglil. —

3. *Postava nashiga shivljenja morajo biti sapovedi boshje, ter sgled in nauk Jesusa Kristusa, ne pa svet.*

Regelza sveta je: shiveti tako, kakor drugi shivé. Vsak skorej se s' tem isgovarja: Takole svet dela; to je navada; to je shega; tako moramo shiveti, kot drugi shivé. — Ta regelza je velika smota, je grosno shkodljiva. Sakaj svet ne sme biti nasha regelza, temozh le Bog sam. Svet je poln smot, in naf, kar nafhe svelizhanje tizhe, vsaki dan goljfa. Le Bog sam je vezhna resniza, on naf ne more sapeljati. On nam je svoje svete sapovedi dal, de naf s' njimi vodi; svojo sveto Zerkv, de naf uzhí; nauke in sgledje Jesusa Kristusa in Svetnikov, de naf s' njimi rassvetluje. Glej, to je regelza in edina regelza, po kateri nam je shiveti. Nikdar safhli ne bomo, zhe bomo njega posnemali, kateri pravi: Jest sim pot, resniza in shivljenje. Kdor koli se po njegovih sapovedih ravna, se nikdar ne goljfa in bo sve-

lizhan, kdor pa se po drusih regelzah
ravná, sajde, in se pogubí. —

Sgled.

V' zhetertim letu kershanstva nam
neki mladenizh, Dositevs po imenu,
ki je bil shlahtniga in imenitniga ro-
dú, s' svojim sgledam sprizha, koliko
dusha premore, ki je napolnjena s'
velikimi regelzami vere in svelizhanja.
Otroka ga saupajo starshi nekimu ve-
likimu gospodu, in flushabniku ze-
sarjevimu, kateri ga je med svojimi
lakaji kojil. Dositevs vender v' sredi
nevarnost zefarskiga poslopja svojo ne-
dolshnost neomadeshvano obvarje. Ko
neki dan od Jerusalema slishi govo-
riti, prosi, de bi tjekej eno pot storil.
V' vertu Getsemani v' neki zerkvi vi-
di neki pild, na katerim je bil pekel
napodobvan, in to vidili ga grosa in
strah spreletí. Ker pa vender tega,
kar je bilo vpodobvano, nizh ni umel,
neko zhaslito gospó, ki je bila poleg
njega, vprasha, kdo de so ti nesfrezh-

niki, kterim je tolike shtrafenge terpeti dano. To so, odgovori gospá, pogubljenzi, ki jih Bog v' ognji shtrafuje, ker njegovih sapoved niso spolnovali, in so vse pomozhke k' svojimu svelizhanju sametvali. Dositevs vprasha, kaj de je vender treba storiti, de bi bil svelizhan, in de bi kdej med te nesreznike ne prishel. Satajvati in mertviti se morash in moliti, mu ona odgovorí, in — sgine.

Mladi Dositevs she tisti dan sazhne ojstro in spokorno shiveti, in dolgo zhasa móli. Neki mlad gospod, ki ga po njegovih potih spremlja, se nad to spremembo sazhudi in mu pravi, de se tako ojstro in terdo shivljenje ne perleshe tako mladimu gospodu, kot je on, in de tako gré le pufhavnikom shiveti. Dositevs kmalo sposná, past, ki mu jo peklenški skušnjavez po tem mladim gospodizhku nastavlja, se bojí, de bi mu ura gnade, ki ga rasvitljuje, ne odshla, in vprashuje na tihim, kako vender pufhavniki shivé, in kje de se snajdejo? — Peljajo ga

v' neki imeniten klofhter, in ga pred Abata spremijo, kateri ga je svetimu Doroteju isrozhil, de bi ga presodil, k' zhemu de ga je Bog poklizal.

Šveti Dorotej ga nar poprej vprašha, sakaj de on sheli pufhavnishko shivljenje nastopiti? Ljubi Gospod Ozhе, odgovori Dositevs, sato, ker svelizhan biti shelim, naj velja kar hozhe. Kaj? Ali mar med svetam ne moresh svelizhan biti, ga vprašha sveti pufhavnik. Morde bi samogel biti, pa vender bojim se, de bi se ne pogubil. Ondi je polno nevarnost in prilik, Boga komej sposnajo, vezhi del se med ljudmi, med kterimi sim bil, komej senza vere vidi. Svojo slabost sposnam, rajshi torej svet sapustim, kot pa de bi v' taki nevarnosti shivel. V' opraviu, na kterim je toliko leshеzhe, bi ne bil rad v' tolizih nevarnostih. Svelizhan biti shelim, naj velja kar hozhe! —

Ali, pravi s. Dorotej, kaj pa bodo v' zefarskim poslopji od tebe miflili, in koliko se bodo tvojimu spre-

menjenju posmehovali? Malo mi je skerba, kaj de svet govori, pravi Dositevs, svelizhan biti hozhem; vse drugo mi nizh ni mar. — Kaj pa, mu f. Dorotěj na dalej pravi, ali bosh pa imel toliko serzá svoje prijatle in svoje staršhe, ki te toliko serzhno ljubi jo, sa vselej sapustiti? Sapustil jih bom, odgovori Dositevs, sakaj Bog in moja dusha mi je ljubshi, kot ves svet. To de ljubi moj prijatel, pravi spet f. Dorotej, ti si mlad, ti si bil v' mehko- lah in sladkotah zefarskiga poslopja isrejen, kako bosh sdaj ojštrost menish- kiga shivljenja prenaschal? Preljubi moj Ozhe! odgovori spet Dositevs s' serzh- nostjo, ki je v' njegovih letih ni lah- ko najdi, prenaschal jo bom s' bosh- jo pomozhjo, ne le samo eno leto, te- mozh zeli zhas svojiga shivljenja (sa- kaj gotovo moje shivljenje, kolikor koli dolgo ko bo, ne bo nikoli tako dolgo, kot je vezhnost dolga). Šhe vezh kot vse to zhem prenesti, zhe je treba; sakaj svelizhan biti hozhem, naj veljá kar hozhe!

Pridi moj sin, mu pravi f. mosh, in ga serzhno objame, Bog bo tvoj namen poshegnal. — Abatu tudi sagotovi, de je Dositevs saref od Boga poklizan. Sveti Dorotej tudi tega mladenzha v' svojo fkerb vsame, in kma-lo s' svojo pokorsnostjo in s' svojo poboshnostjo postane sgled vsm drugim meniham. Tudi neka bolesen na perfh ga opade, pa prenasha jo s' prav Bogu vdanim serzam in s' vso poterpeshljivostjo, in od nje tudi u-merje. Bog ga je tudi s' nebeshkimi tolashbami rasveseljeval, ktere je Bog vsm perpravil, kateri savolj njegove flushbe vse sapusté.

O kako vas mora pazh sgled tega mladiga gospoda v' framoto perpraviti! Zhe ne morete, kot f. Dositevs pufhavniki ali menihi postati. shivite vsaj kakor gre kristjanam. Leta mladenizh se ni ravnal po navadah in shegah svetá, temozh po sapovedih boshjih, in njih si je sbral sa regelzo svojiga shivljenja. Ne imejte tudi vi nikar druge regelze, in rezite vezhkrat, kot

svet Dositevs: Sa drugo nisim na svetu, kot sato, de bi bil svelizhan. Svelizhan torej biti hozhem, naj velja kar hozhe. —

XXXVI.

Od svetiga kersta, ter od vrednosti in dolshnosti kristjana.

Obresovanje je bila med Judi neka sveta shega, ki jo je Bog sam sapovedal, de bi bila snaminje, de so verno ljudstvo, in de so se od drusih nevernikov lozhili. Šveti kerst pa je she veliko vezhi in svetejshe shega, ker je Sakrament, ki nam posvezhijojo gnado deli, in nam snaminje kristjana in otroka boshjiga v' duho vtisne. Jesus Kristus nam v' njem vso svojo mogozhnost in dobrotnost raseda; svojo mogozhnost namrezh, ker ne potrebuje, kot le nekoliko navadne vode, nam svojo gnado dati; in svojo dobrotnost, ker je stvar, ki jo je povsod tako lahko dobiti, isvolil,

sato de vfi ljudje s' vso lahkoto leta tako potreben Sakrament prejeti samorejo; sakaj on sheli, de bi se nihzhe ne pogubil. Ti si bil kershen v' imenu Boga Ozheta, in Šina, in svetiga Duha. V' imenu Boga Ozheta, ki te je ustvaril, v' imenu Šina, ki te je odreshil, v' imenu svetiga Duha, ki te je posvetil, sato de sposnash, de si bil per svetim kerstu Bogu posvezhen, in de si bolj njegova last, kot neverniki, de si pa tudi bolj dolshan njemu flushiti in njega ljubiti, in tako se posvetiti. Gerda framota sa kristjana je torej ta, zhe bi ne bil boljshi, kot ajdje; nar gerji shpot pa je to, ko bi bil she hudobnishi, kot ajdje. O kolika shtrafenga bo per sodbi boshji kristjane sadela, ko bo viditi, de so marfikteri ajdje, ki niso Boga sposnali, bolj nedolshno, bolj zhisto, bolj smérno, bolj v' ljubeshi s' drugimi, in manj samopridno shiveli, kot marfikteri kristjani! —

Per svetim kerstu si se odpovedal hudizhu in njegovim delam, napuhu

in nizhémernosti sveta; in le po ti
obljubi se ti je snaminje boshjiga otro-
ka vtisnilo. Glej, to so obljuje, ki
si jih Bogu storil. Torej ni sadoſti le
ime kristjana noſiti, temozh moramo
tudi po kerſhanſko ſhivéti, po ker-
ſhanſko miſliti, po kerſhanſko govo-
riti, in po kerſhanſko delati. Ako bi
bili ravno takó otrozi boshji, ako bi
bili ravno tako svelizhani, ko bi hu-
dizhu ſluſhili, ſe po ſhegah in nava-
dah ſveta ravnali, ter bres ſatajevanja
in bres mertvenja ſhiveli, ali bi bilo
treba, de bi bil ſin boshji na ſvet
priſhel, ſa naſ terpel in naſ ſveto ve-
ro uzhil? Sej bi bil lahko zhloveka
pod oblaſtjo poſheljivoſti puſtil, in mu
dovolil ſhiveti po ſvoji ſlaſti.

Špremeni torej ſvoje miſli, in ſa-
popadi ſvetoſt ſvojiga ſtanú. Kristjan
ſi, otrok boshji ſi; glej, ktere imena
ſo ſhe imenitniſhi? Ne delaj torej ne-
zhaſti toliki zhaſtitljivi imenitnoſti. Sa-
hvali ſe vſaki dan boshji miloſti, ki
ti je dala v' ſredi kerſhanſtva rojeni-
mu biti, in ſveti kerſt ſadobiti, ki ga

toliko ajdov ni prejelo, ki bi bili morebiti Bogu bolj flushili kot ti. — Gnada, ki si jo per svetim kerstu sadobil, je gnada nedolshnosti; ta gnada, ki te posvezhuje, je drashji shaz, ko vse dragine tega svetá, in obvarvati jo morash, ako bi bilo sato tudi treba svojo kri preliti. En sami smertni greh je sadohti, de jo sgubish. Zhe si jo pa sgubil, objokuj s' grenkimi salsami to sgubo, in persadevaj si jo v' Sakramentu svete pokore in s' poljshtanjem svojiga shivljenja, spet perdobiti. Vsako leto nar manj enkrat, postavim ob velikonozhnim zhasu, ali ob dnevu, ob kterim si bil kershen, in she vezhkrat, pojdi, poklekni k' kerstnimu kamenu, sahvali Boga sa gnado kersta, in ponôvi obljuje, ki si mu jih per svojim kerstu storil.

XXXVII.

Od svete firme, in od darov
svetiga Duha.

Aposteljni so na binkefhtno nedeljo

svetiga Duha prejeli. Pervi kristjani so ga prejeli v' pokladanji rok aposteljnov, in v' sedanjih zhasih ga kristjani prejemajo v' pokladanji rok shkofov, ki so od Jesusa Kristusa mozh in oblast sadobili, v' Sakramentu svete firme svetiga Duha dariti.

Šveti kerst nam fizer snaminje v' dusho vtisne, ki nas stori otroke boshje; sveta firma pa nam drugo snaminje v' dusho vtisne, ki nas vojake Jesusa Kristusa stori, in ki nas she prav posebno v' njegovo flushbo saveshe. Tudi per svetim kerstu she svetiga Duha prejmemo, ker v' njem sadobimo posvezhjozho gnado boshjo, s' katero on v' nas prebiva; per sveti firmi pa prejmemo svetiga Duha s' njegovimi darovi v' she vezhi obilnosti.

Darov svetiga Duha je sedem: dar modrosti, dar umnosti, dar svéta, dar mozhí, dar uzhenosti, dar poboshnosti, dar strahú boshjiga. Vsi ti zhesnurni in boshji darovi so ti potrebni, de bosh samogel sveto in po svojim poklizu popolnoma shiveti.

1. Dar modrosti ti daja sposnati pota in namene boshje v' njegovih delih; red, ki ga je s' vsimi rezhmi napravil, de jih takó obrazha, de se vse v' svoj konez in v' njegovo zhašt iside. Ta modrost naf uzhi naturo in sazhetik vsih stvarí, njih konez, v' kteriga so ustvarjene, njih savese s' drugimi, njih kakshinosti, in njih náfledke po namenu boshjim. Sadnjizh naf ta modrost uzhi vse po pameti in po regelzah ravnati, in vse ob svojim zhasu in po svoji meri storiti. —

2. Dar umnosti tvojiga duha kvishko povsdigne, te uzhi, kolikor ti je treba, lastnosti boshje, njegovo velikost in njegovo neisrezhenost popolnamost sposnati, ti daja velike skrivnosti saposasti, ti daja, kolikor ti je po tvojim stanu potreba, sveto písmo in rasodete resnize umeti. To de vsa ta umnost se sadobiva bolj s' ponishnostjo in s' podvershnostjo serza, kot pa s' velikim pretuhtvanjem. Satorej imajo dostikrat priproste in malo uzehene dushe vezh modrosti in rasviltljenja v' potih k'

Bogu, kot marfiktera preuzhena glava, ki jo Bog v' shtrasengo njeniga napuha sapuſti. Le majhinim, to je priproſtim, o Bog, to rasodevaſh! —

3. Dar ſvéta ti daja luzh, de ſe ſ vezhi varnoſtjo in ſkerbjo vêdeſh, de ſe ogibaſh ſapletvam, v' ktere te tvoj ſovraſhnik vabi; de previdaſh nevarnoſti in prilike; de ſe v' ſvojih dvomih, v' ſvoji nevednoſti ali ſtrahljivoſti vender prav ſnajdeſh; te raſſvitljuje, kadar ſvoj ſtan voliš, de ſe uzhliš druge prav voditi in ſebe prav ravnati. Bres tega daru ſvéta v' velike smote padaſh, ter ſebe in druge od praviga pota odpeljeſh.

4. Dar mozhí ti daja mozh in ſerzhnoſt, de kar ti Bog ſapoveduje, ſtoriš; de premagaſh vſe teſhave in ſkuſhnjave; de ſe gerdim ſgledam, ſtrahu pred ljudmi. in ſapeljevanju ſveta vſtavljaſh; de ſvoje krishe in teſhave ſ ſerzhnoſtjo in ſtanovitnoſtjo prenaſhaſh; de ſvoje meſo mertviſh, in ſvoje hudobne navade in ſlaſti premagujeſh; de poterpiſh vſe ſaſramovanje, naſprot-

vanje, preganjanje in tudi smert, zhe je treba, po sgledu marternikov. Bres tega darú mozhí bi se kmalo svoje slabosti in nesmoshnosti preprizhal, ter bi pogosto padal.

5. Dar uzhenosti te uzhi zeno boshjih rezhi sposnati; zeno svetoosti in gnade, srezho njih, ki jo imajo, in nesrezho njih, ki jo sgubé. Uzhi te sposnati revshinost tvojiga serza, ter tvojo niskost in nesmoshnost. Te uzhi sposnati, de vse rezhi na svetu so nizhémerne in skorej nizh, in de je le svelizhanje samo potrebno. Bres te svelizhanske uzhenosti je zhlovek, kot neumna shival, ki nizh ne sapopade, kaj je Bog. Ta je tista uzhenost, ki se imenuje uzhenost Svetnikov, ki jim je v' boshjih rezheh toliko rasfvitljenje dajala. Ta uzhenost je vikshi, kot je uzhenost modrijanov ali pravdosvnikov, in Bog jo le ponishnim in poboshnim dusham daje. In saref, koliko je rokodelnikov in ubogih kmetov, ki imajo veliko vezhi rasfvitljenje v' rezheh nashiga svelizhanja, in v'

potih do prave svetosti, kot veliko drugih, ki se modrijane shtejejo.

6. Dar poboshnosti te uzhí Boga sa svojiga Ozheta sposnati, svoje dolshnosti do njega spolnovati, ga ljubiti in zhaštiti v' vsih opravih, ki jih vera sapoveduje. Vse se ti bo imenitno in veselo vidilo v' flushbi toliziga Gospoda. Poboshnost ti bo tvojiga blishniga v' Bogu, in Boga v' tvojim blishnim, v' tvojih shlahtnikih, v' njih, ki so tebi enaki ali od tebe vikshi, pokasala. Ona te bo uzhila, de vfi pergodki tvojiga shivljenja, dobri in hudi, pridejo is rok boshjih, in de bosh dobre sprejemal s' hvaleshnostjo, in hude s' poterpeshljivo is ljubeshni do njega.

7. Dar strahú boshjiga, ki je popolnost darov svetiga Duhá, te uzhí, se bolj kot vsih nesfrezh bati, se Bogú sameriti, ga rasshaliti in ga sgubiti; te uzhí se bati, de, ko Boga sgubish, samiga sebe ne pogubish. Ta strah boshji te bo od greha odvrazheval, ti bo pravo serzhnost ushgal, te bo ohranil v' ljubeshni boshji, in te bo v'

njegovi sveti gnadi poterdval, po besedah svetiga Pavla: Le s' boshjim strahom se svetost doveršuje.

Glej to so dragi darovi, ki jih s. Duh v' s. firmi v' našho dušho vlije. O kako velik je torej prid, ki se is tega svetiga Sakramenta dobiva! Pa tudi kako veliki slepzi so oni, ki ta Sakrament samudé prejeti, ali kateri ga nevredno prejmejo! Ali ni torej treba, se s' vso skerbjo perpravljati ta s. Sakrament vredno in sadavitno prejeti, ki se v' zelim shiviljenji le enkrat sme prejeti? Torej ti je potreba te nauke dobro pomniti:

1. Prejmi Sakrament svete firme v' stanu gnade boshje, perpravljaj se nekoliko zhasa poprej s' molitvijo, s' dobrimi deli, in s' spovedjo. O pazh ne moremo sadošti objokvati sadershanja nekterih mladih kristjanov, ki gredo k' sveti firmi bres sadoštne perprave; ali je tedej zhudo, de so, ker ta Sakrament tako neperpravni in rastreseni prejmejo, boshjiga Duha kmalo tako prasni, in s' duham svetá tako prepolnjeni?

2. Vsako leto ob binkeſhtih ſe na novizh ſvetimu Duhu daruj, in obljubi, de ſi boſh persadeval, nizh ne ſtoriti, kar bi ſvetiga Duha v' tebi ſhalilo, in vſelej po njegovim raſſvitljenji ravnati. Proſi ga, de te ne ſapuſti, in ti nikoli ne odvſame ſvojih darov. Ah, kaj bo is tebe, zhe Bog ſvojiga ſvetiga Duha tebi odtegne, in zhe te on ſapuſti! —

3. Imej kako poſebno andoht k' ſvetimu Duhu, in pred vſakim ſvojim opravilam ga na pomozh poklizhi. Breſ pomozhi tega ſvetiga Duha ne moreſh ſa nebefa nizh ſtoriti, ſhe imena Jeſuſa Kriſtuſa s' ſafluſhenjem ne poklizati, tudi nobene dobre miſli ne imeti.

4. Zhe ſi bil pa neſrezen, de ſi Sakrament ſvete firme breſ vredne perprave prejel, ali de ſi v' njem ſadobljeno gnado ſgubil; ſdihuj s' grenkoto ſerza, in s' obilnimi ſolsami. Prôſi in môli tega Duha poſvezhvavza, de vlije v' tvoje ſerze ſvojo poſvezhujozho gnado, ki je morebiti niſi prejel; ali pa

de jo na novizh obudí, zhe si jo sgu-
bil, in tedej zhuj nad saboj, de je
ne sgubish.

XXXVIII.

Od spodobniga sadershanja v'
zerkvi, od svete Mashe, in ka-
ko jo moramo flishati.

Nashe zerkve so hishe boshje, so
poslopje Narvikshiga, in njegovo pre-
bivalishe med ljudmi. Le s' straham
se stópi v' poslopje kralja, in komej
si upamo kaj bres potrebe govoriti.
Koliko sposhtvanje morash torej imeti
v' hishi boshji? Koliki greh torej oni
storé, ki jo s' posvetnim sadershanjem,
s' pohujshljivim posmehvanjem, s' ve-
dizhnim in pregreshnim osiranjem o-
skrunijo? ali pa oni, ki ne pridejo sa
drugo, kot de se pomenkvajo, de se ska-
sujejo, de druge rastresajo. Savolj taziga
oskrunovanja, pravi sveti Krisostom, sa-
flushijo, de bi strela te hudobnike ras-

nefla, ki si upajo Bogu samimu toliko nezhaſt delati, in to ſhe v' njego-
vi hiſhi!

Vſe, kar vidifh v' zerkvi, te k' ſvetofli in k' ſpoſhtvanju nagiba. Sheg-
nana voda te mora ſpomniti, de mo-
raſh, preden v' zerkev ſtopiſh, ſvojo
duſho ozhiſtiti, in Boga proſiti, de ti
jo omije od vſih njenih madeshev.
Spovednize te uzhé, de ta ſveti kraj
je kraj ſprave s' Bogam in pokore, v'
kteriga ne ſmeſh is drusiga namena
ſtopiti, kot de ſvoje hudobije objoku-
jeſh. Grôbi ali mertvaſhki kameni v'
ſidu te opomnijo mertvih, ki ſo ſe
pred taboj is ſveta lozhili, in kateri te
proſijo, de bi jim s' ſvojimi molitva-
mi na tem ſvetim kraji pomagali. Po-
dobe ſvetnikov ti té velike boſhje ſlu-
ſhabnike pred ozhi ſtavijo, ki ſdaj
Narvikſhiga v' nebefih hvalijo, ker ſo
ga zhaſtili in mu ſluſhili na ſemlji.
ſveti tabernakel te ſpomni, de je rav-
no ta Jeſuf v' njem, kot na ſvojim
tronu, ki je tvoj Bog in tvoj ſodnik.
O kako bi ſhe ſamogel rasmifhljen

in rastresen biti, ki toliko lepih in tako svetih rezhí vidish? O kolika sramota je viditi, de se neverniki in Turki s' vezhim sposhtvanjem v' svojih tem-pelnih sadershé, kot kristjani v' svojih zerkvah, ki so hishe praviga shiviga Boga! Ref, ravno nad tem sposnamo, de je zhlovek bogabojezh in ponishin, zhe se v' zerkvi spodobno in zhashto sadershí, pa ravno tako se sme nasproti rêzhi, de oni, ki so bres vse spodobnosti in bres sposhtovanja, so hudobniki, ki imajo malo poboshnosti in malo vere.

Slasti pa per sveti Mashi morash na tem svetim kraji poln sposhtvanja biti. Šveta Masha je smed vsih duhov-nih opravil nar imenitnishí, nar sve-tejsíhi. To je daritev, v' kateri se Je-sus Kristus sam svojimu nebeskímu Ozhetu daruje. To je daritev ravno tistiga Telefa in ravno tiste Kerví na-shiga Odreshenika, ktero Telo in ktero Kri je daroval na gori Kalvarii, le s' tem raslozhkam, de je bila daritev na svetim krishi kervava daritev; da-

ritev svete Mashe je pa nekervava daritev. Ti se morash torej per sveti Mashi ravno tako sadershati, kakor bi se bil poleg Marije Devize na gori Kalvarii per Jesusovi smerti sadershal. Ti morash per sveti Mashi skleniti svojo andoht s' andohtjo Marije Devize, ki jo je imela takrat, ko se je njen Šin daroval, in sdrushiti svoje molitve s' molitvami Angeljev, ki tega Boga molijo, ki se na altarji daruje; ali she bolj rêzhi, ti se ves skleni s' Jesusam Kristusam, in daruj se v serzu njemu, ki se ondi v' resnizi sate daruje. —

Jesuf Kristuf daruje na altarji daritev svojiga telefa in svoje kervi is zhveteriga namena:

1. De Bogu svojimu nebeshkîmu Ozhetu nar vezhi zhašt in hvalo skashe; satorej je ta hvalna daritev nar popolnishi daritev, ki Bogu vezhi zhašt in flavo daja, kot je zhašt in hvala, ki mu jo vfi Isvoljeni in Angeli skup dajejo.

2. Jesuf Kristuf se per sveti Mashi

daruje, de Boga svojiga Ozheta prósi sa odpushtanje naših grehov; satorej se imenuje sveta Masha spravna daritev.

3. Jesus Kristus daruje to boshjo daritev, de Boga svojiga Ozheta prósi sa vse gnade, ki so nam potrebne; satorej se imenuje ta daritev prošnja daritev.

4. Sadnjizh se daruje Jesus Kristus v' sahvato sa vse od Boga nebeskiga Ozheta prejete gnade in dobrote, in satorej se imenuje sveta Masha sahvati dar, to je daritev, s' ktero se Bogu sahvajemo. Is tega zhveteriga name na morash tudi ti sveto Mashe flishti.

De bosh pa vedil se per sveti Mashe prav sadershati, téle nauke poslušaj:

1. Od sazhetka svete Mashe do svetiga Evangelija se ponishuj pred Bogom poln andohti in serzhniga kesanja. Tako ves sgrévan in osramoten savolj svojih grehov, ga prósi ponishno sa odpushtanje svojih grehov, po sgledu masnika, ki ozhitno sposnáva svoje pregresshike pred altarjem, kadar Konfiteor ali ozhitno spoved móli. Kadar se na serze povdarja masnik, rezi tudi

ti: O Gospod! sposnam ti svoje grehe, in profim te sa usmiljenje, ker bres shtevila veliko fim gresnil s' mišljo, s' besedo, s' djanjem in s' samudo dobrih del i. t. d. —

2. Od svetiga Evangelija do povsdigovanja svete hostije obudi v' sebi shivo vero, in mōli velizhastvo Narvikshiga. Per besedah maslnika „*sursum corda*“ povsdigni svoje serze in svojo dusho pred tron boshji, in mōli po Jesusu Kristusu njegovo veliko velikost s' vsemi Angelji in Gospodniki nebeshkimi, ki ga bres prenehanja molijo, in pred njim trepetajo.

3. Od povsdigovanja do svetiga Obhajila maslnikoviga se s' Jesusam Kristusam skleni, obūdi shivo vero, terdno saupanje, in gorezho ljubesen, in prōsi ga savolj presvete reshnje kervi, ki jo na altarji daruje, sa vse gnade in dobrote, ki jih potrebuješh. Prosi ga s' saupanjem sa-se in sa druge, sa svoje staršhe, sa prijatle, sa mertve, in tudi sa svoje sovrashnike. Daruj mu svoje krishe, svoje terpljenje, svoje

dela, in svoje serzé. Prôfi ga slasti, kadar maschnik moli: „*Pater noster*“ sa duhá ljubesni polniga do vsih ljudi, sa odpušhanje svojih grehov, in sa gnado, de v' skusnjanjavah ne padesih.

4. Per obhajilu Maschnika imej tudi ti duhovno obhajilo; to je obudi gorozhe sheljé, se s' Jesufam Kristufam skleniti; in ob konzu svete Mashe spet sahvali Boga sa vse prejete dobrote. In preden she sveta Masha mine, obudi kakoshne svete sklepè, oblubi Jesufu Kristufu, de hozhesih zeli dan skerbno k' dobrimu obrazhvati, in slasti ta dan hudobne navade premagvati. Ne posabi, kadar Maschnik sveti shegen daja, tudi Jesufa Kristufa sa njegov sveti shegen profiti, in sa gnado, de bi mu zeli dan samogel svesto flushiti. —

5. Po sadnjim svetim Evangelii ne hôdi prezej is zerkve, pomudi se nekoliko zhasa, in prôfi Boga sa odpušhanje, ako fi per sveti Mashi kaj, s' kakim rasmishljenjem ali s' kako nespodobnostjo greshil. Sahvali se mu

sa gnade, ki ti jih je delil; prôsi ga na novizh sa njegovo pomozh, in poklizhi tudi Marijo in vse Švetnike na pomozh.

O koliko gnad bosh sadobival, ako si bosh persadeval sveto Maslo s' tako perpravnim serzam slishati! Gorje pa njim, ki so bres spodobnosti in bres andohti per toliko svetih in prezlastitih skrivnostih, in ki s' svojim rastresenjem in s' nespodobnim sadershanjem hisho boshjo oskruniyo! —

Pervi sgled.

Šveto Pismo nas uzhí, de je Heliodor, velki voják nekiga kralja is Asije, neki dan s' svojimi vojaki ves ofhaben in napuhnjen v' tempelj boshji v' Jerusalemu shel, mu kako nezlast floriti, ali ga oskruniti. Kar, glej, na enkrat popadajo vsi vojaki od strahu na tla, in Heliodora ob ravno tem zhasu dva Angelja tako strastno s' palzami stepeta, de bi bil per ti prizhi prezej umerl, ako bi velki duhoven Onija sa-nj molil ne bil. O ko bi

Bog s' svojo dobrotnostjo ne branil, koliko Angeljev, ki v' boshjih tempelnih Jesufa Kristusa svojiga Boga molijo, bi marfikteriga hudobnika do smerti teplo, ki ves rastresen va-nj stópi, se v' njem nespodobno sadershí, in v' njem she druge vernike pohujsha! Bog, pravi sveti Pavel, bo kdej te nesreznike pogubil, ki tempel Gospodov ofskrunijo! —

Drugi sgled.

Nash svelizhar Jesus Kristus svoje unetnosti in svojiga serda ni nikoli tako ojštro skasoval, kot le soper ofskrunovavze boshje hishe. In sveti Ambrosh, velki shkof v' Milanu, je bil ravno tako ves unet s' to sveto gorezhnostjo. Ko neki dan vidi neko gospó vso nizhémerno nalisbpano v' zerkeviti, ji pravi: Kam gresh? V' tempelj boshji grem, mu ogovori. Bolj bi se reklo, de gresh na ples ali v' kome-dijo, pravi sveti shkof. Pojdi gresh-na shena, beshi od tod, hôdi in ob-jokuj rajshi na skrivnim svoje grehe,

in ne prihajaj Boga ozhitno saframovat s' svojo koshatostjo in nizhémernostjo, zlo v' njegovo sveto hifho!

V' boshjo hifho, v' zerkev torej ne smemo drugazhi stopiti, kot le s' svetim straham, in le svoje grehe objokvat, in Boga molit. Bog sam je Israelzam sapovedal, de ne smejo drugazhi v' tempelj stopiti, kot s' straham in trepetam. In v' sedajnih zhasih vidimo mladenzhe, posvetne napubnike, ter rasujsdane deklizhi na sveti kraj s' predersno nesframnostjo priti, se ondi posmehovati in pomenkvati s' vso nesframnostjo she med sveto masho. O moj Bog, kolika hudobnost! —

XXXIX.

Od posebne zhasi do Gospoda nashiga Jesusa Kristusa, in od obiskvanja presvetiga Reshnjiga Telefa.

Nar vezhi zhasi in hvalo, ter prav posebno flushbo in vedno ljubesen smo

dolshni Jesusu Kristusu, ker le po njem samoremo Bogu svoje hvale in molitve opravljati, in ker je on pravi shivi Bog. Marijo Devizo, Mater boshjo, Angelje in Švetnike zhašiti je prav in dobro; pa Jesusa Kristusa zhašiti in moliti je naša she toliko vezhi in potrebnishi dolshnost, kolikor vezhi je Bog od vsih stvarí; in ker je Jesus Kristus v' resnizi Bog, smo mu tudi vezhi zhašt, hvalo, saupanje in ljubesen dolshni, kot Marii Devizi in vřim Švetnikam skupej.

Rasun svete Mashe in svetiga Obhajila, od kterih je bilo she govorjeno, ne posabi she druge dolshnosti, h' kteri te tvoja vera veshe, de nam-rezh vezhkrat obišheřh Jesusa Kristusa v' presvetim Sakramentu svetiga Resh-njiga Telesa. Dostikrat gredó ljudje na boshjo pot, koshíze ali ořtanke Švetnikov obiskat, ali kraje, v' kterih je Mati boshja posebno v' spominu, de bi si tako mnoge gnade is nebes sprofili; koliko bolj tedej moramo she le veselje imeti Jesusa Kristusa, nar

Švetejšhiga, ki je darivez vseh gnad, obiskat hoditi. —

O kolika framota je kristjanam, ki to toliko sveto in toliko imenitno dolshnost samudé. Poslopja kraljev in mogozhnikov so polne visokih obiskovavzov; zerkve, poslopja Jesusa Kristusa, so pa prasne in sapushene. Kralji so smirej s' flushabniki in zhaftniki obfuti, ki jih zhafté; kralj kraljev Jesus Kristus pa je sapushen. — V' hishab sodnikov vidimo smiram ze le derhali ponishnih proshnjavzov, ki svoje zhaftne rezhi opravljajo in oskerbljujejo; pred Jesusa Kristusa, nar vikshiga šodnika, pa ni nikogar, de bi svoje vezhno svelizhanje opravljal in oskerbljeval! —

Kaj se pazh od pogostniga obiskvanja mogozhnikov in gospodnikov tega sveta sadobi? dostikrat ne drusiga, kot kaka sopernost; Jesus Kristus pa nikogar ne osramoti; njegova hisha in njegovo serze je smiram vsem odperto; she nar vezhi greshnike s' dobrotnostjo sprejmè, ki pridejo pred-nj se svojih grehov kesat. Pridite, pravi, vsi ki

ste s' teshavami oblosheni; polajshal
vam jih bom. — Šveti Duh pohvali
tudi mladiga Tobijata, de se nikoli
med drugimi otrozi v' otrozhjih igrah
ni snajdel, in de je shel rajshi v' tem-
pelj Boga molit, kadar so drugi k'
svojimu pregresnimu veselju hodili.

Ref, hudi duh ti bo marfikake
sadershike stavil, te od tega svetiga
opravila odverniti. Vdihoval ti bo, de
mora zhlovek shiveti, kot drugi; de
nimash toliko zhasa, de bi ga s' tem
obiskvanjem tratil; de per njem bosh
ves rastresen in mlazhen. O moj sin!
vari se tega skushnjavza poslushati.
Namest de bi se s' slabimi sgledi dru-
sijh dal sapeljati, si persadevaj le she
bolj tudi druge k' temu obuditi. Ali
jih samoresi v' bolj zhasito in bolj
veselo drushino perpeljati, kot je drush-
ba s' Jesusam Kristusam? — Kar zhas-
sadene, sej ga imash dosti tudi sa dru-
ge rezhí. Ti se nikoli ne kefash savolj
zhasa, ki ga v' kakosnim resveselje-
nji pomudish; kaj? ali se bosh mar
kefal savolj zhasa, ki ga v' posvezhva-

nji svoje dushe pomudish? Tebi ni nikoli dolg zhas v' drushbi s' svojimi prijatli; ali ti bo mar dolg zhas v' drushbi s' Bogam? — O moj sladki Jesus, je djala od ljubeshni do Jesusa vfa uneta sveta Teresija, koliko jih je, ki najdejo veselje v' nemarnih drushbah in pogovorih s' tvojimi stvarmi, ki so pa nefrezhni sadohti, de v' tvoji drushbi ne najdejo drusiga, kot stud in trud!

Ne porajtaj na to, zhe tudi kakoshno suhoto ali kakoshen stud obzhutish ob obiskvanji svojiga Svelizharja. Le ostani stanovit; leto sveto obiskvanje, ki se ti bo od sazhetka tako fitno in dolgozhasno sdalo, ti bo s' zhasama sladko in prijetno. Ako bosh to vezhkrat storil, se bosh kmalo preprizhal, de se ti bodo ure, ktere bosh pred Jesusam se pomudil, sdele kot minute, in de ti bodo studenez mnogih gnad in darov. Zhe pa ne moresh se per tem obiskvanji presvetiga Reshnjiga Telefa dolgo zhasa pomuditi, stóri, kolikor samorefsh, pa

kar storish, stori s' ginjenim in gorezhim serzam.

Pojdi slasti k' svojimu Jesusu, kadar fi v' kaki nejevolji, ali v' kaki stiski, v' kakim nepokoji, v' nenavadnih skušnjavah, ali kadar imash kaj teshjiga storiti. Pred tem svojim boshjim Svelizharjem bosh najdel luzh, mozh in trosht. —

Obiskvanje, ki ga Jesusu Kristusu storish, pa se mora po kakih pametnih regelzah, ali pa po svetu prednikov, slasti spovednikov, goditi. Ako s' tem obiskvanjem kakoshne druge dolshnosti do svoje drushine, do svojiga opravila ali dela, ali do svojih prednikov samudish, takrat tvoja andoht ni nobene hvale vredna. Sakaj kadar je zhas delati, ali gospodariti, ali pa se kaj uzhit, takrat ni zhasa se predolgo v' zerkvi muditi. Torej tvoja andoht ne sme odrivati tvojih dolshnost pravize in ljubesh, tudi ne sme biti zhes pokorshinost.

Kadar fi pa od zerkve predalezh, ali pa de te tvoje dela sadershujejo Jesusa obiskvati, vender, kar tako sto-

riti ne morešh, samorešh zhes dan med
svojim delam nadomestiti. Obudi vezh-
krat med svojim delam gorezho ljube-
sen v' svojim serzu, poshlji kako kratko
molitvizo k' svojimu Jesusu v' zerkvi,
in tako bosh nadomestil, kar v' zerkvi
storiti ne morešh. Šej moramo she
tako v' svojim duhu in v' svojim ser-
zu smiram s' Jesufam sklenjeni biti,
ker tudi on smiram na nas misli. Imej
torej sveto navado, se vezhkrat na-nj
spomniti, sdihni k' njemu vezhkrat
zhes dan, in rezi: O moj Jesuf! o moj
Svelizhar! tebe molim, tebe ljubim,
tebi darim svoje serze. O Jesuf, Šin
Davidov, usmili se me; nikar me ne
sapusti! — Šveta Jera je dostikrat po-
toke solj jokala, in je dostikrat zelo
nozh pred svetim altarjem klezhala,
in k' Jesusu sdihvala: O Svelizhar sve-
tá, sakaj svet tako malo na-te misli?
Ti smiram na nas misliš, o prelju-
bi Jesuf, in mi te tolikokrat posabi-
mo! Kolikokrat so she ajdje, ki so jih
misijsionarji v' dobrotnosti boshji in v'
skrivnostih Jesufa Kristusa poduzheva-

li, saklizali: O kako dobrotljiv je Bog kristjanov; o kako lahko ga je ljubiti! O kako mora nekte re kristjane per tazih sgledih fram biti, ki komaj na Jesusa mislijo, ne pa de bi ga ljubili. —

XL.

Kaj nam je posebno storiti, kadar sveto Reshnje Telo obis hem o.

Jest ne vem, pravijo nekteri, kaj mi je storiti, ali kaj moliti, kadar Jesusa Kristusa obis hem. O kristjan, koliko rezhí imash Jesusu povedati! Ali ni nobenih zhednost, ki ti jih je prosi ti, ali grehov, sa ktere ti je se pokoriti, ali pregres hkov, ki ti jih je ismivati? Koliko imash stra st ali hudobnih navad, ali saves na posvetne rezhí. Koliko imash slabost, koliko sopernost, koliko preganjanja; ti imash shlahtnike, prednike, morebiti tudi kaj sovrashnikov. Glej! imash tedej urshoha sado sti k' ti andohti do Jesusa Kristusa; to se pravi, per obiskvanji

svetiga Refhnjiga Telefa morash moliti sa-se in sa druge ljudi, in tudi Jesusu morash nar vezhi zhaft skasovati.

1. Ti morash sa-se moliti; poto-shi mu revshinost svojiga serza, rane svoje dushe, in svoje grehe; rezi mu s' saupanjem, pa tudi is serza: Oh Gospod, ako hozhesh, me samoresh osdraviti! Odkri mu svoje pregresne navade, svoje skushnjave in nevarnosti, svoje savese na posvetno premo-shenje in poveseljenje, ki tvojo dusho toliko pogublajo. O Jesus, mu rezi: ti vidish mojo slabost, ter savese in spazhnosti mojiga serza; ohrani me v svojim svetim strahu; bres tvoje pomozhi se bom pogubil! Daruj mu svoje grenkote in sopernosti, svoje terpljenje in svoje bolezhine. Ti si, o moj svelizhar, mu rezi, ti si Bog vse to-lash be in vfiga rasveseljenja; tvoja volja je, de terpim; tvoji volji se voljno podvershem; tvoja sveta volja naj se sгоди, ne moja! —

Ne posabi tudi, mladi kristjan, Jesusa Kristusa vezhkrat sa vse tiste zhed-

nosti profiti, ki so tvoji starosti permerjene; sa pokorshinost, sa ponishnost, sa zhistost, sa gnado, de bi nedolshnost svojiga serza samogel ohraniti; sa gnado, de bi Boga nikoli smertno ne rasshalil; in posebno sa gnado, de bi svoj pokliz mogel sposnati.

2. Per obiskvanji presvetiga Resh-njiga Telefa morash tudi sa druge moliti. Zhe imash kako drushino, ali starshe, ali brate in sestre, perporozhuj jih Jesusu Kristusu; sdihni k' nje-mu in rezi: Ne perpušti, o Jesus, de bi bili starshi, bratje in sestré, ktere si mi dal, tvoji sovrashniki. Daj, o Bog, de te nikdar rasshalili ne bodo, de ne bodo kdej pogubljeni, in na vekomej od tebe saversheni!

Zhe imash sovrashnike, ki ti shkodo shelé, ki te preganjajo, ali slabo od tebe govoré, savolj Jesusa, ki jih ljubi, tudi ti ljubesen do njih obudi. Môli sa-nje, odpusti jim is serza savolj ljubezni do Jesusa Kristusa, in prôfi ga, de tudi tebi ravno tako odpusti.

Zhe si kteriga smed svojih pohuj-

shal, ali svojiga soseda, ali koga drugiga, proti serzhno Jesusa Kristusa, de naj jih savolj tvojiga greha ne pogubi, in de naj jim odpušti vse grehe, ki so jih savolj tvojiga pohujshanja storili, ali pa ker si bil ti s' svojo sanikernostjo, s' svojimi hudobnimi sgledi, ali pregreshnimi sveti kriv, de so jih storili.

V' ti presveti uri, ob kateri si tako pred Jesusam Kristusam, môli tudi sa sveto Rimsko katolshko zerkev, sa svetiga Ozheta Papesha, sa shkose, sa vse duhovne pastirje, slasti sa svoje, in pa sa svoje starshe. Môli sa kralja, sa uzhenike, sa flushabnike, sa mir med kershanškimi poglavarji; môli in proti sa spreobernjenje gresnikov, ki v' slepoti in v' svojih grehih shivé, in ne posabi vernih dush v' vizah. —

De bosh pa she laglej to poboshno opravilo opravljal, samoresh per obiskvanji presvetiga Reshnjiga Telefa, zhasiti in premishljevati Jesusa Kristusa v' skrivnostih njegoviga shiv-

ljenja, po tem ko je zhaš léta ali kakofhniga prasnika.

1. Premišljuj ga v' skrivnostih njegoviga otrozhjiga shivljenja, postavim v' Adventu môli Jesusa Kristusa, kateri ima kmalo rojen biti. Od Boshizha do posta môli s' ptujzi in kralji Jesusa otrozhizha, svojiga Svelizharja in Boga, in daruj mu svoje serzé.

2. Ravno tako ga premišljuj v' njegovim terpljenji. V' postu môli Jesusa Kristusa, ki se je savolj tvojih grehov v' puhavi ojstro postil, de te je s' tem se pokoriti uzhil. Daruj mu svoje lastno satajevanje in svoj post. Šhtirnajst dni pred Veliko Nozhjo premišljuj posebno njegovo terpljenje, objokuj ondi pred njim svoje grehe, ki so bili urshoh njegoviga terpljenja in njegove smerti.

3. Premišljuj ga v' njegovim zhaštitim shivljenji. Od Velike Nozhi môli Jesusa Kristusa, ki je od mertvih vstal, in ga prôsi, de ti gnado da, de bošh tudi ti is groba svojih grehov vstal, kakor je tudi on is groba smerti

vstal, in sa gnado, de bi tudi ti kdej zhaſtito od mertvih vſtal, in de bi bil tudi kdej vreden njegove zhaſti v' nebefih. Ob v' nebó Odhodu móli Jeſufa, ki je ſhel v' nebefa, prôſi ga, de ti da gnado, de bi tudi ti kdej v' nebefa priſhel, in de ne ſgubiſh proſtora, ki ti ga je on tamkej perpravil. — O Binkeſhtih ga ponishno prôſi, de ti ſvojiga ſvetiga Duha poſhlje, in prôſi ſvetiga Duha, ſvojiga poſvezh-vavza, de naj pride v' tvoje ſerze, in de naj te s' ſvojimi darmí napolni. — Ob godu preſvetiga Reſhnjiga Teleſa, in tiſtih oſem dni, ſi persadevaj s' ſvojimi molitvami, s' ſvojo ponishnoſtjo in s' ſvojo ljubefnijo do Jeſufa Kriſtufa vſo nezhaſt popravljati, ki ſe mu v' tem preſvetim Sakramentu ſtorí. Ne poſabi tudi neke poſebne ſhege, nam-rezh ſerze Jeſufa Kriſtufa pozhaſtiti. Sakaj to je tiſto preſveto ſerzé, ki ga moraſh po boſhje zhaſtiti. Škleni ſe zhes dan vezhkrat v' ſvojih delih in v' ſvojim terpljenji s' tem preſvetim ſerzam, ki je polno ljubefeni do tebe

de fi ravno fi ti mersel, kot led, do njega.

4. Drugi zhas léta premishljuj Jesufovo ozhitno shivljenje. Premishljuj in môli ga, ki je ljudstvo uzhil in s' kruham nahranil; ki je bolne osdravljaj, mertve k' shivljenju obudval, ki je raskropljene ovzhize k' sebi klizal, ter pokoro, boshje kralestvo, in prihodno sodbo osnanoval. Rezi mu: O Jesuf! ki fi, kadar fi bil na semlji, ljudem toliko dobriga storil, raslij tudi nad-me svoje gnade, poklizhi mojo dushizo k' sebi, ker fim sgubljenja ovzhiza, posdravi mi jo, in posveti mi jo. Daj mi, o Bog, duha resnizhne pokore, gorezhe shelje po tvoji zhasi, svelizhanski strah pred tvojo sodbo, in sveto ljubesen do tebe! —

5. O prasniki Marije Devize, ali o prasniki Angeljev in Svetnikov môli Jesufa Kristusa Sina Marije Devize, kralja Angeljev in vseh Svetnikov. Vesele se nad gnadami, ki jih je Marii, ali Angeljem, in vsem Svetnikom do-

delil. Sahvali se Jesufu Kristufu, de ti je Marijo, nar mogozhnish, nar ljubesnjevish, in nar svetejsi mater dal. Sahvali se mu, de ti je Angelja Varha dal, toliko imenitno stvar, ki sa-te skerb ima. Sahvali se mu, de ti je Svetnike in tvojiga Patrona sa posebne pomozhnike dal, ki sa-te profijo. Prôsi ga sa gnado, de bi tudi njih lepe zbednosti posnemal, in se kdej s' njimi v' nebesih veselil.

Vfiga tega premishljevanja se samoreh, po tem ko je zhas in spomin zhes leto, ali pa po svojih potrebah poslushiti. Zhe te kakshino premishljevanje bolj gine, ponovi ga vezhkrat. in ne sprehajaj se le prenaglo is eniga premishljevanja v' drusiga. — In pa, kdor Jesufa Kristusa ljubi, sadohti rezhi najde, de se s' njimi pred njim pomudi. Zhe pa per vsm tem kakshno suhoto v' sebi zhutish; zhe tvoje serze ne vé kaj Jesufu rêzhi, ne sapusti savolj tega te andohti, temozh le bodi s' vso ponishnostjo pred njim. Sakaj desiravno nizh ne govorish, ven-

der le on tvoje serze vidi, vé, sakaj de pred njim klezhish, in to mu je she dosti. Prijatli, ki so skupej, tudi ne govore smirej. Zhe tedej ne vesh kaj s' Jesusam Kristusam govoriti, poslus haj vsaj, kaj on v' sredi tvojiga serza govori. In v' ti svoji dus hni suhoti, ki se ti sdi, de ne moresh s' Jesusam govoriti, stóri vsaj to molitev, kot oz hitni gres hnik: Gospod, velik gres hnik fim, usmili se me. Kak serzhin sdihljej, ali kakoshna kratka molitviza vezhkrat smoljena, saleshe sa veliko. Štud in nejevolja, ki jo obzhutimo ob obiskvanji presvetiga Resh njiga Telefa in v' molitvi, je vezhi del sapeljevanje hudiga duha, in dostikrat tudi shtrafenga sa nashe nesvestobe; to de, zhe jo s' ponishnostjo prenas hamo, nam ne odjemlje saflushenja nashe andohti, temozh ga le svershuje. Preden pa svoje obiskvanje konzhash, prôsi Jesusa Kristusa sa njegov sveti shegen, in sdihni k' njemu s' temi besedami svetiga Pisma: Ne sapustim te poprej, Gospod, dokler

me ne shegnafh. — Bukvize od obisk-
vanja svetiga Refhnjiga Telefa so ti
v' to premifhljevanje lep perpomozhek.

XLI.

**Mafhnike ali duhovne moramo
zhafstiti.**

1. Ko Judje sa povelje preroka Ša-
muela nifo marali, je ta prerok pred
Bogam nad njih flepoto grenko sdi-
hoval. Gospod pa mu pravi: Prerok!
to ljudftvo ne faframuje le tebe, te-
mozh tudi mene sametuje.

Is teh befedi fe uzhimò, de du-
hovne sanizhvati fe pravi, Boga fami-
ga sanizhvati. Sakaj oni fo, kterim
je Jefus rekel: Kdor val sanizhuje,
mene sanizhuje.

In sakaj? Sato, pravi sveti Janes
Krisoftom, ker mafhniki fo posebna
boshja laft, fo posebni flushabniki bosh-
ji; oni fo njegovi nameftniki, in flu-
shabniki. Jefus Kristuf je nar vikfhi
pafir, uzhenik, fhkof, in polvezhva-

vez nashih duh; on je nar vikshi darovavez in vezhni Maschnik. Drugi mashniki so deleshniki te velike imenitnosti in tega masheshtva Jesusa Kristusa. Oni imajo oblast dushe s' svetimi Sakramenti posvezhvati, od grehov odvesvati, hude duhove isganjati, sveto Mashe darovati, in kralja nebeshkiga Jesusa Kristusa sprofiti, de se na altar priti ponisha, to je oblast, ki je tudi Angelji nimajo. —

Maschniki tudi sadobé od Boga oblast ljudstva in kralje uzbiti, in jih na potu svelizhanja voditi. Torej pravi sveti Pavel: Poslanzi Jesusa Kristusa smo, in Bog sam je, ki govori in uzhi is nashih ust.

Glej, to je velika oblast maschnikov na svetu; pa nekdej bo njih oblast she veliko vezhi. Sveti Evangelij nam pravi, de bodo maschniki Gospodovi, to je oni, ki bodo srezho imeli med isvoljenimi biti, nekdej na sodnih stolih sedeli, in ljudstva sodili. — Kaj? she vezh! Ali ne veste, pravi s.

Pavel, de bomo mi she Angelje sodi-
li, koliko bolj she le svet?

Glej torej, koliko sanizhvanja sto-
rih Bogu, kadar njih sanizhujesh,
ktere Bog sam s' toliko imenitnostjo
zhasi. Tebi bi hudo djalo, ako bi
kdo koga smed tvojih flushabnikov sa-
nizhval, ali pa tvojiga pesa pobil,
sato ker je tvoj, in tebi flushi; in
kaj? ti se bal ne bosh se nad mas-
nikam pregreshiti, in mu zhasi ali
pravize jemati, ki je vender nar vik-
shi boshji flushabnik, ker mu nar sve-
tejsi in nar imenitnishi flushbo oprav-
lja? — Zhe nam torej Bog sam sapo-
veduje mogozhnike tega sveta zhasiti,
nam sapoveduje she bolj duhovne zha-
stiti: Perpogni svojo glavo pred mo-
gozhniki sveta, pred masnikam pa
ponishuj svojo dusko. —

In vender per vsm tem koliko malo
ljudje duhovne in masnike v' sedanjih
zhasih sposhtujejo. Sanizhuje, sovra-
shi jih svet, in vezhi del le sato, ker
svoje dolshnosti svesto spolnujejo. V'
drushinah, med drushino, in v' buk-

rah svet soper njih govori, zhes nje godernja, njih majhine pogreshike kot kdo vé kakoshne hudobije rasglasla, in tudi njih nar pravizhnishimu djanju slabe namene podstavlja. O nehvaleshni kristjani, saklizhe torej s. Janes Krisostom, ali je to sahvala sa postreshbo in flushbo, ki vam jo storé? Ali niste ravno v' rokah in skos roke maschnikov kristjani postali? Ali ne sadobivate ravno po njih flushbi in molitvi odpushanje svojih grehov in spravo s' Bogam? Ali ne darujejo ravno ti mashniki sa vas daritev svete Mashe? ali vas ne obhajajo ravno oni s' Telesam in s' Kervjo Jesusa Kristusa? Kdo vas uzhí, kdo lomi vashim otrokam kruh boshje besede, kdo vam osnanuje boshje kraljestvo? Kdo móli sa vas, kdo vam odpéra nebesa? Kdo drugi, kot ravno oni?

2. Zhe se kdej permeri, de kakoshen maschnik, ali kateri drugi Bogu posvezhen zhlovek ne shiví sveto, in morebiti posvetniga duha kashe, gorjé mu; ojtstro ga bo Bog sodil in shtra-

fal; to de per vsim tem tebi ni perpu-
 fheno ga sanizhvati; tvoja dolshnost je
 she njegove pregresheke sakrivati, ne
 pa od njih govoriti. Ali nam ni Jesus
 Kristus sam tudi v' teh rezheh lep sgled
 dal? Velikokrat je pridigoval soper
 pregrehe farisejev, vender pa soper
 pregrehe duhovshine posebno nikoli
 ni govoril. Pa ne le to, temozh ozhit-
 no je duhovne zhaatil in sapovedoval
 jih poslushati, in jim verovati. Jesus
 Kristus je vedil sa hudobne naklepe
 Judesha, vender ga je smirej v' zhaati
 imel; in she takrat, ko ga je ta hu-
 dodelnik isdal, ga je Jesus Kristus ob-
 jel, in ga je priyatla imenoval; in vse
 to je storil, pravi s. Ambrosh, de nam
 je na snanje dal, koliko sposhtvanje
 je imel do mashnishkiga in Apostolj-
 skiga stanú, s' kterim je Judesha po-
 zhaatil. — Desiravno so mashniki zhlo-
 vek, ko drugi, so vender vikshi od
 vsih drugih, savolj svoje imenitosti
 in savolj stanú, v' kterim so Bogu
 posvezheni. Shivljenje maschnikov, ali
 drugih duhovnih pershon, mora sato

vse sveto biti; pa desiravno kakofhni duhovni prav sveto ne shivé, in desiravno so morebiti svoje imenitnosti ne vredni, kot Judesh; vender ne neha jo flushabniki Gospodovi biti; in zhe se nad njimi, ali nad njih flushbo, ali nad njih zhaſtjo, ali nad njih pravizo pregreſhiſh, ſhalifh Bogá poſebno hudo. Kdor ſe nad mojimi duhovnimi pregreſhí, ta me sbode v' moje okó, pravi Bog ſam.

Judje ſo bili velikokrat od Boga ſhtrafani, zelih ſedemdeset let zlo ſo bili flushni in vjeti v' Babilonii, in ſveto Piſmo nam pové, de jih je Bog ſavolj tega tako hudo ſhtrafal, ker ſo ſvoje duhovne ſanizhvali. Ker tedej v' ſedanjih zhaſih vidimo toliko nadlog in neſrezh, ali niſo to ſhtraſenge ſavolj ſanizhvanja zerkve, boſhje beſede, in boſhjih nameſtnikov? —

3. Sanizhvanje maſhnikov perpelja zhloveka v' nar hujſhi raſujſdanosti, perpelja ga v' ſanizhvanje vere, v' krivoverſtvo, in v' nejevero. Šej vezhi del le napuhnjeni prevſetniki in dru-

gi hudodelniki sanizhujejo namestnike boshje. Ko sta Luter in Kalvin strahni sklep naredila, svoje krivoverstvo vterditi, in se od zerkve Jesusa Kristusa lozhiti, sta sazhela menihe, mashnike, shkose in papesha gerdó rasglofovati in obrekovati.

Nar hujshi shtrafenga, ki jo Bog nad njih poshlje, ki njegove namestnike, ali mashnike, ali druge duhovne pastirje sanizhujejo, je to, de jih v' njih slepoti in v' njih hudobnosti sapustí, in de na sadnje ref (savolj njegove neskonzhne pravize) bres duhovne pomozhi in bres svetih Sakramentov umerjejo. In pravíza je, de so v' smerti od duhovnih sapusheni, ki jih v' shivljenji sanizhujejo. —

Imej torej vselej duhovne, in slasti svoje pastirje v' veliki zhafti. Potrebujesh jih savolj svoje dushe she v' svojim shivljenji, v' smerti pa jih bosh she veliko bolj potreboval. Ogibaj se torej vsiga, kar ti prepovedujejo, stóri vselej, kar ti svetvajo, verovaj vselej, kar te uzhé. Zhe bi pa vender

kaj kriviga mislili ali uzhili, bi ne bili nizh vezh v' edinosti s' katolsko zerkvijo, in tedejjim ne verovaj vezh. —

Pervi sgled.

Is teh le sgledov se uzhi, kako morash svoje pastirje in druge duhovne v' zhashti imeti. —

Neverniki so do duhovnih slushabnikov svojih malikov toliko sposh-tvanje imeli, de Lazedemonsko ljudstvo, Abisinzi in Egipzhani she nobe-niga kralja niso hotli, de bi duhoven ne bil. Veliko drugih kraljev, in she nekteri Rimski zesarji so si v' posebno zhasht shteli, zhe so imenitnost masheshtva s' svojo zefarsko visokostjo sediniti samogli. — Vsi veliki sodniki nekdejniga slovezhiga mesta Ate-na, so bili s' imenam masheshtva pozhesheni. In kaj? vse ljudstva so imele svojo duhovshino v' toliki zhashti, de je neki imeniten malikvavski pisar rekel, de ako ravno je predersnost in rasujsdanost do nar strashnisih pre-greh dorasla, vender nikoli tako da-

lezh ni dokupela, de bi bili sposhtvanje do duhovnih sgubili.

O moj Bog! v' kolikoshno framoto bodo kdej ti sgledi kristjanam! Ker so malikvavzi toliko sposhtvanja imeli do duhovnih svojih malikov, in do duhovnih, ki so bili flushabniki hudizha; koliko bolj morajo kristjani duhovne zhaštiti, ki so flushabniki Jesusa Kristusa, in mashniki praviga, shiviga Boga? Tega ne storiti, pravi f. Janes Krisostom, se pravi hudobni fhi biti od malikvavzov. —

Drugi sgled.

Marija, Mojsesova sestra, je neki dan soper svojiga brata jela godernjati, in pravi: Kaj nam je treba, de nam Mojses smirej pridigova, ali ne vemo tudi mi ravno toliko, kot on? Ali ne bodo ljudje rekli, de ni nikogar, de bi resnize in skrivnosti boshje vedil, kot on? — Mojses s' poterpeshljivostjo prenese to saframovanje, to de Bog je to pregreho prezhudno shtrafal. Marija je bila v' shtra-

fengo svoje predersnosti, s' nagnjusni-
mi gobami obsuta; in umerla bi bila,
ako bi Mojsef sa-njo molil ne bil.
Bog pa jo savolj Mojsefa, svojiga sve-
stiga flushabnika, osdravi, in ji od-
pušti, to de se je mogla od ljudstva
odlozhiti, in kakor bi bila is drushbe
Israelzov isvershena, je mogla sedem
dni svojo pregreho objokovati, in se
sa-njo pokoriti. —

Tretji sgled.

Kralj Ozias je bil toliko mogo-
zhen, de je imel vezh ko trikrat sto
in shestdeset tavshent vojakov. Pa ven-
der s' svojo frezho ni bil sadovoljin,
k' imenitnosti duhovstva se je she ho-
tel povsdigniti, in kadilo na altarji
dariti. Velki duhovni Azarija ga sa-
volj tega posvari in mu pravi: Kralj!
ne segaj po opravih in po pravizah
duhovnov, ki so v' flushbo boshjo
posvezheni. Kralj se mu hozhe v' bran
postaviti, in mu sashuga s' svojo ro-
ko; pa per ti prizhi ga Bog shtrafa,
in ga obsuje s' gnjusobo gób, ki jih

je do konza svojiga shivljenja imel. Zhe Bog mogozhniga kralja toliko shtrafuje, ki se duhovnimu nasproti postavi, koliko bolj bo Bog vse druge shtrafoval, ki duhovne sanizhujejo. —

Zheterti sgled.

Šveto Pismo nam tudi perpoveduje, de so Judje, ki so skrinjo save-
 vese spremljevali, s' suho nogo zhes
 potok Jordan prishli, in de ko se je
 ta zhudesh sgodil, se je voda tazhal
 kvishko naberala. Bog tedej Josuetu
 sapové, de v' spodobno zhašt duhov-
 nih, dvanajst kamenov is tega potoka
 vsame, na ktere so duhovni stopali,
 ko so skrinjo savese nosili, in de naj
 jih na poseben kraj ljudstvu pred ozhi
 postavi, sato, de so bili sa vselej v'
 spomin spodobniga sposhtvanja do du-
 hovnih, in v' spomin breshtevilnih
 dobrot, ki so jih po duhovnih od Bo-
 ga sadobivali. Takrat pa, ko je bilo
 duhovstvo toliko sposhtovano in zhe-
 sheno, vender ni bilo drusiga, kot
 podoba in senza mashestva sdanjih

zhafov; koliko bolj moramo torej v' sdanjih zhaſih maſhnike v' zhaſti imeti, ki imajo veliko imenitniſhi in veliko ſvetejſhi ſluſhbo in zhaſtitof, kot duhovni ſtariga ſakona.

Peti ſgled.

V' ſgodbah Iſraelzov beremo, de je Alekſander, ſ' primkam Velki, ki je bil ſkorej nar pogumnſhi, ali nar ſerzhnejſhi, pa tudi nar mogozhnſhi ſmed vſih kraljev, kar jih je kdej bilo, neki dan ſ' ſvojo vojsko proti Jeruſalemu ſhel, duhovne vſe pomorit in to meſto raſdjat. Velki duhovni Jadus mu gre oblezhen ſ' vſo ſveto lepoto ſvojiga duhovſtva na proti. Pa prezej, ko ga Alekſander ſagleda, in ſvé, de je duhoven praviga Bogá, ga toliki ſtrah in tolika zhaſt do njega ſpreletí, de na tla ſtópi, poklekne pred velkiga duhovna Jadusa, kakor de bi ga bil molil, in mu dovóli vſe, kar koli je duhoven od njega ſhelel. Vſi ſo ſe ſazhudili, de ſe je Alekſandor, ki ſe je ſkorej ſamiga ſebe ſa

Boga moliti dal, pred zhlovekam tako globoko ponishal, kteriga je mislil umoriti. Parmenion, njegov sladkavez in prijatelj, ga vprašha, sakaj de je tako storil? Aleksander pa mu odgovorí: Ni ne Jadás, kteriga sim molil, temozh praviga shiviga Boga sim molil, kteriga duhoven flushabnik je on. Jest sposnavam in molim praviga vezhniga Boga v' njegovih namestnikih, in jim to zhasť skasujem, kot njemu samimu. — Kaj bodo rekli per tem sgledu nekteri imenitniki tega svetá, ki imajo toliko malo zhasť do zerkve boshje, ter do mashnikov in flushabnikov Boga narvikshiga!

Shefti sgled.

She en sgled is zerkvenih sgodeb vam moram per ti priliki povedati. Zesar Konstantin je vezhkrat rekel: Ako bi jest kakoshniga mashnika ali kakoshniga drusiga Bogu posvezheniga zhloveka greh delati vidil, bi ga nikdar ne rasodel, in bi nikdar od tega ne govoril, kaj? She sam bi tjekej

shel, in bi ga s' svojim zesariskim plajshem sagernil, de bi greh sakril. In gotovo prav je imel, de je tako mislil; sakaj rasujsdanzi se s' pregresniki duhovnih she bolj v' svojih rasujsdanostih poterjujejo, in jih vezhi del le sa hujshi rasglasajo, kakor so; in krivoverzi se jih poslushijo, de vero zerkve Jesufove she bolj obrekujejo, ki vender ona tega kriva nizh ni. Le savolj obrekovanja in opravljanja zhes masnhike in duhovne pastirje se je krivoverstvo toliko rasraslo; sakaj, pravi sveti Evangeli, le vdari pastirja, in se bodo ovzhize zhrede kmalo raskropile.

Šveti Anton je bil savolj svojiga svetiga shivljenja v' toliki zhasti, de so zesarji in kralji do njega pisarili, de so ga sa svet vprashevali, in se njegovim molitvam perporozhvali. Desiravno pa so ga mogozhniki toliko zhastili, je vender masnhike sam v' toliki zhasti imel, de je vselej, kadar je masnhika frezhal, pred-nj pokleknil, in ni popred vstal, kakor de je sveti shegen prejel.

Šveti Franzisšk Afiski, ta tako boshji mosh, je mashenstvo toliko zhashtil, de si nikoli ni upal se v' mashnika poshegnati dati. On je navado imel rêzhi, de ako bi mashnika in Angelja skupel frezhal, bi vselej poprej mashnika posdravil, potem she le Angelja; sakaj, pravi on, oblast mashtnikov je vezhi, kot oblast Angeljev; in desiravno ni popolnoma svetnik, je vender namestnik Jesusa Kristusa.

Zesar Teodosi je katolsški veri in Zerkvi veliko dobrot skasal; ko je pa neko veliko pregreho storil, ki je njegove ljudstva pohujshala, ga s. Ambrosh njegov duhovni pastir in shkof, ozhitno posvarí, in mu v' zerkev ne pusti. Zesar pravi, sato de bi se bil nekoliko isgovoril, de je tudi David neko veliko pregreho storil, in je vender odpushtanje grehov sadobil. Pa s. Ambrosh mu odgovorí: Ref je, de je tudi David hudó greshil; pa ker si ga v' grehu posnemal, posnemaj ga tudi v' pokori. Teodosi, kolikor koli mogozhen kralj je bil, se temu ojstrimu

svarjenju svojiga duhovniga pastirja ves ponishin podvershe.

Po toliko lepim sgledu, ali se ni zhuditi, de moramo dostikrat niske in vsakdanje ljudi viditi, ki se maslnikam in svojim duhovnim pastirjem posmehujejo, kadar jih savolj njih hudobij, ali savolj nerodnost njih drushine, is ljubesni svaré, in si she upajo, se jim prav na soper postaviti? — Vari se torej, ljubi moj kristjan, v' te pregrehe pasti; poslus haj vselej rad besede in poduke svojih duhovnih pastirjev, kot besede in poduke samiga Bogá. Zhe te svaré, svojo dolshnost storé; ne glej ne njih pogreshikov, ne njih rodú, ne njih postave; temozh glej le na njih stan, na njih visoko imenitnost, na oblast, ktero jim je Bog dal.

Sedmi sgled.

Okoli shestnajst sto in devetdesetiga leta, se je v' neki fari Besansonске shkofije, le nekoliko ur od tega mesta, neka prezhudna pergodba perme-

mila, ki so jo vfi sa fhtrafengo boshjo sposnali, ki naf vse uzhí, kako moramo svoje duhovne pastirje v' zhafti imeti.

Dva rasujsdanza fta s' svojimi rasujsdanostmi zelo faro pohujshvala. Gospod fajmashter to ozhetam pové, pa samerila fta mu she sato; kaj? eden smed njih je bil she tako nesramen, de mu je rekel: Gospod fajmashter! naj oni le svoj Brevir ofkerbé, in naj jim ne bodi fkerb sa to, kaj se per moji hishi godí; sej mladost mora tudi svoj zhas imeti. — Jest vas le kakor vash duhovni pastir poduzhim, pa vi nozhete kakor kristjan moje besede sprejeti; varite se, de Bog savolj rasujsdanost vashih otrók tudi vas ne poshtrafa, ker jim potuho dajate.

Leta zhlovek, namest de bi si bil svaritve gospoda fajmashtera k' serzu vsel, rasglasha po svoji fari, de je svojimu fajmashttru take pod nos dal, de mu sa naprej gotovo nikoli vezh sheljé ne bodo prishle, de bi ga pokregal. To je bilo eno saboto; in ko se je ta rezh po zeli fari rasglasi-

la, je gospod fajmashter po svoji previdnosti sklenil, od tega tudi nekoliko v' pridigi govoriti, in kake poduke dati. Fajmashter to storí s' veliko modrostjo, krotkostjo in ljubesnijo, in perstavi, de zhe kdo poduke svojiga duhovniga pastirja sanizhuje, Boga grosovito shali, in de je Bog she vezhkrat tako sanizhvanje ojstro poshtrafal.

Po velki mashi sazhne ta mosh, ki je svaritve svojiga duhovniga pastirja tako sa hudo sprejel, na novizh sabavljati, in pravi, de duhovni ne snajo drusiga, kot kregati, to de se jim vsak smeje. Una dva rasujsdanza pa posheneta in potratita ves dan v' oshtarii, in de sta gospod fajmashter she bolj kljubovala, pozhneta she vezhi pohujshanje, kot drugikrat. To de Bog sam je njih pohujshljivimu shivljenju konez storil s' prezhudno pergodbo.

Drugi dan se je nebo oblazhilo, in se je k' hudimu vremenu napravljalo. Ta dva rasujsdanza gresta she s' drugima dvema prav pametnima fantama v' zerkveni turn, k' hudi uri

svonit. Kar na enkrat tako strašno sagromí, de vsi shtirje mladenzhi vsi plashni is turna sbeshé se otet. Pa ravno, ko doli gredo, se sabliska spet in trefhi, in strela sadene oba ta rasujsdanza, tako strašno, de oba ubije, in de je vsakteri rekel, de to je shtrafenga boshja, s' ktero je Bog njih pregrehe shtrafal.

Strele je trefhila v' turn, je sem ter tje shvigala, se je sa temi shtirmi mladenzhi, ki so sapored is turna beshali, podala, se je ognila perviga, ki je bil bolj moder, je sadela, drugiga, ki je bil rasujsdanez, tretjemu ni storila nizeh, v' zhetertiga pa je spet vdarila; ki je bil tudi rasujsdanez, in ga je ubila. Ko bi trenil, plane potem strele v' zerkev, kjer je bila mati eniga teh rasujsdanzov, vsdigne to sheno, in jo trefhi v' zerkveni sid; drugim pa ki so bili v' zerkvi, ne stori nizeh. Ko so ljudje to prezhudno pergodbo vidili, so sposnali boshjo pravizo, in ozheta teh rasujsdanzov pri

deta h' gospodu fajmashtu, milo jokata, in profita ga sa odpushtanje.

Uzhi se torej is te nesreznih pergodbe, de Bog sanizhvanja ne posabi, ki se njegovi besedi ali njegovim namestnikom storí; in de te ob smerti gotovo nizh bolj peklo ne bo, ko to, zhe bosh-kdej pametne svaritve in poduke svojih duhovnih pastirjev sanizhval. —

XLII.

Od igre ter od veselja in kratkozhasnost.

Pozhitek in poshivek je vsakimu potreben, kateri vezh zhasa teshko dela, ali pa si glavo s' uzhenjem ali premishljevanjem lomi. Še s' kako sposh-teno igro, ali pa s' kakoshnim pametnim veseljem po delu poshivljati se torej mladimu zhloveku perleshe, in je njegovi starosti nar bolj permerjeno. Igre in kratkozhasnosti torej poshoshnosti niso nasproti. Pa de bodo

nedolshne, morajo te lastnosti imeti:
1. morajo biti ob svojim zhasu; 2. bres greha; 3. nedolshne, in 4. is praviga namena.

1. Kar zhas sadene, se mora gledati, de predolge ne bodo, zhe se predolgo v' kratkozhasnostih pomudish, se to ne pravi vezh pozhivati, ali se poshivljati, temozh se spehovati. Pa se tudi poshtenimu zhloveku in kristjanu ne spodobi, igre in kratkozhasnosti sa svoje opravilo imeti. To se ne pravi vezh svojiga duha vedriti, temozh ga le rastresati; in namest de bi te tako kratkozhasnost k' delu bolj perpravniga storila, ti bo le tvoje mozhí oslabila, in bo tvojimu sdravju shkodvala. — Ne potratuj torej nikoli zhasa, ko ti je delati, ali se uzhiti, ali druge opravila svojiga stanú opravljati, v' kratkozhasnostih in igrah; ravno tako tudi ne zhasa, ko morash sa svojo drushino skerbeti, ali druge dolshnosti po soseski opravljati, ali k' boshji slushbi iti, sakaj to bi se ravno tako

ne imenovala nedolshna kratkozhasnost, temozh pregresfha neporednost.

In ref, ali ni to gerda neporednost in pohujshanje, viditi, kako mladi kristjani po kratkozhasnostih, igrah, in nespodobnih norostih pohajajo takrat, ko so vsi drugi per boshji flushbi, per molitvi, ali per drusih poboshnih in svetih opravilih? Ali pa jih viditi, kako s' rastresenim duham na sveti kraj pridejo v' fredi boshje flushbe, in tako she druge kristjane v' andohti in v' molitvi motijo? In s' kakoshno andohtjo ali s' kakoshno gorezhnostjo bodo taki per boshji flushbi, ki vsi rastreseni in raskopani od igre pridejo, ki se jim she vadli, ali kugle, ali kvarte po glavi meshajo?

2. Kako se morajo igre in kratkozhasnosti goditi? V' tem se morash dveh rezhí varvati, a) de na igre in kratkozhasnosti prevezh svojiga serzá ne naveshesfha, in b) de sraven greha ne delash.

a) Vari se, de na igre in kratkozhasnosti prevezh serzá ne naveshesfha.

Mladi zhlovek se igre in kratkozhafnost le pre lahko in prehudo navadi, in te navade se je toliko bolj bati, ker prehuda rasvada zhloveka v' velike nerodnosti in pregrehe sapelja, ter storí, de tako zhaf in svoje opravila samudí, in mu ne da na drusiga misliti, kot le na igre in kratkozhafnosti. Ta rasvada mu vse véselje odvsa-me do vsih koristnih in pametnih opravil. Torej delaj in uzhi se rad, ker delo in uzhenje poslajsha vsako kratkozhafnost.

b) Vari se torej, de svojiga serza na igre prevezh vesal ne bosh, pa vari se tudi v' igrach in kratkozhafnostih greha. Ne sposabi se torej nikoli med igro, de bi klel, ali se prepiral, ali serdil; to je snaminje hudobniga serza. Vari se svijazh in lashi, in ne goljsaj nikogar. Ne govôri per svojih kratkozhafnostih nikoli nesramnih ali pohujshljivih besedí, ne poj nikoli kvantarskih ali gerdih pesem, kterih se vsaki kristjan, de ima le iskrizo strahu boshjiga v' sebi, varje.

3. Kar sadene kakšhinoſt tvoje igre ali kratkozhaſnoſti, moraſh ſlaſti dve rezhi pomniti.

a) Ne imej nikoli druge igre, ko to, ki je nedolſhna ali perpuſhena; nikoli pa ne imej prepovedanih ali pa ſa premoſhenje, ali ſdravje, ali ſa duſho nevarnih iger. — Norovanje in neſpodobno metanje in terganje ſ' drugim ſpolam, ter take in enake kratkozhaſnoſti niſo ne ſpodobne ne nedolſhne, temozh ſo vezhi del groſno pregreſhne. Deklizh, ki ima ſhe nekoliko ſvete modroſti, ſramoſhljivoſti, in ſtrahu boſhjiga, ſe mora ſploh ogibati vſih kratkozhaſnoſt ſ' drugim ſpolam, de ſi ravno bi bile nedolſhne. Nikjer ne najdemo v' nobenih ſgodovinſkih bukvah piſano, de bi bile modre in bogabojezhe ſhene ali nedolſhne deklizhi rade ſ' drugim ſpolam v' kratkozhaſnoſti ali v' igre hodile.

b) Veliko boljſhi in lepſhi je, ſe med ſvojo druſhino igrati in raſveſeljevati, kot v' druſhine hoditi; ſa-

kaj take kratkozhafnosti in igre v' kazih drufhinah so vezhi del nevarne. Šposhten in bogabojezh zhlovek ne bo nikoli v' take drufhine igrat hodil, kjer se vse nespodobnosti dopusté. Ponozhne drufhine in kratkozhafnosti, v' ktere mladi ljudje v' shemah ali larfah prihajajo, so gnesda pregrehe in pohujshanja, ki jih Bog in zerkev prepoveduje; in fram mora biti vsak-akteriga, ki va-nje pride, zhe ima le she nekoliko kerfhanstva v' sebi. Kristjan se mora po kerfhanfko rasveseljevati, ne pa po ajdovfko.

4. Kar sadene nagib ter zilj in konez igre, sapove vera, de se ne sme-mo is drusiga, kot le is pametniga in pravizhniga nagiba in konza igrati; to je, le sato, de se spozhijemo, de svojo glavo rasvedrimo, svoje sdravje vterjujemo; le sato, de smo potem k' svojim opravilam bolj perpravni, de svoje dolshnosti laglej dopolnimo, in lepshi Bogu flushimo. Vsaki drugi nagib ali konez je pregreshen. Le sa-mo savolj veselja in kratkozhafnosti

se igrati, se pravi posheljivost pitati. Še igrati savolj dobizhka, je lakomnost in samopridnost. Še igrati sato, de bi naš ljudje hvalili, de marfikaj snamo, ali de se nam vse dobro oblega, to je gerda nizhémernost. V' kratkozhasnosti hoditi sato, de bi se napojili in najedli, je poshreshnost, in nesramnost. Igrati pa le sato, ker ni kaj drusiga delati, de zhas preide, to je lenoba in nedelavnost. O kako je vender shalostno sa zhloveka, ki nima drusiga opraviti, kot po igrah in kratkozhasnostih hoditi! Ali mar posabish, de naš Bog ni sato na svet djal, in ne sato h' kershanstvu poklizal, de bi le v' kratkozhasnostih shiveli, temozh sato, de bi delali, se pokorili, in si nebesa flushili? Svoje shivljenje v' kratkozhasnostih, igrah, in v' smehu sgubljevati, to se pravi, bres prida, le sa pogubljenje shiveti. Gorje vam, pravi Jesus Kristus, ki se smejate, in ki imate svoje veselje in svoje tolashbe na semlji! —

Po tem zhvetérim nauku se mo-

rašh v' svojih igrah in kratkozhafnostih sadershati. Perporozhim pa ti tudi to she posebno: ne igraj se nikoli s' nesramniki, s' togotniki, in hudobniki; tudi nikoli ne sahajaj v' nespodobne in nevarne kraje, tudi nikoli ne hodi igrat ali v' kratkozhafnosti bres dovoljenja svojih starshev ali uzhenikov, ali duhovnih pastirjev. Zhe se sa dnarje igrašh, igraj se le sa majhine dnarje, in samo le sato, de se igra bolj oshivlja, nikoli pa ne sa tako velike denarje, de bi potem svojih dolshnost do svoje drushine ali do fromakov ravno tako, kakor popred, ne mogel spolniti. In desiravno nikomur krivize ne delash, in desiravno si bogat, vender nikoli ne smesh velikih dnarjev v' igri v' nevarnost postaviti.

O kako potrebni in imenitni so ti nauki! in koliko jih je v' nar vezhi nefrezhe padlo, ki sa nje niso marali! Vari se torej mladi kristjan, de kar nikoli svojiga serza na igre ne navešesh, in de se jih prevezh ne navađish. Ta hudobna navada bi ti vse

svete razhutke do Boga v' tvojim ser-
zu samorila, in bi te v' neisrezhenosti
velike nerodnosti in spazhnosti sape-
ljala. Prepiri, rasshaljenja, hudo vo-
shenje, kletve, tatvine, oskrunjenje
svetih dni, in dostikrat ubijanje, so
vezhi del shalosti nastopki nespamet-
ne igre.

Ta rasujsdana rasvada perpelja
zhloveka v' nar hujshi slepoto. Mar-
fikteri mosh je she s' svojimi igrami
in kratkozhasnostmi svojo drushino sa-
terl, in sheno in otroke v' revshinosti
perpravil; in namest de bi bil nad tem
shaloval, se je tega she veselil. O
Bog, svojo dusho pogubljevati, svojo
zhas, svoj zhas, in svoje premoshenje
sapravljati, in to she sa kratkozhasnost
imeti, ali ni to nar hujshi rasvada,
nar hujshi slepota? — Sares, ni je
hudobnosti, kot ta; to je prava norost;
zherna slepota; to se pravi nekako bres
pameti biti, zhe kdo is hudobnosti
igrá in igrá, in vse svoje breskonzhne
igre in nesramnosti sa nedolshne krat-
kozhasnosti ima, ki jih vender vsaki

pameten zhlovek mora sa pregreho sposnati! —

Sgled.

Šveti Avgushtin nam dopoveduje, de je nekiga mladenzha, ki se je rasvadil igrati, in ki je med igro strashno klel in rotil, na enkrat pred ozhmi njegovih pajdashev hudi duh odnesil. —

Vezh shalostnih sgledov ne bo treba tukaj praviti; le poglejmo po svetu, in sadošti tazih shalostnih in nesfrezhnih pergodeb bomo vidili. Koliko ubijanja, koliko bojev, koliko pohujshanja se je she savolj igre in per igri sgodilo. Koliko sfrezhnih jih je v' nesfrezho padlo, koliko drushin je she bilo satertih, koliko starfhev je she v' framoto in shalost le savolj igre prišlo! —

XLIII.

Od pojedin in od nesmernosti.

Posnemaj švetnike, ki so vsaki dan svojo hrano v' strahu boshjim

vshivali. Špomni se, de je Bog vpri-
zho per tvoji jedi, in de te vidi. De
bosh pa tudi ti svojo hrano v' strahu
boshjim vshival, so tri rezhi potreb-
ne: 1. de pred jedjo molish in Boga
profish, de tvojo hrano poshegna; 2.
de jesh in pijesh s' smernostjo; 3. de
po jedi Boga sahvalish.

1. Morash pred jedjo moliti in Bo-
ga profiti, de tvojo hrano poshegna.
To morash is teh urshohov storiti:

a) De posnemash Jesusa Kristu-
sa, ki je ob vezherji prejel kruh v'
svoje svete roke, je molil, in ga po-
shegnal.

b) De odvernesh vse shkodljive
nastave in nevarnosti, ktere hudi duh
dostikrat v' jedi sakriva, in kterih se
poslushi skushnjave obuditi.

c) Sato, de Bog hrano namnó-
shi in bolj tekniti da. Jej, kar ho-
zhesh, svojiga sdravja vender le imel
ne bosh, zhe Bog tvoje hrane posheg-
nal ne bo. Koliko jih je, ki imajo
revno hrano, in she té malo, in do-
bro se pozhutijo; drugi pa so, ki ima-

jo vsiga obilno, in se slabo pozhutijo. Od kod to? Bog unih revno hrano poshegna, obilnosti teh pa ne. —

2. Vshivaj svojo hrano s' smernostjo, in ravnaj se po teh le naukah:

a) Zhe je mogozhe, hodi vselej ob gotovi uri jesti, in ne sjeđvaj vsako uro po slastih svojiga posheljenja in dopadajenja. Slasti deklizhi naj se nikoli ne vadijo slaszhín, ali pa kaj smikati in skrivaj jesti. Deklizh, ki le rada svojim ustam steshe, in smiram rada zmakla, se tudi rada drugih napazhnost navadi. Goltnost in nizhémernost ste dve nesfrezhne jame, v' ktere je she veliko ljudí drusiga spola padlo.

b) Ne ishi sladkastih jedí, ne bodi kozhljiv in ne preberaj si v' hrani, temozh bodi sadovoljin s' tem, kar se ti da. Zhe se ti ne perlega, spomni se grenkiga sholzha, ki ga je Jesus Kristus na s. krishi okusil; in tudi ti to malo satajevanje Jesusu na krishi daruj.

c) Ne jej prevezh; kar goltno-

li ni sadoſtí, je morebiti ſa potrebo ſadoſti. Preobilnoſt v' hráni oſlabi mozhí duſhe in telesa, in reſ je, kar je neki ſtar uzhenik rekel, de neſmernoſt jih je vezh pomorila, kot vojska.

d) Ne jej preſamogoltno in ne pre naglo. Ta poſhreſhnoſt je ſnaminje ſlabiga ſerza, ki je premagvanja in ſatajvanja malo vajeno. Perterguj ſi torej tudi v' zhaſih kake jedí, ki jo ſhe nar rajſhi jeſh, ne le ſamo ſavolj ſdravja, temozh tudi ſavolj ſaſluſhenja pred Bogam.

3. Med jedjo kaj ſvetiga premišljuj, in ne poſabi duſhe, ko hraníſh teló.

a) Savoljo tega moraſh od zhaſa do zhaſa ſvoje ſerze k' Bogu povſdigovati, in ſi ſavolj njega kaj pertergaj. Zhe imaſh obilno hranó, de ſe lahko naſitíſh, ſe ſpomni, de je niſi ſaſluſhil, in de je veliko ljudi na ſvetu, ki ſo veliko boljſhi pred Bogam, kot ti, ki pa ſhe nar potrebniſhi hrane nimajo.

b) Podeli nekoliko od svoje obilnosti svojimu revnišhimu sosedu, ali kakoshnimu bolniku, po sgledu svetiga Ludvika kralja, ki je vsaki dan kakoshno jed od svoje mise odnesti dal, in jo je fromakam poslal.

c) Zhe imash sam le malo, in she sam nimash se s' zhém nafititi, spomni se, de pred Bogam she tega maliga ne saflushish, kar ti da, ker tako rekozh ne saflushish nizh; sakaj, ker smo greshili, ne saflushimo druga kot shtrafengo.

d) Špomni se med jedjo, kako se je Jesus Kristus shtirdeset dni in shtirdeset nozhi v' pushavi postil, de ni nobene hrane savshil, in je vso to strashno lakot prestal is ljubesni do tebe. Špomni se breshteovilnih slushabnikov in slushabniz boshjih, ki so velike svetosti, ki pa vender v' ojstrim postu in v' ojstri pokori shivé. Špomni se toliko Svetnikov, ki so bili imenitniki, bogati in mogozhni, ki so pa svoje bogastva in slasti shivljenja sapustili, in ki so se ves zhas svojiga shivljenja ojstro

postili, in se satajevali. Špomni se, de je tvoje telo tvoj nar hujshi sovrashnik, kterimu ne smesh prevezh strezhi, in de te bo pogubil, zhe mu bosh vse, kar posheli, dovolil. Zhe fi pa reven, vender tudi svojo revshinost k' svojimu dufhnimu pridu obrazhuj; prenashaj svoje pomankanje s' voljnim serzam, de ti bo k' saflushenju, in poterpi svojo revshinost v' duhu pokore. To so tiste svete misli, ktere morash med jedjo obuditi.

4. Zhe fi pa v' drushini s' drugimi, ali pa zhe fi v' gosteh per drugih, ravnaj se po teh treh naukih, ki nam jih sveti Duh daja v' 31. postavi Širahovih bukev:

a) Ne kashi prevelikiga dopadenja in veselja, kadar vidish polno miso.

b. Jej in pij s' pametjo in smernostjo, bres naglosti in goltnosti, sakaj s' tem bi se sameril.

c. Nehaj ob svojim zhasu, in odstópi prvi, de s' tem skashesh, de fi vender nekoliko poduzhen, in de imash kaj zhashti v' sebi. Vari se pa

v' teh drushinah opravljanja. Zhe je torej kakoshen opravljivez ali klafazh med vami, zhe imash kaj oblasti, rezi mu molzhati; zhe pa ne, ga vsaj ne poslushaj; in odstopi prozh, prej ko bosh mogel.

Zhe koga drusiga k' sebi v' goste povabis, postavim svoje shlahtnike ali svoje prijatle, ravnaj se po tehle naukih:

a) Ne perpravljaj gosti prepogosto; sakaj to bi se reklo sapravljati in se satirati, ne pa svete prijasnosti dershati.

b) Ne delaj per tazih pojedinah preveliziga trosjenja, sakaj to bi bila koshatost, bahanje, in nizhemernost.

c) Ne fili nikogar jesti in piti, sakaj nespodobno bi bilo to, in bi k' preobilnosti in k' grehu sapeljalo.

d) Ne samudi per pojedinah zhasa svojih dolshnost, in ne ostajaj predolgo per misi, sakaj pohujshanje bi bilo to.

e) Ne vabi k' svoji misi rasujsdanzov, sakaj s' njimi vred bi se pogubil.

5. Vari se pijanosti (tega ti ne morem sadoſti perporozhiti) in ne vda-
 jaj se prevezh vinu. Saſliſhi te beſe-
 de ſvetiga Duha: Vino neſpametno in
 neſmerno pito perkrajsſha teleſno ſhiv-
 ljenje, obudí veliko grenkoſt v' duſhi,
 in raspazhi ſerzé; ono je poguba zhlo-
 veka, in modriga ſpremoti de od reſ-
 nize odſtopi. To je, kadar ſe zhlovek
 pijanosti navadi ſgubí ſvojo duſho in
 ſvoj zhaſ, ſgubí ſpoſhtenje in premo-
 ſhenje, ſgubí vero in ſtrah boſhji,
 ſgubí gnado boſhjo, ſgubí nebefa,
 ſvojo duſho, ſvojiga Boga. O kako
 ſlep mora tak biti, kteriga te reſnize
 ne oſtraſhijo! —

Ljubi mladi kriſtjan! ſdaj ſe ſhe
 lahko varjeſh, de ſe pijanosti ne nava-
 diſh; to de, zhe ſe te gerde pregrehe
 navadiſh, ſe je ſkorej ni mogozhe od-
 vaditi. Pijanez ſe ne ſpreoberne do
 ſmerti; in ſatorej ſe ſme rêzhi, de je
 pijanez ſhe s' eno nogo v' peklu. Ni
 ſizer nemogozhe, de bi ſe ne mogel
 ſpreoberniti; pa njegova hudobnoſt mu
 tega ne dopuſtí, in njegova ſlepota

je tako velika, de sveti Pavel od nje le s' grenkimi solсами govori. Jesuf Kristuf ni imel vezhih sovrashnikov, kot pijanzov, sakaj pijanez je k' vřim pregreham perpravljen, in ima tudi vezhi del vse pregrehe nad saboj. —

Zhuj torej, moj kristjan, nad saboj. Nizh ni nevarnisthiga, kot malih pijanost se navaditi; bres de se she zhuti, doraste terda navada, in vezhi del se sgoti, de je zhlovek pijanez in pohujshljivez, bres de bi vedil, de je tak. Vender pa je velik raslozhek med enkratno pijanostjo, in med pijanzhvanjem. Zhlovek se samore po nevedama upijaniti, bres de bi bil pijanez. Sveti mosh Noe je po nevedama enkrat pijan postal, bres de bi bil savolj tega pijanez.

Zhe rad dolgo zhasa popivash, in po veliko; zhe fi mozhan in serzhen per misi; zhe svoje premoshenje per polni misi in per vinu sapravljash; zhe tam dostikrat zhas pomudish, ko bi imel delati; zhe te je po navadi po oshtarijah in tabernah, kot

doma viditi; zhe vezhkrat popivash s' pajdashi, ki nimajo drusiga opraviti, kot jesti in piti, tedej vedi, de si gotov pijanez in si v' grosno nevarnim stanu. —

Ne misli, de je obiskvanje oshtarij tvojiga kraja ali tvoje soselke kaka negreshna rezh. Zhe is navade oshtarije po svoji soselki obiskujesh, storish greh, ki je savolj okolishen, ki se ga dershe, grosno velik, skashesh namrezh nepokorshinost deshelskim postavam, ki to popivanje prepovedujejo; skashesh nepokorshinost do starshv, ki ti to branijo, in savolj tega shalujejo; si nepokoren do svojih duhovnih pastirjev in do zerkve, ki ti tega ne perpušti; si nepokoren Bogu, ki ti tudi to prepoveduje, ker ti prepoveduje blishno priloshnost v' greh, in nepokorshinost do svojih prednikov. Koliko grehov se torej na enkrat sgodi; bres de bi k' temu shteli pohujshanje, ki ga svoji drushini in drugim ljudem dajash; bres de bi shteli krivizo, ki jo storish, ker s' pijanostjo

sapravljalsh, kar bi imel vbogajme dati, ali s' zhemur bi imel svoje dolge plazhati, ali svoji drushini ali svojim starshem pomagati.

6. Posebno pa se morajo shenske vina in pijanosti varvati. Sakaj njim je to veliko shkodljivshi, kakor same mislijo; ker kakor pravi s. Tomash, vino njih strasti bolj unema. Deklizh ali vidova, ki se vinu vdá, sgubí svoje sposhtenje, svojo frezho in svojo dusho. Shena pa, ki se pijanosti navadi, sama sebe pogubí, svojo drushino v' framoto perpravi, svojiga moshá nesfrezhniga dela, in hisho satéra.

Shenske torej, ki so pijanosti vajene so v' grosno shalostnim stanu, ker imajo she to hudobijo nad saboj, de per svojih spovedih ta greh samolzhe, v' boshjih ropih shivé, in so tako v' nar vezhi nevarnosti pogubljenja. Njih flepota je tako velika, de ne spregledajo, in tudi nozhajo spregledati in sposnati nesfrezhe svoje vesti. Pa vender, desiravno je ta njih nesfrezha velika, ni vender she bres sdravila. De

bi samogle is te nesrezhe vřtati, morajo svoje slabosti in navade svojimu řpovedniku odkritořerzhno rasodeti, in tudi vse nařtopke, v' ktere jih je vino perpravilo. řpovednik bo s' njimi uřmiljenje imel; to de potreba je, ga na tanko ubogati. Nar hujřhi in nar nevarniřhi, pa grosno pogořtna řkuřhnjava hudizha je to, de jim v' řerze da, de jim je vino k' sdravju potrebno. —

7. Po jedi ne posabi nikoli Boga sa prejete dobrote sahvaliti. Tebi se bo sa malo sdelo, zhe se ti řromak, ki mu vbogajme dařh, sa prejeti dar sahvalil ne bo; sakaj bi ti Gořpoda ne sahvalil sa. prejeta hrano, ki ti jo, bres de bi ti jo bil dolřhan, tako dobrotljivo daja? Vřhivaj torej hrano, de bořh mogel Bogu řlushiti in svoje dolřhnořti opravljati; in ne kovaj is bořhjih dobrot orodja bořhjiga rasshailjenja, in ne pogublaj v' pregrehah mozhí, ki ti jih Bog daja.

Pervi sgled.

Najdejo se ljudje, ki mislijo, per

gostéh in poedinah s' tem si zhaft storiti, de povabljenje filijo jesti in piti; pa to se pravi malo pameti imeti. Kralj Asver je bil vse drusih misel. Leta veliki kralj napravi neki dan vsm imenitnikom svojiga kraljestva veliko pojedino, in sveto Pismo ga pohvali, de nikogar ni bilo per misi, de bi bil druge piti filil.

Drugi sgled.

Tale sgled te uzhí, koliki raslozhek je na smertni postelji med bogatinzam, ki se smirej s' vso obilnostjo pita, in mehkushno shiví, in med ubogim fromakam, ki smirej v' pomankanji shiví.

Šveti Evangelí dopoveduje, de je neki bogat mosh vsaki dan se s' obilnostjo gostil, drugi reveshi pa so ob ravno tem zhasu od lakoti konez jemali. In bliso njegove hishe je bil neki reven sosed, poboshen mosh, po imenu Lazar, tako reven in tako sapushen, de bi bil vesel, ako bi bil, ne kar je bogatinzu ostajalo, te-

mozh le' drobtinze dobil, ki so is njegove mise padale. Pa tudi te male pomozhi ni sadobil. Njegova revshina ne gine serza bogatinza, in on fromaku nobene pomozhi ne pervoshi. Bogatinez pa vender v' fredí svojiga gostenja umerje, in ob tisti uri je bil v' pekel savershen. Tudi Lazar umerje, pa on je bil neshen v' nebesa v' narozhje Abrahama. Bogatinez v' fredí peklenstkiga ognja sdaj vidi Lazarja v' nebeshki zhasti v' narozhji Abrahama, ter sazhne klizati: Ah! Ozhe Abraham, usmili se me, poshlji, poshlji mi Lazarja, de mi kakoshno tolashbo da; rezi mu, de naj vsaj svoj perst v' vodo pomozhi, in le eno kapljizo vodé meni na jesik spuští, sakaj jest grosno v' tem strasnim ognji terpím! Abraham pa mu odgovorí: Špomni se, de si v' svojim shivljenji veselje in sladkosti vshival, Lazar pa je v' revshinosti, v' nadlogah, in v' pomanjkanji shivel. Torej je prav, de je sdaj Lazar v' veselji in v' frezhi, in de si ti sdaj v' terpljenji! — Glej, to je konez

pojedini, konez bogatinzov, ki v' vseh
sladkotah in obilnih dobrotah shivé. —

Tretji sgled.

Tale sgled pa daja deklizhem lep
poduk, ktere imajo nagnjenje do vi-
na, in je lepa podoba shenam, ki
imajo moshé pijanze.

Šveta Monika, mati svetiga Av-
gushtina, je bila she v' svojih nar-
mlajšhah letih savolj vina v' nevarno-
sti se pogubiti. Ko je bila dvanajst
let stara, se je navadila le savolj ve-
dizhnosti in is posheljenja v' zhasih
malo vina poserkniti; dostikrat je pri-
like iskala, de bi si ga nekoliko skri-
vej vsela. Dekla per hishi, ko to své,
jo savolj te gerde navade oistro po-
svari; pa male Monike je bilo savolj
tega tako fram, de je vezh zhasa jo-
kala. Špové se tega, (kar si she do
sdaj ni upala povedati,) in nikoli vezh
potem se v' ta greh ni povernila; v'
posebni poboshnosti je posihmalo shi-
vela, in je velika Švetniza postala.

Ona se potlej omoshí, in vsame

moshá, ki je bil velik sapravljivez. Tudi njen sin je bil, ko je odrastel, ravno tak saturnik kot ozhe. S' veliko krotkostjo in poterpeshljivostjo je ona prenasihala terdo in okorno sader-shanje moshá do nje, in je uzhila vse druge priyatlice, ki so ravno tako sapravljive moshé imele, s' njimi poterpeti, in sa-nje moliti. Dolgo zhafa je objokovala pregrehe svojiga moshá in svojiga sina; in po sedemnajst letih svojih sols in svoje pokore obá spreoberne.

Uzhi se is tega sgleda mladi kristjan:

1. De se mladi zhlovek nikoli ne sme vinu vdati, in tudi se sapravljanja ne navaditi, fizer v' nevarnost pride se pogubiti.

2. De je pijanez grosno nesrezhen gresnik, ker je ves slep, in se ne sposnava, in pa sato, ker se po nobeni zeni na boljshi ne da ukreniti, ker tudi vse poduke sanizhuje, ki se mu dajajo.

3. De shena moshá pijanza ne spreoberne s' smerjanjem in ozhitanjem,

temozh s' molzhezhostjo, poterpeshljivostjo in s' molitvijo, po sgledu svete Monike.

4. De per vseh nashih jedih naš Bog gleda, in de moramo vsako svojo jed v' boshjim strahu, in s' hvaleshnostjo do njega savshiti.

XLIV.

Od ponozhvanja, ponozhnih družin, od komedij, balov, plesov, sprehodov i. t. d.

Šveti Duh naš uzhí, de kdor greh dela, temoto ljubi, in sovrashi luzh; sakaj temota je peklenfskim naklepam veliko bolj prilizhna. Satorej so pajdashtva in obiskvanja s' drugim spolam, ki se ponozhi godé, mladim kristjanam neisrezhenó nevarne in shkodljive.

Zhe so te družhine ozhitne, je savolj neframnost, savolj klafanja, in savolj drusih nespodobnost pohujshanje toliko vezhi; zhe so pa te pajdashtva

bolj skrite, se pregreslhne in hudobne prijasnosti in saljubljenosti she terfhi savesujejo; in vezhi del se objemajo, se tergajo, klafajo, kvante pojó, in she gerfhi nesramnosti delajo, tako de mladenzhi in deklize nikdar ne gredó is njih tako nedolshni, kakor va-nje pridejo. —

Mladi kristjan, zhe imash she nekoliko strahu boshjiga, vari se s' sveto modrostjo takiga obiskvanja, ponozhniga vlazhvanja in valvanja, ter tega pajdashtva s' drugim spolam. Dokler fi per svojih ljudeh, svojim starshem ali svojim gospodarjem pred ozhmí, fi bres nevarnosti; ako se bosh pa smikal, po kratkozhafnostih hodil, ali se po nozhi okoli potepal, te bo sovrashnik gotovo sapeljal. V' tazih tovarshijah vezhi del mladenzhi in dekli-ze sgubé ves strah boshji, in njih framoshljivoft in nedolshnost svéne. Mladenezh, ki se navadi v' take drushine hoditi, je kmalo v' serzu ves spazhen; postane ves terdovraten, naubogljiv, rasujsdan, in vse boshje rezhi sapustí.

Ravno tako dekliza, bodi si še toliko poboshna, zhe bo po vasi in v' take drushine hodila, bo kmalo vse sposhtvanje do staršev sgubila, bo superna, prevsetna, jēsizhna, sabavljiva, polna nizhémernost, in bo vso sramoshljivoſt in poboshnost sgubila. Glej, to je sad vasvanja in ponozhniga potepanja; in kdo sprerajta vse pregrehe. vse nesramne misli in sheljé, ki serze vse ogerdé! Starſhi torej po nobeni zeni ne smejo dopuſtiti, de bi se v' njih hiſhi tako tovarſhtvo s' drugim ſpolam godilo, pa tudi ne ſvojim otrokam dovoliti v' take drushine hoditi. In torej, kadar svedó, de se njih otrozi po navadi smikajo, in radi po vasi hodijo, jim ne smejo veliko upati. in jih morajo odvrazhvati, de va-nje hodili ne bodo. Zhe pa starſhi te dolſhnosti ne ſpolnijo, bodo pred Bogam teſhko rajtengo imeli. —

Škorej ravno to pa se sme rêzhí od ſprehodov s' drugim ſpolam, ſlaſtí ko je ſama s' ſamim. — Šveti Hieronim, kterimu je Bog toliko iſvitljenja

dal, prepoveduje materam, de svojim
hzheram ne smejo dovoliti, mladen-
zhev, ki so prenizhémerno namikani
in oblezheni, gledati, se jim posmeh-
vati, ali pa s' njimi govoriti, ker se
je bati, de bi se v' tazih prijasnih
pogovorih s' njimi v' njih nedolshnih
serzih kaki nevarni nagibi ne obudili.
In ta sveti uzhenik vse imenuje neved-
ze, kateri se tem naukam posmehujejo.

In po tem takim, ali bi bil ta
sveti uzhenik kdej mladim deklizhem
dovolil, se ali po nozhi, ali pa po
dnevi, ali skrivaj ali pa ozhitno, spre-
hajati s' mladenzhi, ki jih objemajo,
in s' kterimi so v' nesramni prijasno-
sti, ali pa take pogovore imajo, ki
niso sa drusiga, kot de njih serza sma-
mijo in spazhijo? Kaj bi bil rekel od
tazih mater, ki vse te nespodobnosti
per svojih otrozih vidijo, in ki jih ne
prepovedujejo, temozh jim she po-
tuho dajajo? Ali mar ne vejo, de se
vse pregresne misli, vsi pogledi, in
vse sheljé, ki v' tazih prilikah serzé in
glavo mladenzhev spazhijo, na vest star-

šhev ali gospodarjev godé, ki jim jih dovolijo? In ravno tako, kako se bodo tudi duhovni pastirji in spovedniki, ki vse te prijasnosti dopuště, pred Bogam kdež isgovarjali?

Rêzhi pa, de to je navada per mestih, roko podati, in se tako s' drugim spolam sprehajati, se pravi shege sveta v' sgled postaviti, ktere gotovo niso po duhu Jesusa Kristusa. Ali ni savolj tega sveti Pavel rekel: Ne ravnajte se po shegah tega svetá? —

Rêzhi pa, de nimash ne slabe misli, ne slabiga namena per takim sprehajanju, to so isgóvori, s' kterimi se samo ti isgovarjajo, ki imajo she vse spazhenó serzé, ki so vezhi del s' nezhištimi mislimi tako prepólnjeni, de jih she ne sposnajo, in nevarnosti ne morejo vezh prevdariti. — Pa zhe tudi sareš nimash nobene slabe misli, nobene slabe shêlje, vender ne vesh, kaj se v' glavi in v' serzu tega zhloveka godí, ki je s' taboj; in tudi njegove misli, ki si jih ti kriv, ali kriva, samorejo tvojo dúsho pred Bogam ognjufiti. In

zhe tudi saref tega kriv nisi, in zhe tudi nobene skufhnjave nimash, ali pa se ne podash v' nevarnosti jih imeti? In ali ni to greh, se nalash v' skufhnjave podati, nevarnost ljubiti, ali v' perloshnosti greha biti? Mladenezh, kateri ima kaj strahú boshjiga, ali deklizh, ki ima sa nedolshnost svoje dushe she kaj skerbi, se nikdar v' tazih prilikah ne snajde, kot le s' velikim straham, in le is velike file. —

Kaj pa bi rekel od komedij? Vse, kar se od tega tukaj samore rêzhi, je to, de te sorte kratkozhasnosti so ojstro prepovedane od zerkve, prepovedane v' svetim Pismu, prepovedane v' naukih svetih ozhakov, in prepovedane v' svetim Evangelii Jesusa Kristusa, ki nam drusiga ne osnanuje, kot pokoro, satajevanje, pridnost v' delu, molitev, ljubesen do boshjih rezhi, in sovrashtvo do nizhémernosti sveta. Kje pa je prilika, kje je kraj, kjer bi se duh bolj rassgubil, serze bolj nevarno oshgalo, ker bi se veselje do molitve, do boshjih rezhi, in do dela bolj sgubilo, kot ravno

per tazih kratkozhasnostih in komedijah? Ali ni ondi tisti napuh sveta, kterimu smo se per f. kerstu odpovedali? Ali ni framota kristjanam, ki molijo Boga krishaniga in ponishaniga, take kratkozhasnosti ljubiti, in va-nje sahajati, ki so jih she neki ajdovski modrijani prepovedali, in pametniga zhloveka nevredne imenovali?

Kar bale in plese sadene, ni treba vezh ponovljati, kar je bilo she poprej rezhenó, le samo to perstavim:

1. De je ples s' drugim spolam savolj okolishen grosno nevaren, in de je velikokrat pregreshen savolj pregreh serza in duha, in savolj sunanjiga obnafhanja, ki se per njem godí.

2. De oni, ki ples pervolijo, ali ne posnajo nevarnost greha v' njem, ali pa svoje vere ne posnajo. Bog sam nam ga prepoveduje, ker pravi v' svetim Pismu: Ne hodi na ples, in ne obishi plesavke, in vari se, de njenim besedam in njenimu glasu svojiga ushesa ne podash, de se savolj nje perlisnjenosti ne pogubish. Eccl. 9.

3. De sveti Avgushtin pravi, de je boljšhi ob nedeljah in ob svetkih ali prasniki semljo obdelovati, de si ravno bi bil to smertni greh, kot pa na ples hoditi. In Zizero, de si ravno je bil malikvavez in velki Rimski imenitnik, pravi, de nihzhe ne gre na ples, kot le, zhe je neumen, ali pa pijan.

4. Perstavimo she k' temu, kar so nekdej veliki verski uzheniki v' Parisu sklenili in uzhili, namrezh de kome dije, in druge enake rasveseljenja so prepovedane. In ravno to je tudi soditi od plesov, ki jih bale imenujejo: in tudi vsi drugi plesi so nevarni. —

Porezhefh morebiti: Vse te rezhi so navadne shege sveta. Na to ti pa odgovorim:

1. To je res; pa ravno savolj tega je toliko mladih ljudi, ki so bres sdershnosti in bres framoshljivosti, in veliko drusih, ki se od sunaj med poshtene ljudi shtejejo, pa imajo pred Bogam ognjuseno serze; sakaj ravno sato, ker po duhu svetá shivé, ne shivé po duhu boshjim. —

2. Navade in shege sveta te nikoli opravizhile ne bodo; bolj ko se bosh po njih ravnal, bolj bosh svoje svelizhanje v' nevarnost perpravil. Jesus Kristus nas uzhi, de po sširokim potu, po katerim jih veliko hodi, se le v' pogubljenje pride; torej svojo dušho v' nevarnost postavish, zhe se po vezhim sštevilu ravnash. Satorej je Jesus svetu gorjé shugal, ker se v' njem ne vidi drusiga, kot pohujšhanje, posheljenje mesá, posheljenje ozhí, in napuh shivljenja. Ti se torej grosno goljfash, zhe mislish, de je vse perpušheno storiti, kar med svetam delati vidish. Ta, pravi sveti Duh, ki svét, to je navade in shege sveta, ljubi, je soyrashnik boshji. In komu shelish bolj ustrezhi, Bogu ali svetu? Ali Bogu, ki te hozhe svelizhati, ali svetu, ki te hozhe pogubiti? —

Zhe porezhes, de mora mladi zhlovek tudi kako veselje imeti, ti to poterdim; to de veselje mora biti poshteno in nedolshno, ne pa nevarno in pogubljivo. Veselite se, pravi s. Pavel;

to de veselite se v' Gospodu; in vedno kashite nad saboj sramoshljivo pametnost, sakaj Gospod je vprizho. — Posnemaj modre kristjane, ki se snajo veseliti, pa vselej s' nedolshnim veseljem. Kako samorefsh veselje najti v' kakoshni kratkozhasnosti ali v' kakoshni drushini, kjer se tvoj um, tvoje serze, in tvoja dusha skorej vselej ognjusi, in kjer si smiram v' nevarnosti Boga shaliti? —

Sadnjizh she pomni, de naj so tvoje kratkozhasnosti le kratke; zhe je kratkozhasnost tvoje vedno opravilo, je pregresfha, ker zhlovek ni ustvarjen sa kratkozhasnosti, temozh Bog je dal veselje na svetu sa poshivike po trudu in terpljenji.

Tvoja kratkozhasnost bodi sveta, bres nevarnosti tebi, bres pohujshanja drugim. Takole, mladi kristjan, se v' poshtenim veselji s' kako nedolshno in ne predolgo igro rasveseluj, ali s' kako drugo rezhjó, de se pozhijesf, ter poshivish dusfo in telo; to de vshivaj svoje veselje vselej ali s' svoji-

mi domazhimi ljudmi, ali pa s' drugimi poboshnimi pajdashti. — Ve pa kerfshanske deklize! ishite svojiga povseljenja vselej med domazho drushino, s' brati, sestrami, in starishi, ali pa vsaj vselej le s' svojim spolam, in s' poboshnimi in modrimi deklizhi ali shenami. —

Sgled.

Dostikrat se nesrezha ponožhniga valvanja in pajdashtva s' drugim spolam ne sposna poprej, kakor kadar tako rekozh ni vezh mozh pomagati. Nekí ozhe je to nad svojim finam skufil. — Ta fin, Moriz po imenu, osemnajt let star, je bil od ozheta prav serzhno ljubljén, sato, ker je bil prav pameten in priden per svojim delu. Nikdar ni iskal drugod kratkozhafnost, kot le domá, ali pa per bogabojezhnih pajdashtih, kamor so mu ozhe in mati dovolili. Njegov ozhe mu pravi neki dan, de mu dovoli k' sosedu na neko veselje iti, kjer so bal in ples napravili. Pa Moriz mu od-

govorí: Preljubi moj ozhe, jest ne najdem nikjer lepsíhi in veselíshi kratkozhasnosti, kot per vas. — Prav je, moj sin, murezhe ozhe, tedej greva pa skupej tjekej nozój ta vezher na to veselje.

Ozhe vsame drugizh in tretjizh Moriza s' faboj na enake kratkozhasnosti, in v' take drushine; Moriz se jih pervadi, jih sazgne ljubiti, sazgne vse te rezhí v' svoji glavi pretuhtvati, ki jih je ondi slíshal, in ni bil vezh per svojih dolshnostih takó svest. V' teh ponozhnih drushinah obudí v' svojim serzu neko spazhenó ljubesen do neke deklize, ki se mu ni spodobila. Ozhe to kmalo sposná, in mu prepové, de ne sme vezh svezher tjekej vas hoditi. To de hudobna ljubesen je sposhtvanje do ozheta prerasla, in on ne neha vsaki vezher tjekej sahajati. —

Snanje Morizovo s' tem deklizhem se kmalo rasglasi; in jeli so she od njega gerdo govoriti, in sosedje so to ozhetu ozhitali. Glej, ljubi moj mosh, mu tudi mati pravi, glej, to je sad trojiga sanashanja proti tvojimu sinu.

Jest sim smiram pravila, de fina nikar v' take drushine in po vasi ne pushaj; jest sim torej pred Bogam svojo dolshnost storila, ti sdaj glej. — Res nifim prav imel, de te nifim ubogal, odgovori ozhe, imel bi bil te ubogati. Jest sim sdaj urfhoh, de bo moj fin zel rasujsdanez; pa hozhem ga spet na pravi pot oberiniti. Ozhe poklizhe Moriza, in mu prepové, de v' prihodno ne sme vezh v' vas hoditi, ne k' temu deklizhu, ne kam drugam. Sin pa mu predersno odgovorí, de bo tudi v' prihodno tjekej hodil, de nizh hudiga ni storil, de ima dosti let, de se varovati sna. Ozhe, ki tako soperniga odgovora ni dozhakoval, fina per ti prizhi ojstro poshtrafa. Pa kaj? ta svaritev je bila sastojn, ker preposna je bila.

Komej pa je ozhe Moriza poshtrafal, on preide, in se da h' kojnikam na vojsko sapisati. In le nekoliko meszov potem, konzhá svoje shivljenje s' shaloftno smertjo; njegov konj

ga s' sebe vershe, ter ga vfiga pohodi in umori.

Prevadari, mladi kristjan, ta shalostni sgled; glej Moriz je prav pameten, dokler svojiga ozheta uboga, in doma ostaja; ravno ta Moriz pa se ves spazhi in pogubi, ko sazhne po slabim pajdashtvu in ponozhnim vafvanji hoditi. — Pa tudi vi starshi si ta sgled k' serzu vsamite. Bolj ko vafhi otrozi ali vafhi drushinzheti radi po drushinah in po vafi hodiyo, bolj jim branite, in bolj na-nje pasite. Varite se, de jim vafha sanikernost prevezh prostosti ne daja, in jih ne pogubi, in de tako Bog vaf in njih oistro ne poshtrafa.

XLV.

Nauki sa mlade kristjane, kako se je do vojakov ali soldatov, in do vseh tistih, ki se k' vojski fhtejejo, obnafhati.

Soldatje, predniki in podloshniki

(ofizirji in gmajnarji,) so postavljeni naſ in naſhe premoſhenje varovati, in naſ ſoper ſovraſhnike braniti; mi ſmo jim torej zhaſt in hvaſeſhnoſt dolſhni. Kaj bi jim v' reſnizi ne bili hvaſeſhnoſti dolſhni, ker ſo ſmirej perpravljeni ſa mir in pokoj derſhave in ſa ſveto vero ſvoje ſhivljenje dati? Zhe jih torej od te ſtrani premiſlimo, jih moramo ljubiti in jim dobro ſtoriti.

Šhe bolj pa ſmo dolſhni zhaſtiti take vojake, kteri ſe v' ſvojim ſhivljenji in ſadershanji pobošne kaſhejo. Rêzhi moramo, de je v' vojski ſareſteſhko ſe obvarvati, ker je ondi le prevezh prilike ſe pohujſhati, in veliko ſoperſtáv pobošnoſti. Vender pa moramo reſnizo prizhati, de, ako ravno je med vojakſi veliko hudobnikov, ki ſo bres vſe vere, in veliko ſhtevelo raſujsdanzov, ki ſo ſtraſhnim raſujsdanoſtim vdani, je vender ſhe tudi veliko tazih, ki imajo veliko ſpoſhtovanje ſa vero, in ki v' reſnizi prav po kerſhansko ſhivé.

Kolikor koli ſmo torej dolſhni vo-

jake (prednike in podloshnike,) ki Bogu in svojimu zesarju ali kralju svesto flushijo, zhaštiti; ravno toliko se moramo tudi varovati sadershanja in pajdashtva s' njimi, kateri nespodobno shivé. Mladi zhlovek se mora torej družine in prijasnosti s' takimi vojaki, ki v' nespodobnostih in rasujsdanostih shivé, ravno toliko anati, kot pajdashtva s' drugimi rasujsdanzi.

Kar vojake sadene, kateri lepo in kerfhanfko shivé, je treba gledati, de jih od njih opravi in njih flushbe (ali od mushtre) ne sadershujemo, in jih le toliko obiskvati in prijasnost s' njimi imeti smemo, kolikor spodobnost in zesarfko povelje od nas tirja. —

Vender pa je tukej prilika, drugimu spolu, to je shenskimu spolu, posebne svelizhanske nauke dati. — O koliko se je nad njimi jokati, ktere so v' tem kraji ali mestu, kjer so rasujsdani vojaki! Ni je svijazhe in goljfiye, de bi je rasujsdani vojaki ne skuili, de bi mlade deklizhe na svoje stran perpravili, jih pretantali, in sapeljali.

Ravno tako kot derezhi volkovi, v' jagnjetovih koshah poviti, se radi perlisujejo, radi hišhi postreshejo, se she poboshne in svete kashejo; in vse to sadershanje dostikrat ni nizh drusiga, kot jama, v' ktero kako deklizo per hišhi lové. Hmalo jim sazhnejo praviti, de ni treba duhovnih pastirjev poslušhati, in na vero ne veliko der-shati, ker pravijo, de vse to so farsh-ke kvante. Kaki drugikrat jim obljube delajo; jih obetajo srezhne storiti; se kashejo, kakor de bi bili od dobrih ljudi, ki so bogati; kashejo zlo dostikrat lashnive pisma in liste. Takole je she marsikteri salasovavez kako perprosto deklizo preslepil, ki je bila se vé de flaba in neumna dovolj, ga poslušhati in mu verjeti. Torej, ktera hozhe svoje sposhtenje in svojo nedolshnost ohraniti, naj ne poslušha njih sladkih besedí, pa tudi ne njih shuganja.

Štarshi morajo per teh prilikah na svoje hzhere posebno pasiti. Kakor hitro je kaka dekliza toliko neumna,

de le enkrat s' veseljem kakofhniga vojaka, ki je svit in rasujsdan, poslušha, se sme rêzhi, de je skorej she sapeljana. Kaj pa moremo od njih misliti, ki k' njim vâf, ali sa njimi hodijo, in ki imajo nesramno snanje s' njimi? In kaj od slepih mater, ki svojim hzheram vse to perpušté? Oh! kolikokrat bi si kaka gospodinja ali she gospá v' greh shtela svoje dékle v' družhine ali na sprehode s' vojakí puštiti, in vender morebiti svoji hzhéri dopuští pregresšno snanje s' vojakí imeti, se s' njimi sprehajati, in se s' njimi igrati. —

Pa ravno kakor hzhere, morajo tudi shené same na-se pasiti, sakaj one so dostikrat she v' vezhi nevarnosti. In kadar kakofhna dekliza ali she na své, de je kak vojak v' hišhi na kvartirji, de ima kako spazhenó nagnjenje do nje, in de je tako v' nevarnosti, naj prezej svojim staršem ali svojimu moshu to pové, de bodo to predniku na snanje dali, de bo ta vojak drugam v' hišho postavljen. Tudi se

smé, zhe je kateri vojak le prerasujdan, in de se boljshati ne dá, velki mu poglavarju vojske to na snanje dati. Ravno tako tudi, zhe kateri vojak sa kake mešze dovoljenje dobí k' svojim staršem domu iti, pa zhe se gerdo sadershí, ali zhe rasgraja in pohujshanje dela, smejo, ali starshi, ali drugi shlahtniki, ali pa duhovni pastir do poglavarja pisati, de ga nasaj poklizhe. To so nar potrebnishi perpomozhki, rasujsdanze od nesramnost odvrazhevati, od kterih jih strah boshji ne odverne. Volja zefarske apostoljske švetlosti gotovo ni ta, de bi vojaki bres framoshljivosti in spodobnosti shiveli, in podloshne pohujshvali in sapeljevali. —

Sadnjizh, zhe hozhejo vojaki, de jih bomo v' zhašti imeli, se morajo tudi zhašti vredne storiti. Kaj je gershiga, kaj nishjiga, kot viditi vojake (prednike in podloshnike,) ki se s' svojo pogumnostjo in serzhnostjo bahajo, ki pa mehkushni babjeki postanejo, in imenitnost svojiga stanú nad saboj gerdé? Vojaki

savolj mehkushnosti in savolj rasujsdanosti in sapravljivosti vfi spehani, gotovo niso nar terdnejshi, de bi sov-rashnike premagovali. —

Sgodovine naf uzhé, de so vojshaki Hanibala, ki so bili vselej mogozhni in serzhni, svojo mozh pa tudi svojo zhaft sgubili, ko so se v' meštu Kapua kratkozhasnostim, lenimu postopanju, in posheljivimu veselju vdali. Ravno to se skorej smé rêzhi od vojakov Pompeja, ki je bil bolj shaljen, kakoshen madesh na njih obrasu, ali pa kako nerodnost v' njih laséh viditi, kot pa v' njih sadershanji, kateri so bili potem vfi pobiti v' boji na Farsalskim polji.

Vojaki ne smejo nikoli posabiti, de Bog njih pregrehe vselej gotovo shtrafa, in de nezhistost in kletve in druge pregrehe, ki se med vojaki godé, prej ali potlej velike nesrezhe nad vojske in kraljestva perklizhejo; de pa tudi Bog na drugi strani vojske in boje poshegna, per teh, ki v' njegovim strahu shivé. Dokler so bili Isra-

elzi Bogu svești, so bili mogozhni in flovezhi premagovavzi vsih svojih sov-rashnikov; kadar so se pa v' svoje pre-grehe povernili, so spet oflabeli, in so bili premagani. V' pervih zhasih kerfhanstva Rimski zesarji niso imeli nobenih mozhnejshih in serzhnejshih vojshakov, kot kristjane; sakaj v' tistih frezhnih zhasih so kerfhanški vojaki tudi grosno sveto shiveli.

Mladenzhi pa, ki so v' vojsko poklizani ali sapisani, morajo nedolshni tjekej priti, ali pa vsaj spokorno in kerfhansko shiveti. Zhe nad saboj ne zhujejo in skerbno sami sebe ne var-jejo se bodo v' tem stanu gotovo pogubili. Vojska, pravijo nekteri, je shola vsih hudobij; to de vojska je le v' refnizi sa té shola pregreh in rasuj-sdanost, ki so she rasujsdani. Tavshent in tavshent kristjanov se je she na vojski posvetilo; tako so bili s. Mav-rizi, s. Gereon, s. Viktor, s. vojaki Tebanske vojske, in bres shtevila ve-liko drugih vojshakov, ki so svojo svetost in bogabojezhnost v' tem stanu ohra-

nili, in so svojo vero s' svojo kervjo, in s' martrami sprizhali. Ni ga geršhiga vojaka, de bi bil tako bres vse serzhnosti, pa tudi tako malo zhaſti in ljubeshni vreden, kot je hudoben kristjan; pa na sproti saref tudi ni nobeniga vojaka, de bi ga predniki bolj ljubili, pajdashi bolj ſpoſhtvali, de bi bil ſvojimu zesarju bolj sveſt in boljšhi vojšhak, kot vojak, ki je poboshen in sveſt ſvojimu Bogu. Vojak, ki v' ſtrahu boſhjim ſhiví, ſe ne boji ne boja, ne nevarnosti, ne ſmerti. —

Pervi sgled.

Prizhijozhi sgled naſ uzhí, de ſe tudi pod vojaſhko ſuknjo ſveto ſerzé ſamore imeti.

Neki mladenzh, ki je groſno nerodno ſhivel, ſe da v' vojško vſeti, in komej vojak poſtane, vidi nad ſaboj prezej neko ſpremembo, de ſo ſe mu kmalo vſi per njegovi kompanii zhudili. Ni je bilo nad njim vezh viditi ne raſtrefenosti, ne nerodnosti, ne neſpodobnosti. Nikdar mu niſo ne

kletve, ne klafanja zhes uſta priſhle; tudi ni imel nobeniga neſpodobniga pajdaſhtva ſ' drugim ſpolam. On ni ne ſabavljal, ne ſapravljal, ne smikal. Svojiga ſtotnika je ſpoſhtoval kot svojiga ozheta, in ſvoje pajdaſhe je lju-bil, kot brate. Nikdar ni imel ne pre-pira, ne raspertja ſ' njimi; jim je rad poſtregel, je ſvojo ſluſhbo ſ' hvaleſh-noſtjo opravljal, jih je ſpravil, kadar ſo ſe kregali, in jim je tudi ob pri-liki marſiktero ſvelizhansko reſnizo po-vedal. On ſe ni nepotrebnimu boju ponujal, pa tudi ne boja tirjal; jeſt ſe ne bom bojeval ſ' mojimi prijatli, je djal, ſakaj ſovraſhnika nimam dru-siga, kot ſovraſhnika kralja. In v' reſnizi je bil poln ſerzhnoſti, kadar je bilo treba kako meſto vſeti, pa poln pogumnoſti v' velkim boji. Nikdar ſe zhes ſvoje prednike ni pertoshil, pa tudi ni bil gerd do ſvojih pajdaſhev. Nikoli ni bil bolj veſel, kot takrat. kadar je imel priliko ſvete Sakramen-te prejeti. Jeſt ſe nikogar ne bojim. je djal, kadar je moj Bog ſ' manoj.

in kadar sim v' njegovi gnadi. Tudi vojaški stan mu ni bil sadošči terd, pošil se je, in druge ojštrošči si je sam nakladal, kadar je bil v' simskim stanvanji. Zhaš, ki mu je od njegove flushbe in njegovih opravil oštal, je pomudil v' obiškvvanji zerkvá, v' molitvah, ter v' branji svetih bukev; in bral jih je tudi drugim vojakam, de jih je tako k' dobrimu nagibval.

Njegov duhovni pastir, ki se je nad njegovim lepim shivljenjem sazhudil, mu neki dan pravi: Kako si se vender ti v' vojaški stan vdal, ker imašh toliko veselja do poboshnosti? Gospod! mu odgovorí, v' svojih mlajših letih sim bil pravi rasujsdanez; ko sim pa nekiga pridigarja neki dan slishal, ki je od svelizhanja pridigoval, sim sklenil svoje svelizhanje ugotoviti, in torej nad svojimi pregrehami pokoro delati; in ker sim mislil, de ga ni nobeniga stanú tako teshki-ga in soperniga, kot je vojaški stan, sim sklenil se v' vojsko vdati, de bi bil tako vezhi priliko imel vezh pre-

terpeti, in tako sa svoje grehe se spokoriti. Savolj tega si pa tudi persadevam v' svojim stanu Bogu flushiti. Desiravno je vojska marsikterimu pot v' pogubljenje, vender is lastne skushnje sposnam, de vojak tudi nima drugih prilik v' greh, kot le njih, ki jih imeti hozhe. Pojdi, mu gospod pravi, in bodi stanoviten. Ako bi bili vsi, ki so v' flushbi zesarja, taki kot ti, nashe vojske bi bile nepremagljive, in vselej bi premagale! —

Drugi sgled.

Kakor je bil prednji sgled prezhudno lep, tako strashan je ta le. —

Neki mladenzh, Hipolit po imenu, se, de bi laglej rasujsdano shivel, v' vojsko vda; in svoje prednike tako slepiti vé, de kmalo ofizir postane. On je imel tako rasujsdano serzé, de je s' svojimi gerdimi in nesramnimi pogovori vse pohujshal, kateri koli so k' njemu prishli. On ni imel druge skerbi, kot le sa to, kako bi deklize in shene na svojo stran spravil in jih sa-

peljal. S' svojim sladkim in postreshljivim obnašanjem, s' majhnimi darimi, s' svojimi perlisnjenimi pogovori, jih je skorej v' vsakim mestu vezh pretantal, in drugim, ki so bile po drugih mestih, je smirej pisma poshiljal. Zhe s' lepimi besedami svojih namerov ni dosegel, je klel, in jim je shugal, jih v' strah perpraviti. To de svoje rasujsdanosti in svoje nesramne savese si je persadeval s' veliko skerbo pod plajsh poshtenja perkrivati. —

Ko je bil v' nekim mestu svojiga kraljestva v' svojim simfskim stanji, najde neko gospodizhno, in sklene jo na svojo stran perpraviti. Ta gospodizhna pa je bila poboshna, in njeni ljudje ji niso nobeniga pregreshniga snanja, ali enakih norost perpuštali. De bi bil torej Hipolit se v' hišo perpraviti samogel, snajde neko grosno gerdo svijazho. Hudodelnik se dela hinavza in poboshnika, ter gré, kar je grosa slishati, zlo vsaki teden po nevrednim k' svetimu obhajilu, de bi bil tako svoje hudobne naklepe bolj sakril.

Mati te gospodizhne, ki ji to hinavsko in goljivo poboshno shivljenje Hipolita dopade, mu dovoli v' hišo priti. Ta gospa, ki od tega zhloveka nikoli nizh hudiga ni mogla misliti, po nesrezhi le dvakrat svojo hzher s' tem hinavzam samo pusti. In ta nesrezhni hudodelnik prezej pervikrat serzé gospodizhne tako popázhi, de jo sapelja, in de je zhes nekoliko tednov kmalo sposnala, de ni vezh nedolshna. — Kdo samore povedati, koliko je ta dekliza zagovala in jokala, ko se je v' tem stanu sposnala. Šram jo je bilo svojo nesrezho sposnati, in ne vé se, kam je svojiga otroka sapravila. Nektere sosede sazhno od tega ozhitno govoriti, in vikshi gosposka to své. Gospodizhno sapró, in saštojn je profila in jokala ta nesrezhna reva, saštojn je pravila, de je bila zhes voljo in poduke svojih staršhev sapeljana, od vikshi pravize je bila k' smerti obsojena. —

Kerfhanfke deklize, per tolikih nesrezhah, kako smete torej darém, le-

pim besedam, sladkanju in pregovarjanju vojakov saupati? Kako slepe bi bile, ako bi njih nespodobne pogovore poslušale; pa tudi koliko nesreznih in hudobnih bi bile, ko bi se jim sapeljati dale! —

XLVI.

Od posebnih dolžnosti poslov.

Rasun teh dolžnosti, ktere imajo sploh mladi kristjani do Bogá, do blisniga, in do sebe, imajo posli in slushniki she neke posebne dolžnosti do svojih gospodarjev, in do druzih slushnikov per hihi, ktere je treba posebno pomniti. —

Shalošten stan je saraf vash stan, kershanski posli, hlapzi, dekle in drugi slushabniki; sakaj shalošno je rojstno hiho, starshe, brate in sestre, in druge prijatle in shlahtnike sapustiti, se med ptuje ljudi, ki so dostokrat dalez od starshev, ki jih she malo poznate, podati, in si tako svoj revni

kruh s' terdim delam in velikim trudam flushiti. Tesne so saref ljudske kota, in she sa té se je dostikrat bati, de val kaka nesrezha, ali kaka kriviza, ali kaki strupen jesik is njih ne pahne, in morebiti ravno v' nar vezhi fili, v' nar vezhi potrebi, ali v' nar vezhi nevarnosti. Vi delate, drugi vshivajo; vi se trudite, drugi pozhivajo, in vam teshko butaro mnogih opravil ravno takrat nakladajo, ko se v' dobrotah in v' srezhi flasté. Mras in vrozhino, lakoto in shejo, terme in file, vse smrade in nesnage morate prenashati, nozh in dan v' streshbo perpravljeni biti, vsakimu per hishi v' strahu biti, in dostikrat je na svetu le preganjanje, saframovanje, in preklinovanje terdih in krivizhnih gospodarjev valhe plazhilo. Vef zhas svojiga mlajshiga shivljenja morate dostikrat v' flushbi drusih biti, in od vfiga veliziga truda vam na starost skorej nizh ne ostaja, kot berashka paliza. — Desiravno pa je, kershanski flushabniki, valh stan od te strani ga pogledati, shalosten in

teshak, je vender sam na sebi zhaštit, in frezhen stan, in ima svoje tolashbe, svoj trosht.

1. Zhaštit stan je, ker tudi njega je Bog po svoji previdnosti postavil, in je ravno tako potreben, kot stan zesarjev in mogozhnikov na svetu. Zhaštit je, ker je ravno tisti stan, kteriga si je sam boshji Šin Jesuf Kristuf isvolil, ki je podobo hlapza na-se vsel, si s' teshkim delam svojih rok per svojih starshih na svetu do svojiga tridesetiga leta vsakdanji kruh flushil, je pokoren postal do smerti krisha, in je sam rekel, de je na svet prishel, ne de bi se mu streglo, temozh de bi on stregel, in je she pred sadnjo vezherjo svojim uzhenzam noge umival. —

Zhaštit stan je sadnjizh vash stan, ker ga vsaki pameten zhlovek na svetu zhifla, ker skorej vsakteri flushbe in postreshbe drugih potrebuje; ker on je perprava k' vsem drugim stano-
vam, in ker si v' njem ravno te ne-
besa samorete perflushiti, kot v' vsa-
kim drugim. O kaj je lepshiga in

zhaſtitſhiga, kot pobóſhin ſluſhabnik na ſvetu! —

2. Pa tudi ſrezhen ſtan je. Sakaj v' njem ſe ti je laglej poſvezhvati in ſvelizhati, kot v' vſakim drugim. Vſih teh obilnih ſkerbí, ki jih goſpodarji in goſpodinje doſtikrat imajo, ti ni treba imeti; ako ſvoje delo ſveſto dopolniſh, ſvezher, ko ſe Bogu perporozhiſh, bres ſkerbí mirno ſaſpiſh, ko doſtikrat priden goſpodar zhuje in ſkerbí, ſvojo druſhino ſpoſhteno prerediti in tebi ſaſluſheno plazhilo perpraviti. In koliko teſhav ima marſikteri v' ſvojim ſtanu, ki jih ti ne poſnaſh. De le ſvoje delo ſveſto opravljajſh, ſa tvojo hrano in opravo ti drugi ſkerbé. In koliko dobriga vi kerſhanſki ſluſhabniki ſamorete ſa ſvoje vezhno ſvelizhanje ſtoriti! Glejte, ako vſe ſvoje dela in opravila s' ljubezniſjo boſhjo ſklenete, ako vſe ſavolj Boga ſtorite, vam bo Jeſuf vſe ravno tako poplazhal, kakor de bi njemu ſtorili, in veſele beſede bote ob ſodbi od Jeſufa ſaſliſhali: Blagor tebi, dobri in

aveſti hlapez, ob malim ſi bil ſveſt, zhes veliko te bom poſtavlil, pojdi v' veſelje ſvojiga Goſpoda. Kar ſi nar manjſhimu ſtoril, ſi meni ſtoril! O koliko ſaſluſhenja! Koliko veſelja! Tvoj ſtan, kerſhanſki poſel! je torej gotovo frezhen ſtan.

Ne godernjaj torej nad ſvojim ſtanam, kot neki hudodelniki, ki ſo s' ſvojimi pregrehami vſo vero in ljubeſen boſhjo v' ſebi pogafili.

Ne godernjaj zhes Boga, ki te je v' ta ſtan djal, ne rezi nikoli s' pregreſhno predernoſtjo: Boljſhi bi mi bilo, ko bi me na ſvet ne bil djal, ali pa, ko bi me bil majhniga k' ſebi poklizal i. t. d. Sakaj, kako ſi ſmeſh predernoſniti, ti greſhni prah! Bogu ſapovedvati, kaj bi bil imel s' taboj ſloriti, ali v' kateri ſtan te poſtaviti? Ali ſi ti greſhnik ſhe toliko ſaſluſhil, kar ti Bog daja? Ali te ni on le iſ breskonzhne ljubezni do tebe v' ta ſtan poklizal, ker je previdil, de boſh v' ravno tem ſtanu nar loſhej ſvelizhan biti ſamogel, ko bi ſe v' vſakim

drugim stanu gotovo pogubil? In kaj vesh, kakoshno srezho ti je Bog tukaj in tam perpravil, ako svesto dolshnosti tega svojiga stanu dopolnujesh? S' tem se tedej troshtaj, in rezi si: Desiravno sim reven posel, po boshji volji sim, kar sim; desiravno sim reven posel, savolj tega me Bog, ki ne gleda na stan, ne sanizhuje; kot Marija Deviza mu tudi jest bolj dopasti samorem, zhe ga is serza ljubim, kot mnogi mogozhniki in imenitniki, ki v' sredi svojih slast Boga posabijo. — V' niskim stanu sim ponishnimu Jesufu in ponishni dekli Marii she bolj enak, in zhe v' njem voljno terpim, smem upati, de me bo Bog, ki me je ponishal, tudi kdej v' nebefih povikshal.

Ne godernjaj zhes svoje terpljenje in svoje obilne opravila. Sej vfi smo otrozi Eve, vfi smo greslniki, vfi smo v' dolini sols s' mnogimi krishi oblosheni, vse je sadela strashna obsodba boshja: S' potam v' obrasu si bosh svoj kruh flushil! — Ne misli torej, de imash le ti sam terpeti; o! ni ga

bilo zhloveka, de bi se jokal ne bil, in ni ga stanú, de bi svojih krishev ne imel. Ti vesh sa svoje teshave, drugi sa svoje, vsaki smed naf misli, de nima nihzhe toliko terpeti kot on, in vender ako okoli sebe pogledamo, jih najdemo bres shtevila veliko, ki veliko vezh terpé, kot mi. Terpel je Jesus, terpela je Marija, terpeli so vsi svetniki na svetu; terpi torej tudi ti, ker s' krishem in terpljenjem sa grehe sadoštujesh, krish in terpljenje te greha varuje in v' dobrim poterjuje, krish in terpljenje te pelja v' vezhno veselje. Sprejmi torej svoje terpljenje sa nebeshko sdravilo svoje dushe, od svojiga nebeshkiga Ozheta, potoshi kot Jesus na Oljski Gori Bogu svoje teshave, in troshtaj se s' temi besedami: Bog, ozhe nebeshki, ti vidish moje terpljenje, moji krishi so ti snani. Ti si mi podal grenki kelh terpljenja, tvoja volja je, de ga pijem; piti ga hozhem, ker sdravilo je moji dushi sa vezhno shivljenje. Sej upati smem, de bo moje veselje v' nebesih

toliko obilnisthi, kolikor obilnisthi je moje terpljenje na svetu. Naj je vse tebi v' zhaft, naj je v' sadostvanje sa moje grehe, pomagaj mi moje krishe voljno prenashati s' svojo s. gnado! —

Ne godernjaj zhes svoje prednike. Dostikrat ref so krivizhni, dostikrat posle po nedolshnim preganjajo in stiskajo, dostikrat nepotrebne krishe nakladajo. Vender pa ne posabi, de vse to Bog perpušti v' she vezhi saflushe-nje sa nebeshko kraljestvo. Ne godernjaj nad njih krivizami, ki ti jih storé; ker morebiti kriviz ne sposnajo; morebiti se ti le dosdeva, de krivizo terpisih; in kdo je na svetu, de bi se mu she kaka kriviza pergodila ne bila? Ne godernjaj zhes njih fitnosti in slabosti; kdo jih bo prenashal, ako ti ne? Ali nimash tudi ti sam dostikrat svojih slabost, svojih fitnost, in svojih term? Bog ti daja priliko, se sa-nje s' ptujimi fitnostmi in slabostmi pokoriti, ali se sa-nje pokoril ne bosh? O kdo je bres tazih slabost in fitnost? pomagajmo si torej eden dru-

signa butaro nositi! Ne godernjaj torej zhes svoje gospodanje, in troshtaj se s' temi besedami: Jezus, ti vesh, kolike krivize, koliko preganjanje terpim; pomagaj mi s' svojo sveto gnado ga voljno preterpeti. Ti posnash mojo nedolshnost, daj tudi njim jo sposnati, ako je tvoja sveta volja! Bog Ozhe, sanesi jim, ker ne vejo kaj delajo!

Glej, takole je ref, de ima tvoj stan tudi svoj trosht, ali svoje tolashbe.

Ako pa hozhesh v' resnizi svoje svelizhanje sadobiti, morash slasti tudi svoje dolshnosti svesto spolnovati, in fizer posebno dolshnosti do svojih gospodanjev in gospodinj. Ti si jim dolshan 1. zhasht ali sposhtvanje; 2. pokorshino; 3. svestobo. —

1. Sposhtvanje ali zhasht. Dajajte, pravi sveti Pavel, zhasht, komur zhasht. Komu pa bosh vezh zhashti skasal, kot svojim prednikam, gospodanjem in gospodinjam, ki so od Boga tebi gospodarji postavljene, in ker Bog sam te je njim podvergel? — Torej pravi s. Pavel: Kteri koli pa so flushni pod

jarmam, naj svoje gospodarje sa vse zhaſti vredne imajo, de ſe ime Goſpoda, in njegov nauk ſanizheval ne bo. Kteri pa imajo verne (kerſhanske) goſpodarje, naj jih ſato ne ſanizhujejo, ker ſo jim bratje; temozh ſhe bolj naj jim ſtreſhejo, ker ſo verni. (Tim. 6, 1.) To zhaſt, kerſhanski poſel, jim morah ti ſkaſovati ſlaſti ſ' lepim krotkim, ponishnim, zhaſtitim ſaderſhanjem in obnaſhanjem do njim, de jim namrezh vſelej, kadar jim ſtreſheſh, ſ' ſvetim ſtraham in ſ' ſveto ponishnoſtjo, kar boſhjim nameſtnikam, ſluſhiſh. Kako gerdo je torej in pregreſhno, zhe oſhaben poſel, ki ſ' ſvojo koſhato noſho Bogá ſhali, ſvoj ſnotranji napuh ſ' preſhérnim, ſamerljivim in ſopernim obnaſhanjem do ſvojih prednikov rasodeva, ter mu je vſe prevezh, vſe preteshko, vſe preſoperno, kar ſe mu velí; ali pa ſhe ſvoj gerdi jeſik otrefa, jeſlja in godernja? Goſpod, ki ſe prevſetnim ſoperſtaviſh, ſ' kakohno niſkoſtjo boſh take poſle vdaril, ki ſe ſoper tiſte napuhujejo,

ki si jim jih ti sam podvergel! — To so tisti nesreznhi posli, ki savolj svoje neukretnosti in sopernosti v' nobeni flushbi obstati ne morejo, in ki jim na sadnje v' plazhilo svojiga napuha ne ostaja drusiga, kot gerda nezhistost s' vsimi svojimi shalostnimi nasledki. — Pa ravno takó se pregreshé neki posli s' presilnim sladkanjem, s' preobilno prijasnostjo do prednikov. Zhe ti je tvoj gospodar savolj dobrotnosti do tebe tvoj ozhe, bodi tudi ti njegov fin, njegova hzhi; pa nikoli ne posábi, de tvoje enakosti ni. Prenepotrebno sladkanje, in prepogostni pogovori perpeljajo dostikrat v' nevarne prijasnosti, ki vezhi del s' grenko nesrezho konzhajó. Škashi gospodarjem svoje sposhtvanje, de jih ne opravljašh, in ne rasnašhašh po zeli fari, kar se per valhi hišhi godi. Gerda je opravljivost sama na sebi, gorje pa poslam, ki se tako nad svojimi gospodarji pregreshé! O kolikih grehov, kolikih nesrezh so krivi! Torej ni vezhi nesrezhe per hišhi, kot opravljiv po-

sel! Gorje torej vam hudobniki, ki se s' tem opravizhujete, de gospodarje opravljate! gorje vam, ki se, zhe vas is flushbe spodé, s' gerdim opravljajjem mashujete!

Škashi gospodarjem svoje sposhtvanje tudi s' tem, de vselej, kadar te tudi po krivim sodijo, ali toshijo, ali kregajo, le s' krotko besedo resnizo povesih, postavim tako le: Ne samerite; — tako ni; — ali, tako le je; — ali pa, profim, ne serдите se; — ali, zhe smem resnizo govoriti i. t. d. Takole lepa beseda ogenj serditosti pogafsi, in velikih grehov obvaruje. Zhe pa vse to ne pomaga, rajshi mólzhi, potoshi Bogu, in sdihni: Ozhe, ti vesih, de sim nedolshin, odpusti jim, ker ne vejo, kaj delajo! Komu pa bi perglihal serдите in samerljive posle, ki sa vsako svaritev, sa vsako besedizo samerijo, in sto strupenih besed in hudob is svojih ust ispušté, ne drugazhi, kakor de bi se peklenški bresen odperl, ki ga v' serzu nosijo! — O ko-

lika pregreha je to! — Dajaj torej vselej spoštvanje svojim gospodarjem.

2. Dolshan si jim voljno pokorshinost. Hlapzi, pravi s. Pavel, ubogajte svoje telesne gospodarje s' strahom in trepetam, s' vso krotkostjo svojiga serza, kot Kristusa; ne de bi le na vides stregli, kakor bi le zhloveku sheleli dopasti; temozh kot posli Kristusovi, de boshjo voljo is serza spolnujete, de s' dobro voljo streshete, kakor Gospodu, ne pa kakor ljudem. Ker vedite, de sleherni, kar bo dobriga storil, bo od Gospoda povrazhilo dobil, bodi si posel ali gospodar. — O koliki lepi nauki, kolike obljube! — O kako se torej pregreshish, ki si sa vsako rezh trikrat ali she vezhkrat sapovedati dash, in she to, kar storish, vse ogodernjash! gotovo sa tako nepokorshinost veseliga plazhila upati ne moresh! —

Vender pa, desiravno si svojim telesnim gospodarjem vso pokorshinost dolshan, se vari, de s' svojo pokorshinostjo Bogu nepokoren ne bosh. Zhe

ti kaj greslniga velevajo, postavim lagati, ali opravljati, ali kaj vseti, ali goljfat i. t. d.; ali zhe te v' gerde nesramnosti in nezhistosti sapeljujejo, takrat vedi, de je treba Boga bolj ubogati, kot zhloveka, in ne posábi besedi s. Pavla: Drago ste odkupljeni, ne bodite flushni ljudi, — in sdihni k' Bogu, kot Egiptovski Joshef: Kako si smem upati pred oblizhjem svojiga Boga kaj taziga storiti! In zhe si nesrezhen, taziga gospodarja imeti, hodi vezhkrat k' svetim Sakramentam, rasodeni svesto vse svoje nevarnosti, in ravnaj se na tanko po nauku in svetu poboshniga in modriga spovednika. — Kaj pa bi bilo rêzhi od poslov, ki sami takih gospodarjev in prilik ishejo? O Gospod, ti jih rasvétli, in daj jim sposnati, de je poguba dobriga imena, poguba tvoje gnade, poguba dushe, poguba zhasne in vezhne srezhe, vselejno plazhilo takiga sadershanja! O de bi se le nobeden smed revnih poslov s' lepimi obljubami in s' obilnim plazhilam nikoli v' take flushbe

sprofiti ne dal, de bi nikoli ne posabil vezhne resnize: Kaj pomaga zhloveku zeli svet perdobiti, pa svojo dusbo pogubiti!

3. Svestobo. Gospodar te v' hisho vsame sato, de sa njegov prid in sa prid ze le hishe skerbish. Sato ti daja hrano, oblazhilo in plazhilo. Kako velika in imenitna je torej ta dolshnost! Ali mar nismo svestobo she vsakterimu zhloveku dolshni? Koliko bolj smo jo tedej she takim dolshni, ki nas, sa njih prid skerbeti, v' hisho vsamejo in plazhajo! Torej pishe s. Pavel Titu, poslam sapovedovati, de naj ne goljsajo, temozh de naj so svesti v' vsh rezheh, de bodo tako v' zhasht vere nashiga Svelizharja in Boga; in Kolanam pishe, de posel, ki krivizo dela, bo po svojim delu plazhilo dose-gel, sakaj, Bog ne gleda stanú zhlo-veka. — Kako skerbno torej perporozha in sapoveduje s. Pavel to dolshnost! Bodi torej svest svojimu gospodarju v' vsh rezhéh. Bodi svest

a) per svojim delu, de, kakor

ti ravno ta f. Apostelj sapoveduje, ne delash le na vides, ne le, de zhloveku dopadesh, temozh kakor Bogu. Štrašni tat si torej pred Bogam, zhe le takrat pridno delash, kadar te gospodar vidi, fizer pa leno pohajash; Bogu kradesh zhašt in zhaš, sebi saflushenje sa nebefa, gospodarju delavnosti prid.

•b) Bodi svest per blagu, ne jemlji si sam plazhila, ne delaj si sam pravize. Med rasbojnik, pravi Bog, je pershtet, kdor pravi, de ni greh, zhe starshem otrozi kaj jemljejo; koliko vezhi greh bo tedej tvoja tatvina, ki si le hlapez. — Ne rezi, de se to bogatimu gospodarju ne posná; sadošti je, de se pred Bogam sposná. Ne rezi, sej vezh saflushim, ker toliko si dolshan storiti, kolikor samoresh; kadar torej vse storish, rezi: Nevreden hlapez sim, ker le toliko storim, kolikor sim dolshan. Bodi tedej svest, ne daj bres gospodarjeviga dovoljenja nikomur nizh, kar ni tvojiga, in vari se slasti lazih sosedov in sosed, ki tebe,

ne pa gospodarja, sdaj tega sdaj uni-
ga hodijo profit. Rezi jim, de ne smesh
hudiga storiti, sato de bi komu dobro
storil.

c) Bodi svest v' flushbi, in vari,
de tudi drugi per hishi kradli, ali
shkode delali, ali premoshenja rasna-
shali ne bodo. Opominjaj jih s' lépo;
ako to ne pomaga, povej, kar se go-
dí, gospodarju. — Bodi svest, in ako
si kdaj gospodarju kaj shkodval, pov-
razhuj, kolikor moresh, storjeno kri-
vizo in shkodo. Bodi torej svest svo-
jimu gospodarju v' vsih rezheh, v' zhaft
vere nashiga Boga in svelizharja!

Pa dostikrat nisi sam per hishi,
ampak so she otrozi gospodarjevi, ali
pa she drugi posli sraven tebe; pa
tudi do njih imash svoje dolshnosti.
Dolshan si njih she bolj kot druge
ljubiti, in jim to ljubesen s' besedami
in s' djanjem skasovati. Posli in otrozi
eniga gospodarja, ste kot otrozi eniga
ozheta, torej ljubite se po bratovsko,
in skusujte si to ljubesen. Škasujte si
jo s' tem:

1. De si eden drugimu per opravi-
vilih pomagata. Kako gerdo je marfi-
kteriga sanikerniga posla flifhati, ki
pravi: To ni moje delo, ni moja dolsh-
nost. O slepez, ali ni ljubesen dolsh-
nost vsaziga? kaj pa je ljubesen bres del?

2. Slaſti v' bolesni eden drusiga ne
sapuſtite. Glej, ſamarijan ofkerbi ptuj-
za, in sa-nj plazhuje; pojdi, pravi
Jesuf, in ſtóri ravno takó; ne posabi,
de ta, kterimu danſ kako kupizo hladne
vode podaſh, bo morebiti jutro tvoja
edina pomozh na ſvetu v' enakih te-
shavah, ali pa bo morebiti she pred
Bogam ſate profil. ſtóri ljubesen; kar
nar manjſhimu ſmed ſvojih bratov ſto-
ritè, ſtoritè meni, pravi Jesuf.

3. ſkashi ljubesen, in ne ſodi ter
ne toshi po krivim. Kar ſam ne she-
liſh, de bi ſe tebi ſgodilo, tudi dru-
gim ne delaj. Ne ſpodjedaj drugim
frezhe, in ne kopaj drugim jame, de
ſam prvi va-njo ne padeſh.

4. ſkashi ljubesen, in poterpi s'
ſlaboſtmi in fitnoſtmi ſvojih ſopoſlov.
Eden drusiga butaro noſite, eden dru-

siga se usmilite, eden drugimu si od-
 puštite, eden sa drusiga molite, in vsi
 bote svelizhani. Ne posábi, kako straš-
 no je gospod ukasal hlapza poshtrafa-
 ti, ki se svojiga sohlapza ni usmilil.
 Ravno tako bo nebesški Ozhe tudi s'
 vami storil, ako eden drugimu is ser-
 za ne odpuštite. Mir boshji bodi ved-
 no med nami. Vari se pa gerdih pri-
 jasnost in sáljubljenost, od kterih je
 bilo she sgorej govorjeno. Pa tudi ne
 dajaj drugim v' tem potuhe, de bi
 sem ter tje písmá, perštane, ali dru-
 ge darila in narozhila prenaschal. Gorje
 takim poslam, ki si tako eden drugi-
 mu vezhno pogubljenje flushijo! She
 na svetú bodo kmalo eden drusiga in
 hisho in flushbo kleli, v' kteri so ta-
 ke snanja storili. Varite se med saboj
 eden drusiga v' greh sapeljati, ampak
 eden drusiga boljshajte in posvezhuj-
 te, de se bote tudi kdež vsi skup v'
 hishi nebesškiga Ozheta veselili.

Pervi sgled.

Šveto písmo, ki nam v' sgledih

shive nauke lepih zhednost daja, nam rasne in mnoge sglede dobrih in hudobnih poslov pred ozhi stavi k' svelizhanskimu poduku hlapzov in dékel.

Šveti patrijarh Abraham je imel veliko hlapzov, kateri so se pa slasti s hlapzi striza Lota na pašbi vezhkrat prepirali in she pretepavali. Kolika shalost je bila to sa poboshniga mirniga Akrahama! In glejte, ravno savolj teh nemirnih in neukretnih hlapzov se je mogel Abraham od svojiga striza Lota lozhiti, in Lot je shel s' svojo drushino v' kraje mesta Šodome. Kako gerdo je zhes toliko tavshent let od pregrehe njegovih hlapzov brati, ktero je sam sveti Duh tako zherno sasnamoval.

Pa ravno ta Abraham je imel tudi nekiga svestiga ponishniga hlapza, Eliezerja po imenu, v' kteriga je ta sveti patrijarh savolj njegove pravizhnosti in svestobe toliko saupanje stavil, de mu je nar imenitnishi opravila isrozhal. Hôdi mu neki dan pravi, hôdi v' mojo ozhetovsko deshelo, k' moji shlahti, in

ondi snubi nevesto mojimu finu. Eliezar, hlapez, se napravi na pot, in gre po povelji gospodarja Abrahama, in pride proti vezheru v' Mesopotamijo do mesta Nahor ali Haran. Ko ondi per vodnjaku, kamor so deklizhi is mesta po vódo hodile, s' svojo shvino pozhíva, poklékne, in móli Boga, rekozh: Gospod, Bog mojiga gospodarja Abrahama, pridi, te prosim, mi danf na pomozh, in stóri usmiljenje mojemu gospodarju Abrahamu. Glej, tukaj sim per studenzu, in hzhere is tega mesta bodo po vodo hodile; naj mi je to v' snaminje, ktero nevesto si ti isvolil svojimu flushabniku Isaku: zhe bo dekliza, kateri porezhem: Nagni svoj verz, de pijem, mi odgovorila: Pi, in tudi tvoje kamele bom napojila; nad tem bom sposnal, de si usmiljenje skasal mojimu gospodarju Abrahamu. In ko to odmóli, glej Batuelova hzhi Rebeka pride s' verzhem is mesta, sajame vode, Eliezar jo piti profi, in ona vsa prijasna in postreshljiva napoji njega in kamele; nad tem

jo sposná, de je od Boga Isaku v' nevesto odmenjena; gre s' njo k' njenimu bratu Labanu v' mesto, sa-njo snubit, in pravi: Ne bom ne jedel ne pil poprej, dokler svojiga opravila ne opravi. On vse dopoveduje, kako je molil, kako je Bog po svoji milosti ravnal, vse ga je veselo, in dovolijo mu, sa kar prósi, in isrozhé mu Rebeko. Eliezar poklekne, Boga sahvali, in kmalo spremi nevesto svojiga mlajshiga gospodarja Isaka domu. — Kdo bi ne zhaštil tako svestiga, bogabojezhiga in pridniga hlapza? Glejte, kako svesto ravna po povelji svojiga gospodarja, kako Bogá ves pobóshin na pomozh klizhe, kako skerben je sa svoje opravilo, ker ne jé in ne pije prej, kakor de ga opravi. Gotovo, tak posel je veselje boshje, in srezha ze le hifhe!

Drugi sgled.

Posebno lep sgled poterpeshljivosti in svestobe vam poslam daja tudi poboshen patrijarh Jakob, ko je bil

v' flushbi per Labanu. Labana gospo-
darja flushi sedem let, in ob konzu
ga Laban gerdo ogoljfa, in mu dá Lijo,
svojo gershi hzher, sa sheno, ako rav-
no sta se sa Rahelo, lepsbi in mlaj-
shi hzher pogodila. Jakob vender vel
voljen in poterpeshljiv flushi she se-
dem let, de Rahelo dobí. Po tem
pravi Jakob gospodarju Labanu: Per-
pušti mi sdaj is flushbe domu se ver-
niti, ker sdaj mi je sa moje otroke
skerbeti. Vesh pa, kako svesto fim
ti flushil. Ko fim k' tebi prishel, fi
malo imel, sdaj fi bogatinz. Laban,
ki vé, kaj je dober posel per hishi,
ga prófi, she per njem ostati, in pra-
vi: Usmili se me she; ker vem, de
savolj tebe me je Bog osrezhil. Isvoli
fi sam plazhilo, ki ti ga bom dajal.
Pogodila sta se, de bo vse pisane jag-
njeta sa plazhilo imel, in Jakob osta-
ne. Teshka mu je flushba; podnevi
ga solnze perpeka, ponozhi mras ta-
re; kar se mu sgubí, ali kar divja
sverina odnese, mora sam terpeti; in
vender mu Laban she plazhilo terga.

To de Bog, varh in ozhe poboshnih poslov, ga poshegna, in kadar se sa pisane jagnjeta pogodita, da Bog, de so vse pisane; kadar sa bele, so vse bele. Tako Bog Jakoba pridniga in svestiga poshegna, kakor je poprej savolj njegove poboshnosti Labana osrezhil. Svestiga, pridniga, poboshniga posla Bog vezhi del she v' tem shiviljenji s' obilno frezho plazhuje. —

Tretji sgled.

Kdo ne ve, s' koliko bogabojeznostjo in svestobo je nedolshni Egipcovski Joshef svojimu gospodarju Putifarju slushil? Gospodar ga toliko rad ima, de mu vse svoje gospodarstvo saupa. Joshef je pokoren, svest, skerben in neutredin v' svojim delu. Ko ga pa gospodinja v' greh napeljuje, glej, ubeshi; in desiravno se mu je bilo velike nefrezhe bati, zhenjene greshe ne volje ne spolni, vender rajshi nedolshen v' jezhi posabljen terpi, kakor pa de bi pred oblizhjem boshjim kaj hudiga storil. Pa kako ga Bog

ofrézhi? Ali nam ni njegova potlejsh-
na velika frezha shiv sgled, de je Bog
dobroten ozhe nedolshnih poslov.

Zheterti sgled.

Naman, širski vajvoda, defirav-
no sizer ves frezhen, sbolí, in gerdo,
nevarno, kushno bolesen namrezh gó-
be, dobí. Povsod pomózhi ishe, pa
je ne najde. Neko Israelfsko deklo v'
flushbi ima, ki, defiravno nevernikam
flushi, vender savolj Boga sa njih te-
lesen in dushen prid skerbi. O, pravi
neki dan svoji gospéj, ako bi nash go-
spod v' Samarijo k' preroku fhli, go-
tovo bi jih osdravil. Gospá pové to
gospodu, in Naman gre v' Samarijo
k' preroku Eliseju. Prerok mu sapové
se sedemkrat v' Jordanu umiti; Naman
to storí, in ozhishe je. H' preroku
se verne, se mu sahvali, in mu pra-
vi: Sdaj sposnam v' resnizi, de ni dru-
siga Bogá, rasun tega, ki ga Israelzi
molite! Veliko srebra in slata, in lepe
oblazhila mu Naman v' plazhilo po-
nudi; Elisej pa ne vsame nizh.

Elisej pa ima nekiga samopridniga hlapza, Giezija po imenu. Mikalo ga je po lepih oblazhilih in po frebru, ki ga je Naman Eliseju ponujal. Kaj velja? pravi sam per sebi; moj gospod od tega ptujza ni nizh vsel; sa njim pojdem in rekel mu bom, de bi mi kaj dnarjev dal. Sa njim stezhe, in ko ga Naman vidi sa njim tezhi, ostane, stópi is vosa, ga sprejme, in vprasha, kaj bi rad? Moj gospod, odgovorí lashnivi Giezi, me poshlje, in vam da vediti, de ravno sdaj sta prishla dva uzhenza prerokov is hribov; torej vas prófi, de bi mu en talent frebrá, in dva lepa oblazhila dali. Naman pravi: Vsemi dva talenta frebra, in rezhe svojim hlapzam, frebro in oblazhila v' dva shakla povesti, in mu jih dati. Giezi pride svezher domú, in skrije dnarje in oblazhila. Pa kdo hozhe Bogu kako krivizo skriti? Elisej gospod ga poklizhe, in ga vprasha: Giezi, kje si bil? Giezi odgovorí: Nikjer nisim bil. Elisej pravi: Mislish, de nisim bil v'

duhu v' prizho, ko je mosh is vosa stopil, in ti na proti shel? Misliš, de ravno to je bila prilika si dnarjev perdobiti, de bi si vinogradov, in zhred, in dekel in klapzov nakupil? Nam nove gobe naj te obsujejo, in nôsi jih smirej. Giezi gre potuhnjen is hishe, in gobe ga obsujejo. Zhes in zhes je bil od nagnusnih gob bel.

Koliko premore bogabojezh posel per hishi! Naman in njegova zela drushina pridejo k' sposnanju boshjimu po dobrotnim svetu sveste, boga-bojezhe in pridne dekle. Kako gerda pa je samopridnost hlapza Giezija! v' kolike grehe ga sapelja, in kako strashno ga Bog poshtrafa! —

XLVII.

Od volitve svojiga stanú.

Stanov je vezh, v' ktere smo morebiti od Boga poklizani, kakor postavim duhovski stan, menishki ali klosterfski stan, prosti ali samski stan, sa-

konški stan, vojaški stan i. t. d. Vsa-
ki stan ima svoje dolžnosti, pa tu
di v' vsakim stanu Bog svoje gnade
daja jih spolnovati, in se svelizhanja
vredne storiti. Zhe stopiš v' stan, v'
kteriga te Bog sam klizhe, bošh veli-
ko loshej svelizhan. Zhe pa nasproti
kakoshen tak stan nastopiš, v' kteri-
ga te Bog ne klizhe, se je treba hu-
do bati, de svojiga svelizhanja ne sa-
pravíšh. Tak, ki se na vojski posvetí,
bi se bil morebiti pogubil, ako bi
bil v' duhovski stan stopil; tak, ki
bi se morebiti med svetam posvetil,
se samore v' kloshtru pogubiti; in tak
se bo morebiti v' sakonskim stanu po-
gubil, ki bi bil v' duhovskim ali me-
nisthkim stanu svelizhan. Torej je,
ljubi mladi kristjan, grosno veliko na
tem leshezhe, de sposnash, v' kteri
stan te Bog klizhe.

De bošh pa svoj pokliz sposnati
samogel, morash nar poprej svete na-
mene imeti; svoje telesne in dushne
mozhi, svoje nagnjenje, vso svojo kak-
shnost morash presoditi; obilno in

serzhno morash moliti, de te Bog rasvetlí; v' strahu boshjim morash shiveti, ker Bog svojiga Duha ne podeli njim, ki v' nerodnostih shivé. Tudi si morash persadevati sposnati nevarnosti, dolshnosti in opravila tega stanu, v' kteriga shelish stopiti; in sadnjizh vprashaj sveta rasvitljenih prijatlov, slasti pa svojiga spovednika. Ti sdolejni nauki ti bodo k' velikimu pridu.

1. Kdor hozhe duhovski stan nastopiti, mora posebno ljubesen imeti do molitve in do uzhenja, do tresnosti in zhistosti; ne sme drusih sheljá imeti, kot le zerkvi flushiti, in se v' tem posvezhevati, de sa drusih svelizhanje skerbí. —

2. Ravno to se sme rêzhi od njih, kteri shelé v' kloster stopiti. Oni morajo samoto ljubiti, morajo imeti serze polno ponishnosti in poduzhljivosti, in gorezhe shelje bolj in bolj popolnoma perhajati, in si tako svelizhanje flushiti. Mladí zhlovek torej, ki svojiga duha ne sna na dobro vesa-

ti; ki nima nobeniga veselja do molitve, do samote, do uzhenja; ki ima divje in hude navade; ki se vinu vda-ja; ki nima nobeniga strahu in studa do nezhišlosti, in ki ima hudo nagnjenje do drusiga spola; naj ne fili ne v' duhovski ne v' meniški stan, ker bati se je, de bi v' njem ne postal pohujšhanje vernim, in sramota zerkve in vere. —

3. Dekliza, ktera sheli v' klošter stopiti, de bi se tako velikim nevarnostim svetá samogla umakniti, in laglej sa svoje dušhno svelizhanje skerbeti, mora svoje nagnjenje, ki ga k' temu stanu v' sebi obzhuti, sa posebno boshjo gnado sposnati. Vender pa naj, preden v' ta stan stópi, svoje serze dobro presódi. Sakaj, ktera ima sheljé v' klošter stopiti, nima tudi vselej potrebnih lastnost k' temu stanu. Taka dekliza, ki sheli v' ta stan stopiti, mora biti terdniga sdravja, mora biti dobrotniga, krotkiga in poduzhljiviga serza, in mora snati svoje strašti krotiti. Ktera je slabiga sdrav-

ja; ktera je soperniga in prevezh obzhutljiviga serza, ktera ima shive in hude straši, ne more lahko v' tazih drushbah shiveti.

4. Štan zhištofi je tisti lepi ſtan, v' kterim mladenzh ali dekliza, ali vidova shiví, ki se v' drugi ſtan vdati nozhe. Leta ſamſki ſtan, zhe se iſvoli ſavolj Boga, je veliko imenitniſhi, kot ſakonſki ſtan, in ſ. Pavel ga ſvetva. Kdor ni v' ſakonu ſavesan, pravi ta ſveti Apoſtelj, nima druge ſkerbí, ko le ſa to, kako bi Bogu dopadel, de bi ſe na duſhi in teleſu zhiſtiga obvaroval; kdor pa je v' ſakonu ſavesan, ima veliko poſvetnih ſkerbí, ſheli le ſvojimu moſhu ali ſvoji ſheni dopaſti, in njegovo ſerze je raſdeljeno. Zhe torej ſhelíſh v' ſamſkim ſtanu shiveti, naſtópi ga iſſvetiga namena, de namrezh vezh pomozhkov in vezh zhaſa ſadobiſh Bogu ſluſhiti.

Kdor pa ne ſna in ſi ne perſadeva ſe ſatajevati, kdor v' ſkuſhnjavah le prelahko pade, ſa njega bi

bilo pa spet boljshi v' drugi stan stopiti, de na tako visho svetiga varha in priyatla sadobi, ki ga v' tazih skushnjavah rasujsdanosti varje. Kdor pa hudo nagnjenje in posheljenje v' sebi obzhuti, ter si oistro ne persadeva ga premagvati, in satirati, pa hozhe v' samskim stanu shiveti, tak bi le v' she vezhi nastave in nevarnosti greha filil. Torej pravi sveti Pavel: Boljshi je v' sakon stopiti, kot od nezhistosti goreti.

Ako pa hozhesh is svetiga name-na v' samskim stanu shiveti, vender bres poduka in saveda svojiga spovednika nobene obljube ne delaj. In vezhi del je boljshi, nobene obljube sa ta stan ne delati, ali pa jo vsaj le sa nekoliko zhasa delati, in po tem zhasu spet to obljubo ponoviti, kot pa sa vselej obljubo storiti v' samskim stanu shiveti. Sakaj, pravi Modri v' svetim Pismu, boljshi je nobene obljube ne storiti, kot obljube slabo spolnovati. Ako obljube ne storish, nobeniga greha nimash; ako pa obljube slabo spolnujesh, storish greh.

5. Kar sakonski stan sadene, je ref. de je v' njem veliko nevarnost in veliko soperstav svelizhanje dosezhi; pa je tudi ref, de se v' njem tudi veliko gnad in pomozhi sadobi se posvezhvati. To de, kdor hozhe to pomozh od Boga sadobiti, mora sakonski stan s' veliko skerbjo in s' velikim premisljam nastopiti. Satorej mladi kristjan, vsemi si sdolejne nauke k' serzu, in sposnal bosh kmalo, kako potrebni so.

XLVIII.

Kakofhen mora biti, kdor hozhe v' sakon stopiti.

Ako si v' sakonski stan poklizan, morash to opravilo sa nar imenitnish opraviło svojiga shivljenja sposnati. Tvoja zhasna frezha in vse tvoje svelizhanje na tem leshi, kako se k' temu stanu skerbno perpravljash, in v' njem sveto shivish. Opravilo, na kterim toliko leshi, in ki je toliko imenitno, saflushi, de ga premislish, in de se

s' vſo modro ſkerbjo k' njemu per-
pravljafh.

Šrezhen ſakon je nebeſhka ſrezha,
ki ſe ne najde povſod na ſvetu. Modra
in poboshna ſhena, pravi Modri, je
deleſh moſhá, ki je bogabojezh. Ta-
ka goſpodinja je dana moſhu le ſavolj
njegovih dobrih del. Štarſhi ſamore-
jo ſizer bogafſtvo dajati, modro ſheno
pa daja le Bog. To ſe ſme ravno ta-
ko rêzhi tudi od drusiga ſpola: Kakor
le bogabojezh mladenizh ſme upati,
de mu bo Bog toliko ſrezho dal, ravno
tako ſme tudi le mlada dekliza, ki je
ſvoje mlajſhi leta v' ſtrahu boſhjim
ſhivela, upati, de ji bo Bog brum-
niga ſhenina in bogabojezhiga moſhá
v' plazhilo njene poboshnoſti dodelil.

Pa morebiti ſe ti bo tudi perme-
rilo, de boſh ſizer v' ſvoji mladofſti
bogabojezhe ſhivel, in vender ti bo
Bog hudobno ſheno ali hudobniga mo-
ſha dal. Bog to ſtorí iſ ſvetiga name-
na, de namrezh tvojo ljubefen do njega,
kot ſlato v' ognji, ſkufi; vender te
pa Bog bres nebeſhke tolaſhbe puſtil

ne bo; sakaj krishi in nadloge, ki jih bosh v' sakonu imel, ti bodo studenez obilniga saflushenja sa tvoje svelizhanje, zhe jih bosh s' poterpeshljivostjo in krotkostjo, ki ti jo bo Bog dal, prenaschal. Zhe bosh pa v' svoji mladosti rasujsdano shivel, se ti bo treba bati, de bo nesrezhen sakon saflushe-
na shiba sa tvoje rasujsdanosti, in morebiti jama pogubljenja.

Ne posabi torej, mladi kristjan, de ga ni zhasa, de bi se bolj greha varvati, in fi bolj gnado boshjo flushiti imel, kakor takrat, kadar mislish stan spremeniti. Slasti pa se morash varvati nezhistosti, tiste skrite in nesramne pregrehe, od ktere se she govoriti ne sme, pajdashtva s' drugim spolam, nesramnih besedi in pesm. Vari se tudi sapravljanja, nesmernosti, prevsetnosti, ponozhniga pohajanja, in nepokorshnosti do svojih starshhev. Te in enake pregrehe odvrazhujejo gnado boshjo, in ti odjemljejo pomozh boshjo, ktere posebno potrebuješ, de bi v' svojim stanu samogel brumno shiveti.

Vender pa fhe ni sadoſtna perprava k' ſakonſkimu ſtanu, de boga-bojezhe ſhiviſh, ampak morafh tudi obilno moliti, in ſe s' Bogam poſvetvati, v' ſamoti ſe s' Bogam ſdruſhiti, in pogofſto ſvete Sakramente prejemati. Bog je Goſpod naſhiga pokliza, on le ti ſamore dati ga ſpoſnati, in tvoja dolſhnoſt je, ga ſa to gnado proſiti in jo ſafluſhiti. Vpraſhaj ſveta tudi ſvojiga ſpovednika, in ravnaj ſe po njegovim nauku. Ravnaj ſe tudi po volji ſvojih ſtarſhev, ali ſvojih ofkerbnikov, ali drugih, ki imajo zheſ tebe oblaſt. Vari ſe dobro, de bres njih volje nobene ſaveſe ali obljuje ne ſloriſh, de ne ſnubiſh ſa moſhitev ali ſhenitev, de ſato vaf ne hodiſh bres njih dovoljenja in ſveta; ker gotovo bi ſe fizer v' prihodno velikokrat keſati mogel. Ne ſaupaj ſam v' ſe, in prevdari, ali tvoje nagnjenje in tvoja prijaſnoſt, ki jo do kake perſhone imafh, od Boga pride, ali od hudobniga name-na. Sakaj nekte-re prijaſnoſti ſo ſvete, pa ſo tudi nekte-re hudobne, ſlabe

in malo zhasa terpé. Hudizh dostikrat mladim ljudem take prijasnosti vdihla, in jim jih odvsame, kadar so she porozheni. Od tod pride, de je tazih veliko, kateri se od kar so sdrusheni, ne morejo eden drusiga viditi, in ki imajo po poroki ravno toliko študa in sovrashtva eden do drusiga, kolikor nagnjenja in ljubeshni so poprej eden do drusiga imeli.

Troje nagnjenje, ki ga do kake pershone imash, ne sme biti nagnjenje troje terme ali svojoglavnosti, ampak pametno mora biti. Mladenezh, zhe kako deklizo ljubish, savolj njene lepote, savolj nje fletnosti, in njeniga prijasniga obnashanja, si enak slepzu, ki v' strashen bresen leti. In vé deklize, zhe bote mladenzhe le ljubile savolj njih veseliga obnashanja, savolj sladkih besedi, savolj prijasnih saljubljenost in medenih obljub, bote to prijasnost ob svojim zhasu objokovale.

Lepota, fletnosti in sladkanja preidejo; zhlovek pa ostane s' vsimi svo-

jimi popakami. Hmalo bošh vidil nad peršhono, ki jo sdaj toliko ljubish, veliko pogresfhkov, ki jih sdaj she ne vidish. Dostikrat je pod lepo in blishezho kosho veliko popak perkritih, savolj kterih se marfikteri v' potlejshnih zhasih grenko kesá in milo joka. Še s' kako peršhono vesati, s' ktero je treba zeli zhas shivljenja shiveti, in ki se samore le na pol sposnati, je saref opravilo, ki je vse skerbnosti in pameti vredno. Dostikrat kdo v' mladosti to prijasnost sa kako veselo sdrushbo sposná; in kadar je ta drushba sklenjena, sazhne jarm teshiti, ki ga skorej ni prenesti. Nekteri mislijo, de v' sakonu le smirej roshize zvetejo; in potler she le zhutijo, de ni drusiga v' njem, kot ternje. Glej, to je, kar naj vsaki prevdari, kteri se hozhe is saljubljenosti ali domishljevanja sheniti ali moshiti; de ne bo potler zeli zhas svojiga shivljenja v' raspertii in nepokoji shivel.

Prijasnost in ljubesen, ki jo morash, kar ta Sakrament sadene, do

kake peršhone imeti, se mora bolj na poboshnost shivljenja, kot na bogastvo premoshenja naflanjati. Bogastvo bres poboshnosti sakone le nesfrezhne dela. Obilno premoshenje ne sadovoli zhloveka. Modri mosh ali pametna in fkerbna shena, je sate boljshi, kot vfi sakladi sveta. Boljshi je malo premoshenja imeti, v' miru shiveti, in potem v' nebefa priti, kot obilno premoshenja imeti, in se pogubiti.

Sadnjizh de bosh mogel isvoliti perfhono, s' ktero se hozhesh savesati, prevdari bolj lastnosti njeniga serzá in njene dushe, kot le lastnosti telefa ali rodú. Zhe je dekliza, ktero snubiti shelish, krotka, ponishna, pohlevna; zhe je framoshljiva, zhistá in samolzhljiva; zhe rada dela, móli, in k' svetim Sakramentam perstopa, in ne sahaja rada v' drushine; zhe s' domazhimi ljudmi v' miru shiví; zhe ozheta in mater sposhtuje: bosh sfrezhen tako sa svojo sheno dobiti. Zhe pa je nasproti dekliza rastreseniga duha; zhe je nefkerbna; zhe le nizhémernost in ve-

selje ljubi; zhe je prevsetna, lena, jesizhna; zhe je plesavka, valjavka, nezhištniza; zhe je bres poboshnosti, bres framoshljivosti; zhe ne móli rada; zhe se rada zuka in terga; zhe nima ne poterpeshljivosti, ne ponishnosti in pokorshnosti do ozheta in matere; zhe nima ljubeshni do brata in sestre; kaj bosh s' tako sheno pozhel? Ali kako ti bo tvoje otroke isredila. Kakorshino bosh torej vsel, dobro ali hudobno, tako bosh mogel zeli zhas shivljenja imeti. —

In ravno tako vé kerfshanske deklize! zhe je mladenezh, kteri te snubi, bogabojezh; zhe rad k' svetim Sakramentam hódi; zhe je tresen in v' drushini framoshljiv; zhe je framoshljiv v' besedi; zhe je nedolshen v' svojim sadershanji; zhe rad dela in svoje dolshnosti svesto opravlja; zhe ozheta in mater sposhtuje; zhe je krotak in miren: bo savesa s' takim zhlovekam frezhna in vesela sa-te, in Bog sam bo tako drushbo poshegnal. Zhe pa je hudoben rasujsdanez; zhe starfhe in druge

per hišhi shali in drashi; zhe je preklinvavez, terdovratnik, nesramen v' besedah in pesmih, nesramen v' svojim obnašhanji s' taboj; slasti zhe te k' grehu nagovarja in napeljuje; zhe ne ljubi ne besede boshje, ne boshjih in svetih rezhí; zhe je len postopazh, prepiravz, pijanez, in s' eno besedo, zhe ni dober kristjan: v' kolike nesrezhe se podašh, zhe taziga zhloveka vsamešh? Koliko grenkih sol, in preposniga kefanja bo v' tvojim sakonu? In kaj bo kdej s' tvojimi otrozi per takim shivljenji ozheta? Ref, oblubil ti bo, kadar se bo shenil, de se bo ves poboljšhal; pa te oblube bodo vse prasne. Sakon spremeni le stan, pa malokdej spremeni tudi sadershanje.

Svestimu in pravizhnimu biti gre vsakimu sposhtenimu zhloveku, slasti kristjanu; satorej ne smesh sa sakon na vezh krajih snubiti, in tako kako pershono goljfatí, bodi si kdor hozhe. Mladenezh, ki vezh dekliz obiskuje, in kateri jim vediti daja, de jih hozhe

vseti, je goljuf; on jim krivizo dela, in torej sposhteniga deklizha ni vreden. Ravno tako tudi dekliza, ki se mnogim mladenzhem perlisuje, in s' njimi prijasnosti dela, in ktera v' sim obeta, de jih bo vsela, je goljufiva hinavka, in ne saflushi saveše s' kakim sposhtenim mladenzhem.

Predolge snanja in prijasnosti imeti, kadar hože kdo v' sakon stopiti, je pregreshno. Kdor koli vezh let v' teh prijasnostih shiví, bres de bi kaj sklenil, se v' nevarnost podá svoje dobro imé sgubiti, ter se ljudem v' sobe dati, in dostikrat zelo faro pohujsha. Dalje ko bošh v' tazih prijasnostih shivel, bolj bodo tvoje slabosti sposnali, in prej te bodo fiti. Satorej se dostikrat s'godí, de deklize, ki tako dolgo zhaša v' takim snanji shivé, nar frezhnišhi prilike v' nemar spušté, in se morajo vezhi del s' slabshimi sadovoliti.

Nar vezhi pregreha pa je to, zhe se kdo s' rasujsdanostjo in s' pregrehami v' sakon perpravlja. O Bog, kako bošh ti take peklenške saveše po-

shernal! O kako ostudne morajo biti pred tvojimi ozhmi! — Vsemi si torej, mladi kristjan, te nauke k' serzu: zhe s' ktero pershono, ktero hozhesh kdej vseti, prijasnost storish, obish jo le malo kdej in vselej v' boshjim strahu. Nikoli ne govôri s' njo v' samoti, tudi nikoli ne bres vednosti starshev; govôri s' njo le podnevi, le malo zhasa, in kaj svetiga, ali pametniga; nikoli pa, zhe je le fizer mogozhe, ne govôri s' njo ponozhi. Ne posabi, de nespodobno pajdashtvo tudi tebi ni perpusheno, de tudi ti ne smesh saljubljenost terpeti, in de nesramnih in posheljivih rasujsdanost ne smesh pozhenjati.

Pa porezhesh: vse to se is prijasnosti godí. — Ref is prijasnosti se to godí, to de ti si slep, zhe mislish, de so to snaminja svete prijasnosti. Take nespodobne in nezhiste nesramnosti, so le gerdi sad posheljenja, so snaminje prijasnosti, ki ni kaj nedolshna, in so prizha, de se ne bojish ne greha ne prizhjozhnosti boshje.

Snaminje prave nedolshne in svete ljubeshni je to, de perfhono, s' ktero v' ti savesi shivish, v' zhafti imash, de se eden drusiga boljshata, in eden sa drusiga molita. Zhloveka pohujshati, se gotovo ne pravi, ga ljubiti. O gorje tebi! zhe to perfhono ref ljubish, sakaj jo sapeljujesh v' nefrezho? Sakaj jo perpravljash ob gnado boshjo s' svojimi rasujsdanostmi, ki ti jih perpušti? Sakaj fi ubijavez njene dushe? Tako perpravo v' sakon bosh kdej s' grenkimi solsamí objokval, in ona bo prekletstvo boshje nad tvoj sakon in tvoje otroke perklizala. Zhe so pa take malo nedolshne prijasnosti, in nesramne obnašhanja prepovedane, kadar se kdo v' sakon perpravlja, koliko bolj so she le med oklizi prepovedane! Mladi kristjan, ne posabi nikoli, de je zhaf med oklizi sa-te svet zhaf, v' svetošti, v' pokorjenji in v' molitvi ga pomudi; ne hodi v' posvetne družine, de se bosh tako s' bolj samotnim shivljenjem k' sakonu perpravljaj, sakaj vedi, de je poroka svet Sakra-

ment, in de je to nar imenitniſhi ſtopnja tvojiga ſhivljenja.

Štóri, zhe je mogozhe, kake tedne pred ſvojo poroko veliko ali ſploſhno ſpoved, de tako popraviſh vſe pogreſhike, kar ſi jih kdej per ſpovedih morebiti ſtoril. Ne poſabi, de moraſh, ako hozheſh v' ſakon ſtopiti, v' gna-di boſhji biti, in persadevaj ſi, kolikor moreſh, de boſh ſvojo veſt ravno toliko ſa ſveti ſakon ozhiſtil, kakor ſa ſveto obhajilo. Zhe ſi tako neſrezhen, de greſh v' kakſhnim ſmertnim grehu k' poroki, ofkruniſh ta veliki Sakrament, in ſtoriſh boſhji rop, ki te ob gnado, ki jo v' ſakonu potrebujeſh, perpravi, in v' ſtraſhne prihodne neſrezhe ſaplete.

XLIX.

Kako ſe je treba k' ſakonu perpravljati, in kaj je treba ob dnevu poroke ſtoriti.

1. Vari ſe, de ſe ne boſh v' ſakon

podal s' kakofhnim sadershikam shlahte ali rodú, ali s' kakofhnim drugim sadershikam. Zhe fi zhes to v' kakofhnim dvomu, posvetvaj se s' svojim duhovnim pastirjem, ali s' kakim rasvetljenim spovednikom. Kdor s' kakofhnim sadershikam, kakor jih lozhivne imenujejo, v' sakon stópi, ni v' pravim sakonu, zhe ne dobí posebniga dovoljenja od vikshi gosposke.

2. Imej vselej pravizhen in svet namen, kadar hozhesh v' sakon stopiti. Odsheni tedej is svojiga serza vse neposhtene, gerde, in nezhiste misli, fizer te bo duh boshji sapustil, in te bo hudimu duhu isdal. Še is taziga namena v' sakon podati, še pravi, ta veliki Sakrament oskruniti. Glej, namen v' sakon stopiti mora tale biti:

a) De se h' kakshnimu gospodarstvu ali gospodinjstvu perpravish, ali de sa svoje delo kako priliko dobish, de bosh tako samogel sveto shiveti.

b) De ubeshish priloshnostim v' greh, in nevarnosti v' skushnjavah pasti.

c) De svoje otroke, ktere ti Bog

da, v' strahu boshjim iskojish ali isredish. Sallishi tudi, mladi kristjan, besede mlajshiga Tobija, in uzhi se is njih, is kakoshniga namena je treba v' sakon stopiti. Gospod, je djalt mladenezh, ki si Adama ustvaril, in ki si mu Evo pajdashizo in pomozhnizo dal, ti vidish namen mojiga serza; to deklizo, tvojo flushabnizo, shelim v' sakon vseti, de bo moja shena, de bi se s' njo posvezhval, in de bom v' tvojim strahu otroke, ktere mi bosh dal, isredil, de bodo tvoje ime vekomaj posvezhvali.

In vé, kerfhanfke deklize, sallishite besede mlade Šare, Tobijeve neveste, in ravnajte se po njenim sgledu. Ti vesh, o moj Bog, pravi ona, de nikoli do nobeniga moshkiga nisim kakoshniga meseniga posheljenja imela, in de fim svojo dusho v' zhistosti ohranila; nikoli nisim veselja imela nad igrazhami, in nad veseljem, s' kterim drugi v' kratkozhasnosti shivé; drushine nezhimernih in rasujsdanih ljudi fim se smiram varovala; zhe fim kdej

pervolila svoj stan spremeniti, fim she-
lela to storiti le v' tvojim strahu, is
svetiga namena, in v' terdnim saupa-
nji, de nama bosh ti svoje usmiljenje
in svojo pomozh dal, in de nama bosh
poshegnal najine dneve, ki nama jih
bosh skupej shiveti dal. O frezhen,
trikrat frezhen, kdor s' tako sveto per-
pravo, in is tako svetiga namena v'
sakon stópi!

3. Prôfi Gospoda Jesufa Kristusa in
njegovo presveto Mater Marijo, de per-
stopita v' duhu k' tvoji poroki in k'
tvoji svatovshini, kakor sta nekdej bila
v' resnizi per svatovshini v' Kani Ga-
lileje. De bosh pa tudi v' svoji poroki
pomozh Jesufa Kristusa in Marije sa-
dobil, vedi, de morash s' shivo vero
in poln svetih sheljá k' poroki per-
stopiti. Ne perpušti, de bi se, ko gresh
k' poroki, ali kadar si per poroki, kaj
nespodobniga godilo, ali de bi bili
sraven kaki nesramni bedaki, ki se
svetim rezhem posmehujejo, krizhé in
ukajo. Godze k' poroki (v' zerkvi)
imeti, se pravi svete Sakramente sa-

nizhvati. Kdo bo godze najel, de bi ga k' svetimu Obhajilu spremili? Ali ni tudi sakon, po besedah svetiga Pavla, Sakrament, in fizer velik Sakrament v' Kristusu in v' zerkvi? O gotovo se ne spodobi s' nesramnimi godzi serzé in pamet rastresati, kadar je treba pred altar shiviga Boga stopiti, kadar je treba ondi nar svetejsi in terdnisii obljube in persege storiti, kadar je treba si shegen in pomozh boshjo sprofiti, in kadar je treba butaro na-se vseti, pod ktero jih je she toliko ope-shalo, in v' pogubljenje padlo! Ob dnevu poroke moli vezhkrat, de si shegen in prijasnost boshjo sprofish.

Zhe svatovshino ali shenitnino napravish, naj je kot svatovshina Tobijeva; povabi le pametne in modre prijatle, in vse naj se v' strahu boshjim godi. Vari se, de ta dan per tebi ne bo klafanja in kvantanja, ali drugih nesramnih pogovorov in pesem, ali popijanja; tebi je ob dnevu poroke treba bolj moliti, kakor kratko-zhafnosti vshivati. Sizer ti je perpu-

šheno se rasveseljevati, to de le v' Gospodu.

Zhašt in hvalo pa bosh Bogu dajal, zhe ob svoji svatovshini godzov in plesov ne bosh imel. Ples je, kakor tudi v' teh bukvizah beresh, vselej nevarno povešeljenje, in vezhi del se ob njem veliko nesramnost in pregreh godí, sato je vselej pregreshen. Pleši, ki se ob svatovshinah godé, so pa sa toliko bolj šhe pregreshni, kolikor bolj pogostni so. Zerkev Jesusa Kristusa nikdar ne dovoli taziga rasveseljevanja, in de je res temu tako, naj se le bere, kar so sveti zerkveni sbori, in sveti zerkveni ozhaki od tega pisali. V' svetim sboru v' Laodizeji je bilo sapovedano, de morajo duhovni in menihi, kateri so per svatovshini, prezej is drushine iti in prozh pobegniti, kakor hitro pridejo godzi, de bi sazheli plesati; sakaj gerdo bi bilo boshjim namestnikam in flushabnikam prizhjozhim biti, kadar se greh dela.

Vari se tudi, de se ob dnevu ali ob vezheru poroke, kakoshne smesh-

ne slege, ali nezhimerne navade, ali neumne vrashe ne bodo godile. V' teh rezheh je dostikrat veliko nesramnih in pregresnih sleg, slasti per nevednih in hudobnih ljudéh. Veliko sleg je tazih, ki so kershanstva nevredne, in ki so she shaloftni ostanki malikvavstva.

4. Nekoliko zhasa po svoji poroki, in prej ko moresh, profi kakiga modriga in poboshniga spovednika, de te poduzhi v' dolshnostih tvojiga stanú, in ti rasodene napazhnosti in pregrehe, kterih se je posebno v' tem stanu varovati; ker bati se ti je, de is slepote, ali nevednosti, ali hudiga posheljenja v' nekake pregrehe ne padesh, ki bi tvojo dusho ognjufile, te Bogu perstudile, in marfiktero nesrezho nad tvoje otroke perklizale. Ne posabi satorej nikoli lepih besedi, ki jih je mlajshi Tobija svoji ljubi nevesti Šari govoril: Šara, ljuba moja she-na, otrozi svetih ljudi sva, in varujva se v' najnim sakonu tako shiveti, kot ajdje, ki Boga ne posnajo. —

5. Samerkaj si sadnjizh she ta lepi nauk, ki ga je mladim kristjanam slasti potreba: Kadar k' letam dorastesh, v' kterih bi v' sakon stopiti samogel, ne godernjaj, zhe tvoji starshi tega prezej niso per volji. Sej to storé le is ljubeshni do tebe savolj tvoje frezhe, ker se bojé, de bi ti prezej pervikrat nesrezhen ne postal. Sakaj veliko mladih ljudi se da preslepiti, in svoje slepote ne sposnajo prej, kakor kadar je morebiti she preposno. Zhe volish, voli rajshi po volji starshév, kot po svoji volji, sakaj to se pravi, pishe s. Ambrosh, se po Gospodu moshiti in sheniti. Vender pa sam sebi na soper nizh ne delaj, in ne delaj s' nobeno savese, do ktere zlo nobeniga nagnjenja nimash!

Starshem pa se tudi ne more nikoli dovolj saterditi, de naj svojim otrokam nikoli nobene file ne delajo, kadar jih je treba v' sakon ali h' kakoshnimu stanu perpravljati. Tudi se ne smejo nikoli soperstaviti kakimu takimu sakonu, ki se vender njih otro-

ku perleshe ali pristóji; sakaj teshak odgovor pred Bogam bi imeli od vsih grehov, v' ktere bi takó svoje otroke perpravili, in ki se dostikrat is taziga sopervanja is-hajajo. Nikdar se pa vendar otrok savolj tega ne smé rasujsdanostim vdajati, ali pa le po svoji termi ravnati. Ravno tako, mladi kristjani, kadar se vashi starshi vashim namenam soperstavijo, ali is svojoglavnosti, ali is terme, ali is lakomnosti, bodite mirni in si persadevajte le s' svojo ljubesnivo prijasnostjo, s' pokorshinostjo in poterpeshljivostjo njih dovoljenje perdobiti. Naprofitite tudi ne-ktore shlahtnike in druge pametne prijatle, de s' vashim ozhetam govoré, de mu povedo, de ne more nikoli mirne vesti imeti, zhe se bres gotovih urshohov ti pametni savesi v' bran stavi, in vas takó, bres de bi vas preskerbel, v' stanu pustí, ki je nevaren sa vas ho zhasno frezho, in vas he vezhno svelizhanje.

Pervi sgled.

Kar se s' veseljem sazhne, se dostikrat s' shalostjo konzhá, pravi Modri; in to se vidi per marfikterim sakonu; sazhetek je dostikrat vesel, pa nasledki so grosno grenki. Smed tazih shalostnih sakonov, ki jih je vsaki dan dosti viditi, si vsemimo le eniga v' sgled.

Neki mladenezh in neka dekliza, ki sta vezh let med saboj snanje in prijasnost imela, se zhes voljo staršhev vsameta. Preden sta se vsela, sta toliko ljubesen med saboj imela, de jih ni bilo mozh lozhiti, in sdelo se je, de njih prijasnost nikdar ne bo nehala. Pa kmalo se je skasalo, de prijasnosti is svojoglavnosti in mladosti nikoli dolgo ne goré, in de Bog tazih sakonov ne poshegna. Komej sta bila porozhena, kmalo mosh svoje shene ni mogel vezh viditi, in terfhi kot do kake dekle je bil do nje. Shena vender se na boljshi stran oberne, in je poterpeshljiva in tiha. Eno hzhérko sta imela, Šimforiano po imenu.

Leta hudodelni mosh neki dan svojo sheno s' svojo ного sune, de je v' enim tednu od tega umerla.

Preden je umerla, poklizhe svojo hzhérko Šimforiano, trinajst let staro, k' sebi, in ji pravi: Ti vidish, ljuba moja hzhi, v' kakoshnim stanu fim jest, ti vesh kakoshne grosovitosti fim od tvojiga ozheta preštati mogla; v' duhu pokore fim jih prenas hala, ker to shtrafengo fim saflushila sa svojo nepokorshinost do svojih starshev, in sa britkosti in shalošti, ki fim jim jih storila, ko fim se soper voljo svojih starshev omoshila. Vsemi si sgled od mene, in bodi bolj pametna, kot fim bila jest. Tvoji ljubi tėti fim te isrozhila, ona bo sa-te skerbela, de te bo prav iskojila. Ne pozhni nikoli nizh bres njene vednosti, in vari se, de se ne bosh nikoli po svoji lastni termi ravnala. Boshji strah imej vedno pred svojimi ozhmi; bodi ponishna in nedolshna; ogibaj se pajdashtva in prijasnosti s' drugim spolam; sakaj one se bile sazhetik moje nesrezhe. Šmilish se mi,

ljuba moja hzhérka, sakaj kmalo matere vezh ne bosh na svetu imela; pa profila bom Marijo Devizo, de bo ona tvoja mati, in tvoja pomozhniza. Ne posabi pa tudi nikdar svojiga ozheta po dolshnosti spofhtovati; ozhe te fizer ne bo mogel veliko lepiga uzhiti; vender ti pa perporozhim ga ubogati, in sa-nj moliti, de bi se spreobernil. Is ljubesni do Jesusa Kristusa mu tudi jest odpustim, vse, kar mi je shaliga storil! Kmalo potem ta shena umerje vsa v' boshjo voljo vdana. In Simforiana, njena hzhi, si je nauke svoje umirajozhe matere toliko k' serzu vse-la in se po njih ravnala, de prav modra dekliza postane, uboga svéte svoje tête, in se poboshno pa tudi srezhno omoshi.

Njen ozhe je po smerti svoje shene toliko shalost in toliko framoto savolj tega obzhutil, ker je bil s' svojo gerdo terdotó urshoh materne smerti, de je kmalo po smerti svoje shene sbolel, in poln obupljivosti umerl.

Glej, to je konez sakona, ki se je

le is saljubljenosti in neumniga domišljevanja sklepal. Ali se pa ne vidijo vsaki dan enake nesrezhe po farah, v' mestih, in na kmetih, ki jih Bog ravno savolj tega poshlje, de bi mladenzhi in deklize vender nespametnost tazih prijasnost in tazih sakonov sposnali.

O koliko dekliz bi bilo k' dobri-
mu kruhu prishlo, in bi bile v' svo-
jim sakonu frezhne, ako bi se bile po
volji boshji in po volji svojih staršev
ravnale! O koliko jih je viditi, ki svo-
jo dusho in svojo frezho sgubé, ker
so bres pametnosti in framoshljivosti?
Koliko je mladenzhev, kateri boshje
prekletstvo nad sebe in svojo drushino
perklizhejo, ker se le po svoji pre-
gresni saljubljenosti shenijo! O kako
neumen in nesrezhen je torej ta, kateri
svojo frezho in svoj kruh ishe s' gerdo
saljubljenostjo in pregreho!

Drugi sgled.

Šveto Pismo nam v' povesti od
shenitve mladiga Tobija grosno lepe

poduke daja. Njegov ozhe, ki mu je bilo tudi Tobija imé, mu pravi neki dan: Ljubi moj sin, pojdi, pojdi v' mesto Rages, de od Gabela dnarje istirjash, ki nam jih je dolshán. To de dalezh je tjekej; poishí fi torej kakshniga modriga in poboshniga pajdash, de te tjekej spremi. Komej pa mladi Tobija is doma gre, ga srezha neki mladenezh, ki je bil grosno shlahtniga in pametniga oblizhja; (to je bil Angelj Rafael, ki mu ga je Bog spremljevavza in varha poslal, in ki je bil pod podobo popotnika perkrit). Ali snash ti pot, ki pelja v' Rages v' Medijo? ga vprasha Tobija. Še vé de, mu odgovorí Angelj, dobro ga vém, in posnam tudi veliko ljudi v' ti desheli, in ti samorem torej dobro postrezhi. Mladi Tobija tega popotnika v' hisho pelja, in ozhe ga naprofi, de naj fina spremi, in mu obljubi, de njegov trud ne bo bres plazhila. Angelj Rafael, ki tega mladenzha v' svojo skerb vsame, mu odgovorí: Svešto bom vashiga fina spremil, in ga

spet sdraviga nasaj perpeljal. Pojta torej, ljuba mladenzha, jima pravi ozhe, in jih poshegna; srezhen pot vama vofhim; Bog vaji na potu obvari, in njegov sveti Angelj vaji spremi!

Zhes nekoliko dni svojiga pota prideta bliso nekiga mesta, in Angelj pravi Tobiju: Ti morebiti ne vesh, de imash v' tem mestu nekiga shlahtnika, priyatla tvojiga ozheta. Ta shlahtnik je Raguel; on ima le eno hzhér, Šaro po imenu; grosno bogabojezha je, pa tudi grosno bogata, Bog sam jo je tebi v' nevesto in sheno isvolil, in vém, de bo tvoj ozhe tega voljin. V' hifho Raguelovo te bom tedej peljal, pa ne posabi snubiti sa-se njegove hzhere.

Per imenih Šara in Raguel Tobijata nekaki strah preide, in torej Angelju rezhe: Morebiti ne vesh, de je ta hzhi she sedem mosh imela, in de je vseh sedem hudi duh sadavil, prezej pervo nozh po poroki, bojim se torej, de bi se tudi meni kaj taziga ne pergodilo. — Ref je, odgovorí An-

gelj, de je hudizh sedem mosh Šare pomoril, ker so tudi to saflushili, in ker so bili nevredni te svete hzhére. To de ne boj se, kaj taziga se tebi pergodilo ne bo; hudizh nima oblasti do vsih ljudi. Njih, ki v' sakon le is nerodnih namenov stopijo, ki so bres vfiga strahu boshjiga, se v' njem prav nespodobno sadershé, kot neumna shvina, glej, njih dostíkrat Bog v' oblast hudizha isda. Kar pa tebe sadene, ti se sakona tako posflushil ne bosh; ti bosh Šaro v' sakon vsel, in ti jo bosh vsel le po volji boshji, is svetih namenov; in satorej ne boj se, nizh hudiga se ti pergodilo ne bo, hudizh do tebe nobene oblasti ne bo imel, in Bog sam bo vajino saveso poshegnal. — Mladi Tobija se Angelju sahvali, mu vse verje, in mu pravi, de se hozhe po njegovih modrih svetih ravnati. — Ko prideta v' mesto, gresta k' Raguelu, in on ta dva popotnika, bres de bi jih sposnal, s' veseljem in s' prijasnostjo sprejme. Komej pa Raguel sagleda mladiga Tobija, pravi

Ani svoji sheni: Ta le mladenizh je slo podoben Tobiju, nashimu strizu. Rad bi bil svedil, kdo de sta ta dva mladenzha; vprasha jih torej: od kod sta? Midva sva, pravita, is rodu Nef-talim, in v' Ninivi prebivava. Ker sta tedej is Ninive, jima Raguel re-zhe, bota morebiti posnala Tobija-ta, mojiga shlahtnika in stariga pri-jatla. Angelj mu mladiga Tobija po-kashe in pravi: Glej, ta je fin tvojiga drasiga shlahtnika, od kteriga govo-rish. Prezej Raguel objame Tobija, od veselja pretaka solse, in pravi: O moj fin, naj te Bog s' vsemi svojimi blagri obilno poshegna; ti si fin po-boshniga in imenitniga mosha; in tako ljubesnjivo je s' njim govoril, de ste shena Ana in hzhi Šara od veselja jokale.

Raguel ukashe veselo goštenje na-praviti. Pa mladi Tobija pravi: Ne bom ne jedil ne pil per vas, dokler mi ne dovolite, sa kar vas bom pro-fil. Vasho hzhér bi jest rad v' sakon vsel, in snubil bi jo rad. Raguel ves od strahú obledí, ko to proshnjo sa-

slislihi. Prezej mu na misel pride, de se bo, zhe mu svojo hzher da, tudi njemu ravno taka nesrezha pergodila, kot drugim sedmerim moshem Šare. Angelj pa, ki ga vfiga prestrašheniga vidi, mu pravi: Raguel, ne boj se nikar, mladi Tobija je tisti shenin, ki ga je Bog sam vasli hzheri name-nil; satorej bodi bres skerbí, nizh hudiga se mu pergodilo ne bo. Drugi moshjé vashe hzhere so bili od hudizha pomorjeni; sakaj oni so bili vsi meseni in posheljivi moshje, to de ta mladenezh ni tak; bogabojezh je, in ima le svete namena. Raguel, ko te besede saflislihi, saupa v' Boga, in pervoli v' ta sakon; vsame tedej roko mladiga Tobija, in roko svoje hzhere Šare, jih poshegna in pravi: Bog Abrahama, Isaka in Jakoba bodi s' vama; on vaju sveshi, in on vaju poshegnaj s' vsemi svojimi darmi in blagri nebeslhkimi. Prezej so pisma naredili, in s' svetim veseljem in v' boshjim strahu so svatovshino obhajali.

Po svatovshini peljajo nevesto in

shenina v' spavnizo. Mlada' Šara se trese, ko va-njo stópi, ker smiram se boji, de bi se tudi temu sheninu ravno taka nesrezha ne pergodila, kot drugim. Tobija stopi va-njo bres strahú, poln saupanja v' Boga. Kadar šta bila s' nevesto sama, ji Tobija serzhnost daje in pravi: Nikar se ne boj, ljuba Šara, Bog bo nash varh in nash ozhe; to de sazhetik najiniga sakona njemu posvezhujva, sakaj to je prav. Prezhuvajva perve tri nozhi v' molitvi, in ne sheliva drusiga, kot s' Bogam se skleniti, in svoje serza ozhishhevati. In to nozh prezhujeta v' molitvi.

Raguel se od svoje strani ravno tako smiram sa Tobija boji; she jamo da po nozhi iskopati, de bi ga va-njo pokopal, ko bi ga ravno tako, kot druge Šarine moshé, mertviga najdil. Serze mu pokoja ne da, ne more svojiga nepokoja sakriti, pred solnzam vstane, in pravi Ani svoji sheni: Poshli ktero svojih dekel tjekej gledat, zhe nash set she shiví. Dekla stópi v' spavnizo, in prezej nasaj pride po-

vedat, de šta oba per shivljenji in per sdravji. Per ti prizhi poklekneti ozhe in mati Boga sahvaliti, de je sakon njih hzhere toliko oveselil in osrezhil, in prezhujeta do solnza tisto nozh, in molita sa-njo in sa njeniga shenina.

Potem ko mladi Tobija vse svoje rezhí in opravila opravi in doravná, prósi svojiga tasta, de mu perpuští se domu verniti, in Šaro svojo sheno s' saboj vseti. K' sadnjimu mu Raguel vse to dovoli, mu da svojo hzhher, in veliko poslov in bogastva.

Pojta, otroka moja, jima pravi ves v' salsah, in se od njih posloví, hodita v' miru. Is zeliga serza bom profil Angelja Gospodoviga, de vaji spremi in vse nesrezhe obvarje, in de Bog vaji saveso in vaji prihodne otroke poshegna. Tebe pa, ljuba moja hzhi, morebiti nikoli vezh vidili ne bomo; ne posabi toraj sadnjih besedi Raguela, svojiga ozheta, in Ane svoje matere. Objameta jo obá perferzhno in pravita: Šposhtuj svojiga tasta in svojo tasho, ljubi svojiga mosha; per-

sadevaj si svojo drushino v' lepim redu imeti; dershuj s' modrostjo in poterpeshljivostjo svojo hišo in svoje posle; in shivi bres greha in v' boshjim strahu. Per teh besedah se v'fim solse vderó, in she sadnjizh se objamejo. Tobija odrine s' svojo sheno in s' svojo drushino. Zhes nekoliko dni pota Tobija in Angelj nekoliko naprej gresta, de tako potolashita ozheta in mater, ki sta bila sa njega v' skerbi. Nekoliko dni pred Šaro domu prideta. Ne da se isrezhi, s' kolikim veseljem dobri stari Ozhe fina sprejme, posebno ko saflisli od frezhne shenitve. Ta poboshni starzhik je bil slep, in to je njegovo veselje she bolj svershvalo, de ga je Tobija osdravil, in mu spet pogled dal s' nekakim sdravilam, ki mu ga je bil Angelj dal, in perve besede tega svetiga mosha so bile, zhašt in hvala Bogu, sa toliko frezho.

Zhes sedem dni pride tudi Šara, Tobijeva nevesta, s' vso svojo drushino, in s' svojimi vosmí. In ne da se povedati, s' kolikim veseljem, s' koli-

ko serzhno prijasnostjo in ljubesnijo so to poboshno in mlado nevesto sprejeli, in koliko vesela je bila Šara, ko toliko prijasnosti, toliko ljubesni, toliko edinosti in bogabojezhnosti najde. Ko v' hišho stópi, Boga sahvali, de jo je Bog v' ta stan in v' to hišho perpeljal, kjer se ji je vse lepó in vesele vidilo.

Tobija ozhe poklizhe fina, in mu na tihama pravi: Kaj pa bomo mladenzhu dali, ki te je na tvojim potu spremljal? Menil je Angelja Rafaela, ki ga she ni posnal, in od kteriga je mislil, de je v' resnizi kak mladenezh. — Ah, ljubi moj ozhe, odgovorí mlađi Tobija, vse nashe premoshenje ni sadoſti, mu poverniti veliko flushbo, ki mi jo je storil. Šmerti me je obvaroval, nevesto mi je dobil, vam je ſpet viditi dal, le on mi je k' tolakimu premoshenju perpomogel, od nje ga je vse to. Ozhe in ſin mu is hvaleshnosti ponudita polovizo vſiga premoshenja, in ga profita, de naj nikar ne sameri de mu tako malo ponudita.

Angelj pa, bres de bi se jima she dal sposnati, se oberne k' ozhetu in mu pravi: Sej vas ne tirjam sa nizh, sahvalite le Boga nebeshkiga, in osnanujte njegovo usmiljenje. Poslushajte me, in povedal vam bom, kar she ne veste: naj vam ne bodi nikoli shal sa to, kar ste dobra sta storili savolj Boga; sdaj is svoje lastne skušnje vidite, de se nizh ne sgubi, kar se tolikimu Gospodu na zhašt sgoti. Jest sim vashe molitve, vashe poste, vashe miloshne, vashe poterpeshljivosti, in vashe dobre dela Bogu nosil. Bog vas je fizer s' nadlogami obiskal, to de sato, ker ste bili slushabniki in priyatli boshji, in Bog vas je mogel skufiti, in potem poterditi. Bog sam je mene poslal vashiga fina spremit; jest sim hudizha pervesal, de ga ni mogel umoriti; jest sim vam dobil bogabojezho šaro, njegovo sheno, de je tudi vam v' vash stari dan vashe veselje. Sdaj pa, ko sim povelje Gospodovo ispolnil, vam povém, kdo de sim, de hvalite Boga. Angelj Rafael

sim, eden smed sedmerih, ki smiram
 stojimo pred tronam boshjim. Zhaš
 je, de se k' njemu nasaj vernem, ki
 me je poslal. Vam pa, preden vas
 sapustim, she enkrat rezhem: Hvalite
 Boga vse dni svojiga shivljenja, in
 osnanujte povsod njegovo usmiljenje in
 njegove dobrote. To so bile sadnje
 besede Angelja, in sginil je. Na te
 besede pa tudi obá Tobija, ozheta in
 fina, tolika grosa in toliko sveto sposht-
 vanje obide, de sta ze le tri ure na
 tleh leshala, s' obrasam v' tla ober-
 njena, vsa v' hvalo boshjo samaknje-
 na, bres de bi bila le eno besedizo
 pregovoriti mogla.

Vse te dobrote in darí pa le she
 vezhi vernost in ljubesen v' njima o-
 budé, kakor sta jih dosihmalo imela.
 Bog pa je tudi to sveto drushino to-
 liko poshegnal, de je stari Tobija she
 to veselje doshivel, de je svojih vnu-
 kov dozhakal. In Bog je ta sakon mla-
 diga Tobija, njegoviga fina, s' šaro,
 toliko poshegnal, de je njegov fin she
 zhes sto let shivel, in de je mnogi na-

rod dozhakal, ki je v' miru in v' strahu boshjim shivel.

Ta prezhudna pergodba je polna lepih naukov, ona te uzhi:

1. De Bog nikdar njih ne sapusti, ki njemu svesto flushijo.

2. Uzhí mladenzhe in deklize, ki shelé v' sakon stopiti, is kakoshniga namena morajo v' ta stan stopiti, in kako se k' njemu perpravljati. Ali jih dobri ali hudi duh navdihva, ko se snubijo in v' sakon vabijo, — to morajo dobro presoditi. Zhe stopijo v' sakon, ker jih Bog klizhe, in is svetiga namena, tedej bo Bog njih naklepe poshegnal; zhe pa is pregresnih namenov v' sakon gredó; zhe se le s' pregresno ali nevarno saljubljenostjo va-nj perpravljajo; ali zhe jih le hudobni duh ali duh nezhistosti k' temu stanu navdihva, o gorje jim! kolike nesrezhe jih bodo sadele! In desiravno jih hudizh ne bo sadavil, kot sedmere moshe Šare, jih bo Bog vender po drugim potu vedil poshtrafati s' nesrezhami, ter s' nadlogami

in britkostmi, s' kterimi bo njih sakon prepolnjen.

3. Sadnjizh se tudi starshi is te po-vesti uzhé, de svojih otrók, ki jih v' sakon hozhejo perpraviti, nikoli bolj frezhnih ne morejo storiti, kakor pa, de jih k' bogabojezhim in svetim lju-dem dadó, in de je modrost in strah boshji nar lepshi dota, ki jo dati ali dobiti samorejo.

KONEZ.

KASALO.

	Stran.
P redgovor	5
Sjutranja Molitev	13
Vezherne Molitve	27
„Sveta Mafha	36
Molitev pred pridigo ali pred naukam	56
Molitev po pridigi ali po nauku	57
Pesem per shegnu s' f. Refhnjim Telefam	58
Pesem svetiga Tomasha	59

Popoldanska boshja flushba.

Litanije vsih svetnikov	61
Lavretanfke litanije	72
Krishev pot	79
Sakrament svete pokore	122
Molitev sa isprafhevanje vesti	127
Isprafhevanje vesti po sapovedih boshjih	128
po zerkvenih sapovedih	138
po poglavitnih grehah	142
po ptujih grehah	145
po dolshnostih svojiga stani	147
Grevenga po isprafhvanji vesti	148
Molitev pred spovedjo	156
Molitev po spovedi, zhe odveso sadobish	161
Molitev po spovedi, zhe odvese ne sadobish	165

Sveto Obhajilo.

Molitev pred svetim Obhajilam	174
Molitev po svetim Obhajilu	182

Nauki sadershanski sa mlade kristjane.

I. Kaj je refnizhna zhednost. —	
Kakfhen mora biti strah boshji	191

II.	Od ljubesni do Boga	210
III.	V' mladosti, in zeli zhas svoji- ga shivljenja moramo Jesufa posnemati	218
IV.	Od ljubesni in od sposhtvanja, ki smo ga svojim staršem dolžni	242
V.	Od sposhtovanja do staršev, in drusih prednikov in uzhenikov	249
VI.	Od ponishnosti in od napuha	261
VII.	Od pokorshnosti	270
VIII.	Kako mora mladi kristjan opo- minjevanje in svarjenje sprejeti	276
IX.	Od ljubesni do blishniga	283
X.	Od zhistosti	299
XI.	Od perpomozhkov zhistost ohra- niti	306
XII.	Drugi perpomozhki lepo zhi- stost ohraniti	322
XIII.	Misli in nauki s. Franziskha, Sa- lesija od plesa in balov	331
XIV.	Od molzhezhnosti	341
XV.	Od obrekovanja in opravljanja	348
XVI.	Od prepirov, ozhitanja, rasgla- sovanja, smérjanja, saframova- nja in shál	374
XVII.	Od prijateljnosti	384
XVIII.	Od laganja	400
XIX.	Kako potrebno je dobriga spo- vednika in vodja imeti na potu v' svelizhanje	406
XX.	Vsi kristjani, slasti pa mlajshi, naj gredo vezhkrat k' spovedi	412

	Stran.
XXI. Drugi nauki od spovedi	414
XXII. Še nekteri bolj raslozhni nauki od spovedi	417
XXIII. Od svetiga Obhajila	427
XXIV. Poduki vredno f. Obhajilo sprejeti	434
XXV. Kaj je storiti, ko vstaneš ali spat greš, kako zhes dan moliti, in se sadershati	439
XXVI. Kako se je treba med oblazhenjem sadershati, in od framoshljivosti v' obleki	454
XXVII. Od andohti do Marije Devize in svetiga Joshefa	475
XXVIII. Od posebne zhaſti do angelja varha ter drusih angeljev in svetnikov	483
XXIX. Od branja dobrih bukev	487
XXX. Od pajdashtva	497
XXXI. Od dela, in kako smo dolshni zhaſ dobro oberiniti	516
XXXII. Mladiga zhloveka ne sme nikoli fram biti dobro storiti	522
XXXIII. Od goljsij, s' kterimi si hudizh mlade kristjane v' fkuſhnjavah perdobiva	527
XXXIV. Od smot, ki se v' fkuſhnjavah store	530
XXXV. Po kterih sadershanſkih refni- zah ali regelzah se mora krist- jan v' svoji mladosti, in zeli zhaſ svojiga shivljenja vesti	538
XXXVI. Od f. kersta, ter od vrednosti in dolshnosti kristjana	552

XXXVII.	Od f. firme, in od darov f. Duha	555
XXXVIII.	Od spodobniga sadershanja v' zerkvi, od svete Mashe, in kako jo moramo slifhati	563
XXXIX.	Od posebne zhafti do Gospoda nashiga Jesufa Kristufa, in od obiskvanja presvetiga Refhnjiga Telefa	572
XL.	Kaj nam je posebno storiti, kadar sveto Refhnje Telo obifhemo	579
XLI.	Mafhnike ali duhovne moramo zhaftiti	588
XLII.	Od igre ter od veselja in kratkozhafnost	607
XLIII.	Od pojedin in od nesmernosti	616
XLIV.	Od ponozhvanja, ponozhnih drufhin, od komedij, balov, plesov, sprehodov i. t. d.	632
XLV.	Nauki sa mlade kristjane, kako se je do vojakov ali soldatov, in do vsih tistih, ki se k' vojski fhetejejo, obnafhati	645
XLVI.	Od posebnih dolshnost poslov	659
XLVII.	Od volitve svojiga stanú	685
XLVIII.	Kakofhen mora biti, kdor hozhe v' sakon stopiti	691
XLIX.	Kako se je treba k' sakonu prpravljati, in kaj je treba ob dnevu poroke storiti	703

